

Gemeenterekening 2018

Maastricht
onbegrensd en ontspannen

Gemeente Maastricht

Colofon
Jaarrekening 2018
Gemeente Maastricht

Samenstelling
Gemeente Maastricht
Team Concernzaken
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
KERNGEGEVENS	5
HOOFDSTUK 1 BELEIDSVERANTWOORDING	6
1.1 MAASTRICHT, ONBEGRENSD EN ONTSPANNEN	6
HOOFDSTUK 2 PROGRAMMAVERANTWOORDING	8
LEESWIJZER	8
PROGRAMMA 2 VEILIGHEID	16
PROGRAMMA 3 ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID	30
PROGRAMMA 4 SOCIALE ZEKERHEID EN RE-INTEGRATIE	43
PROGRAMMA 7 SPORT EN RECREATIE	72
PROGRAMMA 8 KUNST EN CULTUUR	82
PROGRAMMA 9 ONDERWIJS	93
PROGRAMMA 10 STADSONTWIKKELING	105
PROGRAMMA 11 WONEN	127
PROGRAMMA 12 VERKEER EN MOBILITEIT	135
PROGRAMMA 13 BEHEER OPENBARE RUIMTE	143
PROGRAMMA 14 NATUUR, MILIEU EN AFVAL	151
HOOFDSTUK 3 VERPLICHTE PARAGRAFEN	170
3.1 LOKALE LASTENPARAGRAAF	170
3.1.1 INLEIDING	170
3.1.2 BELEID TEN AANZIEN VAN LOKALE HEFFINGEN	170
3.1.3 REALISATIE VAN DE LOKALE HEFFINGEN	170
3.1.4 MAXIMAAL KOSTENDEKKENDE BELASTINGEN (PER BELASTING)	171
3.1.5 KOSTENDEKKENDE LEGES (IN TOTALITEIT)	172
3.1.6 ALGEMENE BELASTINGEN EN PARKEERBELASTING	173
3.1.7 LOKALE LASTENDRUK	174
3.1.8 KWIJTSCHELDING	175
3.2 BEDRIJFSVOERING	176
3.2.1 BEDRIJFSVOERINGSPROGRAMMA'S/PROJECTEN	176
3.2.2 CIJFERS OVER BEDRIJFSVOERINGSTHEMA'S	181
3.3 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING	183
3.3.1 WEERSTANDSCAPACITEIT	183
3.3.2 RISICO-INVENTARISATIE	184
3.3.3 RATIO WEERSTANDSVERMOGEN	188
3.3.4 KENGETALLEN	189
3.4 FINANCIERING	190
3.4.1 INLEIDING	190
3.4.2 RISICOBEHEER	190
3.4.3 RENTEVERWACHTING	193
3.4.4 RESULTAAT OP HET TAAKVELD TREASURY	193
3.4.5 SAMENSTELLING LENINGENPORTEFEUILLE	194
3.4.6 VERVROEGDE AFLOSSINGEN EN RENTEHERZIENINGEN	196
3.5 VERBODEN PARTIJEN	197
3.5.1 DEELNEMINGEN	197
3.5.2 PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKING (PPS)	208
3.5.3 GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN	211
3.5.4 STICHTINGEN PERSONEELSBEHEER	221
3.6 DUURZAME KAPITAALGOEDEREN	222
3.6.1 INFRASTRUCTUUR EN VOORZIENINGEN IN OPENBARE RUIMTE	222
3.6.2 GEBOUWEN	225
3.7 GRONDBELEID	231
3.7.1 GROND- EN VASTGOEDBELEID ALGEMEEN	231

3.7.2	VIGERENDE BELEIDSKADERS	232
3.7.3	GROND- EN VASTGOEDBELEID IN RELATIE TOT DE PROGRAMMA'S	232
3.7.4	ONTWIKKELINGEN	233
HOOFDSTUK 4	JAARREKENING	238
4.1	INLEIDING	238
4.2	WAARDERINGS- EN RESULTAATBEPALINGSGRONDSLAGEN	238
4.2.1	WAARDERINGSGRONDSLAGEN BALANS	239
4.2.2	RESULTAATBEPALINGSGRONDSLAGEN	243
4.3	BALANS	244
4.3.1	TOELICHTING BALANS ACTIVA	245
4.3.2	TOELICHTING BALANS PASSIVA	249
4.3.3	NIET UIT DE BALANS BLIKENDE VERPLICHTINGEN	259
4.4	OVERZICHT BATEN EN LASTEN	261
4.4.1	TOELICHTING OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	262
4.4.2	INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	270
4.4.3	RESULTAATBESTEMMING	272
4.4.4	WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)	274
4.5	SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA)	275
4.6	TAAKVELDEN	277
	CONTROLEVERKLARING	279
BIJLAGE 1	SAMENSTELLING VAN HET COLLEGE VAN B&W	280
BIJLAGE 2	ORGANISATIESHEMA IN 2018	282
BIJLAGE 3	OVERZICHT HERCALCULATIE BOUWGRONDEXPLOITATIES PER ULTIMO 2018	283
BIJLAGE 4	OVERZICHT GEWAARBORGDE GELDLENINGEN	284
BIJLAGE 5	OVERZICHT SUBSIDIES	285
BIJLAGE 6	OVERZICHT EU-SUBSIDIES	294
BIJLAGE 7	STAND VAN ZAKEN BURGERINITIATIEVEN	295
BIJLAGE 8	FINANCIËEL PRODUCTENOVERZICHT	297
BIJLAGE 9	BURGERJAARVERSLAG	299
BIJLAGE 10	WERKLOOSHEIDSINDICATOREN	305
BIJLAGE 11	AFKORTINGEN	306

Kerngegevens

	Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
<u>A. Sociale structuur</u>			
<i>Aantal inwoners</i>			
0 - 19 jaar	20.920	20.500	20.523
20 - 24 jaar	15.787	15.750	15.472
25 - 29 jaar	10.432	10.750	10.204
30 - 49 jaar	25.713	26.250	25.336
50 - 64 jaar	24.436	24.750	24.129
65 jaar en ouder	25.431	25.500	25.904
Totaal	122.719	123.500	121.568
Aantal cliënten Wet Werk en Bijstand	3.618	3.700	3.455
Uitkeringsgerechtigden op basis van IOAW, IOAZ	214	220	198
<u>B. Fysieke structuur</u>			
Oppervlakte gemeente in ha	6.005	6.005	6.005
- waarvan binnenwater	323	323	323
- historische stads- of dorpskern	101	101	101
Oppervlakte van de wegen (in ha.)	572	590	575
Oppervlakte openbaar groen (in ha.)	511	517	577
Lengte van de riolering (km)	596	574	654
Lengte van de waterwegen (km)	20	20	20
Aantal verblijfsobjecten met woonfunctie	61.955	62.000	61.884
<u>C. Financiële structuur</u>			
	2017	2018	2018
Totaal lasten	624.595	487.757	594.985
Algemene uitkering gemeentefonds ¹	241.202	243.983	259.284
Opbrengst algemene belastingen (OZB, honden- en toeristenbelasting)	36.093	36.102	37.356
	31-12-2017		
Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	562.024	715.489	570.737
Omvang reserves (inclusief gerealiseerd resultaat)	182.914	164.417	191.245
Vaste schuld (exclusief doorverstrekte leningen)	203.421	198.362	215.427

¹ Incl. decentralisatie- en integratie-uitkeringen die via het gemeentefonds worden uitgekeerd en exclusief verzameluitkeringen.

Hoofdstuk 1 Beleidsverantwoording

1.1 Maastricht, onbegrensd en ontspannen

Het verslagjaar 2018 stond voor bestuurlijk Maastricht grotendeels in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen en de coalitievorming. De stembusgang op 21 maart 2018 leidde tot een coalitie van CDA, Seniorenpartij Maastricht, GroenLinks, D66, VVD en SP die elkaar vonden in het coalitieakkoord 'Maastricht, onbegrensd en ontspannen'.

Een coalitieakkoord dat verder borduurt op de achterliggende jaren die voor Maastricht vooral gekenmerkt werden door voorspoed. Maar ook een akkoord dat oog heeft voor de uitdagingen die onze stad kent. De veranderende samenleving, de groeiende kloof tussen diverse groepen in de bevolking, de scheefgroei tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, ons veranderend klimaat. Het zijn maar enkele uitdagingen waar Maastricht voor staat en waar een innovatieve aanpak gewenst is. We zijn overtuigd dat Maastricht dat kan waarmaken.

Terugkijkend naar 2018 is de conclusie dat verreweg alle doelstellingen zijn behaald. Het leef- werken verblijfsklimaat blijft van een hoog niveau. De stad floreert, de stad verjongt, de stad vergroent en de stad behoudt haar sociale gezicht. Ook in 2018 ging verreweg het meeste geld van de gemeente naar het sociale domein. Omdat daar de Maastrichtenaren geholpen worden die hulp nodig hebben. Dat die hulp een stevige investering vergt, mag duidelijk zijn. Het is een investering die Maastricht niet alleen kan dragen. Gelukkig zag 'Den Haag' dat ook in en heeft de regering een zogeheten stroppenpot beschikbaar gesteld. Maar ook zonder die pot, kijkt Maastricht terug op een financieel positief boekjaar 2018. Het resultaat komt uiteindelijk uit op € 8,908 mln. positief (inclusief ruim € 4 mln. hogere bijdrage uit de stroppenpot), dit ondanks het tekort dat bij de Bestuursrapportage nog voorspeld werd.

Goed ingrijpen van bestuur en organisatie zorgen wederom voor een positief huishoudboekje. Voor de komende jaren wordt de grote uitdaging om dat zo te houden. Het coalitieakkoord ademt ambitie en staat vol van plannen en uitdagingen. Maastricht laat al jaren zien dat plannen en investeringen niet haaks hoeven te staan op een kritische begrotingsdiscipline. In die overtuiging biedt het stadsbestuur uw raad deze gemeenterekening 2018 aan. Een basis voor de komende jaren. Een basis om verder te werken aan die onbegrensde en ontspannen stad die geen enkele uitdaging of opgave uit de weg gaat.

1.2 Financieel beeld

Totaalbeeld / ontwikkelingen / bezuinigingsproces

Het realiseren van onze ambities in deze financieel onzekere tijden is een zware opgave. We zijn ons daar van bewust. Daarom hebben we vastgehouden aan een strenge begrotings- en uitgaven-discipline. We accepteren geen begrotingstekort en we schuiven geen financiële problemen naar de toekomst. De afspraken die we daarvoor in de programmabegroting 2018 maakten vanuit financieel solide beleid zijn gerealiseerd. Door de inzet van incidentele dekking (raadsbesluit bestuursrapportage 2018) kunnen we het jaar afsluiten met een positief resultaat van € 8,908 mln. De lasten zijn niet gestegen (behoudens inflatie), de incidentele dekking begroting 2018 is ingevuld en de efficiencytaakstelling 2018 is gerealiseerd.

Het positieve resultaat kon gerealiseerd worden na besluitvorming in de bestuursrapportage 2018 om de verwachte tekorten (vooral veroorzaakt door de post incidentele dekking, tekort algemene uitkering en tekort jeugdzorg) om te buigen met diverse besluiten en vrijval van diverse reserves. Verder wordt dit voordeel veroorzaakt doordat de uitkering uit de stroppenpot sociaal domein ruim € 4 mln. hoger was dan ingeschat.

Programmaoverzicht

De totale begroting 2018 (na wijziging) van de gemeente Maastricht bedraagt ongeveer € 616 mln. Middels strakke sturing sluiten we het jaar 2018 af met een positief resultaat. In onderstaand overzicht een samenvatting van het resultaat per programma.

Resultaat per programma (bedragen x € 1.000)	
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	3.325 V
Programma 2 Integrale veiligheid	52 V
Programma 3 Economie en werkgelegenheid	296 V
Programma 4 Sociale zekerheid	1.781 V
Programma 5/6 Samenleven	1.588 V
Programma 7 Sport	492 V
Programma 8 Kunst en cultuur	702 N
Programma 9 Onderwijs	1.056 V
Programma 10 Stadsontwikkeling	4.258 V
Programma 11 Wonen	137 V
Programma 12 Verkeer en mobiliteit	115 N
Programma 13 Beheer openbare ruimte	1.052 V
Programma 14 Natuur, milieu, water en afval	769 V
Programma 15 Algemene inkomsten en uitgaven	5.081 N
Resultaat	8.908 V

Het resultaat na vennootschapsbelasting wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende posten. Ten eerste door een voordeel op de vrijval Appa en voormalig personeel (€ 2,289 mln.). Ten tweede door een voordeel op de Buig middelen ad € 2,456 mln. Ten derde is bij de 3D's onderdeel Jeugdzorg een nadeel aanwezig van € 1,368 mln. ten opzichte van de reeds bijgestelde budgetten bij de begroting 2018 (totaalbedrag bijstelling € 13,5 mln.). Ten vierde is bij de 3D's onderdeel WMO en beschermd wonen een voordelig resultaat behaald van € 2,558 mln, hierbij ook rekening houdende met de bijstelling in de begroting 2018. Ten vijfde is er een voordeel aanwezig op het budget bouwleges ad € 2,400 mln. Tot slot is een positief saldo aanwezig op diverse onderdelen binnen de portefeuille bebouwd onroerend goed door de verkoop van panden en een positief exploitatieresultaat.

Hoofdstuk 2 Programmaverantwoording

Leeswijzer

Het hart van de Maastrichtse beleidsverantwoording wordt gevormd door de in dit hoofdstuk gepresenteerde programmaverantwoording. Deze programmaverantwoording bestaat uit 13 beleidsprogramma's en 1 financieel georiënteerd programma als tegenhanger van ons programmaplan in de programmabegroting 2018. Met de programmaverantwoording willen we een integrale verantwoording op hoofdlijnen neerzetten. Daarbij staan drie vragen centraal:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Wat wilden we bereiken?

De vraag 'wat wilden we bereiken?' wordt in dit jaarverslag gelijk gesteld aan de vraag 'wat willen we bereiken?' Omdat we verwijzen naar beoogde maatschappelijke effecten op lange termijn. En die effecten worden niet behaald van het ene op het andere jaar. De beschreven effectdoelstellingen stemmen overeen met de genoemde doelen in de programmabegroting 2018.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bij de vraag 'wat hebben we daarvoor gedaan?' legt het college in Jaarstukken 2018 verantwoording af aan de raad over alle in de programmabegroting 2018 toegezegde prestaties.

Wat heeft het gekost?

De derde vraag binnen elk programma luidt 'wat heeft het gekost?' Hierbij wordt aangegeven of we de geleverde prestaties hebben kunnen realiseren met de afgesproken middelen. Daarbij worden drie verplichte onderdelen doorlopen:

Een overzicht van lasten en baten en saldo voor resultaatbestemming (voor stortingen en onttrekkingen aan reserves);

Een overzicht van stortingen en onttrekkingen aan reserves;

Een overzicht van het saldo na resultaatbestemming.

Hierna worden voor deze 3 onderdelen de afwijkingen tussen programmabegroting 2018 en Jaarstukken 2018 (resultaat) toegelicht.

Er is ook een overzicht opgenomen van de gerealiseerde investeringen in een programma. Dit zijn uitgaven met een meerjarig nut die als activum op de balans zijn opgenomen en waarop de komende jaren wordt afgeschreven conform de geldende regels. Er is een indeling gemaakt in onrendabele investeringen (rente en afschrijving worden gedekt uit algemene middelen) en rendabele investeringen (rente en afschrijving worden gedekt door inkomsten bijvoorbeeld uit tarieven, huuropbrengsten of subsidies).

Een overzicht van de betekenis van alle gebruikte afkortingen vindt u in bijlage 11.

1. Wat willen we bereiken?

► Wat is de programmadoelstelling?

Werken aan het Maastricht van morgen. Maastricht is de ster onder de steden.

► Wat merkt de burger daarvan?

- Democratische besluitvorming door een daadkrachtig stadsbestuur, samenwerkend in regionale, nationale en internationale context ten behoeve van versterking van stad én regio.
- Betrokkenheid en invloed van de burger op gemeentelijk beleid en besluitvorming.
- Dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen.

► BBV beleidsindicatoren

Vanwege het ontbreken van beleidsindicatoren vanuit het BBV passend bij programma 1 worden hier geen indicatoren vermeld.

► Maastrichtse beleidsindicatoren

Indicatoren dienstverlening	Maastricht				Bron ¹
	2016	2017	2018	Ambitie 2018	
GemeenteLoket	8,3	8,7	8,8	8,3	1
Callcenter	8,7	8,8	9	8,7	1
Online dienstverlening	7,9	7,8	7,9	7,9	1
Als u 14043 belt heeft u binnen 20 seconden een medewerker aan de lijn	83%	80%	80%	80%	2
Als u ons een e-mail stuurt heeft u binnen 2 weken antwoord	94%	94%	96%	100%	2
Als u ons een brief stuurt heeft u binnen 4 weken antwoord	96%	91%	98%	100%	2
Als u een afspraak heeft bij het GemeenteLoket helpen wij u binnen 5 minuten	94%	92%	92%	100%	2
Als u zonder afspraak langskomt bij het GemeenteLoket helpen wij u binnen 20 minuten	93%	90%	95%	100%	2

1) Bron: (1) NVVB Dashboard Dienstverlening; (2) Gemeente Maastricht

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► Raad

Raad nieuwe stijl

Ambities 2014-2018:

- Betrokkenheid Maastrichtse inwoners en organisaties bij het werk van de raad vergroten.
- Een meer zinvolle en efficiënte besluitvorming mogelijk maken.
- Duidelijkheid bieden aan stad en raadsleden door op een vast moment bijeen te komen.
- Meer gelegenheid bieden om (informeel) informatie met elkaar te delen.

Uit een in 2016 gehouden evaluatie blijkt dat de nieuwe werkwijze door 67% van de deelnemers wordt gezien als een vooruitgang. De doelstelling die het beste is gehaald, is dat het voor burgers en andere belangstellenden gemakkelijker is om de raad te benaderen. Alhoewel men tevreden is over de informatievoorziening wordt de vindbaarheid van informatie genoemd als onderwerp waarover men het

minst tevreden is. Op basis van alle bevindingen heeft een werkgroep bestaande uit raadsleden zich gebogen over de aanpassingen. Er zijn 21 verbetervoorstellen geformuleerd die niet leiden tot een wezenlijke wijziging van de werkwijze.

Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<ul style="list-style-type: none"> • Livestreaming van de raadsvergadering en belangrijke raadsrondes. • Geluidsopnamen maken van stadsrondes. • Dossiers maken voor belangrijke onderwerpen. • Tenminste twee maal op een locatie in een buurt vergaderen. 	<p>Gerealiseerd.</p> <p>Raadsvergaderingen zijn uitgezonden via livestream. Ook de belangrijke raadsrondes zijn gestreamd. Denk aan: Woningsplitsing en het Rekenkamerrapport Geusseltbad. Indien mogelijk zijn stadsrondes opgenomen. Verder is er meerdere keren op locatie vergaderd. Onder meer over de onderwerpen Zonneweide Lanakerveld, Stad en Spoor, ENCI en Omgevingsvisie. Tot slot zijn ten behoeve van het inwerken van de nieuwe raadsleden dossiers gemaakt die in het raadsinformatiesysteem staan.</p>

► *Bestuurlijke en (eu)regionale samenwerking*

Samenwerking: effectief en flexibel	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<u>(Eu)regionale samenwerking</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Tripool</u> het belang van een herijkte strategische agenda voor Zuid-Limburg groeit en het realiseren hiervan zal vanuit de drie Zuid-Limburgse steden krachtig moeten worden opgepakt, bij voorkeur in samenspraak met de Provincie Limburg. De start van de nieuwe bestuursperiode in het voorjaar van 2018 vormt hiervoor een natuurlijk moment. 	<p>In het kader van herijking van de agenda heeft prof.dr. Soete, in opdracht van de drie Zuid-Limburgse steden, in maart de strategische agenda 'Randstad Zuid-Limburg' uitgewerkt en gepresenteerd. Een deel van deze agenda zal in de komende periode door ESZL worden uitgewerkt, de overige zaken door de gemeenten zelf. De agenda dient tevens als basis voor een Euregionale werkconferentie in 2019, bedoeld om te komen tot een Euregionale agenda, zoals beschreven in het coalitieakkoord.</p> <p>Vanuit Tripool is verder eind 2018 het initiatief gekomen om te komen tot een gezamenlijke lobby-document voor de Provincie Limburg, in kader van de Statenverkiezingen begin 2019, de Agenda Zuid-Limburg.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Heuvelland</u> Zowel vanuit het bestuurskrachttraject Meerssen, Valkenburg aan de Geul en Maastricht (gericht op het verkennen van nadere samenwerkingsmogelijkheden) als het traject van krachtenbundeling tussen Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals (beide in het kader van 'Besturen blijft vooruitzien') volgt een herijkte ondersteuningsvraag aan Maastricht. Bij de invulling daarvan zijn kostendekkendheid, robuuste uitvoering en het verminderen van bestuurlijke drukte belangrijke thema's. 	<p>Het bestuurskrachttraject van de gemeente Meerssen koerst richting een model waarbij het merendeel van de taken en personeel wordt ondergebracht bij Maastricht. In december 2018 besloot de raad van Meerssen om de haalbaarheid van dit model samen met Maastricht verder uit te werken.</p> <p>Voor het overige zijn er vanuit het rapport 'Besturen blijft vooruitzien' geen nieuwe ontwikkelingen in ondersteuningsvragen. De vijf Heuvellandgemeenten hebben samen met de overige Zuid-Limburgse Groene-Hartgemeenten prof. Soete opdracht gegeven om in het verlengde van zijn eerdere rapport 'Randstad Zuid-Limburg' de koers voor het zogenaamde 'middengebied' uit te werken, mede als input voor de Agenda Zuid-Limburg.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Euregio</u> 	<p>Het proces van doorontwikkeling van de Euregio Maas-Rijn naar een EGTS is ingezet, met</p>

<p>De doorontwikkeling van de Euregio Maas-Rijn naar een Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) benutten we als aanjager voor hernieuwde agendavorming, voor stroomlijning van structuren op het gebied van Euregionale samenwerking en versterking van de positie van steden binnen de EMR.</p>	<p>daarbinnen mogelijkheden tot versterking van de positie van steden. De nieuwe structuur zal in het voorjaar van 2019 van start gaan, gevolgd door agendavorming voor de volgende bestuursperiode.</p>
<p><u>Lobby en fondsenwerving</u> Uit het coalitieprogramma volgen, in aanvulling op langlopende, reeds ingezette trajecten, de inhoudelijke koers en bestuurlijke speerpunten voor de volgende bestuursperiode. Deze krijgen hun doorvertaling naar de lobbyagenda richting het provinciaal bestuur, Den Haag en Brussel alsmede het verkennen en realiseren van cofinanciering vanuit met name Europese Fondsen, waar mogelijk samen met andere gemeenten. In het kader van het opbouwen van de informatiepositie en van netwerken wordt in 2018 hernieuwd ingezet op (commissie)lidmaatschappen binnen G32 en VNG.</p>	<p>Samen met Zuid-Limburgse partners is gestart met het opstellen van de Agenda Zuid-Limburg, bedoeld als lobbydocument voor het proces van coalitievorming aansluitend aan de Statenverkiezingen begin 2019. De lobbyprioriteiten vanuit het coalitieakkoord worden verder uitgewerkt in een lobbyplan richting Den Haag en Brussel. Verder is Maastricht hernieuwd goed vertegenwoordigd binnen G40 en VNG, waaronder lidmaatschap van het Dagelijks Bestuur.</p>
<p><u>Internationalisering</u> Op basis van de nota Internationalisering wordt in 2018 gestart met een jaarplan, met daarin ontwikkellijnen en concrete activiteiten om Maastricht als internationale stad op de kaart te zetten alsmede ter vergroting van internationale bewustzijn en handelen, alsmede communicatie hierover richting raad en samenleving. Hierin krijgt ook het vervolg op het programma 'Europe Calling!' (dat in 2017 plaatsvond bij gelegenheid van 25 jaar Verdrag van Maastricht) z'n plaats, vanuit de ambitie om als Maastricht niet alleen gezien te worden als de plek waar ooit een belangrijke historische mijlpaal binnen de Europese Samenwerking plaatsvond, maar nadrukkelijk ook als stad waaraan ook hier en nu aan Europa wordt gewerkt. De Universiteit Maastricht alsmede de Provincie Limburg zijn hierbij belangrijke samenwerkingspartners.</p>	<p>Naar aanleiding van het coalitieakkoord en het daaropvolgend uitvoeringsprogramma is de focus gekomen op enerzijds Euregionale samenwerking (zie hiervoor) en anderzijds het programma Maastricht Working on Europe. Samen met de Provincie Limburg en de Universiteit Maastricht is in dat kader een gezamenlijk programmaplan opgesteld en een compacte programmaorganisatie ingericht (Studio Europa), gehuisvest aan het Onze Lieve Vrouweplein. Het programma kent drie programmadoelstellingen: (1) Maastricht als Europees 'centre of excellence' op basis van multidisciplinair onderzoek, (2) Maastricht als de plek waar het debat en dialoog over Europa wordt gevoerd en (3) het uitdragen en koesteren van het erfgoed rondom het Verdrag van Maastricht. Bij de verdere uitwerking van het uitvoeringsprogramma is voorgesteld om (in het kader van oud voor nieuw) af te zien van herijking van de kadernota Internationalisering.</p>
<p><u>Bestuurszaken overig</u> In 2018 vindt in Maastricht het jaarlijkse VNG-congres plaats. We benutten dit om Maastricht en de (Eu)regio op een krachtige manier richting lokale bestuurders uit heel Nederland te presenteren. Na een inventarisatie in 2017 krijgen in 2018 de vanuit de VN geïnitieerde Global Goals for Sustainable Development (ook wel de Sustainable Development Goals genoemd, SDG's) voor de gemeente vorm en inhoud. De stedenbanden met El Rama en Chengdu, ondersteuning van het mensenrechtenproject Shelter City alsmede het Mondiaal Centrum worden voortgezet.</p>	<p>Het VNG congres kende een record aantal bezoekers. Met name het middagprogramma is in samenwerking met gemeenten in Zuid-Limburg en de Belgische grensstreek benut om door middel van locatie-bezoeken de (Eu)regio te presenteren. Samen met de Provincie Limburg en de gemeente Eijsden-Margraten is een programma voor 75 jaar bevrijding opgesteld. Maastricht heeft in het najaar 2018 de status van Global Goals Gemeente gekregen. In het kader van Shelter City zijn in 2018 twee mensenrechtenverdedigers in Maastricht</p>

	opgevangen. In juni 2018 is deelgenomen aan het Mayors Forum in Chengdu.
--	--

► *Burgerparticipatie*

Ondersteunen burgerparticipatie	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Overheidsparticipatie</u> In het coalitieakkoord 2014-2018 is burgerparticipatie hoog op de politieke agenda gezet. Dit heeft geresulteerd in vele nieuwe inzichten hoe we samen met onze burgers kunnen werken aan onze doelen. We hebben geleerd dat er geen standaardwerkwijzen zijn, maar dat we telkens samen met de stad opnieuw ontdekken welke mogelijkheden er zijn. Ieder project en ieder proces is anders. Het is een continu leerproces waar burgers, ambtenaren, college- en raadsleden samen ontdekken welke mogelijkheden er zijn om de burger meer zeggenschap te geven. Onze overheidsparticipatie gaat ook in 2018 door. Om nog meer kennis over deze werkwijze op te doen, neemt een grote groep medewerkers in 2018 deel aan de academie 'De veranderende overheid'.</p>	<p>Conform gerealiseerd. Dit betreft een continu proces. Daarnaast verankerd in het nieuwe coalitieakkoord 'Maastricht, onbegrensd en ontspannen, '2018-2022, waarin is vastgelegd dat blijvend wordt geïnvesteerd en geïnnoveerd op het gebied van burger- en overheidsparticipatie. Het streven is dat in Q2 - 2019 een inventarisatie van de ingang gezette maatregelen incl. de opgedane ervaringen opgeleverd en een implementatieplan voor de burgerbegroting in 2020. Naar verwachting wordt in Q3 een plan van aanpak voor nieuwe experimenten (o.a. e-democratie) ter besluitvorming voorgelegd.</p>

► *Dienstverlening*

We willen makkelijk toegankelijk zijn voor burgers, bedrijven en instellingen
<p>Publieke dienstverlening is de manier waarop en de snelheid waarmee de gemeente Maastricht met burgers, bedrijven en instellingen omgaat. In een gemeenschappelijke visie op dienstverlening verwoorden gemeenten, provincies, waterschappen, uitvoeringsorganisaties en het Rijk hun gedeelde ambitie: één overheid die makkelijk toegankelijk is. Uitgangspunten hierbij zijn: de vraag centraal, snel en zeker, samenwerking, geen overbodige vragen, transparant, aanspreekbaar en efficiënt.</p>

Blijven anticiperen
<p>Onze dienstverlening is de afgelopen jaren behoorlijk gewijzigd. De bestuursopdracht dienstverlening uit het Coalitieakkoord 2014-2018 is gerealiseerd: onze dienstverlening is zo veel mogelijk gedigitaliseerd en op hoofdonderdelen en belangrijke thema's Engelstalig én onze klanten zijn tevreden. Het landschap van publieke dienstverlening blijft echter in beweging door landelijke en lokale ontwikkelingen. Het is belangrijk om daar tijdig op te anticiperen.</p>
Prestaties 2018
<p>Het landschap van de Maastrichtse publieke dienstverlening na 2018 wordt in beeld gebracht. Welke factoren zijn van invloed en welke scenario's passen daarbij.</p>
Realisatie 2018
<p>In 2018 zijn de belangrijkste ontwikkelingen beschreven waarmee Publieke Dienstverlening zeer waarschijnlijk te maken krijgt in de periode 2018-2021. Per ontwikkeling is inzichtelijk gemaakt wat de kans is dat de ontwikkeling zich voordoet, wat daarvan de vermoedelijke impact is en welke maatregelen nodig zijn, zoals een veranderingen in de personele bezetting of in de manier van werken. Ook is in beeld gebracht wat het risico is wanneer op de ontwikkelingen niet wordt geanticipeerd.</p>

Online dienstverlening
<p>Gemeentelijke informatie is 24 uur per dag beschikbaar via www.gemeentemaastricht.nl. Daarnaast zijn er veel producten en diensten online verkrijgbaar. Bij een aantal producten is online afgifte is niet mogelijk. Bijvoorbeeld in verband met identiteitsvaststelling, geringe aantallen of complexe dienstverlening. Er blijft dus altijd een fysieke balie.</p>

Prestaties 2018

Van alle gemeentelijke producten komen er 232 in aanmerking voor online dienstverlening. Via de website dienen deze digitaal beschikbaar te komen.

Realisatie 2018

- Inmiddels zijn 195 producten digitaal beschikbaar.
- Digitale volwassenheid gemeenten
In opdracht van het rijk wordt jaarlijks de digitale volwassenheid van gemeenten onderzocht. Het onderzoek concentreert zich op de vraag of en in welke mate 58 veelvoorkomende producten voor inwoners en ondernemers bij gemeenten online kunnen worden aangevraagd. Dit kan variëren van het aanvragen van een afvalcontainer, een parkeervergunning, het melden van een voorgenomen huwelijk of inzage in een bouwdoossiers. Uit het onderzoek kwam naar voren dat Maastricht hoort bij de kopgroep van best scorende gemeenten als het gaat om digitale volwassenheid producten voor burgers en voor ondernemers.

<i>Digitale volwassenheid</i>	<i>Maastricht 2018</i>	<i>Gemiddelde gemeenten 2018</i>
Producten voor burgers	92% (landelijk top 4)	76%
Producten voor ondernemers	93% (landelijk top 4)	63%

Samenwerken

Het belang om als gemeenten gezamenlijk te werken aan de gemeentelijke uitvoeringskracht is groot. Omdat de vraagstukken te divers en vaak ook te complex zijn om als gemeente zelfstandig op te pakken, en ook omdat er winst te behalen is om dat samen te organiseren. Winst in termen van verbetering van de kwaliteit en toegankelijkheid van de dienstverlening aan burgers en bedrijven en kostenbesparingen.

De nieuwe werkwijze kenmerkt zich door een grote betrokkenheid en sturing van gemeenten zelf, onder meer in de vorm van het van onderaf aandragen van projecten en vraagstukken met een directe beïnvloeding en besluitvorming op wat er gezamenlijk wordt uitgevoerd en een commitment op een aantal structurele investeringen. In de aansturing van deze investeringen, ontwikkelingen en de uitvoering is door de VNG een speciale Taskforce en een College van Dienstverleningszaken ingesteld.

Prestaties 2018

Maastricht onderschrijft de lijn van samen organiseren en doet actief mee in diverse pilots zoals bijvoorbeeld de landelijke online verhuisservice en het online doen van aangifte overlijden.

Realisatie 2018

Voor een aantal producten vinden er landelijk initiatieven plaats onder de vlag van 'samen organiseren' om te komen tot online formulieren die door alle gemeenten gebruikt kunnen worden. Zo zijn de producten 'aangifte van overlijden' en 'verhuisservice' ontwikkeld. Landelijk wordt het programma eind 2019 stopgezet. Gemeenten zullen de ontwikkelde formulieren moeten migreren naar de eigen omgeving. Maastricht heeft dit proces al opgestart. Daarnaast wordt landelijk nu toch weer onderzocht hoe de ontwikkelde online processen hergebruikt kunnen worden.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 1 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	10.357	12.008	9.290	2.718 V
- Kapitaallasten				
- Apparaatskosten	5.125	5.247	5.175	72 V
- Storting in voorzieningen		530	120	410 V
- Overige lasten	5.232	6.231	3.995	2.236 V
(b) Totale baten	2.582	3.374	3.983	609 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	7.775	8.634	5.307	3.327 V
Storting in reserves	192	177	177	
Onttrekking uit reserves	200	200	198	2 N
Resultaat	7.767	8.611	5.286	3.325 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2018
ICT	553

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 3,327 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

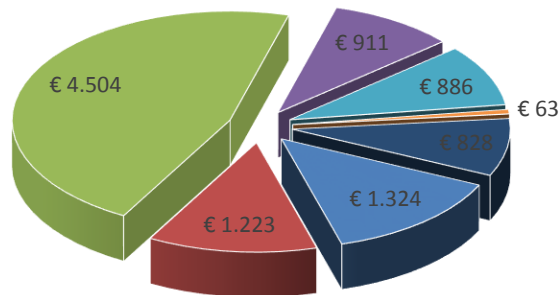
- Vrijval Appa en voormalig personeel € 2,289 mln. V
- Uitkering overlijdensrisicoverzekering € 0,532 mln. V
- Raad en Griffie € 0,140 mln. V
- Diverse posten € 0,366 mln. V

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Verkiezingen (minder onttrokken) € 0,002 mln. N

Programma 1: lasten

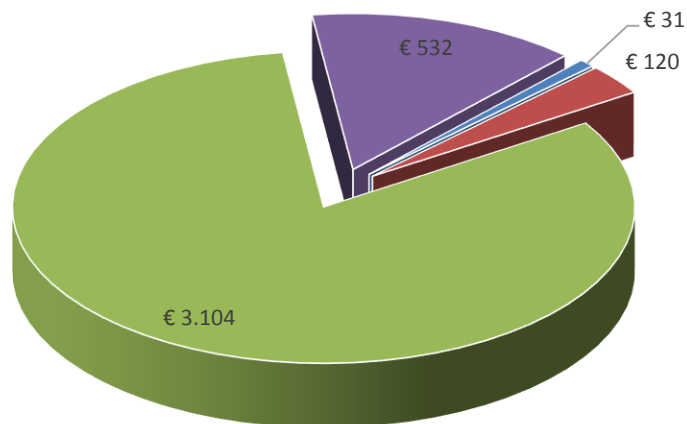
Bedragen x 1.000

- Raad
- Bestuurs- en concernzaken
- Publieke dienstverlening
- Voormalig personeel
- College
- Bestuurlijke en (eu-)regionale samenwerking
- Griffie

Programma 1: baten

Bedragen x 1.000

- Raad
- Bestuurs- en concernzaken
- Publieke dienstverlening
- Voormalig personeel

Programma 2 Veiligheid

1. Wat willen we bereiken?

► *Wat is de programmadoelstelling?*

Wij streven naar een veiliger Maastricht in 2018. Een stad waar criminaliteit en overlast zo weinig mogelijk voorkomen en waar inwoners, ondernemers en bezoekers vanuit een zo veilig mogelijk gevoel kunnen wonen, werken en verblijven. Wij willen en kunnen dat niet alleen doen, maar zullen onze inwoners, ondernemers en professionele en maatschappelijke partners hier, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid, nadrukkelijk bij betrekken.

► *Wat merkt de burger daarvan?*

- Het verbeteren van de objectieve (geregistreerde) veiligheid
Meer specifiek:
 - het verminderen van incidenten bedreiging
 - het verminderen van incidenten drugsoverlast
 - het verminderen van misdrijven vermogenscriminaliteit/ High Impact Crimes (HIC)
- Het verhogen van de veiligheidsgevoelens (subjectieve veiligheid)
Meer specifiek:
 - het verminderen van ervaren overlast van buurtbewoners
 - het verminderen van overlast van drugsgebruik en -handel
 - het verlagen van het slachtofferschap van vermogensdelicten
 - het verminderen van overlast van jeugdgroepen in de eigen buurt

► *BBV beleidsindicatoren*

BBV-indicatoren ^{1,3}	Jaar ²	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Aantal verwijzingen Halt per 10.000 jongeren 12-17 jaar	2017 ^{2a}	178	150
Aantal winkeldiefstallen per 1000 inwoners	2017 ^{2c}	3,4	3,2
Aantal geweldsmisdrijven per 1000 inwoners	2017 ^{2c}	6,7	6,1
Aantal diefstallen uit woning per 1000 inwoners	2017 ^{2c}	3,5	3,2
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1000 inwoners	2017 ^{2c}	6,6	7,4

1) De BBV-indicatoren zijn voor alle gemeenten verplichte indicatoren. Gelet op het profiel van Maastricht (o.a. toerisme, studenten, evenementen, grensligging) is bij een cijfermatige één op één vergelijking van Maastricht met andere gemeenten soms een nadere duiding noodzakelijk. Daar waar de BBV-indicatoren bijvoorbeeld gerelateerd zijn aan het aantal inwoners, verblijven in Maastricht, naast de eigen inwoners, dagelijks een groot aantal bezoekers in de stad. Dit kan effect hebben op de cijfers.

2) Bron: 'waarstaatjegemeente.nl versie 26-03-2019 waarbij geldt: (2a) Bureau Halt; (2b) KLPD; (2c) Politie

3) Het rijk heeft de BBV indicator 'aantal harde kern jongeren' in 2018 laten vervallen, omdat bronhouder KLPD is overgestapt op een nieuw registratiesysteem, waardoor de cijfers niet meer beschikbaar komen.

► *Maastrichtse beleidsindicatoren*

	jaar ¹	Maastricht	G32	Bron ²
Subjectieve veiligheid				
Aantal burgers dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt (%)	2016	21,8	19,1	1
	2017	25,9	19,6	
	2018	Geen meting ³		
Rapportcijfer Veiligheid in de buurt	2016	7,0	7,1	1
	2017	6,9	7,1	
	2018	Geen meting ³		
Objectieve veiligheid				
Maastricht				
Totaal aantal geregistreerde misdrijven per 1000 inwoners voor hele jaar	2016	79		2
	2017	73		
	2018	66 ⁵		
	Ambitie 2018 ⁴	90		
Totaal aantal geregistreerde overlastincidenten per 1000 inwoners voor hele jaar	2016	27		2
	2017	30		
	2018	33 ⁶		
	Ambitie 2018 ⁴	≤ 29		

- 1) In de kolom peiljaar worden de meest recente gepubliceerde meetmomenten weergegeven.
- 2) Bron: (1) Integrale Veiligheidsmonitor; (2) GIDS/BVI Politie.
- 3) Vanaf 2017 is de verschijningsduur van de landelijke Integrale Veiligheidsmonitor gewijzigd van eenmaal per jaar naar eenmaal per twee jaar. In april 2020 verschijnt de monitor weer met de cijfers van 2019.
- 4) De ambitie is gebaseerd op de in 2015 door de raad vastgestelde einddoelstelling voor het jaar 2018 in het MJP Veiligheid 2015-2018.
- 5) In Maastricht vindt al enkele jaren een daling plaats van het aantal geregistreerde misdrijven. In 2018 heeft deze daling zich voortgezet.
- 6) Het aantal overlastincidenten is in 2018 opnieuw gestegen, zoals eerder geconstateerd in de veiligheidsanalyse die als basis diende voor het Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022. In het nieuwe MJP Veiligheid is de aanpak van overlast dan ook als één van de prioritaire thema's benoemd.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► *Verbonden partijen*

Van de verbonden partijen heeft alleen de “Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg” beleidsprestaties geleverd die hebben bijgedragen aan het realiseren van de doelstelling van programma 2 te realiseren. Welke dit zijn wordt verderop in paragraaf 2 beschreven.

► *Geprioriteerde thema's Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2015 – 2018*

Veiligheid in de alledaagse woon- en leefomgeving

Verminderen (zware) woonoverlast	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<u>Structurele interventies/ handhaving bij (zware) overlast huishoudens</u> Sommige huishoudens, gezinnen, individuen veroorzaken veel overlast, achten zich zelfs 'onaantastbaar'. Ook overlast als gevolg van psychosociale problematiek en huiselijk geweld (Geweld in Afhankelijkheidsrelaties) blijft onverkort aandachtspunt. Aandachtspunten in 2018 zijn onder meer:	Gerealiseerd. Interventies/handhaving bij (zware) overlast huishoudens zijn ook in 2018 vanuit een gezamenlijke ketenaanpak structureel voortgezet.

<ul style="list-style-type: none"> • Het continueren van de integrale aanpak van woonoverlast middels gerichte combinaties van zorg en repressie met daarbij bijzondere aandacht voor mensen met verward gedrag (zie hierna). Sleutelpartners voor het Veiligheidshuis hierbij zijn politie, handhavers, zorginstellingen en woningcorporaties. 	<ul style="list-style-type: none"> • Onder regie van het Veiligheidshuis zijn samen met justitie- en zorgpartners en de woningcorporaties gerichte interventies verricht. Waar nodig zijn zogeheten driepartijencontracten toegepast waarbij een tijdelijk huurcontract wordt gekoppeld aan een begeleidingsovereenkomst met als doel acceptabel woongedrag te waarborgen en betrokkenen van de juiste zorg te voorzien.
<ul style="list-style-type: none"> • Het continueren van de aanpak onaantastbaren. In het kader van de Citydeal “Zorg voor Veiligheid” geeft de gemeente als trekker uitvoering aan het experiment “Onaantastbaren”. Binnen dit experiment wordt een werkwijze ontwikkeld die erop gericht is het jeugdige netwerk van ‘soldaten’ rond de ‘onaantastbaren’ te verkleinen, en vroegtijdig de jongeren te signaleren die zich bij het netwerk (dreigen) aan (te) sluiten. 	<ul style="list-style-type: none"> • De Top X-aanpak (waar de aanpak onaantastbaren onderdeel van uitmaakt) is in 2018 gecontinueerd en verder geprofessionaliseerd. Het plan van aanpak in het kader van het experiment Citydeal “Zorg voor Veiligheid” is uitgewerkt. Ter uitvoering/financiering hiervan is een subsidieverzoek gedaan richting provincie. Positieve besluitvorming hierop is noodzakelijk om tot feitelijke uitvoering te kunnen overgaan.
<ul style="list-style-type: none"> • Het vanuit een gerichte samenhangende aanpak werken aan complexe sociale problematiek. Het Veiligheidshuis functioneert hierbij als regisseur waarbij het preventieve en repressieve spoor zo optimaal mogelijk met elkaar worden verbonden. Onderdeel hiervan is het versterken van de relatie tussen het Veiligheidshuis en de sociale teams. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2018 heeft het Veiligheidshuis succesvol geïnvesteerd in versterking van de samenwerking/verbinding met zowel de sociale teams als de lokale toegang zorg om ervoor te zorgen dat indien sprake is van complexe multiproblematiek er zo optimaal mogelijk op-/afgeschaald kan worden tussen de diverse disciplines.
<ul style="list-style-type: none"> • Het continueren van de maatwerkaanpak voorkoming uithuiszettingen via het daartoe bij het Veiligheidshuis ondergebrachte informatie-knooppunt, dit in samenwerking met de corporaties, Trajekt en de Kredietbank. 	<ul style="list-style-type: none"> • De aanpak voorkoming uithuiszettingen is in 2018 conform gecontinueerd. Vanuit deze maatwerkaanpak zijn in 2018 28 meldingen afgehandeld.
<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiding van de uitvoering van de Wet Aanpak Woonoverlast, waarbij overlastgevend personen in het uiterste geval een gedragsaanwijzing kunnen krijgen. 	<ul style="list-style-type: none"> • De voorbereiding van de uitvoering van de Wet Aanpak Woonoverlast is in 2018 conform gestart en wordt in 2019 afgerond. De beleidsregels en hiermee samenhangende uitvoering worden in 2019 door de burgemeester vastgesteld.
<ul style="list-style-type: none"> • Het (samen met partners) opstellen van een integraal plan om te komen tot een structurele oplossing van het huisvestingsprobleem voor (zeer) moeilijk plaatsbaren. Doel hierbij is zowel het terugdringen van overlastsituaties als het bieden van begeleiding en kaders aan de doelgroep zodat zij op termijn kunnen terugkeren naar een regulier woonpatroon. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2018 zijn de eerste kaders geformuleerd voor een integraal plan voor de huisvesting van (zeer) moeilijk plaatsbaren. In 2019 wordt dit samen met de woningcorporaties verder geconcretiseerd.

<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering van de Wet Tijdelijk Huisverbod door het Veiligheidshuis en inzet van de opgebouwde expertise in dit kader ten behoeve van de lokale toegang en Veilig Thuis. 	<ul style="list-style-type: none"> • Onder regie van het Veiligheidshuis zijn in 2018 op basis van de Wet Tijdelijk Huisverbod 16 huisverboden opgelegd. Bij casussen huiselijk geweld waarin opschaling noodzakelijk is voert het Veiligheidshuis de regie op een systeemgerichte aanpak. Het Veiligheidshuis neemt daarnaast actief deel aan de periodieke overlegstructuur die is ingericht om de samenwerking tussen de gehele GIA-keten (Geweld in afhankelijkheidsrelaties) te optimaliseren.
<p><u>Aanpak personen met verward gedrag</u> Landelijk, en dus ook in Maastricht, is er veel aandacht voor verwarde personen die nu buiten de intramurale zorg vallen. Aandachtspunten voor 2018 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De opstelling (in afstemming met de relevante partners) van een plan van aanpak voor de stijgende overlast van personen met verward gedrag • Continuering van de in 2017 gemaakte afspraken met de politie en het Veiligheidshuis (doorzetten meldingen/mutaties/actief oppakken van casussen). 	<ul style="list-style-type: none"> • Eind 2018 is het regionale Plan van Aanpak 'Personen met verward gedrag' door de colleges van Maastricht/Heuvelland vastgesteld. • De meldingen verward gedrag worden via de politie doorgeleid richting Veiligheidshuis en met ketenpartners van een passend vervolg voorzien. In 2018 zijn 134 meldingen "personen verward gedrag" ontvangen. Deze meldingen hadden betrekking op 119 personen. Eind 2018 is door het Ministerie van J & V een subsidie toegekend aan de Zuid-Limburgse Veiligheidshuizen om samen met zorg- en justitiepartners te komen tot één kennis- en informatieknoppunt Zuid-Limburg in het kader van de aanpak mensen met verward gedrag.

Verbeteren veiligheid in de buurt	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Versterken positie en samenwerking wijkgebonden medewerker en wijkagent</u> Wijkgebonden medewerkers en wijkagenten vervullen een sleutelrol in hun wijk en worden structureel ingezet op overlast, geweld en bedreiging. In 2018 wordt hun samenwerking verder geoptimaliseerd door onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een tweemaandelijks casus-overleg tussen wijkagenten en wijkgebonden medewerkers. • per gebied een (vaste) koppeling tussen wijkagent en wijkgebonden medewerker. 	<p>In 2018 is, met name in de wijken waar een Veilige Buurtenteam actief is, geïnvesteerd in de samenwerking tussen wijkagent en de gebiedsgebonden medewerker Handhaven Openbare Ruimte.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanwege de reorganisatie bij de politie is het tweemaandelijks casus-overleg in 2018 nog niet gestart. Dit gebeurt in 2019. • De gebiedsindeling zoals door de gemeente gehanteerd is eind 2018 ook overgenomen door de politie. Gestart is met de uitwerking van een pilot in Wittevrouwenveld om te komen tot een gebiedsgerichte operationele aanpak waarbij gebiedsgebonden medewerkers, wijkagent en buurtkader samen met bewoners concrete en beïnvloedbare overlastsituaties bespreken.

Burgers en ondernemers structureel betrekken bij veiligheid	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Bevorderen burgerparticipatie bij uitvoering veiligheidsbeleid</u></p> <p>Bij het werken aan veiligheid worden diverse vormen van bewonersparticipatie toegepast. Buurten en bewoners worden vanuit de Veilige Buurten Teams nadrukkelijk gestimuleerd om zelf met het thema leefbaarheid en als onderdeel hiervan veiligheid, aan de slag te gaan. Concrete voorbeelden hiervan in 2018 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het stimuleren van buurten en bewoners om activiteiten te ontwikkelen in relatie tot buurtpreventie. Inzet is om deze activiteiten waar mogelijk vanuit de gemeente te faciliteren, zoals bijvoorbeeld de whatsapp-groepen in het kader van woninginbraak. • Daar waar nodig wordt vanuit veiligheid het instrument “buurtbemiddeling” ingezet om escalatie te voorkomen van dreigende overlastsituaties in buurten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eind 2018 waren er 39 Buurt WhatsApp groepen bekend bij de gemeente verspreid over 24 buurten. • In 2018 heeft de Stichting Buurtbemiddeling 138 casussen in behandeling genomen. Dit zijn er 24 meer dan in 2017. Eind 2018 zijn 127 casussen afgerond, waarvan 75 % positief is bemiddeld en 25 % niet tot bemiddeling is gekomen, gestopt of doorverwezen is.
<p><u>Verbeteren veiligheidsbeleving</u></p> <p>Aan de hand van initiatieven/prioriteiten vanuit de buurt worden de Veilige Buurteams (VBT's) als vliegwiel ingezet om de fysieke en sociale veiligheid vanuit een integrale benadering in de buurten te verbeteren.</p> <p>Hierbij wordt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de in 2017 gestarte aanpak in Wittevrouwenveld (WVV) in 2018 uitgebreid naar een viertal buurten inclusief de ondersteuning die hierbij door de Taskforce Veiligheidsbeleving wordt geleverd. • Vanaf begin 2018 door een aan te stellen procesregisseur veiligheidsbeleving – daar waar de complexiteit van casussen de Taskforce te boven gaat, - gestuurd op adequate oplossingen van de casuïstiek. Conform raadsbesluit worden hiervoor tot en met 2019 extra middelen beschikbaar gesteld. Vanuit de Taskforce en de procesregisseur veiligheidsbeleving wordt aldus het lerend vermogen van onze organisatie verder gestimuleerd. 	<p>De Veilige Buurteams vervullen een belangrijke rol bij het verbeteren van de veiligheidsbeleving. In 2018 waren de deze teams in acht buurten actief.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De uitbreiding van de aanpak Wittevrouwenveld (Taskforce veiligheidsbeleving) naar andere buurten is vertraagd en vindt in 2019 plaats. Dit omdat de hiervoor per 1 juli 2018 aangestelde procesregisseur veiligheidsbeleving na zijn aanstelling vanwege moeizame werving van zijn opvolger nog geruime tijd taken uit zijn vorige functie heeft moeten vervullen. • Ondanks bovenstaande is in 2018 de samenwerking tussen de coördinator Veilige Buurten Teams en de procesregisseur veiligheidsbeleving geïntensiveerd. Vanuit deze samenwerking zijn diverse casussen opgepakt en aangedragen aan de Taskforce.

Verbeteren veiligheidsbeleving openbare ruimte	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p>Veiligheid structureel betrekken bij ontwerp en beheer/toezicht openbare ruimte Een veilig ontwerp en effectief beheer van en toezicht in de openbare ruimte hebben een forse impact op het veiligheidsgevoel van bewoners. Bij het ontwerp van de openbare ruimte is “veiligheid” een structureel en zichtbaar aandachtspunt.</p> <p>Volgens de vastgestelde prioriteiten voor handhaven openbare ruimte, is inzet van de buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's)/wijkgebonden medewerkers vooral gericht op veiligheidsdoelen in relatie tot leefbaarheid (signalering van (zware) woonoverlast, drugsoverlast en jeugdoverlast).</p>	<p>Integrale veiligheid maakt deel uit van het IOOR (Integraal Overleg Openbare Ruimte). Vanuit dit overleg is er structureel aandacht voor “veiligheid/veiligheidsbeleving” in relatie tot ruimtelijke ontwerpen.</p> <p>Conform. Naast het zelfstandig optreden in het kader van de leefbaarheid (bv. zakkenrollerij tijdens de weekmarkten of aanpak jeugdoverlast, heeft het team Handhaven Openbare Ruimte ook een signalerende rol vervuld bij zwaardere problematieken. Deze signalen worden doorgeleid binnen de eigen gemeente, het Veiligheidshuis, de politie en/of andere partners).</p>

Drugsoverlast

Verminderen drugsoverlast/voortzetten en verbreden drugsbeleid	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Voortzetting bestrijding drugsoverlast</u> De afgelopen jaren is stevig ingezet op de bestrijding van drugsoverlast. Dit heeft geleid tot een forse afname van het drugstoerisme in de stad, waarbij de overlast in Maastricht zelfs meer is afgenomen dan landelijk. Het is en blijft echter een kwestie van lange adem die vergt dat we moeten blijven inzetten op de bestrijding van drugsoverlast. Derhalve wordt in 2018 onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het project Frontière gecontinueerd als integrale werkmethode; het project wordt tevens geëvalueerd; • gefocust op goede kwalitatieve analyses van meldingen bij het drugsmeldpunt. Dit is cruciaal voor een snelle en gerichte sturing op gesignaleerde overlast; • nadrukkelijk aandacht besteed aan communicatie naar melders. Onderdeel hiervan is behoud/versterking van de meldingsbereidheid van burgers. • de aanpak van illegale handel/teelt in woningen/lokalen op basis van artikel 13b Opiumwet middels woning- en lokaalsluitingen gecontinueerd. • de toepassing van de Top X-methodiek voortgezet ten aanzien van drugsrunners en straatdealers waarbij middels een combinatie van dwang/drang en zorg een effectieve interventie kan worden bereikt. Dit onder regie van het Veiligheidshuis, in afstemming met politie, justitie en de overige ketenpartners. 	<p>Conform.</p> <p>De aanpak drugsoverlast vanuit het project Frontière is in 2018 gecontinueerd conform voorgaande jaren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De aanpak drugsoverlast vanuit het project is in 2018 geëvalueerd. Besluitvorming over deze evaluatie vond begin 2019 plaats. • Het opwerken van meldingen (versterking informatiepositie) is – als vaste werkwijze – in 2018 gecontinueerd. • In 2018 is de communicatie richting melders gecontinueerd. In het kader van de hiervoor genoemde evaluatie is deze communicatie positief beoordeeld. • De aanpak van illegale handel/teelt in woningen op basis van 13b Opiumwet is onverkort doorgezet: in 2018 resulteerde dit in 47 pandsluitingen en 3 waarschuwingen; • In 2018 maakte 1 aan drugshandel gerelateerd persoon deel uit van de Top X-aanpak. Vanuit justitiepartners zijn geen verdere aan drugshandel gerelateerde personen voor opschaling naar de Top X-aanpak aangedragen. Niettemin blijft de Top X-aanpak openstaan voor gecombineerde interventies (dwang/drang/zorg) ten aanzien van drugserelateerde personen.

Vermogenscriminaliteit/ High Impact Crimes

Intensivering aanpak vermogenscriminaliteit/HIC																															
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018																														
<p>Integrale aanpak vermogenscriminaliteit/HIC</p> <p>De afgelopen jaren is de aanpak van verschillende vermogensdelicten/High Impact Crimes (HIC) met succes geïntensiveerd vanuit daartoe opgestelde integrale plannen van aanpak. Het gaat daarbij om de High Impact Crimes overval, straatroof en woninginbraak en de vermogensdelicten zakkenrollerij, fietsendiefstal en auto-inbraak. In 2018 worden de vastgestelde plannen verder onverkort uitgevoerd.</p>	<p>De aanpak vermogenscriminaliteit/HIC is in 2018 voortgezet.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="2">Maastricht</th> <th rowspan="2"></th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>woninginbraak</td> <td>426</td> <td>423</td> <td>(-1%)</td> </tr> <tr> <td>straatroof</td> <td>31</td> <td>22</td> <td>(-29%)</td> </tr> <tr> <td>zakkenrollerij</td> <td>713</td> <td>362</td> <td>(-49%)</td> </tr> <tr> <td>Auto-inbraak</td> <td>921</td> <td>736</td> <td>(-20%)</td> </tr> <tr> <td>fietsendiefstal</td> <td>1466</td> <td>1207</td> <td>(-18%)</td> </tr> <tr> <td>Overval op bedrijven of woningen</td> <td>5</td> <td>6</td> <td>(+20%)</td> </tr> </tbody> </table>		Maastricht			2017	2018	woninginbraak	426	423	(-1%)	straatroof	31	22	(-29%)	zakkenrollerij	713	362	(-49%)	Auto-inbraak	921	736	(-20%)	fietsendiefstal	1466	1207	(-18%)	Overval op bedrijven of woningen	5	6	(+20%)
	Maastricht																														
	2017	2018																													
woninginbraak	426	423	(-1%)																												
straatroof	31	22	(-29%)																												
zakkenrollerij	713	362	(-49%)																												
Auto-inbraak	921	736	(-20%)																												
fietsendiefstal	1466	1207	(-18%)																												
Overval op bedrijven of woningen	5	6	(+20%)																												

Een veilige jeugd

Een veilig klimaat voor onze jeugd/ voorkomen en verminderen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Inzet gecombineerde preventieve en repressie aanpak</u></p> <p>Uitgangspunt blijft om samen met onze partners zorg te dragen voor een veilig klimaat voor onze jeugd en overlast en ander problematisch gedrag te voorkomen.</p> <p>Concrete aandachtspunten in 2018 zijn onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het (informatiegestuurd) bestrijden van jeugdgerelateerde overlast en criminaliteit. Dit geldt voor zowel jeugdgroepen als individuele jongeren. Het Veiligheidshuis is hierbij een belangrijke schakel, evenals jongerenbuurtbemiddeling. • voortzetting van het project “Weerbaar opvoeden”, waaronder opvoedondersteuning aan migrantenouders. • het verder uitvoering geven aan het Meerjaren preventie- en handavingsplan “Jeugd, Alcohol & Omgeving”. 	<ul style="list-style-type: none"> • De inzet van jongerenbuurtbemiddeling is in 2018 voortgezet. Dit gebeurde met name vanuit de pilot studentenoverlast. Gedurende deze pilot (maart 2017 t/m juli 2018) zijn 39 casussen behandeld, waarvan er 11 tot een positieve bemiddeling hebben geleid. Vanaf de start van de nieuwe coördinator in april 2018 tot het einde van 2018 zijn 14 nieuwe casussen in behandeling genomen, waarvan 6 met positief resultaat. • Onder de titel “het weerbare midden” is een methode ontwikkeld om te leren omgaan met dilemma’s, bijvoorbeeld bij het opvoeden of het aangaan en onderhouden van sociale netwerken. De methode is ontwikkeld met ouders van (niet)-Nederlandse afkomst en professionals. • het Meerjaren preventie- en handavingsplan Jeugd, Alcohol & Omgeving Maastricht – Heuvelland is in 2018 conform verder uitgevoerd.

<ul style="list-style-type: none"> • het verder uitvoeren van het Convenant “Veiligheid op school krijgt voorrang, de gezonde en veilige school”. Van hieruit zal eveneens het drugspreventieproject voor leerlingen in het V(S)O in 2018 worden voortgezet. • hercertificering van het certificaat Veilige School van de scholen in het MBO en V(S)O. • het verder uitvoering geven aan het “Convenant Veilige Basisschool” en het certificeren van de scholen in het primair onderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2018 zijn alle 15 V(S)O en MBO scholen in Maastricht gecertificeerd met het certificaat Veilige School. In het najaar heeft een studiemiddag Veilige & Gezonde School voor docenten in het V(S)O en MBO plaatsgevonden, waarbij tevens het drugspreventieproject is besproken. • Gestart is met het hercertificeringstraject Veilige & Gezonde School. Twee scholen hebben dit traject inmiddels succesvol doorlopen. • In 2018 is de kinderopvang en na- en voorschoolse opvang aangesloten bij de convenantgroep Veilige Basisschool. Inmiddels hebben de eerste 3 scholen van Mosa Lira het certificaat Veilige & Gezonde School ontvangen.
--	---

Ondermijning

Voortzetting inzet lokale handavingsinstrumenten	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p>Structurele inzet lokaal handavingsinstrumentarium</p> <p>Ten behoeve van de lokale aanpak van ondermijning/georganiseerde criminaliteit heeft ook de gemeentelijke overheid instrumenten ter beschikking.</p> <p>In 2018 wordt in Maastricht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het BIBOB-instrumentarium toegepast. Het toepassingsbereik hiervan is in 2017 uitgebreid met evenementen en vastgoedtransacties (ook transacties waarbij de gemeente zelf contractpartij is). Halverwege 2018 zal een evaluatie plaatsvinden. • ten aanzien van lokaal benoemde handavingsknelpunten (denk aan vrijplaatsen voor georganiseerde criminaliteit) de (gebiedsgerichte) integrale handhaving voortgezet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het BIBOB-instrumentarium is ook in 2018 lokaal ingezet als instrument om te voorkomen dat georganiseerde misdaad wordt gefaciliteerd (bijvoorbeeld door een vergunning). Gelet op de nog beperkte werkingsduur van de uitbreiding van het toepassingsbereik naar evenementen en vastgoedtransacties, vindt de evaluatie in 2019 plaats. • De gebiedsgerichte integrale handhaving is in 2018 voortgezet. Er hebben verschillende bestuurlijke handhavingstrajecten plaatsgevonden met name op het gebied van Wabo-handhaving en sluitingen 13b Opiumwet.

Voortzetting bestuurlijke en geïntegreerde aanpak georganiseerde criminaliteit	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Aanpak georganiseerde criminaliteit/ondermijning</u></p> <p>De samenwerking met andere Limburgse gemeenten en betrokken partners met betrekking tot de aanpak van ondermijning wordt vanuit het RIEC-netwerk voortgezet. Op basis van lokale en bovenlokale ondermijningsbeelden worden risicoanalyses gemaakt en handavingsopgaven signaleerd en opgepakt. Ter optimalisering van de netwerksamenwerking wordt in 2018 – conform besluitvorming in de Stuurgroep RIEC - de omvorming van het RIEC naar RIEC 2.0 afgerond.</p>	<p>Conform. Eind 2018 is het integraal ondermijningsbeeld (IOB) door het RIEC opgeleverd. De gewenste aanpak op basis van dit IOB wordt in 2019 in de lokale driehoek afgestemd. De omvorming van RIEC naar RIEC 2.0 is in 2018 afgerond.</p>

<p><u>Outlaw Motor Gangs</u> De ontwikkeling van Outlaw Motor Gangs (OMG's) wordt gevolgd; indien nodig wordt actie ondernomen.</p>	<p>In 2018 zijn geen signalen over OMG's in Maastricht ontvangen.</p>
<p><u>Aanpak georganiseerde hennepcultuur</u> De aanpak van georganiseerde hennepcultuur geschiedt sinds 2017 vanuit een Limburgbreed afgestemde werkwijze. Deze is vastgelegd in enerzijds het regionaal hennepconvenant (afspraken over gegevensuitwisseling) en het operationeel integraal draaiboek (uniforme aanpak georganiseerde hennepcultuur in Limburg). Ook is in 2017 een provinciale preventiecampagne ("Wat staat er op het spel?") gestart. De campagne is bedoeld om bij burgers de bewustwording te vergroten van de negatieve gevolgen van het zich inlaten met drugs in zijn algemeenheid en het vergroten van de meldingsbereidheid bij het zien van signalen. In 2018 wordt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de aanpak vanuit convenant en draaiboek onverkort voortgezet met aandacht voor en afstemming over vanuit de praktijk gesignaleerde knelpunten hierbij. • de preventiecampagne op onderdelen in Maastricht voortgezet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Medio 2018 is in Maastricht - als onderdeel van de Limburgbrede RIEC-aanpak van georganiseerde hennepcultuur - gestart met de pilot hennepmeldingen. Meldingen die duiden op hennepcultuur worden zo vroeg mogelijk door partners gebundeld. Dit om per plantage integraal de meest effectieve ontruimingsvorm te bepalen. Dit heeft geleid tot 11 meldingen die aldus uitgewerkt zijn. In Maastricht zijn in 2018 in totaal achttien panden gesloten vanwege illegale hennepcultuur en is er één officiële waarschuwing uitgereikt. • De provinciale preventiecampagne is ingezet en uitgerold. In Maastricht is in 2018 hierbij met name de aandacht gericht op jongeren. Samen met de politie zijn presentaties op de LVO-scholen gegeven en is tijdens de conferentie 'de gezonde en veilige school' de preventiecampagne onder de aandacht gebracht bij schoolpersoneel.
<p><u>Aanpak prostitutie, mensenhandel, loverboys</u> Gerichte informatiegestuurde controles op prostitutie, mensenhandel, loverboys vinden plaats door gemeente en politie. Op basis van de bevindingen tijdens deze controles vindt een gepaste aanpak plaats.</p>	<p>In 2018 zijn controles op prostitutie, mensenhandel en loverboys uitgevoerd. Deze hebben niet geleid tot concrete handhavingsmaatregelen. Er zijn in 2018 geen signalen van illegale prostitutie geweest.</p>

► Overige thema's

Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Radicalisering</u> In 2018 wordt vanuit het in 2017 vastgestelde Plan van Aanpak Radicalisering aan het thema radicalisering gewerkt. Lokaal wordt prioriteit gegeven aan de inrichting van netwerken met sleutelfiguren, versterken van de informatiepositie van de gemeente Maastricht en strategische netwerken met externe organisaties. Conform raadsbesluit zijn middelen beschikbaar gesteld voor de aanstelling (3^e kwartaal 2017) van een lokale netwerkregisseur radicalisering. Deze functionaris richt zich op versterking van de informatiepositie in relatie tot scholen, moskeeën, sleutelfiguren in de wijk, gemeenschappen, belangenorganisaties en eerstelijns werkers. De gemeente Maastricht heeft – in nauwe afstemming met de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV), de regie over de provinciale, integrale aanpak van radicalisering. Euregionaal wordt de samenwerking geïntensiveerd om met de euregiogemeenten op operationeel/tactisch en strategisch niveau in Duitsland en België (gemeenten, NCTV, OM, Politie) tot verdere samenwerking te komen.</p>	<p>In december 2018 is de aanbesteding afgerond voor de inrichting van een netwerk van sleutelfiguren. Dit om vervolgens in 2019 - ter bevordering van sociale stabiliteit/depolarisatie – de in gang gezette netwerkvorming te optimaliseren en op maat te komen tot een divers en strategisch netwerk van sleutelpersonen en -organisaties in de buurten met als doel het versterken van de informatiepositie van de gemeente.</p> <p>Vanuit de provinciale regie is de integrale aanpak versterkt en heeft het accent gelegen op het versterken van de preventieve aanpak (onder andere versterken contacten met scholen). Tevens heeft de gemeente Maastricht als accounthouder/regievoerder de gezamenlijke subsidieaanvraag versterkingsgelden 2019 ingediend. Op euregionaal niveau is de samenwerking geïntensiveerd om grensoverschrijdend afstemming en uitwisseling van informatie en” best practices“ te versterken.</p>
<p><u>Veilige evenementen</u> In 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wordt de advisering vanuit veiligheid bij het verlenen van evenementenvergunningen voortgezet. Gelet op het gewijzigde wereldbeeld worden – daar waar noodzakelijk geacht – aanvullende veiligheidsmaatregelen genomen. • wordt in afstemming met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg gezien hoe de multidisciplinaire voorbereiding en advisering verder verbeterd kan worden. • vindt in het kader van een veilig verloop van het betaald voetbal in de stad structurele afstemming met in – en externe betrokkenen plaats (waaronder MVV en KNVB). Riscowedstrijden hebben hierbij onze bijzondere aandacht. 	<ul style="list-style-type: none"> • De advisering vanuit veiligheid bij het verlenen van evenementenvergunningen is in 2018 conform voortgezet. • Vanuit de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is het Kader regionale evenementen VRZL geïmplementeerd en bij grote evenementen wordt geadviseerd conform dit kader. Tevens is het procesinstrument Evenementen-Assistent toegepast bij grote evenementen. In het kader van de intensivering van de samenwerking tussen de Veiligheidsregio's Limburg Noord en Zuid-Limburg is er voor gekozen om op het gebied van evenementenadviesing gezamenlijk op te trekken. • Voor wat betreft betaald voetbal in Maastricht heeft in 2018 structureel afstemming plaatsgevonden met MVV en de KNVB en zijn maatregelen getroffen om risicowedstrijden zo veilig mogelijk te laten verlopen.

<p><u>Veilig uitgaan</u> Concrete aandachtspunten in 2018 zijn onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het stimuleren van veilig uitgaan vanuit de gemeente, waarbij de uitgangspunten van het Keurmerk Veilig Uitgaan als leidraad gelden. • het evalueren van de collectieve horecaontzegging. • voortzetting van de aanpak van zakkenrollerij in het uitgangseven samen met politie, Koninklijke Horeca Nederland en de nachtaakondernemers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Veilig uitgaan is ook in 2018 door de gemeente gestimuleerd. Met de ondernemers en andere betrokken partners wordt in dat kader projectmatig samengewerkt. • De collectieve horecaontzegging vindt in Maastricht zeer beperkt (alleen bij nachtzaken) plaats. Vanwege deze beperkte toepassing vond geen evaluatie plaats, maar vindt in 2019 met de betreffende nachtzaken bilaterale afstemming plaats over mogelijke optimalisatie hiervan. • De (preventieve) campagne zakkenrollerij is in 2018 een aantal keren ingezet (onder ander met carnaval en bij grotere evenementen).
<p><u>Bedrijvigheid en veiligheid</u> De gemeente streeft ernaar de veiligheid op bedrijventerreinen en winkelgebieden zo veel mogelijk te waarborgen en stemt hierover af met de ondernemers. Concrete aandachtspunten in 2018 zijn onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het stimuleren/faciliteren van de toepassing van de keurmerken Veilig Ondernemen (KVO-Winkel en KVO-bedrijventerreinen). Uitgangspunt hierbij is dat de ondernemers zelf verantwoordelijkheid willen nemen om de (maatregelen uit) de keurmerken toe te passen. • de preventieve aanwezigheid van BOA's in winkelgebieden, alwaar zij daar waar nodig handhavend optreden bij overlast en overtredingen. • vernieuwing van het cameratoezicht. In het kader van een zo optimaal mogelijke bescherming en beveiliging van de bewoners en bezoekers van de stad heeft de gemeente cameratoezicht in gebruik op basis van 24/7. Dit systeem wordt vanaf 2018 gefaseerd vervangen en uitgebreid door een hoogwaardig, flexibel en intelligent camerasysteem. De kwaliteit van de beelden dient zodanig te zijn dat tijdens de "live observatie" herkenning mogelijk is. In 2018 wordt de hiermee samenhangende aanbesteding afgerond. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het keurmerk Veilig Ondernemen (KVO bedrijventerreinen) is in 2018 voor twee jaar verlengd. De gemeente ondersteunt en faciliteert deze KVO's voor zover ondernemers hiervoor zelf verantwoordelijkheid willen nemen. Voor wat betreft het KVO-Winkel zijn in 2018 geen initiatieven van ondernemers ontvangen. • BOA's zijn ook in 2018 preventief aanwezig in de Maastrichtse winkelgebieden. • In 2018 is de aanbesteding van het cameratoezicht afgerond en is het gehele cameratoezicht vernieuwd conform de gewenste kwaliteit. Tevens zijn er 3 nieuwe mobiele camera's aangeschaft.

<p><u>Fysieke veiligheid: brandveiligheid, externe veiligheid, crisis- en rampenbestrijding</u> Het jaar 2018 staat in het teken van de doorontwikkeling van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Vanuit een uitgewerkt doorontwikkelingsperspectief wordt een veiligheidsbureau ingesteld van waaruit de crisisbeheersingstaken worden georganiseerd. Daartoe worden alle relevante taken overgeheveld van de afzonderlijke diensten (brandweer, GHOR, bevolkingszorg) naar dit nieuwe bureau. De structurele verhoging van de bijdrage Maastricht aan de Veiligheidsregio van € 180.000,-) is in deze begroting verwerkt. We gaan ervan uit dat deze met ingang van begrotingsjaar door de Veiligheidsregio zelf kan worden opgevangen. Vanzelfsprekend worden ook in 2018 – parallel aan deze doorontwikkeling – de aan de Veiligheidsregio toebedeelde taken en verantwoordelijkheden op het gebied van brandveiligheid, externe veiligheid en crisis- en rampenbestrijding ingevuld en uitgevoerd.</p>	<p>Conform. In het kader van de doorontwikkeling van de Veiligheidsregio is in 2018 een veiligheidsbureau ingesteld. De voorbereiding op de gezamenlijke inzet van de hulpdiensten, gemeenten en andere crisispartners en de coördinatie daarvan zijn bij dit veiligheidsbureau belegd. Het bureau functioneert inmiddels op volle sterkte.</p> <p>De verhoging van de bijdrage wordt vanaf 2019 binnen de begroting van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg zelf opgevangen.</p>
<p><u>Tripool/Veiligheid</u> De in 2016 ingezette lijn om in Tripool verband te komen tot een nauwere samenwerking tussen de drie gemeenten op dit beleidsveld zal in 2018 onverkort worden doorgezet en verder worden geoperationaliseerd. Ambtelijke integratie van de beleidsfuncties op het gebied van Veiligheid wordt voorgestaan. Daarnaast wordt strategie opgesteld om gezamenlijke effectieve inzet te plegen in de diverse veiligheids-gremia. Het overkoepelende doel is om waar we wonen en werken nog veiliger te maken. Samenwerking richt zich op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdere aansluiting ondermijnende criminaliteit bij het RIEC. • Betere aansluiting op en tussen de veiligheidshuizen waar het gaat om complexe multiproblematieken. 	<p>In 2018 is de Tripool-samenwerking veiligheid gecontinueerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bijzondere aandacht en inzet heeft plaatsgevonden op het thema “ondermijning en intelligence” en de regionale afstemming High Impact Crimes. Afstemming heeft daarnaast plaatsgevonden over een mogelijke pilot Regulering wietteelt. • De Veiligheidshuizen in Tripool verband waren in 2018 onderdeel van een (Limburg-breed) onderzoek naar de kwaliteit van dienstverlening en samenwerking vanuit en tussen de Veiligheidshuizen. Afronding en besluitvorming vindt plaats in 2019. Daarnaast is in Zuid-Limburgs verband door de drie Veiligheidshuizen (samen met ketenpartners) toegewerkt naar een informatie- en kennisknooppunt aanpak personen verward gedrag. Ook dit overleg/onderzoek wordt in 2019 afgerond.

<ul style="list-style-type: none"> Aansluiting op bestaande structuren: <ul style="list-style-type: none"> – versterken specialistische deskundigheid incl. aanspreekpunten bij gemeenten; – informatiedeling; – aanpak veiligheidsbeleving; – versterking operationele samenwerking; – afstemming agenda's lokale driehoeken. 	<ul style="list-style-type: none"> De aansluiting op bestaande structuren is in 2018 gestagneerd als gevolg van een aantal personele mutaties, zowel manageriek als op inhoudelijke deskundigheid. In 2019 wordt dit in de nieuwe samenstelling opgepakt.
Veilige Publieke Taak Maastricht is aangesloten bij de landelijke en regionale aanpak Veilige Publieke taak (voorkomen agressie/geweld bij uitoefenen (semi-)publieke taak). In 2018 wordt de VPT-aanpak zowel intern als bij andere (semi-)publieke organisaties (zoals Brandweer, politie, AZM, woningcorporaties) voortgezet en verder onder de aandacht gebracht.	Conform. In 2018 zijn in 43% van de meldingen van agressie tijdens de (semi-)publieke taakuitoefening maatregelen getroffen tegen de veroorzaker in het kader van de VPT-aanpak. De maatregelen variëren van (VPT-)aangifte bij de politie tot pandontzegging, waarschuwingsbrieven en telefoonverbod.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 2 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	12.715	12.767	12.943	176 N
- Kapitaallasten	138	139	139	
- Apparaatskosten	2.664	2.852	3.131	279 N
- Storting in voorzieningen	61	62	74	12 N
- Overige lasten	9.852	9.714	9.599	115 V
(b) Totale baten	503	105	508	403 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	12.212	12.662	12.435	227 V
Storting in reserves		525	525	
Onttrekking uit reserves		605	430	175 N
Resultaat	12.212	12.582	12.530	52 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2018
Cameratoezicht	372

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 0,227 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

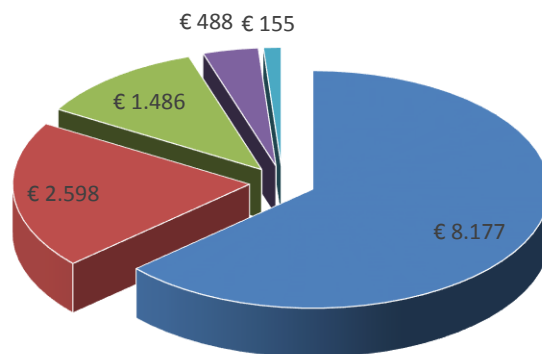
- Meerinkomsten veilige leef- en woonomgeving € 0,233 mln. V
- Diverse posten € 0,006 mln. N

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Veilige kamers (minder onttrokken) € 0,050 mln. N
- Aanpak radicalisering/Jihadisme (minder onttrokken) € 0,125 mln. N

Programma 2: lasten

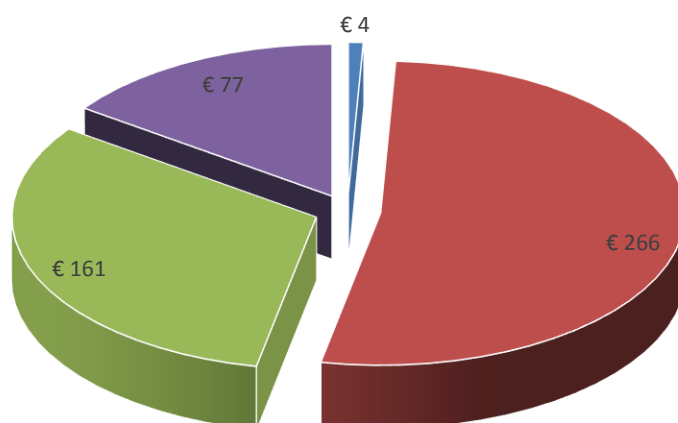
bedragen x 1.000

- Fysieke veiligheid
- Jeugd en veiligheid
- Bedrijvigheid en veiligheid
- Veiligheidsveld veilige woon- en leefomgeving
- Veiligheidsveld Integriteit en Veiligheid

Programma 2: baten

bedragen x 1.000

- Fysieke Veiligheid
- Jeugd en veiligheid
- Veiligheidsveld veilige woon- en leefomgeving
- Veiligheidsveld Integriteit en Veiligheid

Programma 3 Economie en werkgelegenheid

1. Wat willen we bereiken?

► *Wat is de programmadoelstelling?*

Maastricht ambieert een duurzame internationaal georiënteerde kenniseconomie waarin voor burgers voldoende banen op alle niveaus bereikbaar zijn. Maastricht kiest voor cultuur en creativiteit als een belangrijke economische factor zowel qua werkgelegenheid als vestigingsvoorwaarde en wil de internationale ontmoetingsstad van de toekomst zijn waar gewinkeld, gewerkt en gerecreëerd wordt. Het stimuleren van ondernemerschap wordt de spil van deze dynamiek. Daarnaast houdt de maakindustrie in Maastricht onze nadrukkelijke aandacht, als bron van werkgelegenheid voor de lager en middelbaar opgeleiden.

► *Wat merkt de burger daarvan?*

- Behoud van werkgelegenheid;
- Toename arbeidsparticipatie Maastrichtse beroepsbevolking;
- Toename gemiddeld inkomen Maastrichtse burgers;
- Toename weerbaarheid stad en regio op lange termijn;
- Toename vitaliteit stad en regio op lange termijn;
- Toename kennis en innovatie in de regio.

► *BBV beleidsindicatoren*

indicator	jaar ⁴	Maastricht	gemeenten 100.000 – 300.000	Bron ¹
Index functiemenging (FMI) voor wonen en werken ²	2017	53,8	55,5	1
Verhouding verwacht BGP tov gemeten BGP ³	2013	95	98	2
Aantal vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners van 15 t/m 74 jaar	2018	108,6	116,9	1

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 26-3-2019' waarbij geldt: (1) CBS/LISA; (2) Atlas voor gemeenten;
 2) FMI: 0% (milieu met alleen woningen), FMI: 50% (gemengd milieu waarbij aantal banen gelijk is aan aantal woningen), FMI: 100% (milieu met alleen bedrijven).
 3) Verhouding <100 (prestatie is boven verwachting), verhouding > 100 (prestatie is beneden verwachting).
 BGP = bruto gemeentelijk product = product van toegevoegde waarde per baan en aantal banen in gemeente.
 4) De meest recente peiljaren zijn weergegeven.

► *Maastrichtse beleidsindicatoren*

Indicator	jaar ²	Maastricht	Bron ¹
Aantal starters in Maastricht plus werkgelegenheidseffect	2016	947	2
	2017	995	
	2018	979	
	Ambitie 2018	> 947	
Netto nieuw aantal gevestigde bedrijven plus werkgelegenheidseffect	2015	254	2
	2017	528	
	2018	379	
	Ambitie 2018	> 254	
Totaal aantal banen fulltimers, parttimers en uitzendkrachten in Maastricht	2016	71.560	1
	2017	71.682	
	2018	73.772	
	Ambitie 2018	71.560	

1) Bron: (1) LISA; (2) Vestigingsregister Limburg
 2) In de kolom peiljaar worden de meest recente gepubliceerde meetmomenten weergegeven.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen hebben een bijdrage geleverd aan het realiseren van de doelstelling van dit programma:

- Exploitatie Maatschappij Maastricht (EMM) BV
- MECC Maastricht BV
- Industriebank LIOF
- Stichting Lifescience Incubator Maastricht (SLIM)
- Stichting Centrummanagement Maastricht
- Stichting Starterscentrum Zuid-Limburg
- Stichting Limburg Economic Development 2020 (LED).

► Motie Werkgelegenheid voor laag- en middelbaar opgeleide inwoners

Verbeteren werkgelegenheid voor laag- en middelbaar opgeleide inwoners.	
Tijdens de raadsvergadering van 3 november 2015 heeft het college toegezegd de motie "Werkgelegenheid voor laag- en middelbaar opgeleide inwoners" over te nemen. Toegezegd is dat in de begroting expliciet wordt aangegeven hoe de gemeente de werkgelegenheid van laag- en middelbaar opgeleide inwoners wil verbeteren.	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<ul style="list-style-type: none">• Het bevorderen van een goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor retail, horeca, toerisme en industrie, schept kansen voor werkgelegenheid voor lager- en middelbaar opgeleiden werknemers.• Als (mede-) initiatiefnemer en partner in Customer Service Valley (CSV) leiden we middelbaar opgeleide (MBO-3) inwoners op tot CSV werknemer en ontstaat de mogelijkheid hen te werk te stellen bij de partners van CSV. Voor 2018 wordt er sterk(er) ingezet op Agent@Work, het toeleiden van middelbaar opgeleide (MBO-3) inwoners in samenwerking met Podium 24.• In het arbeidsmarktbeleid is er gerichte aandacht voor laag- en middelbaar opgeleide inwoners. Zie verder kopje "Afgestemd (eu)regionaal scholings- en arbeidsmarktbeleid".• Startende (ambachts)bedrijven worden gefaciliteerd door het startersbeleid. Denk aan: bijeenkomsten (o.a. Kamer van Koophandel), netwerkvorming (o.a. ZZP Events) en kennisdeling (Rabo, IMK). Doel is starters meer voorbereid te laten starten met hun onderneming.• Voor het starten vanuit een uitkering wordt o.a. de mogelijkheid tot inkomenssteun en financiering via het Zelfstandigenloket aangeboden.	<ul style="list-style-type: none">• Binnen de speerpuntsectoren zijn instroomtrajecten gerealiseerd (via Podium24) voor kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt.• Customer Service Valley: In 2018 zijn 50 kandidaten opgeleid op MBO-3 niveau. 25 kandidaten via zij-instroom trajecten met Agent@Work.• Middels twee 'open deur events' zijn 30 kandidaten toe geleid naar vacatures bij de partners.• Het jaarlijkse startersevenement op het stadhuis is bezocht door 240 personen. Workshops (zoals van Tattoo en FashionClash) hebben groepen specifiek ondersteund. Wekelijks en maandelijkse spreekuren bij de zzp desk en bij het Maastricht International Center waar één-op-één advies wordt gegeven. Individuele hulp via OKB (Ondernemersklankbord) en coaching via FashionClash in trajecten.• In 2018 zijn door inwoners van de gemeente Maastricht in totaal 44 aanvragen Bbz (Besluit Bijstandverzekering Zelfstandigen), waarvan 25 (pre-)start, en 10 IOAZ (inkomensvoorziening Oudere Arbeidsongeschikte Zelfstandige) ingediend en toegewezen.

Bijdragen aan Brainport 2020 voor volledige werkgelegenheid in de topsectoren.	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Bijdragen aan realisatie Brainport2020 en LED agenda op het niveau van Zuid-Limburg</u> Hiertoe zetten we in 2018 onder meer in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen en aanjagen van initiatieven/projecten van MKB, onderwijs, kennisinstellingen, gemeenten en campussen gericht op innovatie & werkgelegenheid. Daarbij zijn er 4 prioriteiten: Eurostad, Brightlands Innovation Factory, Integrale MKB aanpak en vraaggestuurde arbeidsmarkt aanpak (STICHTING LED). • Deelname aan het LED project <i>Limburg MKB Aanpak</i> middels het ondersteunen en realiseren van een MKB Internetplatform waar alle bestaande financiering- en stimuleringsmiddelen en loketten in vertegenwoordigd zijn en een MKB etalage/showcase waar voorbeeldbedrijven zich presenteren om Zuid-Limburg als innovatieve MKB community op de kaart te zetten. Begin 2018 zal bekend worden of dit project doorgaat. • Zorgen voor voldoende aansluiting en afstemming van de gemeente Maastricht alsmede de (regio)gemeenten op de de LED agenda. Hiervoor zal in 2018 een nieuw bestuurlijk construct worden ingericht. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brightlands Inovation Factory: er zijn meer dan 30 startups begeleid en ook 12 sociale ondernemers begeleid. • MKB Limburg is projectleider geworden van het project integrale MKB aanpak, de uitvoering van het project is vertraagd omdat het op verzoek van medefinancier provincie ook voor Midden- en Noord-Limburg wordt ontwikkeld. • Economische Samenwerking Zuid Limburg is opgericht. De regiogemeenten zijn vertegenwoordigd in het bestuur en de uitkomst van een strategische studie naar de economische kracht van de Heuvelland gemeenten wordt in 2019 verwacht.

Faciliteren Campusontwikkeling Maastricht Health Campus (MHC): 1100 banen en 40 spin-offs	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Accountmanagement</u> Aandachtspunten in 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Versterking samenwerking met Brightlands Innovation Factory en Brightlands Maastricht Health Campus voor het aantrekken van medtec & life sciences bedrijven. Verschuiving van proactieve acquisitie richting proactief accountmanagement en versterking van vestigingsklimaat factoren zoals huisvesting en internationaal onderwijs. • Samenwerking met Provincie & LIOF/NFIA waarbij door LIOF/NFIA aangeleverde leads worden gefaciliteerd en ondersteund bij het vestigen in Maastricht. • Het ondersteunen in de ontwikkeling en uitvoering van diverse projecten en initiatieven vanuit de Campus BV. 	<ul style="list-style-type: none"> • De samenwerking is versterkt, dit heeft in 2018 onder meer geresulteerd in het gezamenlijk faciliteren van 3 congressen: het LVC congres (Gravitatie onderzoek en Einstein telescoop), EVC congres (cardiovasculair) en de Medica (medtech). • In 2018 zijn er geen life science / medtech leads via samenwerking LIOF/NFIA ontvangen. Uit eigen acquisitie zijn twee life science / medtech bedrijven geholpen met vestiging in Maastricht. • Ondersteuning en ontwikkeling van het Brightlands project 'China Desk' met events en aansluiting bij het MKB heeft plaatsgevonden.

<p><u>Versterking vestigingsklimaat Randwijck</u> Aandachtspunten in 2018: MECC: start verbouwing conform het vastgestelde ontwerp- en investeringsplan.</p>	<p>Marktverkenning en uitschrijving aanbesteding heeft plaatsgevonden. De gunning vindt in 2019 plaats. Als eerste stap is de parkeerplaats op het binnenterrein vernieuwd.</p>
--	---

Faciliteren en verankeren internationale kennisinstellingen voor betere kennisvalorisatie, versterking van het vestigingsklimaat en het vergroten van de participatie van de kennisinstellingen voor gezamenlijke economische doelstellingen.	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p>Uitvoeringsprogramma Student & Stad Aandachtspunten in 2018</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het uitbouwen van de pilots: Mymaastricht.nl (website voor studenten), de Housing Helpdesk (frontoffice voor studenten mbt huisvestigingsvraagstukken aangaande rechten en plichten tussen huurder-verhuurder) , Match (matching vraag en aanbod vrijwilligerswerk door studenten), Keurmerk Prettig Wonen; • Faciliteren van een ontmoetingsplek voor internationale studenten • De pilot “Student en Leefbaarheid” • Meer communicatie van – en over studenten en studentenleven via “Thuis in Maastricht” • Het verbeteren van de aanhaking van Zuyd Hogeschool – in het bijzonder de locaties/faculteiten in Maastricht bij het programma a.d.h.v. een nieuwe gezamenlijke op te stellen strategische agenda. Een nieuw en belangrijk onderdeel van deze agenda is het verbeteren van carrièreperspectieven van afgestudeerden op de (eu-) regionale arbeidsmarkt. 	<ul style="list-style-type: none"> • De pilot Mymaastricht.nl groeit gestaag. De housing helpdesk wordt frequent geraadpleegd (site en spreekuur) en houdt ook spreekuur bij het Maastricht International Centre in Centre Ceramique. Via 3 Matchhuizen hebben studenten zich ingezet voor hun buurt middels buurtuinprojecten, huiswerkbegeleiding etc. Uitbreiding naar meer matchhuizen is gestart. Studenten zijn gekoppeld aan vrijwilligersprojecten zoals taalcafé, vluchtelingenprojecten. Het keurmerk prettig wonen heeft ca. 20 panden voorzien van een keurmerk en rolt dit verder uit. Concept-Evaluatie december 2018 gereed. • De ontmoetingsplek voor internationals heeft in 2018 programma ontwikkeld in de tijdelijke locatie Timmerfabriek samen met Muziekgieterij. • De pilot student en leefbaarheid is uitgevoerd en geëvalueerd. (RIB 21 december 2018) Uit de pilot komt naar voren dat vooral de inzet van een samenspel aan acties en maatregelen (bijvoorbeeld de inzet van boa's na 22.30 uur in combinatie met de inzet van jongerenbuurtbemiddeling) goede resultaten heeft opgeleverd. • Maandelijks is er een artikel gepubliceerd op Thuis in Maastricht. • Vanuit de strategische agenda is een aanvraag ingediend voor de landelijke citydeal Kennis Maken. Kennis van Zuyd en UM wordt door studenten in ingezet in de Maastrichtse wijken. De aanvraag is eind 2018 toegekend. De pilot gaat van start in 2019.

<p><u>Actief accountmanagement internationale kennisinstellingen en instituten</u> Internationale kennisinstellingen en instituten zijn belangrijk voor Maastricht. Daartoe zullen wij in 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Advisering en/of financiële ondersteuning bieden aan een veelheid van internationale instituten, o.a. aan European Institute of Public Administration [EIPA], United Nations University - Maastricht Economic and social Research and training centre on Innovation and Technology [UNU-MERIT], Maastricht School of Management [MSM], United World College [UWC], European Journalism Centre [EJC] • Entameren en voorbereiden van de organisatie van een grootschalig evenement rondom de Europese parlementsverkiezingen van 2019. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. Onder meer: een huisvestingssubsidie aan EIPA, continuering van de financiële ondersteuning van de huisvesting van UNU-MERIT, begeleiding van de verdere positionering van het Confuciusinstituut. • De eerste voorbereidingen voor een debat in het Theater aan het Vrijthof op 29 april 2019 tussen de kandidaten voor het voorzitterschap van de Europese Commissie hebben plaatsgevonden.
--	--

Faciliteren van innovatieve ondernemers in de topsectoren	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Meer start ups en groei van innovatieve ondernemers.</u> Naast de reguliere ondersteuning van ondernemers en topsectoren is er speciale aandacht voor innovatieve ondernemers/start-ups. Hiertoe zetten we in 2018 in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Netwerkvorming; door partijen met elkaar in contact te brengen wordt het eco-systeem van en voor starters en start-ups versterkt. • We helpen startende ondernemers in de creatieve industrie met huisvesting, vragen mbt ondernemerschap en marketing. 	<p>Gerealiseerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanuit het kwartiermakerschap broedplaatsen zijn er netwerkbijeenkomsten op locatie georganiseerd en zijn mede daardoor coalities ontstaan rondom de locaties Entre Deux en Francois de Veyestraat. Voor ZZP-ers zijn de bijeenkomsten crossing borders en Open Coffee maandelijks gehouden. Voor studenten zijn de Maastricht Entrepreneur Week (MEW) en de Global Entrepreneur Week (GEW) gefaciliteerd. • Conform gerealiseerd: vanuit het kwartiermakerschap broedplaatsen alsook het Bedrijfscontactpunt (BCP) zijn startende ondernemers geholpen.

Versterking internationaal vestigingsklimaat en internationale oriëntatie, vermindering van grensbarrières	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Positionering van Maastricht International Centre (MIC) als regionale One-Stop-Shop voor internationals en grenswerkers in Zuid-Limburg</u> Aandachtpunten in 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling van een governance- en financieringsmodel voor de diverse aanbieders van diensten aan internationals (kennisswerkers en grenswerkers) in Maastricht, in afstemming met soortgelijke diensten elders in Zuid Limburg. • Doorontwikkeling van een 'service grensoverschrijdende arbeidsmarktontwikkeling' met Belgisch Limburg, mede opererend vanuit het MIC, in samenwerking met de VBSB, UWV en de werkgevers servicepunten van Zuid Limburg. • Vergroten aanhaking MKB, campussen en internationaal bedrijfsleven bij dienstverlening van het Maastricht International Centre (HECS, GIP, ITEM). • Start euregionale samenwerking met Newcomersservice Aachen. • Doorontwikkeling van grensoverschrijdende arbeidsmarkttoeleiding gericht op native Duitse, Vlaamse en Franstalige medewerkers voor Customer Service Valley. 	<p>Gerealiseerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanuit de extra gelden uit het coalitieakkoord zijn de voorbereidingen in 2018 gestart voor een governance- en financieringsmodel. • De 'Service Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling Euregio Maas Rijn' is operationeel. In 2018 zijn 46 mensen bemiddeld en hiervan hebben 24 mensen een baan verkregen. • Events georganiseerd samen met partners en op locatie bij bedrijven en de campussen, onder meer bij Mercedes Customer Assistance Center en het 'get of out the building' event in samenwerking met Brightlands Innovation Factory. • Medio 2018 is het Euregio Maas Rijn Project 'Youregion' van start gegaan. Hierin werkt het Expat Centre Maastricht Region samen met Newcomer Services Aachen en het op te zetten expatcentre Hasselt. Doel is de Euregio als één arbeidsmarkt te positioneren. • Voor de Customer Services Valley is als pilot de samenwerking met Mercedes CAC opgezet.
<p><u>Experimenteren met de Euregio als proefregio</u> Binnen het 'Eurolab grensoverschrijdend werken, ondernemen en innoveren' (onderdeel Citydeal) is in 2017 gewerkt aan concrete knelpunten zoals deze door werkgevers en werknemers worden ervaren. Eind 2017 loopt de Citydeal met het Rijk af, in maart 2018 wordt het eindadvies verwacht. Partners binnen het samenwerkingsverband hebben echter al uitgesproken de opgebouwde praktijk voort te willen zetten.</p>	<p>Het eindrapport is gereed. Betrokken Partijen (ITEM, UM, MIC, provincie, rijk) werken nauw samen om knelpunten op te lossen (de eurolabmethode) is als het ware voortgezet. Knelpunten zoals diploma-erkenning, fiscale aspecten en sociale zekerheid worden aangepakt.</p>

Creatief Maastricht: meer zichtbaarheid en uitstraling geven en meer ondernemend maken en verbeteren ondernemersklimaat voor creatieve ondernemers met als doel 1500 starters extra in 2020.

Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Profileren creatieve sector als topsector in Maastricht, regio, Nederland en Europa</u> De dynamiek in de creatieve sector is sinds de vaststelling van de economische visie “Made in Maastricht” stevig toegenomen en is een belangrijke pijler onder de verjonging en vernieuwing van de Maastrichtse economie. Aandachtpunten in 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onder de noemer ‘MADE IN MAASTRICHT’ de successen van de creatieve industrie en het ondernemersklimaat vermarkten dmv mediacampagnes en koppeling met grote evenementen in de creatieve sector in de Euregio (Passagen Keulen, DDW Eindhoven, Reciprocity Liège) en Europa (Milaan, München, Kortrijk) in samenwerking met ZUYD Hogeschool. • Borgen resultaten bereikt met het uitvoeringsprogramma Creatieve Industrie dat eind 2017 afloopt. • Zelf initiëren van nieuwe stimuleringsprogramma’s die de grensoverschrijdende economische activiteiten van de creatieve bedrijven van Maastricht en Euregio/binnen de Euregio bevorderen, in het bijzonder het bouwen van netwerken van creatieve ondernemers (Creative Hub Euregio, The Artist and the Others). • Uitvoering van het programma Design en Mode Maastricht. Gericht op de 4 lijnen; marketing, stimuleren van ondernemerschap, fysieke huisvesting en het verknopen van afgewerkte producten. 	<p>Conform gerealiseerd. Het rapport ‘Maastricht Mapping’ is door de UM opgeleverd en toont het rendement van het gevoerde beleid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediacampagnes gevoerd, onder andere advertenties geplaatst in de Zuiderlucht over starters binnen de creatieve maakindustrie. Daarnaast onder meer deelgenomen aan Dutch Design Week in Eindhoven, Passagen van de Möbel Messe in Keulen. • Resultaten en leerervaringen uitvoeringsprogramma worden verwerkt in het nieuwe programma Creatieve Industrie voor 2019-2022. • In opdracht van de gemeente hebben The Artist and the Others, het netwerk Creatieve Hub Euregio en Embracing exchange activiteiten georganiseerd die hebben geleid tot meer grensoverschrijdende economische activiteiten. • In opdracht van de gemeente heeft Fashionclash een ondernemerschapsprogramma uitgevoerd gericht op (startende) mode ontwerpers en makers. Er zijn gericht successen in de media gebracht.

<p><u>Verbeteren ondersteuning creatief Maastricht: binding van startende creatives.</u></p> <p>We leveren een actieve bijdrage om creatieve en startende ondernemers te ondersteunen. In het bijzonder het faciliteren van de eerste carrièrestappen na de opleiding, door het aanbieden van bedrijfsruimte, coaching en monitoring van de sector biedt kansen om de creatieve ondernemers (twintigers en dertigers) voor langere tijd aan de stad en de regio te binden.</p> <p>Aandachtspunten in 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering integrale aanpak broedplaatsen: inzet van leegstaand vastgoed als laagdrempelige clusters voor starters , uitbouw tijdelijke residenties en werkplekken en nieuwe verhuursystematiek voor de ateliervoorraad via Stichting Ateliers Maastricht. • Faciliteren transparante informatievoorziening en coaching (accountmanagement Creatieve Industrie) starters en doorgroeiers. • Leveren een bijdrage aan het Sphinxkwartier als creatief werk- en woonmilieu door programmering zoals o.a. Fashionclash editie 2018, Design in de passage, Forza Fashion House e.d. • Exploiteren en programmeren van het project Forza Fashion House, incubator voor mode. • Uitvoering monitor in samenwerking met de UM (Businessschool) voor de creatieve industrie als sector binnen het project Made2Measure: oplevering vervolgmeting eind 2018. 	<p>Conform gerealiseerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met vastgoedeigenaren is vastgoed onder voorwaarden (tijdelijk) ter beschikking gesteld aan de doelgroep, de Stichting Ateliers Maastricht is gestart met nieuwe verhuursystematiek voor starters. • Coaching van starters vindt plaats door het Starterscentrum en door individuele coaches. De starter ontvangt een voucher van de gemeente voor de individuele coaching. Nieuw in 2018 was de voorlichting aan afstuderende studenten als oriëntatie op ondernemerschap. • In opdracht van de gemeente is op vrijwel permanente basis geprogrammeerd in het Sphinxkwartier rond de creatieve industrie. • De incubator voor mode is geëxploiteerd en geprogrammeerd het afgelopen jaar op de locatie in het Sphinxkwartier. • De resultaten van de vervolgmeting worden in 2019 opgeleverd.
--	---

► *Bezoek- werk- en ontmoetingsstad*

Maastricht in top 3 als winkelstad	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Functieverbreiding en nieuwe concepten</u></p> <p>De ontwikkelingen in de retail hebben een onmiskenbare invloed op het winkellandschap en de behoefte van de consument. Het traditionele winkelen maakt steeds meer plaats voor concepten waarbij beleving centraal komt te staan. Om de goede positie van Maastricht als winkelstad te behouden en waar mogelijk te versterken moeten we flexibel kunnen inspelen op de dynamische ontwikkelingen in de Retail en de kansen die deze met zich meebrengen.</p> <p>Als gemeente willen wij dit faciliteren. Dit doen we in 2018 ondermeer door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Speciale aandacht voor de ontwikkeling en uitvoering van de Boschstraat als natuurlijke en aantrekkelijke verbindingsroute naar het Sphinxkwartier. • Uitvoering plannen van aanpak 	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de Boschstraat is een concept visie opgesteld als uitvoeringsinstrument voor de ontwikkeling van de Boschstraat tot kralensnoer tussen Spinxkwartier en markt. • In 2018 is de herinrichting van de Brusselsestraat afgesloten met een wijziging

<ul style="list-style-type: none"> • aanloopstraten/straatplannen als voorwaarden voor een goed vestigingsklimaat. 	<p>van de verkeersregeling bij de Kommel en de Tweebergenpoort en plaatsing van een bank van een kunstenaar waardoor de overlast van geparkeerde fietsen is afgenomen. In het Jekerkwartier zijn de voorstellen gereed gekomen in overleg met het bewonersplatform en Ondernemend Jekerkwartier. Voorgestelde maatregelen: tegengaan sluipverkeer, parkeren verbeteren, oversteekbaarheid Sint Pieterstraat verbeteren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ondernemers in de Sporenstraat, Minckelerstraat, Smedenstraat en de Kesselskade hebben straatplannen ingediend. Deze worden op uitvoerbaarheid bekeken.
<p><u>Uitvoering Detailhandelsnota</u> De belangrijkste opgave voor de Maastrichtse binnenstad is om de huidige lokale, regionale, bovenregionale en internationale verzorgingsfunctie te behouden en waar mogelijk verder te versterken. Belvédère wordt ontwikkeld als dé plek voor grootschalige en perifere detailhandel met een bovenlokale verzorgingsfunctie. Voor eind 2017 is de vaststelling van de intergemeentelijke Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL) voorzien met daarin ook een hoofdstuk over detailhandel.</p> <p>Aandachtspunten in 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samen met ondernemers en eigenaar opstellen van een plan van aanpak herontwikkeling winkelcentrum De Heeg. • Opstellen plan van aanpak winkelcentrum Daalhof. 	<p>Retailpark Belvédère: in 2018 zijn concrete voorbereidingen getroffen om dit winkelgebied mogelijk te maken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Heeg: Er is een ambtelijke werkgroep ingesteld die een aantal keren met de eigenaar heeft overlegd over de herinrichting. Er is nog geen overeenstemming over het herinrichtingsplan. • Ten aanzien van het winkelcentrum Daalhof is verkennend overleg geweest op ondernemersniveau. Verbetermogelijkheden zijn in een verkennende fase. Plan van aanpak is niet gerealiseerd in 2018.

Meer en langer verblijf in Maastricht waaronder het zakelijk toerisme	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Stimuleren congressen</u> Aandachtspunten hierbij zijn in 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sturing op de met het MCB gemaakt prestatieafspraken in het kader van het 'congresstad plus' door monitoring en evaluatie van de gemaakte prestatieafspraken • Voortzetten lobby (vlieg) lijnverbinding MAA – internationale airport ism de provincie • Verbouwing MECC als belangrijke motor om verdere groei van het zakelijk toerisme mogelijk te maken. 	<ul style="list-style-type: none"> • MCB heeft voor de periode 2019-2022 een nieuwe subsidiebeschikking ontvangen. Hierin wordt ingespeeld op de kansen van de vernieuwing van het MECC en de ontwikkeling van de Brightlands campussen. In 2018 zijn contracten voor 29 internationale congressen afgesloten. • We ondersteunen de provinciale lobby voor de realisatie van de lijnverbinding. • De aanbestedingsprocedure liep tot 14 januari 2019. Zodra de procedure is afgerond kan de verbouwing starten.
<p><u>Een evenwichtig evenementenprogramma</u> Aandachtspunten in 2018 zijn:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een integraal afgewogen Jaarprogramma Evenementen 2019; • Doorontwikkeling van bestaande evenementen en ontwikkeling van nieuwe evenementen conform het vastgestelde evenementen beleid en de aangebrachte focus op o.a. de doelgroep jongeren en ter versterking van het imago van de stad; 	<ul style="list-style-type: none"> • Het jaarprogramma evenementen 2019 is op 4 december 2018 vastgesteld door het college van B&W. • De lijn is voortgezet en heeft geresulteerd in een aantal doorontwikkelingen van bestaande evenementen conform het beleid. Versterking evenementen voor de doelgroep Jongeren: Kingsnight dat georganiseerd wordt ism de jongerenraad en code 043, Tour de Dumoulin, Essential (jongerenfestival), Parcours nieuwe stijl (door de culturele instellingen), een fotofestival en diverse kleinere evenementen.
<p><u>Versterken Vrijtijdseconomie</u> Aandachtspunten in 2018 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sturing op de uitwerking van het convenant 2017-2020 met Maastricht Marketing in aansluiting bij het gemeentelijk beleid (doelgroepen, gebiedsontwikkelingen en benutting van de (eu)regio). • Gemeenten en provincie gaan gezamenlijk in het kader van Provinciaal Omgevings Plan een brede Zuid-Limburgse visie op de toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in Zuid-Limburg uitwerken. • Tweede helft 2018 zal een evaluatie hotelbeleid aan de Raad worden voorgelegd, inclusief beleidsvoorstellen gericht op kleinschalige verblijfsaccommodaties/verhuring woningen (o.a.Airbnb). 	<ul style="list-style-type: none"> • Maastricht Marketing verantwoordt zich jaarlijks over de subsidie en de relatie met de in het convenant opgenomen gemeentelijke beleidsdoelen. • Dit proces is in 2018 gestart. • Conform gerealiseerd.

Maastricht werkstad van de toekomst	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Versterken service en dienstverlening aan (startende) ondernemers</u> De behoefte aan toenemende flexibiliteit, experimenteerruimte, snelheid en maatwerk vraagt om een klantgerichte benadering waarbij kernwaarden als openheid, duidelijkheid en snelheid centraal staan vanuit een actieve en verbindende rol.</p> <p>Aandachtspunten in 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centraal staat de waardering en het opbouwen en onderhouden van een goede relatie met ondernemers via bedrijfsbezoeken en publicitaire aandacht. • Informatie aan startende internationale ondernemers verbeteren door o.m. spreekuur in Maastricht International Centre mede in samenwerking met het starterscentrum. 	<p>Gerealiseerd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conform gerealiseerd, bedrijfsbezoeken vinden door portefeuillehouder Economie plaats en op ambtelijk niveau. • Conform gerealiseerd. Twee wekelijks is een spreekuur voor startende internationale ondernemers in het Maastricht International Centre. Ruim 50 internationale starters zijn geholpen met hun vragen omtrent procedures, vergunningen en potentiële locaties.
<p><u>Provinciaal Omgevingsplan (POL)</u> Doel van het Provinciaal Omgevingsplan is het op regionale schaal sturen van gewenste ontwikkelingen. In 2016 zijn regionale Bestuursafspraken gemaakt en de vaststelling van</p>	

<p>de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (=SVREZL) is gepland in december 2017. In navolging hiervan in 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samen met de regio starten met het opstellen van een uitvoeringsprogramma, • Opstellen van een aanvullend kantorenbeleid voor Maastricht. 	<ul style="list-style-type: none"> • De eerste acties voor het uitvoeringsprogramma zijn in 2018 gestart (onder andere het maken van afspraken over de werkwijze overlegstructuren en advisering bij initiatieven). • Een afzonderlijk aanvullend kantorenbeleid is in 2018 niet ontwikkeld, maar wordt meegenomen in voorbereidingen op de omgevingsvisie.
--	---

► *Randvoorwaardelijk*

Realiseren van draadloze verbindingen	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p>Pilot Wifi De pilot wifi in openbaar gebied Vrijthof en pilot wifi in openbaar gebieden Plein 1992, Markt, OLV plein, Health Campus en Belvédère zijn in 2015 afgerond en nog steeds in werking. Op dit moment wordt de haalbaarheid van een binnenstad breed WiFi netwerk onderzocht. De intentie is om dit in 2018 uit te rollen.</p>	<p>De haalbaarheid van een WIFI netwerk in de binnenstad met participatie van de ondernemers is onderzocht. Er is te weinig animo en er is daarmee komt er geen verdere uitrol van de wifi in de binnenstad.</p>

Afgestemd (eu)regionaal onderwijs- en arbeidsmarktbeleid	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p>Gezamenlijke aanpak op Zuid-Limburgs niveau Door de economische groei in combinatie met de demografische structuur in Zuid-Limburg zal het belang van voldoende goed opgeleid personeel voor bedrijven toenemen. Het wordt een uitdaging te voorkomen dat het tekort aan personeel en de mismatch tussen vraag en aanbod, de economische groei van bedrijven in de regio zal remmen. Omdat de arbeidsmarkt niet bij de (gemeente-)grenzen ophoud zetten we in op regionale samenwerking onder regie van de arbeidsmarktregio Heerlen.</p> <p>Aandachtspunten in 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering convenant Customer Service Valley: actieve acquisitie van call centers en een opleidingsprogramma Agent@Work voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. • Idem voor de sectoren Maakindustrie (waaronder "Steel") en Detailhandel (supermarkten). 	<p>Conform gerealiseerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Twee nieuwe customer service bedrijven hebben zich gevestigd in Maastricht, 55 nieuwe banen met groei scenario's. In 2018 steeg het aantal banen in deze sector naar meer dan 6000 banen. • Nieuwe acties in 2018 voor de Steelport cluster: uitbreiding partners, samenwerking op het gebied van veiligheid, vernieuwing communicatieaspecten, duurzaamheid en uitbreiding werkgelegenheid. Detailhandel: constructief overleg met de supermarkten en podium 24 met als doel een gezamenlijke aanpak voor instroom personeel op te starten.

<ul style="list-style-type: none"> Met het expat- en grenspendeldesk de euregionale en internationale arbeidsmobiliteit bevorderen. 	<ul style="list-style-type: none"> Voor de ontwikkeling van één Euregionale arbeidsmarkt werkt het Expat Centre samen met Aken en Hasselt. Het grensinformatiepunt werkt nauw samen met het grensinformatiepunt Aken Eurode gericht op het faciliteren van de grenspendel(aars). De ZZP fabriek ondersteunt vanuit het Maastricht International Centre ZZP'ers om over de grens opdrachten te kunnen invullen en laagdrempeliger samen te kunnen werken met andere buitenlandse ZZP 'ers.
--	--

3. Wat heeft het gekost?

Programma 3 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	8.092	8.208	7.881	327 V
- Kapitaallasten	575	588	562	26 V
- Apparaatskosten	1.762	1.756	1.778	22 N
- Storting in voorzieningen				
- Overige lasten	5.755	5.864	5.541	323 V
(b) Totale baten	373	368	404	36 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	7.719	7.840	7.477	363 V
Storting in reserves	252	252	252	
Onttrekking uit reserves	320	305	238	67 N
Resultaat	7.651	7.787	7.491	296 V

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 0,363 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

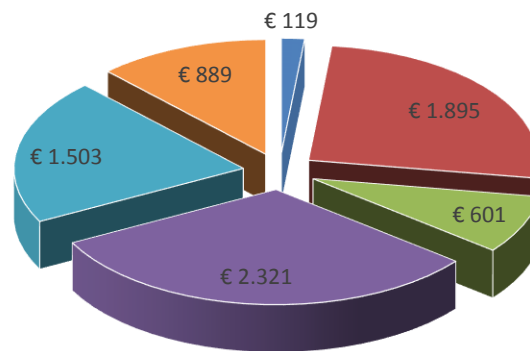
- Economische structuurversterking € 0,295 mln. V
- Diverse posten € 0,068 mln. V

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Wervingsfonds acquisitie (minder onttrokken) € 0,020 mln. N
- Evenementenfonds (minder onttrokken) € 0,010 mln. N
- Aanloopstraten (minder onttrokken) € 0,037 mln. N

Programma 3: lasten

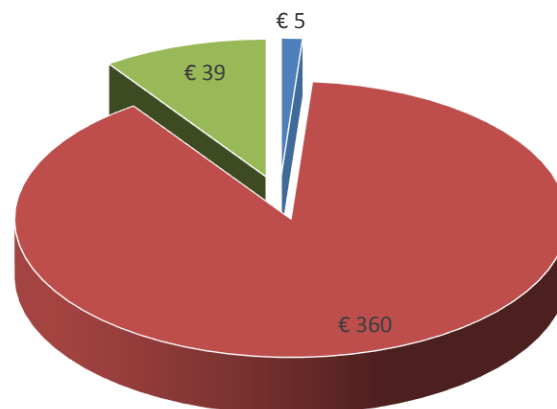
bedragen x 1.000

- Europeanisering, subsidies en netwerken
- Economische kaderstelling
- Economie Algemeen
- Economische structuurversterking
- Vrije tijdseconomie
- Kenniseconomie

Programma 3: baten

bedragen x 1.000

- Europeanisering, subsidies en netwerken
- Economische kaderstelling
- Economie Algemeen

1. Wat willen we bereiken?

▶ *Wat is de programmadoelstelling?*

Maastricht is een stad waar alle inwoners de kans wordt geboden erbij te horen en volwaardig mee te doen op sociaal, cultureel en economisch gebied.

▶ *Wat merkt de burger daarvan?*

- Meer arbeidsparticipatie
- Minder werkloosheid
- Minder armoede
- Minder uitkeringen
- Strikter handhaven
- Meer en betere toegang tot eigen gegevens

▶ *BBV indicatoren*

Indicator	Peiljaar ³	Maastricht	gemeenten 100.000 – 300.000	Bron 1
aantal banen per 1000 inwoners van 15 tm 74 jaar	2018	750	747	1a
% netto arbeidsparticipatie in Maastricht ²	2017	59	67	1c
% werkloze jongeren 16 tot en met 22 jaar	2015	1,2	1,7	1b
% kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat moet rondkomen van een bijstandsuitkering	2015	9,6	7,9	1b
Per 10.000 inwoners, aantal personen 18 jaar en ouder met een bijstandsuitkering	2018, 1 ^e helft	448	478	1d
Per 10.000 inwoners, aantal personen 15 tot en met 74 jaar met een lopende re-integratievoorziening	2018, 1 ^e helft	303	220	1d
1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 26-3-2019 waarbij geldt: (1a) LISA; (1b) Verwey Jonker Instituut, Kinderen in Tel; (1c) CBS – arbeidsdeelname; (1d) CBS-Participatiewet 2) % netto arbeidsparticipatie = % van de werkzame beroepsbevolking tov van potentiële beroepsbevolking 3) De meest recente peiljaren zijn weergegeven.				

► *Maastrichtse indicatoren*

Indicator	Peiljaar ²	Maastricht	G32	Bron ¹
aantal niet werkende werkzoekenden 15-75 jaar als % van de beroepsbevolking op 1 januari ³	2017	9,5	11,2	2
Aantal langdurige werklozen (> 1 jaar) 15-75 jaar als % van de beroepsbevolking per 1 januari ³	2017	6,2	6,9	2
Aantal garantiebanen via Podium24	2017	52	-	4
	2018	57	-	
Aantal plaatsingen werken met loonkostensubsidie	2017	110	-	5
	2018	144	-	
aantal huishoudens met inkomen tot 110% sociaal minimum per 1 januari	2016	8155	-	3
	2017	8094	-	
	2018	8100 ⁴	-	
Toe/afname aantal uitkeringen (%) in kader van Participatiewet op 1 januari	2016	4,0	2,3	1
	2017	-0,8	2,5	
	2018	-3,4	-2,8	
Aantal uitgestroomde uitkeringsgerechtigden	2016	866	-	4
	2017	933	-	
	2018	1.213	-	

- 1) Bron: (1) CBS, aantal uitkeringen Participatiewet; (2) UWV; (3) Minimascan Stimulansz; (4) Gemeente Maastricht, managementinfoSZ; (5) CBS, Statistiek Re-integratie Gemeenten.
- 2) In de kolom peiljaar worden de meest recente gepubliceerde meetmomenten weergegeven.
- 3) Vanaf januari 2018 worden de maandcijfers van niet-werkende werkzoekenden (NWW) niet meer door het UWV vernieuwd. De laatste cijfers gaan over de maand december 2017. De afgelopen jaren is bij het UWV een aantal administratieve en technische wijzigingen doorgevoerd. Deze wijzigingen hebben invloed op de samenstelling van de cijfers. Hierdoor geeft het NWW-cijfer geen volledig beeld meer van het actuele aanbod van werkzoekenden op de (regionale) arbeidsmarkt. UWV heeft daarom besloten de NWW-cijfers niet meer te actualiseren.
- 4) Prognose Minimascan Stimulansz juli 2018

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► *Verbonden partijen*

De volgende verbonden partijen hebben een bijdrage geleverd aan het realiseren van de doelstelling van dit programma:

- NV MTB regio Maastricht
- Gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg
- Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland
- Stichting Podium24

► *Werk*

Creëren van mogelijkheden op de arbeidsmarkt	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<u>Uitvoeren Social Return</u> In 2018 worden 50 mensen (Maastricht) geplaatst via het project Social Return. Dit kan ook plaats vinden in zzp-vorm.	54 mensen uit Maastricht zijn in 2018 via Social Return aan de slag gegaan. Gekeken is naar de inzet van ZZP-ers en het blijkt dat deze doelgroep moeilijk bereikbaar is voor de gemeente. Deels als gevolg van AVG-aspecten en deels omdat er geen behoefte aan is.

<p><u>Sluitende aanpak en Work First</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle nieuwe instroom in een bijstandsuitkering wordt sluitend via work first opgepakt. Vanaf het eerste moment dat een burger zich meldt bij de gemeente wordt hij of zij door de consulent geconfronteerd met werk. Dit gebeurt tijdens de zoektermijn van vier weken en via directe plaatsing in werk. • Wanneer dat laatste nog niet mogelijk is, via voorbereidende werkzaamheden (in al zijn verschijningsvormen) daarop. Voorwaarde is evenwel dat mensen actief zijn om aan het werk te komen. Alle inspanningen van de consulent zijn hierop gericht en hiervoor heeft deze samen met de burger een breed scala aan mogelijkheden ter beschikking (inzet van Podium24, werkgevers, sollicitatietrainingen, TWB, taaltrainingen, maar ook projecten als EKV en 45+ etc.). • Diagnose vindt plaats door de consulent sociale zaken, die daarbij gebruik maakt van de beschikbare instrumenten. Deze diagnose ziet op zowel inkomen als re-integratie en bestaat uit een quickscan. • Is een verdiepende diagnose (praktijk, medische en arbeidskundige diagnostiek alsmede testen) nodig dan kan deze worden ingezet. De praktijkdiagnose wordt uitgevoerd in het TWB. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2018 voerde SZMH in totaal 1.245 klantherkenningen voor Maastricht uit. Daarvan leiden er 921 tot een intake. Van de totale opgestarte klantherkenning stroomt slechts 56 % in, in de uitkering. Over de opgestarte uitkeringsaanvragen was de verdeling als volgt: PW: 829, IOAW: 35, IOAZ: 5 en BBZ 52. Deze intakes leidden uiteindelijk in 713 gevallen tot een toekenning van de uitkering. In 123 situaties is tijdens de klantherkenning een zoektermijn opgelegd. • Voor de mensen die niet meteen aan werk konden zijn de diverse re-integratie instrumenten ingezet. • Voor de praktijkdiagnose zijn 113 mensen in het TWB geplaatst samen met 27 nog actieve trajecten uit 2017 leidt dit tot een jaarbezetting van 140. • Voor de verdiepende diagnose zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd: 135 medisch, 145 psychologisch, 3 scholingsdiagnose en 134 aanvullend belastbaarheidsonderzoeken.
<p><u>Vraaggerichte werkgeversbenadering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Eén van de instrumenten om mensen aan het werk te krijgen is de werkgeversdienstverlening. De werkgeversdienstverlening is vraaggericht vormgegeven in Podium24 en de plaatsing en bemiddeling van burgers wordt aldus gerealiseerd vanuit één loket. • Ten behoeve van de plaatsing en bemiddeling van mensen is een detachingsfaciliteit ingericht, voor werkgevers die mensen niet rechtstreeks in dienst willen nemen. Podium24 bemiddelt in 2018 350 mensen naar werk. • Podium24 voert daarnaast de plaatsing op groeibanen uit, de detachingsfaciliteit voor werkgevers. Podium24 draagt zorg voor de afhandeling van loonkosten- en uitstroomb subsidies. • Podium24 zorgt voor jobcoaching indien werkgevers dat vragen en begeleidt mensen waarvoor een loonkostensubsidie wordt toegekend. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. • In 2018 heeft Podium24 391 mensen woonachtig in Maastricht in regulier werk geplaatst (op een totaal aantal plaatsingen van 575). Van deze 391 ontvingen 315 mensen een Participatiewetuitkering. • De aantallen groeibanen, loonkostensubsidies en garantiebannen worden onder “toeleiden naar gesubsidieerd werk” vermeld. • Gerealiseerd.

<p><u>Begeleiding via servicepunten werk en bemiddeling</u> Via de servicepunten werk en bemiddeling worden in de buurten Malberg, Caberg-Malpertuis, Limmel-Nazareth, Wittevrouwenveld-Wyckerpoort en Mariaberg werkzoekenden begeleid naar een baan (125) en naar participatie (40).</p>	<p>In 2018 zijn vanuit de servicepunten Werk en Bemiddeling 98 mensen naar werk bemiddeld en 40 mensen naar participatie begeleid. Als gevolg van de aantrekkende economie en de inzet van Podium24 heeft de groep mensen die nu voor bemiddeling in aanmerking komt een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Het vergt dus meer inspanningen om hen geplaatst te krijgen. Met name in de laagdrempelige voorziening die door de servicepunten wordt gevormd is dit effect merkbaar. Daar staat tegenover dat vanuit de servicepunten, juist door die laagdrempeligheid, toch nog een flink aantal mensen geplaatst kon worden.</p>												
<p><u>Statushouders en re-integratie</u> Voor wat betreft de taak ten aanzien van statushouders in Maastricht is gestart met een pilotproject, waarin ervaring opgedaan wordt met de te ontwikkelen multidisciplinaire aanpak, waarna deze -na evaluatie en eventueel bijstelling- voor de gehele doelgroep uitgerold kan worden. Deze pilot is op 1 augustus 2016 gestart en loopt tot en met eind 2017 en zal begin 2018 kort worden geëvalueerd. Dit kan mogelijk leiden tot een aanpassing van de werkzaamheden. De beoogde resultaten van het project zijn: - 150 personen zijn gediagnosticeerd en in een traject geplaatst; - 20 % van de deelnemers is (partieel) uitgestroomd naar werk of studie; - er is een methodiek op maat ontwikkeld voor de doelgroep.</p>	<p>De doelstellingen van de pilot zijn ruimschoots gehaald. Er is maar liefst 40% uitgestroomd naar arbeid en/of studie. Gespecificeerd zijn de resultaten van de gehele pilot tot 1-1-2019:</p> <table border="0"> <tr> <td>Aantal statushouders gescreend</td> <td>491</td> </tr> <tr> <td>Aantal daadwerkelijk opgenomen in pilot</td> <td>303</td> </tr> <tr> <td>Aantal volledig uitgestroomd naar arbeid</td> <td>89</td> </tr> <tr> <td>Aantal volledig uitgestroomd door studie</td> <td>32</td> </tr> <tr> <td>Aantal uitgestroomd door parttime werk</td> <td>38</td> </tr> <tr> <td>Totaal aantal volledig uitgestroomd</td> <td>121</td> </tr> </table> <p>De deelnemers die nog niet zijn uitgestroomd zijn geplaatst in een traject en worden nog steeds persoonlijk begeleid. Naast de kwantitatieve output is er onder andere gewerkt aan netwerkoptimalisatie rondom statushouders. Ook is er maatwerk geleverd door de inzet van doelgroepgerichte workshops en cursussen en een speciaal voor de doelgroep ontwikkelde sollicitatietraining.</p>	Aantal statushouders gescreend	491	Aantal daadwerkelijk opgenomen in pilot	303	Aantal volledig uitgestroomd naar arbeid	89	Aantal volledig uitgestroomd door studie	32	Aantal uitgestroomd door parttime werk	38	Totaal aantal volledig uitgestroomd	121
Aantal statushouders gescreend	491												
Aantal daadwerkelijk opgenomen in pilot	303												
Aantal volledig uitgestroomd naar arbeid	89												
Aantal volledig uitgestroomd door studie	32												
Aantal uitgestroomd door parttime werk	38												
Totaal aantal volledig uitgestroomd	121												

Toeleiden naar regulier werk/participatie	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Actieplan jeugdwerkloosheid</u> Het actieplan loopt tot 1 januari 2019. Als er nog scholingsmogelijkheden zijn gaan jongeren terug naar school. Zijn deze mogelijkheden er niet, dan wordt ingezet op werk. Jongeren die niet op eigen kracht werk vinden, kunnen aan de slag via (leer)werkprojecten, Podium 24 en groeibanen die voor jongeren beschikbaar zijn. Een extra duwtje in de rug biedt de 'dedicated accountmanager' die kwetsbare jongeren bemiddelt naar werk. Voor de kwetsbaarste doelgroep jongeren wordt hiervoor specifieke deskundigheid ingezet door de inzet van een casemanager kwetsbare jongeren.</p>	<p>Op peildatum 1-1-2019 zijn 181 jongeren uitgestroomd uit de bijstand, waarvan 45 naar werk en 43 naar school. Daarnaast zijn 80 jongeren parttime aan het werk. Bij 212 jongeren wordt een voorziening/traject ingezet om hun re-integratie via werk of school te bevorderen. Hiervan zijn specifiek door de jongerenconsulent van Podium 24 zijn 43 kwetsbare jongeren uit Maastricht bemiddeld naar werk waarvan 36 met een registratie in het doelgroepregister van het UWV.</p>
<p><u>Actieplan Ouderenwerkloosheid</u> Het aanvalsplan ouderenwerkloosheid is uitgewerkt in een actieplan. Aanvalsplan en actieplan lopen voor een periode tot 1 januari 2019 en de aanpak richt zich op 45-plussers met een arbeidsvermogen van 30 procent of meer. Door de inzet van de actielijnen worden 100 mensen per jaar bereikt. Van deze mensen dienen er 60 naar één van de vormen van werk uit te stromen en 30 naar regulier of gesubsidieerd werk.</p>	<p>Landelijk gezien scoort Maastricht goed wat betreft de aanpak van de ouderenwerkloosheid. Door de inzet van diverse actielijnen zijn de resultaten als volgt: -Er zijn 308 unieke deelnemers bereikt de afgelopen drie jaar (100 per jaar). -Uiteindelijk is 65% begeleid naar werk, gesubsidieerd werk of werken met behoud van uitkering. -Hiervan is 41% gemiddeld over de achterliggende periode (2016-2018) is naar regulier werk uitgestroomd.</p>

Toeleden naar gesubsidieerd werk	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Loonkostensubsidie</u> Op basis van de Participatiewet kan de gemeente een loonkostensubsidie (artikel 10d) verstrekken aan werkgevers die mensen in dienst nemen die vanwege hun beperkingen niet zelfstandig het wettelijk minimumloon (WML) kunnen verdienen. Deze subsidie bedraagt maximaal 70% van het WML en financiert vanuit het I-deel het verschil tussen de loonwaarde van de werknemer en het wettelijk minimumloon.</p> <p>In 2018 kan in totaal voor een maximaal bedrag van € 1,5 mln. uit het I-deel worden ingezet ten behoeve van loonkostensubsidies. Dit betreft ca 100 mensen en hiermee vindt de gewenste intensivering op het plaatsen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt plaats. De kosten van begeleiding door Podium24 van mensen die met behulp van dit instrument aan het werk zijn worden ook betaald uit dit bedrag.</p>	<p>In totaal zijn 144 loonkostensubsidies ingezet. Doordat het arbeidsvermogen van mensen hoger is dan aanvankelijk ingeschat konden meer mensen worden geplaatst met minder geld. Dit is ook in lijn met het uitgangspunt dat is gekozen om mensen zo veel als mogelijk regulier in te schakelen en ondersteuning te bieden in de mate waarin die nodig is.</p>
<p><u>Groeibanen</u> Gesubsidieerde baan die gericht is op groei en uitstroom naar regulier werk, waarbij de werknemer een dienstverband krijgt bij stichting Podium24 voor bepaalde tijd (max. twee jaar) tegen een salaris van 100% WML. Vanuit Podium24 wordt de werknemer gedetacheerd bij inlenende organisaties die daarvoor een inleenvergoeding betalen. In 2018 kunnen 50 groeibanen door Stichting Podium24 worden ingevuld.</p>	<p>In 2018 zijn 74 groeibanen voor kortere of langere tijd ingevuld door Podium24.</p>
<p><u>Afbouw WSW</u> Voor de uitvoering van de WSW wordt jaarlijks een uitvoeringsovereenkomst met MTB opgesteld. Bij de invoering van de Participatiewet in 2015 is de regeling afgesloten voor nieuwe instroom. De afbouw vindt voornamelijk via natuurlijk verloop plaats. Teneinde de know-how van MTB met betrekking tot de doelgroep te behouden, wordt de organisatie gepositioneerd als leerwerkbedrijf voor de brede doelgroep Participatiewet. In 2016 bedroeg de gemiddelde WSW-realisatie ca 875 plaatsen sociale eenheden (se) totaal, waarvan 855 bij MTB/ de rest bij de WSW-organisaties in Westelijke Mijnstreek en Parkstad. Voor 2017 is een gemiddelde realisatie van 850 SE geprognosticeerd. De geprognosticeerde realisatie voor 2018 komt op 810 SE.</p>	<p>Positionering als leerwerkbedrijf gerealiseerd.</p> <p>In 2017 is de Wsw-systematiek (incl. financiering vanuit het rijk gewijzigd van 'woongemeente' naar 'werkgemeente'. Hierdoor gaat de vergelijking met voorgaande jaren niet meer op. Voor 2018 was een gemiddelde realisatie van 810 sociale eenheden (se) geprognosticeerd. De uiteindelijke gemiddelde realisatie bedraagt 798 se. De afbouw gaat sneller dan verwacht.</p>

Werken met behoud van uitkering	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Realiseren plaatsingen Werken met behoud van uitkering</u> Hierbij zijn twee mogelijkheden, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werken met behoud van uitkering gedurende maximaal zes maanden gericht op een reguliere plaatsing (proefplaatsing) en - De participatieplaats (artikel 10a Participatiewet), waarbij mensen gedurende maximaal twee jaar (eventueel 2 x met een jaar te verlengen) actief kunnen participeren. <p>Daarnaast is de inzet van het instrument tegenprestatie mogelijk om mensen te laten participeren naar vermogen.</p>	<p>Op 1 januari 2018 waren 8 proefplaatsingen en 129 participatieplaatsen actief. Gedurende 2018 zijn 57 participatieplaatsen en 45 proefplaatsingen opgestart.</p>
<p><u>Maastricht-Heuvelland alternatief beschut werk</u> In de periode 2016-2017 is via het Maastricht-Heuvelland alternatief beschut werk ervaring opgedaan met een combinatie van beschut werken (nieuw) en arbeidsmatige dagbesteding voor mensen die uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. Op basis van de pilotevaluatie wordt een besluit genomen over de definitieve aanpak voor 2018 en verder. Hierbij zal rekening worden gehouden met de inrichting van de wettelijke variant van beschut werk zoals door het rijk ingaande 2017 verplicht gesteld. Ook worden de resultaten van het project intensivering voormalige Wsw-wachtlijst hier nadrukkelijk bij betrokken. Uitgangspunt blijft in ieder geval dat de gemeente zo veel mogelijk inwoners op grond van maatwerk wil ondersteunen om naar vermogen te kunnen werken en participeren in de maatschappij.</p>	<p>In 2018 hebben 29 inwoners gebruik gemaakt van het Maastricht-Heuvelland alternatief beschut werk. Waarvan 16 nieuw ingestroomd. Dit is fors lager dan het aantal dat het rijk oorspronkelijk voorzag voor de beschutte werkplekken (52 in 2018 waarvan 22 nieuwe instroom). Leidend is evenwel de behoefte aan het instrument. En die blijft achter, getuige ook het beperkt aantal door het UWV gehonoreerde aanvragen.</p> <p>Gedurende het jaar zijn 2 van die 29 mensen vanwege doorstroom naar een ander traject én de aanvaarding van regulier werk ook weer uitgestroomd.</p> <p>Vanwege de voortdurend wijzigende regelgeving op dit vlak en de voortschrijdende inzichten op grond van de uitvoeringspraktijk, is besluitvorming aangaande de definitieve aanpak wat verder in de tijd gezet; 2e helft 2019. Waarbij vooral ook de verbinding tussen Participatiewet en Wmo, tussen beschut werk en dagbesteding bekeken zal worden bekeken.</p>

► *Inkomen*

Verstrekken inkomensondersteunende voorzieningen: PW, Bbz, IOAW, IOAZ	
Uitvoeringsorganisatie Sociale Zaken Maastricht Heuvelland Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Beperken uitkeringsvolume</u> Sturing op het uitkeringsvolume vindt voornamelijk plaats door beperking van de instroom (poortwachtersfunctie), handhaving en toeleiding naar arbeid (bevorderen uitstroom). Aan de poort stevig inzetten op werk is ook één van de instrumenten die bijdragen aan het voorkomen van fraude.</p>	<p>De beschikbare CBS cijfers laten zien dat het uitkeringsvolume in Maastricht in de eerste helft van 2018 met 1,7% is gedaald. Het blijft daarmee wat achter bij het gemiddelde van de G33. In Maastricht zette de daling in 2017 al forser in.</p>
<p><u>Uitvoering handhavings- en sanctiebeleid</u> Vanuit het principe van Hoogwaardig Handhaven ligt de focus op preventie. Vroegtijdig goed informeren en waar nodig extra controleren voorkomt dat mensen achteraf geconfronteerd worden met hoge terugvorderingsbedragen en boeten en voorkomt voor de gemeente een fors hogere schadelast. Tot nu toe was Hoogwaardig Handhaven vooral een thema binnen de Participatiewet. Het is de bedoeling dat samen met de Heuvellandgemeenten wordt nagegaan hoe handhaving binnen de drie decentralisaties optimaal op elkaar kan worden afgestemd. Ook landelijk is die ontwikkeling ingezet.</p>	<p>Net als in 2017 zijn de medewerkers handhaving- en sanctiebeleid ook ingezet op Jeugd en WMO.</p>
<p><u>Monitoring gevolgen invoering Participatiewet</u> De monitoring van de uitvoering van de Participatiewet wordt meegenomen in de monitor Sociaal, waarin onder meer het aantal ingevulde garantiebanen wordt vermeld.</p>	<p>Het aantal garantiebanen en plaatsingen met loonkostensubsidie staat vermeld in de indicatoren tabel. In oktober 2018 bedroeg het aantal kostendelers 678 personen op een totaal van 3476 personen met een Participatiewetuitkering. Net als in 2017 is gebleken dat zich bij het toepassen van de kostendelersnorm geen ernstige knelpunten hebben voorgedaan. De inkomenstoelage laat ook in 2018 geen grote verschuivingen zien. Eind 2018 werd aan 11 personen een studietoelage verleend.</p>

► *Zorg/bijzondere bijstand*

Meer aandacht van de samenleving voor armoedebestrijding	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Ketenbenadering</u> Verbindingen zoeken en leggen met en tussen de diverse (vrijwilligers) organisaties, charitatieve organisaties, professionele organisaties, en burgerinitiatieven in de stad die met armoedeproblematiek in aanraking komen, zodat er een totaalaanpak ontstaat en daardoor een verzachting van de armoede in Maastricht.</p>	<p>Naast het bestaande uitvoerdersoverleg van ketenpartners werd in 2018 ook een bestuurlijk overleg ketensamenwerking schuldhulpverlening opgestart. KBL is gewaardeerd partner in de verschillende wijksteunpunten en de afstemming tussen KBL en verschillende vrijwilligersinitiatieven werd geïntensiveerd. Daarnaast werd in 2018 het burgerinitiatief AANzet gestart, dat bijeenkomsten organiseerde om de ervaringen van ervaringsdeskundigen mee</p>

	te nemen in het armoedebeleid. Daarnaast vond er één maal een stadsbrede bijeenkomst plaats waar ervaringsdeskundigen, professionals en raadsleden zich gezamenlijk over een bepaald thema hebben gebogen.
<p><u>Stadsspel voor jongeren</u> Het in 2015 gestarte interactieve stadsspel bedoeld voor bewustmaking van jongeren van 16+, voor financiële problematiek is in 2016 verder uitgebreid en is ook beperkt regionaal in Maastricht en Heuvelland opgepakt. In 2018 is dit verder over de gehele regio Maastricht-Heuvelland uitgerold en zal het worden geëvalueerd. Naast het regionale stadsspel is in Maastricht in 2017 ook gestart met een lespakket waarin peer educators (ervaringsdeskundige jongeren) lessen verzorgen over omgaan met geld. In 2018 willen we komen tot een effectief aanbod waarmee aangesloten worden bij de verschillende jongeren.</p>	<p>In het kalenderjaar 2018 hebben 53 klassen (1078 leerlingen) deelgenomen aan NCGO. Daarnaast hebben in het kalenderjaar 2018 35 klassen (828 leerlingen) van praktijkonderwijs, vmbo, ROC Leeuwenborgh en Bonnefantencollege deelgenomen aan het lesprogramma Moneyways. No credit game over wordt inmiddels ook uitgevoerd in Meerssen en in 2018 heeft de voorbereiding voor uitvoering in Gulpen-Wittem plaatsgevonden. De gemeenten in Maastricht-Heuvelland staan nu samen voor de uitvoering van het spel en financieren het spel ook gezamenlijk.</p>
<p><u>Jongeren betrekken bij armoedebeleid</u> In het schooljaar 2017-2018 wordt geëxperimenteerd met het betrekken van jongeren bij armoedebeleid. Dit als onderdeel van de besteding van de extra gelden voor kinderen die we met ingang van 2017 krijgen.</p>	<p>In het schooljaar 2017/2018 heeft het project Speaking Minds plaatsgevonden. Ter afsluiting van dat project hebben jongeren een aantal adviezen gegeven over het armoedebeleid, bijvoorbeeld over het ontwikkelen van een armoede app. Deze worden meegenomen in het actieplan. De armoedeapp is reeds ingevoerd</p>
<p><u>Ketenbenadering</u> Verbindingen zoeken en leggen met en tussen de diverse (vrijwilligers) organisaties, charitatieve organisaties, professionele organisaties, en burgerinitiatieven in de stad die met armoede problematiek in aanraking komen, zodat er een totaalaanpak ontstaat en daardoor een verzachting van de armoede in Maastricht.</p>	<p>Gerealiseerd; zie eerder.</p>

Meer effectiviteit van geboden ondersteuning	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Uitvoering en monitoring Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs)</u> In 2016 is het beleidsplan integrale schuldhulpverlening 2016-2020 vastgesteld. In dit beleidsplan heeft de gemeente zich als doel gesteld om extra aandacht te geven aan een aanpak van de schuldenproblematiek kort bij de burger en in een zo vroeg mogelijk stadium. Speerpunten hierbij zijn: Korte wacht- en doorlooptijden, ondersteuning bieden bij het realiseren van financiële stabiliteit en waar mogelijk werken aan een schuldenvrije toekomst. Daarnaast wordt sterk ingezet op preventie en vroegsignalering.</p>	<p>Schuldhulpverlening werd conform beleidsplan wet gemeentelijke schuldhulpverlening uitgevoerd. In 2018 meldden zich 700 uniek burgers bij KLB voor ondersteuning. Daarnaast heeft KBL voor 759 burgers budgetbeheer verzorgt en werd 111 burgers het minnelijke schuldhulptraject beëindigd. In 2018 werden voorts 86 burgers doorverwezen naar de WSNP. Tot slot volgden 2.392 burgers in 2018 een formeel schuldhulptraject en zaten 120 burgers in 2018 in bewindvoering. Het college heeft in 2018 besloten om in 2019 te starten met een vindplaats schulden waarmee burgers met betalingsachterstanden vroegtijdig en op een outreachende manier ondersteund worden. Doel is om te voorkomen dat betalingsachterstanden vaste lasten uitgroeien tot risicovolle schulden.</p>

<p><u>Implementatie plan van aanpak beschermingsbewind</u> Vanaf 2016 is onderzocht op welke wijze wij als gemeente afspraken kunnen maken met bewindvoerders, met als doel te komen tot een “pool” van bewindvoerders waar wij als gemeente nauw mee gaan samenwerken. Belangrijkste doel hierbij zal zijn dat burgers niet langer dan noodzakelijk onder beschermingsbewind komen te staan en daar waar mogelijk burgers middels lichtere ondersteuningsinstrumenten dan beschermingsbewind, weer financieel zelfstandig worden. We zijn ook aangesloten bij het landelijke proces (2016-2017) waarin afspraken gemaakt worden met bewindvoerders en in 2018 hebben we ook een lokaal convenant met bewindvoerders.</p>	<p>Er is een convenant ondertekend en is er een pool van 44 bewindvoerders gecreëerd.</p> <p>Periodiek vonden er regionale bijeenkomsten plaats. Bij deze bijeenkomsten sloot, waar mogelijk, ook een vertegenwoordiging van de rechtbank aan.</p>
<p><u>Monitoring afspraken verbeterlab schuldhulpverlening</u> In 2016 heeft er een verbeterlab schuldhulpverlening plaatsgevonden en op basis daarvan zijn er een aantal specifieke gezamenlijke doelen geformuleerd t.a.v. effectieve ketensamenwerking, en een gemeenschappelijke routekaart. In 2017 is gestart met het verzamelen van gegevens en op basis van de analyse van de gegevens in 2018 gaan we afspraken maken op welke wijze we schuldhulp effectiever vormgeven.</p>	<p>De gegevens die verzameld werden, worden meegenomen bij het actieplan armoede (inclusief schuldhulpverlening). Nieuwe afspraken over effectievere samenwerking werden vertraagd vanwege personele omstandigheden. De gemeenschappelijke routekaart werd ontwikkeld en diende als basis voor werkafspraken tussen de betrokken organisaties.</p>
<p><u>Uitvoeren invulling extra gelden voor kinderen en armoede</u> Het college besteedt de extra middelen voor kinderen in armoede zowel om de gevolgen van armoede als de oorzaken van armoede aan te pakken. Het aanbod aan materiële ondersteuning uitgebreid en gebundeld als Kindpakket, aan kinderen is gevraagd wat zij belangrijk vinden in de aanpak van kinderen in armoede en er zijn nieuwe initiatieven ontplooid die bijvoorbeeld gericht zijn op een succesvolle schoolloopbaan van kinderen, zodat de kans kleiner is dat ze als volwassene weer in armoede terechtkomen.</p>	<p>Het aanbod werd uitgebreid met bijvoorbeeld fietsen, laptopas, kinderkleding, -schoenen en -brillen en gebundeld als kindpakket: via de website van de gemeente, maar ook via de landelijke websites “samen voor alle kinderen” kunnen intermediairs terecht en kunnen ouders informatie vinden. De bedragen voor verschillende fondsen die kinderen in armoede ondersteunen, werden verhoogd. Daarnaast werd bij ROC Leeuwenborgh het project “Speaking minds” uitgevoerd en hebben jongeren adviezen gegeven over armoedebeleid. Naast No Credit Game over werd ook het lespakket Moneyways aangeboden om jongeren bewust te laten worden van geld en schulden. Verder werden bij het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs projecten gestart, waarbij studenten bijles gaven en dienden als maatje van een leerling. In 2018 hebben 25 leerlingen daaraan deelgenomen.</p>
<p><u>Experiment Participatiewet</u> In 2018 wordt invulling gegeven aan de besluitvorming inzake een Maastrichts vertrouwensexperiment Participatiewet.</p>	<p>Niet gerealiseerd vanwege gebrek aan mogelijkheden (zie ook RIB van 2 november 2017).</p>

<p><u>Start Jongerenperspectieffonds</u> (invulling motie jongeren en schulden, juli 2016) In 2018 starten we met een integrale aanpak voor jongeren met schulden, die niet in aanmerking komen voor een wettelijk schuldhulpverleningstraject. Omdat het van belang is de stress bij de jongeren weg te nemen, worden de schulden van de jongeren overgenomen door de gemeente, zodat ze nog maar te maken hebben met 1 schuldeiser. In een integrale aanpak worden de schulden aangepakt en wordt een nieuw perspectief op werk en/of scholing geboden.</p>	<p>Na een uitgebreide en gedegen voorbereiding die langer in beslag nam dan verwacht, heeft het college in november 2018 het besluit genomen om per 2019 te starten met een Jongerenperspectieffonds.</p>
---	---

Meer mensen maken gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Budgetwijzer Maastricht "Pas op je geld"</u> In 2017 is de gemeentelijke digitale budgetwijzer verder uitgebreid, geïmplementeerd en geëvalueerd. In 2018 komen we op basis van de evaluatie tot een verbeterde digitale budgetwijzer.</p>	<p>In 2018 werd samen met ketenpartners en gebruikers een programma van eisen opgesteld voor een verbeterde invulling van de site "Pasopjegeld". Vanwege de eisen van inkoop en aanbesteding werd er gekozen voor een meervoudig onderhandse aanbesteding en besluitvorming over de gunning vindt plaats in januari 2019.</p>
<p><u>Uitbrengen inkomenskaart</u> In 2018 gaan we een geactualiseerde inkomenskaart van Maastricht uitbrengen en organiseren we netwerkbijeenkomsten. Met deze kaart worden inkomensondersteunende voorzieningen belicht aan hulpverleners in de stad.</p>	<p>Inkomenskaart werd geactualiseerd.</p>
<p><u>Uitbrengen schuldenkaart</u> In 2018 gaan we een geactualiseerde schuldenkaart van Maastricht uitbrengen. Met deze kaart kan worden beoordeeld welke voorzieningen op het terrein van schuldhulpverlening ingezet kunnen worden.</p>	<p>Schuldenkaart werd geactualiseerd.</p>
<p><u>Uitbrengen oppluskaart</u> In 2018 gaan we een geactualiseerde oppluskaart uitbrengen. In deze kaart worden mogelijkheden aangegeven van voorzieningen waar burgers met een lager inkomen gebruik van kunnen maken.</p>	<p>Oppluskaart werd geactualiseerd.</p>

<p><u>Vereenvoudiging gegevensuitvraag en terugdringen non-gebruik</u> In 2017 zijn we gestart met een vereenvoudiging van de gegevensuitvraag, variatie in termijnen bij bepaalde kostensoorten te hanteren, standaard herhaal aanvragen te realiseren. Bovendien gaan we in 2018 klanten meer pro actief benaderen en hen wijzen op de mogelijkheid om voor meer inkomensondersteunende maatregelen in aanmerking te komen. Doel is om het non gebruik van bijzondere bijstand en inkomensondersteunende maatregelen te verlagen.</p>	<p>In navolging van het besluit vereenvoudiging gegevensuitvraag en terugdringen non gebruik bijzondere bijstand en minimaregelingen heeft het college op 7 februari 2017 het uitvoeringsbesluit declaratieregelingen 2017 vastgesteld en besloten om geen bewijsstukken meer op te vragen van gemaakte kosten. Wanneer wordt voldaan aan de inkomensgrens van 110% van het geldende bijstandsniveau werd de tegemoetkoming op basis van het huishouden uitgekeerd. SZMH was meer proactief en attendeerde aanvragers van regelingen actief op andere regelingen waar ze recht op hadden.</p>
--	--

4. Wat heeft het gekost?

Programma 4 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	111.129	110.113	109.923	190 V
- Kapitaallasten	14.547	14.851	12.884	1.967 V
- Apparaatskosten	96.582	95.262	97.039	1.777 N
- Storting in voorzieningen				
- Overige lasten				
(b) Totale baten	77.976	70.633	72.367	1.734 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	33.153	39.480	37.556	1.924 V
Storting in reserves				
Onttrekking uit reserves	224	494	351	143 N
Resultaat	32.929	38.986	37.205	1.781 V

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 1,924 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

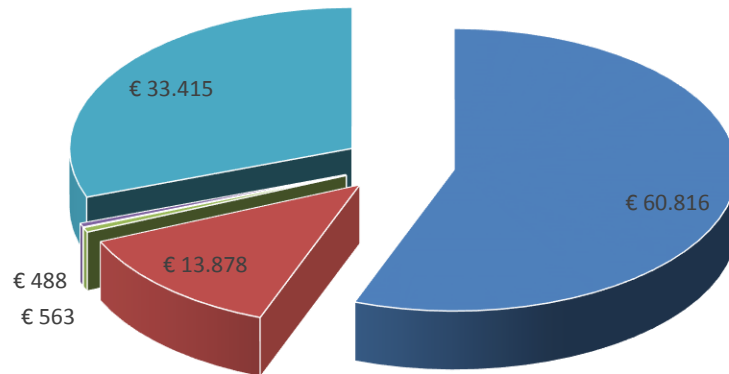
- Bijstandsuitkeringen (BUIG) € 2,456 mln. V
- Zorg en Armoede € 1,197 mln. N
- Exploitatietekort MTB € 0,200 mln. V
- Participatiewet re-integratie € 0,277 mln. V
- Diverse posten € 0,188 mln. V

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Intensivering re-integratie (minder onttrokken) € 0,113 mln. N
- Herstructurering MTB (minder onttrokken) € 0,030 mln. N

Programma 4: lasten

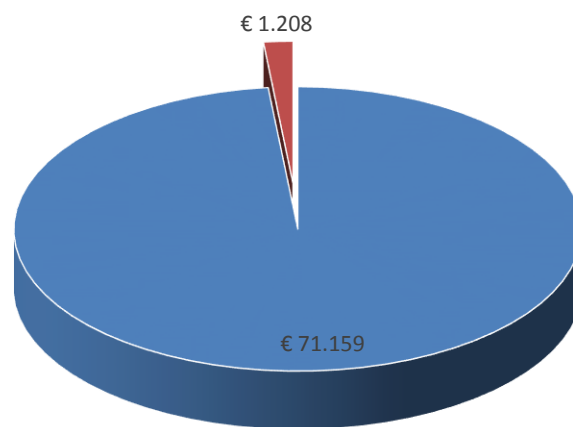
bedragen x 1.000

- Wet Werk en Bijstand: Inkomen
- Wet Werk en Bijstand: Zorg
- IOAW/IOAZ/BBZ/Kinderopvang
- Inburgering excl. Educatie
- Wet Werk en Bijstand: Werk

Programma 4: baten

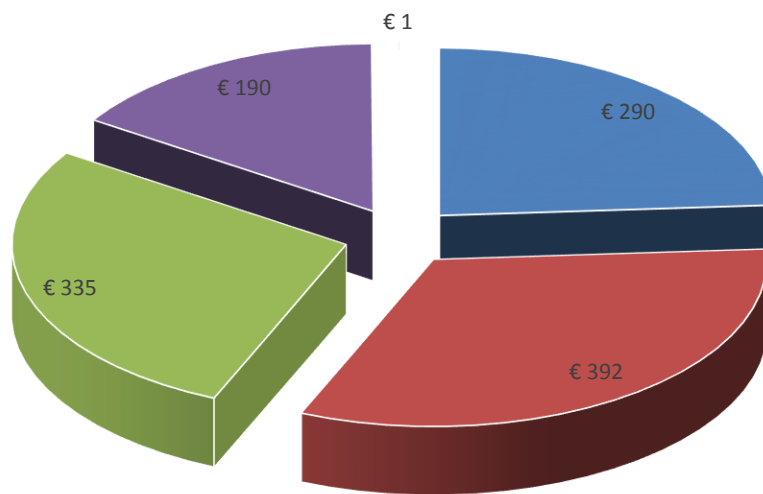
bedragen x 1.000

- Wet Werk en Bijstand: Inkomen
- Overige baten totaal

Programma 4: specificatie overige baten

bedragen x 1.000

- Wet Werk en Bijstand: Zorg
- IOAW/IOAZ/BBZ/Kinderopvang
- Inburgering excl. Educatie
- Wet Werk en Bijstand: Werk
- Restproducten

1. Wat willen we bereiken?

► Wat is de programmadoelstelling?

Inwoners van Maastricht kunnen gezond en veilig opgroeien en oud worden, hun talenten blijven ontwikkelen en naar vermogen meedoen aan onze samenleving. Ze zijn zo veel mogelijk zelfredzaam en voelen zich bij elkaar betrokken. Onze stad biedt de mogelijkheden aan haar inwoners om collectief en individueel tot ontplooiing te komen, zodat haast iedereen zodra hij/zij volwassen is in zijn /haar eigen onderhoud en eigen inkomen kan voorzien. Iedereen telt mee, doet mee en zorgt mee.

► Wat merkt de burger daarvan?

Het sociale domein kent vanaf 2015 een aantal nieuwe taken die door Rijk en Provincie naar de gemeenten zijn gedecentraliseerd (3 D's). We willen daarmee de ondersteuning en zorg dichterbij de burgers brengen en zoveel mogelijk maatwerk leveren. Het streven is dat burgers zoveel mogelijk in staat zijn danwel in staat worden gesteld om op eigen kracht in het "gewone" leven zaken op te pakken. "Normalisatie en veerkracht" zijn uitgangspunt. In de nieuwe definitie van Positieve Gezondheid is volgens Machteld Huber "*gezondheid het vermogen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het kader van sociale, fysieke, en emotionele uitdagingen*". Daarmee staan de mens, de regie over zijn leven en zijn veerkracht centraal en niet de ziekte of beperking.

In 2016 is de toekomstagenda: "Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland, 2022" regio MaastrichtHeuvelland vastgesteld. Deze agenda beschrijft wat onze inwoners op 31 december 2018 merken van de maatregelen en activiteiten op het terrein van:

- Het versterken van de individuele kracht.
- Het versterken van de collectieve kracht.
- De burger centraal stellen in plaats van het systeem.
- En het ondersteunen van mensen die tijdelijk of permanent geen regie kunnen voeren over het eigen leven en/of een chronische beperking hebben.

Het gehele sociale domein inclusief de transformatieopgave is gericht op de in dit programma benoemde maatschappelijke effecten. Dit programma is dan ook ingedeeld naar deze maatschappelijke effecten aangevuld met de in het huidige tijdsgewricht noodzakelijke innovatie en transformatie:

ledereen telt mee.	Meer burgers voelen dat ze ertoe doen. Minder mensen worden buitengesloten.
ledereen doet mee.	Meer burgers organiseren zelfstandig activiteiten en voelen zich verantwoordelijk voor de eigen omgeving. Meer verantwoordelijkheid voor de eigen omgeving, zelfsturing. Betere competenties om mee te kunnen doen.
ledereen zorgt mee.	Burgers kunnen langer zelfstandig wonen. Meer bewoners zorgen voor elkaar.

► *BBV beleidsindicatoren*

Indicator	Peiljaar ²	Maastricht	gemeenten 100.000 – 300.000	Bron ²
% jongeren 12 tm 21 jaar met een delict voor de rechter	2015	1,3	1,6	1a
% jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp tov alle jongeren tot 18 jaar	2018, 1 ^e helft	12,7	9,3	1b
% jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel tov alle jongeren tot 18 jaar	2018, 1 ^e helft	1,7	1,1	1b
% jongeren 12 tm 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel tov alle jongeren 12 tm 22 jaar	2018, 1 ^e helft	0,3	0,4	1b
Per 1.000 inwoners, aantal Wmo-klanten met een maatwerkarrangement ³	2018, 1 ^e helft	85	64	1c

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 26-3-2019 waarbij geldt: (1a) Verwey Jonker Instituut, Kinderen in Tel; (1b) CBS-Beleidsinformatie jeugd; (1c) CBS- gemeentelijke monitor sociaal domein Wmo.
 2) De meest recente peiljaren zijn weergegeven.
 3) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen Wmo.

► *Maastrichtse beleidsindicatoren*

Indicator	Peiljaar ²	Maastricht	Bron ¹
% Maastrichtenaren dat ondersteuning als passend ervaart	2017	80	1
	2018	Nnb	
aantal meldingen van discriminatie in Maastricht bij Antidiscriminatiebureau Limburg	2017	54	2
	2018	Nnb	
aantal meldingen over handicap/chronische ziekte in Maastricht bij Antidiscriminatiebureau Limburg	2017	10	2
	2018	Nnb	
% Maastrichtenaren dat vindt dat ze voldoende contacten heeft buiten school, werk of huishouden ³	2017	75	3
% Maastrichtenaren dat actief is geweest om de buurt te verbeteren ³	2017	28	3
% Maastrichtenaren dat bereid is om actief mee te helpen aan beheer in de openbare ruimte ³	2017	29	3
% Maastrichtenaren dat vrijwilligerswerk doet ³	2017	40	3
	2017	52	
% Maastrichtenaren dat hulp biedt bij het brengen en halen van mensen in de buurt ³	2017	27	3
% Maastrichtenaren dat hulp biedt bij het doen van boodschappen voor mensen in de omgeving ³	2017	25	3
% Maastrichtenaren dat een of meerdere maatwerkvoorzieningen heeft op het terrein van de Wmo en Jeugdwet	2015	2	4
	2018	Nnb	
Aantal meldingen veilig thuis	2018 ⁴	827	5
% Maastrichtenaren ouder dan 55 jaar dat vrijwilligerswerk doet ³	2013	64	3

1) Bron: (1) Cliënttevredenheidsonderzoek; (2) ADV Limburg; (3) Stads/buurtpeiling; (4) Gemeente Maastricht SZMH; (5) Gemeente Maastricht
 2) In de kolom peiljaar worden de meest recente gepubliceerde meetmomenten weergegeven.
 3) Deze indicator is vervallen in Stads/buurtpeiling 2018.
 4) De definitie van deze indicator is in 2018 aangescherpt. Dit betekent dat de scores van meting 2018 niet vergeleken mogen worden met metingen in eerdere peiljaren.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► *Verbonden partijen*

De volgende verbonden partijen hebben een bijdrage geleverd aan het realiseren van de doelstelling van dit programma:

- Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg.
- Gemeenschappelijke regeling Subsidiëring Antidiscriminatievoorziening Limburg.
- Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz.

► *Iedereen telt mee*

Sociale inclusie	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Stimuleren sociale inclusie</u> In 2018 wordt ondermeer ingezet op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zoveel als mogelijk algemeen toegankelijk maken van de (professionele) dagbesteding en het verbinden/integreren hiervan met/in het reguliere aanbod. • Het verder implementeren van het plan van aanpak VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking. 	<ul style="list-style-type: none"> • De pilot algemeen toegankelijke dagbesteding in Noord West is voortgezet. Het plan van aanpak om de algemeen toegankelijke dagbesteding voor ouderen per 1 januari 2020 inwerking te laten treden is in uitvoering. • Het implementatieplan is conform planning gerealiseerd en de Lokale inclusie agenda 2019-2022 is voorbereid.
<ul style="list-style-type: none"> • Het uitvoering geven aan 3 geprioriteerde thema's uit de nulmeting te weten: <ol style="list-style-type: none"> 1) deskundigheidsbevordering over het onderwerp inclusie: door trainingen voor ambtenaren en andere-publieke functionarissen, gegeven door mensen met een beperking. 2) Panden worden gescreend op toegankelijkheid conform het geldende bouwbesluit / bouwbeleidsplan 2015-2018. 3) Organiseren van een Europese conferentie, gericht op het ontwikkelen en uitwisselen van methodieken voor de bevordering van Inclusief Onderwijs. • Het stimuleren van initiatieven ter voorkoming van eenzaamheid o.a. door: Faciliteren van nieuwe activiteiten zoals: huiskamers voor en door senioren, seniorenambassadeurs, ouderen en zingeving; Aansluiting zoeken met vrijwilligers-organisaties, initiatieven in buurten en netwerken voor senioren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tevens is geïnvesteerd in de interne communicatie over het VN-verdrag. Er is uitvoering gegeven aan de drie geprioriteerde thema's door: <ol style="list-style-type: none"> 1) 12 inspiratiesessies georganiseerd voor teammanagers en teamleden van onder andere de CC/Kumulus, Natuurhistorisch Museum, Sociale Zaken en Burgerzaken. 2) Er hebben voorbereidingen plaatsgevonden met de stichting Samen Onbeperkt /Toegankelijk Maastricht en de afdeling O&S tbv de screening op toegankelijkheid van panden. Er is een screeninginstrument ontwikkeld: Integrale Toegankelijkheid Panden (ITP), procesafspraken over de uitvoering van de screening zijn gemaakt. De pilot 'Taal voor Allemaal' is uitgevoerd. 3) De conferentie is gerealiseerd voor schoolbesturen, schooldirecties, leerkrachten, zorgcoördinatoren, Passend Onderwijs, ambtenaren. • Stimuleren en faciliteren van nieuwe initiatieven heeft plaats gevonden door toekennen van tenderprojecten gericht op aanpak eenzaamheid en stimulering ontmoeting bij zowel jong als oud (samen eten, dansen, sporten, cultuur beoefenen etc), In 2018 zijn trainingen gefaciliteerd voor de professionals in wijken, daarbij is tevens actief de samenwerking en verbinding gezocht met vrijwilligersorganisaties en buurtnetwerken. De aanpak sluit nauw aan op het programma van VWS: "Een tegen Eenzaamheid" waarin

	<p>signaleren en doorbreken, duurzaam aanpakken van eenzaamheid centraal staan</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Versterken van de positie van de senioren o.a. door: uitvoeren van de speerpunten uit de Toekomstagenda 'Senior in Maastricht 2016-2018' zoals senioren doen mee en senioren zijn goed geïnformeerd. Onderzoek naar de verbetering van de communicatie met/informatie voor senioren en de aanpak hiervan. • Stimuleren en faciliteren van de realisatie van een dementievriendelijke samenleving. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform uitgevoerd, er zijn verschillende acties ondernomen op de 8 speerpunten uit de Toekomstagenda, deze zijn veelal regulier of binnen bestaande activiteiten gerealiseerd. De resultaten van de in 2018 afgenomen seniorenmonitor (waaronder ook communicatie met/ informatie voor senioren) worden gebruikt voor een nadere uitwerking en inbedding in regulier beleid in 2019. Verder wordt meer rekening gehouden met de communicatie specifiek voor senioren binnen de verschillende beleidsterreinen. En kijkt en denkt de Adviescommissie Senioren Maastricht mee bijvoorbeeld over thema's, teksten in de Kwiek. • Op het gebied van dementie nemen we deel aan de ketenzorg. Daarbij is ingezet op bewustwording van de dementievriendelijke samenleving ondermeer door het subsidiëren van de keuzewijzer dementie. Tevens zijn binnen het projectplan Euprevent zijn activiteiten specifiek voor senioren ingezet voor de aanpak van ouderdomsdepressie en dementie.

Tegengaan en voorkomen van discriminatie

Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Regionale aanpak discriminatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Subsidiëren van Stichting antidiscriminatievoorziening Limburg (ADVLimburg). • Als centrumgemeente opdracht verlenen aan AntiDiscriminatieVoorziening-Limburg (ADV-Limburg) om meldingen en klachten aangaande discriminatie inclusief monitoring en registratie af te handelen alsmede het initiëren en stimuleren van preventie van discriminatie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidie is verstrekt. • Opdracht is verleend. Aantal meldingen in 2018 en preventieactiviteiten 2018 nog niet in bezit.

Stimuleren maatschappelijke participatie	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Stimuleren van zelfsturing en zelfregie van buurten en bewoners</u></p> <p>Het streven is dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor de eigen leefomgeving en elkaar. Thema's als het bevorderen van diversiteit, integratie, een goede toegankelijkheid van voorzieningen (iedereen kan meedoen) maken hier onderdeel van uit.</p> <p>Concrete aandachtspunten hierbij zijn onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evalueren van de nieuwe verordening subsidies vrijwilligersactiviteiten. • Beoordelen van de toekenning van subsidies door de nieuw ingestelde gemengde commissie. • Ondersteunen van de ontwikkeling van buurtnetwerken al naar gelang de behoeften van de afzonderlijke netwerken. • Invoeren verbeteringen in het proces rond de flexibele subsidies naar aanleiding van het collegebesluit en de stadsronde eind 2017. • Intensiveren en meer in onderlinge samenhang brengen van de communicatie (instrumenten) voor subsidiemogelijkheden, aanvraagprocedures, toekenningen en afwijzingen van subsidieaanvragen. • Creëren van meer samenhang in de ondersteuning vanuit Trajekt, de gemeente en via de website MaastrichtDoet voor vrijwilligersactiviteiten als de Vrijwilligersprijzen, de Open Dag. • Live gaan van de vernieuwde websiteMaastrichtDoet. • Uitvoeren beleid gemeenschapshuizen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Op verzoek van de raad is een tussentijdse evaluatie uitgevoerd. Opbrengsten worden in 2019 in de stadsronde met de raad besproken. Definitieve evaluatie verordening subsidies vrijwilligersorganisaties W&Z volgt in 2019. • Gerealiseerd. De gemengde beoordelingscommissie bestaande uit burgers en ambtenaren wordt een structureel onderdeel van de beoordeling van subsidieaanvragen. • Buurtnetwerken die behoefte hadden zijn ondersteund. • Wordt als onderdeel opgenomen in de definitieve evaluatie verordening subsidies vrijwilligersorganisaties W&Z in 2019. • Conform afspraak is de samenhang tussen subsidiemogelijkheden van verschillende beleidsvelden en het gebruik van externe fondsen verder versterkt. • De website MaastrichtDoet is vernieuwd, de communicatiestrategie is vormgegeven aan de hand van zgn. klantprofielen (persona's), nieuwe vormen van communicatie zijn geïmplementeerd. • In 2018 is de opdracht aan Trajekt voor wat betreft vrijwilligersondersteuning uitgebreid en heeft de vernieuwde site MaastrichtDoet geleid tot een betere samenhang en een nieuwe benadering van vrijwilligersondersteuning. • Is conform door de raad vastgesteld kader uitgevoerd.

Aanpak publieke gezondheid	
<p><u>Uitvoeren van regionaal beleidsplan 2016-2019 en GIDS</u> Op basis van het eind 2016 vastgestelde regionaal beleidsplan publieke gezondheid en de richtlijnen uit de decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad (GIDS) worden in 2018 volgens drie programmalijnen uitvoeringsacties verder ingezet. Dit doen we samen met burgers, vrijwilligers, (zorg)organisaties, ondernemers en kennisinstellingen.</p>	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p>Uitvoeren programmalijn 1: Gezonde jeugd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verbreden van de implementatie van succesvolle onderdelen uit het project: "Gezonde Basisschool van Toekomst" in het onderwijs oa: scholen stimuleren en ondersteunen om zelf initiatieven te ontwikkelen en uit te voeren ter bevordering van de gezondheid van leerlingen, middels gerichte ondersteuning door Maastricht Sport en de GGD-ZL: Basisschool in Beweging. • Aansluiting in het MBO bij systematiek van Knooppunten in het onderwijs (tussen schoolmaatschappelijk werk, zorgcoördinatoren, toegangsmedewerkers gemeente en JGZ), zoals deze ook zijn ontwikkeld in PO/VO ter verbetering van vroegsignalering; • Streven naar een gezond gewicht voor alle jongeren met een integrale aanpak van overgewicht bij de jeugd van 0-19 jaar via de JOGG-aanpak en deelname aan de proeftuin ketenaanpak kinderen met overgewicht: Your Coach Next Door. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpak "Basisschool in Beweging" is conform omvang en inzet uitgevoerd, inmiddels is de aanpak actief op ruim 15 scholen. Het gaat hierbij om diverse activiteiten en het ontwikkelen van beweeg en voedingsbeleid op scholen. • In een werkgroep met vertegenwoordigers van gemeenten Zuid-Limburg en met de gezamenlijke MBO-opleidingen is de notitie: "Knooppunten in het MBO" voorbereid. Deze notitie zal in 2019 worden gebruikt voor de inrichting van 3 pilots op het MBO. • JOGG en Your Coach Next Door zijn conform voorgenomen omvang en inzet uitgevoerd. Samen met scholen, zorgorganisaties en andere partijen is een veelheid van activiteiten uitgevoerd. Voorbeelden: op alle MIK kinderopvang locaties is gewerkt aan voedingsbeleid. Met SMPM is de aanpak Groentehapjes in 10 stapjes uitgerold. Met Your Coach Next Door is een start gemaakt met de aanpak in de wijk, door professionals te scholen en in te zetten.
<p><u>Uitvoeren programmalijn 2: Gezonde wijk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Formuleren van gezamenlijke doelen, resultaten en acties/activiteiten en afspraken om deze te realiseren door een gezamenlijke aanpak in de wijk door burgers, professionals en gemeente in samenhang met Blauwe Zorg in de Wijk en de Sociale Teams. • Positieve Gezondheid implementeren (als dialooginstrument) in de wijken door het informeren, opleiden en uitdagen van burgers om zelf met initiatieven te komen en aan te geven welke behoeften zij hebben. Dit op basis van gezondheidsgegevens van de wijk, aangevuld en geprioriteerd door burgers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oktober 2018 is voor het regionale gedeelte besloten om focus en massa te zoeken door de drie programmalijnen te combineren in één thema: Regionale Trendbreuk en Kansrijk van Start. Hierdoor wordt ingezoomd op gezonde jeugd, ook vanuit de interventieplek de wijk (en de school) en met speerpunt het aanpakken van kwetsbaarheid. • Positieve Gezondheid is vanuit Blauwe Zorg opgepakt. In het project gezondheidsambassadeurs zijn vrijwilligers opgeleid door de universiteit om te werken aan het gezonder maken van de buurt. Verder zijn 56 medewerkers van sociale teams en huisartsenpraktijken geschoold in het toepassen van positieve gezondheid.
<ul style="list-style-type: none"> • Via opdracht aan de GGD het begrip positieve gezondheid uitdragen waardoor de veerkracht van mensen wordt verbeterd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd via de wijkpilots Blauwe Zorg, specifiek in Maastricht is in de JGZ positieve gezondheid omarmd, een deel van de professionals is opgeleid.

<p><u>Uitvoeren programmalijn 3: Aandacht voor kwetsbare personen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Snelle en adequate ondersteuning in zelfregie en waar nodig doorgeleiding naar benodigde zorg op maat. Versterken van (vroeg)signalering door specifieke kennis te bevorderen in samenwerkingsverbanden in wijken (meldcodes, eerste hulp bij GGZ). Proactief en outreachend opzoeken van mensen in kwetsbare situatie, door vrijwilligersinzet en via sleutelfiguren in wijken. Versterken van samenwerkingsverbanden en processen gericht op ondersteuning en opvang van kwetsbare personen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie programmalijnen 1 en 2. Eind 2018 is voor het regionale gedeelte besloten om focus en massa te zoeken door de drie programmalijnen te combineren in één thema: Regionale Trendbreuk en Kansrijk van Start. Hierin wordt ingezoomd op gezonde jeugd, ook vanuit de interventieplek de wijk (en de school) en met speerpunt het aanpakken van kwetsbaarheid. Hiermee is voor 2018 de inzet op kwetsbare personen (vanuit Gezondheidsbevorderingsperspectief) niet vanuit een apart programmalijn opgepakt. Aanpalende inzet als aanpak verwarde personen en Vangnet GGZ is wel voortgezet.
--	--

Ondersteuning bij opvoeden en opgroeien	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Preventie</u> Vanuit de toekomstagenda wordt ingezet op het voorkomen van (meer) problemen door gerichte en samenhangende focus op preventie. Concrete aandachtspunten voor 2018 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verhogen samenhang en effectiviteit in preventieaanpak, daarbij onderscheid maken in drie doelgroepen (algemeen tot geïndiceerd voor preventie) en bij specifieke groep versterken verbinding met jeugdhulp c.q. zorg (voorbeeld: Voorzorg en aansluiten bij pilot versterken preventieve aanpak dyslexie en your coach next door). • Opstellen uitvoeringsplan n.a.v. aanbevelingen onderzoek UM naar versterken preventieve aanpak GGZ. • Inzet preventie laten aansluiten bij ondersteuningsprofielen van school (gezonde en veilige school). • Uitvoeren programmalijn: "gezonde jeugd" uit het regionale beleidsplan publieke gezondheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Met Maastricht-Heuvelland is voorstel uitgewerkt om te komen tot een gezamenlijke invulling van preventie, op basis van de inventarisatie van werkzame aanpakken die in fase 1 is opgesteld. Uitgangspunt is om voor jeugd tot meer gezamenlijke keuzes bij de implementatie van die aanpakken te komen. • De pilot versterken preventieve aanpak dyslexie is niet gerealiseerd omdat in doorontwikkeling inkoop jeugdhulp de focus na externe adviezen op beperkt aantal andere arrangementen Jeugdhulp is gelegd. Your Coach Next Door is opgestart in samenwerking met Jeugdgezondheidszorg, POH Jeugd en Gezin en UMCM+. Maastricht neemt ook deel aan Buitenshuisproject voor KOPP/KVO kinderen, dat begeleid wordt door Trimbos. • Met Convenantgroep Gezonde en Veilige school is grote leerbijeenkomst "preventieve aanpak" georganiseerd voor leerkrachten van het voortgezet (speciaal) onderwijs. • De programmalijn "gezonde jeugd" uit het regionale beleidsplan is in oktober 2018 geëvalueerd. De uitvoering behoeft meer focus en samenhang in Zuid-Limburg om daadwerkelijke resultaten en trendbreuk te realiseren. Coalitie van gemeenten,

	Provincie en Rijk samen met maatschappelijke partners is zich aan het vormen en Programma Kansrijk van Start wordt voorbereid.
<p><u>Vroegsignalering</u> Vanuit de toekomstagenda worden niet alleen bij mensen met een ondersteuningsbehoefte, maar samenlevingsbreed signalen opgepakt: leerkrachten, burens, familie en vrienden kunnen met zorgen en signalen uit hun omgeving terecht. Dit wordt in 2018 ondermeer gestimuleerd door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren evaluatie knooppunt op school met partners uit knooppunt: Team Jeugd, Jeugdgezondheidszorg, Schoolmaatschappelijk Werk met intern begeleiders en zorgcoördinatoren van scholen. • Uitvoeren tussentijdse evaluatie en evt. aanpassing capaciteit en inzet POH Jeugd en Gezin bij huisartsen. • Versterken signalering via doorontwikkeling IKC's en in de verbinding passend onderwijs-jeugdhulp: uitvoeren pilot (met passend onderwijs) presentie opvoedondersteuning op Letterdoes en Manjefiek, verbeteren aansluiting JGZ op po-school in NO (aansluiting blauwe zorg). • Stapsgewijs versterken van oplossingsgericht werken vanuit team Jeugd , in 2018 accent op verbinding jeugd en jongeren (18-/18+), verbinding aansluiting jeugdhulp- onderwijs- participatie en versterken verbinding met armoede. • Realisatie laagdrempelige voorziening voor jongeren met kopzorgen (Headspace). 	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie knooppunten is uitgevoerd. Duidelijke verschillen per school zichtbaar. Belangrijk aandachtspunt is beschikbaarheid en continuïteit van deelnemers aan knooppunt. • Evaluatie POH is uitgevoerd. Deze is positief zowel op resultaat als op de verbinding met het Sociaal Domein. • Pilots presentiewerker op Letterdoes en Schoolcoach Manjefiek zijn na positieve evaluatie afgerond en geborgd in reguliere aanpak. • Pilot 18+/18- is later opgestart. Evaluatie staat gepland voor begin 2019. • Is gerealiseerd @ease. Inmiddels zijn ruim 100 jongeren binnen komen lopen voor een gesprek met de jonge vrijwilligers.
<p><u>Monitoring en communicatie</u> Beter gebiedsgerichte en actuele informatie over opvoeden en opgroeien, agenda met activiteiten zowel voor ouders als professionals. Beter gebiedsgerichte informatie over gebruik jeugdhulp. Versterken netwerk en ontwikkeling van vraag-app voor kwetsbare jongeren. Vereenvoudiging processen en administratieve ballast , bijvoorbeeld rond school en dyslexie-aanbieder en inzet Sociaal Medische Indicatie. Vaker en beter gebruik van 1Gezin, 1Plan 1Regisseur.</p>	Gemiddeld 17.500 sessies per maand op website CJG. De site is in 2018 genomineerd voor de Limburgse communicatieprijs. Laatste lood aan de boom: online opvoedcursus Pink Cloud, wetenschappelijk onderbouwd preventief programma ter ondersteuning van ouders. Afronding voorzien begin 2019.

► **Iedereen zorgt mee**

Versterken zelfregie en keuzevrijheid	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Beter ontsluiten van informatie</u> Informatie is belangrijk om zelf concreet invulling te kunnen geven aan het langer zelfstandig kunnen blijven wonen en het zelf kunnen inrichten en vormgeven van de zorg. Concrete aandachtspunten in 2018 zijn:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • De informatie en adviesfunctie van Trajekt in de wijkservicepunten wordt verschoven naar de sociale teams en de loketten van Sociale Zaken. • Door de sociale teams en loketten van Sociale Zaken wordt uitvoering gegeven aan deze informatie en adviesfunctie. • Het verbeteren van het bereik en de kwaliteit van de digitale instrumenten MaastrichtHelpt, WeHelpen.nl oa door in 2018 te starten met een pilot helpdesk digitale instrumenten. • Uitvoering geven aan ThuisinMaastricht. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn stappen gezet om de informatie, advies functie te verschuiven. Het tempo verschilt per gebied. Is ook afhankelijk van de verschillende netwerken in dat gebied. In De Heeg is de samenwerking reeds gerealiseerd. In 2019 gaat een regisseur dit proces verder ondersteunen. • Is deels gerealiseerd zie eerder punt over de verschuiving. • De pilot helpdesk maakt onderdeel uit van de ontwikkeling verschuiving informatietaken van de wijkservicepunt in de Heeg en is in 2018 gestart. • Conform afspraak.
<p><u>Stimuleren en faciliteren van (informele) cliëntondersteuning.</u> Voor diegenen die ondersteuning nodig hebben om zelf concreet invulling te kunnen geven aan het langer zelfstandig kunnen blijven wonen is er cliëntondersteuning. Concrete aandachtspunten in 2018 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan het koploperschap op het gebied van onafhankelijke cliëntondersteuning in opdracht van de VNG, Ieder(in) en de Koepel Adviesraden Sociaal Domein. • Uitvoering geven aan plan van aanpak “onafhankelijke cliëntondersteuning” Maastricht-Heuvelland <ul style="list-style-type: none"> - visieontwikkeling informele en formele cliëntondersteuning, - herkenbaarheid en vindbaarheid vergroten - versterken samenwerking en samenhang oa door het creëren van meer samenhang tussen de dienstverlening van MEE, Steunpunt Mantelzorg en Trajekt. • Stimuleren en faciliteren van de inzet van (informele) cliëntondersteuning in relatie tot het keukentafelgesprek. • Stimuleren en faciliteren van de inzet van (informele) cliëntondersteuning zodat burgers beter in staat zijn zelf hun dienstverlening in te kopen. • Stimuleren en faciliteren verbinding tussen professionals en vrijwilligers in het kader van familiegroeps-, ondersteuningsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd • In 2018 is de contourennota onafhankelijke cliëntondersteuning Maastricht-Heuvelland vastgesteld waarin de visie op informele en formele cliëntondersteuning is neergelegd. Als uitwerking van deze contourennota is een werkgroep aan de slag gegaan met de uitwerking van zgn kwaliteitseisen. Deze worden in 2019 opgeleverd. De voorbereidingen zijn gestart voor het maken van een infographic voor cliëntondersteuning ten behoeve van het aanvraag-toekeningsproces bij de gemeente. De samenwerking tussen de drie partijen is verder geïntensiveerd oa dmv gezamenlijke scholing. • In 2018 zijn de voorbereidingen (overleg betrokken partners) gestart voor de ontwikkeling van een gezamenlijk kader tbv de inzet van (informele) cliëntondersteuning. Afronding in 2019. • Zie voorgaande. • Deels gerealiseerd via de sociale teams echter nog in ontwikkeling.

Ondersteuning Informele Zorg	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Het ondersteunen en stimuleren van sociale netwerken en informele zorg</u> De wens van cliënten om (langer) thuis te blijven wonen, vraagt samen met de nieuwe Wmo en de hervorming van de langdurige zorg om een andere ondersteuning van mantelzorgers, verzorgers en vrijwilligers. De speerpunten voor 2018 voor Informele Zorg zijn benoemd in de Toekomstagenda Sociaal Domein en resulteren ondermeer in de volgende prestaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewustzijn creëren over mantelzorg als onderdeel van het dagelijkse leven door het stimuleren van activiteiten oa met het bedrijfsleven, het onderwijs en de huisartsen/praktijkondersteuners. • Vergroten van bereik mantelzorgers/vrijwilligers en bieden van passende ondersteuning door: <ol style="list-style-type: none"> 1. Betrekken van de belangrijkste mantelzorger(s) bij het opstellen van het (familie)ondersteuningsplan. 2. Afspraken tussen gemeenten en o.a. huisartsen, scholen enz. over het laagdrempeliger maken van de informatie, adviesfunctie met betrekking tot mantelzorg. 3. Vergroten van het bereik voor de website wehelpen.nl via de module “ mantelzorg “ van wehelpen. • Meer erkenning en waardering mantelzorgers door het uitvoeren van de mantelzorgwaardering 2018. • Het voorkomen overbelasting van mantelzorgers door: <ol style="list-style-type: none"> 1. Implementeren plan van aanpak “respijtzorg Maastricht-Heuvelland ”. 2. Ontwikkelen en inzetten van alternatieve vormen van respijtzorg voor mantelzorgers en verzorgers. 3. Uitvoeren pilot “passende mantelzorgondersteuning”. 4. Afspraken tussen gemeente en andere organisaties aangaande dreigende overbelasting of ontspoorde zorg (ism veilig thuis) oa door vroegsignalering en passende mantelzorgondersteuning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Is deels gerealiseerd via aanbod van het steunpunt mantelzorg zuid. In 2019 volgt intensivering. <ol style="list-style-type: none"> 1. Gerealiseerd via de toegang SZMH. 2. In 2019 vindt allereerst een verkenning plaats van wensen en behoeften. 3. Professionals zijn getraind in methode van boordjevol ontwikkeld door WeHelpen. Met speelkaarten brengen mantelzorgers hun activiteiten in kaart. Module Wehelpen nog niet geïmplementeerd. <ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd door middel van het mantelzorgcompliment en de bloemetjesactie. Tevens is in de week van de dag van de mantelzorg een meetup “moeder aan de lijn” georganiseerd. <ol style="list-style-type: none"> 1. In 2018 is gestart met de implementatie van het plan van aanpak voor respijtzorg. Een kerngroep is in het leven geroepen en er is een inventarisatie gemaakt van respijtzorginitiatieven, aanbod Maastricht-Heuvelland. Op basis van deze inventarisatie vindt gesprek plaats tussen mantelzorgers en aanbieders met betrekking tot behoefte en aanbod. 2. Op basis van de uitkomsten wordt ingezet op mogelijk nieuwe alternatieve vormen van respijtzorg. 3. Aanhaking van deze pilot bij lopende initiatieven bijv in het kader van Blauwe Zorg en thuisondersteuning wordt nader bekeken. 4. Nog niet gerealiseerd door alle veranderingen per 1 januari 2019 bij Veilig Thuis. Mogelijke realisatie in 2019.

Passende ondersteuning**Beoogde prestaties 2018**

Doorontwikkeling passende ondersteuning
Burgers die zich met een ondersteuningsverzoek melden bij de gemeente ontvangen ondersteuning die aansluit op hun individuele situatie. Concrete aandachtspunten voor 2018 t.a.v. het gemeentelijk ondersteuningsaanbod zijn oa:

- Cliënten actief te helpen gebruik te maken van de (algemeen) toegankelijke participatiemogelijkheden.
- De rol van vrijwilligers bij de professionele ondersteuning te stimuleren en te faciliteren.
- Een evenwichtig en in onderlinge samenhang ontwikkeld (eigen) bijdrage beleid met aandacht voor cumulatie van kosten.
- De thuisondersteuning in onderlinge samenhang te brengen.
- Digitalisering bezwaarschriften.

Realisatie 2018

- In oktober 2018 is in het kader van de transformatie de pilot integraal gebiedsgericht team van start gegaan waarin dit nadrukkelijk punt van aandacht is.
- Conform.
- In 2018 hebben voorbereidingen plaatsgevonden voor de invoering van het 'abonnementstarief Wmo'. Conform voorstel van het college – en op basis van de praktijk vanaf 1 januari 2015 – is gekozen voor een verlaagde eigen bijdrage Wmo (max. €14,- per 4 weken). Met name cliënten met midden en hogere inkomens hebben hierdoor per 1 januari 2019 (fors) minder cumulatie van kosten. Meerkostenregeling Wmo van €100 per persoon per jaar is uitgevoerd.
- In 2018 is geëxperimenteerd met het combineren van de dienstverlening huishoudelijke hulp en (lichte) individuele begeleiding. Daarnaast zijn in samenspraak met de aanbieders andere ontwikkelrichtingen verkend. Op basis hiervan wordt in 2019 o.a. ingezet op de mogelijkheden van uitruil van deeltaken in het kader van de dienstverlening huishoudelijke hulp, begeleiding en wijkverpleging.
- Gerealiseerd. In werking getreden per juni 2018.

Opvang en onderdak	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Opvang van dak- en thuislozen</u> Voor burgers in zeer kwetsbare posities die niet (geheel) zelfstandig kunnen wonen en de regie over hun leven niet kunnen voeren, neemt de gemeente deze (tijdelijk) over en biedt een veilige en beschermde omgeving en begeleiding in hun traject naar nieuwe perspectieven. De beoogde prestaties uit programma 5/6 kennen binnen verschillende aandachtspunten voor 2018 een duidelijke relatie met programma 2: veiligheid.</p> <p>Concrete aandachtspunten voor 2018 zijn oa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een nieuwe Centrale Voordeur, afgestemd op de 'transformatie SoZa, als gezamenlijke portal bij instroom voor dak- en thuislozen en burgers die vanwege psychische problematiek in een beschermde omgeving moeten wonen. • Inrichten van de Centrale Achterdeur als gezamenlijke portal bij uitstroom (zowel voor Maatschappelijke Opvang, Beschermd Wonen, zwerfjongeren, vrouwenopvang). • Stimuleren vrijwilligers-, burgerinitiatieven waarbij het doel is samen met doelgroepen de leefbaarheid en veiligheid in een buurt waar een zorgvoorziening of Beschermd Wonen operationeel is te verbeteren. • Verbeteren overgang tussen opvang/beschermd Wonen 18-/18+. • Bieden van tijdelijke noodopvang aan vluchtelingen die geen aanspraak hebben op opvang van rijkswege. • Implementeren van het regionaal plan van aanpak: "Verwarde Personen". <ul style="list-style-type: none"> • Bevorderen zelfregie van de Maatschappelijke Zorg-doelgroep door het bouwen van een samenhangend palet van dagbestedings- en activeringsactiviteiten van verschillende doelgroepen (kwetsbare burgers met geestelijke, verstandelijke en lichamelijke beperkingen). Hiervoor is het participatieloket in het leven geroepen, waarbij samenwerking tussen zorgaanbieders zoals het Leger des Heils, Xonar Vrouwenopvang, Radar, etc. aan de ene kant en MTB en Relim aan de ander kant wordt versterkt. • Intensiveren van de samenwerking tussen Relim en MTB, waarbij Relim zich richt op de meest kwetsbare doelgroepen, met name groepen met een 1-30% arbeidsvermogen. Dit als voortraject om verder via bijvoorbeeld MTB naar regulier werk te groeien. • Toepassen van een passende en eenduidige financieringssysteem van de producten opvang en onderdak (=transformatie-opdracht: efficiënter afspraken met uitvoerders maken: onderscheid subsidie/inkoop). 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. • Gerealiseerd. Wordt uitgevoerd als pilot tot mei 2019. • Ondersteuning door burgers, vrijwilligers wordt incidenteel aangeboden. • Continue proces. • Continue proces via VLOT (fonds voor vluchtelingen). • Regionaal Plan van Aanpak voor Personen met Verward gedrag is geaccordeerd door colleges MH. Projecten zijn gestart. • Continue proces. De complexiteit van de doelgroep maakt het proces om te komen tot samenhang langer dan verwacht. • De intensivering van deze samenwerking verloopt langzamer dan verwacht gezien de complexe doelgroep en de zeer uiteenlopende werkmethodeken. • Wordt meegenomen in 2019 in het plan van aanpak "Maatschappelijke opvang" breed.

<ul style="list-style-type: none"> Afbouwen van de collectieve opvang binnen de Maatschappelijke Opvang. Specifieke problematieken binnen deze collectieve opvang zo spoedig mogelijk scheiden en via de Centrale Voordeur binnen een persoonlijk zorg-ondersteuningsplan toeleiden naar maatwerktrajecten. Hiertoe maken we afspraken met aanbieders mbt volumes van de verschillende arrangementen, doorlooptijden en flexibele inzet van begeleiding. Zwerfjongeren. Ondersteunen en faciliteren van initiatieven uit de samenleving ten behoeve van zwerfjongeren. Uitvoering geven aan het Plan van Aanpak Zwerfjongeren 2017-2020, speerpunten zijn: (1) formuleren met relevante partners van een werkmethode voor vroeg signalering/preventie risico/zwerfjongeren; (2) omzetten van leegstaande BW woningen naar opvangplekken zwerfjongeren, indien het afgeronde onderzoek in 2017 dit heeft uitgewezen. (3) laagdrempelige spreekuren organiseren/opzetten centraal coördinatiepunt risico/zwerfjongeren; (4) uitbreiding crisisplekken zwerfjongerenopvang; (5) onderzoek naar de mogelijkheid van kleinschaliger opvang zwerfjongeren; (6) pilot 'Van de Straat' uitvoeren. 	<ul style="list-style-type: none"> Afbouw collectieve opvang. Het proces van de afbouw van Singel 9 is in 2018 wel in gang gezet. Onderzoek naar nieuwe alternatieve woonvormen/ doorstroomvoorzieningen voor cliënten uit MO/BW en andere doelgroepen zoals jongeren, Zeer Moeilijk Plaatsbaren, en Jonge statushouders loopt. Streven is om medio 2019 meer zicht te hebben op nieuwe woonvormen in de stad. Zwerfjongeren. Er is uitvoering gegeven aan het Plan van Aanpak. Diverse kern/werkgroepen (preventie, interventie en nazorg) met partners zoals Humanitas en Jekerzicht zijn opgericht. Er zijn 4 crisisbedden bij Jekerzicht en 2 bedden bij het Credohuis gerealiseerd. Realisatie van plekken is moeilijk, daarom is de zoektocht naar geschikte plekken voor deze doelgroep geland in de brede aanpak naar het plaatsens voor kort- en langdurend dierend verblijf of doorstroom voor doelgroepen zoals o.a. GGZ, ouderenhuisvesting, statushouders, jongeren. Eind 2019 volgt een evaluatie aangaande de actiepunten uit het Plan van aanpak.
---	---

► **Innovatie en transformatie**

Realisatie toekomstagenda sociaal domein	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<u>Uitvoeren actieplan toekomstagenda sociaal domein</u> De toekomstagenda Sociaal Domein zet in op een aantal doelstellingen verwoord onder het kopje wat merkt de burger ervan. Deze doelstellingen zijn vertaald in een actieplan. Het actieplan 2016-2017 is grotendeels afgerond. Voor 2018 geldt uitvoering geven aan het nog in 2017 op te stellen nieuwe actieplan 2018.	In het actieplan 2018-2019 is meer focus aangebracht ten aanzien van de projecten en zijn enkele organisatorische wijzigingen doorgevoerd die de voortgang en de realisatie van de doelstellingen moet borgen. De projecten: eigen kracht, dagbesteding, cliëntondersteuning en passend onderwijs zijn nog steeds in uitvoering.

Inzet sociaal Investeringsfonds (SIF)	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<u>Uitvoeren tender Sociaal Investeren</u> <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de opgedane ervaringen met de in 2016 vastgestelde Regeling: "Sociaal Investeren" en de uitgevoerde tenders, kijken we in 2018 of we de regeling aanpassen en een nieuwe tenderronde uitschrijven. Continueren van de inzet in: <ul style="list-style-type: none"> Borgen van de de zorgkroegen als algemene voorziening. Ontwikkelen van bestaande burgerinitiatieven naar algemene voorzieningen die leiden tot minder professionele inzet oa door het faciliteren (in de vorm van subsidiering en 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd inclusief aanpassing regeling en uitschrijven van een nieuwe tenderronde. Gerealiseerd. Voor zorgkroegen (huiskamers) is een kader vastgesteld. Burgerinitiatieven zijn intensief ondersteund.

ondersteuning) van: wijkhuis/Masterhome van The Masters als vernieuwend zorgconcept (met cofinanciering van Provincie Limburg), Stichting Boerderij Daalhoeve en Athos Eet-Maakt-Doet.	
<u>Intensivering samenwerking sociaal domein – 1^e lijn gezondheidszorg</u> Voortzetten van de pilot 'Blauwe Zorg' in de buurten Wittevrouweveld. Wyckerpoort, Limmel en Nazareth.	Er zijn verschillende projecten lopende bij Blauwe Zorg. In oktober 2018 zijn de tussentijdse resultaten in een magazine gepresenteerd.
<u>Monitoring</u> Samen met Universiteit Maastricht i.s.m. Hogeschool Zuyd en belanghebbende partijen, waaronder de zorgvragers, vrijwilligers, buurtbewoners wordt uitvoering gegeven aan een meerjarig onderzoeksprogramma met betrekking tot de realisatie van het zorgkroegconcept en de vernieuwende zorgconcepten. De resultaten worden in 2018 aan de raad gepresenteerd.	Rapport is eind 2017 opgeleverd. De resultaten zijn via raadsinformatiebrief (11-12-2017) gecommuniceerd.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 5/6 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	141.912	273.835	264.757	9.078 V
- Kapitaallasten	110	110	108	2 V
- Apparaatskosten	10.951	10.896	10.386	510 V
- Storting in voorzieningen				
- Overige lasten	130.851	262.829	254.263	8.566 V
(b) Totale baten	15.912	145.373	138.981	6.392 N
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	126.000	128.462	125.776	2.686 V
Storting in reserves				
Onttrekking uit reserves	2.147	2.599	1.501	1.098 N
Resultaat	123.853	125.863	124.275	1.588 V

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 2,686 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

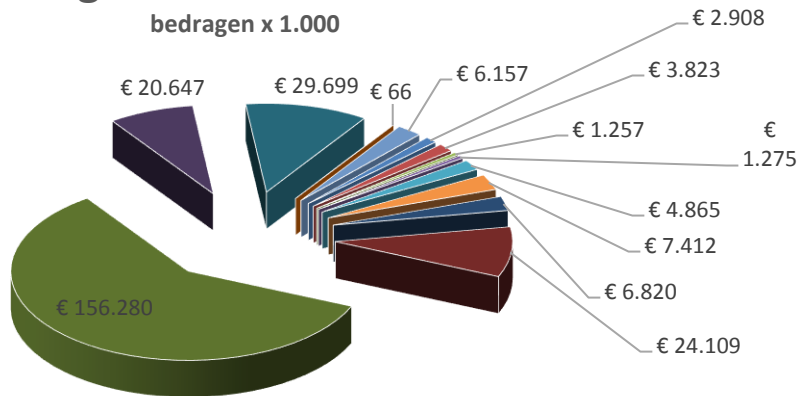
• Lasten i.v.m. mutaties reserves	€ 1,098 mln. V
• 3D's Jeugdzorg	€ 1,368 mln. N
• 3D's Wmo begeleiding en beschermd wonen	€ 2,558 mln. V
• WMO voorzieningen	€ 0,050 mln. V
• Ondersteuning informele zorg: zelfhulp vrijwilligers	€ 0,216 mln. V
• Openbare gezondheidszorg	€ 0,149 mln. N
• Tender vrijwilligerssubsidies	€ 0,100 mln. V
• Opvang en onderdak (verwarde personen)	€ 0,082 mln. V
• Afwikkeling oude subsidies	€ 0,237 mln. V
• Opvoeding en ontwikkeling kinderopvang	€ 0,110 mln. N
• Diverse posten	€ 0,028 mln. N

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

• Innovatieopdracht Samenleven (minder onttrokken)	€ 0,231 mln. N
• Duurzame Sociale infrastructuur (minder onttrokken)	€ 0,261 mln. N
• Opvang Vluchtelingen (minder onttrokken)	€ 0,309 mln. N
• Decentralisaties Sociaal Domein (minder onttrokken)	€ 0,297 mln. N

Programma 5&6: lasten

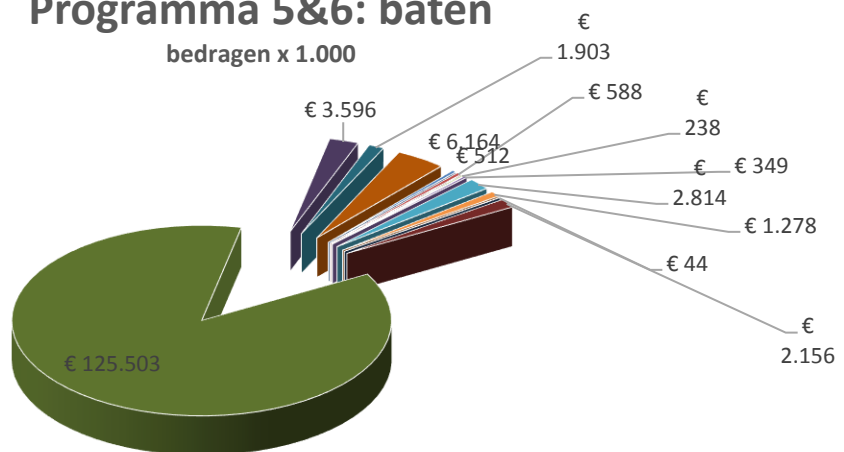
bedragen x 1.000

- Gezondheid
- Informatie & advies
- Opvoeding en ontwikkeling
- Opvang en onderdak
- Jeugdhulp
- WMO beschermd wonen
- Maatschappelijke participatie
- WMO
- Ondersteuning vrijwilligers & informele zorg
- Gezondheidszorg
- Passende Ondersteuning
- WMO begeleiding
- Verbeteren Integratie & Participatie

Programma 5&6: baten

bedragen x 1.000

- Gezondheid
- Informatie & advies
- Opvoeding en ontwikkeling
- Opvang en onderdak
- Jeugdhulp
- WMO beschermd wonen
- WMO
- Ondersteuning vrijwilligers & informele zorg
- Gezondheidszorg
- Passende Ondersteuning
- WMO begeleiding
- Beleidsontwikkeling en vernieuwing

1. Wat willen we bereiken?

► Wat is de programmadoelstelling?

Meer Maastrichtenaren laten sporten en bewegen.

► Wat merkt de burger daarvan?

- Voor (nagenoeg) elke Maastrichtenaar is er binnen een straal van 1000 meter vanaf zijn/haar woning een sport- en beweegaanbod dat veilig en toegankelijk is. Maastrichtenaren beschikken over kwalitatief goede sport- en recreatievoorzieningen.
- Sportverenigingen zijn sterke, vitale en financieel gezonde verenigingen.
- Maastricht Sport ontwikkelt zich naar een organisatie die maximaal klantgericht en efficiënt is.
- Er is samenhang tussen de drie D's waarvan sport en bewegen meer en meer een integraal onderdeel vormt.

► BBV beleidsindicatoren

indicator	Peiljaar ²	Maastricht	gemeenten 100.000 – 300.000	Bron ¹
% inwoners van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week sport	2016	48,5	46,6	1
1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 26-3-2019 waarbij geldt: (1) Gezondheidsmonitor GGD-en, CBS en RIVM. 2) Het meest recente peiljaar is weergegeven.				

► Maastrichtse beleidsindicatoren

Indicator	Peiljaar ²	Maastricht	Bron ¹
% Maastrichtenaren van 18+jaar dat tenminste 12 keer per jaar deelneemt aan sport (schooltijd telt niet, vakanties wel; RSO-norm)	2010	57	1
	2014	59	
	2018	Nnb	
	Ambitie 2020	>65	
% Maastrichtenaren van 18+jaar dat op tenminste 5 dagen per week een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit verricht (NNGB norm) Norm kan mogelijk in de loop van 2018 wijzigen tgv advies van de Gezondheidsraad.	2010	49	1
	2014	48	
	2018	Nnb	
	Ambitie 2020	>53	
1) Bron: Buurtpelling/elke 4 jaar 2) In de kolom peiljaar worden de meest recente gepubliceerde meetmomenten weergegeven. Verder is de ambitie vermeld van het jaar waarop de gemeente verwacht of weet (afhankelijk of wijzelf wel/niet opdrachtgever zijn van de meting) dat de eerst volgende meting van betreffende indicator plaatsvindt.			

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► Verbonden partijen

“Stichting Personeelsbeheer Sport” : zie verderop in paragraaf 2.

Verbeteren bewegingscultuur, gezondheid en stimuleren sociale participatie	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Innovaties uitvoering sport- en bewegingsstimulering</u> In 2018 vindt verdere implementatie plaats van de uitvoeringsnota bewegingsstimulering van december 2013, waarbij de thema's onderwijs, sociale participatie, gezondheid en sport als uitgangspunt dienen. Prioriteit ligt zoals afgesproken in de uitvoeringsnota bewegingsstimulering bij inzet in buurten en leeftijdsgroepen die onder het Maastrichts gemiddelde scoren qua sport- en beweegparticipatie. Hierbij leidend is het jaarprogramma 2018. Hierbij worden de beleidsvelden sport en bewegen, onderwijs, gezondheidszorg en welzijn en participatie verbonden. Hierbij wordt qua inhoud en wijk aangesloten op de wijkpilot Blauwe Zorg.</p> <p>Uitvoering jaarprogramma sport- en beweegparticipatie 2018. Concrete acties in 2018 zijn onder meer:</p> <p>1 <i>Onderwijs</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering actieplan kwaliteitsvol sport- en beweegklimaat voor jongeren in Maastricht. Met basisonderwijs is een 'op maat' actieplan uitgewerkt en uitgevoerd voor de basisscholen met als doel het vergroten van het sport, beweeg en gezondheidsklimaat voor leerlingen in en rondom de school. Hierbij worden bestaande initiatieven maximaal geactiveerd en is gekeken naar de eigenheid van de verschillende scholen. <p>2 <i>Gezondheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Via een netwerkaanpak wordt met verschillende andere organisaties (MUMC+, GGD, Onderwijs en SMPM) een breder bereik gerealiseerd van het project Jongeren op gezond gewicht zoals dat in 2016 is opgestart in een tweetal achterstandswijken. In samenwerking met de GGD en de gemeente werken scholen ook aan hun eigen gezondheidsbeleid. Aspecten van trakteren, eten en drinken en de inrichting van het schoolplein komen aan bod met name in de aandachtswijken Malberg en Limmel/Nazareth. Deze werkwijze wordt vervolgens als voorbeeld gebruikt voor de rest van de stad. • In het project Beweeg Bewust! worden patiënten die te weinig bewegen zonder medische oorzaak en patiënten met risicofactoren, milde chronische ziekte en/of beperkingen, in een gebiedsgerichte ketenaanpak vanuit de (huisartsen)praktijk begeleid naar een gezondere leefstijl. Het persoonlijk beweegprogramma kan 3 jaar duren. Beweeg Bewust! draait momenteel bij Gezondheidscentrum van Kleef, Medisch Centrum Mosae Forum, AZM herstellzorg en gaat komend jaar uitgezet worden bij MUMC+ 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2018 participeerden 16 scholen aan het actieplan "Mosa Lira scholen". 8 scholen hebben inmiddels een vakleerkracht LO. Stichting Kom Leren heeft zich ook gemeld om in 2019 de samenwerking te verkennen. • De twee pilots uit de twee wijken Limmel/Nazareth en Malberg zijn verder uitgevoerd. Hierbij zijn koppelingen gemaakt met JOGG en "Basisschool in beweging" om te komen tot gezonde school, vignet voeding en bewegen. • Uitbreiding heeft plaatsgevonden binnen MUMC (fysiotherapie, oncologie, diëtiste). Samenwerking opgestart met 5 gezondheidscentra/ huisartsenpraktijken en 2 fysio.

<p>Hart- en Vaatcentrum, Medisch Centrum Maastricht Noord Oost en Zorgpark Scharn.</p> <p>3 Participatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via het programma "Health Check" worden vijftigplussers uit Maastricht die te weinig bewegen of die zichzelf halfjaarlijks willen monitoren op de aspecten lenigheid, uithoudingsvermogen, kracht en balans getest. Deelnemers die meer willen bewegen worden via de 'Matched Care' methode een passend beweegaanbod geboden. Fontys Sporthogeschool ontwikkelt het aanbod en biedt de 1op1 begeleiding gedurende 10-12 weken met als doel een blijvende sport en/of beweegdeelname te realiseren. • Om te zorgen voor een goed en gevarieerd aanbod op het gebied van sporten en bewegen voor mensen met een beperking, werkt een aantal partijen in Maastricht al enkele jaren intensief samen onder de noemer '(On)beperkt Sportief'. Het gaat daarbij om Maastricht Sport, de Stichting Samen Onbeperkt, Talent, Radar, Maasveld, Stichting Vrienden van de Merici en de afdeling Licht & Liefde van de Mosae Zorggroep. Dit moet leiden tot een gevarieerd aanbod beweging en activering voor mensen met een beperking. • In het kader van het streven naar een vitalere samenleving is door een aantal partijen in relatie tot sporten en bewegen een convenant gesloten die wordt uitgevoerd. Hierdoor hebben betrokken partijen betere contacten en organiseren gezamenlijk projecten. Het gaat om een aantal partijen dat op dit gebied werkzaam is, gemeente, MVV en de stichting Maatschappelijke Projecten Maastricht. • Samen Sportief: In het kader van dagbesteding en participatie wordt sport en bewegen ingezet om cliënten in de Maatschappelijke Opvang en mensen aan de rand van de samenleving aan het bewegen/sporten te krijgen en te houden. Bijvoorbeeld in de programmering van de nieuwe Geusseltsportal. 	<ul style="list-style-type: none"> • 100 deelnemers hebben in 2018 geparticipeerd. Dit wordt in 2019 gecontinueerd. • Projecten lopen. Het aanbod wordt in 2019 gestabiliseerd. • Met meerdere partijen, o.a. MVV en het MUMC, zijn in 2018 structurele programma's en activiteiten opgezet op het gebied van gezondheid en sport en bewegen. Dit zijn onder meer de programma's / activiteiten: Beweeg Bewust, Playing for Succes, Lerend Scoren. • Sportmedisch centrum Maastricht, Envida en Kompanei hebben in 2018 samen een programma ontwikkeld. In 2019 wordt bekeken hoe deze te implementeren.
---	--

Regionale afstemming sportbeleid en -initiatieven	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie2018
<p><u>De regionale samenwerking van beleid en uitvoering in de regio</u></p> <p>De Impulsregeling van het Ministerie van VWS inzake het project Grenzeloos Actief is gekoppeld aan het bestaande lokale initiatief voor gehandicapten en chronisch zieken waardoor een samenwerking ontstaat in het Heuvelland. Deze regeling zal met name zorg dragen voor afstemming van het aanbod van sporten en bewegen voor iedereen met een beperking.</p>	<p>Als gemeente participeren we in dit project. In 2018 hebben we gesprekken geïnitieerd op ambtelijk en bestuurlijk niveau voor uitbreiding naar het Heuvelland.</p>

► Accommodaties

Efficiënt gebruik en verhuur sportaccommodaties en voorzieningen	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Verhogen bezettingsgraden binnensport:</u> De uitvoering van de nota 'Toekomstbestendige Binnensportaccommodaties' heeft tot nu toe geleid tot de sluiting van 8 gym- en sportzalen. Met betrekking tot de renovatie van sporthal De Heeg wordt onderzocht hoe deze geschikt te maken is voor gebruik door het basisonderwijs (IKC De Heeg), in combinatie met sloop van de gymzalen van OBS De Kring en OBS de Perroen aan de Stellendaal en de Borghaag. Gebruikers van deze laatste twee worden door Maastricht Sport ondersteund bij het vinden van andere sportaccommodaties. Er vindt een actualisatie plaats van de bezetting van de binnensportaccommodaties en de onderwijsontwikkelingen. Hierbij wordt in tegenstelling tot de uitvoeringsnota Toekomstbestendige binnensportaccommodaties, die zich met name richtte op gymzalen en sportzalen, ook gekeken naar de huidige en toekomstige situatie van de sporthallen. Er wordt onder andere gekeken naar de mogelijkheden die verdergaande samenwerking met externe aanbieders op het gebied van onderwijshuisvesting ons bieden om de bezetting van onze onderwijs- en sportaccommodaties verder te optimaliseren.</p>	<p>Het proces om te komen met een aanvullende nota binnensportaccommodaties (2^e tranche) is in 2018 gestart. Pas na de besluitvorming rondom de onderwijs locaties PO en VO in 2019 kan besluitvorming plaatsvinden over de 2^e tranche binnensportaccommodaties. In 2018 is gymzaal De Heeg 2 gesloten. Het aantal gesloten gymzalen/sportzalen komt daarmee op 9. Alle gebruikers zijn herplaats naar andere binnensportaccommodaties.</p>
<p><u>Uitvoering (spreidingsbeleid) buitensportaccommodaties</u> Uitgangspunt van het spreidingsbeleid is een robuuste sportinfrastructuur door concentratie op multifunctionele parken, gecombineerd met een aantal ondersteunende kleinschalige sportvoorzieningen op buurt- en wijkniveau. In 2018 worden in het kader van de tweede tranche spreidingsbeleid buitensportaccommodaties, verdere stappen gezet op basis van de in raadsnota's vastgestelde uitgangspunten door opheffing van Sportpark Zuid en aanpassing hiervoor op Sportpark Heugem. In 2018 zal tevens de mogelijkheid worden verkend van een derde tranche spreidingsbeleid buitensportaccommodaties.</p>	<p>In 2018 is sportpark Heugem voorzien van twee nieuwe kunstgrasvelden en is het kleedclubgebouw grondig gerenoveerd. De verenigingen hebben tijdelijk gebruik gemaakt van de voorzieningen op sportpark Zuid. Dit sportpark wordt in 2019 opgeheven. In 2018 zijn contacten gelegd met geïnteresseerde partijen die hun sportactiviteiten op deze locatie zouden willen ontplooiën. Met Trailz043 wordt verkend of er voldoende draagvlak is om het Bikepark dat nu op de locatie aan de Groene Loper ligt voort te zetten op deze locatie. In 2018 hebben de voetbalverenigingen in Maastricht West gesprekken opgestart rondom verdergaande samenwerking.</p>
<p><u>Aanpassingen sportpark Jekerdal</u> In 2017 is de atletiekbaan vervangen en in 2018 zal het Bieslandgebouw worden vervangen.</p>	<p>Het Bieslandgebouw is in overeenstemming met de gebruikers in 2018 niet vervangen. De gebruikers van het sportpark wilden meer tijd en ruimte om te komen tot een meer afgeronde visie op het gebruik van het sportpark. Met de gebruikers is afgesproken dat uiterlijk Q3 van 2019 wordt beslist op welke manier het Bieslandgebouw wordt vervangen.</p>

<p><u>Verhogen dekkingspercentages</u>(= verhouding tussen inkomsten uit verhuur en kosten) en eerlijker en simpeler maken van de tarievenstructuur sport. Wij werken toe naar een hoger dekkingspercentage van onze accommodaties. Eind 2017 is de nieuwe Tarievennota gebaseerd op de vastgestelde kaders in de sportnota (tarieven eerlijker en simpeler) ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad. De voorgestelde tarievenstructuur leidt tot nieuwe dekkingspercentages en tarieven.</p>	<p>Met ingang van seizoen 2018-2019 is de nieuwe tarievenstructuur voor de binnen- en buitensportaccommodaties ingevoerd.</p> <p>De nieuwe dekkingspercentage zoals vastgesteld bij de tarievennota sport zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Binnensport: 25 %. - Buitensport: Er wordt, conform raadsbesluit, de komende 3 jaar toegewerkt naar stijging van het dekkingspercentage voor de sportvelden en kleedlokalen van 3% naar 5%. En voor de clubgebouwen van 81% naar 85%.
<p><u>Nota sport- en beweegvriendelijke omgeving</u> Op basis van de opdracht uit de sportnota 2013 en de compacte actualisatie van het accommodatiebeleid sport (eind 2017) wordt de nota sport- en beweegvriendelijke omgeving ontwikkeld. Hiermee wordt gestart in 2017 en besluitvorming vindt plaats begin 2018. De openbare ruimte wordt steeds belangrijker als plaats voor vormen van sporten en bewegen en sporten wordt steeds individueler. In deze nota zal tevens een drietal onderwerpen terugkomen waarover met de raad is gesproken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Blauwe Loper; - Mogelijkheden openbaar zwemwater; - Mogelijkheden calisthenics. 	<p>In 2018 is er een sportcafé georganiseerd waarin met inwoners van Maastricht is gesproken over het thema sporten en bewegen in de openbare ruimte. Ook is een raadsinformatieronde georganiseerd. De input is gebruikt om in het traject rondom de omgevingsvisie duidelijke kaders te stellen. De raad is separaat via een RIB geïnformeerd over de voortgang rondom de mogelijkheden van openbaar zwemwater, blauwe loper en calisthenics. In 2019 wordt in nauwe relatie met de Omgevingsvisie verder gewerkt aan de nota Beweegvriendelijk Maastricht. Hierbij dient besluitvorming rondom de omgevingsvisie eerst te zijn afgerond.</p>
<p><u>Exploitatie zwembad</u> Begin 2016 is de evaluatie van het Geusseltbad uitgewerkt en vertaald naar een nieuwe exploitatiebegroting. De exploitatie van het Geusseltbad vindt in 2018 plaats binnen de kaders van deze nieuwe begroting. Er vinden verbeteringen van de exploitatieplaats op basis van de vastgestelde draaiknoppen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er wordt actief gewerkt aan het verhogen van het aantal bezoekers door: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitbreiden van les- en doelgroepen zwemmen ○ Ontwikkelen arrangementen voor de doelgroep ouderen, chronisch zieken en beperkten • De kosten voor de bedrijfsvoering worden teruggebracht door: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zelftoezicht tijdens verenigingszwemmen ○ Anders vorm geven schoonmaak ○ Betere verhouding toezichthouders/instructeurs • De kosten voor het onderhoud worden teruggebracht door: <ul style="list-style-type: none"> ○ Het groenonderhoud wordt opnieuw vormgegeven. ○ De onderhoudscontracten worden opnieuw ingevuld. <p>De verbonden partij 'Stichting Personeelsbeheer Sport' is de werkgeversstichting van (een gedeelte) van het personeel van de voormalige 3 zwembaden. De stichting is opgericht onder een andere cao, zodat medewerkers flexibeler en dus klantgerichter kunnen</p>	<p>De draaiknoppen zoals beschreven in de evaluatie Geusseltbad zijn ook in 2018 behaald. Het bezoekersaantal is het hoogste aantal sinds de opening namelijk 275.000. De omzet in 2018 is nagenoeg € 200.000 hoger dan begroot. De bedrijfsvoering- en onderhoudskosten zijn ook in 2018 binnen budget uitgevoerd.</p>

worden ingezet dan onder de overheidsarbeidsvoorwaarden. In deze stichting zitten ongeveer 40 medewerkers inclusief schoonmaakpersoneel.	
<u>sporthal Geusselt</u> De sporthal is in de zomer van 2017 opgeleverd. De sporthal fungeert als proeftuin voor het combineren van sport, zorg, ondersteuning en sport en onderwijs door inrichting van het aanbieden van SportZorgParticipatieArrangementen. Zie ook programma 5/6. 2018 is het eerste volledige exploitatiejaar voor de sporthal. In 2018 worden de genoemde zorgarrangementen verder uitgewerkt.	Er hebben eerste verkennende gesprekken plaatsgevonden met diverse zorgaanbieders. Dit heeft nog niet geleid tot daadwerkelijke activiteiten in de sporthal.
<u>Boulodrôme</u> Oplevering van de Boulodrôme vindt eind 2017 plaats. 2018 is het eerste volledige exploitatiejaar voor de Boulodrôme door stichting Boulodrôme. De stichting realiseert een gedeelte van de inrichting en draagt zorg voor het beheer en de exploitatie van de hal.	In 2018 exploiteert de stichting Boulodrôme zoals afgesproken de Boulodrôme.

► *Sportparkmanagement*

Sportparkmanagement	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<u>Uitvoering sportparkmanagement</u> Conform besluitvorming in de Sportnota is de inzet van sportparkmanagement herijkt. Op sportpark West en sportpark Geusselt wordt invulling gegeven aan het sportparkmanagement in de vorm van onderhoud, beheer en toezicht. Hierbij wordt in het kader van een grotere betrokkenheid en participatie gestuurd op een grotere mate van zelfbeheer door de verenigingen en wordt de combinatie gezocht met het bewegings- en activeringstrajekt '(On)beperkt Sportief' zoals genoemd onder het kopje sport en bewegingsstimulering.	Op sportpark West en Geusselt wordt conform afspraak enkel nog toezicht en beheer gedaan als vorm van sportparkmanagement. De resterende beheertaken worden uitgevoerd door de verenigingen zelf. Daarnaast worden door twee medewerkers vanuit social return (gerelateerd aan aanbesteding onderhoud buitensport) ook ingezet voor onderhoudswerkzaamheden. Vanuit het programma (on)beperkt sportief verrichten deelnemers van Levanto werkzaamheden op de sportparken en op de openbare sport en speelvoorzieningen.

► *Verenigingsondersteuning*

Verenigingsondersteuning	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<u>Uitvoering verenigingsondersteuning</u> Vanuit verenigingsondersteuning wordt de algemene verenigingsondersteuning en maatwerkondersteuning geboden indien een (probleem)situatie (bijvoorbeeld fusie of verplaatsing) dit noodzakelijk maakt. Hierbij moet duidelijk zijn dat de vereniging zelf geen oplossing kan vinden en dat deze ondersteuning ook niet geboden kan worden door sportbonden of collega-verenigingen. Een voorbeeld hiervan is ondersteuning bij het herplaatsen van gebruikers van onze binnen- en buitensportaccommodaties.	In 2018 heeft verenigingsondersteuning zich toegespitst op een aantal projecten zoals: Voetbal Beweegt de Stad, Gezonde vereniging, samenwerking badminton, deskundigheidsbevordering algemeen en Open Club Smile Heugem. De werkzaamheden bestonden o.a. uit: procesondersteuning, begeleidingstrajecten, intake en advies gesprekken Ondersteuning project aanvragen, workshops, organisatie opleidingen, adhoc ondersteuning, themabijeenkomsten, etc.

	<p>Voorts is er een themabijeenkomst geweest over het Sportbesluit. In het belastingplan is voorzien in een verruiming van de btw-sportvrijstelling. Bekeken vanuit de dwingende Europese btw-richtlijn past Nederland die vrijstelling te beperkt toe, namelijk alleen op de diensten die sportverenigingen aan hun leden verrichten. De btw-richtlijn geeft geen mogelijkheid om bij de toepassing van deze btw-sportvrijstelling onderscheid te maken tussen diensten aan leden en diensten aan anderen. Om die reden wordt de sportvrijstelling aangepast waardoor de vrijstelling een ruimer bereik krijgt: alle diensten die nauw samenhangen met de beoefening van sport en die worden verricht door niet-winstbeogende ondernemers, vallen vanaf 1 januari 2019 onder de vrijstelling. Verenigingen zijn hierover geïnformeerd.</p>
--	---

► *Evenementen*

Evenementen	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Uitvoering evenementen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> De Amstel Goldrace is een internationaal topevenement met een grote economische spin off voor de stad en de regio. Een actuele ontwikkeling is de toevoeging van een prof-dameswedstrijd aan de koers vanaf 2017. Het contract loopt af in 2017, waarbij de intentie is dit te verlengen tot 2022. Maastricht wordt hiermee als startlocatie behouden en daarmee de economische spin off van het groeiende wielertoerisme. De fietssport biedt ook grote kansen om de verbindingen van de stad naar het Heuvelland te leggen, naar de Grensmaas en naar de Euregio. Het contract voor de Iron Man is in 2017 met een jaar verlengd en loopt tot en met 2018. Eind 2017 begin 2018 lopen de onderhandelingen over een nieuw contract voor een periode van 3 jaar. Doorontwikkeling vanaf 2018 van Jumping Indoor Maastricht (JIM) tot een vijfsterren wereldbekerevenement. Huldiging Maastricht sportman/sportvrouw/sportteam van het jaar. Begin 2018 vindt weer de jaarlijkse huldiging plaats van 	<ul style="list-style-type: none"> Het contract is afgesloten voor de periode 2018-2022, inclusief de nieuwe prof-dames wedstrijd. In 2018 heeft de Ironman, kidsrun en Nightrun plaatsgevonden. Met de licentiehouder van IRONMAN zijn in 2018 afspraken gemaakt voor 2019 en 2020 voor een weekend waarin worden aangeboden een Nightrun, een IRONKIDS en twee triathlonwedstrijden (1/8ste resp. 1/4 triathlon). Streven is vanaf 2021 weer een volledige afstand te organiseren. <p>De gemeente gaat hier een koppeling maken naar de breedtesport door middel van triathlonclinics op de basisscholen en participatie in de Nightrun en Ironkids.</p> <ul style="list-style-type: none"> Met JIM zijn voor de periode 2018-2020 nieuwe afspraken gemaakt. De ontwikkeling van een wereldbeker (5 sterren) event 'mennen' is onderdeel hiervan. JIM ontwikkelt het springconcours daarnaast door van 3 naar 4 sterren. Huldiging van de Maastrichtse Kampioenen heeft plaatsgevonden in het AINSI waarbij er

de meest succesvolle sporters in 2017 van Maastricht.	een groot aantal nationale en internationale kampioenen werden gehuldigd.
---	---

3. Wat heeft het gekost?

Programma 7 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	11.364	11.959	10.729	1.230 V
- Kapitaallasten	2.040	2.087	1.891	196 V
- Apparaatskosten	2.772	2.841	2.784	57 V
- Storting in voorzieningen	3.368	1.938	2.050	112 N
- Overige lasten	3.184	5.093	4.004	1.089 V
(b) Totale baten	2.529	2.807	2.936	129 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	8.835	9.152	7.793	1.359 V
Storting in reserves	245	243	515	272 N
Onttrekking uit reserves	692	1.007	412	595 N
Resultaat	8.388	8.388	7.896	492 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2018
Sporthal Geusselt	160
Spreadingsbeleid	2.609

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 1,359 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

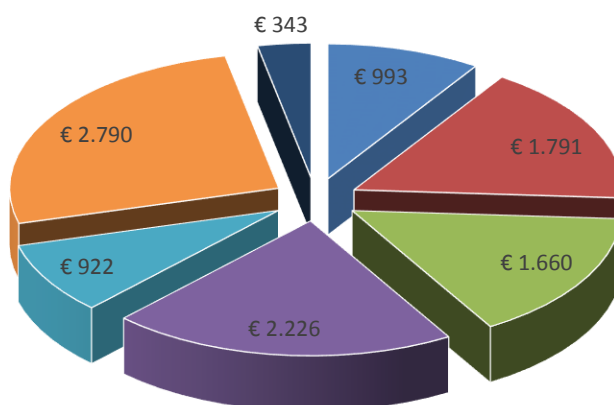
- Geusseltbad € 0,197 mln. V
- Speelvoorzieningen (zie onderstaand) € 0,586 mln. V
- Sport en bewegingsstimulering € 0,397 mln. V
- Combinatiefunctie (zie onderstaand) € 0,200 mln. V
- Diverse posten € 0,021 mln. N

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

• Combinatiefunctie (meer gestort)	€ 0,202 mln. N
• Combinatiefunctie (meer onttrokken)	€ 0,002 mln. V
• Speelvoorzieningen (meer gestort)	€ 0,070 mln. N
• Speelvoorzieningen (minder onttrokken)	€ 0,517 mln. N
• Spreidingsplan (minder onttrokken)	€ 0,080 mln. N

Programma 7: lasten

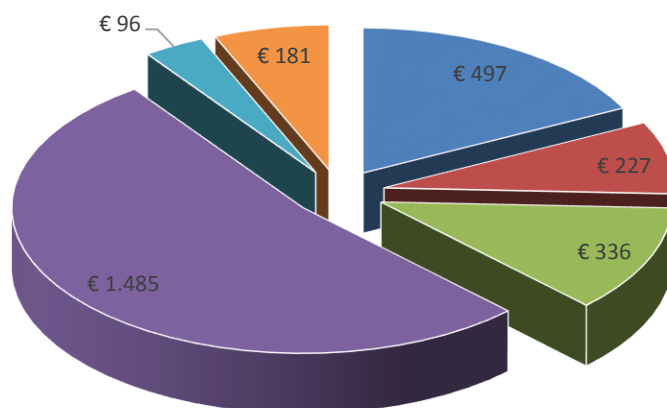
bedragen x 1.000

- Binnensport
- Buitensport
- Sportaccommodaties
- Geusseltbad
- Sport- en bewegingsstimulering
- Sport & Recreatie algemeen
- Speelvoorzieningen

Programma 7: baten

bedragen x 1.000

- Binnensport
- Buitensport
- Sportaccommodaties
- Geusseltbad
- Sport- en bewegingsstimulering
- Sport & Recreatie algemeen

Programma 8 Kunst en cultuur

1. Wat willen we bereiken?

► *Wat is de programmadoelstelling?*

Het mogelijk maken van een 'culturele carrière' voor iedereen door in te zetten op het behoud van de kracht van onze infrastructuur als een van de landelijke culturele brandpunten. Daarbij hebben wij het initiatief genomen tot het ontwikkelen van de stedelijke culturele regio Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen.

Wij stimuleren in Maastricht het (landelijk) debat omtrent innovatieve culturele praktijken, met name over onze ambitie om cultuur in relatie tot de directe omgeving sterker te positioneren; een vitaal cultureel klimaat heeft positieve invloed op andere maatschappelijke opgaven (vestigingsklimaat, sociale stijging, stedelijke ontwikkeling).

► *Wat merkt de burger daarvan?*

- Elke burger kan meedoen (actief en passief) aan cultuur.
- Er is sprake van een groot en divers structureel cultuuraanbod mét een groot bereik.
- Maastricht heeft een sterke professionele kunstensector, (inter)nationaal onderscheidend en euregionaal verbonden.
- Er is een hoge belevingswaarde van het in Maastricht aanwezige culturele erfgoed.
- Cultuur wordt meer zichtbaar binnen het stedelijk netwerk.

► *BBV beleidsindicatoren*

Vanwege het ontbreken van beleidsindicatoren vanuit het BBV passend bij programma 8 worden hier geen indicatoren vermeld.

► *Maastrichtse beleidsindicatoren*

Indicator	2017	2018	Ambitie 2018	Bron 1
Aantrekkelijke Stad, Positie 'Cultureel Aanbod'	10	2 ³	9	1
BIS-Advies Raad voor Cultuur per 4 jaar ²	positief	positief	positief	2
Positie Maastricht Erfgoedstad	2	2	2	3

1) Bronnen: (1) Atlas voor gemeenten (2) Advies Raad voor Cultuur; (3) Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

2) BIS = landelijke Basisinfrastructuur.

3) De hogere score t.o.v. 2017 is deels het gevolg van een gewijzigde methode van de Atlas voor gemeenten (uitbreiding van de criteria met Erfgoed en Beeldende kunst). Los daarvan is er wel sprake van een stijging op het onderdeel Podiumkunsten t.v. voorgaande jaren.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► Verbonden partijen

Het “Regionaal Historisch Centrum Limburg” (RHCL) is de enige verbonden partij in Programma 8. Met de uitvoering van de wettelijke archieftaken voor de gemeente, in 2018 met name gericht op digitaal duurzame en publieksvriendelijke archivering, draagt het RHCL bij aan de programma-doelstelling. Zie verder onder de beleidsprestaties ‘cultuurparticipatie en cultureel erfgoed’.

► Cultuurparticipatie en cultureel erfgoed.

Innovatie Cultuur	Uitvoeren Innovatieagenda	
Beoogde prestaties 2018		Realisatie 2018
<p>2018 is het tweede en laatste jaar van de uitvoering van de Innovatieagenda Cultuur. We ronden de opdracht van de Raad af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We voeren de tweede tranche van de subsidieregeling Innovatieagenda Cultuur uit: beoordeling en beschikking toegewezen initiatieven, monitoring, uitvoering, evaluatieresultaten. • We voeren de cultuurmonitor/cultuurscan uit. <p>Via Cultuurmakelaar bouwen we de netwerken uit op het vlak van de erfgoedbeleving, amateurkunsten, creatieve industrie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We faciliteren jongereninitiatieven gericht op cultuurparticipatie via een nieuw netwerk i.s.m. Code043. • We voeren de thematische programmering erfgoed (“Erfgoed beweegt”) uit in samenwerking met de Maastrichtse erfgoedinitiatieven. • We stellen een toekomstscenario Amateurkunsten op, samen met het amateurkunstenveld. • We stellen de eindevaluatie van de Innovatieagenda Cultuur op. 		<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: de evaluatie is afgerond en wordt in 2019 met de raad gedeeld. • Gerealiseerd: de cultuurscan is in maart 2018 aan de raad en het cultuurveld gepresenteerd. De cultuurmonitor is uitgevoerd is in maart 2019 gepubliceerd. • Netwerken erfgoed (“Erfgoed beweegt”) en creatieve industrie zijn gerealiseerd. Amateurkunsten vormen onderdeel van het nieuw beleidskader actieve cultuurparticipatie; vaststelling in 2019. • Gerealiseerd onder andere: “Maastricht aan zee” (cultuurwerkweek voor moeilijk bereikbare jongeren). • Gerealiseerd met o.a. de thema’s “Kleur” en “Museumnacht 2018”. • Nog niet gerealiseerd; vormt onderdeel van het ‘Beleidskader Actieve Cultuurparticipatie’ dat in 2019 aan de raad is aangeboden. • Gerealiseerd, vaststelling in 2019.

Transitie Centre Ceramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum Maastricht	
Niet geplande realisatie 2018	
We hebben, n.a.v. de motie van 3 juli 2018 van de raad, een geactualiseerde missie en visie voor Centre Ceramique, Kumulus en het Natuurhistorisch Museum opgesteld. Vaststelling door de raad: Q1 2019.	

Informatie Het bieden van onafhankelijke en openbaar toegankelijke informatie over cultuur en maatschappij in de meest brede zin.	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Het aanbieden van een bibliotheekvoorziening (Centre Ceramique).</u> In het kader van het transitie- en innovatieproces Centre Ceramique/Kumulus/Natuurhistorisch Museum wordt onder andere ingezet op de volgende speerpunten :</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bibliotheek stelt fysieke en digitale informatiedragers beschikbaar voor alle bewoners. In 2018 stabiliseren we het fysieke bereik (25.000 leden en 375.000 bezoeken) en zetten we in op een doorgroei van het digitale bereik met 25 % (in 2016 : 386.000 bezoeken). • We zetten de digitalisering van collecties voort in samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek. In 2018 worden 5000 banden van Centre Céramique gedigitaliseerd. • Om het digitaal bereik van de historische collectie te vergroten starten we met aanbod workshops en trainingen voor het bevorderen van de digitale skills van personen, historische verenigingen en heemkundekringen.. • De pilot 'vrij lezen' met het VMBO wordt uitgebreid naar de eerste twee studie jaren. • Via het centrale Taalhuis in Centre Céramique en vijf taalpunten in de stad wordt het programma voor laaggeletterdheid voortgezet i.s.m. Leeuwenborg en Trajekt. • We bieden ca. 30 cursussen voor met name senioren (omgang met nieuwe media). • We zijn een netwerk informatiepunt (500 in de Eu): Europe Direct. We organiseren 2 publieksactiviteiten voor 300 bezoekers en leveren scholen informatie over Europa. • We starten in 2018, onder voorwaarde van structurele ondersteuning door de Provincie Limburg, de nieuwe praktijk voor het verzamelen, beheren en ontsluiten van de limburgensen in samenwerking met RHCL, SHCL en LGOG. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: <ul style="list-style-type: none"> - 25.945 leden. - Bezoeken aan CC stijgt naar 390.000. - Digitaal bereik is gestegen naar 456.000 bezoeken. • Gerealiseerd. • Niet gerealiseerd a.g.v. provinciale bezuiniging op middelen voor Limburgensen. • Gerealiseerd; krijgt structureel vervolg. • Er is een coördinator aangesteld en het programma is uitgevoerd met 75 deelnemers. • Gerealiseerd: 25 cursussen. • Gerealiseerd: 8 activiteiten voor 500 deelnemers. • Financiering door provincie is stopgezet. er is plan van aanpak voor nieuwe manieren van ontsluiting van collecties opgesteld i.s.m. RHCL, en UM. Dit heeft ondermeer geresulteerd in de thematische ontsluiting van collecties met de thema's '80 jarige oorlog' en 'kleur'.
<p><u>In samenhang presenteren van Maastrichts erfgoed in en vanuit Centre Céramique</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Via 'Verhalen van Maastricht': leggen we de verbinding tussen de collecties van de stadsbibliotheek, NHMM, archeologie, keramiek etc. in de vorm van digitale en beeldende presentaties (zowel in eigen huis als in de stad). In 2018 staan 3 'verhalen' gepland: 'Heiligdomsvaart', 'Europees jaar van het Erfgoed' en 'Verloren Jeugd' (Kinderarbeid). • We transformeren de website "Zicht op Maastricht" in een site, die gebruikt kan worden op elk type (mobiele) apparatuur en die extra gebruiksmogelijkheden biedt via een app. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd zoals gepland met de presentaties Heiligdomsvaart, Europees jaar van het Erfgoed en Verloren Jeugd. • Is voorbereid; technische ontwikkeling vraagt meer tijd. Uitrol in 2019.
<p><u>Subsidiëring van de lokale omroep RTV Maastricht.</u></p>	

<p>RTV Maastricht draagt zorg voor een onafhankelijke nieuws- en informatievoorziening voor de lokale samenleving. Ook bieden zij een crossmediaal platform voor productie, uitwisseling en uitzending van programma's. Additioneel stimuleren en faciliteren zij burgers om zelf direct publieke informatie te produceren en te verspreiden.</p> <p>Concrete aandachtspunten in 2018 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bereik: <ul style="list-style-type: none"> - TV: 36% van de inwoners; Radio 11% (stabilisering landelijk dalende trend). - Website RtvM: stijging t.o.v. 2016 van 15% naar 40.000 bezoekers per maand. - Facebook Nederlands: stijging t.o.v. 2016 van 30% naar 17.000 volgers. - Facebook Engels: stijging t.o.v. 2016 van 50% naar 3000 volgers. • In 2018 wordt aandacht besteed aan de gemeenteraadsverkiezingen. • RTVM programmeert i.s.m. met Centre Ceramique: een gezamenlijke nieuwsvoorziening, open radiostudio en mobiele opnamemogelijkheden rond inhoudelijke thema's van Centre Ceramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum. • Programma's voor en door jongeren en de Engelstalige gemeenschap worden uitgebreid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: <ul style="list-style-type: none"> - TV: 30% op weekbasis; 40% op maandbasis; Radio: 14% op weekbasis; 22% op maandbasis. - Gerealiseerd: gemiddeld 55.000 bezoekers per maand. - Facebook Ned. :16.979 volgers. - Facebook Eng.: 3700 volgers. • Gerealiseerd: zevendelige serie over de gemeenteraadsverkiezingen, een vierdelige serie portretten van politieke partijen en een live-uitzending op de verkiezingsavond. • Gerealiseerd: tweemaal per week uitzending van Het Beleg en een Live-verslag van de Museumnacht. • Gerealiseerd: Breaking Maas, Mediawijs en een serie over Dancemuziek. Voor de Engelstalige gemeenschap: ondertiteling weekjournaal en Engelstalige radio.
--	---

Educatie Het bevorderen van educatieve mogelijkheden op het gebied van kunst en cultuur door instandhouding van Kumulus en centrum voor amateurkunst beoefening.	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Voortzetten ondersteuningsprogramma onderwijs.</u> Cultuureducatie op jonge leeftijd legt de basis voor cultuurdeelname op latere leeftijd en vormt zodoende een basaal onderdeel van het cultuurbeleid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We continueren het programma 'Toon je Talent' op ca. 50% van alle basisscholen in Maastricht en 4 scholen in het Heuvelland. • We continueren "Toon je Talent" in het VMBO voor alle scholen in Maastricht (onder voorbehoud van cofinanciering door OCW). • We streven naar het doorgeleiden van 75 leerlingen vanuit "Toon je Talent" naar Kumulus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform gerealiseerd. • Gerealiseerd met financiering van OCW. • Doorverwijzing naar Kumulus (en andere aanbieders) vindt plaats; er heeft echter nog geen sluitende meting plaatsgevonden. Wordt nog ontwikkeld.
<p><u>Aanbieden van activiteiten in de buurten.</u> Activiteiten in buurten vormen een wezenlijk onderdeel van het cultuurbeleid: In het verlengde van het programma 'Toon je Talent' bieden we zowel in school als in buurtactiviteiten (de 'Kunstketel') in 8 wijken</p>	<p>Gerealiseerd in vier wijken met ruim 1000 deelnemers uit acht wijken.</p>

<p>activiteiten aan voor ongeveer 650 deelnemers aan kortdurende activiteiten en 50 in een jaarcursus.</p>	
<p><u>Aanbieden buitenschoolse kunsteducatie.</u> Het cursusaanbod wordt, ondersteund door een klantgerichte en multimediale marketing verder vernieuwd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naast het reguliere jaaraanbod van jaarcursussen (stabilisering op 2400 deelnemers) bieden we een nieuwe set van (30) vraaggeoriënteerde workshops en korte cursussen aan, die inspelen op de nieuwe trends, en die waar nodig plaatsvinden op 'andere' tijdstippen, voor minimaal 300 deelnemers. • De talentscholen van Kumulus (voorbereiding op een professionele kunstopleiding) voegen we samen en multidisciplinair werken is mogelijk. Streven: 75 deelnemers. • De verbreden de samenwerking met het VO-Bonnefantencollege op het gebied van dans, naar muziek. • We ontwikkelen samen met andere culturele instellingen (Lumière, Marres, Theater) minimaal 3 nieuwe innovatieve activiteiten om de link tussen cultuureducatie en de kunstpraktijk te versterken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: 2120 deelnemers in de jaarcursussen (2018: 2161), 434 deelnemers in korte cursussen. • Gerealiseerd: 83 deelnemers. • Nog niet gerealiseerd in afwachting van integratie van het nieuwe concept in de nieuwbouw voor het Bonnefantencollege. • Gerealiseerd, o.m. mediawijsheid i.s.m. Lumière

Presentatie Het bieden van een breed pallet aan presentatiemogelijkheden van kunst en cultuur.	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Het aanbieden van theatervoorzieningen door Theater aan het Vrijthof</u> Het Theater aan het Vrijthof is dé plaats voor de presentatie van podiumkunsten (professioneel en amateur) en is actieve regisseur van culturele festivals in de stad. Streven is een publieks- bereik van 115.000 betalende bezoekers en 10.000 vrij toegankelijk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We programmeren zowel een breed toegankelijk aanbod als een (inter-)nationaal kwaliteitsaanbod van topproducties. • We organiseren mede de beeldbepalende en internationale festivals Musica Sacra, Nederlandse Dansdagen, During Tefaf, en Festival Jong. • We zetten de samenwerking voort met en ondersteuning van onder andere de huisgezelschappen Opera Zuid, Philharmonie Zuidnederland en Toneelgroep Maastricht. • De akoestiek van de Papyruszaal wordt aangepast. 	<p>Gerealiseerd: 125.000 bezoekers.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd van o.a. Claudia de Breij, Ali B, Evita en 't Mestreechs Volleks Tejater , tot Toneelgroep Maastricht, Internationaal Theater Amsterdam Het Nationale Ballet en Cie Monssoux-Bonté. • Gerealiseerd; Festival Jong is in de reguliere programmering opgenomen. • Gerealiseerd met o.a. King Lear, de opera A Quiet Place en locatievoorstelling Emma. • Gerealiseerd.

<p><u>Het aanbieden van een Stadshalfunctie in/door Centre Ceramique.</u> De stadshal in Centre Ceramique blijft dé open ontmoetingsplaats voor de stad en organiseert een breed scala van openbaar toegankelijke debatten, presentaties, workshops en exposities.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We versterken het imago van de stadshal als dé plek voor documentaire fotografie o.a. door programmering van World Press Photo. • We vernieuwen het tentoonstellingsconcept van de stadshal (meer interactief, mediamix). • We combineren de programmering in Centre Ceramique en op locatie in de stad met andere initiatieven (o.a. Festival Jong) en bieden ruimte voor amateurkunsten en jong professioneel talent (beeldend, theater, muziek). • We bieden ruimte voor ontmoetingen in het kader van de internationale programmering door het Maastricht International Center (MIC) 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: o.m. fototentoonstelling Pesten, World Press. • Gerealiseerd: o.a. de expo 'Meer dan je Situatie'. • Gerealiseerd in o.m.: <ul style="list-style-type: none"> - de Museumnacht, en in de Sphinxpassage; - de fotografietentoonstellingen rondom het thema van de Heiligdomsvaart van de fotoclub Fomaas, en rond het thema 'Pesten'; - de programmering van lunchconcerten door studenten van het conservatorium, optredens van amateurkoren, het seniorenorkest en festival Vocallis. • Gerealiseerd, o.m. met project 'Human Library'.
<p><u>Het presenteren van de natuurhistorie door/in het Natuurhistorisch Museum.</u> Het Natuurhistorisch Museum toont het verleden op het gebied van natuurhistorie, gekoppeld aan actuele en voor iedereen toegankelijke thema's met 'Bèr en 'Carlo' als middelpunt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We organiseren tentoonstellingen en activiteiten voor 30.000 bezoekers (inclusief onderwijs) en minimaal 125.000 online bezoekers . • We versterken de actieve beleving van wetenschap via nieuwe educatieve programma's in het kader van het Sciencelab en het Educatielab voor scholen en voor bezoekers. • De mogelijkheden tot het beleefbaar maken van de vindplaats van de mosasaurus in de Encigroeve worden samen met de stichting SOME verkend. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: 28.583 bezoekers. Het aantal online-bezoekers (72.500 in 2018) - is niet gehaald. Wel duurde het bezoek aan de site gemiddeld langer dan in 2017. • Gerealiseerd met het project: analyse van de vondst van 'Carlo'. • Verkenning is gerealiseerd en krijgt vervolg in het kader van het Coalitieakkoord 2018-2021.
<p><u>Subsidiëring Muziekgieterij Maastricht.</u> De Muziekgieterij Maastricht is het stedelijk poppodium voor productie, educatie en presentatie en is de ontmoetingsplek voor muzikanten, publiek en producenten uit stad en (Eu)regio. De Muziekgieterij zet ondermeer in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting van de programmering van 75 producties en facilitering van 40 producties van derden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: 224 events met in totaal 70.544 bezoekers, waarvan: <ul style="list-style-type: none"> - eigen producties: 82 met 22.013 bezoekers; - producties van derden: 70 events met

<ul style="list-style-type: none"> • Continuering van de ondersteuning van de activiteiten van de International Studentenclub. • Begeleiding van de nieuwbouw Muziekgieterij. 	<p>6385 bezoekers en 48 commerciële events met 18.905 bezoekers.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaleido: 19 events met 2.491 bezoekers. • Gerealiseerd; opening september 2019.
<p><u>Subsidiëring popfestival.</u> Een jaarlijks meerdaags popfestival in de stad voorziet in de behoefte Van een grote groep popmuziek liefhebbers aan een buitenfestival en levert daarmee tevens een belangrijke bijdrage aan het culturele imago van Maastricht. Voor 2018 zetten we in op een duurzaam festival in financieel, organisatorisch en artistiek opzicht, met aandacht voor talentontwikkeling en lokale en regionale bands.</p>	<p>Gerealiseerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Festival Bruis: 19.500 unieke bezoekers. - een positief financieel resultaat; - meerdere acties op het gebied van duurzaamheid zoals hergebruik van plastic bekertjes en samenwerking met Maastrichtse ondernemers t.b.v. recycling van plastic afval. - Beginnende bands hebben opgetreden en zijn gecoacht, zoals bijv. de studentenband Kalika.
<p><u>Uitvoering archieftaken door Regionaal Historisch Centrum Limburg.</u> Op basis van de Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Limburg voert RHCL wettelijke archieftaken voor de gemeente Maastricht uit. Inzet in 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duurzame archivering, in het bijzonder digitale duurzaamheid: Implementatie van het nationale e-depot voor (overheids-)archieven en van de Innovatieagenda voor het Archiefwezen 'Archief 2020'. • Uitvoering van "Publieksdienstverlening Perspectief 2020": betere digitale bereikbaarheid van archieven. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2018 heeft het RHCL de inrichting van een keten 'digital born'-archieven gerealiseerd, met als resultaat dat de digitale informatiestroom vanaf de creatie tot beschikbaarstelling aan de eindgebruiker mogelijk is. Conform de innovatieagenda Archief2020 is in 2018 een informatieplan opgesteld en is voor verdere uitvoering een Informatie-manager geworven. • Er zijn diverse scanfaciliteiten geïmplementeerd, waardoor het publiek nu de mogelijkheden heeft om verschillende soorten archiefbronnen zelf te digitaliseren. Uitbreiding van te raadplegen open archieven en collectiedata over Maastricht en Limburg, o.a. via www.wiewaswie.nl en www.rhcl.nl.

Participatie Bevordering van meedoen aan kunst en cultuur door iedereen.	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Stimuleren en ondersteunen amateurkunst en volkscultuur</u> Amateurkunst en volkscultuur is een wezenlijk onderdeel van ons cultuurbeleid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We ondersteunen het amateurkunstenveld door middel van Kunstactief: het steunpunt voor de amateurkunsten (logistiek, organisatie evenementen, webplatform Kunstactief). • We subsidiëren amateurkunsten op basis van ledenaantallen (verenigingen) en via projectsubsidies voor innovatieve ideeën. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd met o.a. adviezen, ondersteuning van straatoptredens en de website Kunstactief. • Gerealiseerd. Zie overzicht subsidies 2018.

<ul style="list-style-type: none"> • We geven uitvoering aan het Jeugd Cultuurfonds. • Via Tout Maastricht realiseren we projecten voor o.a. Jongeren, Buurten, en Ouderen. • We ontwikkelen een duurzaam toekomstscenario voor de amateurkunsten (= speerpunt Innovatieagenda cultuur) samen met de stad en partners. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: 187 deelnemers (t.o.v. 133 in 2017). • Gerealiseerd; o.a. 'Maastricht aan Zee' (cultuur-werkweek voor kansarme jongeren). • Gerealiseerd. Vormt onderdeel van nieuw beleidskader actieve cultuurparticipatie (raadsbesluit 26 februari 2019).
---	---

► *Productieklimaat*

Handhaven status als Maastricht Cultureel Brandpunt	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Faciliteren (huisvesting) en subsidiëren van professionele instellingen</u></p> <p>Het duurzaam in stand houden van de professionele kunstensector (productie- en presentatie-instellingen) en evenementen, in samenwerking met het Rijk (BIS-infrastructuur) en de Provincie is noodzakelijk voor een vitaal productieklimaat in de stad.</p> <p>Hiermee zetten we in 2018 ondermeer in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De incubator performing arts AINSI heeft in 2017 het 10-jarig bestaan gevierd. Op dit moment zijn vrijwel alle atelier- en bedrijfsruimten verhuurd. AINSI heeft de afgelopen jaren zijn plaats in het Maastrichtse culturele veld ingenomen. De tijdelijke impuls gelden uitvoeringsprogramma creatieve industrie lopen in 2017 af. Verankering en doorontwikkeling van de incubatorfunctie dient vanuit de gebruikers zelf opgepakt te worden. • We faciliteren startende culturele ondernemingen in Maastricht door aansluiting op de nieuwe integrale werkwijze voor werk- en broedplaatsen (organisatie van laagdrempelige ruimte voor starters, en doorstroom en uitstroom op basis van groeiend ondernemerschap). 	<p>Er zijn 32 subsidies verleend aan professionele cultuurinstellingen in het kader van de vierjarige subsidieperiode 2017-2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2018 is met de gebruikers en met de eigenaar (BOEI) verkend hoe de huidige incubatiefunctie en presentatiefunctie voor cultuurproductie voortgezet kan worden zonder extra impulsen. De door het Fonds voor de podiumkunsten gesubsidieerde gezelschappen (o.a. Sally) blijven actief in AINSI. De overige productiekernen hebben elders in de stad ruimte gehuurd. • Heeft plaats gevonden binnen het programma Creatieve Industrie en het kwartiermakerschap broedplaatsen. Zie verder bij programma 3, Economie/ Verbeteren ondersteuning creatief Maastricht.
<p><u>Opwaarderen van de fysieke infrastructuur voor kunst en cultuur</u></p> <p>Hiermee zetten we in 2018 ondermeer in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We breiden de Muziekgieterij uit in de Timmerfabriek. • We passen akoestiek en techniek van de Papyruszaal en DSM-zaal van Theater aan het Vrijthof aan, o.a. ten behoeve van de Philharmonie Zuidnederland. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. Nieuwe Muziekgieterij is in januari 2019 casco opgeleverd en zal in september openen. • Gerealiseerd. De akoestiek theaterzaal is aangepast. Aanpassing van de podium-akoestiek volgt in de zomer van 2019. DSM zaal wordt betrokken in onderzoek naar beste locatie voor een Middenzaal.

<p><u>Doorontwikkeling talentontwikkeling en ondernemerschap in de kunsten</u> Naast de fysieke infrastructuur zetten we in op het versterken van de kansen voor jonge makers, in het bijzonder in de podiumkunsten, om in Maastricht de eerste stappen in hun professionele carrière te kunnen zetten. Daarmee wordt een brede culturele infrastructuur ook voor de toekomst veilig gesteld. Hiertoe zetten we in 2018 ondermeer in op de ondersteuning van 'Via Zuid'. We bouwen de werking van Via Zuid verder uit met muziekprojecten in samenwerking met ketenpartners van de muziekketen .</p>	<p>Gerealiseerd. Via Zuid is samenwerking aan gegaan met SOAP en C-Mine Genk om gezamenlijk talenten te presenteren tijdens het Maastrichtse festival Winternights. Ondersteunde talenten zijn steeds meer hybride en discipline overstijgend bezig, ook muziek en dans worden in toenemende mate betrokken. Daarnaast kent Toneelgroep Maastricht een programma voor talent: Talentlab, en worden jonge talenten structureel opgenomen in reguliere producties.</p>
<p><u>Euregionale informatie uitwisseling cultuuraanbod</u> Het over de grens, dan wel in eigen stad bij de internationale gemeenschap en de bezoeker kenbaar maken van het aanbod bepaalt in hoge mate de aantrekkelijkheid van Maastricht als cultuurstad. Voor 2018 leggen we volgende accenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We vergroten de meertaligheid van het Maastrichtse cultuuraanbod, zowel in de communicatie als in de vorm van het aanbod. • We zetten de samenwerking voort tussen lokale /regionale overheden en het particulier initiatief in euregionaal verband, ten aanzien van de informatie uitwisseling en vermarkting van het cultuuraanbod. 	<p>Internationalisering is benoemd als een van de drie centrale thema's in Cultuurplan Stedelijke Cultuurregio Zuid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Theater aan het Vrijthof presenteert ism Maastricht International Centre niet-taalafhankelijke voorstellingen onder de noemer: "Language no problem". • Gerealiseerd. Wij hebben deelgenomen in een overleg van Euregio Maas-Rijn.
<p><u>Ontwikkeling culturele Stedelijke Regio</u> Als voorbereiding op het te wijzigen landelijk cultuurbeleid vanaf 2020, functioneert Maastricht als trekker voor het overleg met betrekking tot cultuur binnen de 'Stedelijke Agenda Zuid-Limburg'. We ontwikkelen gezamenlijke standpunten (uitgangspunten, spreiding, afstemming, euregio) met Heerlen en Sittard-Geleen als voorbereiding op een propositie vanuit het stedelijk netwerk ten behoeve van het landelijk cultuurbeleid na 2020. Een en ander in afstemming met het Rijk, de Raad voor Cultuur, het KOM en de provincie. Een eerste concept collectieve propositie (door gehele veld, de gemeenten en de provincie Limburg), wordt opgeleverd voorjaar 2018.</p>	<p>In november 2018 is het Cultuurplan Stedelijke Cultuurregio Zuid aan de minister van OCW gepresenteerd. Het plan is opgesteld met uitgebreide inbreng vanuit het culturele veld in samenwerking met de steden Sittard-Geleen en Heerlen en de provincie Limburg. Voor de komende twee jaren zijn drie proeftuinen ontwikkeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruimte voor Makers (trekker Maastricht). - Samenwerking in de Dans (Trekker Heerlen). - Film (Trekker Sittard-Geleen). <p>De gemeenteraad is, gelijktijdig met de raden van Heerlen en Sittard-Geleen geïnformeerd. Voor meer info www.cultuurregiozuid.nl</p>

3. Wat heeft het gekost?

Programma 8 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	21.799	20.537	21.294	757 N
- Kapitaallasten	1.124	1.303	1.137	166 V
- Apparaatskosten	8.150	8.272	8.161	111 V
- Storting in voorzieningen	949	656	1.045	389 N
- Overige lasten	11.576	10.306	10.951	645 N
(b) Totale baten	6.056	4.894	5.028	134 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	15.743	15.643	16.266	623 N
Storting in reserves	119	1.179	997	182 V
Onttrekking uit reserves	260	1.133	872	261 N
Resultaat	15.602	15.689	16.391	702 N

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2018
Verbouwing Theater aan het Vrijthof	2.686
Vrijthof 46-47-47A Zonnepanelen	90
Timmerfabriek: volwaardige popzaal	3.000

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 0,623 mln. N.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

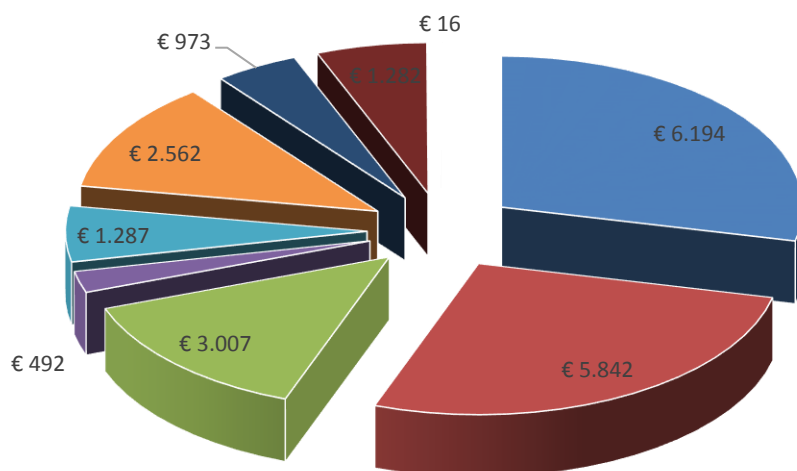
- Cursusopbrengsten C3 € 0,272 mln. N
- Voorziening voormalig personeel Kumulus € 0,400 mln. N
- Transitiekosten C3 € 0,259 mln. N
- Diverse posten € 0,308 mln. V

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Impulsprojecten (minder onttrokken) € 0,095 mln. N
- Productiemiddelen Theater (minder gestort) € 0,142 mln. V
- Productiemiddelen Theater (minder onttrokken) € 0,024 mln. N
- Groot onderhoud Theater (minder gestort) € 0,040 mln. V
- Groot onderhoud Theater (minder onttrokken) € 0,142 mln. N

Programma 8: lasten

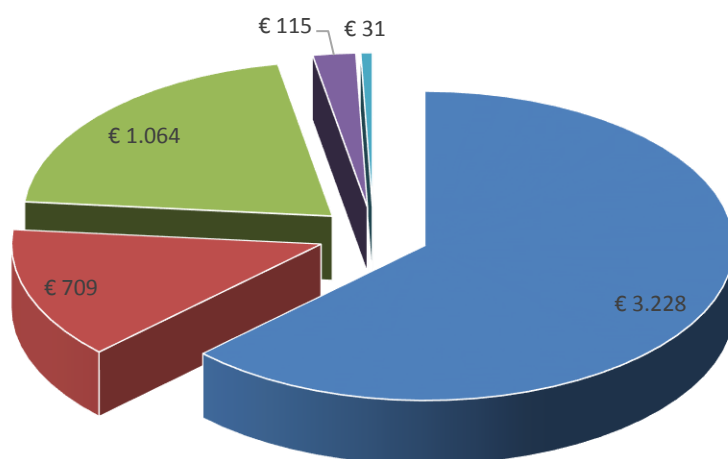
bedragen x 1.000

- Theater
 - Kumulus
 - Cultuurparticipatie
 - Cultureel erfgoed & culturele identiteit
 - Culturele evenementen
- Centre Ceramique
 - NHMM
 - Productieklimaat
 - Beleid en ontwikkeling algemeen

Programma 8: baten

bedragen x 1.000

- Theater
- Centre Ceramique
- Kumulus
- NHMM
- Cultuurparticipatie

1. Wat willen we bereiken?

▶ *Wat is de programmadoelstelling?*

Zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige, kwantitatief passende en toekomstbestendige onderwijsinfrastructuur in de stad, waarin ieder individu zich thuis voelt en zijn talenten kan ontwikkelen om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving.

▶ *Wat merkt de burger daarvan?*

- Minder onderwijsachterstanden op basis van milieu van herkomst
- Minder schoolverzuim en minder voortijdige schoolverlaters
- Minder kinderen in het speciaal onderwijs en tweedelijns zorgtrajecten
- Minder jeugdwerkloosheid
- Meer kwetsbare jongeren toeleiden naar duurzaam werk
- Toekomstbestendige (ontgroening) spreiding van onderwijsvoorzieningen in de stad
- Hoger gemiddeld opleidingsniveau Maastrichtse beroepsbevolking
- Meer kansen op sociale stijging en hogere arbeidsparticipatie

▶ *BBV beleidsindicatoren*

Indicator	jaar ¹	Maastricht	gemeenten 100.000 – 300.000	Bron ²
Absoluut verzuim. Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1000 inwoners van 5 – 18 jaar.	2017	0,2	2,51	1a
Relatief verzuim. Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar dat ongeoorloofd afwezig is, per 1000 inwoners van 5 – 18 jaar.	2017	33,73	25,65	1a
% voortijdige schoolverlaters (= % van totaal aantal leerlingen VO en MBO van 12 - 23 jaar, dat voortijdig dus zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat)	2016 - 2017 ⁴	3,1	2,1	1a ³
% achterstandsléerlingen (= % leerlingen 4 tot en met 12 jaar in primair onderwijs dat kans heeft op een leerachterstand)	2012	14,3	11,7	1b

1) Meest recente peiljaren zijn weergegeven.

2) Bron: 'waarstaatjegemeente.nl versie 26-3-2019 waarbij geldt: (1a) Ingrado; (1b) Verwey Jonker Instituut, Kinderen in Tel.

3) Het rijk heeft voor deze indicator besloten dat de bronhouder niet langer DUO is maar Ingrado, een branchevereniging voor leerplicht en vroegtijdig schoolverlaten.

4) 2016 – 2017 staat voor de schooljaren 2016/2017 - 2017/2018.

► *Maastrichtse beleidsindicatoren*

Indicator	Peiljaar ¹	Maastricht	Bron ²
% doelgroepkinderen dat deelneemt aan VVE programma	2017	75	1
	2018	72	
	Ambitie 2018	80	
Aantal geconcentreerde onderwijsvoorzieningen naar Integrale Kindcentra	2017	28	2
	2018	28	
	Ambitie 2018	28	

1) In de kolom peiljaar worden de meest recente gepubliceerde meetmomenten weergegeven.
2) Bron: (1) VVE monitor; (2) Gemeente Maastricht

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► *Verbonden partijen*

De volgende verbonden partijen hebben een bijdrage geleverd aan het realiseren van de doelstelling van dit programma:

- Gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer
- Gemeenschappelijke regeling Leerplicht/RMC.

► *Openbaar basisonderwijs*

Toezicht houden op openbaar onderwijs	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Wettelijke taak toezichthouderfunctie</u> Het bevoegd gezag over het openbaar onderwijs in Maastricht is overgedragen aan de verzelfstandigde schoolbesturen komLeren en LVO. De gemeenteraad ziet toe op behoud van de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs, via het begrotingsrecht over de huisvesting van het openbaar onderwijs, het overlegrecht over de jaarstukken van deze schoolbesturen en het goedkeuren van statuten en voordracht van toezichthouders met het aandachtsgebied openbaar onderwijs van deze besturen.</p>	<p>In januari 2019 heeft de gemeenteraad kennisgenomen van en haar visie gegeven op de (voorlopige) begroting 2019 en de jaarstukken 2017 van de bevoegde gezagen openbaar onderwijs, zijnde komLeren en LVO. De gemeenteraad is gedurende het jaar meerdere keren bijgepraat over de ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs (LVO) en de aanstaande huisvestingsvraag waar ook het openbaar onderwijs deel van uitmaakt. De actualisatie van het integraal huisvestingsplan (IHP) primair onderwijs/Kindcentra is in ontwikkeling en wordt in 2019 verwacht. Ook hier maakt het openbaar onderwijs deel van uit.</p>

► *Onderwijshuisvesting*

In standhouden/ontwikkelen fysieke onderwijsinfrastructuur	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Voldoen aan de huisvestingsplicht</u> Acties om te voldoen aan de huisvestingsplicht voor onderwijsinstellingen voor (voortgezet) speciaal, primair en voortgezet onderwijs en spreiding/concentratie van voorzieningen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen programma onderwijshuisvesting 2018. • Realiseren programma onderwijshuisvesting 2017 (afgesteld op de overgebleven verplichtingen na de decentralisatie van het onderhoud naar de schoolbesturen). • Uitwerken van de Structuurvisie t.a.v. herschikking en spreiding Integrale Kindcentra Maastricht (spreiding primair onderwijs en kinderopvang) als reactie op de ontgroening, door het uitvoeren van 1^e fase Uitvoeringsplan 2015-2019 van het Integraal Huisvestingsplan Integrale Kindcentra Maastricht. • Start herschikking huisvesting voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> • Programma onderwijshuisvesting 2018 is op 12 dec.2017 voorlopig vastgesteld door het college. Het programma onderwijshuisvesting 2018 kan, in afwachting van het raadsbesluit rondom de duurzaamheidsconcepten BENG en Frisse scholen (planning februari 2019), worden vastgesteld. • Gedurende 2018 is uitvoering gegeven aan het programma onderwijshuisvesting 2017. Uitbreiding IKC JF Kennedy en nieuwbouw IKC zijn in voorbereiding. Overige aanvragen programma 2017 zijn afgehandeld. • De actualisatie van het integraal huisvestingsplan (IHP) primair onderwijs/Kindcentra is gestart en besluitvorming wordt in september 2019 verwacht. • Het vastgestelde eindscenario voor de herinrichting VO is leidraad voor het opstellen van een IHP VO dat in 2019 aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

► *Onderwijsbeleid en leerlingenzaken*

Integraal samenwerken met onderwijsinstellingen	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Verbeteren en versterken van onderwijsinfrastructuur in stad en regio:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Regie voeren (samen met centrumgemeenten) op regionale gemeentelijke samenwerking met schoolbesturen (Stuurgroep Onderwijs Z-L) • In samenspraak met Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs (LVO) als antwoord op de ontgroening komen tot een toekomstbestendige herschikking van het Voortgezet Onderwijs in Maastricht, in regionale afstemming met regiogemeenten en met het Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO). 	<ul style="list-style-type: none"> • Op Zuid-Limburgse schaal zijn bovengemeentelijke onderwijsontwikkelingen (zoals speciaal onderwijs, passend onderwijs) afgestemd. Dit heeft geleid tot concrete zaken als doelgroeparrangementen Onderwijs-Jeugd, een Pact Inclusie en een Krijtlijnennotitie als spiegelparagraaf voor de Ondersteuningsplannen Van de samenwerkingsverbanden en het beleidsplan Jeugd ZL. • De herschikking van het voortgezet onderwijs in Maastricht is beschreven in het Masterplan herinrichting voortgezet onderwijs Maastricht. De stuurgroep heeft daarop een eindadvies opgesteld dat is overgenomen door College van B&W en door CvB LVO als voorgenomen besluit en heeft de instemming van de MR's. Vervolgens is begonnen met de uitwerking een Integraal Huisvestingsplan VO dat in 2019 aan de raad zal worden voorgelegd.

<ul style="list-style-type: none"> • Regie voeren (samen met Primair Onderwijs en Kinderopvang) op realisatie van kwalitatief hoogwaardige en toekomstbestendige Integrale Kindcentra Maastricht; concentratie van voorzieningen en spreiding over de stad. • Sturen op ontwikkelingen Passend Onderwijs in relatie tot herschikking en spreiding van speciaal onderwijs en toekomstige huisvesting van leerlingen met speciale leerarrangementen in het regulier onderwijs en in relatie tot Leerlingenvervoer. • Sturen op de samenwerking in het scholennetwerk om te streven naar een vloeiende overgang van school naar (een vorm van) werk voor leerlingen die niet verder kunnen in het onderwijs. • Faciliteren van onderwijsinnovaties (doorlopende leerlijnen VMBO-MBO; Entreeopleiding MBO/netwerk Praktijkonderwijs (PRO)-Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en Integrale Kindcentra). • Sturen op strategische agenda Euregionaal Onderwijs (stuurgroep en expertteam) om meer kinderen te sensibiliseren voor het gebruik van de taal van onze burens en tegelijkertijd werkgelegenheidskansen te vergroten voor jongeren op de Euregionale arbeidsmarkt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samen met de schoolbesturen is de 1^e fase van het Integraal Huisvestingsplan Kindcentra Maastricht 2015-2019 uitgewerkt. Eind 2018 is opdracht verstrekt voor een actualisatie van het dit IHP. In 2019 wordt de actualisatie van het IHP vormgegeven. • Het sturen op de ontwikkelingen Passend Onderwijs en de huisvestingscomponent van meer Inclusie, is onderdeel van de huisvestingsopgave in het primair onderwijs/ Kindcentra en het voortgezet onderwijs IHP's). In een (bestuurlijk) Regionaal Platform Onderwijs is in 2018 gestart met de verkenning van de concentratie en herinrichting van het (voortgezet) speciaal onderwijs. Daarbij wordt meegenomen het onderzoek naar het mogelijk anders inrichten van het Leerlingenvervoer. • Zie aansluiting Onderwijs-Arbeidsmarkt. • De implementatie van Voordeel&Vervolg is gefaciliteerd en heeft plaatsgevonden. • Door deelname in de stuurgroep en het expertteam Euregionaal Onderwijs stimuleren we de deelname van basisscholen aan het project Buurtalen, de deelname van VO aan versterkt tweede taalonderwijs Duits en/of Frans en grensoverschrijdend onderwijs vanuit het beroepsonderwijs. Daarnaast monitoren we de leerlingstromen over de grens.
---	--

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Partner zijn van het onderwijs in de afstemming met het regionale arbeidsmarktbeleid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sturen op de herinrichting beroepsonderwijs in Zuid-Limburg, c.q. Maastricht-Heuvelland, in vakmanschaproutes (mbo-niveau 2/3) en technologieroutes (mbo-niveau 4) als doorgaande leerlijnen VMBO-MBO Techniek. • Sturen op en faciliteren van de implementatie van "Voordeel en Vervolg" gericht op training, scholing en arbeidsmarkttoeleiding van kwetsbare jongeren uit Praktijkonderwijs, Voortgezet Speciaal Onderwijs en MBO1 en MBO2 in samenwerking met Leerwerkbedrijf MTB (Convenant VSV, Jeugdwet en Participatiewet) • Uitvoeren aansluitingsplan Jeugdwerkloosheid met extra aandacht voor werkgeversbenadering voor kwetsbare jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bij de herinrichting van het VO en met name het vmbo is bestuurlijk gekoerst op het inrichten van Beroepscolleges (bovenbouw vmbo-eerste twee leerlagen MBO). Bestuurlijke overeenstemming hierover is bereikt op 12 februari 2019 • De implementatie is gefaciliteerd en heeft plaatsgevonden. • Actieplan is uitgevoerd de evaluatie is begin 2019 voorzien.

<ul style="list-style-type: none"> • Sturen op de aansluiting op scholen vanuit het project Samen naar een werkende toekomst (dedicated accountmanager van Podium 24) in het kader van aanpak jeugdwerkloosheid. • Sturen op de uitvoering van het 3^e VSV-convenant met het rijk en het onderwijsveld voor wat betreft het RMC-aandeel daarin, tezamen met de gemeenten Sittard-Geleen en Heerlen voor de periode 2017-2020 (RMC-Management Regio39). • Inzet consulent kwetsbare jongeren met kerntaak Praktijkonderwijs//VSO/MBO1-Entree op de grens van uitstroomprofielen Dagbesteding en Arbeid. • Aansluiten bij scholen al preventief vormgeven via het scholennetwerk, voordat de leerling uitstroomt. Bij Vso/Pro/Entree/Vmbo sluit het Jongerenteam SZMH aan o.a. via consulent kwetsbare jongeren en accountmanager Podium 24. 	<ul style="list-style-type: none"> • Project Samen naar een Werkende toekomst is afgerond: de functie van 'dedicated accountmanager' is structureel ingebed bij Podium24 met de inzet van een jongeren recruiter voor kwetsbare jongeren. • Vanuit team Onderwijs wordt deelgenomen aan overleg RMC-management ZL/Beleid Onderwijs en aan Regiegroep VSV. Verder deelname aan Kerngroep en Stuurgroep Regionaal Programma VSV. • Consulent kwetsbare jongeren is fulltime ingezet. Met name met veel aandacht voor preventie op Vso/Pro/Entree/Vmbo, maar ook met veelal succesvolle begeleiding. • Binnen het netwerk weet men elkaar te vinden en wordt samengewerkt met en voor de jongere om school of werk te realiseren. Met de EOA is een apart netwerkoverleg ingericht irt de specifieke problematiek van de jonge vluchtelingen.
--	--

Inkopen volwasseneneducatie	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Inkopen van educatieve trajecten:</u> Vanaf januari 2015 is de Wet Educatie en Beroepsonderwijs gewijzigd. Het wetsvoorstel laat de gedwongen winkelnering bij de Regionale Opleidingscentra (ROC) los en vergroot de beleidsvrijheid van gemeenten. De wet voorziet in regionale samenwerking in de zogenaamde Arbeidsmarktregio's. De contactgemeente voor arbeidsmarktregio Zuid-Limburg is de gemeente Heerlen. Het educatiebudget voor de gehele regio Zuid-Limburg wordt door het rijk overgemaakt aan de contactgemeente.</p> <p>Voor 2018 wordt ervoor gekozen de educatiemiddelen voor de regio Maastricht-Heuvelland (vanuit Heerlen), conform gewijzigde regelgeving, voor 80 % in te zetten bij het ROC Leeuwenborgh voor de inzet van formele educatietrajecten gericht op opleidingen Nederlands als tweede taal (NT2) en opleidingen Nederlands en rekenen. Voor de overige 20 % van de educatiemiddelen is ervoor gekozen deze in te zetten in laagdrempelige non-formele educatie, waarbij nauw wordt samengewerkt met vrijwilligers in de buurtgerichte (digi)taalpunten en (digi)taalhuizen.</p>	<p>De uiteindelijke inzet van de educatiemiddelen voor 2018 is uitgekomen op 95% formele educatietrajecten bij ROC Leeuwenborg en 5% inzet voor non-formele educatie. In 2018 zijn belangrijke stappen gezet richting de non-formele educatie en zijn naast de rijksmiddelen ook provinciale middelen beschikbaar gesteld. Dit heeft geleid tot de opening van een (digi) taalhuis en twee (digi)taalpunten in Maastricht. Tevens is er een coördinator aangesteld die alle reeds bestaande vrijwilligersactiviteiten op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden met elkaar verbindt. Daarnaast heeft de coördinator zich voor een groot deel van de tijd beziggehouden met activiteiten om de doelgroep van met name NT1 kandidaten te vergroten en hen te enthousiasmeren om hun taalniveau te verbeteren.</p>

Voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Uitvoeren onderwijsachterstandenbeleid (wettelijke taak/bestuursakkoord Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) Rijk-Gemeenten):</u> Vanuit onze wettelijke taak om onderwijsachterstanden te bestrijden zetten wij in 2018 onder meer in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coördinatie van en regie op realisatie vroegtijdige taalinterventies (VVE) in de voorschoolse peuteropvang en op het inrichten van schakelklassen in het basisonderwijs • Verder vormgeven van de doorgaande (VVE-)lijn voorschoolse peuteropvang – vroegschoolse aanpak in Integrale Kindcentra. 	<ul style="list-style-type: none"> • In nauwe samenwerking met kinderopvangorganisaties en het primair onderwijs, is het VVE-programma gerealiseerd en hebben de partners gewerkt aan het verder vormgeven van een doorgaande (VVE-)lijn, bij voorkeur binnen een Integraal Kindcentrum. Hierbij is gestuurd op het zoveel mogelijk creëren van heterogene leerlingenpopulaties in de peuteropvang. • Sinds 2016 is het na de harmonisatie mogelijk om op alle kinderopvanglocaties/Kindcentra in de stad het VVE-programma te volgen. Op scholen met concentraties van leerlingen met taalachterstand worden extra taalactiviteiten gefaciliteerd gedurende de schooltijd.
<p><u>Aanpakken segregatie en stimuleren integratie:</u> Blijven sturen op heterogene leerlingenpopulaties bij herschikking en spreiding van voorzieningen in toekomstige Integrale Kindcentra en het Voortgezet Onderwijs.</p>	<p>Het tegengaan van segregatie is een continue proces en staat centraal in alle gesprekken die we voeren met onze kindpartners in de stad. We faciliteren en ondersteunen schoolbesturen en kinderopvang om hieromtrent de juiste keuzes te (kunnen) maken. Tegengaan van segregatie is een thema bij de actualisatie van de IHP's.</p>
<p><u>Onderwijsondersteuning, bevorderen dagarrangementen en verlengde leertijd op weg naar Integrale Kindcentra:</u> Faciliteren en ondersteunen van schoolbesturen en kinderopvang bij</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het verbeteren van de kwaliteit tijdens schooltijd/opvang gekoppeld aan onderwijsdoelen en gemeentelijke beleidsdoelen (o.a. sport/bewegen, gezondheid, kunst en cultuur, veiligheid en burgerschapszin/participatie, natuur en milieueducatie) die overeen gekomen zijn in een Lokale Educatieve Agenda (LEA). • Het vormgeven van dagarrangementen binnen de Kindcentra, gekoppeld aan gemeentelijke beleidsdoelen met ondersteuning van gemeentelijke uitvoeringsorganisaties Maastricht Sport, Kumulus, CNME en Trajekt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Via de LEA-subsidie 2018 aan het primair onderwijs, hebben wij buitenschoolse activiteiten en/of verlengde schooldagarrangementen gestimuleerd, in nauwe samenwerking met de gemeentelijke uitvoeringsorganisaties Kumulus, Maastricht Sport en Trajekt. • De nieuwe lokaal educatieve agenda is nog in ontwikkeling en vloeit voort uit een geactualiseerde Onderwijsvisie. Deze wordt verwacht in 2019.

Sturen op sluitende zorgstructuren in en om het onderwijs	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Afstemmen beleidsmaatregel Passend Onderwijs en Jeugdhulp:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sturen op een integrale aanpak in de ondersteuning van jongeren in en buiten school, dichtbij hun belangrijkste leefdomeneinen, met als doel te komen tot gecombineerde arrangementen van onderwijs, kinderopvang en jeugdhulp, gerichte begeleiding en behandeling, beter zelfstandig functioneren en uiteindelijk toeleiding naar werk. • Inrichten van sluitend netwerk van Onderwijs, Kinderopvang en Jeugdhulp dat past in de werkwijze van Kindcentra en in de totale sociale netwerkstructuur (Sociale Wijkteams). • Tweemaal per jaar voeren van Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) ten aanzien van het ondersteuningsplan Passend Onderwijs van de samenwerkingsverbanden Primair en Voortgezet Onderwijs in afstemming met het Beleidsplan Jeugd van de gemeenten Maastricht-Heuvelland en Zuid-Limburg. Werken aan een gezamenlijke ontwikkelagenda. 	<ul style="list-style-type: none"> • Draagvlak knooppunten en integrale aanpak met passend onderwijs is verstevigd. Aandachtspunt is facilitering van deze basisondersteuning via de ureninzet in de knooppunten en de inrichting van doelgroeparrangementen Onderwijs-Jeugdhulp (DOJ). Inrichting doorgaande zorglijnen PO-VO-MBO is ingevuld met voorbereiding pilot Knooppunt MBO (samen met andere gemeenten Zuid-Limburg). • Jaarlijkse evaluatie knooppunten in scholen voor PO en VO is uitgevoerd met uitvraag aan zorgcoördinator/intern begeleiders en kernpartners: schoolmaatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg en team Jeugd. • Het OOGO heeft in 2018 plaatsgevonden in september en december. Met partners uit (passend) onderwijs (PO, VO en MBO) is deelname aan OOGO uitgebreid naar alle gemeenten uit het Heuvelland en is afstemming tussen nieuwe beleidskaders Passend Onderwijs (Ondersteuningsplannen) en Jeugdhulp (Beleidsplan Jeugd) voorbereid en o.a. afgestemd over het thuiszitterspact.

Voorkomen van voortijdig schoolverlaten	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Integrale regionale aanpak van voorkomen voortijdig schoolverlaten (VSV):</u> De gemeente coördineert in samenspraak met contactgemeente Heerlen en contactschool SVOPL de regionale beleidsaanpak VSV en stuurt op de uitvoering.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sturen op het verbinden van onderwijs-innovaties zoals Focus op Vakmanschap (MBO) en Passend Onderwijs (PO, VO en MBO), met beleidsmaatregelen VSV en Aanpak Jeugdwerkloosheid (en inzet middelen), in afstemming met regionaal Arbeidsmarktbeleid en uitvoering van Participatiewet en Jeugdwet. • Sturen op de verbinding in de zorgaanpak in scholen waarbij Team Onderwijs en Team Jeugd afstemmen en integraal samenwerken wanneer leerlingen (verzuim) problematiek raakt aan gezinsproblematiek. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vanuit Maastricht is deelgenomen aan de stuurgroep VSV (bestuur en beleid), Kerngroep (beleid), Regiegroep (team Onderwijs) en RMC Management/ beleidsoverleg (beleid en team Onderwijs). Dit heeft geleid tot een verbeterde regionale samenwerking en koersvastheid in de maatregelen. • Is gerealiseerd via casuïstiek in Expertteam (wordt in 2019 verlegd naar de knooppunten).

Integrale uitvoering Leerplicht en RMC taken binnen GR Maastricht - Heuvelland	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Verbeteren van de Registratie:</u> Een belangrijk aspect van het aantoonbaar voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten is registratie en monitoring. Aandachtspunten in 2018 hierbij zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Continue verbeteren van registratie en melding (wettelijke taak Leerplicht en Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum (RMC)) op verzuim en voortijdig schoolverlaten; Verbeteren koppeling LP-RMC-bestanden met het vrijstellingenloket en BRON/DUO-Groningen en met de in het onderwijs ingevoerde applicatie Intergrip • Koppeling van RMC-module met GWS (Sociale Zaken). • Gebruiken van SUWI-Net en het Inlichtingenbureau ten behoeve van monitoren van VSV. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het werkproces VSV is afgerond en klaar voor gebruik. Koppeling met DUO is aanwezig. • Koppeling met GWS is niet mogelijk. In 2019 wordt gestopt met huidige systeem Key2JM en wordt een nieuw systeem aanbesteed incl. koppeling GWS. • SUWI-Net wordt gebruikt,
<p><u>Voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (preventie):</u> Belangrijk onderdeel van ons beleid is het inzetten op preventie. Om zodoende de omvang van de benodigde repressieve aanpak te beperken. De preventieve inzet krijgt onder meer vorm via:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van de leerplichtwet (handhaven) en participatie in keten- en zorgnetwerken. • Samenwerking met de onderwijsinspectie in geval van schoolcontroles ter verbetering van het verzuimbeleid en bijbehorende administratie. • Mederegie op uitvoering van de Regionale Convenant VSV 2015-2020 van RMC-regio 39, gesloten met Rijk en onderwijsinstellingen. Sturen op het uitvoeren van Plan van aanpak Convenant VSV in M H; • Actieve inzet van Team Onderwijs (Leerplicht/RMC/Jongeren@Work/Jongerenteam) SZMH op persoonsgerichte aanpak. • Actieve inzet van Team Onderwijs LP op scholen voor V(S)O en MBO (o.a. spreekuur en structurele overleggen met kern en ketenpartners). 	<ul style="list-style-type: none"> • Het stimuleren van preventie heeft vorm gekregen door de nauwere verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp. Via de knooppunten op scholen hebben onderwijs- en zorgpartners vroegtijdig signalen met elkaar gedeeld om 'erger' te voorkomen. Door op deze manier expertise met elkaar te delen en op basis van een gezamenlijk advies een vervolgtraject in te zetten (licht als het kan, zwaar als het moet) zijn we er eerder bij en proberen we hiermee tweedelijns zorg terug te dringen. • Was ingevoerd als pilot-gemeente, weer afgevoerd vanwege strijdigheid met de wet en wordt in 2019 weer ingevoerd. • Het convenant is een Regionaal Programma VSV geworden en valt sinds 1-1-19 onder de nieuwe wet 'Voorkomen voortijdig schoolverlaten en aandacht voor kwetsbare jongeren'. Er is geparticipeerd in stuurgroep, regiegroep en kerngroepen uitvoering gegeven aan de opgenomen maatregelen. • Maatwerk en persoonsgerichte aanpak is nog steeds de werkwijze van onze Leerplichtambtenaren en consultants. • Ook in VO en MBO is gewerkt aan versterking van onze dienstverlening door samen te werken in Knooppunten.

Opsporen en aanpakken van risicoverzuimers en voortijdige schoolverlaters:

Bij de repressieve inzet zetten wij in op een persoonsgerichte aanpak via trajectbegeleiding. Dit krijgt vorm door o.a.:

- Gericht opsporen van risicoverzuimers en voortijdige schoolverlaters, door Leerplicht én Jongeren@Work in het kader van het Actieplan Jeugdwerkloosheid Zuid-Limburg en het begeleiden van deze jongeren terug naar school of naar werk.
- Participeren in zorg- en justitiële netwerken in afstemming met kern- en ketenpartners (ook met de jeugdteams in M-H).
- Coördineren en voorzitten van multidisciplinair (met kern- en ketenpartners) samengesteld Expertteam.
- Versterken samenwerking van Team Onderwijs met Podium 24 en de teams Participatie als Jongerenteam, in de werkstructuur van SZMH en van Leerplicht met de verschillende teams Jeugd in de buurgemeenten (GR).
- Versterken advies en consultatiefunctie van externe professionals jeugdhulp in de school. Vindplaats school/IKC wordt meer werkplaats voor samenhang in de aanpak van risicojeugd.
- Via de inzet van team Onderwijs van SMZH wordt gewerkt aan het voorkomen van Vroegtijdig Schoolverlaten (VSV) en wordt de Leerplichtwet nageleefd.
- Vanuit justitiële netwerken wordt aange-drongen op meer preventie en curatie ((Methodische Aanpak Schoolverzuim – MAS) en minder straffen.
- Onderzocht wordt hoe de werkzaamheden van het Expertteam verlegd kunnen worden naar de knooppunten in het VO en MBO.
- In 2018 is SZMH tevens begonnen met de pilot Integrale Gebiedsgerichte Teams (IGT's) en de pilot Vraagverheldering om het integraal werken te verbeteren (ten behoeve van 1Gezin-1Plan-1Regisseur), waarbij consultants van teams Onderwijs en Jeugd onderdeel uitmaakten van deze pilots en zij tevens deelnamen aan de knooppunten op scholen. Door dichterbij de leerling/de inwoner te acteren, weten we sneller wat er leeft (vroegsignalering) en kunnen er lichtere vormen van ondersteuning worden ingezet, om zwaarder/verder escalatie te voorkomen.
- In het mbo zetten we in op preventie door vooruit te lopen op de (beleidsmatige) ontwikkelingen rondom knooppunten en door voorlichting te geven aan medewerkers van het loopbaanportaal en studenten van het ROC. VSV-consultanten hebben in het mbo geregeld contact om uitval te voorkomen door leerlingen in een vroeg stadium te (be)spreken en te ondersteunen. Dit gebeurt met vaste contactpersonen.

Verzorgen van leerlingenvervoer	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Uitvoeren van de Gemeenschappelijke Regeling- Leerlingenvervoer</u></p> <p>Voor de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Gulpen-Wittem en Vaals voert Maastricht de gemeenschappelijke regeling leerlingenvervoer uit. Naast onder andere het opstellen van de verordening, beschikkingen en contractmanagement verzorgen, betekent het concreet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen vervoeren naar de voor hen dichtstbijzijnde en meest toegankelijke school; • Aanbieden van voor de leerling “passend” vervoer. • Rekening houden met financieel economische aspecten en een zo effectief mogelijke reistijd voor kinderen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er is in 2018 uitvoering gegeven aan de verordening Leerlingenvervoer. Door het creëren van diverse maatwerkoplossingen en de verplaatsing van een SBO-school naar de Mariënwaard is het budget leerlingenvervoer overschreden. • Het aantal kinderen dat gebruik maakt van leerlingenvervoer is weer toegenomen. • Is in 2018 gerealiseerd. In 2019 wordt gekeken hoe we de administratieve afhandelingen kunnen onderbrengen in processen van de Centrale Administratie van SZMH.
<p><u>Verzorgen van vervoer Asielzoekerskinderen</u></p> <p>Vervoeren van Asielzoekerskinderen met verblijfsvergunning naar geconcentreerde NT2-Taalklassen.</p>	<p>Deze pilot/dienstverlening is op verzoek schoolbestuur beëindigd</p>

3. Wat heeft het gekost?

Programma 9 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	8.154	8.161	10.263	2.102 N
- Kapitaallasten	2.732	2.619	2.548	71 V
- Apparaatskosten	1.712	1.652	1.612	40 V
- Storting in voorzieningen				
- Overige lasten	3.710	3.890	6.103	2.213 N
(b) Totale baten	2.309	2.299	5.457	3.158 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	5.845	5.862	4.806	1.056 V
Storting in reserves				
Onttrekking uit reserves				
Resultaat	5.845	5.862	4.806	1.056 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2018
Bijzonder Basis Onderwijs	516
Bijzonder Voortgezet Onderwijs en VWO	19
Openbaar Basis Onderwijs	18

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

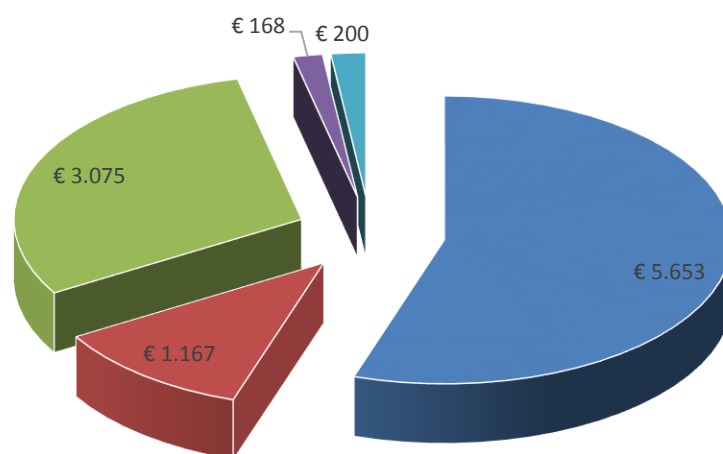
Saldo van baten en lasten € 1,056 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Onderwijshuisvesting regulier € 0,243 mln. V
- Onderwijshuisvesting verkoopopbrengsten € 0,971 mln. V
- Leerlingenvervoer € 0,244 mln. N
- Diverse posten € 0,086 mln. V

Programma 9: lasten

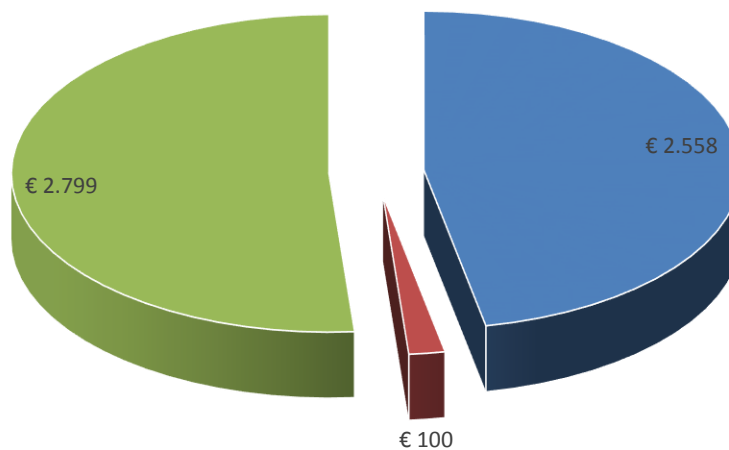
bedragen x 1.000

- Onderwijshuisvesting
- Vergroten aantal jongeren dat startkwal. haalt
- Zorg in en om de school
- Versterken onderwijsinfrastructuur
- Beleid en ontwikkeling algemeen

Programma 9: baten

bedragen x 1.000

- Onderwijshuisvesting
- Vergroten aantal jongeren dat startkwal. haalt
- Zorg in en om de school

1. Wat willen we bereiken?

▶ *Wat is de programmadoelstelling*

Versterken van de ruimtelijke kwaliteit van de stad.

Dit programma faciliteert hierbij tal van functies uit andere begrotingsprogramma's. Het programma werkt op een aantal manieren aan de ruimtelijke kwaliteit van de stad:

- Door het ruimtelijk raamwerk van de stad te versterken. Hier gaat het om de verbetering van de verkeersinfrastructuur, van de groene en andere openbare ruimtes en van de publieke voorzieningen;
- Door de stedelijkheid van de stad verder te ontwikkelen. Onder stedelijkheid wordt verstaan een klimaat waarin mensen elkaar spontaan persoonlijk kunnen ontmoeten. Deze ontmoetingen worden via dit programma gefaciliteerd door de ruimtelijke mogelijkheid voor ontmoetingen te versterken op diverse schaalniveau's (van binnenstad tot buurtcentrum);
- Door permanent delen van de stad te verbouwen om ze gereed te maken voor nieuwe wensen en uitdagingen. Trefwoorden hierbij zijn herstructurering en herbestemming.
- Door het cultureel erfgoed van de stad te behouden en te ontwikkelen, onder andere door monumentale gebouwen en structuren te beschermen, te restaureren en nieuwe functies te geven.

▶ *Wat merkt de burger daarvan?*

Programma 10 werkt faciliterend aan de realisatie van de doelstellingen van de programma's 3, 5/6, 7, 8, 9, 11, 12, 13 en 14) en komt dus vooral tot uitdrukking in de daar benoemde maatschappelijke effecten. In samenhang met al deze programma's beoogt dit programma het volgende maatschappelijk effect te bereiken: een kwalitatief hoogwaardige en aantrekkelijke stedelijke omgeving.

▶ *BBV beleidsindicatoren*

Vanwege het ontbreken van beleidsindicatoren vanuit het BBV passend bij programma 10 worden hier geen indicatoren vermeld.

▶ *Maastrichtse beleidsindicatoren*

Indicator	Peiljaar ¹	Maastricht	Bron*
Oordeel Maastrichtenaar over zijn woonomgeving	2014	7,3	1
	2018	7,4	
	Ambitie 2018	≥ 7,3	
*Bron: (1) Stadspeiling			

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

▶ *Verbonden partijen*

De volgende verbonden partijen hebben een bijdrage geleverd aan het realiseren van de doelstelling van dit programma:

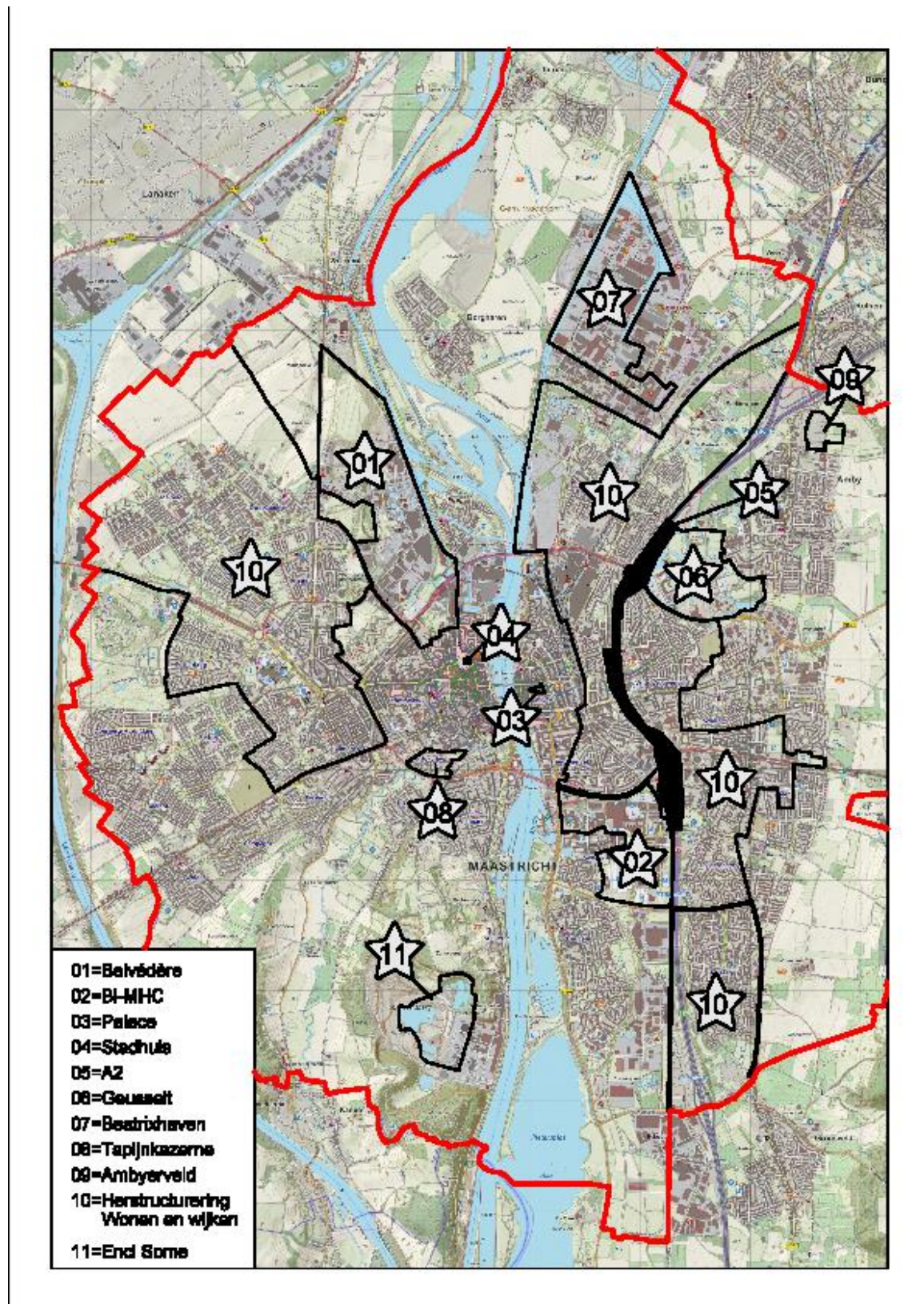
- Wijk Ontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV
- Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV
- Stichting administratiekantoor Dataland
- Projectbureau A2
- Stichting Ontwikkelingsmaatschappij Enci- gebied

► **Bestemmingsplannen en stadsontwikkeling**

Vernieuwing stadsontwikkeling en vaststellen bestemmingsplannen	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Vaststellen bestemmingsplannen, beheer c.q. reguliere actualisering</u></p> <p>In 2018 staan de volgende “reguliere” bestemmingsplannen op de planning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maastricht Noordwest (voorheen Malberg en Oud Caberg) • Facetbestemmingsplan woningsplitsing en woningomzetting • Facetbestemmingsplan Maastrichts Erfgoed • Parapluplan parkeerregelingen • Veegplan detailhandel, kantoren en bedrijventerreinen n.a.v. de regionale structuurvisie ruimtelijke economie Zuid Limburg • N.a.v. jurisprudentie uitvoeren van een scan om na te gaan of evenementen afdoende in bestemmingsplannen geregeld zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Maastricht Noordwest: afgerond • Facetbestemmingsplan woningsplitsing en woningomzetting: wordt vastgesteld in 2019 • Facetbestemmingsplan Maastrichts erfgoed: wordt vastgesteld voorjaar 2019 • Parapluplan parkeerregeling: vastgesteld • Veegplan detailhandel, kantoren en bedrijventerrein: voorlopig nog niet opgestart – binnen de regionale structuurvisie komen eerst andere gemeenten aan de beurt. • De afstemming van de regeling van de evenementen in de bestemmingsplannen is opgestart in 2018 en loopt door in 2019.
<p><u>Vaststellen ontwikkelbestemmingsplannen (uitwerkingen brandpunten/ stedelijke projecten en faciliteren particuliere gebieds- en locatieontwikkelingen).</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2018 stellen we bestemmingsplannen vast voor gebiedsontwikkelingen/uitwerkingen van de stedelijke projecten/brandpunten o.a.: Retailpark Belvedere, aanpassing bestemmingsplan A2-traverse, ENCI , zonneweide Lanakerveld • We faciliteren naar schatting een 15-tal particuliere gebieds- en locatieontwikkelingen, die zich in de loop van 2018 aandienen, met een postzegelbestemmingsplan of een projectafwijkingbesluit (omgevingsvergunning met afwijking van het bestemmingsplan). Op de planning voor 2018 staan o.a. Palace, Molenhof en Gerlachus. 	<ul style="list-style-type: none"> • BP Retailpark belvedere: fase 1 vastgesteld; • Planning van aanpassingen BP A2-traverse is verschillend per locatie: <ul style="list-style-type: none"> - A2 vastgoed: Lourdesplein (VEX2): voorbereidingen BP opgestart en lopen door in 2019; - A2 Vastgoed; Quixstraat Noord (VEX4): Opgestart in 2019 - A2 vastgoed: Toren Europaplein (VEX 11): opgestart in 2019 • ENCI: BP in opmaak en worden afgerond in 2019 • Zonneweide Lanakerveld: voorbereidingen opgestart in 2018, uitvoering 2019 - 2020 • In 2018 zijn diverse (particuliere) gebiedsontwikkelingen in voorbereiding genomen, verder onderzocht en/of in procedure gebracht, zoals: Blanche Dael, Askalonstraat, Widelanken, Coppes/Hagerhof, Landgoed Kruisdonk, Molensingel-Sandersweg, herontwikkeling Palace), Ravelijnstraat, Tillystraat, Villa Kanjel, Zorgcentrum St. Gerlachus, Weelec BV (Windmolen 4-6), Hoolhoes, Grand Hotel Boschstraat.

► **Grootstedelijke projecten**

Fig. Overzicht grootstedelijke projecten in Maastricht

schaal 1 : 40.000
(Aan deze figuur kunnen geen rechten worden ontleend)

1 Belvédère Maastricht (uitvoering door verbonden partijen Wijk Ontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV en Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV)

Met de kaders zoals verwoord in "Het Antwoord van de Sphinx" is de insteek van de ontwikkeling van dit gebied om tal van functies (wonen, werken, onderzoeken, leren, ontspannen, experimenteren) op nieuwe manieren met elkaar te verbinden. De werkzaamheden zijn onder te verdelen in drie deelgebieden: Binnensingel, Frontenpark en Bedrijventerrein Bosscherveld inclusief Noorderbrugtracé.

Beoogde prestaties 2018

Planvorming, studies en uitwerkingen

Deelgebied/grex Belvédère 1 Binnensingel

- Verder uitontwikkelen woningbouw in Sphinx Zuid;
- Verdere uitbouw Timmerfabriek tot culturele hotspot.
- Ontwikkelen locatie Landbouwbelang samen met betrokkenen.

Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark

Het Frontenpark is een groot gebied in ontwikkeling met meerdere belangen c.q. functies (verbindingen, natuur, cultuur, recreatie, evenementen). Tegelijk met het nader uitwerken van de visie (continue proces) worden werkzaamheden voorbereid en parallel met de uitvoering van het Noorderbrugtracé gefaseerd gerealiseerd. Het gaat om zaken als om het verder en beter ontsluiten van het park, het maken van snelle verbindingen met de overige delen van het Sphinxkwartier, het herstellen van de vesting, het in stand houden van het klimaat voor flora en fauna en het toevoegen en mogelijk maken van programma in het park (tijdelijk en permanent).

Deelgebied/grex Belvédère 3 bedrijventerrein Bosscherveld inclusief de aanpak van de Noorderbrug

- Vormgeven van de ontwikkeling van het Retailpark Belvédère dat ligt aan het nieuwe Noorderbrugtracé en de nieuwe Belvédèrelaan;
- Verder revitaliseren van het bestaande industrieterrein Bosscherveld.
- Planvoorbereiding inpassing tramtracé.

Realisatie 2018

Deelgebied/grex Belvédère 1 Binnensingel

- Woningbouw in Sphinx Zuid is definitief ontworpen en wordt uitgevoerd;
- Timmerfabriek is gerenoveerd/verbouwd. In 2019 verdere uitbouw tot culturele hotspot.
- Er heeft een marktconsultatie plaatsgevonden met inbreng betrokkenen. Begin 2019 volgt raadsvoorstel.

Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark

- In een permanent en doorlopend planproces is het ontwerp van het Frontenpark in 2018 in detail verder uitgewerkt (wandel- en fietspaden, stadsweide, inrichting krul, faunaverbindingen, verbinding naar Hoge Fronten). Het ontwerp is gereed voor verdere uitvoer en afronding in 2019.
- Start gemaakt met verkenning kansen Cokesfabriek.

Deelgebied/grex Belvédère 3 bedrijventerrein Bosscherveld inclusief de aanpak van de Noorderbrug

- Planologisch zijn diverse procedures doorlopen en opgestart voor de verdere realisatie van het Retailpark.
- Revitalisering bestaande industrieterrein Bosscherveld is in combinatie met werk aan Noorderbrugtracé verder vormgegeven.
- Planvoorbereiding tramtracé is verder uitgewerkt en wordt in gereedheid gebracht voor aanbesteding in 2019.

<u>Uitvoering</u> Deelgebied/grex Belvédère 1 Binnensingel	<u>Uitvoering</u> Deelgebied/grex Belvédère 1 Binnensingel
<ul style="list-style-type: none"> • ingebruikname Eiffel door The Student Hotel en gedeeltelijke invulling van de koppen met mix van wonen, werken, detailhandel en horeca passend bij Sphinxkwartier; • Start realisatie laatste fase woningbouw Lindenkruis (90 woningen); • Herbestemmen van oude Sphinxpanden (Festivillage, Brikkegebouw, Mouleurs/Belgen) met bij Sphinxkwartier passende functies; • Start realisatie Loods 5 (Mouleurs/Belgen), Maison Blanche Dael (Brikkegebouw) en Olround Bowling (Festivillage); • Start realisatie twee Collectief Particulier Opdrachtgeverschap-initiatieven (40-50 woningen) aan de Maagdendries (Sphinx Zuid); • Start realisatie woningbouw (huur/koop) aan Maagdendries (Sphinx Zuid) door Sphinx Zuid BV (352 woningen); • Timmerfabriek: realisatie nieuwe Muziekgieterij en verbeteringen aan bestaande gebouw (inclusief toonzaal Bureau Europa); • Realisatie nieuwe openbare ruimte rond Eiffelgebouw; • Inrichten passage naast Eiffel als Sphinxpassage ('verhaal van de Sphinx' vertellen); • Verder oppakken ontwikkeling locatie Landbouwbelang op basis van door raad vastgestelde randvoorwaarden. Vervolg gesprekken met belangstellenden, eventueel gevolgd door openbare tender. In tussentijd wordt huidig gebruik veilig gecontinueerd en in kader van broedplaatsenbeleid gezocht naar alternatieve locatie huidige gebruikers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eiffelgebouw is 2018 verder ingevuld. Uitgifte lofts in erfpacht is gestart, verhuur van ondernemersvloeren is verder uitgebouwd en de laatste ruimtes op de begane grond zijn verhuurd. • Er is gestart met de laatste fase woningbouw Lindenkruis; • Er is gestart met de verbouw van de oudste Sphinxpanden tot Loods 5. Opening voorzien voorjaar 2019. • Vergunningen Maison Blanche Dael zijn verleend. Voor Olround Bowling loopt dit. Start realisatie beide initiatieven wordt verwacht in eerste helft 2019. • Er is gestart met de bouw van de twee CPO-initiatieven op Sphinx Zuid. • Onder de naam Wonen in het Sphinxkwartier is gestart met de realisatie van een mix van ca. 400 woningen door Sphinx Zuid B.V. (koop/huur) • Timmerfabriek: nieuwbouw en verbouw Muziekgieterij en Bureau is gerealiseerd. Begin 2019 volgt inrichting Muziekgieterij, najaar open voor publiek. • Openbare ruimte rond Eiffel verder vormgegeven. Eerste helft 2019 afronden in combinatie met opening Loods 5. • Sphinxpassage is dagelijks open voor publiek. • Er heeft een marktconsultatie plaatsgevonden met inbreng van alle betrokkenen. Begin 2019 volgt raadsvoorstel voor aanpak herontwikkeling.

<p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie verbinding Hoge en Lage Fronten (onderdeel werk Noorderbrug); • Oplevering fase 2 herstel vestingwerken inclusief wandelverbinding richting Bassin; • Experimenteren met Gashouder en omgeving voor evenementen en activiteiten (experimenten en flexibilisering); • Start aanleg evenemententerrein (i.c.m. Noorderbrug); • Aanleg fiets- en wandelpaden naar en door het park (i.c.m. Noorderbrug); • Verbinding naar/herinrichting van parkeerplaats Cabergerweg ; • Verder ontwikkelen deellocatie Het Radium, met speciale aandacht voor de eerste etage LABgebouw en het uitvoeren van een eerste verkenning van de mogelijkheden voor de Cokesfabriek. 	<p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verbinding Hoge en Lage Fronten is gerealiseerd. Afwerking vindt plaats. Voor zomer 2019 open voor publiek. • Fase 2 herstel vestingwerken is gereed. Openstelling wandelpad wordt gekoppeld aan onderdoorgang Hoge en Lage Fronten. • Voorbereidingen aanleg stadsweide zijn getroffen. Na de zomer 2019 wordt Bruis eerste testcase op stadsweide. • Herinrichting parkeerplaats is gereed. Wandelverbindingen voorjaar 2019 open. • Het Radium is verder herontwikkeld. Eerste etage is nu bezet door Radium Boulders. Raad heeft mio 2,5 gereserveerd voor herontwikkeling Cokesfabriek.
<p>Deelgebied/grex Belvédère 3 bedrijventerrein Bosscherveld inclusief de aanpak van de Noorderbrug</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdere realisatie/afronding Noorderbrugtracé (knoop Boschpoort/Frontensingel/Cabergerweg); • Realisatie laatste kavel van fase1 van Retailpark Belvédère. • (Planologisch) uitwerken en voorbereiden van ontwikkeling fase 2 van het Retailpark. 	<p>Deelgebied/grex Belvédère 3 bedrijventerrein Bosscherveld inclusief de aanpak van de Noorderbrug</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grote infrastructurele werken aan Noorderbrugtracé zijn allemaal afgerond. • Planologisch is alles in gereedheid gebracht voor realisatie laatste kavel van fase 1. Loopt alleen nog bezwaarprocedure. • Procedure Bestemmingsplan verdere ontwikkeling Retailpark is gestart. Wordt vervolgd in 2019.

2 Brightlands – Maastricht Health Campus (BL-MHC)

Met onze gebiedspartners UM, azM en Provincie zijn afspraken gemaakt die moeten leiden tot een transformatie van Randwyck-Noord. Deze transformatie is nodig om onze gezamenlijke ambitie / doelstelling voor de Brightlands Maastricht Health Campus (BL-MHC) waar te kunnen maken, namelijk het door laten groeien van de campus tot een economische motor, een campus van internationale allure. Onderdeel van de afspraken is de vaststelling van een nieuwe structuurvisie voor het gebied, de Brightlands Maastricht Health Campus, waarvan de uitwerking en realisatie in fasen plaatsvindt. De investeringen in de opwaardering van het MECC versterken de uitstraling en positionering van het beurzen- en congrescentrum en vormen zo een belangrijke bijdrage aan de economische vitaliteit in het gebied en de stad in het algemeen.

Beoogde prestaties 2018

Realisatie 2018

Planvorming, studies en uitwerkingen

• Aanbesteden/gunnen van de uitvoering van plandeel 1 (fase 1/Hart van het gebied, park en hoofdontsluiting);• De definitie van plandeel 2 BL-MHC door de gebiedspartners;• Uitwerking van de verbinding tussen MECC en Brightlands Maastricht Health Campus;• MUMC: de planvorming van nieuwbouwiniciatieven Mosae Vita;• Studie naar een gezamenlijke permanente parkeeroplossing in relatie tot plandeel 1, in samenwerking met de gebiedspartners;• MECC: de besteksuitwerking voor de verbouw/nieuwbouw (programmaonderdelen 2 t/m 6) in 1^e kwartaal, waarna de (Europese) aanbesteding van de aannemer wordt opgestart. Doorlooptijd aanbestedingsprocedure tot najaar, waarna contractering aannemer.	• Bij de voltooiing van het Definitief Ontwerp moeten nog enige ruimtelijke vraagstukken worden opgelost. Gebleken is dat daar meer tijd voor nodig is dan werd voorzien. Pas nadat overeenstemming zal zijn bereikt kan het ontwerpproces worden afgerond en de besteksfase worden gestart. Start aanbesteding is daarmee niet eerder voorzien dan eind 2019.• De gebiedspartners hebben na herprioritering besloten dit onderdeel door te schuiven naar 2019, en inmiddels worden voorbereidingen getroffen.• E.e.a. krijgt concreet vorm via het verbouwplan MECC (zie hierna).• De planvorming nadert zijn einde en in het eerste kwartaal van 2019 is de start van de aanbestedingsprocedure voorzien.• Hoewel er nog een oplossing voor een beperkt aantal piekdagen moet worden gevonden, is in 2018 geconcludeerd dat er geen grote moeilijkheden worden verwacht die de invoering van het parkeermodel MECC zullen belemmeren. Aandachtspunt is wel de eventuele noodzaak tot inzet van een incidentele back-up, waarna een verkenning wordt verricht (uitbreiding P9).• De besteksuitwerking voor de verbouwing MECC is in 2018 afgerond. De aanbestedingsprocedure voor de inschakeling van een aannemer is vervolgens in juni 2018 gestart. In januari 2019 zullen de inschrijvingen op basis van EMVI beoordeeld worden, waarna (bij een geslaagde aanbesteding) medio 2019 gestart wordt met de werkzaamheden.

<p>Uitvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Project plandeel 1 (fase 1/Hart) BL-MHC, waaronder gewijzigde verkeersinfrastructuur en aanleg van een groen hart met waterpartijen in de nabijheid van het universitaire sportcentrum; • Begeleiding van diverse (nieuwbouw)projecten binnen Maastricht Health Campus (o.a. Mosae Vita en de nieuwbouw van het Protontherapiecentrum (PTC)); • Start gefaseerde uitvoering verbouw/nieuwbouw MECC najaar 2018 t/m 2020; • Aanpak leegstand en hergebruik: <ul style="list-style-type: none"> ○ Permanente monitoring en analyse, samen met externe belanghebbenden in relatie tot het nieuwe Masterplan; ○ Actieve begeleiding van initiatieven, matches acquisitieresultaten en leegstands aanbod. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het langere ontwerpproces heeft tot gevolg dat de besteksuitwerking en de aanbesteding naar achteren schuiven. Dit betekent ook dat de planning voor de uitvoering bijgesteld zal moeten worden. De gebiedspartners geven er inmiddels de voorkeur aan pas met de herinrichting van de infrastructuur te starten als dat in relatie tot de bouwwerkzaamheden rondom MECC en Mosae Vita mogelijk is, teneinde de samenloop te optimaliseren. • Met het PTC is medio 2018 gestart. Mosae Vitae zal naar verwachting niet voor najaar 2019 starten. • Start bouwwerkzaamheden MECC is gepland vanaf juni 2019. • Deze activiteiten kenden in 2018 hun voortgang, onder andere met UM. • Deze activiteiten kenden in 2018 hun voortgang.
---	--

Binnenstad	
3 Palace	
<p>De naam "Palace" refereert aan de voormalige cinema in Wyck. Na beëindiging van de bioscoop-activiteiten is een kans ontstaan voor nieuwe functie(s) op deze centrumlocatie. Na lang onderhandelen heeft de gemeente overeenstemming bereikt met een initiatiefnemer over de herontwikkeling van deze locatie, met een hotel, hotelappartementen, stadsvilla's, ondergrondse parkeergarage en nieuwe openbare ruimte. Met de initiatiefnemer is overeenstemming bereikt over het bouwprogramma en een te doorlopen 'stappenplan'. Indien in 2017 het haalbaarheidsonderzoek voor het hotel positief is: komen tot definitieve ontwerpen voor de opstallen en openbare ruimte.</p>	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> Daaropvolgende vinden in 2018 de volgende activiteiten plaats:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen bestemmingsplan en (zo nodig) opstarten onteigeningsprocedure; • Voorbereiden bouwrijp maken plangebied en aanvragen omgevingsvergunningen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uit onderzoek blijkt dat het hotelconcept Palace past binnen het hotelbeleid. Daarnaast is er overeenstemming bereikt met de ontwikkelaar over de koopsom van de te leveren bouwrijpe grond. Het bestemmingsplan (incl. anterieure overeenkomst) en bijbehorende onderzoeken is in voorbereiding en wordt in het eerste kwartaal 2019 in procedure gebracht. • Na vaststelling van het BP wordt direct aansluitend de onteigeningsprocedure opgestart (procedure van 2 jaar). Parallel hieraan wordt het bouwrijp maken voorbereid en worden de benodigde vergunningen aangevraagd.

4 Stadhuis

De restauratie van het Stadhuis beoogt om het rijksmonument te waarborgen voor de toekomst onder andere door continuering van de bestuursfunctie, conservering van cultuurhistorische interieuronderdelen en het nemen van diverse constructie-technische maatregelen. Inmiddels zijn in 2017 de bouwkundige en installatietechnische werkzaamheden afgerond en is voor 2018 een provinciale bijdrage toegezegd voor de restauratie van de interieuronderdelen.

Beoogde prestaties 2018

Uitvoering

In 2018 is de uitvoering van de restauratie van de waardevolle interieuronderdelen van het Stadhuis in volle gang. De uitvoering zal minimaal lopen tot eind 2018. Op hoofdlijnen betreft dit het restaureren van het: Goudleer, gewelfschilderingen, schouwstukken, Gerechtigheidspaneel.

Realisatie 2018

Inmiddels is de restauratie van het goudleer en de schouwstukken in 2018 afgerond. Deze interieuronderdelen zijn ook weer teruggeplaatst in het Stadhuis. De restauratie aan de gewelfschilderingen is ook eind 2018 afgerond. Eind 2018 is het Gerechtigheidspaneel aan het Bonnefantemuseum in bruikleen gegeven en is de restauratie gestart, naar verwachting zal deze eind 2019 worden afgerond.

5 A2 (uitvoering door verbonden partij Projectbureau A2)

De focus lag in 2017 op het afronden van alle infrastructuur in het gehele plangebied, inclusief het aanleggen van de Groene Loper en parklaan en inrichten van het openbaar gebied. Eveneens is gestart met de herinrichting van het gebied op maaiveld rondom de centrum-ontwikkeling-oost (Koningspark, Gemeenteflat, AH). Door Avenue2 wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van het stedenbouwkundig masterplan.

Beoogde prestaties 2018

Planvorming, studies en uitwerkingen

- Invulling geven aan de kansen tot verduurzaming van de A2 gebiedsontwikkeling, zoals verwoord in het plan "Mijn gezonde Groene Loper 2030";

Realisatie 2018

- De hoofdpunten volgens de 2e Voortgangsrapportage en het Actieprogramma PBA2:
 - In samenspraak met de corporaties Maasvallei en Servatius, en in samenwerking met de Provincie Limburg, wordt een energiezuinig sociaal woningbouwprogramma mogelijk gemaakt, direct gelegen aan de Groene Loper, dit ter bevordering van de woningdifferentiatie in het gebied van de Groene Loper.
 - In overleg met drinkwatermaatschappij WML worden een 3-tal, apart voor de Groene Loper ontworpen, watertaps geplaatst op de Groene Loper ter bevordering van de Groene Loper als ontmoetingsplaats.
 - Er lopen ontwikkelingen voor de doorstart van de A2 School 2.0 middels het toe leiden van jongeren naar werk in het groenbeheer en – onderhoud, waarbij de Groene Loper dient als praktijkervaringsgebied. Met de vastgoedontwikkelaar wordt tevens onderzocht of middels Social Return leerplekken ontwikkeld kunnen worden voor leerlingen in de woningbouw.
 - Na een succesvolle baseline-meting in 2016-2017, cofinanciering UM Maastricht en PBA2, heeft de UM een subsidie ontvangen van ZonMw voor vervolgmetingen welke zijn gestart in september 2018. In navolging hierop heeft de UM tevens een onderzoek genaamd "INDIGO" gestart, waar de effecten van de Groene Loper en Blauwe Zorg op het beweeggedrag en de beleefde gezondheid van bewoners en gebruikers van het gebied wordt onderzocht.

<ul style="list-style-type: none"> • De uitwerking van diverse ontwikkellocaties o.a. Vikingsite (voormalig KPN-terrein), Europaplein, Voltastraat en Beatrixhaven; • Het uitwerken van de oost-west verbindingen en de aansluiting van de Groene Loper op de bestaande infrastructuur. • Het uitwerken van een voorkeursalternatief tot aan bestuurlijke besluitvorming (Stad & Spoor) t.b.v. de interwijkverbinding tussen Groene Loper, spoor en Maastricht-West; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Samen met Provincie Limburg en PBA2 is het initiatief genomen tot het verkennen van een Maatschappelijke Agenda voor Maastricht-Oost. Dit heeft geresulteerd in een rapport "Sporen van Kanteling". ○ Het rapport "Energieleverende Groene Loper" geeft de mogelijkheid weer om de Groene Loper als voorbeeldfunctie te laten dienen voor de energietransitie, waarbij de ambitie niet ligt bij energieneutraal maar zelfs energieleverend. • Inmiddels coördinatie PBA2 op geïntegreerde planontwikkeling KPN met aangrenzende percelen Gemeente, Ballast Nedam Development en Virix. • Het masterplan is in 2018 vastgesteld. • In 2018 is gestart met de Ambitienota Stad en Spoor (welke wordt vastgesteld in 2019), waarbij oost-west verbindingen uitgewerkt worden als concept Groene Uitlopers, te weten langzaam verkeerssysteem ter slechting spoorzone als barrière.
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2018 ligt focus van de realisatie van de infrastructuur op de aanleg van de Groene Loper, parklaan en de inrichting van het openbaar gebied tussen Geusselt en Europaplein; • In 2018 wordt gestart met de realisatie van de gebiedsontwikkeling(en) in het gebied tussen Geusselt en Europaplein; • Tevens vindt in 2018 de oplevering van het Koningsplein-Oranjeplein plaats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Medio 2018 formele oplevering van openbaar gebied. • 1e fase woningbouw ontwikkeld (centrum/noord-oost zijde Groene Loper), realisering start voorjaar 2019. • Park is in gebruik, geopend op 16 juni 2018.

Geusselpark en Buitengoed Geul en Maas (voorheen Landgoederenzone)

6 Geusselpark

In het Masterplan Geusselpark+, dat het resultaat was van de herijking van het oorspronkelijke plan uit 2006, wordt inkleuring gegeven aan de ambities en opgaven die de gemeenteraad al bij de start van dat decennium voor het Geusseltgebied bepaalde: het transformeren van een gemengde bedrijfs- en kantorenlocatie naar een multifunctionele, stedelijke omgeving met wonen, sport en recreatie als belangrijke thema's.

Beoogde prestaties 2018

Realisatie 2018

<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> In 2018 zijn we voorbereidend bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De planontwikkeling woonschegge 2 (en mogelijk 1), inclusief ontwerp openbare infrastructuur zal worden opgepakt, indien en zodra initiatieven door Bouwinvest daartoe worden genomen. Wij zijn nog in afwachting daarvan; • Begeleiding particulier initiatief Apple Health Park (onder voorbehoud van het sluiten van een initiatiefovereenkomst en financiële haalbaarheid van het plan); het initiatief ligt bij de private partij, wij zijn in afwachting van diens berichten; • Voorbereiding ontwerp voor inpassing Groene Loper in parkeerplaatsen Stadionplein en in park in samenwerking met Avenue2; • Onderzoek herinrichting Stadionplein ter optimalisatie parkeercapaciteit. 	<ul style="list-style-type: none"> • De sloop van de oude sporthal Geusselt is eind 2018 afgerond. De juridische eigendoms-overdracht wordt voorbereid en zal begin 2019 plaats kunnen vinden. Voor wat betreft planontwikkeling zijn we nog in afwachting van initiatieven van Bouwinvest. • De kans op verwezenlijking van dit initiatief wordt klein geacht. • In 2018 is de Groene Loper ingepast in het Stadionplein en is ook de fiets-/voetgangersbrug in het park gerealiseerd door Avenue2. • Er heeft verkennend overleg plaatsgevonden met Maastricht Bereikbaar om te bezien hoe het proces ingericht kan worden. Wordt vervolgd in 2019.
<p><u>Uitvoering</u> In 2018 zijn we uitvoerend bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afronding onderdelen openbare infrastructuur/park (waaronder definitieve inrichting/doortrekking vijverpartijen en overkluizing laatste 'open' deel Fontijn en Tapgraaf temidden van Sportpark Geusselt. 	<ul style="list-style-type: none"> • De doortrekking van de vijverpartijen en de overkluizing van de Fontijn en Tapgraaf zijn inmiddels in 2018 gerealiseerd.
<p>Buitengoed Geul en Maas (voorheen Landgoederenzone)</p>	
<p>Zie programma 14, onderdeel Groen, Natuur en Landschap.</p>	

7 Beatrixhaven

De revitalisering van het industrieterrein Beatrixhaven betreft een drietal ingrepen, namelijk het vernieuwen/herstellen van de kademuren, het creëren van 5,5 ha bedrijventerrein voor zware industrie en het realiseren van de derde poot (spoor tot in de bedrijfshal, naast weg en water) van het Trimodaal overslagcentrum.

Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2018 wordt de verkoop van de voormalige bedrijventerreinen van ACI, MTB en Sligro via een makelaar verder voortgezet; • Het Trimodaal overslagcentrum is volledig in bedrijf in 2018. • De verbetering van de fietsveiligheid aan de voorzijde langs de Ankerkade zal in 2018 worden opgepakt; • Naar aanleiding van eerder gevoerde gesprekken met de stakeholders (ProRail en bedrijven) over oplossingen voor de doortrekking van de A2/A79-aansluiting tot de Galjoenweg (Kraakweg) wordt een alternatief verkeersplan ontwikkeld dat naar verwachting in 2018 afgerond zal worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • In oktober 2018 is een intentieovereenkomst getekend voor de verkoop van het terrein. Verkoop via de makelaar is daarom on hold gezet. • Het Trimodaal overslagcentrum is in bedrijf. • Er is nog geen variant gevonden die haalbaar is. • Gerealiseerd.

Overige projecten

8 Tapijnkazerne

In 2017 is het definitieve parkontwerp en gebouwoontwerp gepresenteerd aan de stad en is gestart met de uitvoering van de eerste fase van de herinrichting van het park.

Beoogde prestaties 2018

Planvorming, studies en uitwerkingen

In 2018 zal door de Universiteit Maastricht in overleg met de gemeente nadere invulling worden gegeven aan de functies die in de gebouwen op Tapijn zullen landen. Ook het toekomstige horecaconcept en de (activiteiten)programmering op Tapijn wordt in overleg met diverse stakeholders verder vormgegeven.

Realisatie 2018

De verbouwing van de gebouwen D tot en met J is in 2018 gestart.

Het horecaconcept wordt in de planvorming meegenomen.

In 2018 hebben diverse activiteiten plaatsgevonden op het Tapijnterrein. Zo is De Tapijntuin feestelijk geopend en ook is het 'natuurgluren', geïnitieerd door 'Stadsnatuur Maastricht', na een feestelijk moment daadwerkelijk van start gegaan.

Uitvoering

In 2018 wordt de eerste fase van de parkaanleg afgerond. Afstemming met de eerste fase restauratie en nieuwbouw die door de Universiteit Maastricht in 2018 wordt uitgevoerd, is hierbij essentieel.

Fase 1 van de parkaanleg is eind 2018 opgeleverd. De Universiteit Maastricht is medio 2018 gestart met de eerste grootschalige verbouwingswerkzaamheden. De parkaanleg is daarop afgestemd.

9 Ambyerveld

De uitbreidingslocatie Ambyerveld, aan uiterste noordoostzijde van de stad, wordt ontwikkeld door de gemeente in samenwerking met Bouwfonds Ontwikkeling. Het gebied biedt ruimte aan 35 vrije sector kavels, 22 consumentgerichte vrije sector woningen (ontwikkeling door Bouwfonds) en twee wooncomplexen, allen in het topsegment.

Beoogde prestaties 2018

Uitvoering

In 2018 zijn we uitvoerend bezig met de vervolggiftige 1e fase vrije sector kavels voor 10 woningen, via een externe makelaar. De uitgifte van de laatste 9 kavels van deze fase staat gepland voor de jaren 2019 t/m 2021. De uitgifte van fase 2, 9 vrije sector kavels en 2 superkavels, staat gepland voor de jaren 2021 t/m 2023.

Realisatie 2018

Inmiddels is ook de uitgave van de 2^e fase, bestaande uit 9 kavels, gestart vanwege de vraag uit de markt. Op deze 9 kavels zijn reeds 6 opties genomen. In totaal zijn 18 kavels verkocht en staan er nog 10 te koop.

10 Herstructurering: projecten Wonen en wijken

Een aantal ontwikkelingen gaf aanleiding tot een andere organisatie van het werken aan Maastrichtse wijken. In plaats van de "oude" wijkaanpak, is de nieuwe samenwerking onder de vlag van Wonen en Wijken georganiseerd rond vijf actuele thema's (Wonen en zorg, Doe-democratie, Betaalbaarheid en duurzaamheid, Woonruimteverdeling, Woonmilieus) in nauwe samenwerking met de corporaties. De status van "brandpunt" van het oude programma Wijkeraanpak is daarmee komen te vervallen. De verdere herstructurering in Maastricht levert een belangrijke bijdrage aan de verbetering van groene en stedelijke woonmilieus. De hiermee samenhangende projecten worden daarom toegelicht onder "overige projecten". De herijking van de herstructurering is eind 2016 vastgesteld, vervolgens worden de onderdelen vanaf 2017 verder ten uitvoer gebracht.

Beoogde prestaties 2018

Realisatie 2018

<p>Wittevrouweveld</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie en oplevering (Scharnerweg en herinrichting Koningsplein en Oranjepleinpark) in afstemming op plan Groene Loper van Avenue2. • Inbreng van middelen door de Stichting Stadspark Maastricht Oost t.b.v. de realisatie van diverse “plus”voorzieningen in samenwerking met de gemeente Maastricht; • Realisatie en oplevering revitalisering Frankenstraat Wittevrouweveld aansluitend op vernieuwing AH i.s.m. initiatiefgroep Kleurrijk Vrouweveld; • Afronding planvorming IKC Groene Loper i.s.m. KomLeren en andere partners zal 2018/2019 plaats vinden. Tijdelijk gebruik vml. Theresiaschool door Werkhuis en Caracola wordt voortgezet in 2018, in afwachting van de planvorming van het IKC in afstemming met andere transities in het sociale domein; • Afronding planontwikkeling Tillystraat/Stadhoudersstraat heeft in 2017 plaats gevonden. Servatius start met de uitvoering in 2018 en de aanbesteding van de openbare ruimte wordt door de gemeente in gang gezet. • Verder is Maasvallei bezig met planontwikkeling Bauduinstraat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd, maar nog discussie over de kwaliteit van het opgeleverde. • Gerealiseerd. In juni 2018 heeft het college besloten de ontbrekende middelen aan te vullen. Van de plusvarianten is de beweegtuin inmiddels gerealiseerd en wordt de Mosasaurus opgeleverd in mei 2019. Ook is de concessie t.b.v. de zoektocht naar een ondernemer voor de realisatie en exploitatie van het paviljoen afgerond. De definitieve gunning volgt in 2019. • Gerealiseerd. • Tijdelijk gebruik vml. Theresiaschool door Werkhuis is in afwachting van de planvorming van het IKC gecontinueerd tot 1 juli 2021; gebruik Caracola is per 1 september 2018 beëindigd. Er wordt geïnventariseerd welke ontwikkelingen/transities de komende jaren worden verwacht. Gesprekken worden gevoerd met Sociaal Domein en PBA2 voor een tijdelijke invulling. • De realisatie is in 2018 in volle gang. Realisatie gereed eind 2019. • Het stedenbouwkundig ontwerp is gereed. Integraal ontwerp, BP en anterieure overeenkomst zijn in voorbereiding.
<p>Limmel Nazareth:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het Hoolhoesprogramma fase twee (winkels, appartementen en woningen) is in 2018 in volle uitvoering en de ontwikkelende partij heeft de ambitie het totale programma in 2019 af te ronden; • Gebiedsontwikkeling Kanjelzone. Herontwikkeling Hoeve Rome. Met een ondernemer uit Limmel en de organisatie The Masters wordt in 2018 een geïntegreerd exploitatieplan opgesteld. Het gebouw wordt geschikt gemaakt voor de exploitatie. De kinderboerderij wordt als organisatie zodanig versterkt dat een toekomstbestendig functioneren gewaarborgd is; • Start nieuwbouw studentenhuisvesting Hotelschool (door Zuyd Hogeschool). Het waterschap levert de nieuwe waterbuffer op in 2018 en de Hogeschool Zuyd start met de bouw van een nieuwe campus; 	<ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingsplan is in procedure gebracht. Tevens is het plan voor de nieuwe openbare ruimte afgestemd met de ontwikkelaar. Na vaststelling van het bestemmingsplan kan naar verwachting medio 2019 met de realisatie gestart worden. • De businesscase van The Masters bleek in de oorspronkelijk vorm financieel niet haalbaar. In september 2018 is een investeerder aangehaakt. Hierdoor is financiële haalbaarheid reëel. Vervolgens is verkend of de gewenste herbestemming in de huidige vorm ruimtelijk haalbaar is. Ook is er aandacht voor het borgen en versterken van het gebruik door de kinderboerderij Limmel. • Waterbuffer is opgeleverd. Hogeschool Zuyd heeft overeenkomst met ontwikkelaar gesloten ivm realisatie nieuwbouw. Naar verwachting wordt in 2019 met de realisatie gestart.

<ul style="list-style-type: none"> • Start herstructurering Askalonstraat Limmel i.s.m. Servatius (renovatie en sloop/ nieuwbouw). De vervangende nieuwbouw start in 2018 (het renovatiegedeelte is in 2017 afgerond) als ook de vernieuwing van de openbare ruimte. • Verdere vernieuwing Nazareth i.s.m. Woonpunt renovatie, sloop/ nieuwbouw, openbare ruimte. • Afronding herinrichting Rijdam-terrein tot openbare ruimte, in nauwe samenwerking met de buurt. Werkzaamheden worden in 2018 opgeleverd. Vertraging is toe te rekenen aan gecompliceerde saneringsverplichting. 	<ul style="list-style-type: none"> • Anterieure overeenkomst met Servatius is gesloten en bestemmingsplan wordt in de 1e helft van 2019 in procedure gebracht. Naar verwachting wordt eind 2019 met de realisatie gestart. • Overleg met Woonpunt over de renovatieplannen lopen en naar verwachting zijn de plannen medio 2019 gereed ter besluitvorming. Renovatie van de woningen van Woonpunt verloopt conform. • Project is als zodanig in 2018 opgeleverd en de openbare ruimte is in beheer genomen. Financiële afsluiting per februari 2019.
<p>Wyckerpoort</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planontwikkeling zuidwand Old Hickoryplein. De realisatie van het door Servatius voor de zuidwand ingediende en positief beoordeelde plan wordt in 2018 afgerond. In 2018 beleeft de planontwikkeling Kolonel Millerstraat een tweede start. Woonpunt, Servatius, Avenue 2 en gemeente overleggen opnieuw over een integrale planontwikkeling. 	<ul style="list-style-type: none"> • De omgevingsvergunning is verleend en Servatius is gestart met de realisatie van de zuidwand Old Hickoryplein. De planontwikkeling Kolonel Millerstraat is vertraagd. M.b.t. de planontwikkeling Generaal Eisenhowerstraat is de koopovereenkomst van de 4 te slopen woningen t.b.v. de oost-west verbinding gereed voor ondertekening door beide partijen.
<p>Heer-Scharn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Start vernieuwing Heer i.s.m. Maasvallei: start uitvoering nieuwbouw Dampstraat, afronding maaiveldinrichting Petrus Bandenplein. • Tot slot wordt er gewerkt aan een herinrichtingsplan met de omwonenden van de voetbalvelden aan de Akersteenweg. 	<ul style="list-style-type: none"> • De uitvoering van de nieuwbouw Dampstraat start in 2019. Ontwerp voor de maaiveldinrichting Petrus Bandenplein is gereed en aan de buurtbewoners gepresenteerd. Aanbesteding is opgestart en uitvoering verwacht 1e helft 2019. E.e.a. is wel afhankelijk van de verhuizing van de scouting. • Er wordt gewerkt aan het herinrichtingsplan met de omwonenden.

<p>Malberg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdere nieuwbouw Zouwdalrand Malberg door AM Wonen; • Afronding gefaseerde aanleg grondwal steenfabriek Wienerberger; • Gebiedsontwikkeling Albertknoop i.s.m. Belgische overheden en bedrijven. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwbouw Zouwdalrand door AM Wonen/plan Zouwdalveste II: in 2018 is uitvoering fase 1 en 2 gestart. Fase 3 is vrijwel volledig verkocht, bouw start begin 2019. Verkoop fase 4 start 1e kwartaal 2019. AM is in overleg met de gemeente bezig met de uitwerking van het volgende bouwplan. Voorgesteld wordt om de lokaties Cijnsruwe/ Volkstuinen en Ponjaardruwe/ Markusschool in volgorde om te wisselen. • Het grondwerk van de grondwal is gerealiseerd, de groenaanplant is eind 2018 uitgevoerd. • De inrichting van het grensoverschrijdend plangebied Albertknoop wordt o.a. in overleg met de gemeente Lanaken fasegewijs ingevuld. Hierbij wordt gezocht naar balans in behoud van agrarische waarden in combinatie met duurzame ontwikkeling, bedrijfsontwikkeling (Belgische kant), het realiseren van recreatieve voorzieningen en het versterken van de natuur. De ambities zoals vastgesteld in de Structuurvisie 2030 zijn hierbij richtinggevend. In 2018 is zowel door Lanaken als Maastricht vergunning verleend voor het realiseren van een grensoverschrijdend fietspad. Uitvoering is voorzien in het voorjaar 2019.
<p>Caberg-Malpertuis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opleveren openbare ruimte nieuwbouw Koraalstraat e.o.; • Komen tot overeenkomst en DO herontwikkeling Widelanken; • Diverse renovatieprojecten (groot onderhoud huurwoningen) in uitvoering. 	<ul style="list-style-type: none"> • De inrichting openbare ruimte Koraalstraat e.o. is opgeleverd. • Voor het deelplan Widelanken is het inrichtingsplan (DO) en het bouwprogramma (80 sociale huur appartementen en 22 grondgebonden woningen) bekend. In de loop van 2019 wordt overeenstemming met Servatius verwacht v.w.b. de anterieure overeenkomst. Aansluitend wordt het bestemmingsplan gewijzigd. Start bouw wordt verwacht eind 2019. <p>Ook voor het plandeel Caberg Zuid Oost is er een (concept)inrichtingsplan met daarin 85 woningen (mix van sociale huur en koopwoningen) en nieuwe openbare ruimte. Binnen dit plandeel worden 110 woningen gesloopt, ongeveer de helft hiervan is in 2018 gesloopt. Het definitief ontwerp en de overeenkomst met Servatius wordt in de loop van 2019 verwacht. Aansluitend wordt het BP in procedure gebracht en de resterende woningen gesloopt. De al jarenlang braakliggende Cartigny locatie (eigendom Woonpunt) maakt ondertussen deel uit van deze herontwikkeling. Start uitvoering is voorzien in de loop van 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd is o.a. de renovatie van woningen in de Celestastraat en Prestantstraat in Caberg.

<p>Mariaberg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering vernieuwing Trichterveld door Maasvallei loopt door met toepassing van het afgesproken maatwerk voor bewoners; • De aanpak Blauwdorp en realisatie Blauwe Loper is gestart: uitvoering van fase 1, zijnde renovaties door Servatius, en voorbereidingen van fase 2 (uithuizing/sloop woningen Servatius, aanleg verbinding Blauwe Loper). 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering vernieuwing Trichterveld gaat richting afrondende fase. Uitvoering openbare ruimte Floresstraat is gereed. Afronding is voorzien in 2020/2021. De laatste 24 verplichte verhuizingen worden uitgevoerd met toepassing van het afgesproken maatwerk. • Start renovaties door Servatius rondom de G. van Wermweg is gestart in december 2018. Uithuizing te slopen 100 woningen loopt door. Er zijn nu ongeveer 70 huishoudens geholpen aan een nieuwe woning. Integraal ontwerp-proces nieuwbouw, groen en Blauwe Loper loopt.
<p>Brusselse Poort</p> <ul style="list-style-type: none"> • Die nieuwe eigenaar HB Capital is zich aan het oriënteren over de toekomst van het winkelcentrum. Om die reden kan dan ook op dit moment geen inzicht worden verkregen in planvorming e.d. 	<ul style="list-style-type: none"> • De eigenaar HB Capital is bezig met de afronding van het ontwerp voor de uitbreiding/renovatie van het winkelcentrum. Begin 2019 wordt gestart met de uitbreiding aan de ingang bij de Artsenijstraat en de expeditie van AH aan de Eenhoornsingel. Naar verwachting is de uitbreiding gereed in 2021.
<p>Zonneweide Lanakerveld</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samen met de buurt wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn inzake visievorming, ruimtelijke inpassing en participatie. Afhankelijk van de uitkomsten, wordt een proces opgestart van uitvraag in de markt voor realisatie van de zonneweide en wordt het bestemmingsplan-traject gestart. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het participatieproces met omwonenden is afgerond. Op 11 december 2018 heeft de gemeenteraad besloten tot de realisatie van de Zonneweide. De aanbestedingsprocedure wordt opgestart.
<p>De Heeg Roserije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er wordt onderzoek uitgevoerd naar kansen voor en verbeteringen van ontmoetingsplekken met betrokkenen als de eigenaar, Woonpunt, en buurtbewoners 	<ul style="list-style-type: none"> • Er heeft onderzoek plaats gevonden, er zijn buurtbijeenkomsten gehouden en in december 2018 hebben alle inwoners van de Heeg een informatiebrochure ontvangen waarin de samenhang van de thema's Ontmoeten, Leren, Bewegen, Winkelen en Bereikbaarheid / parkeren is toegelicht. Op basis van samenwerking met de buurt en met de betrokken partners wordt er toegewerkt naar een integraal plan dat medio 2019 zal worden gepresenteerd.

<p>11 Stichting Ontwikkelingsmaatschappij Enci-gebied</p>	
<p>De opgaven die vervat zijn in het ook door de gemeente ondertekende Plan van Transformatie voor het Enci-gebied worden geregisseerd door een stichting, Stichting Ontwikkelingsmaatschappij Enci-gebied (SOME), die opgericht is door de Provincie Limburg, het bedrijf Enci, Natuurmonumenten, de Stichting Sint Pieter Adembenemend (de omwonenden) en de gemeente Maastricht. De gemeente is momenteel bestuurlijk vertegenwoordigd in de stichting door een extern persoon.</p>	
<p>Beoogde prestaties 2018</p>	<p>Realisatie 2018</p>

<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p>In het najaar van 2017 zal SOME naar verwachting het ontwerp bestemmingsplan aanbieden aan het college met het verzoek de formele procedure te starten. Voorzien wordt dat het plan in 2018 wordt vastgesteld. In 2018 zal, op basis van een meerjarenprogramma, een besluit genomen worden over de financiering van de stichting en de randvoorwaarden om tot ontwikkeling en exploitatie van de overgangszone en groeve te komen. De openstelling van de groeve inclusief het zwemwater heeft ertoe geleid dat heroverwogen wordt of deze voorziening wel handhaafbaar is tegen de achtergrond van extensieve recreatie. Tot slot wordt er een definitief besluit genomen over de toekomst van de hele oveninstallatie, incl. de schoorsteen.</p>	<p>Zowel in de afronding van het ontwerp bestemmingsplan als bij de afweging over de financiering van het plan blijken er verschillende dilemma's te liggen. Op basis hiervan is in 2018 gestart met de uitwerking van een aantal scenario's. Afhankelijk van de benodigde besluitvorming over de scenario's kan het bestemmingsplan in de eerste helft van 2019 worden afgerond en daarna in procedure gebracht worden. Ook kan op basis daarvan financiering en randvoorwaarden SOME voor het vervoltraject bepaald worden.</p> <p>Op basis van een gezamenlijk opgestelde recreatievisie wordt voorgesteld om een waterspeelplek te realiseren op de plek van het natuurbad. Dit wordt in 2019 verder geconcretiseerd.</p> <p>ENCI is per 1 juli 2018 gestopt met de commerciële mergelwinning en gestart met de afwerking van de groeve en de overgangszone. Overdracht gebeurt gefaseerd in 2019. Na uitgebruikname van de oveninstallatie, uiterlijk per 1 juli 2019, vindt ontmanteling plaats. Vanwege het (vooralsnog) uitblijven van haalbare initiatieven bereidt ENCI de vergunning en uitvoering van de sloop van de oven en schoorsteen voor. Uitvoering is voorzien vanaf medio 2019.</p> <p>Vooruitlopend op de permanente realisatie van een ontvangst-/servicevoorziening is in 2018 een tijdelijke voorziening gerealiseerd in de vorm van "Bistro Hoffmanni".</p>
---	---

Verbonden partij Stichting administratiekantoor Dataland	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p>DataLand verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijke vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland. Daarmee ontzorgt DataLand de gemeente.</p>	<p>E.e.a. is in 2018 conform planning verlopen.</p>
<p>DataLand ondersteunt de gemeentelijke informatiehuishouding op het gebied van de gemeentelijke geo-, WOZ- en vastgoedinformatie door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - actieve kwaliteitsbewaking; - vertegenwoordiging van het gemeentelijk belang; - organisatie en coördinatie van het Gemeentelijk Geoberaad (i.s.m. VNG); een landelijk ambtelijk en bestuurlijk podium voor gemeentelijke standpunten op het terrein van de ruimtelijke informatie. 	<p>E.e.a. is in 2018 conform planning verlopen.</p>

Uitvoeren bouwtoezicht	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Handhaven fysieke ruimte</u> Dit gaan we in 2018 o.a. doen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reageren op meldingen illegaal bouwen en strijd met bestemmingsplan (WRO) • reageren op meldingen van milieuovertredingen • toezicht op brandveiligheid door controles van verblijfsgebouwen evenals panden met kamerverhuur voor studenten (project Veilige kamers); • reguliere controles milieu bij industrie • extra aandacht voor welstandscontrole op monumenten van de binnenstad. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. • Gerealiseerd. • Gerealiseerd en project Veilige Kamers afgerond. • Gerealiseerd via de werkafspraken met de RUD ZL. • Gerealiseerd.
<p><u>Verstrekken omgevingsvergunningen Wabo</u> Dit is een wettelijke taak en een continu proces, waarbij de nadruk ligt op de bouwvergunningen. De milieuvergunningen en het milieutoezicht worden door de RUD Zuid Limburg uitgevoerd. In 2018 zetten we bij de bouw in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intensief bouwtoezicht op vooral constructieve- en brandveiligheid alsmede respectering van monumentale waarden van panden in de Binnenstad; • afhandeling van ± 1.200 omgevingsvergunningen, waarvan een deel betrekking heeft op de legalisaties van studentenkamers (project Veilige kamers); • begeleiden van aanvragen duurzaam bouwen met gerichte informatie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd als verplicht toets onderdeel van de afhandeling omgevingsvergunningen. • Van de in totaal 1405 ontvangen aanvragen omgevingsvergunningen (waarvan 126 legalisaties woningsplitsing/-omzetting) zijn op 31-12-2018 nog 310 in behandeling. • Gerealiseerd via actieve voorlichting in de aanvraagfase en bij de welstandbehandeling
<p><u>Verordening kwaliteitseisen VTH</u> Als uitwerking van deze door de gemeenteraad in 2016 vastgestelde verordening, wordt op regionale schaal van Zuid Limburg een gezamenlijk plan ontwikkeld, waarin kwaliteitseisen worden opgenomen voor de taken vergunnen, toezicht en handhaven.</p> <p><u>Nieuwe wetgeving</u> Volgens de laatste berichtgevingen is de ingangsdatum van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen uitgesteld tot 1 januari 2019. Met deze wet verschuift de verantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging bij bouwwerken van gemeenten naar private keuringsinstanties. De ontwikkelingen worden op de voet gevolgd en waar nodig worden voorbereidingen getroffen voor de uitvoeringsorganisatie Vergunnen en Toezicht.</p>	<p>Plan nog in ontwikkeling bij regiogemeenten en voorstellen zijn in voorbereiding.</p> <p>Ingangsdatum van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is gelijk gesteld aan de ingangsdatum van de nieuwe Omgevingswet 01-01-2021. Ambtelijke voorbereidingen worden onverminderd voortgezet.</p>

<p>RUD Zuid Limburg De RUD Zuid-Limburg adviseert over, dan wel verleent, voor 18 gemeenten en de provincie, in mandaat omgevings- (milieu-, bouw-, sloop-, enzovoort.) vergunningen, houdt daar toezicht op en treedt zo nodig handhavend op. Voor Maastricht worden enkel de basistaken en enkele specialistische taken milieu verricht, vastgelegd in het jaarlijks uitvoeringsprogramma.</p>	<p>De RUD ZL rapporteert strikt op kwartaalbasis de voortgang van de invulling van het werkprogramma. Afspraken en uren 2018 zijn gerealiseerd. Tevens verantwoording via begroting en jaarrekening RUD ZL alsmede jaarlijkse RIB 01-09-2018.</p>
<p>Toezicht op De Karosseer De in 2012 ingezette koers van gemeentebreed en gecoördineerd toezicht en controle van de bedrijven van De Karosseer wordt voortgezet. Dit geldt ook voor de overige woonwagenlocaties en de locaties met woonboten.</p>	<p>De toezichtactiviteiten zijn onverminderd voortgezet.</p>

► *Monumenten, archeologie en cultuurhistorie (cultureel erfgoed)*

Instandhouden cultureel erfgoed en archeologie	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p>Om aan bovenstaande doelstelling te voldoen zetten we in 2018 ondermeer in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren actieplan stimulering bewustzijn monumenteigenaren. Aandachtspunten in 2018 zijn: Toegankelijk maken restauratierichtlijnen, Verbeteren website, Opzetten informatie-apps, Organiseren restauratiemarkt • Uitvoeren actieplan “Erfgoed Bewust, Bewaard, Bemind”. Aandachtspunten in 2018 zijn: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bouwhistorische ondersteuning ○ Professionalisering Open Monumentendag. ○ ontwikkelen menukaart voor restauratie ○ Toepassen informatie-app ○ Opstellen verbeterboek voor complexen • De provincie Limburg heeft voor het restaureren van monumenten een subsidieregeling op basis van cofinanciering. De gemeente coördineert subsidie-aanvragen van eigenaren van rijksmonumenten. • Uitvoeren jaarschijf 2018 onderhoud vestingwerken en walmuren (zie P13), hierbij volgen we het opgestelde programma uit 2016. • Uitvoeren aanstralingbeleid op prominente monumentale panden in samenwerking met eigenaren (zoals b.v. het Bonnefantenmuseum) en op civiele kunstwerken (zoals b.v. de Servaasbrug). 	<ul style="list-style-type: none"> • Actieplan stimulering bewustzijn monumenteigenaars. door ziekte medewerker in 2018 wordt dit uitgerold in 2019. • Uitvoeren actieplan Erfgoed BBB: opgestart en deels gerealiseerd. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ondersteuning continu. ○ Gesprek met Centre Ceramique lopende om synergiën te vinden. ○ Bekijken hoe dit geïncorporeerd kan worden in de groene menukaart – loopt door in 2019. ○ Informatie-app i.s.m Tab-Geo in pilot opgezet. ○ Vanwege ziekte medewerker voorlopig uitgesteld. • Coördinatie subsidieaanvragen, 3 cases binnengekregen en afgehandeld. • Conform gerealiseerd. • Voorbereidingen opgestart, verder uitvoering in 2019.

<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van wettelijke taken op gebied van archeologie en monumenten, dat betekent het toetsen van de omgevingsvergunningen en restauratiewerken. • Daarnaast het uitvoeren van de Bevoegd Gezag rol voor archeologie binnen de gemeentegrenzen van Maastricht. Hiertoe behoort het begeleiden van het archeologische onderzoek bij o.a. de herinrichting van Tapijn en de gebiedsontwikkeling Belvédère • Tezamen met 8 andere gemeentes in Zuid-Limburg en de Provincie geven we vorm aan het programma Via Belgica. Onder andere het verder uitwerken van de archeologische app. • In het kader van het Interreg V EMR programma Terra Mosana gaan we samen met Euregionale partners de geschiedenis van de Euregio Maas-Rijn vertellen door middel van innovatieve technieken. • Verder zullen we samen met de provincie en de regio de digitalisering voor cultureel erfgoed gaan uitwerken om dit beter publiek toegankelijk te maken. 	<ul style="list-style-type: none"> • continue uitvoering. • continue uitvoering • programma opgestart in 2018 en loopt door in 2019. • programma opgestart in 2018 en loopt door in 2019. • Maastricht is koploper ten opzichte van andere gemeentes en de Provincie; wordt verder uitgerold in 2019.
--	--

3. Wat heeft het gekost?

Programma 10 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	24.437	16.648	18.195	1.547 N
- Kapitaallasten	4.232	4.144	3.484	660 V
- Apparaatskosten	7.122	6.976	6.440	536 V
- Storting in voorzieningen	1.144	1.300	2.651	1.351 N
- Overige lasten	11.939	4.228	5.620	1.392 N
(b) Totale baten	19.137	10.971	16.910	5.939 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	5.300	5.677	1.285	4.392 V
Storting in reserves	1.724	1.724	1.781	57 N
Onttrekking uit reserves	243	300	223	77 N
Resultaat	6.781	7.101	2.843	4.258 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2018
Beheer en exploitatie bebouwd onroerend goed	2.948
Grootstedelijke projecten	3.731

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 4,392 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

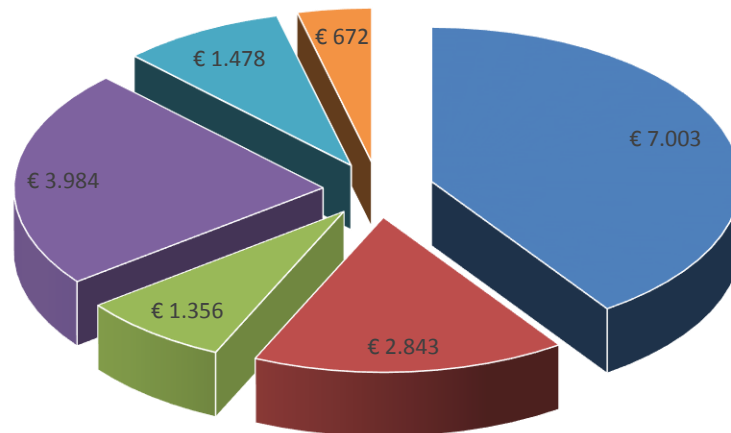
- Onderuitputting kapitaallasten tgv achterblijven investeringen € 0,660 mln. V
- Voordeel apparaatskosten € 0,536 mln. V
- Bebouwd onroerend goed regulier exploitatieresultaat € 0,465 mln. V
- Bebouwd onroerend goed verkoop panden € 0,692 mln. V
- Bebouwd onroerend goed taakstelling verkoop pandne € 0,327 mln. V
- Bebouwd onroerend goed storting voorziening € 1,310 mln. N
- Onbebouwd onroerend goed verkoop gronden € 0,406 mln. V
- Bouwgrondexploitatie/projecten € 0,659 mln. V
- Bouwleges € 2,400 mln. V
- Sloop Severenstraat € 0,200 mln. N
- Diverse posten (o.a. cultureel erfgoed/bestemmingsplannen) € 0,243 mln. N

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Gebiedsontwikkeling Noord Oost (minder onttrokken) € 0,077 mln. N
- Mecc (meer gestort) € 0,057 mln. N

Programma 10: lasten

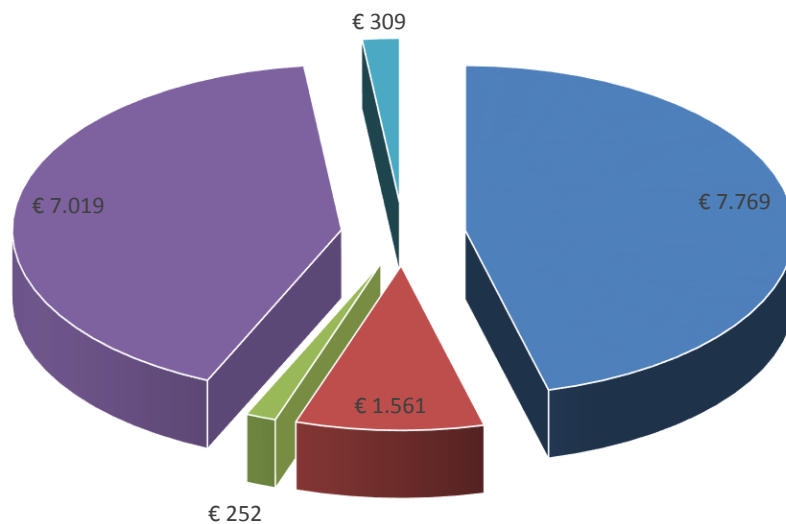
bedragen x 1.000

- Beheer en exploitatie Vastgoed
- Grootstedelijke projecten
- Bestemmingsplannen
- Bouwtoezicht
- Beleed en ontwikkeling algemeen
- Cultureel erfgoed

Programma 10: baten

bedragen x 1.000

- Beheer en exploitatie Vastgoed
- Grootstedelijke projecten
- Bestemmingsplannen
- Bouwtoezicht
- Beleed en ontwikkeling algemeen

1. Wat willen we bereiken?

▶ *Wat is de programmadoelstelling?*

In Maastricht en de omliggende regionale woningmarkt zorgen voor voldoende woningen van voldoende kwaliteit, rechtvaardig verdeeld voor wat betreft de sociale huursector en aansluitend bij de wensen van zowel de huidige bewoners als nieuwe (potentiële) bewoners.

▶ *Wat merkt de burger daarvan?*

- Woningzoekende vindt snel een woning, omdat aanbod beter aansluit op de vraag.
- Door een beheerste uitbreiding van de woningvoorraad wordt overaanbod (en daarmee prijsdaling, slechte verhuurbaarheid en leegstand) voorkomen.
- Bewoners zijn tevreden over hun buurt en directe woonomgeving. Potentiële nieuwe bewoners hebben voldoende keuze bij het zoeken van een woning in Maastricht.

▶ *BBV beleidsindicatoren*

indicator	jaar ¹	Maastricht	gemeenten 100.000 – 300.000	Bron ²
Aantal nieuw gebouwde woningen per 1000 woningen ³	2016	0,3	7,3	1a
1) Meest recente peiljaar is weergegeven. 2) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 26-3-2019 waarbij geldt: (1a) ABF - Systeem woningvoorraad. 3) Deze vanuit het BBV verplicht gestelde indicator heeft voor Maastricht beperkte waarde. Omdat onze bevolking weinig tot niet groeit is er sprake van weinig nieuwbouw.				

▶ *Maastrichtse beleidsindicatoren*

Indicator	jaar	Maastricht	Bron ¹
Oordeel Maastrichtenaar over zijn woonomgeving (1=zeer slecht; 10=zeer goed)	2016	7,3	1
	2018	Nog niet bekend	
	Ambitie 2018	≥ 7,3	
Ontwikkeling woningvoorraad. Aantal eenheden per jaar	2017	470	2
	2018	-71 ³	
	Ambitie 2018	160	
% woningzoekenden < 30jaar dat met succes een corporatiewoning heeft gevonden	2018	X ²	3
% woningzoekenden 30-55 jaar dat met succes een corporatiewoning heeft gevonden			
% woningzoekenden > 55 jaar dat met succes een corporatiewoning heeft gevonden			
% woningzoekenden (gemiddeld over alle leeftijden) dat met succes een corporatiewoning heeft gevonden			
1) Bron: (1) Stadspeiling; (2) Woonprogrammering Maastricht 2016-2020 en BAG; (3) Jaarrapportage Woningbureau Maastricht 2) Met ingang van 2018 is Thuis in Limburg op een ander registratiesysteem overgestapt. Cijfers voor 2018 kunnen bij deze indicatoren daarom niet worden gegeven. Conform begroting 2019 zal informatie over de slaagkans van woningzoekenden in andere vorm worden meegenomen en gepresenteerd worden aan de raad bij de evaluatie van de prestatieafspraken. 3) Betreft saldo van nieuwbouw (+ 91), woningsplitsing (+ 109), administratieve correctie (-3) en sloop (- 271)			

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► Verbonden partijen

De verbonden partij “Wonen boven winkels Maastricht NV” is sinds medio 2016 een beheersorganisatie. De NV heeft op het gebied van woningontwikkeling geen betekenis meer. Daarom is deze niet in programma 11 opgenomen maar wél terug te vinden bij de paragraaf verbonden partijen.

► Wonen

Visieontwikkeling	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
Eind 2017/begin 2018 zal een nieuwe woonvisie worden vastgesteld. Deze is/wordt in een interactief proces met stedelijke partners en in samenspraak met de raads werkgroep wonen opgesteld. Het proces is mede afgestemd op het proces van de te ontwikkelen Omgevingsvisie.	Conform planning heeft de raad 30 januari 2018 de nieuwe lokale woonvisie vastgesteld.

Borgen tactische doorvertaling visie	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
A Lokaal <u>1) Stedelijke meerjarenovereenkomst en jaarlijkse prestatieafspraken</u> Sinds 2015 worden op basis van de stedelijke meerjarenovereenkomst Wonen en Wijken themagewijs prestatieafspraken met de corporaties gemaakt. Deze afspraken voldoen aan de vereisten van de Woningwet. In 2018: <ul style="list-style-type: none">• worden samen met de stedelijke partners de eind 2017 af te sluiten afspraken voor 2018 uitgevoerd;• worden in het voorjaar samen met de corporaties de afspraken voor het jaar 2017 (gemaakt in 2016) geëvalueerd;• worden vanaf het voorjaar, op basis van de nieuwe woonvisie, de afspraken voor 2019 voorbereid.	<ul style="list-style-type: none">• In zes werkgroepen (duurzaamheid, woonruimteverdeling, vastgoed, wonen en zorg, betaalbaarheid, veiligheid en leefbaarheid) heeft de uitvoering plaatsgevonden.• De evaluatie van de prestatieafspraken 2017 is uitgevoerd en is op 11 september 2018 gepresenteerd in een stadsronde.• Op 15 november 2018 zijn de prestatieafspraken 2019 ondertekend door de woningcorporaties, hun huurdersbelangenverenigingen en de gemeente.

2) Doorvertaling lokale woonvisie

De uitvoering van de nieuwe lokale woonvisie vindt primair plaats via de prestatieafspraken met de corporaties. Deze visie is voor de corporaties de basis voor hun voorstellen ("bod") voor de invulling van de prestatieafspraken voor 2019. In 2017 hadden onderstaande thema's prioriteit bij de uitvoering. Deze zijn voor de begroting 2018 geactualiseerd. Zowel de thema's zelf als de uitwerking daarvan kunnen wijzigen als de nieuwe woonvisie daar aanleiding toe geeft.

Zorg en seniorenhuisvesting

Het langer thuis wonen wordt gestimuleerd door middel van een voorlichtingscampagne (hoe maak je een woning levensloopbestendig(-er)). Verder wordt de positie van personen met een WMO-verhuisindicatie op de sociale huurwoningmarkt verbeterd door de verhuisindicatie beter te laten aansluiten op het woningaanbod in de diverse huursegmenten.

Er wordt een plan van aanpak gereed gemaakt waarbij duidelijk is welke ketenpartner op het gebied van wonen, welzijn en zorg wanneer en met welke middelen een bijdrage gaat leveren aan voldoende zorggeschikt woningaanbod in Maastricht.

Huisvesting vergunninghouders

Het Rijk stelt op basis van inwonertal van gemeenten en de prognose van instroom van vluchtelingen de huisvestingstaakstelling vast. Programmatische sturing in Maastricht vindt plaats via 'Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen in Maastricht'. Over de huisvesting van statushouders maakt de gemeente jaarlijks afspraken met corporaties via de bestuursopdracht woonruimteverdeling.

De wettelijke taakstelling zal binnen de mogelijkheden van gemeenten, corporaties en andere ketenpartners worden uitgevoerd. Daarbij wordt aangesloten bij de provinciale afspraken vanuit het zogenaamde Limburgse Maatwerk. Dit betekent naast reguliere huisvesting (in corporatiewoningen) het zoveel mogelijk benutten van bestaande woningen en ander vastgoed. Uitgangspunt blijft een rechtvaardige en evenwichtige woonruimteverdeling voor alle huisvestingsdoelgroepen en daar waar noodzakelijk het creëren van tijdelijke woonvormen binnen de provinciale beleidskaders.

Zorg en seniorenhuisvesting

Voorlichtingscampagne 'Langer thuis in Maastricht' wordt naar verwachting in 2019 uitgerold.

Plan van aanpak Wonen en Zorg is vastgesteld door Bestuurlijk Overleg Wonen en Wijken.

Gestart is met voorbereidende onderzoeken naar de motieven van mensen met Wmo-indicatie om niet te verhuizen en naar een (betere) match tussen vraag en aanbod naar zorggeschikte sociale huurwoningen.

Huisvesting vergunninghouders

De taakstelling 2018 is niet volledig gehaald (taakstelling 171, realisatie 150 personen).

Oorzaken:

- o Niet tijdig aanleveren door COA van het aantal te huisvesten vergunninghouders;
- o Samenstelling instroom vluchtelingen (o.a. veel grote gezinnen met nareizigers) i.r.t. deels niet passend woningaanbod;
- o Later beschikbaar komen woningen a.g.v. asbestsanering bij renovatie (technische leegstand).

De restant taakstelling 2018 wordt opgeteld bij de taakstelling 2019. Daarmee was al rekening gehouden in het Jaarplan Woonruimteverdeling.

Verder zijn 'statushouders' (in combinatie met andere doelgroepen die met spoed huisvesting zoeken) opgenomen in de uitvraag tijdelijke woningen (zie ook 'tijdelijk wonen').

Studentenhuisvesting

De vraag naar en het aanbod van (zelfstandige en onzelfstandige) studentenhuisvesting wordt gemonitord. Daarnaast ondersteunen wij de verdere uitrol van het keurmerk Prettig Wonen.

In 2017 is de pilot Student en Leefbaarheid afgerond.

De uitkomsten hiervan zullen -binnen het kader van het Actieprogramma Student en Stad- worden verwerkt in de verdere verbetering van de integrale inzet gericht op leefbaarheid in relatie tot studentenhuisvesting/kamergewijze verhuur.

Eind 2018 wordt conform afspraak met de raad gestart met een evaluatie van het beleid voor het splitsen en omzetten van woningen.

Studentenhuisvesting

De uitkomsten van een eind 2017 gestarte analyse van vraag en aanbod studentenhuisvesting zijn met de raad en belanghebbenden besproken in de stadsronde van 6 februari 2018. Voorafgaand daaraan is de raad hierover per RIB van 16 januari geïnformeerd. Hierop volgend is in opdracht van de UM tijdelijke huisvesting van ruim 200 eenheden op Annadal gerealiseerd.

Eind 2018 is in overleg met de raad besloten de planning voor de programmering studentenhuisvesting (gepland voor 2020) in de tijd naar voren te halen. In december 2018 zijn de voorbereidingen hiervoor gestart.

In het kader van het Keurmerk Prettig Wonen heeft de gemeente enkele bijeenkomsten van de multidisciplinaire werkgroep georganiseerd en begeleid. De nadruk heeft gelegen op het testen of het keurmerkconcept werkt. Dit heeft geresulteerd in 41 panden met 472 wooneenheden met een keurmerk). Het keurmerk wordt vanaf 2019 uitgerold naar de rest van de markt.

Pilot Student en Leefbaarheid: zie programma Veiligheid. Conform planning is de evaluatie van het beleid voor splitsen en omzetten in oktober 2018 afgerond. Na bespreking van de resultaten in de stadsronde van 6 november en de raadsronde van 20 november heeft het college op 18 december besloten om het beleid ongewijzigd voor te zetten.

<p>Aanpak particuliere woningvoorraad</p> <p>Er wordt overleg gevoerd met de regio Zuid-Limburg en het ministerie van BZK over de vraag of Zuid-Limburg een proeftuin kan worden voor een bredere, meer grootschalige aanpak van de particuliere woningvoorraad, met name op het gebied van knellende regelgeving. Mede afhankelijk hiervan wordt in Maastricht een pilot opgezet voor de aanpak van enkele woningen in de meest urgente buurt(en) met relatief veel particulier bezit.</p> <p>Tijdelijk wonen</p> <p>In 2017 is een pilot opgezet voor de realisatie van maximaal 20 tijdelijke huurwoningen in het betaalbare segment voor diverse doelgroepen (bijvoorbeeld starters, jongeren en vergunninghouders). Deze zullen naar verwachting in 2018 zijn opgeleverd. Op basis van een evaluatie zal uiterlijk in 2019 besluitvorming plaatsvinden over een eventueel vervolg van de pilot.</p>	<p>Aanpak particuliere woningvoorraad</p> <p>Een concept startnotitie voor de aanpak particuliere woningvoorraad is opgesteld. Deze zal na goedkeuring door het bestuurlijk overleg wonen Zuid Limburg de start vormen voor de uitvoering.</p> <p>Tijdelijk wonen</p> <p>Oplevering van de pilot door woningcorporatie Maasvallei heeft vertraging opgelopen en zal in 2019 plaatsvinden. December 2018 is een uitvraag gedaan voor de ontwikkeling van maximaal 500 tijdelijke woningen om tijdelijke tekorten op te vangen voor verschillende doelgroepen als studenten, maar ook voor mensen die met spoed op zoek zijn naar een betaalbare huurwoning. Dit is in lijn met de lokale woonvisie en de regionale afspraken over woonbeleid.</p>
<p><u>3) Uitvoeren beleid woningsplitsing en kamerverhuur</u></p> <p>In 2018 wordt conform de bestaande kaders geadviseerd over plannen voor splitsen en omzetten van woningen. Deze kaders bestaan uit het in juli 2016 vastgestelde beleid, aangevuld met de collegebesluiten van maart en april 2017 over de uitkomsten van de nulmeting kamergewijze verhuur en het op experimentele basis invoeren van het afstandscriterium bij kamergewijze verhuur.</p> <p>De evaluatie van het afstandscriterium wordt eind 2018 gestart, als onderdeel van de evaluatie van het totale beleid voor splitsen en omzetten.</p> <p>Het ontwerp facetbestemmingsplan woningsplitsing en woningomzetting wordt in het eerste kwartaal 2018 ter inzage gelegd. Dit is de juridisch-planologische doorvertaling van het beleid. Na vaststelling door de raad beschikt de stad over een stadsbreed en voor alle buurten gelijkloidend planologisch regime.</p>	<p>Gerealiseerd.</p> <p>Gerealiseerd; als onderdeel van de totale evaluatie heeft het college besloten om het afstandscriterium evenals de andere beleidsinstrumenten tot eind 2020 ongewijzigd voort te zetten. Daarbij is tevens op basis van de uitkomsten van de jaarlijkse nulmeting de geactualiseerde lijst vastgesteld met straten die op slot staan voor verdere uitbreiding van kamergewijze verhuur.</p> <p>De ter inzagelegging is cf. planning uitgevoerd. Behandeling van het facetplan door de raad vindt plaats in 2019.</p>

B Regionaal	
1 <u>Doorvertaling structuurvisie wonen Zuid-Limburg</u> De structuurvisie wonen Zuid-Limburg wordt doorvertaald in een (sub-)regionale woonprogrammering.	Er is een planvoorraadlijst opgesteld. Deze geeft -voor het eerst- een totaalbeeld van alle woningbouwplannen in Maastricht-Heuvelland, inclusief de hardheid van de plannen en een beoordeling op basis van regionaal vastgesteld beleid en markttechnische aantrekkelijkheid.

Borgen operationele vertaling visie	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
A Lokaal	
1. <u>Afspraken maken over uitvoering lokaal woonbeleid en daaraan gerelateerde onderwerpen</u> Gezamenlijk uitvoering geven aan de prestatieafspraken 2018 en voorbereiden en vaststellen van prestatieafspraken 2019. Gemeente, corporaties en huurdersbelangenverenigingen voeren hierover periodiek ambtelijk en bestuurlijk overleg. Met de andere woningmarktpartijen maken we afspraken op planniveau.	Op 15 november 2018 zijn de prestatieafspraken 2019 ondertekend. In 2018 opgepakt: <ul style="list-style-type: none"> o Wonen en zorg: i.s.m. externe partners geschreven Plan van aanpak Wonen en Zorg – Ouderenhuisvesting is bestuurlijk vastgesteld. o De pilot Housing (centrale toewijzing huisvesting bijzondere doelgroepen) is uitgevoerd. o Veiligheid & leefbaarheid: Proces om te komen tot een meerjarenprogramma veiligheid is geïnitieerd. o Duurzaamheid: monitoren voortgang om te komen tot gemiddeld label B. o Vastgoed & Betaalbaarheid: tijdelijke dip (mismatch vraag/aanbod) opgelost. o Woonruimteverdeling: De woningbegroting voor 2018 opgesteld. <p>Op planniveau zijn er gesprekken gevoerd met woningmarktpartijen. Daarnaast heeft in 2018 de eerste samenwerkingstafel Maastrichtse Woningmarkt plaatsgevonden. Deze samenwerkingstafel was gericht op het betrekken bij en informeren van marktpartijen over aankomend beleid op het vlak van grondbeleid, studentenhuisvesting, tijdelijke huisvesting en de omgevingsvisie.</p>
2. <u>Vraaggericht bouwen stimuleren</u> Er wordt ruimte geboden aan initiatieven voor (collectief) particulier opdrachtgeverschap (CPO) op de volgende locaties: de gebiedsontwikkeling A2 en Belvédère, de herstructurering i.o.m. de betrokken marktpartijen en de kavels bij Ambyerveld. Initiatieven worden actief gefaciliteerd en ondersteund. In 2018 wordt verdere uitvoering gegeven aan het in november 2016 door de raad vastgestelde actieplan Vraaggericht Bouwen. Dit betekent meer communicatie over het thema vraaggericht bouwen en subsidies voor procesbegeleidingskosten van CPO-projecten (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) en kluswoningen.	In 2018 zijn twee CPO-projecten (Sphinxtuin en Les Mouleurs) met de bouw van start gegaan. Beide projecten zijn door de gemeente financieel ondersteund met een subsidie voor de procesbegeleidingskosten. Daarnaast zijn er in 2018 drie subsidies voor kluswoningen verleend.

<p>3. <u>Woonruimteverdeling</u> De gemeente is ambtelijk vertegenwoordigd in het beleidsteam woonruimteverdeling. De uitvoering van de in 2016, in het kader van de prestatieafspraken herijkte afspraken over de woonruimteverdeling, zal worden gevolgd. Verder wordt de integratie van het Woningbureau en Thuis in Limburg gevolgd, met bijzondere aandacht voor het niveau van (off- en online) dienstverlening voor de Maastrichtse woningzoekende en de (blijvende) implementatie van de woonruimteverdelingsafspraken. De resultaten van de woonruimteverdeling worden getoetst aan de in het beleidsteam vastgestelde “verdeelbegroting” en de in gemeentelijke begroting opgenomen beleidsindicator “”slaagkans””.</p>	<p>De integratie van het Woningbureau Maastricht in Thuis in Limburg is in 2017 afgerond. Afspraken over de woonruimteverdeling tussen corporaties en gemeente zijn vastgelegd in het Jaarplan Woonruimteverdeling 2018. Monitoring van die afspraken vindt plaats door het beleidsteam Woonruimteverdeling. Over monitoring zijn in 2018 in samenwerking met de huurdersverenigingen nadere afspraken gemaakt die in het Jaarplan 2019 zijn uitgewerkt. De indicator “Slaagkans” maakt daar onderdeel van uit.</p>
<p>B Regionaal</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Regionale programmering</u> Alle woningbouwplannen voor de subregio Maastricht-Heuvelland worden regionaal getoetst aan de SVWZL (StructuurVisie Wonen Zuid-Limburg) om te bepalen of zij doorgang kunnen vinden en dus op de regionale programmeringslijst kunnen worden geplaatst. • <u>Structureel grensoverschrijdend vooroverleg</u> Het structurele overleg tussen Maastricht en Riemst en Lanaken wordt beëindigd. In de plaats daarvan wordt door de provincies Belgisch en Nederlands Limburg, in overleg met alle grensgemeenten, een grensoverschrijdende Woonmonitor ontwikkeld. Doel is in eerste instantie het vergelijkbaar maken van gegevens en het ontwikkelen van een gezamenlijke monitor, die wellicht in de toekomst aanleiding kan zijn tot gezamenlijke afspraken. 	<p>In 2018 zijn wederom verschillende plannen regionaal getoetst en indien passend binnen de beleidskaders op de programmeringslijst geplaatst, zodat ze kunnen worden uitgevoerd.</p> <p>De grensoverschrijdende monitor is in 2018 verder uitgewerkt en zal naar verwachting in 2019 gereed zijn.</p>

<p>Overig</p>	
<p>Beoogde prestaties 2018</p>	<p>Realisatie 2018</p>
<p><u>Monitoring</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Stedelijke programmering woningbouw.</u> Via de provinciale woonmonitor wordt de voortgang in de woningbouw en de ontwikkeling van de plancapaciteit gevolgd. Indien nodig, stellen wij aparte aanvullende rapportages op. • <u>Meerjarenovereenkomst en prestatieafspraken met corporaties.</u> Elk jaar worden de afspraken over het voorgaande jaar gezamenlijk geëvalueerd en met de raad gedeeld. 	<p>De gegevens over de plancapaciteit zijn conform planning aangeleverd.</p> <p>Evaluatie afspraken 2017 heeft plaatsgevonden en de prestatieafspraken voor 2019 zijn 15 november ondertekend.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Provinciale Woonmonitor Voor deze monitor leveren wij jaarlijks de benodigde gegevens aan. Met de provincie blijven wij in overleg over verdere verbetering van deze monitor. De provinciale monitor geeft een gedetailleerd beeld over de ontwikkelingen op de woningmarkt, met name provinciaal en regionaal en op onderdelen ook lokaal. 	<p>De gevraagde gegevens zijn aangeleverd. De provinciale woonmonitor 2018 is opgeleverd.</p> <p>In juli 2018 heeft de minister BZK het landelijke beleidskader “gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid” gepresenteerd. Naar aanleiding daarvan zijn eerste verkennende gesprekken gevoerd om het rijksbeleidskader naar de regionale en lokale situatie te vertalen.</p>
--	---

3. Wat heeft het gekost?

Programma 11 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	6.016	6.672	3.055	3.617 V
- Kapitaallasten	2.115	2.115	2.024	91 V
- Apparaatskosten	503	509	514	5 N
- Storting in voorzieningen				
- Overige lasten	3.398	4.048	517	3.531 V
(b) Totale baten	41	41	33	8 N
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	5.975	6.631	3.022	3.609 V
Storting in reserves		845	845	
Onttrekking uit reserves	2.455	3.950	478	3.472 N
Resultaat	3.520	3.526	3.389	137 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2018
Gem.aandeel Stedelijke Ontwikkeling (Tapijnkazerne)	958

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 3,609 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Lasten i.v.m. mutaties reserves (ISV/Krimpgelden) € 3,472 mln. V
- Diverse posten € 0,137 mln. V

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Stadsvernieuwing (minder onttrokken) € 1,817 mln. N
- Krimpgelden (minder onttrokken) € 1,655 mln. N

1. Wat willen we bereiken?

► Wat is de programmadoelstelling?

Het zorgen voor een robuuste en duurzame bereikbaarheid.

► Wat merkt de burger daarvan?

- Verbeteren bereikbaarheid
- Verbeteren verkeersveiligheid
- Verhogen fietsgebruik
- Verhogen OV-gebruik
- Optimalisatie van vraag en aanbod parkeren
- Verduurzamen van mobiliteit

► BBV beleidsindicatoren

Het rijk heeft in 2018 besloten dat de BBV indicatoren 'aantal ziekenhuisopnamen na verkeersongeval met een motorvoertuig' en 'aantal ziekenhuisopnamen na verkeersongeval met een fietser' vervallen als gevolg van gewijzigd beleid bij bronhouder VeiligheidNL. Dat heeft tot gevolg dat onvoldoende actuele gegevens voor deze indicatoren voor gemeenten beschikbaar zijn. Daardoor zijn deze indicatoren niet meer duurzaam.

► Maastrichtse beleidsindicatoren

Indicator	jaar ¹	Maastricht	Bron ²
Aantal fietsers dat Maasbruggen passeert	2017	27.000	2
	2018	29.000	
	Ambitie 2018	27.000	
aantal betaalde parkeerplaatsen in het centrum	2017	7300	3
	2018	7.300	
	Ambitie 2018	7300	
aantal betaalde parkeerplaatsen op P+W locaties	2017	525	3
	2018	525	
	Ambitie 2018	525	
aantal betaalde parkeerplaatsen op P+R locaties	2017	600	3
	2018	800	
	Ambitie 2018	650	

1) In de kolom jaar worden de meest recente gepubliceerde meetmomenten weergegeven.
 2) Bron: (1) Adviesbureau VIA ; (2) Gemeente Maastricht (visuele telling); (3) Q-Park en gemeente Maastricht

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► Verbonden partijen

In dit programma wordt niet nader ingegaan op de beleidsprestaties van een bepaalde verbonden partij, omdat er geen verbonden partij is die specifiek beleidsinspanningen verricht voor het bereiken van de doelstelling van programma 12.

Verbeteren grensoverschrijdende verbindingen	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Realisatie van de Tramverbinding Vlaanderen-Maastricht</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingsplan in ontwerp gereed • Vaststellen definitief verkeersontwerp • Principebesluit rondom demarcatiepunt hoofdspoor-lokaal spoor • Definitieve vormgeving infra + aanvullende voorzieningen • Voorbereiding uitvoering, verkeersmaatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingplan is in behandeling bij Raad van State. • Het ministerie van I&W heeft ProRail opdracht verstrekt om het proces van onttrekking van de goederenlijn Lanaken-Maastricht aan de hoofdspoorweginfrastructuur uit te voeren. Het exacte demarcatiepunt hoofdspoor-lokaalspoor wordt in 2019 vastgesteld. • Er is gestart met het opstellen van het definitieve ontwerp. • Er is gestart met de voorbereiding van de uitvoering en opstellen van een fasering- en verkeersplan. • Planning loopt conform de informatie die in de RIB's is opgenomen.
<p><u>Verbeteren treinverbindingen in (Eu)regio</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De Railagenda van Provincie Limburg omvat ambities voor het verbeteren van de railverbindingen in de (Eu)regio. De gemeente ondersteunt het belang van deze verbindingen en ondersteunt de provincie bij het realiseren van de ambities ten aanzien van de drielandentrein (Aken – Heerlen – Maastricht – Luik) en uitbreiding station Maastricht Noord met extra perrons. <p>De drielandentrein zal in stappen in gebruik genomen worden in de periode 2020 en 2022. De realisatie van de extra perrons is, mede afhankelijk van een besluit over de noodzakelijke rijksbijdrage, voorzien in 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daarnaast wordt samengewerkt aan de sneltramverbinding naar Hasselt (zie: Realisatie van de Tramverbinding Vlaanderen-Maastricht). 	<ul style="list-style-type: none"> • Besluit over uitbreiding Station Maastricht Noord is genomen. Realisatie is voorzien in 2021. <p>Drielandentrein is gaan rijden tussen Maastricht en Aken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zie eerdere tekst over Tramverbinding.

Aanpak knelpunten	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018

<p><u>Goede bereikbaarheid tijdens majeure werkzaamheden</u></p> <p>De afgelopen jaren heeft Maastricht Bereikbaar de hinder in Maastricht beperkt. Dit programma is financieel gedekt tot eind 2017 (zie ook kopje Beter Benutten). In 2018 zal ook sprake zijn van majeure werkzaamheden (zie onderwerp realisatie Noorderbrug). Er is nog geen financiële dekking voor de continuering van de hideraanpak in 2018. Het huidige hinderpakket kost ca. €2,7 mln en heeft dekking in het lopende programma (50/50 Rijk/Regio cofinanciering). Om het hinderpakket ook voor 2018 in te kunnen zetten tijdens de majeure werkzaamheden is een kostenbegroting van ca. 900.000 euro nodig.</p> <p>Het hinderpakket bevat de volgende maatregelen die indien er financiële dekking is ook in 2018 ingezet kunnen worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reistijdmetingen: nauwkeurige monitoring van het verkeer op basis van Bluetooth data. - Probeer de E-bike: e-bikes die bewoners en bezoekers gratis kunnen uitproberen. - Fiets en win bewoners/ stallingsactie Maastricht. - Gedragscampagne <i>Heel Maastricht Fietst</i>. - Nextbike Probeer actie: probeeraanbod voor het deelfietssysteem. - Aantrekkelijke OV aanbiedingen per doelgroep (1) Ontdek het OV, (2) OV- maand abonnement €20,- (3) 2 sterren abonnement €20, (4) Tourpas en (5) inzet €2,- kaartje. - Dit is mijn P+R dag Park & Ride campagne en probeeraanbod. - P+R Noord & Zuid gratis, aanbod maandabonnement €20. - Informatie via www.maastrichtbereikbaar.nl en sociale media, o.a. via de slimme kaart met actuele hinder, werkzaamheden, vertragingen en parkeercapaciteit. - Backoffice: telefonische backoffice voor ondersteuning aan gebruikers. - Monitoring en evaluatie op basis van enquêtes, projectevaluaties en telcijfers. - Tellussen Op basis van tellingen het gebruik van de maatregelen monitoren. 	<p>Eind 2018 zijn de grootschalige werkzaamheden aan de verkeersinfrastructuur afgerond en in gebruik genomen. Het programma Maastricht Bereikbaar is eind 2018 afgelopen.</p> <p>De 12 genoemde Maatregelen zijn door Maastricht Bereikbaar uitgevoerd en afgerond binnen de beschikbare middelen van Maastricht Bereikbaar (daar waar nodig zijn bestaande middelen geherprioriteerd om dit programma te kunnen uitvoeren). Voor 2019 is besloten tot een vervolg aanpak inclusief financiële dekking door de aangesloten partners. Er wordt gewerkt aan een gezamenlijke meerjarenuitvoeringsagenda voor de periode 2019-2023.</p>
<p><u>Realisatie Noorderbrug</u></p> <p>De Noorderbrug wordt conform plan uitgevoerd. Mijlpalen 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afbouw Knooppunt Boschpoort inclusief herstel fietsverbinding over de Noorderbrug • Ombouw Cabergerweg en Frontensingel • Ingebruikname vernieuwde hoofdverkeerssysteem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fietsverbinding over Noorderbrug is in gebruik genomen. • Autostructuur knooppunt Boschpoort en Cabergerweg en Frontensingel is open. Aan afwerking Fietsstructuur en groen wordt nu de laatste hand gelegd. • Het vernieuwde hoofdverkeerssysteem is in gebruik genomen.

<p><u>Fiets</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen nieuw fietsverkeersplan. • Oplevering fase 1 (Meerssen-Beek) van de snelfietsroute tussen Maastricht en Sittard (zie programma Beter Benutten) en besluitvorming inzake fase 2 Meerssen-Maastricht. • Continueren gedragsbeïnvloeding-maatregelen binnen het programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar (BBMB) evenals diverse stimuleringsactiviteiten (E-bike, OV-fiets). De omvang hiervan is afhankelijk van het vervolg van het programma Beter Benutten • Verdere planuitwerking en besluitvorming inzake vlakfietsroute Maastricht-Aken zodat de uitvoering eind 2018 kan starten. • Inzet van evenementenfietsstallingen. • Opstellen plan voor invulling fietsstraat Mergelweg in samenspraak met de omgeving. • Verbreden profiel op (deel) Borgharenweg (fase 1) waardoor de kwaliteit van de fietsroute en de veiligheid voor de fietser wordt verbeterd. • De Fietsstructuur op en rondom de Groene Loper en de Noorderbrug wordt afgebouwd en in gebruik genomen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Start opstellen fietsplan zal plaatsvinden na besluitvorming van de Omgevingsvisie. • Snelle fietsroute Maastricht – Sittard fase 1a (Meerssen – Beek) is in gebruik genomen. Het Rijk heeft in het najaars MIRT eind 2018 besloten aan de realisatie € 1.5 mln bij te dragen. Besluitvorming over Snelle Fietsroute fase 1b (Maastricht – Meerssen) zal in 2019 plaatsvinden. • De gedragsbeïnvloedingsmaatregelen en stimuleringsmaatregelen binnen het programma Maastricht Bereikbaar zijn uitgevoerd. • De planvorming van de Trambaan Fietsroute is in 2018 opgepakt en uitgewerkt. Definitieve besluitvorming over de realisatie zal pas in 2019 plaatsvinden. • De evenementenstalling is in 2018 veelvuldig ingezet bij evenementen en topdagen. • Plan is opgesteld in samenspraak met belanghebbenden. • Voor de Borgharenweg is een tijdelijke oplossing gerealiseerd, namelijk eenrichtingsverkeer voor autoverkeer om zo meer ruimte te krijgen voor de fietser. Dit betreft nog wel een tijdelijke situatie. • De fietsstructuur rondom de Groene Loper en Noorderburg is in gebruik genomen. De uitvoering van de fietsverbinding tussen Boschstraat en Noorderbrug is in 2018 gestart. Openstelling vindt plaats in 2019.
<p><u>Uitvoering OV-concessie Provincie Limburg:</u> In 2018 zullen de werkzaamheden in het ontwikkelteam met vervoerder Arriva en opdrachtgever Provincie Limburg worden gecontinueerd. Verbetermogelijkheden in het openbaar vervoer zullen op haalbaarheid worden onderzocht. Er zal daarnaast specifiek aandacht zijn voor de verdere elektrificatie van de stadslijnen in Maastricht. De gemeente Maastricht heeft hierin een signaalfunctie.</p>	<p>In samenwerking met Arriva en de Provincie Limburg is verder invulling gegeven aan verbeteren van het openbaar vervoer in en om Maastricht. Diverse haltes, waaronder oplaadpunten voor elektrische bussen zijn gerealiseerd. Vier stadslijnen worden sinds eind 2018 gereden door elektrische bussen. De overige stadslijnen volgen medio 2019.</p>
<p><u>Nieuw verkeersveiligheidsplan</u> In 2018 wordt een nieuw verkeersveiligheidsplan vastgesteld.</p>	<p>Het thema verkeersveiligheid is integraal onderdeel van de Mobiliteitsvisie die in 2019 ter besluitvorming voorgelegd zal worden.</p>

Maastricht Bereikbaar	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<ul style="list-style-type: none"> • Afronden en evalueren van het lopende programma Beter Benutten 2015-2017. • Opzetten en opstarten van het nieuwe programma Korte Termijn Aanpak 2018-2021 met daarin: <ul style="list-style-type: none"> - Het behouden en verder uitbreiden van de succesvolle publiek-private samenwerking in de werkgeversaanpak, de Regioregie, MEA Industrie en de implementatie van het ITS spoor Talking Traffic. Het in stand houden van het programmabureau is hiervoor randvoorwaardelijk. - Continueren en verder door ontwikkelen van succesvolle formules op het gebied van fiets- en OV stimulering, P&R en knooppuntenimpuls, werkgeversaanpak, slim parkeren, logistiek voor stad en regio en de opschaling van Talking Traffic pilots in de regio. - Slimme financiële deals met overige regionale en Rijks partners is randvoorwaardelijk voor de inzet van de middelen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar 2012-2017 is afgerond en geëvalueerd. • In 2018 zijn lopende acties (zie ook goede bereikbaarheid tijdens majeure wegwerkzaamheden) gecontinueerd en opgestarte projecten uit de periode 2012-2017 die nog niet gereed waren uitgevoerd. In 2018 is met partners overeenstemming bereikt over ambitie en financiering van het jaarplan 2019, gebaseerd op de ambities van Korte Termijn Aanpak. Overeengekomen is met de partners dat in 2019 invulling gegeven zal worden aan het opstellen van een meerjarenuitvoeringsagenda 2019-2022.

Stimuleren gebruik van OV en fiets	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Uitvoering programma Vervolg Beter Benutten Maastricht Bereikbaar (VBBMB)</u></p> <p>Het programma VBBMB bevat een investeringsvolume van € 30,5 mln. Naast de fysieke projecten (zie robuuste verkeersinfrastructuur) wordt uitvoering gegeven aan een uitgebreid programma waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - afspraken met werkgevers, - invulling geven aan regioregie (afstemming wegwerkzaamheden), - fietsstimuleringsactiviteiten (o.a. E-bike, continuering burn fat not fuel, uitgifte punt OV-fietsen, start project bike-share ism Arriva); - doorontwikkeling website Maastricht Bereikbaar; - vervolgfase beloningsprogramma 'in beweging' - aanhaking bij het interregionale ITS-project 10% van het programma. 	<p>Het programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar 2012-2017 is afgerond en geëvalueerd. De in het programma opgenomen maatregelen zijn uitgevoerd.</p>

<u>Beheren, uitvoeren en optimaliseren exploitatie (brom)fietsstallingen.</u> Beheer en (laten) exploiteren van de 2 fietsenstallingen met toezicht.	Beheer en exploitatie van de fietsstallingen Markt en Kesselskade heeft plaatsgevonden.
<u>Uitbreiding fietsstalling station Maastricht</u> In december 2017 wordt het project met een capaciteit van ongeveer 3.000 fietsen opgeleverd. Hierna worden in 2018 de projecten 'uitbreiding busstation' en 'inrichting Stationstraat' verder uitgewerkt.	De fietsenstalling onder het stationsplein is opengesteld. Het busstation, stationsplein en stationsstraat zijn opnieuw ingericht en in gebruik genomen.

► *Parkeren als sturingsinstrument*

Aanpak parkeerknelpunten	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<u>Monitorring</u> In gebruik nemen van een parkeermonitor straatparkeren en garageparkeren	De parkeermonitor is onderdeel van het nieuwe Beleidsplan Parkeren. De uitwerking hiervan is in 2018 gestart.
<u>Actualiseren parkeerbeleidplan</u>	Het opstellen van het Beleidsplan Parkeren is in 2018 opgestart en zal in 2019 na vaststelling van de omgevingsvisie ter besluitvorming worden voorgelegd.
<u>Beheren, uitvoeren en optimaliseren van het regime Topdagen;</u> Het huidige verkeerssysteem is op 20 – 25 dagen ontoereikend om het verkeersaanbod te verwerken. Op deze dagen worden verkeersregelaars op straat gezet en specifieke verkeersmaatregelen getroffen om de bezoeker welkom te heten. Hierbij wordt intensief samengewerkt met Q-park, Veolia en de nood- en hulpdiensten.	De aanpak topdagen is in 2018 uitgevoerd in samenwerking met de betrokken partners.
<u>P+R terreinen</u> <ul style="list-style-type: none"> • monitoring gebruik P+R terreinen (Zuid en Oost) • Exploitatie, beheer en onderhoud P+R terrein Maastricht noord en overige P+R terreinen afhankelijk van de evaluatie. 	<ul style="list-style-type: none"> • De pilot P+R Zuid op de locatie van het MECC is niet succesvol gebleken. Daarom is besloten deze locatie begin 2019 te sluiten. De realisatie van P+R Oost is niet uitgevoerd. Nut – noodzaak wordt in het Parkeerplan bekeken. De uitbreiding van P+R Noord is in 2018 in gebruik genomen. De P+R opgave inclusief de extra ambities vanuit het coalitieakkoord zijn onderdeel van het nieuwe Beleidsplan Parkeren. • De exploitatie van de P+R terreinen in uitgevoerd.

► *Beheer en onderhoud verkeersinfrastructuur*

Beheer en onderhoud verkeersinfrastructuur	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering van vervanging van 6 VRI's in het kader van Noorderbrugtrace • Vervanging VRI's : T001, T055, T165, AFS915 en AFS916 – de vervanging van de laatste twee is mede afhankelijk van evaluatie kentekenherkenning & T055 en 165 is mede afhankelijk van voorgang tram. • Evaluatie kentekenherkenning Randwijck. 	<ul style="list-style-type: none"> • De VRI's gekoppeld aan de Noorderbrug zijn opgeleverd. • De vervanging van de VRI's T001, T055, T165 en de selectieve afsluitingen op het Vrijthof AFS915 en AFS 916 zijn doorgeschoven naar 2019. • De evaluatie van de pilot kenteken herkenning is in 2018 opgestart en zal in de eerste helft van 2019 afgerond worden.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 12 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	12.184	13.066	12.081	985 V
- Kapitaallasten	3.793	3.065	3.148	83 N
- Apparaatskosten	3.374	3.290	2.808	482 V
- Storting in voorzieningen		329	375	46 N
- Overige lasten	5.017	6.382	5.750	632 V
(b) Totale baten	11.342	11.852	12.411	559 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	842	1.214	-330	1.544 V
Storting in reserves	2.914	2.929	3.498	569 N
Onttrekking uit reserves	2.869	3.466	2.376	1.090 N
Resultaat	887	677	792	115 N

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2018
Verkeer / mobiliteit	11.156
Verkeersregelinstallaties	2.417
Straatparkeren	240

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 1,544 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

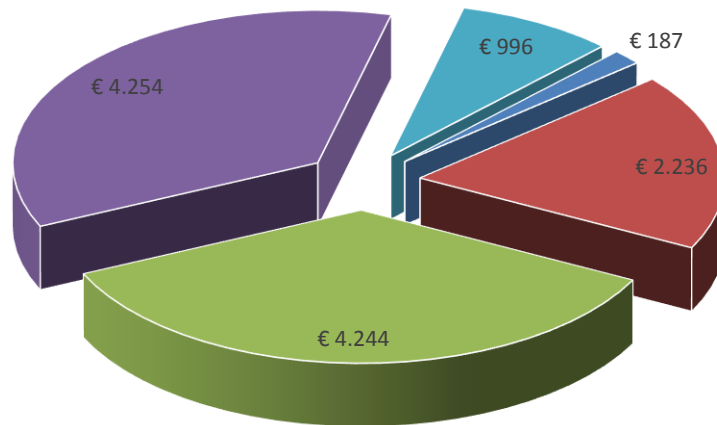
- Inkomsten straatparkeren (zie storting reserve mobiliteit) € 0,569 mln. V
- Lasten i.v.m. mutaties reserves (mobiliteit) € 1,088 mln. V
- Verkeersregelinstallaties (VRI's) € 0,262 mln. V
- Diverse posten € 0,375 mln. N

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Mobiliteitsfonds (meer gestort) € 0,569 mln. N
- Mobiliteitsfonds (minder onttrokken) € 1,088 mln. N
- Verkeersregelinstallaties (minder onttrokken) € 0,002 mln. N

Programma 12: lasten

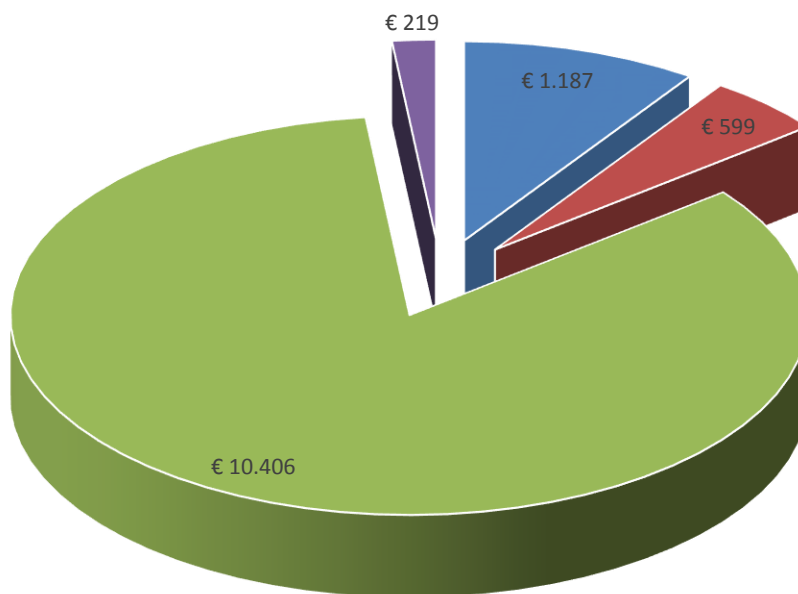
bedragen x 1.000

- Parkeren als sturingsinstrument
- Beheer en onderhoud verkeersinfra
- Straatparkeren
- Beleid en ontwikkeling algemeen
- Stimuleren alternatieve vervoerswijzen

Programma 12: baten

bedragen x 1.000

- Parkeren als sturingsinstrument
- Beheer en onderhoud verkeersinfra
- Straatparkeren
- Beleid en ontwikkeling algemeen

1. Wat willen we bereiken?

► *Wat is de programmadoelstelling?*

Een openbare ruimte die op een sobere, maar functionele en veilige manier beheerd wordt waarbij door zelfbeheer de betrokkenheid van de burger in de openbare ruimte wordt vergroot.

► *Wat merkt de burger daarvan?*

- Openbare ruimte. Een beeldkwaliteit “hoog” (CROW-norm A), “basis” (CROW-norm B), dan wel “laag” (CROW-norm C) conform door de raad vastgestelde ambitieniveaus.
- Water. Veiligheid, binnen door het Rijk gestelde normen, wat betreft overstromingsgevaar (water) en volksgezondheid (rioleringen).
- Begraafplaats. Gelegenheid voor openbare begrafenissen.

► *BBV beleidsindicatoren*

Vanwege het ontbreken van beleidsindicatoren vanuit het BBV passend bij programma 13 worden hier geen indicatoren vermeld.

► *Maastrichtse beleidsindicatoren*

Indicatoren	2017	2018	Ambitie 2018	Bron ³
Kwaliteitsniveau				
Groenvoorzieningen ¹	B/C	B	C ⁶	1
Bomen ¹	B	A/B	B	
Verhardingen hoofdwegen en voetgangersgebied ¹	A/B	A	B	
Verhardingen rest ¹	A	A/B	C	
Schoon binnen de singels ¹	A	A	A	
Schoon buiten de singels ¹	A	A/B	B	
Openbare verlichting ¹	A	A	B	
Civiele kunstwerken	veilig	veilig	veilig ²	
Oordeel inwoners (rapportcijfer)				
Perken, plantsoenen en parken eigen buurt	6,4	6,3	6,0	2
Onderhoud wegen, paden en pleintjes eigen buurt	5,7	5,9	6,0 ⁴	
Schoonhouden openbare ruimte eigen buurt	6,2	6,3	6,0 ⁵	

- 1) CROW kwaliteitsniveau's: de CROW-kwaliteiten zijn gebaseerd op monitoringsresultaten die binnen bandbreedtes vallen; in een aantal gevallen is gekozen voor een “dubbele” vermelding (A/B) omdat dit de beste benadering van het totaaloordeel voor dat product weergeeft.
- 2) In Leidraad civiele kunstwerken 2015 – 2019 (raad, 19-2-2016) is bij het kwaliteitsniveau civiele kunstwerken gekozen voor ‘versoberd scenario’ (veilig).
- 3) Bron: (1) Monitor extern bureau in opdracht gemeente; (2) Stadspeiling
- 4) Ambitie hoofdwegen en voetgangersgebied binnenstad: 7,5
- 5) Ambitie schoonhouden openbare ruimte binnenstad: 7,5
- 6) Zie RIB 27/11/2017.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► Verbonden partijen

In dit programma wordt niet nader ingegaan op de beleidsprestaties van een bepaalde verbonden partij, omdat er geen verbonden partij is die specifiek beleidsinspanningen verricht voor het bereiken van de doelstelling van programma 13.

► Openbare ruimte

Realisatie en monitoring beeldkwaliteit	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<u>Toepassen IBOR.</u> Het college heeft de nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) als overkoepelend document van alle IBOR producten (bestaand beleid) bij brief van 17 maart 2017 aan de raad gestuurd. Op basis hiervan wordt IBOR in 2018 geactualiseerd voortgezet.	Conform gerealiseerd, aanvullend heeft het college de raad bij RIB van 29 november 2017 geïnformeerd over de slechte staat van onderhoud van het groen en door herprioritering gestuurd op een hoger onderhoudsniveau van het groen (frequenter maaien gazons, meer schoffelen en kantsteken van de groenvoorzieningen).
<u>Onderhoud en beheer groenvoorzieningen</u> De basistaak onderhoud en beheer van groen is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld C. Aandachtspunten in 2018 zijn o.a.: <ul style="list-style-type: none">• Het in de beleidsvorming groenonderhoud voor 2018 e.v. meenemen van de uitkomsten stadsronde groenonderhoud (van 1 november 2016).• Basisniveau is zoals gezegd CROW-C voor het hele areaal, waar buurten meer willen, kan dat via zelfbeheer of burgerparticipatie.• Verdere omvorming van verruigd areaal naar nieuw – onderhoudsintensief – areaal. Verdere omvorming van onderhoudsintensief areaal naar onderhoudsintensief areaal.• Het project snippergroen wordt uiterlijk in 2018 afgerond waarna de resultaten aan de raad zullen worden teruggekoppeld.• Verdere opvolging van “mijn groen Maastricht”.• Het gereed komen van het gemeentelijk groenstructuurplan en de leidraad Groen.	De basistaak werd in 2018 eenmalig opgehoogd van C naar B. De monitoring van de beeldkwaliteit onderhoud groenvoorzieningen laat dat ook zien. <ul style="list-style-type: none">• De uitkomsten van de stadsronde zijn meegenomen in het nieuwe beleid, zie ook bovenstaande RIB 29-11-2017.• Het basisniveau is n.a.v. bovenstaande in 2018 eenmalig opgehoogd naar beeldkwaliteit B.• De omvorming is vertraagd door onvoldoende prestaties van de aannemer, (zie RIB juni 2018); een nieuwe aanbesteding ter zake is gestart.• Het project snippergroen is afgerond. Toekomstige aanvragen worden nu 2 keer per jaar gebundeld afgehandeld.• Mijn Groen Maastricht heeft 240 aanvragen afgehandeld en 5 ha in beheer uitgegeven.• De Leidraad Groenbeheer is concept gereed en wordt in 2019 ter besluitvorming voorgelegd.

<p><u>Onderhoud en beheer bomen</u> De basistaak onderhoud en beheer van bomen is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B. In 2018 ligt het accent op groeiplaatsverbetering/ boomvervanging o.a. in delen van de Alexander Battalaan, prins Bisschopssingel, Demertstraat en De Griend; verder speelt vervanging van kastanjes wegens de kastanje bloedingsziekte</p>	<p>Het onderhoud van bomen over 2018 vond plaats op niveau A/B, (monitoring 2018). Als gevolg van de langdurige droogte is er veel schade aan -met name- nieuwe aanplant. Deze schade is zoveel mogelijk gecompenseerd met nieuwe aanplant. De inboet (vervanging niet aangeslagen bomen) van de groene looper is contractueel ondergebracht bij de aannemer die ook de aanplant heeft verzorgd. De kastanjeziektebestrijding is conform planning uitgevoerd, ziektebestrijding is een continue aandachtspunt.</p>
<p><u>Onderhoud en beheer Verhardingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geactualiseerd jaarprogramma Groot-Onderhoud-wegen. • Uitvoering meerjaren programma waaronder diverse straten in City, Biesland, Nazareth. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het geactualiseerd jaarprogramma Groot-Onderhoud-wegen is uitgevoerd. • Gerealiseerd, onder andere De Griend, paden stadspark, Oranjeplein, Orleansstraat, Emolionlaan, etc.
<p><u>Onderhoud en beheer civiele kunstwerken (bruggen, viaducten, etc.)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Naar aanleiding van de vastgestelde leidraad wordt het meerjarenprogramma uitgevoerd op basis van een Europese aanbesteding, dit wil zeggen het reguliere onderhoud zoals reinigen, betonrenovaties en conserveren. • Verder worden waar nodig inspecties en onderzoeken uitgevoerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse onderhoudswerken zijn planmatig uitgevoerd, o.a. conserveren, reinigen en betonrenovaties. Groot onderhoud Noorderbrug is afgerond. • Div. inspecties en onderzoeken zijn uitgevoerd.
<p><u>Schoonhouden openbare ruimte</u> De basistaak m.b.t. het schoonhouden van openbare ruimte is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld A binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B buiten de singels. Aandachtspunt in 2018 is o.a. aanpak preventie zwerfafval.</p>	<p>Zowel binnen de singels als daarbuiten werden de Crow-kwaliteitsbeelden A voor het schoonhouden van de openbare ruimte gerealiseerd.</p> <p>Inzake de preventie zwerfafval is een onderzoek uitgevoerd bij de hotspots milieuperrons, snoeproutes en het stadspark. De resultaten daarvan worden begin 2019 bekend.</p>
<p><u>Onderhoud en beheer openbare verlichting</u> De basistaak onderhoud en beheer van openbare verlichting is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B. In 2018 zal opvolging worden gegeven aan de projecten die voortkomen uit de leidraad openbare verlichting.</p>	<p>De basistaak is conform uitgevoerd. Aanbesteding van programma 1 van de leidraad Openbare verlichting (vervanging 1600 afgeschreven armaturen) is gestart. Uitvoering in afwachting van bodemonderzoek. Diverse projectwerkzaamheden zijn uitgevoerd (o.a. in relatie Noorderbrug, Tapijnkazerne en i.v.m. herinrichting Tillystraat). Diverse (onderhouds)werkzaamheden i.v.m. kleinere projecten of n.a.v. klachten omwonenden zijn uitgevoerd.</p>

<p><u>Onderhoud en beheer walmuren en vestingwerken</u> De basistaak onderhoud en beheer van walmuren en vestingwerken, is gericht op een duurzame instandhouding met behoud van flora- en fauna waarde.</p> <p>In 2018 wordt verder invulling gegeven aan de herstelwerkzaamheden en zal de (financiële) haalbaarheid van het project renovatie Jekermuren in beeld worden gebracht.</p>	<p>In 2018 is verder invulling gegeven aan het realiseren van de Vestingvisie; o.a. regulier onderhoud vestingwerken, consolidatie- en herstelwerkzaamheden aan de rondelen en walmuren van De Vijf Koppen, Haet en de Nijt en Poort Waerachtig. Tevens is de voorbereiding gestart voor het 3D inscannen van de Hoge Fronten en Ondergrondse gangen. Project stedelijke Jeker is vertraagd, aanbesteding adviesbureau heeft begin 2019 plaatsgevonden.</p>
<p><u>Onderhoud en beheer infrastructurele elementen</u> De inspanningen zijn gericht op een instandhouding van de aanwezige infrastructurele elementen in de openbare ruimte. Inmiddels zijn de cultuurhistorische objecten qua onderhoudsbehoefte opnieuw in beeld gebracht en wordt een leidraad cultuurhistorische objecten opgesteld. Op basis hiervan zal het onderhoud van deze objecten in 2018 worden aanbesteed.</p>	<p>Regulier onderhoud is uitgevoerd (stadsklokken, fontein e.d.). Verder zijn voorbereidingen getroffen voor diverse aanbestedingen gericht op groot onderhoud (conservering) van hekwerken (o.a. Oeverwal, Maasboulevard en Tapijnkazerne), als ook t.b.v. onderhoud aan een aantal kruisen en kapellen.</p>
<p><u>Metten en evalueren van het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte</u> Om de sturing op het beheer van de openbare ruimte te faciliteren wordt structureel en intensief gemonitord. Dit doen we o.a. door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het jaarlijks monitoren van groen en schoon door een objectieve meet- en schouwmethode. • In verband met de inhaalslag D-wegen in 2014/2015 is de geplande wegininspectie van 2015 eind 2016 uitgevoerd; de volgende inspectie zal in 2018 plaatsvinden. 	<ul style="list-style-type: none"> • De jaarlijkse monitoring van groen en schoon heeft in 2018 wederom plaatsgevonden. • Najaar 2018 zijn areaal brede wegininspecties uitgevoerd. Deze zijn nog in bewerking en vormen input voor de in 2019 te presenteren nieuwe leidraad verhardingen 2019 – 2023.
<p><u>Ingebruikname nieuw areaal</u> Conform besluitvorming in de raad zullen areaaluitbreidingen in de stad, waarvoor geen budgetten waren / zijn gereserveerd, opgenomen worden in de onderhoudsprogramma's (m.n. groen, verhardingen, schoon). Voor 2018 betreft het gedeelten van o.a. de projecten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Noorderbrug incl. Frontenpark, Groen Raamwerk, RMP, PDV-locatie; - Statenkwartier Nutsbedrijven; - Klevarie; - A2-traverse. <p>met een gezamenlijk areaal van ca. 27 ha.</p>	<p>De areaaluitbreidingen die in 2018 zijn overgekomen konden onderhoudstechnisch binnen de bestaande kaders worden beheerd; de omvang van de nieuwe arealen die vanaf 2018 en verder in beheer komen (denk aan AV2, Noorderbrug, Groene Raamwerk e.a.) zijn verkend.</p>

Adequate waterafvoer ter minimalisatie risico van overstromingen en voor volksgezondheid	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Voorkomen wateroverlast</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2018 worden de resultaten van het MIRT onderzoek inzake hoogwaterveiligheid aan de Raad ter besluitvorming aangeboden. • In het kader van de MIRT systematiek wordt in 2018 door het BO-Mirt bepaald of Maastricht de verkenningsfase mag opstarten. • Op basis van de uitgevoerde klimaatonderzoeken in 2017 wordt in 2018 een relatie gelegd met het groenstructuurplan en wordt onderzocht welke groengebieden kansrijk zijn voor waterretentie. • Participatie in projecten waarin afkoppeling van hemelwater kansrijk is. 	<ul style="list-style-type: none"> • Begin 2018 heeft de Raad de Ontwikkelingsvisie voor het Zuidelijk Maasdal vastgesteld. • Na een zorgvuldige afweging binnen het BO-MIRT is besloten om de besluitvorming m.b.t. de verkenningsfase uit te stellen naar 2019. Dit vanwege een gewenste nadere detaillering en verfijning van de Ontwikkelingsvisie. • De klimaatonderzoeken zijn in 2017 definitief afgerond en hebben een vervolg gekregen in de openbaar toegankelijke klimaatatlas. Op basis van deze analyse zijn een aantal overlastlocaties benoemd die worden meegenomen in het groenstructuurplan. • In 2018 heeft hemelwater een plek gekregen in de projecten Tapijn, Noorderbrug en Sphinx.
<p><u>Rioolbeheer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • uitvoering milieumaatregelen met als vermindering riooloverstorten, bijvoorbeeld aanleg stuwputten en rioolaanpassingen. • Uitvoering van maatregelen met als doel vermindering wateroverlast. • Op basis van het Gemeentelijk rioleringsplan en het regionaal waterplan wordt de samenwerking verder uitgewerkt, geïntensiveerd en geprofessionaliseerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2018 zijn in Maastricht west een aantal stuwputten gerealiseerd; in het kader van de verlegging van de Noorderbrug zijn een aantal verbeteringen in het rioolstelsel aangebracht waardoor een bijdrage is geleverd aan de milieudoelstellingen. • Ter hoogte van de Willem Alexanderweg is in samenwerking met het waterschap Limburg een "Kaderrichtijn Water" - buffer en een retentiebuffer gerealiseerd. Daardoor is er meer buffercapaciteit gerealiseerd in het systeem van de Kanjel. • In het kader van de samenwerking in Zuid-Limburg (riolering/water) is een programma-manager aangesteld die ook een nadrukkelijke relatie legt van onze regio Maas&Mergelland met de andere werkregio's binnen het zuidelijke gedeelte van Limburg. Daarmee is er een stap gezet naar een intensievere samenwerking buiten de bestaande regio.
<p><u>Binnenhavens / waterlossingen</u> Geen bijzonderheden.</p>	Geen bijzonderheden

► *Algemene begraafplaats*

Exploiteren algemene begraafplaats	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<ul style="list-style-type: none"> Opwaardering begraafplaats; verbetering van de paden- en groenstructuur, nieuwe informatievoorziening en uitbreiden van diverse functies op het gebied van as verstrooiing, urnengraven en -bijzetmogelijkheden. Afronden van het onderzoek naar een rendabele exploitatie, openbare marktconsultatie, opstellen businessplan en uitbesteden van (delen) van de bedrijfsvoering c.q. samenwerking met een externe partner. 	<ul style="list-style-type: none"> Op basis van het door de raad vastgestelde bedrijfsplan is een ruimtelijk ontwerp gemaakt voor de uitbreiding en is een bestek in de maak voor de reconstructie. In november stemde de buurt in met de plannen, met name voor het fietsen en parkeren. In 2019 vinden bodemonderzoeken plaats en gaat de bestemmingsplanprocedure van start. Waarna met de reconstructie van het groen en het bomenbestand zal worden gestart. Onderzoek is afgerond en mede ten grondslag gelegd aan bedrijfsplan.

3. **Wat heeft het gekost?**

Programma 13 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	34.346	35.156	34.409	747 V
- Kapitaallasten	4.035	3.695	3.607	88 V
- Apparaatskosten	7.004	7.021	6.811	210 V
- Storting in voorzieningen	8.399	8.513	9.036	523 N
- Overige lasten	14.908	15.927	14.955	972 V
(b) Totale baten	17.961	18.407	19.403	996 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	16.385	16.749	15.006	1.743 V
Storting in reserves	685	685	1.390	705 N
Onttrekking uit reserves	336	1.812	1.826	14 V
Resultaat	16.734	15.622	14.570	1.052 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2018
Riolen	2.434
Electriciteitsvoorziening markten/ Vrijthof	1.719

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 1,743 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

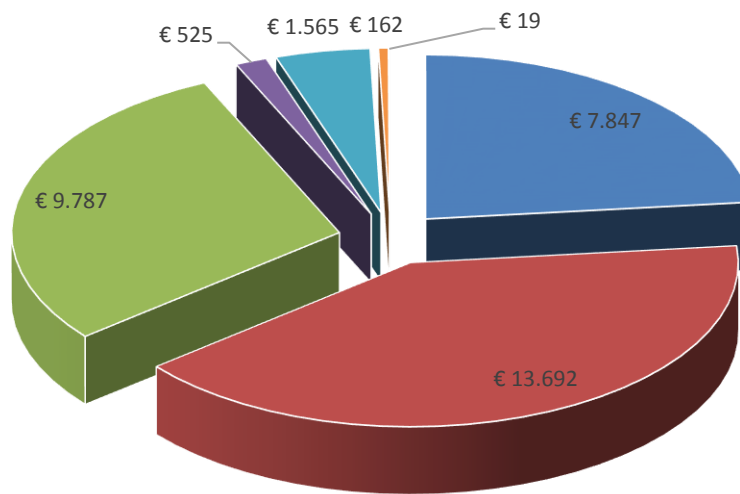
• Apparaatskosten	€ 0,210 mln. V
• Snippergroen	€ 0,200 mln. V
• Openbare Verlichting	€ 1,000 mln. V
• Exploitatie Riolen	€ 0,455 mln. V
• Diverse posten	€ 0,122 mln. N

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

• Verhardingen (minder onttrokken)	€ 0,104 mln. N
• Walmuren/vestingwerken (meer gestort)	€ 0,250 mln. N
• Walmuren/vestingwerken (meer onttrokken)	€ 0,138 mln. V
• Riolen (meer gestort)	€ 0,281 mln. N
• Riolen (minder onttrokken)	€ 0,008 mln. N
• Vestingvisie (meer gestort)	€ 0,174 mln. N
• Vestingvisie (minder onttrokken)	€ 0,009 mln. N
• Openbare verlichting (minder onttrokken)	€ 0,003 mln. N

Programma 13: lasten

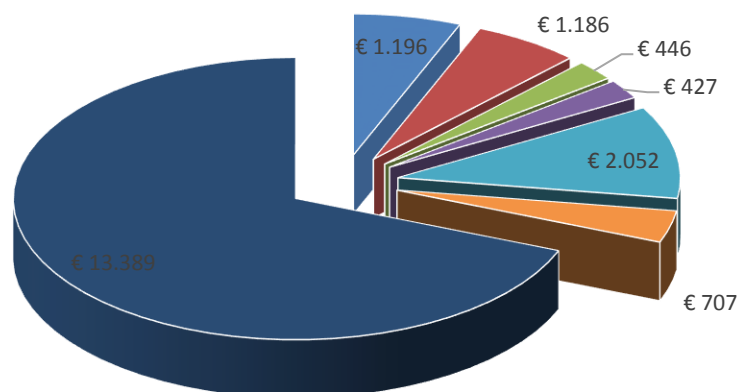
bedragen x 1.000

- Water/riolen
- Lasten openbare ruimte
- Openbare ruimte beleid en ontwikkeling
- Algemene begraafplaats
- Beheer en ingebruikgeving infrastructuur
- Infrastructurele elementen
- Binnenhavens/waterlossingen

Programma 13: baten

bedragen x 1.000

- Water/riolen
- Baten openbare ruimte
- Openbare ruimte beleid en ontwikkeling
- Algemene begraafplaats
- Beheer en ingebruikgeving infrastructuur
- Baten reclamebelasting
- Baten rioolbelasting

1. Wat willen we bereiken?

► Wat is de programmadoelstelling?

Het natuur- en milieubeleid in Maastricht is gericht op:

- Integrale verbetering van de lokale milieukwaliteit als bijdrage aan de leefbaarheid (o.a. geluid, lucht, bodem, afval);
- Bijdragen aan het oplossen van milieuproblemen op hogere schaalniveaus (o.a. klimaatbeleid, duurzaamheid, circulaire economie).

► Wat merkt de burger daarvan?

- Voldoende groen van goede kwaliteit
- Beperken geluidshinder;
- Geschikte bodemkwaliteit (gebieds- en functiegericht);
- Toegankelijkheid tot bodeminformatie;
- Goede luchtkwaliteit;
- Veiligheid bij transport van- en omgaan met gevaarlijke stoffen (externe veiligheid);
- Beperken en aanpassen van onnatuurlijke klimaatsverandering;
- Verhogen maatschappelijke medeverantwoordelijkheid op gebied van natuur en milieu;
- Optimale mix wat betreft milieudoelstellingen, serviceniveau, kosten en (sociale) werkgelegenheid t.a.v. afvalinzameling en –verwerking;
- Service en dienstenpakket als ondersteuning in particuliere uitdaging inzake energietransitie.

► BBV beleidsindicatoren

indicator	jaar ¹	Maastricht	gemeenten 100.000 – 300.000	Bron ²
% hernieuwbare elektriciteit ³	2017	1,3	7,2	1a
Aantal kg fijn restafval per inwoner ⁴	2017	104	185	1b

- 1) Het meest actuele peiljaar is weergegeven.
- 2) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 26-3-2019 waarbij geldt: (1a) Rijkswaterstaat klimaatmonitor; (1b) CBS-Statistiek huishoudelijk afval.
- 3) Dit is elektriciteit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
- 4) Huishoudelijk restafval kan ingedeeld worden in fijn restafval (met name bestaand uit GFT, oud papier en karton, kunststof, glas, blik, textiel, KCA, luiers) en grof restafval. In Maastricht wordt alleen het fijn restafval opgehaald. Bij de milieuparken kunnen mensen terecht met alle soorten restafval.

► Maastrichtse beleidsindicatoren

Indicator	Peiljaar ¹	Maastricht	Bron ²
Aantal kg fijn en grof restafval per inwoner ³	2017	107	1
	2018	Nnb	
% recycling (plaats Maastricht in landelijke afvalbenchmark)	2017	74 (2)	1
	2018	Nnb	
	Ambitie 2018	(≤ 3)	
Afvalbeheerkosten, plaats Maastricht in landelijke afvalbenchmark	2017	28	1
	2018	Nnb	
	Ambitie 2018	≤ 10	
Serviceniveau, plaats Maastricht in landelijke afvalbenchmark	2016	10	1
	2017	14	
	2018	Nnb	
	Ambitie 2018	≤ 10	

aantal geluidbelaste woningen in Maastricht door:			2	
wegverkeer 55-64 dB	2018	17400		
	Ambitie 2018	13000		
wegverkeer > 65 dB	2018	4678		
	Ambitie 2018	800		
treinlawaai 55-64 dB	2018	661		
	Ambitie 2018	900		
treinlawaai > 65 dB	2018	10		
	Ambitie 2018	300		
industrielawaai 55-64 dB	2018	500		
	Ambitie 2018	500		
Industrielawaai > 65 dB	2018	100		
	Ambitie 2018	100		
aantal spoedeisende bodemlocaties in Maastricht	2016	6	3	
	2017	4		
	2018	4		
	Ambitie 2018	5		
aantal gevoelige objecten in Maastricht waarbij de landelijke grenswaarde uit het besluit luchtkwaliteit wordt overschreden als gevolg van gemeentelijke wegen t.a.v.			4	
	NO2 (stikstofdioxide)	2018		0
		Ambitie 2018		0
	PM10 (fijnstof)	2018		0
Ambitie 2018		0		
<p>1) In de kolom peiljaar worden de meest recente gepubliceerde meetmomenten weergegeven.</p> <p>2) Bron: (1) Landelijke benchmark afval gemeenteklasse B (30%-49% hoogbouw) in opdracht van o.a. Ministerie voor Infrastructuur en Milieu; (2) Geluidbelastingkaarten; (3) Jaarlijkse voortgangsrapportage spoedlocaties Midterm Review; (4) Rapportage luchtkwaliteit.</p> <p>3) Huishoudelijk restafval kan ingedeeld worden in fijn restafval (met name bestaand uit GFT, oud papier en karton, kunststof, glas, blik, textiel, KCA, luiers) en grof restafval. In Maastricht wordt alleen het fijn restafval opgehaald. Bij de milieuparken kunnen mensen terecht met alle soorten restafval.</p>				

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► *Verbonden partijen*

De volgende verbonden partijen hebben een bijdrage geleverd aan het realiseren van de doelstelling van dit programma:

- Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME);
- Vereniging afvalsamenwerking Limburg (ASL);
- Gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas;
- Gemeenschappelijke regeling RUD Zuid-Limburg.

► *Groen, natuur en landschap*

Realiseren voldoende groen van goede kwaliteit	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Groen in wijken</u> In de wijken cq. het stedelijk gebied wordt vergroening nagestreefd door het faciliteren van particuliere groene initiatieven, ook in de tijdelijkheid op nog te bebouwen locaties. Een concreet voorbeeld is het project "Mijn Groen Maastricht".</p>	Zie programma 13.

<p><u>Uitvoeren Grensmaasproject</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het deelgebied Itteren wordt in 2018 opgeleverd, in combinatie met de aanleg van het passeervak Julianakanaal noordelijk van Itteren. • Deelgebied Bosscherveld is thans in uitvoering. Vanaf medio 2018 vinden de afrondende en civiele werkzaamheden plaats. • In alle deelgebieden wordt de gerealiseerde natuur in eigendom en beheer overgedragen aan Staatsbosbeheer. • De recreatievijver Itteren is in 2017 gereed gekomen. Consortium Grensmaas heeft de beheer-en onderhoudsverplichting op zich genomen voor een periode van 5 jaar. In deze periode wordt gezocht naar een definitieve terreinbeheerder voor de recreatievijver. • Een ander onderdeel van het Grensmaasproject is de realisatie van een faunabrug over het Julianakanaal nabij de brug Itteren. De haalbaarheid hiervan en de wijze van uitvoering wordt in 2018 onderzocht. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het passeervak en de fietspaden en fietsbrug over de Geul zijn gereed. De herinrichting is begin 2019 afgerond. • Grindwinning Bosscherveld afgerond. Herinrichting uiterlijk eind 2019 gereed. • Overdracht eigendom en beheer van natuurgebieden aan Staatsbosbeheer moet nog worden geformaliseerd. Is geen gemeentelijke opgave/taak. • Consortium Grensmaas is nog op zoek naar definitieve terreinbeheerder. • Faunabrug wordt niet gerealiseerd, omdat ecologisch onderzoek heeft aangetoond dat andere maatregelen, zoals fauna-uittreedplekken langs het Julianakanaal doelmatiger/efficiënter zijn.
<p><u>Rivierpark Maasvallei</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De aanleg van de recreatieve fietspaden vindt plaats in de periode 2018-2019 gekoppeld aan de uitvoering en oplevering van (de deelgebieden van) het Grensmaasproject. • De samenwerkende Nederlandse Grensmaasgemeenten, de provincie Limburg, Natuurmonumenten, Staatsbosheer en het Regionaal Landschap Kempen Maasland (als vertegenwoordigende organisatie van de Vlaamse Grensmaasgemeenten) zetten de bestaande samenwerking voort voor een periode van 5 jaar. Daartoe is een nieuwe Samenwerkingsovereenkomst gesloten en wordt in het 4^e kwartaal 2017 een nieuw Uitvoeringsprogramma 2017-2021 vastgesteld. Begin 2018 wordt dit Uitvoeringsprogramma uitgewerkt in een concreet Actieplan voor 2018. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden en fietsbrug over de Geul in deelgebied Itteren gereed. • Samenwerking is uitgevoerd. Verantwoording volgt.

<p><u>Buitengoed Geul en Maas (BGM)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het samenwerkingsverband BGM tussen de gemeenten Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul en de provincie Limburg wordt voor de periode 2018-2022 gecontinueerd. • Voor het gebied BGM (voorheen de zgn. Landgoederenzone) is in 2014 een gebiedsvisie vastgesteld. Op basis van deze visie is in de periode 2014-2017 gewerkt aan: herbestemming cultureel erfgoed, verdere vergroening van het gebied en landschapsontwikkeling, publieke toegankelijkheid en het realiseren van routes (fietsen en wandelen) en promoten van het gebied als interessant stadsuitloop- en recreatief gebied. Uit de in 2017 uitgevoerde evaluatie blijkt dat er goede resultaten zijn geboekt, maar dat er nog veel te doen is. Prestaties 2018 zijn o.a.: <ul style="list-style-type: none"> ○ Afronden c.q. realiseren van in voorbereiding en/of uitvoering zijnde projecten herbestemmingen Villa Kanjel, Grande Suisse en Gravenhof, vergroening Xonar-locaties Mariënwaard en Severen, Routenetwerk fase 2 inclusief Beukenlaan. ○ Begin 2018 wordt voor nieuwe projecten een concreet Actieplan opgesteld. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dit is een continue proces. • Er is een Actieprogramma 2018 opgesteld (RIB 3 april 2018). In 2018 heeft de focus voornamelijk gelegen op het programmadoel "co-creatie-participatie", waarmee een transitie wordt beoogd van meer ondernemerschap en minder overheidssturing in het BGM. Op dit vlak zijn forse stappen vooruitgezet, maar het transitieproces is nog niet afgerond en vraagt om een vervolg in 2019. Meer details ontvangt de raad separaat.
<p><u>Realiseren gemeentelijk NDE-beleid.</u></p> <p>Het CNME geeft in opdracht van de gemeente jaarlijks via een jaarprogramma uitvoering aan het gemeentelijk Natuur en Duurzaamheid Educatie (NDE) beleid. Op hoofdlijnen betreft dit voor 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Centrum"-activiteiten. Activiteiten t.a.v. participatie, publiekscommunicatie en advisering bij o.a. buurtinitiatieven, vrijwilligers, stadslandbouw en projecten Operatie Steenbreek en Mijn Groen Maastricht door enthousiasmeren voor vergroening c.q. begeleiden zelfbeheer; - "Natuur/ecologie"-activiteiten. Activiteiten waarbij het CNME een ambassadeursrol dan wel een voorbeeldfunctie heeft voor natuur, zoals bij Natuurtuinen Jekerdal, of partner is bij natuuractiviteiten. Tevens activiteiten gericht op draagvlak creëren en faciliteren bij stadsnatuurontwikkelingen en natuurbeleid, zoals b.v. de stadsnatuurvisie; - "Milieu/duurzaamheid"-activiteiten. Projecten zoals 'Energiecoaches (huurders en huiseigenaren)', 'Schone Maas' en 'Bewustwording luchtkwaliteit'; - "Educatie/onderwijs"-activiteiten. Activiteiten zoals arrangementen onderzoeken en ontwikkelen voor structureel gefundeerd Natuur en Milieu onderwijs. Maar ook onderwijs en voorlichting geven over groen en duurzaamheid bij schooltuinen, via schoolgerichte campagnes en projecten (o.a. boomfeestdag). 	<p>Conform planning heeft het CNME in 2018 uitvoering gegeven aan het jaarprogramma, inclusief alle genoemde projecten en activiteiten.</p>

<p><u>Groenstructuurplan/ Stadsnatuurvisie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2018 wordt gewerkt aan nieuwe beleidskaders voor het groen in de stad: het Groenstructuurplan en Leidraad Groenbeheer 2019-2013 worden in samenhang opgesteld. Naar verwachting wordt in het najaar 2018 de nieuwe Omgevingsvisie vastgesteld. De belangrijkste elementen uit het Groenstructuurplan en de Leidraad Groenbeheer worden hierin verwerkt. Aansluitend op de Omgevingsvisie worden beide sectorale beleidskaders eind 2018 afgerond en vastgesteld. • In Maastricht is een particulier initiatief genomen om in 2017/ 2018 een stadsnatuurvisie op te stellen. Via een interactief proces krijgt de stadsnatuurvisie in 2017/ 2018 gestalte. Hij wordt als bouwsteen gebruikt voor het groenstructuurplan. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2018 is samen met veel betrokkenen intensief gewerkt aan het groenstructuurplan op basis van een vijftal speerpunten (ontmoeting, soortenrijkdom, klimaat, bomen en identiteit). Het plan wordt in 2019 afgerond. De afstemming met de omgevingsvisie is daarin cruciaal. • De stadsnatuurvisie is in januari 2018 opgeleverd door de externe initiatiefnemers en in een stadsronde besproken. Deze visie wordt als bouwsteen voor het groenstructuurplan gebruikt waarbij de initiatiefnemers worden betrokken.
--	--

► *Milieubeheer (lv3 veld)*

Streven naar geschikte bodemkwaliteit en gebruik van de ondergrond	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Uitvoeringsprogramma Convenant bodem en ondergrond 2016 – 2020</u></p> <p>Vanuit het uitvoeringsprogramma zetten we in 2018 in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanpak speedlocaties. Afhankelijk van de onderzoeksgegevens uit 2017 is de verwachting dat voor: <ul style="list-style-type: none"> - 1 locatie sprake is van verspreidingsrisico's. Beheers- en/of saneringsmaatregelen dienen door de eigenaar te worden uitgewerkt (Borgharenweg) - 1 locatie sprake is van ecologische risico's. Noodzakelijke maatregelen zullen uiterlijk voor 31-12-2020 door de veroorzaker moeten zijn voltooid (Schutterrijweg) - 1 locatie sprake is humane risico's en/of verspreidingsrisico's. Beheers en/of saneringsmaatregelen worden afhankelijk van een juridische toets door de gemeente uitgewerkt (Seringenstraat) • Uniformering bodemgegevens conform landelijk protocol uitvoering. • Monitoring (kwalitatief en kwantitatief) van het gehele grondwater van de gemeente Maastricht conform het in 2017 vastgestelde ontwerp. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nader onderzoek is verricht en onderzoeksrapport is ter beoordeling aan het bevoegd gezag Wet bodembescherming en Rijkswaterstaat voorgelegd. Afhandeling verwacht in 2019. - Sanering uitgevoerd, formele afhandeling (evaluatie bodemsanering) verwacht in 2019. - Procedure Wet bodembescherming opgestart. Definitieve beschikking in 2018 aangevraagd. Vaststelling in 2019 voorzien. - In 2018 is er een speedlocatie bijgekomen (Boschpoort). Sanering door gemeente start in 2019. • Landelijk uniformering is nog in ontwikkeling daardoor nog niet uitgevoerd. • Aanbestedingsprocedure implementatie en monitoring is opgestart.
<p><u>Aanpakken nieuwe bodemverontreinigingen</u></p> <p>In samenwerking met de RUD zien wij er ook in 2018 op toe dat alle nieuwe gevallen van bodemverontreiniging volledig worden opgeruimd.</p>	<p>In 2018 zijn 20 gevallen geconstateerd van handelingen in strijd met de Wet bodembescherming. 18 gevallen zijn reeds afgehandeld en 2 zijn er nog in uitvoering.</p>

<p><u>Voorkomen nieuwe bodemverontreinigingen</u> Door het opnemen van bodemvoorschriften in omgevingsvergunningen worden nieuwe bodemverontreinigingen voorkomen.</p>	<p>Bij bedrijfsuitbreiding en of bij nieuwe bedrijven heeft toetsing plaatsgevonden t.a.v. bodembedreigende activiteiten en zijn indien noodzakelijk specifieke maatregelen voorgeschreven / opgelegd.</p>
<p><u>Toetsen bodemkwaliteit bij gewijzigd gebruik.</u> Wij zien erop toe dat er bij wijziging van het gebruik van de bodem geen situaties ontstaan waarbij de kwaliteit van de bodem niet voldoet aan de kwaliteit behorend bij het geactualiseerde bodemgebruik.</p>	<p>Bij ruimtelijke ontwikkelingen heeft indien relevant vooraf toetsing plaatsgevonden of de kwaliteit van de bodem zich niet verzet tegen het beoogde gebruik .</p>
<p><u>Actualisatie gemeentelijk bodembeleid</u> De actualisatie van de Bodemkwaliteitskaart wordt in 2018 afgerond. Bij significante wijzigingen wordt het gemeentelijk bodembeleid in 2018 aangepast. Gelijktijdig wordt in 2018 het (mogelijk deels aan te passen) bodembeleid vertaald in de nieuwe Omgevingsvisie.</p>	<p>De bodemkwaliteitskaart is in 2018 geactualiseerd. Procedure vaststelling geactualiseerde kaart is in het eerste kwartaal van 2019 afgerond.</p>
<p>Beperken geluidhinder</p>	
<p>Beoogde prestaties 2018</p>	<p>Realisatie 2018</p>
<p><u>Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste geluidskwaliteit.</u> Via toetsing en advies wordt met behulp van akoestisch onderzoek, gezorgd dat ingediende plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen en doelen die in het Maastrichtse hogere grenswaardenbeleid zijn vastgesteld. Uit ervaring blijkt dat ongeveer 80% van de geadviseerde plannen en initiatieven voldoet aan de doelstelling uit het hogere grenswaardenbeleid (100% is niet haalbaar door integrale afweging van andere belangen).</p>	<p>Gerealiseerd</p>
<p><u>Uitvoer schermenproject spoor</u> Door vertraging als gevolg van extra variantenonderzoek en besluitvorming door het Ministerie en ProRail is de uitvoering van het geluidsscherm gepland begin 2018. De keuze voor de schermvariant wordt eind 2017 gemaakt. Het geluidsscherm zal voor ca. 25 woningen een behoorlijke verlaging van de geluidsbelasting betekenen.</p>	<p>Prorail is nog bezig om een overeenkomst op te stellen die getekend dient te worden alvorens men overgaat tot uitvoering. Daarnaast moet de gekozen schermvariant nog door ProRail definitief worden vastgesteld. Als dit is gebeurd kan formeel de subsidie aanvraag worden opgesteld. De uitvoering van het scherm is nu gepland in begin 2020.</p>
<p><u>Uitvoeren geluidsisolatieprojecten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Naar verwachting wordt in 2018 gestart met geluidsisolatie van woningen aan de Wilhelminasingel, waarna dit project 2019 wordt afgerond. • Mogelijk dat in 2018 ook wordt gestart met een geluidsisolatieproject aan de Scharnerweg/ Meerssenerweg in afstemming met uitvoering van groot onderhoud door de corporatie. • Als gevolg van de hoge geluidbelasting worden circa 80 woningen aan de Hertogsingel voorzien van geluidwerende maatregelen. Uitvoering is gestart na de bouwvak van 2017 en wordt afgerond in 2018. • Voor de geluidsisolatie van woningen langs de Tongerseweg is de voorbereidingssubsidie 	<ul style="list-style-type: none"> • Wilhelminasingel is begin 2019 opgestart. • Scharnerweg/Meerssenerweg niet doorgegaan, Woningcoöperatie heeft afgezegd. • Hertogsingel wordt afgerond in 2019. Aannemer heeft bij de aanbesteding een latere uitvoering bedongen.

toegekend en is het saneringsprogramma vastgesteld. In 2017 is met de werkzaamheden gestart. Afronding zal plaatsvinden in 2018.	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering Tongerseweg verschoven naar 2019 en verder vanwege samenhang met verkeersmaatregelgeving Maastricht West.
<u>Evaluatie geluidsreductieplan Bosscherveld</u> In 2017 is in beeld gebracht of de uitvoering van de voorgestelde maatregelen uit het geluidreductieplan op schema liggen. Voor de maatregelen die niet zijn gehaald wordt een plan van aanpak opgesteld dat begin 2018 ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.	Gerealiseerd
<u>Actualisatie actieplan geluid.</u> Het huidige actieplan geluid loopt in juli 2018 af. In overeenstemming met Europese regelgeving moet actualisatie plaatsvinden. De actualisatie van het actieplan geluid zal medio 2018 ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.	Gerealiseerd
<u>Actualisering gemeentelijk geluidbeleid</u> De actualisering van het geluidbeleid is afhankelijk van het invoeringstraject van de Omgevingswet. In 2018 wordt het gemeentelijk geluidbeleid vertaald in de nieuwe Omgevingsvisie.	De actualisatie wordt meegenomen in de Omgevingsvisie. Dit is een lopend proces waarbij de besluitvorming in het laatste kwartaal van 2019 is voorzien.

Streven naar goede luchtkwaliteit	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<u>Plan van aanpak Bewustwording Luchtkwaliteit</u> <ul style="list-style-type: none"> De uitvoering van het Plan van Aanpak (PvA) Bewustwording Luchtkwaliteit is in 2017 gestart met het privé meetbuisjes project en het educatieproject bij scholen. In 2018 wordt het privé meetbuisjes project afgerond met een jaarrapportage. Op basis van de gemeten waarden wordt bekeken of acties op bepaalde locaties nodig zijn. Het educatieproject wordt bij voldoende aanmeldingen van scholen in 2018 voortgezet. In 2018 worden ook de andere maatregelen uit het PvA opgepakt, waarbij o.a. de mogelijkheid wordt onderzocht van een vervangingsregeling voor oude brommers en scooters. 	<ul style="list-style-type: none"> Het meten van de luchtkwaliteit door burgers is in 2018 voor 35 meetpunten voortgezet. Over de resultaten hiervan wordt in mei 2019 gerapporteerd. Het lesprogramma is in 2018 voortgezet. Vanwege het capaciteitsbeslag voorbereiding milieuzone zijn de overige werkzaamheden uit PvA uitgesteld.
<u>Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste luchtkwaliteit</u> Via toetsing en advies wordt gezorgd dat plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen die in de wet en in het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Dit doen we door ervoor te zorgen dat 100 % van de plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke grenswaarden.	Gerealiseerd
<u>Actualisering locatiebeleid luchtkwaliteit.</u> De actualisering van het locatiebeleid luchtkwaliteit wordt in 2018 opgenomen in de nieuwe Omgevingsvisie.	In 2018 is het traject van de omgevingsvisie gevolgd.
<u>Milieuzone Statensingel</u> Ons voornemen is om de milieuzone eind 2017/begin 2018 ongewijzigd met 2 jaar te verlengen tot 2020.	Gerealiseerd

<p><u>Update landelijk monitoringstool</u> Ook in 2018 zal de jaarlijkse update van de monitoringstool plaatsvinden. Met deze tool wordt landelijk bekeken waar nog overschrijdingen van de luchtkwaliteitsnormen optreden. Indien in Maastricht overschrijdingen aanwezig zijn zal een voorstel voor maatregelen worden opgesteld. Op dit moment is er geen aanleiding om aan te nemen dat op het gemeentelijke wegennet nog overschrijdingen aanwezig zullen zijn.</p>	Gerealiseerd
<p><u>Uitvoering Motie luchtkwaliteit</u> Naar aanleiding van de motie luchtkwaliteit binnenstad heeft in 2016 een onderzoek plaatsgevonden naar mogelijke maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Dit heeft begin 2017 geresulteerd in een verzoek van de raad om een haalbaarheidsstudie milieuzone uit te voeren. Besluitvorming hierover zal eind 2017 plaatsvinden. Eventuele maatregelen die hieruit volgen zullen in 2018 worden opgepakt.</p>	Besluitvorming invoering milieuzone is uitgesteld tot er meer duidelijkheid is over de handhaving van in ieder geval de Belgische en Duitse voertuigen.

Bewaken externe veiligheid	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Evalueren beleid Externe Veiligheid</u> De evaluatie van de beleidsvisie Externe Veiligheid wordt in 2018 opgenomen in de nieuwe Omgevingsvisie.</p>	In 2018 is het traject van de Omgevingsvisie gevolgd.

Aanpak van de energietransitie	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p><u>Maastrichts Energie akkoord</u> In het Coalitieakkoord 2014-2018 is aangegeven dat een Energie Akkoord Maastricht wordt opgesteld en dat hiervoor € 800.000 beschikbaar is. Het Akkoord en bijbehorend programma is in 2015 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd en wordt om de 4 jaar geactualiseerd. Uitvoering vindt plaats via een gezamenlijke aanpak met het platform Cool, maatschappelijke organisaties en instellingen, burgers en bedrijven. Dit verloopt via akkoorden in de volgende actielijnen: Gebiedsontwikkeling, Industrie, Wonen, Duurzame Mobiliteit, de gemeentelijke organisatie. Totaal zijn inmiddels 18 energie akkoorden gesloten; dit aantal wordt in 2018 met nog minimaal twee akkoorden uitgebreid. Ook starten Limburgse Energie Ambassadeurs energiescans bij schoolgebouwen wat kan resulteren in extra akkoorden. Voorbeelden van projecten voor 2018 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het Energieloket wordt in samenwerking met Limburgse gemeenten doorontwikkeld; • de groep van energiecoaches voor particulier advies wordt vergroot met energiecoaches voor huurders; • verdere verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, duurzame openbare verlichting en "maaslicht" en pilot e-car sharing; 	<p>Tot en met 2018 zijn 23 energieakkoorden afgesloten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd • Gerealiseerd (Servatius)/ in voorbereiding (Woonpunt/ Maasvallei) • Gerealiseerd/ loopt door in 2019

<ul style="list-style-type: none"> • uitrol van de aanbesteding van de laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer; • deelname aan landelijke awareness- en verander programma's in Maastricht (Nacht van de nacht, Groene Voetstappen, Buurkracht); • Uitrol van programmering duurzame voorbeeldwoning Enexiswoning; • Pilot uitrol aardgasvrije woningen Zouwdalveste; • uitrol van Europese programma's waaronder See2d0 en Ace retrofitting; • Planvorming duurzame voorbeeldbuurten i.s.m. Provincie Limburg; • Planvorming samenwerking regiogemeenten Zuid Limburg; • Uitrol van de service-provider voor de particuliere woningeigenaar; • Uitrol van de Duurzaamheidslening gemeente Maastricht; • Verdere uitbreiding van het warmtenet richting de binnenstad en aanstelling procesmanager warmte; • Uitvoering geven aan de prestatieafspraken woningbouwcorporaties; • Verdere ontwikkeling van de zonneweide Lanakerveld; • Continuering van het project Sneller en Beter Naar nul-op-de- Meter (SBNoM); • Continuering groencompensatie dienstreizen. <p>De uitvoering vindt deels plaats via de volgende bovenlokale Green Deals: Warmtenet Maastricht, Duurzame Energiecentrale Limburg, Zero Emission Busvervoer, Zero Emission Stadslogistiek, Laadinfrastructuur, Energie Prestatiekeuring pilotprojecten; Smart Energy Cities; Aardgasvrije wijken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd/ loopt door in 2019 • Gerealiseerd/ loopt door in 2019 • Gerealiseerd • Gerealiseerd/ loopt door in 2019 • Gerealiseerd/ loopt door in 2019 • Niet gerealiseerd i.v.m. ontbreken provinciaal kader. • Gerealiseerd/ loopt door in 2019 • Gerealiseerd/ loopt door in 2019 • Niet gerealiseerd ivm te weinig meerwaarde tov bestaand alternatief (provinciale lening) • Procesmanager warmtenet aangesteld/ uitbreiding warmtenet in voorbereiding. • Gerealiseerd • Gerealiseerd (raadsbesluit) • Gecontinueerd/ loopt door in 2019 • Gecontinueerd/ loopt door in 2019
<p><u>Klimaatbegroting</u> Bij deze begroting is invulling gegeven aan de bij motie Klimaatbegroting via de bijlage Samen aan de slag #missionzeromaastricht bij deze programmabegroting is gevoegd.</p> <p>De energietransitie is een fysieke en een sociale transitie. Een zo ingrijpende transitie vraagt om een gerichte aanpak. In Maastricht is daarom in samenwerking met Platform Cool en de Universiteit van Maastricht een strategie ontwikkeld die aansluit bij de complexiteit van het samenbrengen van technische en sociale innovatie: het uitvoeringsprogramma Maastrichts Energie Akkoord (MEA), vastgesteld door de raad in 2015. Voor deze transitie is geen blauwdruk, dit wordt i.s.m. de samenleving vorm gegeven. Er zijn gemeenten die kiezen voor een Roadmap waarin vooral helder is welke hoeveelheid CO₂ bespaard moet worden en hoeveel duurzame energie nodig is. Een dergelijke technische aanpak, oefening, gaat geheel voorbij aan de realiteit en sociale dynamiek van een samenleving en is niet wenselijk. In de bijlage Samen aan de slag #missionzeromaastricht staat verwoord wat de opgave voor Maastricht is, welke resultaten</p>	<p>Gerealiseerd: nieuwe klimaatbegroting vastgesteld</p>

<p>#missionzeromaastricht heeft gerealiseerd en welke de opgave op middellange en lange termijn zijn.</p>	
<p>DECL (Duurzame Energie Centrale Limburg) Medio 2015 is Imtech failliet verklaard en is het project zoals het oorspronkelijk door de provincie in de markt is gezet, beëindigd. De curator is momenteel aan het onderzoeken of marktpartijen geïnteresseerd zijn om het project DECL als geheel dan wel op onderdelen over te nemen. De Omgevingsvergunning voor de zonne-energiecentrale en de biomassa-centrale zijn verleend en voor de biomassa-centrale is tevens een positieve SDE+ beschikking afgegeven. Inmiddels is de SDE+ subsidie beëindigd omdat niet binnen de gestelde termijn een aanvang is gemaakt met de productie van duurzame warmte en/of elektriciteit.</p> <p>Om tactische redenen worden gesprekken gevoerd met de curator om de Omgevingsvergunning voor de zonne-energiecentrale te laten overschrijven naar Bodemzorg Limburg B.V. Samen met Bodemzorg Limburg B.V. worden partijen uitgenodigd die bereid zijn de zonne-energiecentrale op de Belvédèreberg te realiseren.</p> <p>De gemeente zal de voortgang van de realisatie van de zonne-energiecentrale op de Belvédèreberg en/of de biomassa-centrale verder faciliteren en daar waar dit wenselijk en noodzakelijk is acties ondernemen opdat de zonneweide Belvédèreberg en de biomassa-centrale Bosscherveld tot ontwikkeling kan worden gebracht door marktpartijen.</p>	<p>De provincie Limburg heeft het dossier DECL gesloten.</p> <p>Op verzoek van Bodemzorg Limburg BV heeft de gemeente een nieuwe omgevingsvergunning verleend voor de zonneweide op de Belvédèreberg. Ter realisatie daarvan heeft Bodemzorg BV SDE+ subsidie verkregen en de aanbestedingsprocedure opgestart.</p> <p>Voor de biomassa-centrale is de situatie in 2018 ongewijzigd gebleven (geen ontwikkelingen).</p>

► *Afval (Iv3 veld)*

Inzamelen, preventie en hergebruik afval	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
<p>Het jaar 2018 staat op afvalgebied met name in het teken van de verdere uitwerking van het in april 2016 vastgestelde beleidsplan huishoudelijk afval 2016-2020 waarin de circulaire economie centraal staat (ambitie: halvering van het aantal kg's restafval per inwoner per jaar in 2020 ten opzichte van 2014):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie van de eind 2017 uitgevoerde afvalproeven in drie wijken (hoogbouwwijk Boschpoort, laagbouwwijk Boschpoort, centrumwijk Jekerkwartier noord). • Besluitvorming in de raad over gemeentebrede uitrol van nieuwe inzamelsystemen vanaf 2019. • Intensivering van inzet op bewustwording en preventie door lokale en regionale communicatie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd • Gerealiseerd (raadsbesluit januari 2019) • Gebeurd parallel aan implementatie raadsbesluit in 2019
<p>Bij het te voeren afvalbeleid werkt Maastricht samen met de volgende “verbonden partijen”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vereniging Afval Samenwerking Limburg (ASL): <ul style="list-style-type: none"> ○ platform voor beleidsafstemming en -uitwisseling; ○ gezamenlijke aanbestedingen en contracten (restafval, GFT, kunststoffen). 	<p>Gerealiseerd/ loopt door in 2019</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas: <ul style="list-style-type: none"> ○ Exploitatie en beheer van een viertal milieuparken. 	<p>Gerealiseerd/ loopt door in 2019</p>
<p>In de regio wordt samengewerkt met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buurgemeenten Meerssen en Valkenburg aan de Geul, o.a. op het vlak van: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gemeenschappelijke Regeling voor milieuparken; ○ Inzamelwerkzaamheden door Stadsbeheer Maastricht; ○ Beleidsafstemming en – uitwisseling; ○ Gezamenlijke communicatie; ○ Gezamenlijke projecten en pilots. • De Gemeenschappelijke Regeling Rd4 te Heerlen (reinigingsdienst voor 10 gemeenten in Oostelijke Mijnstreek en Heuvelland) o.a. op het vlak van: <ul style="list-style-type: none"> ○ Intentieovereenkomst / samenwerkingsovereenkomst. Gezamenlijke aanbestedingen. ○ Beleidsafstemming t.a.v. onder andere milieuparken. ○ Samenwerking op het gebied van ICT en bedrijfsvoering. ○ Gezamenlijke communicatie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd/ loopt door in 2019. In 2018 is o.a. een onderzoek gestart naar verdergaande afvalsamenwerking dat door een gezamenlijke raads werkgroep wordt begeleid. • Gerealiseerd/ loopt door in 2019. In 2018 is o.a. de wederzijdse toegankelijkheid van milieuparken van GR Geul en Maas en de GR Rd4 geregeld.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 14 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	16.219	17.347	16.584	763 V
- Kapitaallasten	656	645	494	151 V
- Apparaatskosten	5.095	4.347	4.221	126 V
- Storting in voorzieningen	192	78	423	345 N
- Overige lasten	10.276	12.277	11.446	831 V
(b) Totale baten	19.639	20.525	21.145	620 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	-3.420	-3.178	-4.561	1.383 V
Storting in reserves			614	614 N
Onttrekking uit reserves	116	618	618	
Resultaat	-3.536	-3.796	-4.565	769 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2018
Afval (Milieupark Rondeel)	32
Duurzaamheid (MEA)	133
Meetpunt luchtkwaliteit	28
Groen, natuur en landschap	1.063

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 1,383 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

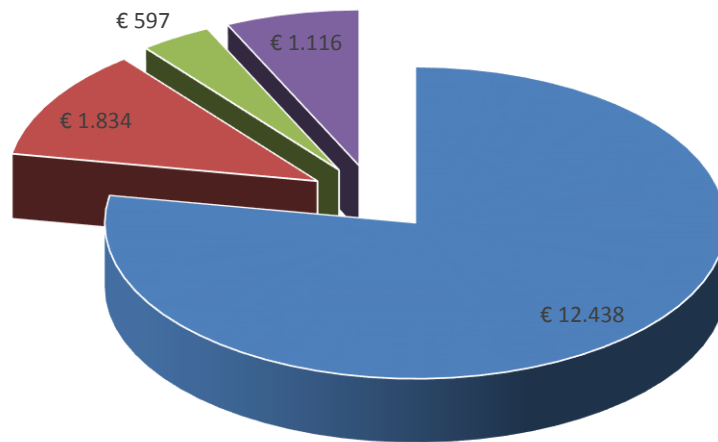
- Afval (exploitatie+ onttrekking reserve) € 1,134 mln. V
- Kapitaallasten € 0,151 mln. V
- Apparaatskosten € 0,126 mln. V
- Diverse posten € 0,028 mln. N

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Afval (meer gestort) € 0,614 mln. N

Programma 14: lasten

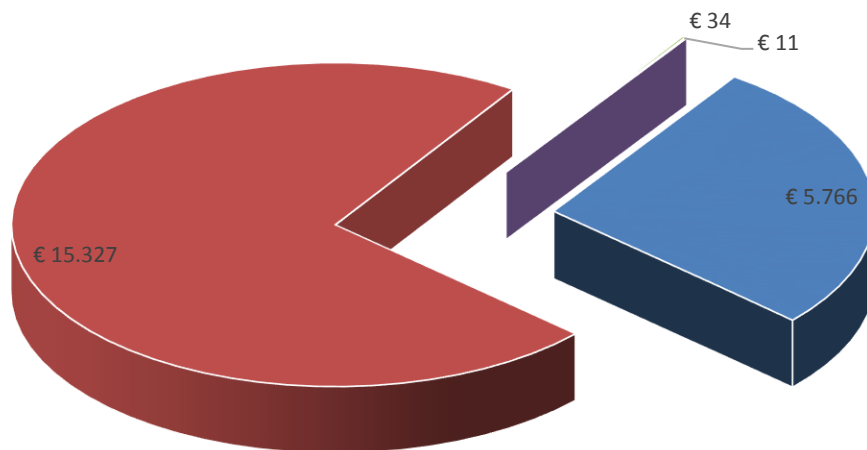
bedragen x 1.000

■ Afval ■ Milieu en stad ■ Groen, natuur en landschap ■ Milieu en bedrijf

Programma 14: baten

bedragen x 1.000

■ afval ■ Afvalstoffenheffing ■ Groen, natuur en landschap ■ Milieu en bedrijf

1. Wat willen we bereiken?

▶ *Wat is de programmadoelstelling?*

Het behouden van een solide financiële huishouding zodat doelstellingen van andere programma's financieel gedekt zijn.

▶ *Wat merkt de burger daarvan?*

Dit programmaonderdeel levert indirect een bijdrage aan de maatschappelijke effecten bij alle andere programmaonderdelen.

▶ *BBV beleidsindicatoren*

	Maastricht		Bron ¹
	2017	2018	
Gemiddelde WOZ-waarde woningen (x € 1000)	186	196	1a
% demografische druk	60,3	60,7	1b
Gemeentelijke woonlasten in euro's ⁸ :			1c
Gemid. totaalbedrag éénpersoonshuishouden	708	720	
Gemid. totaalbedrag meerpersoonshuishouden	743	738	
Gemiddelde formatie uitgedrukt in aantal fte per 1000 inwoners ²	12,3	12,4	2
Gemiddelde bezetting uitgedrukt in aantal fte per 1000 inwoners ³	11,2	11,4	2
Apparaatskosten per inwoner ⁴	1.058 ⁵	1.039	2
Kosten externe inhuur ⁶ als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur	11,9	11,6	2
Overhead als % van totale lasten ⁷	8,5	8,7	2

1) Bronnen: 'waarstaatjegemeente.nl versie 26-3-2019 waarbij geldt: (1a) CBS - Statistiek waarde onroerende zaken; (1b) CBS-bevolkingsstatistiek; (1c) COELO – Groningen; (2) Gemeente Maastricht.

2) *BBV-definitie Formatie.*

Het gaat hier om toegestane formatie in fte ambtelijke organisatie. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste instelling, een tijdelijke instelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is equivalent van 36-uur werkweek. Heeft een gemeente formatieplaatsen opgenomen, die de gemeente uitvoert voor een andere overheidsorganisatie (verhuurde fte's aan bijvoorbeeld een andere overheidsorganisatie of een shared service organisatie) dan dienen deze in mindering te worden gebracht op de totale formatieve omvang.

3) *BBV-definitie Bezetting.*

Het gaat hier om het werkelijk aantal fte (dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan) dat werkzaam is. Ook boventallige medewerkers worden meegeteld.

4) *BBV-definitie Apparaatskosten.*

Apparaatskosten zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Ofwel: Apparaatskosten zijn alle personele - en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (excl. griffie en bestuur).

5) De apparaatskosten voor 2017 zijn in Rekening 2017 (en begroting 2018) mede bepaald op basis van loon voor loonheffing. Uit overleg met de VNG in 2018 is gebleken, dat dit niet juist is. Correct is te rekenen met de loonsom (excl. Bestuur en griffie). De juiste score voor 2017 staat nu in bovenstaand overzicht.

6) *BBV-definitie Externe inhuur*

Inhuur betreft het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of

aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. Het kan onder andere gaan om de inzet van uitzendkrachten, zzp'ers of detacheringsovereenkomsten. Het kan zowel gaan om inhuur voor tijdelijke vervanging of voor inhuur van specialisten met specialistische vakkennis die ontbreekt in uw organisatie. Niet: uitbesteding. Kenmerk van inhuur is dat ingehuurde functionaris een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie. Definitie is conform HR monitor A+O fonds.

7) BBV-definitie Overheadkosten.

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Om het percentage overheadkosten te berekenen dienen de 'overheadkosten' zoals begroot/verantwoord op taakveld 0.4 gedeeld te worden door het totaal 'saldo van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves'.

8) Meer details over woonlasten, zie lokale lastenparagraaf.

► *Maastrichtse beleidsindicatoren*

	2017	2018	Ambitie 2018
Aantal tijdige betalingen binnen 30 dagen door gemeente Maastricht (%)	92	95	90

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► Algemene Inkomsten en uitgaven

Een sluitende meerjarenbegroting waarbij sprake is van materieel begrotingsevenwicht (structurele lasten worden afgedekt met structurele opbrengsten)	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
Realisatie jaarschijf 2018 van de efficiency-taakstelling van € 15,4 mln. en takenreductie 2011-2018 binnen afspraken coalitieakkoord.	De bestaande efficiencytaakstelling van € 15,4 mln. is volledig gerealiseerd. De hele efficiencytaakstelling is ingevuld met structurele maatregelen (voor 63% met afbouw formatie: 145 fte) en voor het overige deel met verlaging van de kosten of verhoging van de opbrengsten.
Monitoren rijksbeleid en financiële gevolgen daarvan voor onze begroting.	In 2018 heeft een grote lobby vanuit Maastricht plaatsgevonden voor de stroppenpot sociaal domein. De financiële gevolgen van de diverse gemeentefondscirculaires zijn vertaald in de begroting.
Maximale verwerving van externe subsidies.	Een overzicht van de resultaten staat in de bijlage overzicht EU-subsidies.
Afronding van de implementatie van de vernieuwing BBV voor gemeenten.	De laatste openstaande punten, zoals bijvoorbeeld verwerking notitie rente, zijn vertaald in de jaarrekening 2018.

Inzichtelijk maken financiële risico's en zo goed mogelijk beheersen. Voldoende weerstandsvermogen om deze risico's af te dekken.	
Beoogde prestaties 2018	Realisatie 2018
Verder gaan met de implementatie van risicomanagement systeem.	Via de P&C cyclus worden jaarlijks de risico's geactualiseerd. De focus ligt op de grote risicovolle projecten (grondexploitatie Belvédère en 3 decentralisaties Sociaal domein, m.n. Jeugd).
De kasgeldlimiet en renterisiconorm worden niet overschreden.	Beide normen zijn in 2018 niet overschreden.
De spelregels van het treasurystatuut worden opgevolgd.	Treasurystatuut is geactualiseerd in 2018 en vastgesteld door uw raad. Alle spelregels die in oude en nieuwe statuut staan, zijn nageleefd.
Streven naar een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening.	Bij de jaarrekening 2017 is een goedkeurende accountantsverklaring ontvangen.
Voldoen aan de eisen van de provinciale toezichthouder om te komen tot een meerjarig repressief toezicht.	In het voorjaar van 2018 heeft het verdiepingsonderzoek door de Provincie plaatsgevonden. Daaruit is gebleken dat wij aan alle voorwaarden voldoen en ook de komende vier jaar onder repressief toezicht blijven staan. Zie ook begrotingsbrief 2019 van de Provincie

3. Wat heeft het gekost?

Programma 15 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
(a) Totale lasten waarvan:	73.635	70.274	63.581	6.693 V
- Kapitaallasten	12.788	12.165	10.961	1.204 V
- Apparaatskosten	45.092	40.479	42.265	1.786 N
- Storting in voorzieningen	366	319	549	230 N
- Overige lasten	15.389	17.311	9.806	7.505 V
(b) Totale baten	312.391	302.046	303.754	1.708 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	-238.756	-231.772	-240.173	8.401 V
Storting in reserves	14.332	14.086	22.912	8.826 N
Onttrekking uit reserves	14.209	29.212	24.556	4.656 N
Resultaat	-238.633	-246.898	-241.817	5.081 N

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2018
Productiemiddelen / werkomgeving	4.529
Huisvesting / gebouwen	1.395

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten € 8,401 mln. V.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

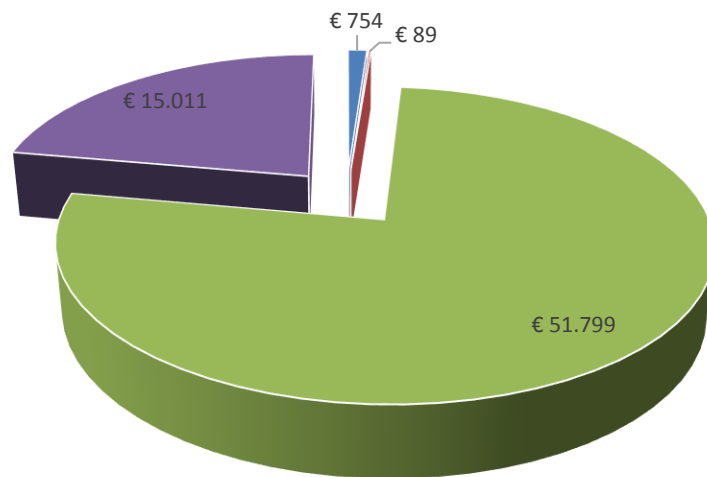
- Resultaat a.g.v. mutaties reserves € 13,482 mln. V
- Stelpost algemene uitkering gemeentefonds € 5,027 mln. N
- Algemene uitkering gemeentefonds € 1,568 mln. V
- Dividend BNG en Enexis € 0,206 mln. V
- Risicobuffer en stelpost onvoorzien € 1,174 mln. V
- Stelpost GR's/Brandweer € 0,350 mln. N
- Friciekosten ingezet bij dekking rekening 2016 € 0,850 mln. N
- Belastingopbrengsten € 1,164 mln. V
- Overhead € 2,388 mln. V
- Incidentele dekking € 6,750 mln. N
- Diverse posten € 1,396 mln. V

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Productiemiddelen (meer gestort) € 0,505 mln. N
- Productiemiddelen (minder onttrokken) € 0,249 mln. N
- Bedrijfsreserves (meer gestort) € 1,012 mln. N
- Bedrijfsreserves (minder onttrokken) € 1,852 mln. N
- Overloop (meer gestort) € 7,191 mln. N
- Overloop (minder onttrokken) € 1,855 mln. N
- Vruchtboomfonds (meer gestort) € 0,230 mln. N
- Organisatieontwikkeling (minder onttrokken) € 0,461 mln. N
- WA eigen risico (meer gestort) € 0,058 mln. N
- WA eigen risico (meer onttrokken) € 0,113 mln. V
- Werkhervatting arbeidsgeschikten (minder gestort) € 0,169 mln. V
- Werkhervatting arbeidsgeschikten (minder onttrokken) € 0,235 mln. N
- Personele frictiekosten (minder onttrokken) € 0,116 mln. N

Programma 15: lasten

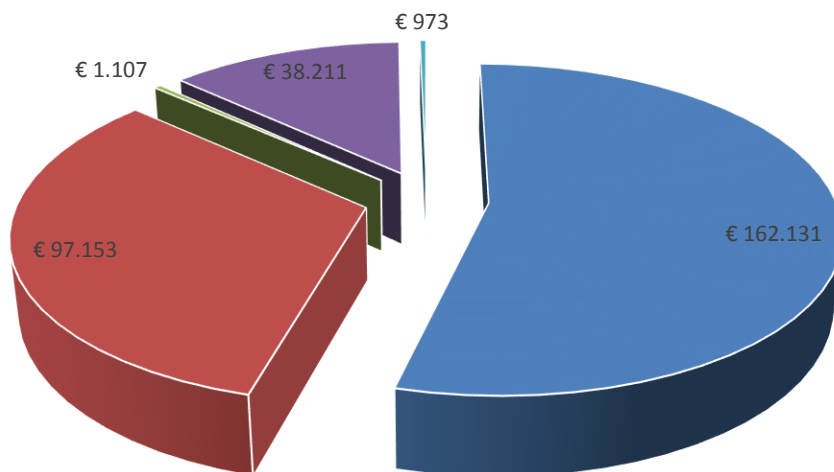
bedragen x 1.000

■ Stelpost onvoorzien en risicobuffer ■ Kapitaallasten MJIP ■ Overhead ■ Diverse baten/lasten (saldo)

Programma 15: baten

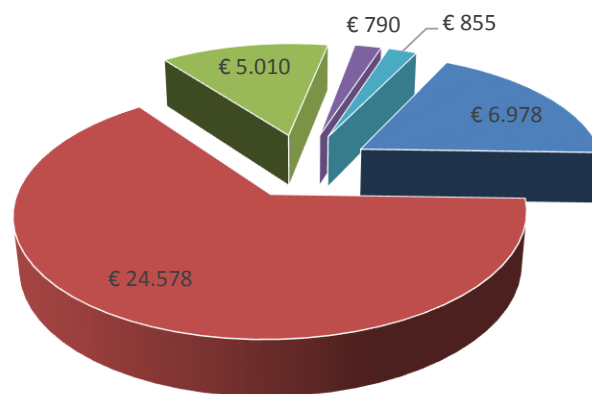
bedragen x 1.000

■ Algemene Uitkering ■ Algemene Uitkering/deelfonds sociaal domein
■ Bijdragen van en aan deelnemingen ■ Totale belastingopbrengsten
■ Treasury

Specificatie totale belastingopbrengsten

bedragen x 1.000

- Belastingopbrengsten OZB gebruikers
- Belastingopbrengsten OZB eigenaren
- Belastingopbrengsten Toeristenbelasting
- Belastingopbrengsten Hondenbelasting

Hoofdstuk 3

Verplichte paragrafen

3.1 Lokale lastenparagraaf

3.1.1 Inleiding

De onderwerpen die de paragrafen bij de begroting en het jaarverslag behandelen, zijn cruciaal voor het bereiken van de gemeentelijke doelen. De programma's geven aan wat we willen realiseren (programmabegroting) en wat we gerealiseerd hebben (programmaverantwoording). De paragrafen geven inzicht in de uitvoerbaarheid en haalbaarheid hiervan.

Wettelijke grondslag

Vanwege de verschillen in wet- en regelgeving is in het overzicht van de realisatie en toelichting daarop gekozen voor een indeling in 3 categorieën:

- Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting): rioolheffingen en reinigingsheffingen;
- Kostendekkende leges (in totaliteit): begraafrechten, leges fysieke diensten en leges burgergerichte diensten;
- Algemene belastingen en parkeerbelasting: OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting, precariobelasting en reclamebelasting.

3.1.2 Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Indexering

In 2018 hebben wij, conform de begroting 2018, een algemene prijsindex toegepast van 2,2%. Uitzonderingen daarop waren de tarieven voor begraafrechten, vergunningparkeren en de tarieven bij de milieuparken. Deze werden namelijk niet geïndexeerd. De tarieven milieuparken voor A- en B-hout, puin en grond zijn wel geïndexeerd.

3.1.3 Realisatie van de lokale heffingen

De totale opbrengsten van de gemeentelijke heffingen zijn opgenomen in onderstaande tabel (bedragen x € 1.000):

Programma		Belastingsoort	Gewijzigde geraamde opbrengst 2018	Werkelijke opbrengst 2018	Vershil	Toelichting in paragraaf
<i>Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)</i>						3.1.4
13	BsGW	Rioolheffing	13.314	13.389	75 V	
14		Afvalstoffenheffing (incl. verkoop restzakken)				
	BsGW		16.294	16.392	98 V	
<i>Kostendekkende leges (in totaliteit)</i>						3.1.5
13		Begraafrechten	583	427	156 N	
10/13		Leges fysieke diensten	4.674	7.263	2.589 V	
1		Leges burgergerichte diensten	2.077	1.926	151 N	
<i>Algemene belastingen en parkeerbelasting</i>						3.1.6
15	BsGW	OZB eigenaar woningen	14.567	14.900	333 V	
15	BsGW	OZB eigenaar niet woningen	9.313	9.678	365 V	
15	BsGW	OZB gebruiker niet-woningen	6.973	6.978	5 V	
15	BsGW	Hondenbelasting	756	790	34 V	
15	BsGW	Toeristenbelasting	4.492	5.010	518 V	

15	BsGW	Precariobelasting	702	855	153 V
15	BsGW	Reclamebelasting	729	707	22 N
12		Parkeren	10.148	10.406	258 V
		Totaal	84.622	88.721	4.099 V

*) De bedragen zijn exclusief kwijtschelding

**) Realisatie bestaat uit opbrengsten afvalstoffenheffing (€ 14.931) + reinigingsrecht (€ 396, exclusief BTW) + restzakken (€ 1.461)

3.1.4 Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)

Rioolheffingen

Het belastingresultaat wordt wat betreft de rioolheffingen taakveld 7.2 afgewikkeld. De werkelijke belastingopbrengsten laten ten opzichte de begroting een voordeel zien van € 75.000.

(bedragen in €)

Berekening van kostendekkendheid van de heffing riolen 2018			
		begroting	realisatie
A	Directe kosten taakveld	7.209.269	7.149.521
B	Inkomsten taakveld	-111.289	-85.657
C = A + B	Netto kosten taakveld	7.097.980	7.063.864
D	Toe te rekenen kosten	3.009.347	2.933.989
E	Overhead	1.269.705	1.206.220
F	Kwijtscheldingen	308.625	303.721
G	BTW	1.562.227	1.411.988
H	Storting reserves		455.066
I = C t/m H	Totale kosten	13.247.884	13.374.848
K	Opbrengst heffingen	13.247.884	13.389.083
L = K / I * 100%	Dekking	100%	100%

Reinigingsheffingen

Het belastingresultaat wordt wat betreft de reinigingsheffingen (afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten) via taakveld 7.3 afgewikkeld. De overdekking van 105% heeft geen structurele gevolgen, maar betreft een incidenteel voordeel.

(bedragen in €)

Berekening van kostendekkendheid van de heffing afval 2018			
		begroting	realisatie
A	Directe kosten taakveld	12.210.306	11.984.398
B	Inkomsten taakveld	-4.397.747	-5.107.127
C = A + B	Netto kosten taakveld	7.812.559	6.877.271
D	Toe te rekenen kosten	1.178.597	1.169.635
E	Overhead	2.944.579	2.797.350
F	Kwijtscheldingen	1.871.454	1.702.428
G	BTW	1.691.063	1.474.714
H	Storting reserve		614.318
I = C t/m H	Totale kosten	15.498.252	14.635.716
K	Opbrengst heffingen	15.154.544	15.327.175
L = K / I * 100%	Dekking	98%	105%

Milieuparken

In de aan de raad voorgelegde begroting van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas zijn de tarieven van de milieuparken voor het jaar 2018 vastgelegd. De inwonerbijdrage is verhoogd naar €15,17 (was € 14,87 in 2017). De tarieven aan de poort zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van 2017, met uitzondering van de tarieven voor A- en B-hout, puin en grond.

3.1.5 Kostendekkende leges (in totaliteit)

Begraafrechten

De gemeente Maastricht gaat de algemene begraafplaats aan de Tongerseweg opknappen en uitbreiden. Begin 2018 heeft de gemeenteraad uitgebreid gesproken met omwonenden over de toekomstplannen. Daarbij zijn alle wensen en belangen meegewogen en werden extra maatregelen toegezegd op het gebied van de verkeersveiligheid. De voorbereiding van de uitvoering en bijbehorende werkzaamheden gaan twee jaar duren. In 2021 gaat de nieuwe bedrijfsvoering van start.

(bedragen in €)

Berekening van kostendekkendheid begraafrechten 2018			
		begroting	realisatie
A	Directe kosten taakveld	589.145	365.076
B	Inkomsten taakveld	0	0
C = A + B	Netto kosten taakveld	589.145	365.076
D	Toe te rekenen kosten	0	0
E	Overhead	124.002	117.802
F	BTW	0	0
G = C t/m F	Totale kosten	713.147	482.878
H	Opbrengst heffingen	583.125	427.130
I = H / G * 100%	Dekking	82%	88%

Fysieke diensten

De realisatie van de leges fysieke diensten bedragen € 7,263 miljoen. Dat is 55% meer dan begroot, veroorzaakt door een forse toename van het aantal aangevraagde omgevingsvergunningen.

Begroting 2018

(bedragen in €)

Kostendekkendheid Legesverordening Fysieke diensten		titel 1	titel 2	titel 3	totaal
A	Kosten taakvelden, inclusief omslagrente	861.105	2.887.960	419.393	4.168.458
B	Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	0	0	0	0
C = A + B	Netto kosten taakveld	861.105	2.887.960	419.393	4.168.458
D	Toe te rekenen kosten	861.105	2.887.960	419.393	4.168.458
E	Overhead	419.506	1.417.294	138.112	1.974.912
F	BTW	7.791	120.665	31.103	159.559
G = C t/m F	Totale kosten	1.288.402	4.425.919	588.608	6.302.929
H	Opbrengst heffingen	232.290	3.975.454	76.476	4.284.220
I = H / G * 100%	Dekkingspercentage	18,03%	89,82%	12,99%	67,97%

Kostendekkendheid Legesverordening Fysieke diensten		titel 1	titel 2	titel 3	totaal
A	Kosten taakvelden, inclusief omslagrente	556.553	3.696.389	373.568	4.626.510
B	Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	0	0	0	
C = A + B	Netto kosten taakveld	556.553	3.696.389	373.568	4.626.510
D	Toe te rekenen kosten	556.553	3.696.389	373.568	4.626.510
E	Overhead	429.096	2.583.390	182.544	3.195.030
F	BTW	5.035	154.444	27.704	187.183
G = C t/m F	Totale kosten	990.684	6.434.223	583.816	8.008.723
H	Opbrengst heffingen	311.246	6.819.262	132.409	7.262.917
I = H / G * 100%	Dekkingspercentage	31,4%	106,0%	22,7%	90,7%

Burgergerichte diensten

De realisatie van de leges burgergerichte diensten zijn € 151.000 lager dan begroot, dat is een nadelig resultaat van 7%. Lagere opbrengsten waren en vooral bij leges van identiteitskaarten, paspoorten aan niet-ingezetenen uittreksels en huwelijken.

3.1.6 Algemene belastingen en parkeerbelasting

WOZ-beschikkingen

Jaarlijks vindt er een herwaardering op basis van de Wet WOZ plaats van alle woningen en niet-woningen in de gemeente Maastricht. Voor het belastingjaar 2018 heeft een herwaardering plaatsgevonden met als waardepeildatum 1 januari 2017.

Gemiddeld is de waarde van de woningen per 1 januari 2018 met 6,1% gestegen ten opzichte van de vorige herwaardering. Voor niet-woningen is er sprake van een daling van 2,7% ten opzichte van de vorige herwaardering.

In 2018 werd betreffende 7,9% van de woningen een WOZ-bezwaar ingediend (was 4,8% in 2017) en betreffende 17,1% van de niet-woningen (was 13,3% in 2017).

Van de ingediende bezwaren is 90,3% in 2018 afgehandeld, de overige bezwaren worden binnen de wettelijke termijnen begin 2019 afgehandeld. Van de afgehandelde bezwaren zijn er 41,5% afgewezen en 58,5% (deels) toegekend.

Met ingang van 2007 is door de minister van BZK de zogenaamde Macronorm geïntroduceerd: de procentuele stijging van de landelijke OZB-opbrengst mag niet meer bedragen dan deze norm. De procentuele opbrengststijging van 2,2% van Maastricht is ruim lager dan de voor het jaar 2018 gestelde norm van 3,1% (op de macronorm 2018 is geen korting toegepast, omdat de gemeenten in 2017 binnen de gemaakte afspraak zijn gebleven). Overigens is de indexering bij gemeente Maastricht al meerdere jaren binnen de (oorspronkelijke) norm gebleven.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De gerealiseerde opbrengst van de OZB is fors hoger dan begroot, het betreft namelijk een voordeel van € 702.000, waarvan € 177.000 voorgaande belastingjaren betreft. De realisatie is mede afhankelijk van de inschatting vooraf van de waardeontwikkeling, bezwaarafhandeling en leegstand. De OZB-tarieven worden gecorrigeerd voor de verwachte waardeontwikkeling, maar achteraf is gebleken dat de werkelijke waardestijging hoger is geweest. Hierdoor zijn de OZB-tarieven voor een lagere waardeontwikkeling dan de daadwerkelijke gecorrigeerd. Daarnaast is de toename van het areaal groter dan verwacht en zijn de verlagingen van de WOZ-waarden door bezwaarschriften lager uitgevallen dan waarmee rekening was gehouden. Inmiddels wordt intern en in overleg met BsGW onderzocht hoe de WOZ-waardeontwikkeling en OZB-tarieven nauwkeuriger berekend kunnen worden.

Hondenbelasting

De gerealiseerde opbrengst van de hondenbelasting is €34.000 hoger dan begroot, dit is een meeropbrengst van 4,5%. Waarschijnlijk ligt de oorzaak in het feit dat het economisch beter gaat en daardoor meer honden zijn aangeschaft.

Toeristenbelasting

De realisatie van de toeristenbelasting is € 518.000 hoger dan begroot, waarvan € 288.000 betreffende 2017. Bij de prognose is rekening gehouden met een gelijkblijvend aantal overnachtingen, terwijl deze in werkelijkheid zijn toegenomen.

Precariobelasting

De realisatie van de precariobelasting is € 154.000 hoger dan begroot, een voordeel van 22% ten opzichte van de begroting. Het voordeel wordt veroorzaakt door de betere economische omstandigheden, waardoor minder bedrijfspanden leeg staan en ondernemers meer voorwerpen hebben geplaatst in de openbare ruimte.

Reclamebelasting

De realisatie van de reclamebelasting is € 22.000 lager dan begroot, een nadeel van 3% ten opzichte van de begroting.

Parkeerbelasting

In overeenstemming met het coalitieakkoord zijn de parkeertarieven van het straatparkeren (parkeertickets en vergunningen) in 2018 ongewijzigd gebleven ten opzichte van 2017.

De tarieven voor het garageparkeren, Park en Ride (P+R) en de Park en Walk (P+W) parkeerterreinen, zijn conform de PPS afspraken binnen de ringenstructuur geïndexeerd.

In 2013 is het P+R terrein Noord (Beatrixhaven) geopend en op 22 juli 2017 is P+R terrein Zuid geopend in parkeergarage P5 van het MECC. De P+R terreinen kennen een combitarief voor parkeren (gratis) en een reis per shuttlebus of treinreis van en naar Maastricht. In 2018 bedroegen de tarieven voor een dagretour € 2,- per persoon of € 5,- voor groepen van 3-5 personen.

3.1.7 Lokale lastendruk

Het onderzoeksinstituut Coelo (Universiteit Groningen) brengt jaarlijks een ranglijst uit van de lokale lasten in de diverse gemeenten van Nederland ("Atlas van de lokale lasten"). Daarbij worden gemeenten vergeleken voor wat betreft de lokale lasten (OZB, rioolbelasting, afvalstoffenheffing). De gemiddelde lastendruk in 2018 in Maastricht wordt door Coelo berekend voor eenpersoonshuishoudens op € 720 (€ 708 in 2017) en voor meerpersoonshuishoudens op € 738 (€ 743 in 2017). Hiermee staat gemeente Maastricht op plaats 23 van de 38 grote gemeenten (plaats 24 van 38 in 2017) (nr.1 is de goedkoopste gemeente).

Bij de berekening van de component afvalstoffenheffing is door Coelo rekening gehouden met een gemiddeld gebruik van 44 afvalzakken voor een meerpersoonshuishouden. Rekening houdend met het werkelijk gebruik (van 30 restzakken) bedraagt de lastendruk in Maastricht € 727 voor meerpersoonshuishoudens en staat daarmee op plaats 19 (plaats 19 in 2017).

Voor bedrijven is de lastendruk gemiddeld gezien alleen gestegen met de indexering/inflatie. In individuele gevallen kan dit anders zijn, doordat de waardeontwikkeling bij niet-woningen erg verschilt door de grote variatie aan soorten objecten in deze categorie. In deze categorie vallen courante objecten (bijvoorbeeld winkels en kantoren) en incurante objecten (bijvoorbeeld het ziekenhuis, scholen, musea, transformatorhuisjes en industriële objecten).

In onderstaande tabel zijn drie voorbeelden opgenomen van de ontwikkeling van de lastendruk (voor de vergelijkbaarheid is de WOZ-waarde 2018 in de drie gevallen gelijk).

Soort object	WOZ-waarde 2017 in Euro	waarde-ontwikkeling in %	WOZ-waarde 2018 in Euro	Aanslag 2017	Aanslag 2018	Verschil (€)	Verschil (%)
Winkel	€ 650.000	2,5%	€ 666.250	€ 3.619,73	€ 3.868,77	€ 249,04	6,9%
Kantoor	€ 650.000	-2,7%	€ 632.450	€ 3.619,73	€ 3.696,73	€ 77,00	2,1%
School	€ 650.000	-5,0%	€ 617.500	€ 3.619,73	€ 3.620,64	€ 0,90	0,0%

De lokale lasten bestaan uit OZB-niet-woningen (eigenaren- en gebruikersdeel), rioolheffing (eigenaren- en gebruikersdeel), reinigingsrecht (vastrecht en 30 restafvalzakken).

3.1.8 Kwijtschelding

Indien men niet in staat is een aanslag te betalen, dan wordt kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing gebruikersdeel en voor de 1e hond. Het totaal over 2018 kwijtgescholden bedrag is € 1,951 mln. Dat is 0,56% minder dan in 2017 per ultimo van het jaar, zijnde € 1,962 mln. Het bedrag van 2018 is dus nagenoeg gelijk aan dat van 2017.

In 2018 hebben in totaal 8.764 (was 10.358) burgers per ultimo van het jaar een verzoek tot kwijtschelding gedaan. Hiervan werd aan 3.749 (was 3.480) personen automatisch kwijtschelding verleend.

Op 31 december 2018 waren 4.849 van de 5.015 de handmatige verzoekschriften afgehandeld (96,7%). In 2019 worden de overige 167 verzoekschriften binnen de daarvoor geldende termijnen afgehandeld.

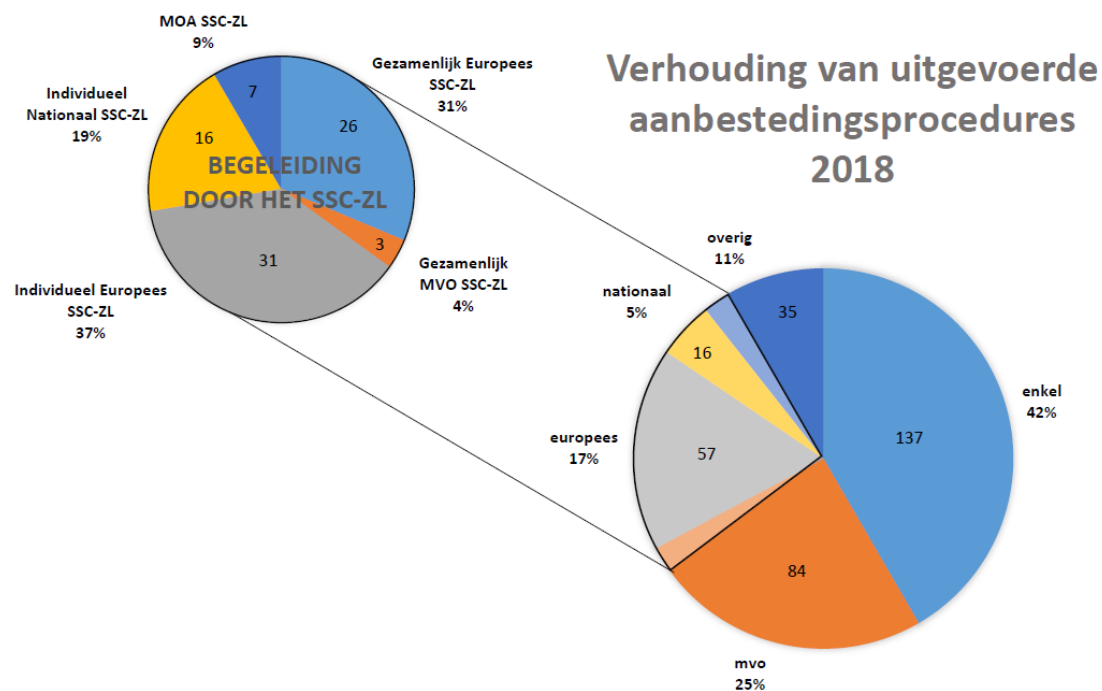
3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1 Bedrijfsvoeringsprogramma's/projecten

In deze paragraaf vindt u de stand van zaken van de projecten/programma's die voor de Organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering in 2018 zijn opgepakt.

Inkoop & aanbesteding

Afgelopen jaar is er door de gemeentelijke organisatie ingekocht conform geldende wet- en regelgeving. Het onderstaande overzicht is een weergave van het aantal procedures, onderverdeeld in soort procedure.

Het taartpunt uit de rechter cirkel is in de linker cirkel geheel toegelicht om inzicht te krijgen in de procedures die via SSC-ZL hebben gelopen.

Inkopen onder de Nationale en Europese drempelwaarde worden zelfstandig door de organisatie uitgevoerd. Voor procedures boven de drempelbedragen is begeleiding van een van de inkopers verplicht. Individuele procedures zijn inkopen waarbij Maastricht de inkoop alleen uitvoert en afneemt. Bij gezamenlijke trajecten zijn er meerdere deelnemers (voornamelijk Sittard-Geleen en Heerlen) die in gezamenlijkheid inkopen.

In de categorie overig (35) zijn aanbestedingen opgenomen die niet geclassificeerd zijn (1), waarbij er een uitzondering van toepassing (27) is of een specifieke procedure (7) doorlopen is.

Personeel en organisatie

De HRM-visie uit 2017 geeft richting aan de koers die de organisatie op P&O-gebied vaart. Duurzaam inzetbaar zijn en blijven staat daarin centraal. Om dat te bereiken is er geïnvesteerd in het ontwikkelen van (nieuwe) vaardigheden, houding en gedrag bij onze medewerkers, werd beweeglijkheid in het werk gestimuleerd en werd daarnaast ook ingezet op gezondheid en fit blijven. Ook zijn diverse HRM-instrumenten doorontwikkeld.

De belangrijkste thema's voor 2018 waren:

- HRM-instrumenten:
 - *Move@Maastricht*: Doorontwikkeling van personele mobiliteit mede door een stevigere positionering en uitbreiding van de dienstverlening van ons interne mobiliteitscentrum. Concrete voorbeelden zijn de maandelijkse mobiliteitstafels, het

- inloopspreekuur en de inrichting van het Carrièrepunt. Daarnaast is ook een budget ingericht om eventuele financiële belemmeringen te verminderen.
- *Learn@Maastricht*: Verdere doorontwikkeling van het opleidingscentrum door o.a. het optimaliseren van de bedrijfsvoering en het moduleaanbod. Daarnaast heeft de leiderschapskrachttraining voor leidinggevendenden een vervolg gekregen.
 - *Het Goede Gesprek*: Om in kaart te brengen of Het Goede Gesprek in de praktijk de gewenste uitwerking heeft, heeft in 2018 een uitgebreide evaluatie van onze functionerings- en beoordelingsystematiek plaatsgevonden. Hieruit is gebleken dat enkele aanpassingen gewenst zijn. Een concreet voorbeeld hiervan is de centralisering van informatievoorziening over zowel het systeem als de Regeling Gesprekscyclus.
 - *Implementatie E Hrm*: In 2018 is verder uitvoering gegeven aan het proces van digitalisering van onze personeelsprocessen. Specifiek aan de processen digitalisering P-dossier; digitalisering In-, Door- en Uitstroomproces; digitalisering Werving en Selectie.
 - *Verbetering dienstverlening externe klanten*: in samenspraak met de klant wordt de dienstverlening verder geprofessionaliseerd.
- **Modernisering:**
 - *Introductieprogramma nieuwe medewerkers*: Inrichten van de vernieuwde opzet van het gemeentebrede introductieprogramma bestaande uit o.a. een introductiedag. Daarnaast maken nieuwe medewerkers al vóór hun eerste werkdag in fasen kennis met onze organisatie via een mobiele applicatie genaamd Appical.
 - **Wettelijke verplichtingen:**
 - *Omgevingswet*: Ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet is een plan van aanpak opgesteld om management en medewerkers zo goed mogelijk toe te rusten om per 1 januari 2021 conform de gestelde eisen van de Omgevingswet te kunnen werken. Denk hierbij aan veranderingen op het gebied van taken, rollen, kennis, functieprofielen, competenties, houding en gedrag.
 - *Wet Normalisatie Rechtspositie Ambtenaren*: Ter voorbereiding op het van kracht worden van de WNRA is met een projectgroep een plan van aanpak opgesteld om deze transitie van de rechtspositie van ambtenaren naar het burgerlijk wetboek te bewerkstelligen. Er is een start gemaakt met de inventarisatie van de benodigde wijzigingen in arbeidsvoorwaarden, maar ook het opdoen van de benodigde kennis binnen de P&O-afdeling en communicatie naar de organisatie.
 - *Verdere implementatie van de Banenafpraak (Participatiewet)*: in de organisatie zijn opnieuw een aantal banen ingevuld door personen die tot de doelgroep behoren.
 - **Duurzame inzetbaarheid**
 - *Levensfasebewust personeelsbeleid*: Er is een aanzet gemaakt met levensfasebewust personeelsbeleid, dat inspeelt op de behoefte van medewerkers in alle levensfasen.
 - *Verzuim*: Er is een verzuimaanpak opgesteld. Hieraan wordt in 2019 verder vervolg gegeven.
 - **Organisatieontwikkeling:**
 - *CC/Kumulus/NHMM*
In vervolg op het Collegebesluit 'Op weg naar een cultuur-, erfgoed- en kenniswerkplaats' van 19 april 2016 is in 2017 besloten tot een transitie van het organisatieonderdeel CC/Kumulus/NHMM en tot een aantal maatregelen voor Kumulus. In 2018 is de hoofdstructuur ingericht en per 1 mei 2019 is de fijn-structuur doorgevoerd. Het uitgangspunt: Kumulus, Natuurhistorisch Museum en Centre Céramique blijven het kloppend hart van cultureel Maastricht blijft onverminderd overeind.
 - **Sociale Zaken Maastricht Heuvelland**
In het document 'Van droom tot werkelijkheid: Samen Doen!' heeft Sociale Zaken Maastricht Heuvelland (SZMH) haar visie en ambitie geschetst voor de nabije toekomst (2018-2020). De visie is o.a. gebaseerd op de Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht Heuvelland 2022. Het realiseren van die ambitie vraagt aanpassing van de dienstverlening waarvoor besloten is tot een transitie van het organisatieonderdeel SZMH. In 2018 is de transitie verder uitgewerkt. In 2019 worden aanpassingen in de structuur en werkprocessen doorgevoerd. De ambitie is dat SZMH in 2020 staat als een huis.
 - **Overig**

- *Medewerkersonderzoek*: in 2018 heeft de organisatie verdere invulling gegeven aan de plannen van aanpak n.a.v. de resultaten van de derde meting.
- *Implementatie resultaten Arbo onderzoek*: in de zomer van 2018 verschenen de uitkomsten van het interne onderzoek naar ongewenste omgangsvormen. De uitkomsten waren reden om een plan van aanpak op te stellen met concrete maatregelen. Dit PvA is in het najaar van 2018 in overleg met de OR opgesteld. De maatregelen richten zich op de verdere bewustwording en het bespreekbaar maken. De focus ligt vooral op het teamniveau, de plek waar medewerkers en leidinggevendenden samenwerken en gedrag zichtbaar is. Gemeentebreed gaan we meer aandacht besteden aan voorlichting over ongewenste omgangsvormen.

Informatiemanagement en automatisering

Door middel van het I&A portfolio heeft de planvorming 2018 plaatsgevonden. Deze aanpak wordt al enkele jaren door de gemeentelijke organisatie omarmd. Waar mogelijk werd het portfolio afgestemd met de gemeenten Sittard-Geleen en Heerlen.

De belangrijkste thema's voor 2018 waren:

Omgevingswet

De informatie m.b.t. de landelijke digitaliseringsambitie bleef lange tijd achter. Met als gevolg dat de activiteiten zich in de eerste helft van het jaar hebben beperkt tot het wegwerken van achterstallig onderhoud op het gebied van gegevenskwaliteit en digitaal archiveren. Inmiddels is bekend wat het landelijke deel van DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) gaat zijn. Het beperkt zich tot een overheidsloket, een voorziening betreffende toepasbare regels en een activiteiten informatiemodule. Dat betekent dat de gemeente(n) zelf een groot deel van de informatievoorziening zelf moeten organiseren. Voor Maastricht is een vervolgstراتيجية bepaald waar in 2019 verdere invulling aan wordt gegeven.

Digitaal werken en archiveren

De visie op digitaal werken en archiveren binnen de gemeente Maastricht is vastgesteld en breed uitgedragen in de vorm van verschillende masterclasses. In 2019 zal hier een vervolg aangegeven worden waarbij de doelgroep breder wordt. In 2018 zijn ook de verschillende proof of concepts afgerond. Vanuit deze ervaringen en de output van de masterclasses hebben we de opgave digitaal werken en archiveren voor 2019 kunnen vormgeven.

Digitale agenda 2020

Er is verdere invulling gegeven aan de digitale agenda. Zo is e-factureren een feit binnen de gemeente Maastricht en zijn de eerste producten ook toegankelijk via eIDAS. Een andere grote ontwikkeling die in 2018 is gaan spelen is Common Ground. Dit is het initiatief van de VNG om data en bestaande systemen en leveranciers te ontkoppelen. Dit onderwerp volgen we op de voet waarbij meer concreetheid wordt verwacht in 2019.

Informatiebeveiligingsbeleid

Het informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente Maastricht sluit aan bij Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten, zoals die in de algemene ledenvergadering van VNG is vastgesteld.

In 2018 heeft de gemeente Maastricht, inzake informatiebeveiliging verantwoording afgelegd via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). In ENSIA zijn de volgende zelfevaluaties onder één noemer gebracht:

- De zelfevaluatie Basisregistratie Personen (BRP) / Paspoortuitvoeringsregeling (PUN);
- De audit Digitale persoonsidentificatie (DigiD);
- De zelfevaluatie Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT);
- De zelfevaluatie Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWInet).

De gemeente voldoet op alle hiervoor genoemde onderdelen ruim aan de gestelde normen.

Het Informatiebeveiligingsplan 2018/2019 is eind 2018 geactualiseerd en bijgesteld.

Financiën

De financiële functie is gericht op een duurzame en solide financiële positie van de gemeente Maastricht en zorgt voor een tijdige en volledige financiële informatievoorziening. In 2018 zijn voornamelijk de volgende projecten en activiteiten gerealiseerd:

- Zorgen voor een structureel sluitende en in evenwicht zijnde meerjarenbegroting passend binnen de wettelijke regels. Maastricht heeft meerjarig repressief toezicht tot en met 2019. Om dat te behouden moet de begroting 2019 tot en met 2022 sluitend worden gepresenteerd, hetgeen ook gebeurd is bij de programmabegroting 2019.
- Opleveren van de jaarlijkse P&C producten, waaronder Programmabegroting, Jaarrekening (inclusief coördineren accountantscontrole) en voor de 1e keer een bestuursrapportage voor behandeling van de begroting.
- In maart 2018 heeft de raad het besluit genomen om voor de nieuwe programma-indeling 2019 de BBV hoofdtaakvelden te kiezen.
- Financiële verordening is in de raad van mei 2018 vastgesteld.
- Voorbereidingen getroffen voor indienen aanvraag BTW Sport Besluit.
- Verdere implementatie van de vennootschapsbelasting. In 2018 heeft voor de 1e keer aangifte vennootschapsbelasting plaatsgevonden over het jaar 2016.
- Fiscale advisering bij grote projecten.
- Onderzoek naar actualiteit belastingverordeningen uitgevoerd en aanpassingen verwerkt in de vastgestelde belastingverordeningen en tarieven Maastricht 2019.
- Voorbereiding gestart voor de aanbesteding van de accountantscontrole.

Communicatie

Omgevingswet

Het traject 'de communicatieve gemeente' is voortgezet. Aangezien communicatie een lijnverantwoordelijkheid is, wordt de organisatie communicatiever gemaakt, zowel in houding (participatie, co-creatie, een luisterende overheid) als techniek (begrijpelijke brieven, mails, webteksten en samenvattingen van collegenota's). Focus lag in 2018 bij de invoering van de Omgevingswet, met twee belangrijke mijlpalen:

1. met inwoners en samenwerkingspartners zijn gesprekken gevoerd om te horen wat zij belangrijk vinden voor de Omgevingsvisie en de Pilot Omgevingsplan. Op de gemeentelijke website staat voor hen meer informatie over deze onderwerpen. Bij alle communicatie staat voorop: informatie bieden die aansluit bij de behoefte en belevingswereld van inwoners en partners.
2. in de eerste helft van het jaar zijn de in 2017 afgesproken acties uitgevoerd om medewerkers kennis te laten maken met de reikwijdte, functie en verbeterdoelen van de Omgevingswet. Daarnaast zijn er informatiepagina's op intranet gemaakt en 2 reeksen bijpraatbijeenkomsten gehouden voor medewerkers. In juni vond een 1-meting plaats: wat weten medewerkers nú over de Omgevingswet, hoe kijken ze aan tegen de veranderingen en waaraan hebben zij behoefte? De resultaten zijn per organisatieonderdeel en team sterk verschillend. De noodzaak om communicatie óók via de lijnorganisatie te laten verlopen is daarmee evident.

Thuis in Maastricht (TIM)

Het in 2017 gelanceerde TIM is verder uitgebouwd. TIM is het online platform van en voor (potentiële) bewoners van Maastricht. Het is een plek waar kennis en initiatieven worden uitgewisseld, gesprekken worden gevoerd, ideeën worden gelanceerd en bewoners een podium krijgen. TIM is niet de zoveelste website, maar verzamelt juist bestaande sites en initiatieven in één overzichtelijk platform. In de komende vijf jaar willen we TIM laten uitgroeien tot hét leidend medium voor bewoners van Maastricht voor nieuws, informatie over buurt en van de gemeente en vooral voor onderlinge ontmoeting en initiatief. TIM is niet van de gemeente, maar van de gemeenschap: de rol van de overheid beperkt zich tot het aanjagen van initiatief en betrokkenheid bij het platform. Het aantal bezoekers fluctueerde in 2018 tussen de 10.000 en 15.000 per maand. We zijn grotendeels afhankelijk van Facebook voor onze bezoekers en haar strengere paginabeleid maakt het in toenemende mate lastiger bereik te genereren. Tegelijkertijd neemt de interactie van inwoners op de TIM Facebook-pagina stevig toe, met 16.000 betrokken personen in augustus en 313.000 impressies van berichten. Het jaarlijkse Mediaonderzoek laat zien dat ca. 33.000 inwoners (27%) bekend is met TIM.

Branding

Op het gebied van citybranding wordt voortgebouwd op het onderzoek dat de burgemeester heeft laten verrichten naar de ambities van Maastricht (internationale stad, universiteitsstad, hoofdstad). In 2017 is duidelijk geworden of er draagvlak is in de stad voor de oprichting van Maastricht Brand Partners. Doel daarvan is om de vele partijen in de stad te binden op een eenduidige positionering van Maastricht: partijen die door hun werk de naamsbekendheid en imago (het merk) van Maastricht beïnvloeden en voor hun werk afhankelijk zijn van dat merk. De afgesproken propositie luidt: "Maastricht is een sociale en saamhorige stad, die zich steeds nadrukkelijker ontwikkelt en profileert als een internationale universiteitsstad, met een top leef- werk- en verblijfsklimaat voor bewoners, bezoekers en bedrijven." Op het niveau van positionering wordt nadrukkelijk de samenwerking gezocht met Limburg branding en wordt aangesloten bij de lobby-agenda van de gemeente. In oktober van dit jaar is Maastricht Brand Partners opgericht. Van daaruit is een uitvoeringsprogramma opgezet dat in Q1 en Q2 van 2019 zijn beslag krijgt. Duidelijk is nu in hoeverre bestaande brandingactiviteiten van de partners gericht kunnen worden op de beoogde positionering van Maastricht, en dus hoe groot de investering in het merk Maastricht moet zijn.

Controlling

Intern controleplan

In 2018 zijn de werkzaamheden, met als basis het eerste gemeentebrede interne controleplan, verder gecontinueerd. Zoals in het voorgaande jaar zijn de werkzaamheden grofweg tweeledig, namelijk gemeentebrede en organisatieonderdeel specifieke inspanningen op het gebied van interne controle. Hierbij staat gemeentebreed "leren en verbeteren" centraal zonder rechtmatigheid als onderwerp uit het oog te verliezen. De werkzaamheden vinden veelal plaats in samenwerking en afstemming met de decentraal gepositioneerde controlfunctionarissen binnen de gemeentelijke organisatie.

De inspanningen vanuit het gemeentebrede interne controleplan hebben onder andere plaatsgevonden bij onderstaande organisatieonderdelen:

- Sociale Zaken
- V&L
- Stadsbeheer
- Centre Ceramique & Kumulus
- Shared Service Centre
- BenO (vooronderzoek)

Daarnaast hebben gemeentebrede controlewerkzaamheden plaatsgevonden zoals:

- Audit Inkoop en Aanbestedingen
- Governance Nota
- Inventarisatie kwetsbaarheden
- Deelname verbetergroep inkoop en aanbestedingen
- Toetsing in het kader van horizontaal toezicht in samenwerking met de belastingdienst

Hiermee is in 2018 wederom een stap gezet richting een beduidendere rol voor de centrale interne controle functie.

Onderzoek Rekenkamer Maastricht

Doel van de Rekenkamer Maastricht is de controlerende functie van de raad te versterken en tegelijkertijd voor de inwoners van Maastricht zichtbaar maken wat er is terechtgekomen van de beleidsvoornemens van de gemeente. Tal van rekenkameronderzoeken worden daarom jaarlijks door de rekenkamer uitgevoerd in onze gemeente.

Onderzoeken in 2018 waren:

- Onderzoek naar besluitvorming en exploitatie Geusseltbad (publicatie rekenkamerrapport: feb. 2018)
- Armoedebeleid Maastricht (publicatie rekenkamerrapport: mei 2018)
- LVO – onderzoek I, bevoegdheden gemeenteraad in relatie tot LVO (publicatie rekenkamerrapport: 2018)
- LVO – onderzoek II, monopoliepositie en onderwijskwaliteit (publicatie rekenkamerrapport: 2018)
- Kwaliteit raadsvoorstellen (publicatie rekenkamerrapport: februari 2019)
- Woonbeleid gemeente Maastricht (start in 2018, afronding door rekenkamer in 2019)

AVG

Sinds mei 25 vorig jaar is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Het afgelopen jaar zijn we er in geslaagd een aantal grote stappen te zetten om aan de nieuwe wettelijke eisen te voldoen. In 2019 wordt het implementatietraject voortgezet en zal het uitvoeringsbeleid AVG worden vastgesteld en er voor worden gezorgd dat ieder organisatieonderdeel voldoende kennis over de AVG heeft om de nieuwe wettelijke verplichtingen in te bedden in de dagelijkse werkzaamheden/werkprocessen.

3.2.2 Cijfers over bedrijfsvoeringsthema's

Formatie

De formatie is in 2018 licht gestegen met 4 fte 1.506 naar 1.510 fte.

Aantal fte	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Formatie (begroot)	1.537	1.566	1.481	1.440	1.425	1.400	1.398	1.346	1.415	1.491	1.506	1.510
Bezetting (werkelijk)	1.400	1.390	1.400	1.369	1.372	1.352	1.307	1.281	1.284	1.327	1.374	1.397

Efficiency

Tot en met 2018 was er sprake van een efficiencytaakstelling op de gemeentelijke apparaatskosten van meer dan € 15 mln. Deze oude efficiencytaakstelling is nagenoeg geheel gerealiseerd. De begrotingen van de organisatieonderdelen zijn hiervoor structureel naar beneden bijgesteld. Zo is de formatie met 145 fte afgebouwd en zijn materiële budgetten afgeraamd. Bij het realiseren van deze oude efficiencytaakstelling ontstonden evenwel frictiekosten. Het management van de organisatieonderdelen probeert dit op te vangen binnen de eigen begroting.

Ziekteverzuim

Het gemeentebrede verzuimcijfer, inclusief lange termijnverzuim, bedraagt ultimo 2018 7,37% (in 2017 6,34%). Het verzuim stijgt hiermee met 1,03% procentpunt ten opzichte van vorig jaar en ligt ook boven de streefnorm van 5,71% voor de 100.000+ gemeenten. Ook de meldingsfrequentie (1,26) is in 2018 licht toegenomen terwijl deze normwaarde in 2018 op 1,09 is berekend.

Opnieuw heeft het langdurig ziekteverzuim in 2018 met 5,50% (2017 4,73%) het grootste aandeel in het gemeentebrede verzuim.

Positief is dat het percentage nulverzuimers (medewerkers die zich over een periode van 12 maanden niet ziekgemeld hebben) in 2018 iets is toegenomen. 36% in 2018 ten opzichte van 35% in 2017.

Begin 2019 is een nieuw verzuimprotocol opgesteld waarin het eigen regiemodel nog altijd als uitgangspunt geldt. Binnen dit protocol zijn wel aanpassingen gemaakt met betrekking op preventie (terugkeergesprekken), begeleiding door de arbodienst (Praktijkondersteuner Bedrijfsarts), re-integratiewerkzaamheden en casemanagement bij langdurig verzuim. De bedrijfsartsen zijn periodiek in overleg met het directieteam om de voortgang en noodzakelijke acties om verzuim terug te dringen te bespreken. Daarnaast zullen verschillende (team) managers een pitch voor het DT verzorgen om meer inzicht te geven in de maatwerk situatie van hun onderdeel.

Ziekteverzuim	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal	5,9 %	6,7 %	7,1 %	6,3 %	6,0 %	5,4 %	6,1%	5,9%	6,3%	7,37%

Externe inhuur

De externe inhuur in 2018 bedraagt € 13,319 mln. Dat is ongeveer € 0,2 mln. minder dan in 2017. Deze daling is het gevolg van het in dienst treden van een aantal medewerkers. Belangrijk om te vermelden is dat in 2017, in lijn met de motie "Terugdringen externe inhuur" van 14 november 2017, acties zijn uitgezet om externe inhuur nog verder terug te dringen.

De impact daarvan is verwerkt in de jaarplannen 2019 van de gemeente Maastricht. Daarin hebben de afzonderlijke organisatieonderdelen de geplande inhuur voor het jaar 2019 aangegeven. De verwachting is dat voor een totaalbedrag van € 9,722 mln. ingehuurd zal worden. Dit komt overeen met een percentage van ongeveer 9% van onze loonsom. Hiermee zet de ingezette daling van externe inhuur ook in 2019 door.

In onderstaande tabel zijn de kosten voor externe inhuur inzichtelijk gemaakt:

Tabel Externe inhuur (x € 1.000)

Externe inhuur	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*	2018	2019**
Inhuur						8.327	10.815	13.474	11.007	11.339	8.426
Inhuur 3D's						1.200	3.284	3.554	2.515	1.980	1.296
Totaal	16.781	12.597	8.600	6.910	7.747	9.527	14.099	17.028	13.522	13.319	9.722

* invoering nieuwe definitie

** prognose op basis van jaarplannen organisatieonderdelen

Overzicht integriteitsmeldingen 2018

Type integriteitsmelding	Aantal meldingen in 2018				Bevinding en advies IMI
	Totaal	Niet-ontvankelijk	ontvankelijk	onderzocht	
Schending integriteitsbeleid en/of gedragscode ¹	11	1	10	9 ⁴	1 melding: deels gegrond 1 melding: gegrond 2 meldingen: ongegrond 5 meldingen: onderzoek loopt nog
Ongewenst gedrag ²	3	0	3	3	2 meldingen: ongegrond 1 melding: onderzoek loopt nog
Misstand ³	0	-	-	-	

- 1) Voorbeelden van schending integriteitsbeleid en/of gedragscode zijn: belangenverstremgeling; diefstal, verduistering; fraude, corruptie; manipulatie van of misbruik van (de toegang tot) informatie; misbruik van bevoegdheden; onverenigbare functies/binding /activiteiten; verspilling en misbruik van gemeentelijke eigendommen; (strafbare) misdragingen buiten werktijd van ambtenaren, in het geval die in verband staan tot het functioneren van de betrokkene, van buitengewoon ernstige aard zijn of schadelijk zijn voor de geloofwaardigheid van de betreffende groep of de gemeente in haar geheel; het misleiden van justitie.
- 2) Voorbeelden van ongewenst gedrag zijn: (seksuele) intimidatie, agressie, geweld, pesten, discriminatie.
- 3) Tot een misstand worden gerekend: schending van wettelijke voorschriften of beleidsregels of het bewust achterhouden van informatie hierover; een gevaar voor de gezondheid, de veiligheid of het milieu; een onbehoorlijke wijze van functioneren die een gevaar vormt voor het goed functioneren van de openbare dienst.
- 4) Eén melding heeft betrekking op een medewerker die bij een externe organisatie werkzaam is. Deze melding wordt afgehandeld door de betreffende organisatie.

Banenafpraak Sociaal Akkoord 2013

De banenafpraak is een landelijke afspraak opgenomen in het Sociaal Akkoord 2013. De ambitie was om ten opzichte van de nulmeting in januari 2013 binnen de overheidssector voor 1 januari 2026 25.000 banen te creëren en in te vullen voor mensen met achterstand tot de arbeidsmarkt. Het bedrijfsleven zou in diezelfde periode 100.000 banen invullen. Afhankelijk van het gerealiseerd aantal banen kan er sprake zijn van het activeren van een quotumregeling

Inmiddels is de regelgeving aangepast. De totale doelstelling van 125.000 banen blijft gehandhaafd, de verdeling over een specifiek aandeel voor overheid en bedrijfsleven is losgelaten.

Binnen de overheidssectoren is –met het oog op bovengenoemde doelstelling- besloten de quotumregeling te activeren. Dat houdt in dat als richtlijn een norm wordt gehanteerd voor werkgevers met 25 of meer werknemers: deze norm gaat uit van 1,93% maal het aantal verloonde uren in betreffend jaar. Op grond van die norm behoort de gemeente Maastricht voor 2018 het aantal van 45,32 banen in te vullen. D.w.z. banen van 25,5 uren per week.

Ultimo 2018 vult Gemeente Maastricht 221,61 banen in. Dit onder meer doordat het organisatie onderdeel Stadsbeheer een groot aantal WSW medewerkers van de MTB op detachingsbasis inhuurt en aanstuurt.

Werkgevers hebben tussen 1 januari 2013 en 1 januari 2019 in totaal 53.390 banen gerealiseerd voor mensen die in de doelgroep banenafpraak vallen: 40.942 banen via een regulier dienstverband en 12.448 extra banen via een uitzendcontract of detachering. Dit blijkt uit de Regionale UWV-trendrapportage Banenafpraak. Daarmee is de doelstelling van de banenafpraak voor het realiseren van 43.500 extra banen voor het jaar 2018 gehaald.

3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de door u vastgestelde kadernota Weerstandsvermogen is, conform wet- en regelgeving, het beleid opgenomen dat het college moet uitvoeren om de geïdentificeerde risico's zo goed mogelijk te beheersen. De betrokken paragraaf bij de begroting geeft aan hoe robuust de begroting is en gaat in op de vraag hoe financiële risico's kunnen worden opgevangen. Voor het beoordelen van deze robuustheid is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's, waarmee de gemeente geconfronteerd kan worden en de aanwezige weerstandscapaciteit ter dekking van deze risico's. Conform de hiervoor genoemde kadernota wordt deze robuustheid als volgt berekend:

Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$
----------------------------	---

Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1. Hieronder besteden we eerst aandacht aan de beschikbare weerstandscapaciteit en vervolgens aan de risico-inventarisatie (benodigde weerstandscapaciteit) en ten slotte aan de berekening van de ratio weerstandsvermogen.

3.3.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om risico's van financiële aard (niet-begrote kosten), die zich onverwacht kunnen voordoen en die van substantiële aard zijn, te kunnen dekken. Dit kunnen zowel incidentele als structurele middelen zijn. Op grond van de vereisten van het BBV kan de weerstandscapaciteit uit diverse elementen bestaan: de algemene reserve, de bestemmingsreserves, de stille reserves en de onbenutte belastingcapaciteit. In de gemeente Maastricht worden ook de risicobuffer, de post onvoorzien en de egaliseringsreserves tot het weerstandsvermogen gerekend.

Het weerstandsvermogen is als volgt opgebouwd:

	Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
Onvoorzien/risicobuffer	1.457	1.929	754
Eigen vermogen	44.449	24.878	54.964
Algemene reserve	4.724	4.724	4.724
Overige bestemmingsreserves	36.403	20.154	46.282
Onbenutte belastingcapaciteit	3.322	0	3.958
Weerstandscapaciteit	45.906	26.807	55.718
Totale lasten	613.147	487.757	594.985
Als % van de totale lasten	7,5%	5,5%	9,4%

Post onvoorzien/risicobuffer

De post onvoorzien is bedoeld om incidentele tegenvallers van college en raad met incidentele kosten te dekken. De post risicobuffer dient ter dekking van risico's die manifest worden.

Eigen vermogen

Voor het opvangen van incidentele financiële tegenvallers is het eigen vermogen de aangewezen post. Echter niet het hele eigen vermogen is vrij inzetbaar. De mate van beschikbaarheid van de reserves voor het opvangen van tegenvallers is als volgt:

Algemene reserve: vrij inzetbaar zonder dat dit gevolgen heeft voor de exploitatie.

Egalisatie reserves: bedoeld voor de opvang van specifieke risico's, niet vrij inzetbaar.

Financieringsreserves: niet vrij beschikbaar, inzet tast direct de ruimte in de begroting aan.

Overige bestemmingsreserves: beperkt beschikbaar door bestemming en aangegane verplichtingen.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft de mogelijkheid weer om extra inkomsten te genereren door de belastingen te verhogen. Zij wordt bepaald door de hoogte van drie belangrijkste belastinginkomsten van de gemeente: de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de OZB. De afvalstoffenheffing en rioolrechten zijn momenteel maximaal kostendekkend en hier volgt dan ook geen onbenutte belastingcapaciteit uit. De onbenutte belastingcapaciteit van de OZB is zo groot als het verschil tussen het gehanteerde tarief en het tarief dat de gemeente zou moeten rekenen als het een "artikel 12 gemeente" zou zijn. Dit resulteert in een onbenutte belastingcapaciteit van € 3,9 mln.

3.3.2 Risico-inventarisatie

Het begrip 'risico' wordt niet altijd juist toegepast. Zo moeten beleidswensen of de daaruit voortkomende budgettaire claims waarvoor aan organisatieonderdelen geen middelen ter beschikking zijn of worden gesteld, niet als risico worden vermeld. Hier is namelijk geen sprake van een risico omdat een financiële verplichting pas zou ontstaan door een beleidsbeslissing waarop de gemeente zelf (overwegende) invloed heeft. Voor het risicobegrip is uitgegaan van de volgende, in het kader van strategisch integraal risicomanagement algemeen gebruikte, omschrijving: "een onzekere gebeurtenis die negatieve effecten (schade) kan hebben op de realisatie van de beleidsdoelstellingen c.q. de totstandkoming van de vastgestelde producten en diensten van een organisatie". Dit risicobegrip omvat dus ook de niet-materiële risico's en ook de risico's waarvan verondersteld wordt dat hier adequate beheersmaatregelen voor zijn getroffen. Een breed risicobegrip stelt ons beter in staat te beoordelen of er sprake is van beheerste bedrijfsprocessen in brede zin en maakt het mogelijk gericht verbeteringen door te voeren.

In deze paragraaf worden risico's opgenomen waarvan de financiële consequenties nog niet (volledig) in de begroting zijn verwerkt. De vorderingen op dubieuze debiteuren worden niet als risico opgenomen in deze paragraaf, omdat hiervoor voorzieningen moeten worden getroffen. Voor het overgrote deel betreft het de risico's uit de programmabegroting 2018 bekende risico's. Waar nodig zijn deze geactualiseerd. In deze paragraaf worden alleen die risico's opgenomen die een dusdanige omvang hebben dat ze materieel zijn in verhouding tot ons totale begrotingsaldo.

1. Risico's in het gemeentefonds
2. Decentralisatie rijkstaken
3. Decentralisatie-uitkering Bodemsanering
4. Verbonden partijen
5. Risico's cofinanciering
6. Open einde-regelingen
7. Tram Vlaanderen Maastricht
8. Fiscale risico's
9. Eigen risico claims
10. Garantstellingen investeringen sportverenigingen
11. SOME en realisatie Plan van Transformatie
12. Juridische risico's

Ad 1. Risico's in het gemeentefonds

Voor het gemeentefonds, de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente, geldt het principe van 'gelijk trap op, gelijk trap af' (normeringssystematiek). Dit betekent dat het fonds groeit of krimpt met de rijksuitgaven. Geeft het Rijk meer uit, dan groeit het gemeentefonds met hetzelfde percentage. De uiteindelijke uitkering is daardoor niet op voorhand vast te stellen, maar afhankelijk van de gerealiseerde rijksuitgaven. Bovendien leidt de ontwikkeling van de maatstaven (bijvoorbeeld het

aantal uitkeringsgerechtigden), waarop de verdeling van het gemeentefonds over alle gemeenten is gebaseerd, tot verdeeffecten die niet altijd kunnen worden voorzien.

Ad 2. Decentralisatie rijkstaken (integratie-uitkering Sociaal domein)

Per 1 januari 2015 zijn extra verantwoordelijkheden naar de gemeenten gedecentraliseerd: de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet (de 3 D's). De Jeugdwet ondersteunt ouders en kinderen, waardoor kinderen gezond kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en naar vermogen kunnen participeren in de samenleving.

In het vierde jaar van de uitvoering van de 3-decentralisaties wordt de transformatie van het sociaal domein voortgezet. Met de monitoring 3-decentralisaties toekomstagenda sociaal domein – individuele voorzieningen wordt het transformatieproces, zowel financieel als inhoudelijk bewaakt.

Over het jaar 2018 bedraagt het resultaat Jeugdzorg € 1,368 mln. nadelig, het resultaat WMO begeleiding en beschermd wonen € 2,558 mln. voordelig en het resultaat op Participatie (I-deel en W-deel) € 1,3 mln. voordelig ten opzichte van de bijgestelde begroting. Deze bijstelling van de 3 decentralisatiebudgetten bedraagt in totaliteit € 13,5 mln.

Om de tekorten te reduceren zijn in juni 2017 draaiknoppen voor het sociaal domein benoemd waarbij wordt beoogd om besparingen of additionele inkomsten (Fonds nadeelgemeenten) te realiseren. In de begroting 2018 bedroeg dit bedrag € 3,5 mln., dit bedrag is gerealiseerd middels besparing op de uitvoeringskosten en de ontvangen inkomsten vanuit het fonds nadeelgemeenten resulterend in een nulresultaat. Voor verdere details wordt verwezen naar de Monitor toekomstagenda Sociaal Domein.

Ad 3. Decentralisatie-uitkering Bodemsanering (Convenant Bodemsanering 2015-2019)

Uit onderzoek blijkt dat er één locatie is met alleen verspreidingsrisico's en er één locatie is met verspreidingsrisico's én potentiële humane risico's (stand van zaken mei 2019). Onderzoek naar verspreidingsrisico's is in uitvoering.

Echter, ook als deze zijn afgerond blijft er een risico. Bij nieuwe ontwikkelingen (bijvoorbeeld nieuwe initiatieven of een wijziging van de bestemming van de locatie) bestaat het risico dat de betreffende locatie alsnog spoedlocatie wordt. In de begroting 2013 is een groot deel van het budget en apparaatskosten ingezet als structurele bezuiniging onder de randvoorwaarde dat, als er nieuwe spoedlocaties moeten worden aangepakt en de kosten niet kunnen worden verhaald op de eigenaar/initiatiefnemer, deze kosten ten laste komen van de algemene middelen (post onvoorzien).

Ad 4. Verbonden partijen

De verbonden partijen (bestuurlijk én financieel belang) worden ingedeeld in: deelnemingen, publieke private samenwerking (meestal stichtingen) en gemeenschappelijke regelingen. Hierna worden de risico's van gemeenschappelijke regelingen in het algemeen en een aantal verbonden partijen specifiek nader toegelicht.

Gemeenschappelijke regelingen

Van een gemeenschappelijke regeling is sprake als het bestuur van twee of meerdere gemeenten of andere publiekrechtelijke overheidslichamen samen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer belangen van die gemeenten. Het algemene risico is dat een meerderheid van de gemeenten een besluit kan nemen dat afwijkt van een standpunt van de afzonderlijke gemeente.

Daarnaast loopt een individuele gemeente ook specifieke risico's. Te denken valt aan de kosten bij uittrekking van een van de deelnemers en het collectief verantwoordelijkheid dragen bij verlies. In de paragraaf Verbonden partijen zijn, conform het Besluit begroting en verantwoording, alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Maastricht deelneemt, opgenomen.

WOM Belvédère BV (Maastricht Noord – herijking Belvédère)

In de raad van juni 2013 is de herijking grondexploitatie Belvédère vastgesteld. Deze grex liet over een looptijd van 10 jaren een geprognosticeerde onrendabele top zien in een bandbreedte van ongeveer € 70 tot 80 mln. Een onrendabele top in een orde van grootte waarvan ook reeds sprake was bij de start van het project in 2004. De geprognosticeerde onrendabele top is verklaarbaar in relatie tot de diepgang van de opgave waar we voor staan en is fors, afgezet tegen de andere

opgaven waar Maastricht voor staat. Er is een aantal oplossingsrichtingen in beeld gebracht om deze grex beheersbaar te krijgen en te houden. Het MJIP fungeert als ultiem vangnet. De omvang van deze achtervang is afhankelijk van het grexverloop en de resultaten van de oplossingsrichtingen. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grex zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat gebeurt jaarlijks in juni/juli.

Via een aantal maatregelen kon deze onrendabele top in de afgelopen jaren naar beneden bijgesteld worden tot ongeveer € 18,5 tot € 23,5 mln. inclusief de rentevoordelen en exclusief enkele pro memorieposten. In de voorliggende grex 2019 zitten meevallers en tegenvallers verdeeld over diverse projecten en activiteiten waarmee de grex nagenoeg in evenwicht blijft. Het gros van de activiteiten en projecten kan binnen de planning en per saldo nagenoeg zonder effecten op de onrendabele top van de grex worden uitgevoerd. Het is met name de situatie rondom het Landbouwbelang die ertoe leidt dat de grex 2019 en daarmee de onrendabele top toch naar boven bijgesteld moet worden met een bedrag van afgerond € 2 mln. ten opzichte van 2018.

Alhoewel er een overzichtelijke en beheersbare grexsituatie lijkt te zijn ontstaan, betekent dit allerminst dat we er zijn: de grex bevat nog een aantal positieve aannames die de komende jaren waargemaakt moeten worden. Daardoor blijft een strakke aansturing en de noodzaak van de financiële achtervang onverkort overeind.

MTB NV

De gemeente heeft diverse rollen in relatie tot MTB: als aandeelhouder en financier, als afnemer van dienstverlening, als opdrachtgever vanuit de gemeentelijke zorgplicht om het werk te behouden voor de ruim 800 mensen die bij MTB werken op grond van de Wsw alsook voor de doelgroep Participatiewet waarvoor MTB als leerwerkbedrijf fungeert.

De Wsw-taken worden primair bekostigd vanuit het Participatiebudget (Wsw-deel) van de Participatiewet (onderdeel van de 3D's). Echter, in de periode 2014-2020 wordt hierop door het Rijk bezuinigd. Terwijl de besparingsmogelijkheden aan de kant van MTB zeer beperkt zijn. Ten einde de tekorten te beperken is daarom de opdracht van MTB in 2015 verbreed en is daarnaast een herstructurering gestart. Hiervan is uw raad in kennis gesteld. Verwacht wordt dat MTB bijgevolg het tekort de komende jaren stabiel kan houden (ongeveer € 2 - € 4 mln.).

Dekking van het exploitatietekort MTB is meerjarig voorzien via het overschot op het BUIG-budget (Inkomensdeel Participatiewet). Daarin ligt evenwel het risico van bijstelling van rijkswege alsook aanpassing van het onderliggend verdeelmodel, waardoor dat overschot op enig moment gaat afnemen. Dit risico wordt momenteel (Q2 2019) al meer concreet, met de macro verlaging van het BUIG-budget. Voor Maastricht betekent dit € 2,1 mln. minder.

Een ander risico dat steeds meer realiteit lijkt te worden, is dat de organisatie, in relatie tot de verbrede opdracht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, qua reguliere personele capaciteit door een ondergrens zakt. Dit, mede gezien MTB momenteel een laag investeringsniveau kent, ten gevolge van het gevoerde strategisch beleid. In de praktijk blijkt evenwel steeds duidelijker dat juist investering (qua mensen en middelen) gevraagd is om de toekomstplannen op gebied van leerwerk en zodoende ook de gewenste besparingen (re-integratieketen breed) te kunnen realiseren. Dit heeft uiteraard nadrukkelijk de aandacht.

Project A2 / De Groene Loper

Het integrale project A2 / De Groene loper is een langjarig project met een horizon in de gebiedsontwikkeling tot 2026. De openstelling van de tunnel is conform planning eind 2016 gerealiseerd en de oplevering van de Parklaan en het Openbaar Gebied (mijlpaal 2) heeft medio 2018 plaatsgevonden. Gezien de grote complexiteit en de ervaring in andere recente tunnelprojecten een prestatie. Het accent van het project is daarmee volledig komen te liggen op de gebiedsontwikkeling. De eerste fase (110 woningen) is inmiddels gestart en de volgende fasen zijn inmiddels in voorbereiding. Gezien de opgave van 1.043 woningen en maximaal 30.000 m2 overige functies, is ook hier een voortvarende ontwikkeling, gezien de lange doorlooptijd, de marktomstandigheden en de wijzigingen bij de moedermaatschappijen, niet vanzelfsprekend. Het risicobeheer op het project vindt plaats door het Projectbureau A2. Als onderdeel van de opdracht, is een budget beschikbaar voor het opvangen van risico's.

Ad 5. Risico's van cofinanciering

Daar waar de projecten gedekt worden door middel van cofinanciering loopt de gemeente het risico dat zij, als gevolg van subsidievoorschriften, pas achteraf geconfronteerd wordt met lagere subsidiebijdragen dan oorspronkelijk was voorzien. Van een dergelijke cofinanciering is bijvoorbeeld sprake bij alle EU-projecten.

Ad 6. Open einde-regelingen

De gemeente Maastricht kent een aantal regelingen (onder andere Leerlingenvervoer, Wmo, bijzondere bijstand, armoedebeleid, Jeugdzorg, Veilig Thuis) met een zogenaamd open-eindkarakter. Op een open-eindregeling kan altijd een beroep worden gedaan als de aanvrager aan de regels voldoet. De hoogte van geraamde budgetten kan dan geen reden zijn tot weigering van de aanvraag. Voor zover aan de bovenstaande risico's een financiële waarde kan worden gegeven, hebben deze invloed op het weerstandsvermogen van de gemeente Maastricht.

Ad 7. Tram Vlaanderen Maastricht

In 2014 is een review uitgevoerd op het totale dossier. Er is gekeken naar techniek, budget, planologie en de planning. De uitkomsten zijn met de raad en Provinciale Staten gedeeld en de colleges van Burgemeester en Wethouders en Gedeputeerde Staten hebben opdracht gekregen om het vervolgproces Tram Vlaanderen-Maastricht in gang te zetten. Op basis van het besluit van het college van Burgemeester en Wethouders en het college van Gedeputeerde Staten zijn 2 varianten voor een tijdelijke eindhalte voor de Wilhelminabrug uitgewerkt. Conform het besluit inzake de keuze voor een van de varianten, heeft de verdere uitwerking (zowel financieel als inhoudelijk) van de voorkeursvariant plaatsgevonden. De raad heeft op 20 oktober 2015 en Provinciale Staten op 6 november 2015 ingestemd met de scopeaanpassing. Conform de Kaderovereenkomst is deze scopeaanpassing voorgelegd aan de partners in het project Tram Vlaanderen-Maastricht. Tijdens het overleg hebben alle partijen het belang van de sneltram voor de grensoverschrijdende samenwerking en economische ontwikkeling van de regio opnieuw onderschreven en ingestemd met de scopeaanpassing. Dit heeft in december 2016 geresulteerd in een door alle partners getekende nieuwe overeenkomst waarin definitief is besloten het tramproject Hasselt-Maastricht uit te voeren. Na deze ondertekening zijn aan beide zijden van de grens projectorganisaties ingericht die de voorbereidingen ter hand hebben genomen. Aan Nederlandse zijde is het ontwerp verder vormgegeven en heeft uw gemeenteraad het nieuwe bestemmingsplan in maart 2018 vastgesteld. Tegen deze vaststelling is beroep aangetekend bij de Raad van State. In mei 2019 heeft de Raad van State bepaald dat het bestemmingsplan in stand blijft. Dat betekent dat er geen planologische bezwaren meer zijn om de tramlijn aan te leggen. De volgende stap die nu met de Belgische partners wordt voorbereid is het opstarten van de aanbesteding. Wanneer dit volgens planning verloopt kan er in 2021 gestart worden met de aanleg van de lijn en zou in 2024 de eerste tram over het nieuwe tracé kunnen rijden.

Ad 8. Fiscale risico's

De gemeente Maastricht wordt - mede door veranderingen in wet- en regelgeving - geconfronteerd met een aantal risico's/onzekerheden op fiscaal gebied, waaronder:

Btw sport

Per 2019 is de wettelijke btw-vrijstelling voor sport uitgebreid als gevolg van Europese jurisprudentie. Deze aanpassing houdt in dat de betaalde btw op kosten (exploitatie en investeringen) in het kader van sport vanaf deze datum niet langer aftrekbaar is. Het ministerie van VWS heeft voorzien in een (tijdelijke) compensatieregeling tot en met 2023 via een specifieke uitkering. Het is vooralsnog onduidelijk of alle btw-schade hieruit zal worden gecompenseerd. Daarnaast blijft er onzekerheid bestaan over eventuele compensatie in de periode na 2023.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen in werking getreden. De gemeente Maastricht heeft de gevolgen hiervan in kaart gebracht en verwerkt in de jaarrekening. Zowel door de gemeente zelf - als ook op landelijk niveau - vindt er nog nadere afstemming plaats met de Belastingdienst over de ingenomen standpunten en de uitleg van de nieuwe wetgeving. De verwachting is dat hierover in de loop van 2019 meer duidelijkheid zal ontstaan.

Btw straatparkeren

Er lopen momenteel diverse rechtszaken over de vraag of het aanbieden van straatparkeren door gemeenten moet worden onderworpen aan de heffing van btw. Indien het antwoord hierop bevestigend zou zijn, brengt dit risico's voor zowel de btw als de vennootschapsbelasting met zich mee. De uitspraken die tot nu toe zijn gedaan, hebben nog niet geleid tot gewijzigde inzichten of gewijzigd ministerieel beleid.

Ad 9. Eigen risico claims

De gemeente is vanaf 2015 eigenrisicodragers voor aansprakelijkheidsclaims. De oorspronkelijk betaalde premie wordt vanaf 2015 gereserveerd. Schadebedragen groter dan € 75.000 worden uit deze reserve betaald of indien deze leeg is uit de post onvoorzien.

Ad 10. Garantstellingen investeringen sportverenigingen

In december 2018 heeft het college van burgemeester en wethouders de 'beleidsregels garantstellingen aan amateursportverenigingen' vastgesteld. In 2018 is er – vooruitlopend op de vaststelling van deze beleidsregels – reeds een garantstelling verleend aan Kimbria Tennis ter hoogte van € 40.000 voor de omvorming van 2 tennisbanen tot padelbanen. Op basis van oriënterende gesprekken met amateur sportverenigingen wordt verwacht dat er mogelijk enkele aanvragen voor een garantstelling zullen volgen. Concrete plannen, voornemens of aanvragen voor 2019 zijn vooralsnog niet aan de orde.

Ad 11. SOME en realisatie Plan van Transformatie

De situatie rondom de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) is kwetsbaar. Inhoudelijk zijn er vele dilemma's rondom de realisatie van het Plan van Transformatie. Kwetsbaar is ook de financiële situatie van SOME. Bij de oprichting hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een lening beschikbaar gesteld. SOME is geconfronteerd met uitblijvende inkomsten omdat het fysiek noodzakelijk is gebleken oplevering van de overgangszone op te knippen. Daarnaast heeft de complexiteit en lange doorlooptijd van het bestemmingsplan geleid tot hogere kosten dan aanvankelijk ingeschat. Inzake dat laatste punt hebben de founding fathers in 2017 en 2018 in totaal € 0,6 mln. beschikbaar gesteld.

Op grond van art. 3.8 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied zijn de Founding Fathers overeengekomen bij de oprichting van SOME om de Stichting in gelijke mate te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen). Hoewel de Founding Fathers de bereidheid hebben uitgesproken SOME te zullen financieren, loopt wel het gesprek over de verdeling van deze kosten. Daarnaast blijkt het oorspronkelijke Plan van Transformatie de nodige dilemma's te bevatten die realisatie hiervan lastig maken. Daarom zijn een aantal scenario's in onderzoek die wel tot een realiseerbaar PvT moeten leiden. Naar verwachting zullen partijen ook in een bijgesteld scenario, financieel moeten bijdragen om tot realisatie te komen.

Ad 12. Juridische risico's

Onze gemeente loopt juridische risico's in zijn algemeenheid, aangezien Maastricht veel besluiten neemt waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld. Denk aan planschade of onverbindend verklaring van verordeningen. Maar ook in privaatrechtelijke zin loopt de gemeente risico's bijvoorbeeld de uitvoering van projecten.

3.3.3 Ratio weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt aangegeven of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Dit wordt gedaan door een relatie te leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit (par. 4.3.1.). De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van deze berekening vormt het weerstandsvermogen. Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1 (=voldoende). Op basis van de huidige inschattingen kan worden aangegeven dat de ratio weerstandsvermogen in 2018 voldoende is.

In de kadernota weerstandsvermogen is ook aangegeven dat indien de kwalificatie boven "voldoende" (incl. vruchtboomfonds is kwalificatie 'uitstekend') stijgt, er financiële ruimte ontstaat. Gelet op de huidige economische omstandigheden wordt het weerstandsvermogen in stand gehouden.

3.3.4 Kengetallen

Gemeenten moeten vanaf begrotingsjaar 2017 een tabel met financiële kengetallen opnemen in zowel de begroting als de jaarrekening. Deze kengetallen maken het de raad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Tabel: Kengetallen gemeente Maastricht

Verloop van de kengetallen	Verslag 2017	Begroting 2018	Verslag 2018
Netto schuldquote	60%	96%	60%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	46%	78%	47%
Solvabiliteitsratio	25%	21%	27%
Structurele exploitatieruimte	0%	1%	1%
Grondexploitatie	2%	2%	2%
Belastingcapaciteit	99%	101%	100%

Onderverdeling voor de beoordeling

Om een beeld te geven hoe de financiële positie van Maastricht zich ontwikkelt, is gebruik gemaakt van een onderverdeling naar drie categorieën. Dit zijn: groen (goed/weinig risico), oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden) en rood (onvoldoende/veel risico). In onderstaande tabel de standaard percentages die daarvoor gebruikt worden. Deze percentages zijn gebaseerd op algemene normwaarden (die bijvoorbeeld ook door de Provincie wordt gebruikt bij de publicatie van ranglijsten).

Tabel: Onderverdeling in categorieën met bijbehorende percentages per kengetal

Kengetallen:	Groen (goed/weinig risico)	Oranje (voldoende/ voorzichtigheid geboden)	Rood (onvoldoende/ veel risico)
Netto schuldquote	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Netto schuldquote met correctie	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% t/m 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% t/m 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% t/m 105%	> 105%

Hierna volgt een analyse per kengetal.

Netto schuldquote (schulden minus vorderingen) / baten

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het kengetal bestaat uit 2 ratio's: zowel inclusief als exclusief doorgeleende gelden. Een hoge schuld kan immers veroorzaakt worden doordat afgesloten leningen worden doorgeleend. Ten opzichte van begroting 2018 zijn de netto schuldquotes gedaald, dit komt mede omdat het totaal gerealiseerde baten in de jaarrekening hoger zijn dan geraamd was in de begroting 2018. De netto schuldquote ligt flink lager dan de norm van 90% waardoor het nemen van gerichte maatregelen en/of beperking van investeringen niet aan de orde is.

Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/ totaal vermogen)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en het bezit van de gemeente is afbetaald. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Uit de tabel blijkt dat het gerealiseerd solvabiliteitsratio in 2018 is gestegen t.o.v. de begroting. De ratio van 27% is niet zorgwekkend wel blijft aandacht voor de financiële situatie geboden.

Structurele exploitatieruimte (structurele baten minus structurele lasten) / totale baten

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig

is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (bij een negatief percentage niet). Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de baten en lasten in evenwicht zijn. Op basis van het kengetal blijkt dat er momenteel ruimte is (1%) om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen.

Grondexploitatie

Grondexploitatie kan risicovol zijn als de gemeente veel grond heeft. Het kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen. De invloed van de huidige plannen op de exploitatie is daarom zeer gering te weten: 2%.

Belastingcapaciteit

De ruimte die de gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten wordt verstaan OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Deze cijfers worden voortaan bekend gemaakt in de jaarlijkse meicirculaire. Het kengetal wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoons-huishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het jaar daarvoor. Het verloop van de belastingcapaciteit is stabiel en we zitten met € 726,54nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Algemene conclusie financiële positie

De financiële positie van de gemeente Maastricht kan als “voldoende” worden beoordeeld. Het totaalbeeld van de financiële weerbaar- en wendbaarheid is enigszins gestegen ten opzichte van begroting 2018. Uit de ratio weerstandsvermogen blijkt (zie paragraaf 4.3.3.) dat we “voldoende” in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Punt van aandacht is wel de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen zoals ook blijkt uit de solvabiliteitsratio.

3.4 Financiering

3.4.1 Inleiding

Kerndoelstellingen van Treasury binnen de gemeente Maastricht zijn optimalisering van de financiële logistiek, het beschermen van het vermogen en het resultaat tegen financiële risico's en het verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten.

In dit treasuryverslag is er, conform wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido), aandacht voor de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en het schatkistbankieren. Daarnaast worden de renteontwikkeling en -verwachting, het resultaat op het taakveld treasury, de samenstelling van de leningenportefeuille incl. de hieraan verbonden risico's en de vervroegde aflossingen en renteherzieningen toegelicht.

Ontwikkelingen

De economische groei van de eurozone was in de 2e helft van 2018 al duidelijk vertraagd en de cijfers van begin 2019 wijzen er op dat de groei vooralsnog zwak blijft. Deze zwakke groei lijkt met name veroorzaakt door de verhoudingen met de VS en China.

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft het Europese obligatie opkoopprogramma in december 2018 beëindigd. De hiervoor vermelde verzwakte groei betekent dat er minder opwaartse druk is op de inflatie. De verwachting is dat de ECB nog langer zal wachten met het verhogen van de beleidsrente. Dit heeft tot gevolg dat zowel de korte- als de lange rente voorlopig – historisch gezien – zeer laag zal blijven.

3.4.2 Risicobeheer

Kasgeldlimiet

Het risico op de kortlopende financiering wordt bepaald door de wettelijke kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet wordt bepaald door het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage (voor 2018: 8,5%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal van het lopende boekjaar. Hiermee wordt de

maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. Voor 2018 was de kasgeldlimiet voor Maastricht hiermee bepaald op ca. € 41,9 miljoen.

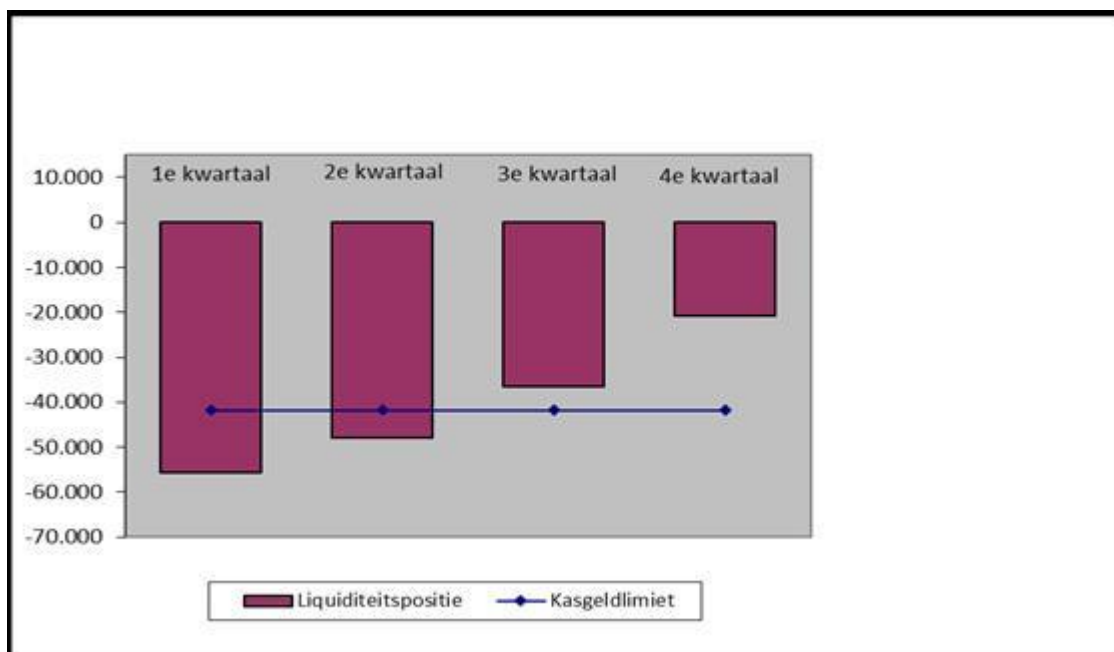
De gemeente Maastricht heeft het gehele jaar 2018 gelden moeten aantrekken. De kasgeldlimiet is in de eerste twee kwartalen van 2018 overschreden. Conform bepalingen in de Wet Fido is dit echter toegestaan en hiermee is er optimaal gebruik gemaakt van de negatieve, korte rentetarieven.

De financieringsbehoefte van de gemeente Maastricht is in 2018 grotendeels ingevuld door het aantrekken van kortlopende middelen (m.n. daggeld), maar er is ook lang geld aangetrokken t.b.v. de eigen, gemeentelijke financiering. Gezien de rentestand was 'kort' geld zeer aantrekkelijk, maar ook de lange rente was historisch gezien nog steeds zeer laag.

Zie onderstaande tabel en grafiek voor de liquiditeitspositie t.o.v. de kasgeldlimiet:

Overzicht liquiditeitspositie t.o.v. kasgeldlimiet 2018 (x € 1.000):

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Liquiditeitspositie	-55.677	-47.818	-36.473	-20.755
Kasgeldlimiet	-41.851	-41.851	-41.851	-41.851

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. De renterisiconorm bedraagt maximaal 20% van de begrotingsomvang van het begrotingsjaar. Als de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen worden begrensd tot 20% van de begroting, leidt een rentestijging van 1 procentpunt tot maximaal 0,2 procentpunt hogere rentelasten op de begroting. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille (in looptijd en aflossing) en dus van de renterisico's.

De Gemeente Maastricht voldeed in 2018 ruimschoots aan de bepalingen van de renterisiconorm. Ook voor de jaren 2019-2021 wordt er geen overschrijding verwacht. Onderstaande tabel verduidelijkt dit:

Renterisico op de vaste schuld over de jaren 2018-2021

Berekening (bedragen x € 1.000)

Stap	Variabelen renterisiconorm	2018	2019	2020	2021
(1)	Renteherzieningen	2.798	-	-	-
(2)	Aflossingen	28.828	33.752	24.342	17.574
(3)	Renterisico (1+2)	31.626	33.752	24.342	17.574
(4)	Renterisiconorm	98.472	124.453	124.937	122.351
(5a) = (4) > (3)	Ruimte onder de renterisiconorm	66.846	90.701	100.595	104.777
(5b) = (3) > (4)	Overschrijding renterisiconorm				
Berekening	Renterisiconorm				
(4a)	Begrotingstotaal	492.360	622.267	624.683	611.755
(4b)	Percentage regeling	20	20	20	20
(4) = (4a)x(4b)/100	Renterisiconorm	98.472	124.453	124.937	122.351

Schatkistbankieren

De regeling schatkistbankieren decentrale overheden is eind 2013 van kracht geworden. Als gevolg hiervan zijn de bepalingen omtrent het verplichte schatkistbankieren opgenomen in de wet Fido. Alle decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist bij het Rijk. Een uitzondering hierop vormt het zogenaamde drempelbedrag. Decentrale overheden mogen het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden. Gerekend over een heel kwartaal mag het op dagbasis buiten de schatkist aangehouden bedrag gemiddeld niet hoger zijn dan het drempelbedrag.

Het drempelbedrag wordt berekend naar 0,75% van het begrotingstotaal tot € 500 miljoen vermeerderd met 0,20% van het deel dat het begrotingstotaal van € 500 miljoen overschrijdt. Voor de gemeente Maastricht bedroeg het drempelbedrag voor 2018 circa € 3,69 miljoen.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de gemeente Maastricht gedurende geheel 2018 het drempelbedrag gemiddeld genomen niet overschreden heeft en daarmee dus voldaan heeft aan de eisen die deze wet- en regelgeving stelt.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Verslagjaar: 2018			
(1)	Drempelbedrag	3.693			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	2.519	3.130	3.278	3.185
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.174	563	415	508
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar: 2018			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	492.360			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	492.360			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	3.693			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	226.717	284.791	301.585	293.012
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	2.519	3.130	3.278	3.185

Ontwikkeling rente

Het 1-maands Euribor tarief ligt sinds eind februari 2015 structureel beneden de 0%. Deze negatieve rentes betekenen dat wanneer er kort geld wordt geleend, er rente wordt ontvangen. Gedurende geheel 2018 lag het 1 maands Euribor tarief rond de -/- 0,37%.

De lange rente heeft gedurende 2018 wel wat fluctuaties laten zien, maar eindigde 2018 op ongeveer het gelijke niveau van begin 2018, ruim onder het in de begroting opgenomen niveau van 1,75% voor lang geld.

3.4.3 Renteverwachting

Ten tijde van de opmaak van de begroting 2019 (medio 2018) zijn we uitgegaan van een korte rente van 0,00% en een lange rente van 1,75%. De korte rente blijft naar verwachting ook heel 2019 negatief. De lange rente is in het eerste kwartaal van 2019 iets verder gedaald. Voor de lange rente wordt er echter voor de rest van 2019 een licht stijgende tendens verwacht. De begrote rente van 1,75% voor lang geld is nog steeds passend, aangezien we bij het aantrekken van langlopende geldleningen kiezen voor langere looptijden. Het aantrekken van langlopende leningen met langere looptijden (25-30 jaar) blijft historisch gezien nog steeds aantrekkelijk en mogelijk binnen het voor het jaar 2019 begrote lange rentetarief van 1,75%.

3.4.4 Resultaat op het taakveld Treasury

Het taakveld treasury bestaat enerzijds uit rentekosten voortvloeiende uit opgenomen kort- en langlopende financieringen en anderzijds uit opbrengsten van aan de taakvelden toegerekende rente. Sinds 2018 zijn de bepalingen uit de notitie rente van de commissie BBV bindend geworden. Kort gezegd komt het erop neer dat aan de hand van het bij de opmaak van de begroting vastgestelde interne renteomslagpercentage, de begrote rentekosten toegerekend worden naar de taakvelden. Indien echter gedurende het jaar blijkt dat de werkelijke rentelasten in euro's die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast, afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag (i.c. voor 2018: 0,50%) aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%. Aangezien per ultimo 2018 bleek dat de afwijking groter was dan de voorgeschreven maximale 25%, is het renteomslagpercentage in 2018 nog aangepast naar 0,40%.

Het uiteindelijke resultaat op het taakveld treasury bedroeg voor 2018 ca. € 1 mln. Dit resultaat is met name veroorzaakt doordat er minder externe financiering aangetrokken hoefde te worden dan bij de begroting werd aangenomen.

De commissie BBV adviseert om vanaf de jaarrekening 2018 een renteschema in de paragraaf financiering op te nemen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening. Zie hiervoor onderstaand schema:

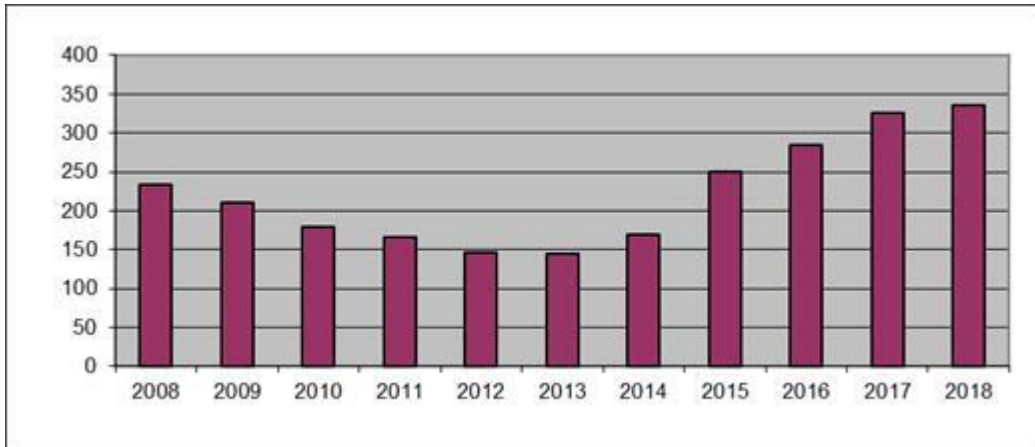
Renteschema t.b.v jaarrekening 2018				
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering			€ 5.160.715
b.	De externe rentebaten (idem)		-/-	€ -2.294.585
	Saldo rentelasten en rentebaten			€ 2.866.131
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€ -	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€ -	
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	€ -	
			-/-	€ -
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			€ 2.866.131
d1.	Rente over eigen vermogen		+/+	€ -
d2.	Rente over voorzieningen		+/+	€ -
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			€ 2.866.131
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-/-	€ 3.839.917
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury			€ 973.786

3.4.5 Samenstelling leningenportefeuille

Opgenomen geldleningen (o/g)

Per 1 januari 2018 bedroeg de stand van de opgenomen leningenportefeuille (o/g) circa € 326,2 miljoen. In 2018 werden er vier nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken voor in totaal € 38,6 miljoen. Hiervan was één lening ad € 25 miljoen bestemd voor de invulling van de eigen financieringsbehoefte. Ter doorverstreking aan Wonen Boven Winkels werden er twee leningen aangetrokken van resp. € 0,5 miljoen en € 1 miljoen. Ten behoeve van de herfinanciering van de achtergestelde lening aan MTB Maastricht, werd een lening van € 12,1 miljoen aangetrokken. Op basis van de contractuele bepalingen in de leningvoorwaarden waren er in 2018 reguliere aflossingsverplichtingen van circa € 28,8 miljoen. Per saldo steeg de o/g-portefeuille per ultimo 2018 derhalve naar ruim € 336 miljoen.

Ontwikkeling van de O/G-portefeuille 2008-2018 (stand per 31/12) (bedragen x € miljoen)

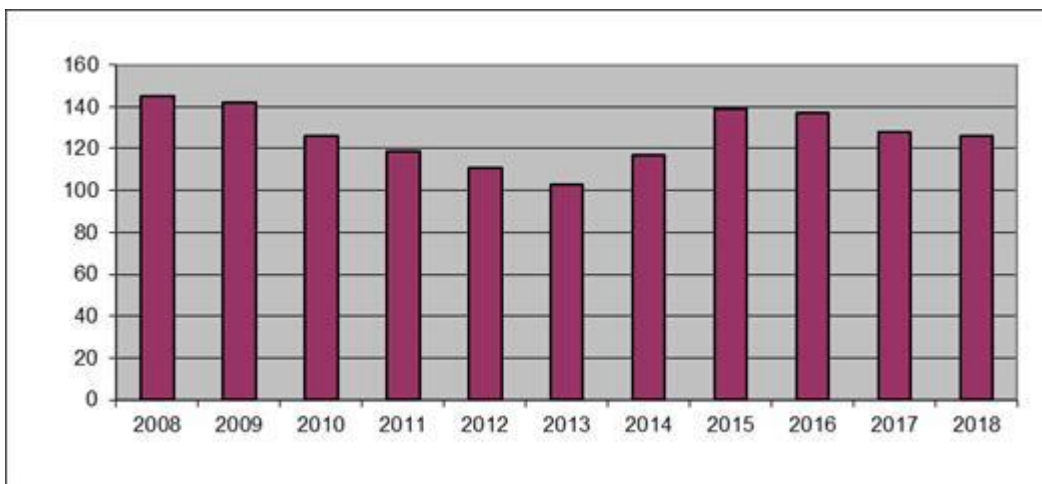

Uitgezette geldleningen (u/g)

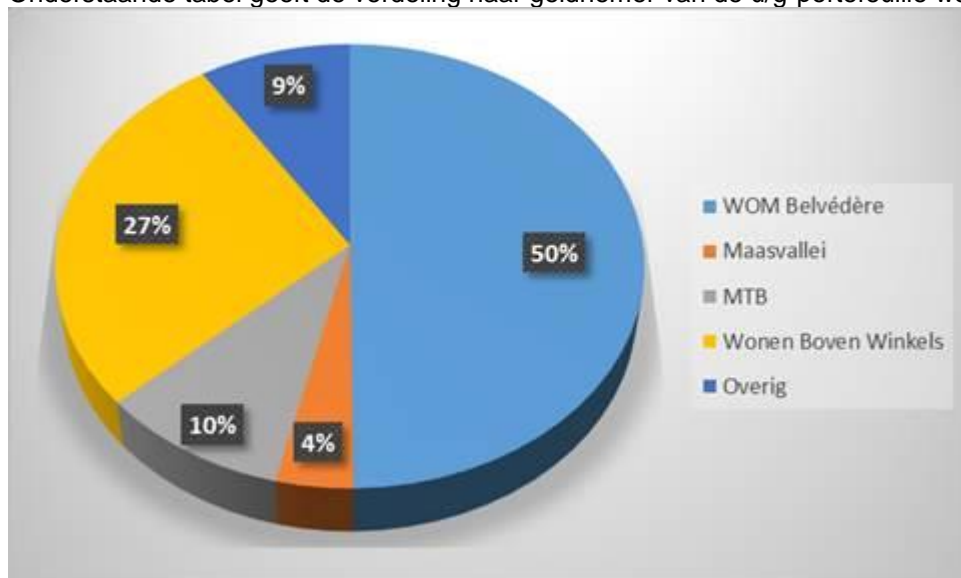
Een aanzienlijk deel van de leningenportefeuille is uitsluitend door de gemeente opgenomen om vervolgens als geldlening aan derden door te verstrekken. Op 1 januari 2018 was de stand van de uitgezette leningenportefeuille (u/g) circa € 127,8 miljoen. In 2018 werden er 3 nieuwe leningen verstrekt voor in totaal € 13,6 miljoen. Eén lening ad € 12,1 miljoen was bestemd voor MTB Maastricht en twee leningen van resp. € 0,5 miljoen en € 1 miljoen waren bestemd voor Wonen Boven Winkels.

Aan reguliere aflossing werd er € 15,6 miljoen betaald. De stand van de verstrekte geldleningen per ultimo 2018 komt daarmee uit op ca. € 125,8 miljoen.

Ontwikkeling van de U/G-portefeuille 2008-2018 (stand per 31/12) (bedragen x € miljoen)

Onderstaande tabel geeft de verdeling naar geldnemer van de u/g-portefeuille weer per 31/12/2018:

De post 'overig', die circa € 11,5 miljoen bedraagt, bestaat voornamelijk uit verstrekte geldleningen aan o.a. Envida, Enexis, Maastricht School of Management en Kringloop Zuid.

Zekerheden op de verstrekte leningenportefeuille

Van het totaalbedrag aan verstrekte geldleningen per 31/12/2018 is 39,7% (ca. € 49,9 mln.) gedekt door een zekerheid, met name door het recht van 1e hypotheek. 60,3% (ca. € 75,9 mln.) is niet gedekt door een (vorm van) zekerheid (N.B.: rekening houdend met het risicoaandeel op de MTB lening – zie hieronder – bedraagt het netto bedrag aan niet door zekerheden gedekte leningen: € 75,9 mln. -/- € 2,5 mln. is € 73,4 mln.). Het overgrote deel aan leningen die niet zijn gedekt door zekerheden, zijn leningen die verstrekt zijn aan de WOM Belvédère BV (€ 62,7 mln.), de MTB (€ 12,1 mln.) en aan Enexis (€ 0,7 mln.).

Als enig overgebleven aandeelhouder van de WOM Belvédère was het uit praktische overwegingen gewenst het bestaande recht van 1e hypotheek op de bezittingen van de WOM te royeren. Bij verkoop van bezit hoeft de gemeente Maastricht nu niet meer telkens gedeeltelijk royement te verlenen. Zodra er echter een nieuwe partij in de WOM instapt, zal er per ommekeer weer hypotheek t.g.v. de gemeente Maastricht gevestigd worden ter meerdere zekerheid op de door de gemeente Maastricht verstrekte leningen aan de WOM.

De MTB heeft via een Raadsbesluit een achtergestelde lening ontvangen van in totaal € 12,1 mln. Het risicoaandeel voor Maastricht op deze lening bedraagt 79% ofwel ca. € 9,6 miljoen. Meerssen en Eijssden-Margraten zijn de overige aandeelhouders en dus risicodragers voor in totaal 21%, zijnde € 2,5 mln.

Bij de verkoop van de Essent aandelen heeft de gemeente Maastricht een aantal leningen verstrekt aan Enexis. Op dit moment staat nog 1 lening open, welke per 31-12-2018 een restantschuld heeft € 0,7 mln. Enexis kan gezien worden als een zeer solide bedrijf. Het risico op non-betaling is erg klein te noemen. Per 30-09-2019 loopt deze lening af.

3.4.6 Vervroegde aflossingen en renteherzieningen

In 2018 werd er geen opgenomen- of verstrekte lening vervroegd afgelost.

Van één bij BNG Bank opgenomen geldlening (opgenomen ter doorverstreking aan Envida) moest de rente worden herzien. Het nieuwe tarief voor de laatste 10 jaar van de looptijd van deze leningen werd 0,80% voor de opgenomen lening en 0,95% voor de verstrekte lening.

Daarnaast werd van nog één verstrekte geldlening de rente herzien, te weten van de lening verstrekt aan Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied. De rente voor deze lening daalde van 0,918% naar 0,883%.

3.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) privaot- of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang wordt vertaald als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Binnen de gemeente kan een driedeling worden gemaakt in soorten van verbonden partijen, namelijk deelnemingen, publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies) en gemeenschappelijke regelingen. De belangrijkste resultaten en ontwikkelingen in de verbonden partijen van de gemeente Maastricht worden in deze paragraaf in het kort beschreven.

3.5.1 Deelnemingen

Naam	NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Vestigingsplaats	Den Haag
Openbaar belang	Verkrijgen van toegang tot de kapitaalmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	347.334 van de 55.690.720 aandelen
Eigen vermogen begin/eind	€ 4.953 mln. / € 4.990 mln. (cijfers 2018)
Vreemd vermogen begin/eind	€ 135.072 mln. / € 132.519 mln. (cijfers 2018)
Resultaat	€ 337 mln. (cijfers 2018)

BNG Bank fungeert als bankier voor overheden. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De aandelen BNG zijn voor 50% eigendom van gemeenten, provincies en een waterschap. De andere helft is in handen van het Rijk. Het dividendbeleid van de bank gaat uit van een regulier pay-out percentage van 50% van de winst na belastingen. Om te kunnen voldoen aan de Basel III norm (door kredietcrisis moeten banken grotere reserves aanhouden) heeft BNG Bank t/m 2016 het pay-out percentage verlaagd naar 25%. Voor 2017 is het pay-out percentage verhoogd naar 37,5% en vervolgens voor 2018 verhoogd naar 50%. De gemeente Maastricht heeft 347.334 aandelen (à € 2,50 per aandeel).

De netto winst van BNG Bank over 2018 bedroeg ca. € 337 mln. Na aftrek van de uitkering van dividend aan verschaffers van hybride kapitaal is een bedrag van € 318 mln. beschikbaar voor aandeelhouders, waarvan dus 50% (€ 159 mln.) als dividend wordt uitgekeerd. Gegeven het aantal aandelen en een dividend van ca. € 2,85 per aandeel, betekent dit voor de gemeente Maastricht over 2018 een dividenduikering van ca. € 0,99 mln. In de begroting 2019 van de gemeente Maastricht is een dividenduikering van € 0,57 mln. opgenomen. Vanaf begrotingsjaar 2020 is een te ontvangen dividend van € 0,80 mln. begroot.

BNG Bank verwacht in 2019 toenemende investeringen door woningcorporaties in nieuwe woningen en een toename van duurzaamheidsinvesteringen, zoals die in hernieuwbare energie. Deze ontwikkelingen zullen de kredietvraag positief beïnvloeden. Het renteresultaat zal naar verwachting uitkomen binnen een bandbreedte van € 410 mln. tot € 450 mln. Gegeven de afhankelijkheid van marktomstandigheden is een betrouwbare prognose over het resultaat financiële transacties echter niet te geven. BNG Bank acht het daarom niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2019.

Naam	Wijk ontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Via uitgifte van bouwrijpe grond, voorwaarden scheppen voor een kwalitatief hoogwaardig stedelijke ontwikkeling van het plangebied
Zeggenschap	100% gemeente (1% via de Exploitatiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelenkapitaal € 15 mln. (150.000 aandelen elk nominaal € 100, waarvan 1 aandeel is ondergebracht bij EMM). Achtergestelde leningen € 53 mln., rente onder condities.
Programma	10 Stadsontwikkeling
Eigen vermogen begin/eind	€ 8,986 mln. / € 10,413 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 87,535 mln. / € 112,974 mln.
Resultaat	€ 0,500 mln. negatief
	Cijfers 2016

Met aan de basis de vaststelling van het masterplan Belvédère door de raad in 2004 en de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Belvédère door de drie samenwerkende partners Bouwinvest Projecten BV, ING Real Estate Development Holding BV en gemeente Maastricht in 2004, is in 2005 de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV opgericht. In financieel opzicht participeerden de drie samenwerkende partners elk met € 22,68 mln. waarvan € 5 mln. in de vorm van gestort aandelenkapitaal en € 17,68 mln. in de vorm van een achtergestelde lening. ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen daarop en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitatiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9% grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de WOM uitsluitend een overheidsgerelateerde BV werd.

In januari 2013 heeft de raad een nieuw startmoment gecreëerd en de ruimtelijke en programmatische kaders voor het Belvédère-gebied binnen de singels (Sphinxkwartier), voor het Frontenpark en voor het gebied buiten de singels (in combinatie met bedrijventerrein Bosscherveld met daarin de Noorderbrug) vastgesteld. Indachtig het raadsbesluit van januari 2013 is het investeringsscenario als basis genomen voor de herijking van de grondexploitatie (grex) Belvédère (vaststelling door de raad: juni 2013). Bij deze herijking is ook gekeken naar het governance-vraagstuk van WOM Belvédère BV. De raad heeft besloten dat de organisatie van het programma Maastricht-Noord strak gaat aansluiten bij de reguliere gemeentelijke lijnorganisatie en dat de Belvédère WOM BV voorlopig als operationeel vehikel blijft bestaan in afwachting van mogelijke voordelen die dat kan bieden. Conform de door uw de raad vastgestelde nota Governance gemeente Maastricht vindt besluitvorming in WOM-verband plaats na besluitvorming binnen de gemeente.

Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grex zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat is gebeurd, voor het eerst in juni 2013 en dit gebeurt jaarlijks in juni/juli. De raadsvergadering voor 2019 staat gepland op 18 juni. De afgelopen jaren is de gebiedsontwikkeling na jaren van stilstand merkbaar in een stroomversnelling gekomen. Het nieuwe Noorderbrugtracé is in gebruik en het totale infraproject is naar verwachting medio 2019 gereed, Retailpark Belvédère is in ontwikkeling, de herbestemming van de oude panden in het Sphinxkwartier is gereed (The Student Hotel, UNI-MERIT, Loods 5, Maison Blanche Dael, Lumière, Muziekgieterij etc.), woningbouw komt van de grond en het Frontenpark is bijna gereed voor openstelling. De concrete activiteiten die in 2018 hebben plaatsgevonden zijn opgenomen in Programma 10.

Naam	Wonen boven Winkels Maastricht N.V.
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Renovatie van etages boven winkels en andere bedrijfsruimten in het centrum van de stad, voor wonen voor vooral jongeren en studenten, die gericht is op de instandhouding van de panden in de binnenstad en ter bevordering en verlevendiging van die binnenstad
Zeggenschap	Als aandeelhouder en voorzitter raad van commissarissen
Aandelen/financieel belang	1/3 aandeelhouder, verstrekte subsidies en leningen
Programma	11 Wonen
Eigen vermogen begin/eind	negatief € 485.000 / negatief € 348.000
Vreemd vermogen begin/eind	€ 34,05 mln. / € 32,97 mln.
Resultaat na belastingen	€ 137.261 (positief)

De NV Wonen boven Winkels Maastricht (WbWM) heeft in haar 25 jarig bestaan haar bestaansrecht bewezen. In de Maastrichtse binnenstad zijn dankzij haar succesformule (samenwerking gemeente Maastricht – Universiteit Maastricht – Woningstichting Woonpunt) 454 nieuwe woningen in de Maastrichtse binnenstad gerealiseerd. Het project heeft in brede maatschappelijke zin bijgedragen tot een leefbare en aantrekkelijke binnenstad. Een bijkomstig effect is dat veel monumenten gerenoveerd zijn. De versterkte woonfunctie heeft ook bijgedragen aan de lokale economie in de binnenstad.

Door ontwikkelingen op de markt en de hoge onrendabele toppen heeft de Raad van Commissarissen WbWM in 2015 besloten om de portefeuille niet verder uit te breiden en de lopende projecten stop te zetten. Het restant van de investeringsbijdrage is teruggevloeid naar de aandeelhouders. Door verder geen ontwikkelactiviteiten meer op te zetten is het karakter van de vennootschap van een ontwikkelorganisatie veranderd naar een beheerorganisatie. De aandacht is komen te liggen op waardebehoud van het gerealiseerde vastgoed en verbetering van de financiële positie van de NV.

In 2017 heeft de RvC en AvA ingestemd met een voorstel om meer fundamenteel te kijken naar een aantal toekomstscenario's voor de NV WbWM. Brink Groep Management/Advies BV heeft ter zake geadviseerd. In juni 2018 is het college van B&W akkoord gegaan met een aantal richtinggevende voorstellen daartoe.

Dit betrof met name de aan- c.q. uitbesteding van de (operationele) directievoering, de bedrijfsvoering en het beheer aan een externe partij (vanwege het feit dat het op basis van de Woningwet niet meer is toegestaan dat Woonpunt de directie, de bedrijfsvoering en het beheer van WbWM uitvoert) alsmede het opheffen van de RvC (omdat de huidige governance structuur niet meer passend/wenselijk is), beiden per 1-1-2019.

De Jaarrekening 2018 WbWM laat zien dat de ontwikkeling van het eigen vermogen en de resultaten conform de door bestuur, de RvC en AvA besproken meerjarenbegroting (MJB) verlopen.

Het verloop van het eigen vermogen laat de normale curve zien die hoort bij een maatschappelijk vastgoedbedrijf. Eerst negatieve resultaten en na verloop van tijd positieve resultaten om aan het einde van de levensduur op nihil uit te komen.

Het exploitatieresultaat (na belastingen) is over 2018 € 137.261 positief. Dit positief resultaat is met name veroorzaakt vanwege lagere rentelasten, wijzigingen in de verhuurdersheffing en lagere onderhoudskosten dan voorzien. Er zijn overigens geen rechtstreeks/directe financiële gevolgen voor de gemeente Maastricht.

Naam	Enexis Holding N.V./Attero en andere uit verkoop Essent voortvloeiende rechtspersonen
Vestigingsplaats	Arnhem
Openbaar belang	Beschikbaarheid energie
Zeggenschap	Via VEGAL (Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg)
Aandelen/financieel	0,1957 procent van de aandelen en dividenduitkering
Programma	15 Algemene inkomsten en uitgaven
Eigen vermogen begin/eind	€ 3.808 mln. / € 4.024 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 3.860 mln. / € 3.691 mln.
Resultaat	€ 319 mln.
	Cijfers 2018

In 2009 heeft de raad ingestemd met de verkoop van de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent aan energiebedrijf RWE. In 2011 zijn ook de EPZ-aandelen (Electriciteits-Productiemaatschappij Zuid-Nederland waaronder kerncentrale Borssele) overgedragen. En in 2014 heeft de raad ingestemd met de verkoop van de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero aan private equity organisatie Waterland. Uit de verkoop aan RWE en Waterland vloeien de deelnemingen zoals genoemd onder a t/m f voort. Gemeente Maastricht is aandeelhouder in deze deelnemingen.

a. Enexis Holding N.V.

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 mln. huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

De winst over 2018 was hoger dan het jaar ervoor (€ 207 mln.). Het dividendbeleid van Enexis holding is gericht op een pay-out ratio van 50 procent, mits de wettelijke verplichte investeringen zeker gesteld zijn. De voor 2018 voorgestelde dividenduitkering bedraagt € 0,82 per aandeel.

b. CBL Vennootschap B.V.

Hierin is namens de verkopende aandeelhouders het CBL-fonds (cross border lease) ondergebracht. Dit fonds dient ter dekking van het risico van vervroegde beëindiging van de CBL's.

c. Vordering Enexis B.V.

Enexis beschikte ten tijde van de aankoop van de gas- en elektriciteitsnetten niet over voldoende liquide middelen om de koopprijs te betalen. Derhalve is deze omgezet in een lening van Essent. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. De eerste drie tranches van de lening zijn afgelost. Thans loopt nog de vierde tranche.

d. Verkoop vennootschap B.V.

In het kader van de verkoop van Essent aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap.

Eind juni 2016 zijn RWE en Verkoop Vennootschap BV tot een compromis gekomen voor de afwikkeling van alle (fiscale) claims, te weten € 29,8 mln. Het restantbedrag afgerond € 83 mln. is door JP Morgan uitbetaald aan de vennootschap. Op het moment vindt doorbetaling plaats aan de aandeelhouders naar rato van hun belang in Verkoop Vennootschap B.V.

Eind juni 2016 is tevens het General Escow Fonds geliquideerd.

e. CSV Amsterdam B.V.

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

1. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
2. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland");

3. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.

De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims (die door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) kunnen worden ingediend) worden afgewikkeld.

f. Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen (van de EPZ-aandelen / kerncentrale Borssele). Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant borging publiek belang kerncentrale Borssele uit 2009 die nopen tot voortbestaan van PBE in afgeslankte vorm. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap.

Naam	NV Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Burgers toegang verschaffen tot (drink)water tegen acceptabele kosten
Zeggenschap	Als aandeelhouder met 8% van de aandelen
Aandelen/financieel	€ 186.058 (41 aandelen à € 4.538 nominaal)
Risico	Beperkt tot financiële inleg
Programma	Programma 15 Inkomsten en Uitgaven
Resultaat	Positief resultaat 2017 € 8,4 mln.
Eigen vermogen begin/eind	€ 194,7 mln. / € 203,2 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 384,3 mln. / € 377,2 mln.
Cijfers jaarrekening 2017	

WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De aandeelhouders hebben in 2006 ingestemd met een verlaging van de drinkwaterprijs. Met deze prijsverlaging laat WML haar klanten meeprofiteren van behaalde bedrijfsresultaten. Als gevolg hiervan is er geen sprake van dividenduitkering.

De gemeente Maastricht heeft 41 van de 500 aandelen, zijnde 8,2% van de stemmen. WML heeft ook in 2017 gewerkt aan een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten. Het drinkwaterbedrijf boekte een positief resultaat van € 8,4 mln. (2016: € 6,2 mln.). Het hogere resultaat wordt vooral veroorzaakt door een hogere drinkwateromzet als gevolg van de relatief warme en droge zomerperiode en door een daling van zowel de operationele kosten als de rentelasten. Het positieve resultaat van € 8,4 miljoen draagt, conform de voorziene meerjarenkoers, bij aan het realiseren van een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten.

Naam	Bodemzorg Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht Airport
Openbaar belang	Nazorg over twaalf stortplaatsen, waaronder Belvédère en Sandersweg
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel	50 procent van de aandelen is verdeeld over de Limburgse gemeenten; de andere 50 procent is door de provincie overgedragen aan Nazorg BV
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	14 Natuur, milieu en afval
Eigen vermogen begin/eind	€ 3,8 mln. / € 2,0 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 1,8 mln. / € 1,9 mln.
Resultaat	negatief € 1.961.930
Cijfers 2018	

Bodemzorg Limburg (voorheen bekend onder de naam Nazorg Limburg BV) functioneert vanaf 1998 als zelfstandige vennootschap met als aandeelhouders de provincie Limburg (50 procent) en de Limburgse gemeenten (50 procent). Vanaf 2003 is er een organisatorische scheiding aangebracht tussen Bodemzorg Limburg en Essent Milieu. Dit betekent dat Bodemzorg Limburg als een geheel zelfstandige onderneming functioneert. In 2009 is de provincie uit de BV gestapt. Bodemzorg Limburg blijft haar activiteiten uitvoeren:

- Administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locatie;
- Het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag;
- Het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom;
- Het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn.
- Verder wordt op een drietal gesloten stortplaatsen een zonnepark ontwikkeld. De inkomsten ervan worden mede gebruikt ter dekking van de exploitatie van de nazorglocaties.

Voortvloeiend uit de afspraken tussen de Limburgse colleges met Bodemzorg Limburg wordt voor het beheer van voormalige stortplaatsen een inwonerbijdrage van € 0,25 in de afvalbegroting opgenomen. Niet uit de balans blijvende verplichtingen voor de vennootschap is het meerjarig huurcontract van het kantoor.

Naam	MECC Maastricht BV
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het exploiteren van een expositie- en congrescentrum
Zeggenschap	99,9999 procent (90 procent gemeente rechtstreeks en 10 procent via Exploitiemaatschappij Maastricht (EMM))
Aandelen/financieel belang	Aandelen (10 aandelen à € 0,10)
Programma	3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	€ 690.702 / € 827.198
Vreemd vermogen begin/eind	€ 5,17 mln. / € 5,72 mln.
Resultaat	€ 136.496 positief
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	Cijfers Jaarrekening 2018 Betreft een pensioenverplichting en huurovereenkomsten voor de gebouwen van de gemeente Maastricht en de Exploitatie Maatschappij Maastricht.

Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een expositie- en congrescentrum als motor in de regionale economie. Hierbij ruimte en invulling geven aan het zakelijk toerisme en een podium bieden voor het brede ondernemersveld om zich te presenteren en kennis te delen. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar samenwerking met en versterking van de Health Campus Maastricht.

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de samenwerking met RAI en op 3 juli 2013 is de besloten vennootschap MECC Maastricht BV opgericht. Hierin zijn de activiteiten van MECC BV ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 %) en indirect via EMM (10 %) de enige aandeelhouder is. MECC Maastricht biedt organisatoren, deelnemers en bezoekers van beurzen, congressen en evenementen het maximale succes door een flexibele opstelling, optimale service en ondernemende instelling. Als modern beurs- en congrescentrum draagt MECC Maastricht daarmee nadrukkelijk bij aan de aantrekkelijkheid van Maastricht.

Medio 2014 is de ontvlechting van de backoffice activiteiten van RAI afgerond en sindsdien is MECC Maastricht BV volledig zelfstandig.

In 2015 werd de strategische visie vastgesteld. Belangrijke peilers zijn het versterken van het congresstoerisme, het verlengen van het contract met TEFAF en het uitbouwen van de samenwerking met (de partners in) de Health Campus Maastricht. Daarnaast is onderzocht hoe de beurzen versterkt kunnen worden met het introduceren van nieuwe (eigen) titels.

Vastgoed en Investeringsplan

In 2015 heeft de gemeente het deel van het vastgoed dat in eigendom was bij Annexum, overgenomen (Hallen, Entree, passages, %urocentre, catering en gedeeltelijk parkeren). Hierdoor is het volledige vastgoed MECC (m.u.v. parkeergarage P5) in eigendom van de gemeente.

Daarop volgend heeft in 2016 en voorjaar 2017 een verkenning door het MECC en de gemeente plaatsgevonden naar een investeringsimpuls in de upgradering en uitbreiding van het MECC en de congresfaciliteiten. Dit heeft geleid tot een plan voor een investering van ca. € 30 mln. in de jaren t/m 2021. Op basis van dit plan heeft medio 2017 de raad besloten de in 2015 gereserveerde gelden voor de investeringen ad € 17,2 mln. definitief te voteren. De uitwerking ter voorbereiding van de aanbesteding is medio 2018 afgerond. Het plan is gaandeweg groter geworden doordat tevens een aantal onderhoudswerken en een aantal huurdersinvesteringen aan het plan zijn toegevoegd (inclusief bijbehorend budget).

In de zomer van 2018 is de Europese aanbesteding gestart. Bij ontvangst van de inschrijvingen bleek de markt aanzienlijk hogere prijzen te calculeren dan op basis van externe toetsing was verwacht. Dit was nadrukkelijk bij het installatiedeel van het werk aan de orde. Hierop is in overleg met de Provincie afgewogen dat het economisch belang van de investering en de bedrijfsschade voor MECC dusdanig waren dat extra budget beschikbaar werd gesteld van € 13,6 mln. door gemeente en provincie. De totale investering komt hiermee uit op ca. € 49 mln.

Na gereedkoming van de beoogde investering, zal het congresgedeelte gegroeid zijn van een capaciteit van 3.000 bezoekers, naar ca. 5.000 bezoekers. Hierdoor zal de omzet met ca. € 2,0 mln. gaan groeien.

Tefaf

De organisatie Tefaf is nadrukkelijk bezig haar toekomst te verkennen en te verbreden, waarbij niet alleen exclusief naar Maastricht wordt gekeken. De economische betekenis van Tefaf voor de stad en regio is evident. Om die reden zijn het MECC, de stad en ook de Provincie in 2017 verkenningen gestart naar mogelijkheden om de binding met de stad voor langere tijd op het huidige niveau vast te leggen. Dit heeft eind 2017 geleid tot beëindiging van het huidige contract tussen MECC en Tefaf dat een looptijd had tot 2020. In plaats daarvan is een nieuwe overeenkomst met een looptijd tot 2028 tot stand gekomen. Daarmee wordt Tefaf voor 10 jaar aan de stad en het MECC gebonden.

Naam	Exploitatie Maatschappij Maastricht (EMM) BV
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het beheren en verwerven van registergoederen voor beurzen, sport, tentoonstellingen
Zeggenschap	Als aandeelhouder, als commissaris en directeur
Aandelen/financieel belang	49.999 van de 50.000 aandelen; rekening-courantfaciliteit bij de gemeente en een lening verstrekt
Programma	3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	€ 1,48 mln. / € 1,49 mln. (concept rekening 2018)
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,04 mln. / € 0,07mln. (concept rekening 2018)
Resultaat	€ 112.101 (concept rekening 2018)

De gemeente houdt 99,99 procent van het aandelenkapitaal van EMM. Eén aandeel is in bezit van de stichting VVV. De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht in het algemeen en van toerisme in het bijzonder. EMM heeft:

- 10 procent van de aandelen in MECC Maastricht BV (gemeente Maastricht bezit de overige 90 procent rechtstreeks);
- Eén aandeel in Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV;
- Eén aandeel in de Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV;
- Een beperkte vastgoedportefeuille.

Door de holdingstructuur van EMM zijn er nauwelijks opbrengstgenererende activiteiten. De vastgoed-portefeuille is daarmee bepalend voor het resultaat van EMM.

Ad a: MECC Maastricht BV

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de huidige samenwerking met RAI en oprichting van de besloten vennootschap MECC Maastricht BV, waarin de huidige activiteiten van MECC BV zijn ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 procent) en indirect via EMM (10 procent) de enige aandeelhouder is. Met de participatie van EMM in MECC Maastricht BV wordt voorkomen dat een 100 procent overheidsdeelneming ontstaat. MECC Maastricht BV draait na een aantal moeilijke jaren, sinds 2013 weer positieve resultaten. De verwachting is dat de komende jaren de positieve trend in omzet en resultaat verder wordt doorgezet. In de periode 2019 – 2021 wordt ca. € 49 mln. geïnvesteerd in de upgrading en uitbreiding van het MECC.

Ad d: Vastgoedportefeuille

De vastgoedportefeuille van EMM bestaat uit een tweetal winkelpanden aan de Avenue Céramique (95 en 175) welke verworven zijn ter stimulering van het winkelklimaat in Céramique. Het winkel-aanbod in Céramique is nog steeds kwetsbaar. In de afgelopen periode hebben beide panden een periode van leegstand gekend, maar zijn inmiddels van een nieuwe huurder voorzien. Getracht is de betreffende panden te verkopen, maar dat is nog niet gelukt.

Daarnaast huurt EMM de parkeergarage P5 in het MECC-complex van de SNS Reaal Groep. Deze parkeergarage wordt langlopend doorverhuurd tegen een variabele huur aan MECC Maastricht BV. Het aantal bezoekers dat gebruik maakt van de parkeervoorzieningen van het MECC bepaalt daarmee in grote mate het resultaat van EMM via de opbrengsten van het parkeren. De parkeeropbrengsten zijn sinds 2014 weer stijgend en dragen inmiddels weer positief bij aan het resultaat. Daarnaast wordt in samenspraak met de gemeente gekeken of verwerving van P5 tot de mogelijkheden behoort.

De vennootschap heeft een niet uit de balans blijvende verplichting in de huurovereenkomst met SNS inzake P5 tot 2020.

Naam	Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Gebiedsmanagement, het beheren, onderhouden en exploiteren zodat voorwaarden worden geschapen voor een dynamische haven voor plezierjachten met hoogwaardige voorzieningen
Zeggenschap	100 procent gemeente (1 procent via de Exploitatiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9 procent aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelen (€ 540.336)
Programma	10 Stadsontwikkeling
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,050 mln / € 0,50 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,634 mln. / € 0,635 mln.
Resultaat	positief € 0,002 mln.
Betreft cijfers 2016	

In december 2000 is besloten tot deelname van de gemeente Maastricht in Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV, samen met de andere twee partijen die actief zijn in Belvédère, te weten Bouwinvest en ING RED. Per partner was de participatie nominaal € 343.557 waarvan € 163.445 in de vorm van een achtergestelde lening en € 180.112 in de vorm van gestort aandelenkapitaal. ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitatiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9 procent grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV uitsluitend een overheidsgerelateerde BV werd.

In 2013 heeft herfinanciering van de BV Bassin plaatsgevonden middels een leningverstrekking door WOM Belvédère BV ter waarde van het bedrag dat afgelost moest worden aan de gemeente Maastricht (inclusief de overgenomen leningen van ING en Bouwinvest).

De verbetering van het bestaansrecht van de ondernemers in 't Bassin is in twee categorieën te verdelen: enerzijds de upgrading en herontwikkeling van de totale omgeving Bassin en anderzijds

maatregelen en acties rechtstreeks gericht op 't Bassin. In relatie tot de algehele upgradering van de omgeving zijn de afgelopen jaren Pathé, UNU Merit (samenwerkingverband UM Maastricht en UN) en filmhuis Lumière geopend. Ook het icoon van het gebied, het Eiffelgebouw, is volledig gerestaureerd en betrokken door The Student Hotel. De koppen worden voorbereid voor de functies wonen, werken, detailhandel en horeca. De toename van het aantal spelers en functies in het gebied heeft ook geleid tot meer evenementen die een positieve afstraling op het Bassin hebben. Zo vinden jaarlijks Het Parcours, Docfest en Crosscurrents plaats in het Sphinxkwartier. Steeds meer nieuwe initiatieven melden zich. Het komende jaar vindt opnieuw een forse impuls in de omgeving plaats met de opening van de Timmerfabriek en Muziekgieterij en de komst van Loods 5 en Maison Blanche Dael en de verdere upgradering van de openbare ruimte in het Sphinxkwartier.

Direct gericht op het Bassin is de half-automatisering van sluis 20 in het vaarseizoen van 2016 in gebruik genomen. Tevens is een dekkend WiFi-netwerk aangelegd vanaf het Bassin tot in Eijsden-Margraten. In 2016 en 2017 zijn alle aanlegsteigers van het Bassin vernieuwd. Ook het voorterrein Bassin/Timmerfabriek is in 2017 gereed gekomen en draagt bij aan een verbeterde verblijfskwaliteit en ontoetingsruimte. Het komende jaar wordt gewerkt aan een vernieuwd verlichtingsplan en openen de directe wandelverbindingen met het Frontenpark.

Naam	NV MTB regio Maastricht
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	In stand houden en beheren van een organisatie die gespecialiseerd is in het op bedrijfsmatige basis aanbieden van zo veel mogelijk passend werk en relevante werkervaring aan gehandicapten en aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	711 van 900 (79%) aandelen en jaarlijkse subsidie boven op de rijksbijdrage rentevrije achtergestelde lening zonder hypothecaire zekerheid rentedragende rekening-courantfaciliteit.
Risico	Gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering Wsw. Financiële risico's door teruglopen rijkssubsidie per arbeidsplaats
Programma	Programma 4 Sociale Zekerheid en re-integratie / Programma 15
Eigen vermogen begin/eind	€ 3,2 mln. / € 3,2 mln. Hierin is begrepen een achtergestelde lening van de deelnemende gemeenten van € 12,1 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 12,5 mln. / € 12,5 mln.
Resultaat	2018: € 0 (na tekort financiering via subsidie van € 2,7 mln. door gemeenten, waarvan aandeel Maastricht € 2,133)

In het kader van de oude Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van voldoende geschikte arbeidsplaatsen voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. MTB regio Maastricht NV is hiervoor de uitvoerende organisatie. Naast de gemeente Maastricht participeren de gemeenten Eijsden-Margraten en Meerssen in de NV. Maastricht vervult mede namens deze gemeenten de opdrachtgeversrol richting MTB. Hiervoor wordt jaarlijks een uitvoeringsovereenkomst met MTB afgesloten.

MTB is in 2015 omgebouwd voor de uitvoering van drie functies, te weten: (natuurlijke) afbouw Wsw-oud, uitvoering arbeidsmatige dagbesteding Wmo en leerwerkbedrijf voor de brede gemeentelijke doelgroep Participatiewet. Overwegingen hierbij zijn continuïteit en rust voor de oude doelgroep Wsw, een extra mogelijkheid tot participatie door arbeidsmatige dagbesteding voor arbeidsgehandicapten (gefinancierd uit de Wmo) en een optimale mogelijkheid tot doorstroom voor de doelgroep van de Participatiewet via de leerwerkbedrijffunctie. In 2016 is het bedrijf gestart met de uitvoering van deze bijgestelde opdracht. Op basis van de opgedane ervaringen is in 2017 een verdere optimalisatie van die uitvoering ter hand genomen. Waarbij de rol en taak van MTB nadrukkelijk bekeken wordt als onderdeel van de gehele uitvoeringsketen re-integratie.

Door alle maatregelen (inclusief de afbouw van het bedrijf en het treffen van een reorganisatievoorziening van € 3 mln. daartoe) worden de financiële tekorten weliswaar beperkt, maar duidelijk is dat de uitvoering van de Wsw gepaard blijft gaan met tekorten. De oorzaak hiervan ligt in het verschil tussen de loonkosten van de Wsw-ers en de daarvoor door het rijk beschikbaar gestelde

subsidie. Die bijdrage daalt immers van 2014 tot en met 2020 met ca. € 5.000 per Wsw-er. Slechts een deel daarvan kan worden gecorrigeerd met de genoemde maatregelen. De salariskosten van de Wsw-medewerkers vormen namelijk zo'n 80% van de begroting van de Wsw-bedrijven. De mogelijkheden om deze kostenpost te verkleinen zijn beperkt, gezien de salarissen bij CAO bepaald zijn en er een wettelijke verplichting is om deze mensen werk aan te bieden.

Ook in de toekomst blijft MTB verantwoordelijk voor het bieden van werk en ontwikkelmogelijkheden aan de brede gemeentelijke doelgroep. Het tekort dat blijft bestaan zal door de aandeelhoudende gemeenten worden gedekt. Het aandeel van de gemeente Maastricht in het structurele tekort van MTB bedraagt circa € 2 mln. Dekking hiervan is vooralsnog meerjarig voorzien via het overschot op het BUIG-budget (Inkomensdeel).

MTB heeft over 2018 een beter resultaat gerealiseerd dan begroot. Begroot was een tekort van € 3,5 mln., het uiteindelijk resultaat is € 2,7 mln. negatief. Het begrote tekort is door de aandeelhoudende gemeenten gedurende het jaar reeds bevoorschot. Het teveel betaalde zal uiteraard worden terugontvangen. In de jaarrekening 2018 is dit voordeel reeds verwerkt.

Naam	Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	De stichting draagt de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de overgangszone tussen het huidige fabriekscomplex van ENCI en de geplande natuurontwikkeling in de groeve
Zeggenschap	Eén bestuurder op voordracht van de gemeente (Overige partners: Natuurmonumenten, ENCI Holding N.V., Stichting Sint-Pietersberg Adembenemend en Provincie Limburg)
Programma	10 Stadsontwikkeling

Besluitvorming omtrent de beëindiging van de mergelwinning in de ENCI groeve heeft geleid tot de "Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied". Deze is in 2010 getekend door de betrokken partijen: ENCI, provincie Limburg, gemeente Maastricht, omwonenden (SPA) en Natuurmonumenten. In dat plan is vastgelegd wat er met het totale ENCI-gebied gaat gebeuren, nadat de mergelwinning stopt in juni 2018. Onderdelen zijn natuurontwikkeling van de groeve (die eigendom wordt van Natuurmonumenten), de overblijvende cement-productie en andere vormen van bedrijvigheid op het huidige fabriekscomplex van ENCI, en een overgangszone daartussen. Die overgangszone moet gevuld worden met zowel bedrijvigheid als leisure. De opbrengsten van die overgangszone worden gebruikt ter financiering van de verdere ontwikkeling van de groeve.

ENCI draagt het terrein dat aangewezen is als overgangszone, over aan de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME). Deze stichting is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de overgangszone. In het plan van transformatie zijn criteria opgenomen waarlangs de keuze gemaakt wordt of een bedrijf zich wel of niet mag vestigen. Binnen het bestuur van de stichting zijn de vijf betrokken partijen vertegenwoordigd. Daarmee heeft de gemeente zowel een publiekrechtelijke (vergunningen, bestemmingen, milieucontroles) als een privaatrechtelijke positie in het ENCI-dossier. In de eerste jaren na oprichting was de gemeente rechtstreeks vertegenwoordigd in het bestuur van SOME door een wethouder. Per 2015 heeft het college een extern persoon voorgedragen om die rol te vervullen. Daarmee wordt, conform het governance beleid, het gewenste onderscheid tussen publiek- en privaat belang en -handelen meer gewaarborgd. Bij de oprichting van de stichting hebben Gemeente, Provincie en ENCI als founding fathers elk een renteloze lening verstrekt aan SOME van € 0,25 mln.

Realisatie

In 2018 is een gezamenlijke recreatievisie gepresenteerd, waarin de mogelijkheden van waterrecreatie nader zijn uitgewerkt. Een speelwaterplek bleek daarbij de beste oplossing. Medio 2018 heeft Natuurmonumenten voor eigen rekening en risico de eerste (omkeerbare) maatregelen getroffen om de waterplas gedeeltelijk op te hogen. Voor ontvangst van bezoekers is in de overgangszone een tijdelijke voorziening gerealiseerd, Bistro Hoffmanni. Deze kan naar verwachting dienstdoen tot aan een definitieve invulling.

Conform afspraak is per 1 juli 2018 de commerciële mergelwinning in de groeve beëindigd. ENCI is gestart met de overeengekomen afwerking van de groeve en de overgangszone. In verband met de

veiligheid is vanaf november 2018 de doorgang bij de zuidelijke toegangsweg opnieuw afgesloten. Na afronding van dit werk en vergunningverlening in 2019 wordt de overgangszone weer opengesteld. Ten behoeve van de afwerking is gebruik van de oven in de periode juli 2018-juni 2019 nog aan ENCI toegestaan voor maximaal 90 dagen in maximaal 2 aaneengesloten periodes. In het najaar van 2018 is hiervan de eerste periode gebruik gemaakt. ENCI is gestart met de voorbereiding van de sloop van het oven 8 complex, uitvoering hiervan zal naar verwachting in het vierde kwartaal 2019 starten. De overdracht van de groeve en de overgangszone (zowel 38+ als 50+ NAP) vindt ultimo 2019 plaats.

Dilemma's en scenario's

Afronding van het ontwerp bestemmingsplan is lastiger dan verwacht, waardoor het veel meer tijd kost en tot hoge kosten leidt. Dit komt onder andere door de complexe situatie van een waardevol natuurgebied en een bedrijventerrein milieuklasse 5 en nieuwe wetgeving inzake stikstof (PAS). Daarnaast blijkt het Plan van Transformatie een aantal uitgangspunten te kennen die in de praktische vertaling en de nodige uitdaging kent en dilemma's opwerpt. Dit alles heeft geleid tot een langere doorlooptijd en hogere kosten, waardoor de stichting in liquiditeitsproblemen is gekomen. De gemeente heeft daarom, evenals de twee andere founding fathers (Provincie en ENCI), in 2017 en 2018 bijgedragen in de kosten van het bestemmingsplan (totale gemeentelijke bijdrage € 0,2 mln.).

Om te komen tot een houdbaar bestemmingsplan en een sluitende business case voor de ontwikkeling van de overgangszone, is SOME in 2018 gestart met de uitwerking van (alternatieve) scenario's. Eind 2018 zijn in een stadsronde zowel de afwegingen omtrent de waterrecreatie en de invulling met een waterspeelplek, als de verschillende scenario's voor de overgangszone gepresenteerd. In 2019 zal door partijen een keuze gemaakt moeten worden over deze scenario's. Dit moet leiden tot een duidelijke koers die tot vertaling komt in het ontwerp-bestemmingsplan als basis voor de realisatie van het Plan van Transformatie. Ook kan op basis daarvan de financiering en randvoorwaarden voor SOME ten behoeve van het vervolgtraject bepaald worden.

Naam	Dataland BV
Vestigingsplaats	Gouda
Openbaar belang	Actueel houden van geometrische gegevens gekoppeld aan administratieve gegevens en deze gegevens verstrekken aan derden
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Programma	10 Stadsontwikkeling
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,7 mln. / € 0,1 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,5 mln. / € 0,4 mln.
Resultaat	Negatief € 0,6 mln.
	Cijfers jaarrekening 2018

Sinds 1 juli 2003 participeert de gemeente in Dataland BV. De gemeente is de verbinding aangegaan met het volgende doel. Het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed en hier-aan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven. Daartoe wordt een actieve bijdrage verleend aan de realisatie en het gebruik van het Stelsel van Basisregistraties. DataLand ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling en het gebruik van de informatie-infrastructuur die zowel gemeenschappelijke voorzieningen voor de binnengemeentelijke gegevenshuishouding omvatten alsook de vele informatierelaties met afnemers. Op basis van de certificaten (60.000 à € 0,1) deelt de gemeente mee in de winst die de stichting van de BV ontvangt.

Het financieel risico is laag en beperkt zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag. Het betreft een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden. Verstrekking van gegevens aan afnemers vindt plaats tegen verstrekkingskosten. Deze inkomsten worden door DataLand gebruikt om de drieledige taken van de organisatie – een stichting zonder winstoogmerk – uit te voeren. Jaarlijks wordt een vergoeding aan deelnemende gemeenten uitgekeerd voor het leveren van de gemeentelijke gegevens. Het eventuele overschot aan inkomsten wordt daarnaast aan certificaathoudende gemeenten uitgekeerd. Financiële jaarverslagen kunnen worden opgevraagd via info@DataLand.nl.

DataLand verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijke vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland. Daarmee ontzorgt DataLand de gemeente.

DataLand ondersteunt de gemeentelijke informatiehuishouding op het gebied van de gemeentelijke geo-, WOZ- en vastgoedinformatie door:

- actieve kwaliteitsbewaking;
- vertegenwoordiging van het gemeentelijk belang;
- organisatie en coördinatie van het Gemeentelijk Geoberaad (i.s.m. VNG); een landelijk ambtelijk en bestuurlijk podium voor gemeentelijke standpunten op het terrein van de ruimtelijke informatie.

Verder is deelname niet anders te zien dan een vorm van samenwerking tussen gemeenten ter behartiging van het openbaar belang en met als resultaat efficiëntie en kennisvoordelen op het gebied van toegankelijkheid van overheidsinformatie, overheidsloket, e-government, dienstverlening, een transparante en betrouwbare overheid evenals de stroomlijning van basisgegevens.

Dankzij de samenwerking met deelnemende gemeenten, vele afnemers en andere betrokkenen bij de overheidsinformatievoorziening is DataLand uitgegroeid tot het landelijke kennis- en dataknooppunt voor vastgoed, geo- en WOZ gerelateerde gemeentelijke gegevens.

Het bestuur van de vennootschap heeft in 2019 besloten tot overname en afbouw van haar activiteiten. Het bestuur heeft uitgesproken de activiteiten uiterlijk eind 2021 of zoveel mogelijk eerder te hebben overgedragen of hebben afgebouwd. Hierna zal de vennootschap worden geliquideerd. De verwachting is dat de onderneming met de toekomstige kasstromen deze beëindiging uit eigen middelen kan financieren.

3.5.2 Publiek-private samenwerking (PPS)

Naam	Projectbureau A2
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het realiseren van een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse
Zeggenschap	Lid stuurgroep
Programma	10 Stadsontwikkeling

De projectorganisatie A2 Maastricht is een formeel samenwerkingsverband van het Rijk (ministerie van infrastructuur en milieu), de provincie Limburg en de gemeenten Meerssen en Maastricht om 'een plan voor stad en snelweg' te realiseren voor een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse. De grondslag daarvoor vormt de Bestuursovereenkomst (2003) en de Samenwerkingsovereenkomst (juni 2006) waarin de projectdoelen, de inhoudelijke en financiële kaders en de masterplanning is vastgelegd. Er is door de bevoegde gezagen een stuurgroep ingesteld die als opdrachtgever fungeert voor de projectdirecteur en zijn projectorganisatie.

De A2-projectdoelen zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst omvatten de doorstroming van het verkeer, de bereikbaarheid van de stad, de leefbaarheid en de opheffing van de barrièrewerking. Deze doelen zijn verder uitgewerkt in twaalf maatschappelijke toepisen als basis voor een onderliggend programma van eisen en wensen (vraagspecificatie inclusief ambitiedocument). De aanbesteding is medio juli 2009 afgerond met de vaststelling van De Groene Loper als het beste plan. Het integrale plan De Groene Loper voorziet tijdens en vooral na ondertunneling in de realisering van in beginsel 1.100 woningen en maximaal 30.000 meter commercieel vastgoed. Dit plan is in oktober 2009 contractueel vertaald in een Overeenkomst integrale gebiedsontwikkeling project A2 Maastricht. In 2010 is het plan planologisch vertaald in een Tracébesluit en in twee bestemmingsplannen. Vanaf 2011 is op basis van deze besluiten (allen onherroepelijk) begonnen met de realisering infrastructuur (2011 – 2017) en vastgoed (tot 2026).

Redenerend vanuit parallelle belangen is in 2013 tussen de partijen een coherent pakket van beheersmaatregelen overeengekomen voor de resterende periode tot oplevering. Een en ander binnen de door de raad vastgestelde inhoudelijke en financiële kaders voor het A2-project. Dit totaalpakket borgt niet alleen de toekomstige samenwerking, maar met dit totaalpakket is het

indexeringsrisico betreffende het contractbudget is afgekocht en het planningsrisico beheersbaar gemaakt.

Op de contractueel vastgelegde uitgangspunten van samenwerking en het principe 'best for project' tussen opdrachtgever (projectorganisatie namens Maastricht en RWS) en opdrachtnemer (Avenue2 namens Ballast Nedam Development) vindt bestuurlijk overleg plaats om in deze tot optimale afstemming te komen (met name de planning en afwegingen in het kader van de stedelijke programmering van de gemeente Maastricht in totaliteit).

De stedenbouwkundige doorontwikkeling van de Bieding 2009 is vastgelegd in een geactualiseerd Masterplan (2017) en in een door de gemeenteraad op 13 maart 2018 vastgestelde Vormgevingsvisie deel C (2017). In 2018 is de eerste fase van de vastgoedontwikkeling van de Groene loper, tussen de Professor Cobbenhagenstraat en de Quixstraat, bestaande uit 53 woningen en 15 appartementen in de verkoop gegaan met start bouw medio 2019 en oplevering medio 2020.

Na oplevering van de tunnel en het totale verkeerssysteem (hoofdwegennet) aan RWS in 2017, zijn in 2018 de laatste werkzaamheden aan het openbaar gebied afgerond en is het openbaar gebied op 11 juni 2018 opgeleverd en overgedragen aan de gemeente Maastricht. Op 13 juni 2018 is het laatste stuk Groene Loper definitief in gebruik genomen. De werkzaamheden van het project A2 Maastricht op het gebied van de tunnelbouw en aanleg openbaar gebied zijn daarmee afgerond, resteert de vastgoedontwikkeling inclusief toekomstige openbare ruimte en de kansbenutting, zoals beschreven in het actieprogramma "Mijn Gezonde Groene Loper", mogelijk gemaakt door een in 2016 door partners additioneel ter beschikking gesteld werkkapitaal.

Naam	Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Ontwikkelen en beheren van ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt gebied; door middel van educatie en voorlichting de stadsbewoners betrekken bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving.
Zeggenschap	Op basis van een "quasi in house constructie"
Aandelen/financieel belang	Gemeentelijke opdracht van € 0,51 mln. (vanaf 2013)
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	14 Natuur, milieu en afval
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,221 mln. / € 0,178 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,234 mln. / € 0,373 mln.
Resultaat	negatief resultaat 2018 € 30.811 Cijfers over 2018 op basis van goedgekeurde jaarrekening

De volgende op hoofdlijnen uitgewerkte 'Centrum, Natuur, Milieu en Educatie'-taken zijn in 2018 uitgevoerd, en zullen gecontinueerd worden in 2019:

- De 'centrum/participatie'-taken:
 - Naast begeleiding van stadslandbouw (bewustmaking voedsel) leveren de projecten Mijn Groen Maastricht (zelfbeheer groenonderhoud) en Operatie Steenbreek (verharding stad verminderen) positieve resultaten op: participatie vanuit meerdere buurten en bewustwording gebruik groen in de stad.
 - De professionalisering van de organisatie van vrijwilligers is verder uitgewerkt.
 - Website Groen Maastricht met coördinatie van de groene agenda (digitaal) worden structureel bijgehouden. Deze site en gids worden goed bezocht.
 - In 2018 is er hard gewerkt aan de bewustwording van groene speelomgevingen voor kinderen. Programma's als Operatie Steenbreek en de landelijke bekendheid voor "tegel eruit groen er in" hebben ertoe geleid dat KDV's/BSO's hun speeltuinen willen vergroenen. Dat zal in 2019 verder vorm krijgen.
- De CNME 'natuur/ecologie'-taken in 2018:
 - Publiekslocatie 'Natuurtuinen Jekerdal' heeft een grote voorbeeldfunctie.
 - Ecologisch beheer van 100 hectare natuur, met inbegrip van activiteiten waardoor burgers, bedrijven en schoolkinderen van de natuur kunnen genieten, leren en er voor zorg dragen.
 - De Stadsnatuurvisie is verder mee ontwikkeld.

- De 'milieu/duurzaamheid'-taken:
 - Projecten "Schone Maas" en "luchtkwaliteit" zijn qua deelname (vrijwilligers en schoolkinderen) en bewustwording bij de deelnemers nog steeds een succes.
 - Energiecoaches opgeleid en bijgeschoold om energieadviezen aan huiseigenaren af te geven. In 2019 zal dit worden voortgezet met de doelgroep Vereniging van Eigenaren (VvE).
 - Het concept "Eco-schools" (verduurzaming onderwijs) is bij enkele individuele scholen begeleid.
 - Het project "Groene Voetstappen" zorgt elk jaar weer voor een bewustwording van de impact van vervoersbewegingen (in dit geval van en naar school) op ons milieu. Kinderen en ouders worden gedurende een week aangezet om te kiezen voor milieu vriendelijk vervoer.
- De 'educatie/onderwijs'- is opnieuw jong en oud bereikt:
 - CNME heeft haar bijdrage geleverd aan de nationale Boomfeestdag.
 - Het geven van cursussen en workshops over groen en duurzaamheid zoals stadslandbouw en ecologisch tuinieren en het goed lopend begeleidingstraject van schooltuinen als vast onderdeel van de educatieve opgave.
 - Dierenwelzijn zal in 2019 verder uitgewerkt worden.

Naam	Stichting Maastricht Culturele Hoofdstad 2018 (geliquideerd)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Realisatie kandidaatstelling (en bij selectie uitvoering) project Maastricht Culturele Hoofdstad van Europa in 2018
Zeggenschap	Zetel in raad van toezicht
Aandelen/financieel belang	Subsidie vanuit Programmabegroting 8 (cultuur) in werkingskosten (€ 400.000 per jaar tot en met 2013)
Programma	8 Kunst en cultuur

Na het niet behalen van de titel is de stichting per 1 januari 2014 in liquidatie gegaan en is onze structurele bijdrage in de vorm van een jaarlijks subsidie stopgezet. Inmiddels is de liquidatie een feit. Stichting MCH 2018 is uitgeschreven uit het handelsregister per 22-10-2018.

3.5.3 Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over bovenprovinciale afval-aangelegenheden, coördinatie/adviesrol over afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum
Zeggenschap	Wethouder Aarts bestuurslid
Aandelen/financieel belang	Jaarlijkse bijdrage naar rato van aantal inwoners ter bekostiging van ASL-werkapparaat
Programma	Programma 14 Natuur, milieu en afval
Eigen vermogen begin/eind	€ 180.461 / € 110.253
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0 / € 0
Resultaat	- € 70.217
	Cijfers 2018

Hoewel er geen sprake is van een formele gemeenschappelijke regeling (GR), lijkt dit samenwerkingsverband tussen de gemeenten in de vorm van een vereniging qua doelstelling en structuur wel op een GR. Vandaar dat is gekozen om deze vereniging bij de 'gemeenschappelijke regelingen' onder te brengen.

De vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is op 24 november 2004 opgericht als opvolger van de vereniging van contractanten Afvalverwijdering Limburg (AVL), waarvan de bestuurlijke ondersteuning bij Essent Milieu was ondergebracht. Deze situatie en het feit dat de provincie sinds 2003 niet langer beleidsmaker op afvalgebied is, bracht de Limburgse gemeenten tot de conclusie dat krachtenbundeling onontbeerlijk is. De afvalmarkt wordt grootschaliger en ingewikkelder, terwijl de afvalkennis in de afgelopen periode bij de Limburgse gemeenten verloren is gegaan. De vereniging ASL organiseert en bundelt Limburgse afvalkennis in een vereniging die het publieke belang dient door middel van de volgende vier programmalijnen: kennis, advisering en ondersteuning, belangenbehartiging en coördinatie marktbenadering. Activiteiten van de ASL worden gedekt door een bijdrage per inwoner (in de afgelopen jaren € 0,10 per inwoner per jaar).

Naam	Milieuparken Geul en Maas
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Aanbieden brengplaats voor afval
Zeggenschap	Voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur
Aandelen/financieel	Bijdrage op basis van inwoners
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	Programma 14 Natuur, milieu en afval
Eigen vermogen begin/eind	€ 147.708 / € 59.865
Vreemd vermogen begin/eind	€ 2.613.676 / € 339.613
Resultaat	Negatief € 2.016
	Cijfers 2018

Met ingang van 2003 is de gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas in werking getreden. Het betreft een gemeentelijke samenwerking gericht op het zorgen voor een voorziening waar burgers huishoudelijk afval kunnen brengen. De gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul nemen hieraan deel. Gezamenlijk exploiteren en beheren deze gemeenten hiervoor vier milieuparken.

De milieuparken bevinden zich in Maastricht (Randwyck, Beatrixhaven en Het Rondeel) en Valkenburg aan de Geul (de Valkenberg).

De begroting van de GR Geul en Maas bestaat aan de batenkant uit

- een inwonerbijdrage;
- opbrengst verwerkingskosten recyclebare afvalstromen;
- bijdrage gemeenten verwerkingskosten gemeentelijke restzak;
- poorttarieven.

De begroting wordt elk jaar door het bestuur van de GR vastgesteld, nadat zij de gemeenteraden daarover hebben geraadpleegd. In 2018 is de GR voor twee jaar verlengd, voor de jaren 2019 tot en met 2020. In die twee jaar oriënteren de gemeenten zich op verdergaande samenwerking op het gebied van afval. Dit om in te kunnen spelen op nieuw Rijksbeleid (VANG, Van Afval Naar Grondstof)

Naam	GGD Zuid Limburg
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Bevordering collectieve volksgezondheid
Zeggenschap	Wethouder gezondheidzorg en burgemeester (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)
Aandelen/financieel belang	Subsidie/inkooprelatie/verliesbijdrage naar rato van inwonertal en regionale verdeling budgetten Wmo en Jeugd (voor Veilig Thuis). Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal
Programma	Programma 5 en 6 Welzijn en Zorg
Eigen vermogen	31-12-2018 € 10,924 mln.
Algemene reserve	31-12-2018 € 1,723 mln.
Vreemd vermogen	31-12-2018 € 43,590 mln.
Resultaat 2018	€ -1,053 mln.

Met ingang van 1 januari 2012 zijn de (inmiddels) zestien Zuid-Limburgse gemeenten deze GR aangegaan op grond van de Wet Veiligheidsregio's. Hiermee worden brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau geïntegreerd om een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren. In bestuurlijk opzicht kent het bestuur drie bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Voor de beleidsvoorbereiding van de GR is de veiligheidsdirectie verantwoordelijk die bij deze taak wordt ondersteund door het programmabureau. Dit programmabureau staat ook ten dienste van de drie bestuursorganen. De commandant van de brandweer, de directeur publieke gezondheid, de chef van de politie-eenheid Limburg en de coördinerende gemeentesecretaris vormen samen de veiligheidsdirectie. De veiligheidsdirectie staat aan de basis van het samenhangend beleid voor alle hulpverleningsdiensten (brandweer, GHOR en politie) en de gemeenten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg verantwoordelijk is voor de brandweer, zowel op beleidsvlak als op operationeel gebied. Vanaf 2017 is cf. afspraak één programma-/productbegroting opgesteld. De gemeenteraden en het bestuur krijgen op deze wijze op een compacte en toegankelijke manier (specifiek) inzicht in wat de Veiligheidsregio doet, wat het kost en waaruit een en ander wordt gefinancierd. Dit om de gemeenteraden en het bestuur reeds inzicht te laten krijgen in de opzet van de programma-/productbegroting. Om processen meer te optimaliseren is in 2017 gestart met een doorontwikkeling van de Veiligheidsregio. Dit proces is in 2018 voortgezet.

Het jaar 2018 is afgesloten met een positief resultaat van € 1,0 mln. Dit positief resultaat valt uiteen in de volgende deelresultaten:

- Resultaat programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (exclusief GHOR) € 264.000;
- Resultaat GHOR € 15.000 positief;
- Resultaat programma Brandweerzorg € 774.000 (inclusief ondersteuning en mutaties reserves).

Bij de behandeling van de begroting 2019 was reeds duidelijk dat op basis van staand beleid tekorten zouden gaan ontstaan vanwege het vraagstuk rondom de terugval in eigen inkomsten (€ 600.000) dat nog verder op zou lopen. Op basis van de begroting 2020 van de brandweer, de begrotingsuitbreiding en de kostenverdeelsleutel zal de gemeente Maastricht een hogere structurele bijdrage gaan leveren aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Deze ontwikkeling is opgenomen in de kaderbrief 2019.

Naam	Kredietbank Limburg (KBL)
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Kredietverlening en schuldhulpverlening
Zeggenschap	Drie stemmen in algemeen bestuur, voorzitter dagelijks bestuur
Aandelen/financieel belang	Achtergestelde lening/inkooprelatie /verliesbijdrage naar rato van inwonertal (50 procent) en verstrekte leningen (50 procent)
Risico	Aandeel in eventueel verlies naar rato van inwonertal en verstrekte leningen
Programma	Programma 4 Sociale zekerheid en re-integratie
Eigen vermogen begin/eind	€ 76.331/ € 0
Vreemd vermogen begin/eind	€ 11.641.999 / € 11.983.406
Resultaat	€ 755.129 negatief (t.o.v. primaire begroting 2018) Cijfers 2018 concept

De deelnemende gemeenten hebben een inkooprelatie met KBL, maar eventuele tekorten komen ook voor rekening van de gemeenten.

De primaire begroting 2017 heeft een positief exploitatieresultaat van € 104.000, gebaseerd op de Dienstverleningsoverkomsten (DVO's) 2016. In de startprognose 2017 wordt het exploitatieresultaat geschat op € 24.000 in plaats van € 104.000 positief, gebaseerd op de afgesloten DVO's 2017.

Op 11 juli 2017 is een motie aangenomen door de raad van Maastricht met als strekking om de bestuurders van KBL het door de KBL gehanteerde rentepercentage omlaag te brengen en indien nodig de begroting aan te passen en de aangesloten gemeenten naar rato ieder hun deel te laten nemen.

Naar aanleiding van de aangenomen moties in de gemeenteraden van Sittard-Geleen en Maastricht over de door Kredietbank Limburg gehanteerde rentepercentages, heeft er in de vergadering van het Dagelijks Bestuur d.d. 6 oktober 2017 een discussie hieromtrent plaatsgevonden. Het bestuur heeft besloten om de rentepercentages niet te verlagen. De raad is hierover op 13 december 2017 geïnformeerd.

In de najaarsmarap 2017 heeft de KBL een onverwacht negatief resultaat geprognosticeerd over 2017 van € 535.000. Daarnaast vindt er jaarlijks een afschrijving plaats op de oninbare leningen. Deze wordt ten laste van de gemeenten gebracht. KBL geeft aan dat alle hogere kostenposten een incidenteel karakter hebben, met uitzondering van de hogere kosten voor bewindvoering. De grootste incidentele kostenpost vormt de implementatie van het nieuwe ICT systeem, Stratech. Daarnaast zijn er nog incidentele hogere salariskosten vanwege vervanging van langdurig ziekteverzuim.

De jaarrekening 2018 sluit uiteindelijk af met een begrotingsresultaat van + € 21.000 na een 1e begrotingswijziging 2018 die voorzag in een tekort van afgerond € 776.000. Het uiteindelijke exploitatieresultaat t.o.v. de primaire begroting bedraagt € 755.129. Voor Maastricht betekent dit een bijdrage in de tekortfinanciering van € € 261.199. Daarnaast zijn er nog kosten als gevolg van oninbare kredieten (€ 79.375).

Uw raad heeft twee amendementen en drie moties aangenomen met betrekking tot de KBL (27 juni 2017, 11 juli 2017 en 30 januari 2018, 29 mei 2018) om tot een meer outcomegerichte begroting te komen, het rentepercentage te verlagen en om een nader onderzoek te doen naar de begroting 2018 en een overzicht van te nemen maatregelen die enerzijds bijdragen aan de doelen van de kredietbank en anderzijds bijdragen aan een solide bedrijfsvoering. Tijdens de bestuursvergadering van 6 april 2018 heeft het bestuur besloten dat met Maastricht aparte afspraken gemaakt kunnen worden over een lager rentepercentage, mits dit budgettair neutraal zou verlopen voor de overige gemeenten van de GR KBL. Met ingang van 1 juli 2018 hanteert KBL een lager rentepercentage voor burgers uit Maastricht. De kosten hiervoor bedragen naar verwachting € 67.000 per jaar. De totale bijdrage van Maastricht aan het resultaat van KBL in 2018 is € 344.569.

Naam	Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het (wettelijk) bewaren, beheren en benutten van de archiefbescheiden en collecties van gemeente en Rijk die berusten in de openbare archiefbewaarplaats RHCL en toezicht houden op de niet-overgedragen (digitale) archiefbescheiden binnen de informatiehuishouding van de gemeente Maastricht
Zeggenschap	Drie leden in algemeen bestuur
Aandelen/financieel belang	Bekostigingsrelatie (GR RHCL)
Programma	Programma 8 Kunst en cultuur
Eigen vermogen begin/eind	€ 821.589/ € 957.468
Vreemd vermogen begin/eind	€ 7.185.279 / € 1.396.628
Resultaat	€ 116.270 positief Cijfers 2018

De Gemeenschappelijke Regeling RHC Limburg (RHCL) bestaat uit de partijen Gemeente Maastricht en Rijk (Ministerie OCW) en is ontstaan uit een fusie tussen het Rijksarchief in Limburg en Gemeentearchief Maastricht in 2004.

De GR RHCL is ingesteld met het doel de belangen van de minister en de gemeente bij alle (wettelijke) aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden van de overheid in gezamenlijkheid te behartigen: het verwerven, bewaren, beheren en ter beschikking stellen van de archieven en collecties (bijvoorbeeld beeldmateriaal). Het RHCL is een openbare archiefbewaarplaats in de zin van de Archiefwet. Door middel van digitale dienstverlening en een studiezaal zijn de archieven en collecties raadpleegbaar voor een breed publiek. Tevens wordt de duurzame toegankelijkheid op lange termijn van (digitale) overheidsinformatie gewaarborgd. Inmiddels vormt ook samenwerking bij de ontwikkeling van duurzame opslag (e-Depot) van digitaal gevormde overheidsarchieven een speerpunt van regionaal beleid bij de aangesloten overheden. Het RHCL heeft dienstverlenings-overeenkomsten afgesloten met de Provincie Limburg, Gemeente Eysden-Margraten, Valkenburg a/d Geul en Vaals.

De wettelijke archieftaak voor de gemeente Maastricht – belegd in de Gemeenschappelijke Regeling met het Rijk van het RHCL- is in 2018 binnen de daartoe gestelde kaders en wettelijke bevoegdheden volledig uitgevoerd.

De speerpunten op archief-innovatie en implementatie van het nationale e-Depot voor duurzame archivering zijn onveranderd in 2018 als prioriteit door het RHCL ter hand genomen en werden conform uitgevoerd.

De pilotfase II van het project e-Depot (in uitvoering genomen in 2017) is voorlopig stopgezet. Het project sluit aan op het gemeentelijk project 'Digitaal zaakgericht werken' (t.b.v. digitaal te bewaren stukken) en is voor zijn input afhankelijk van het project 'Digitaal zaakgericht werken'. De ontwikkeling van dit laatstgenoemde project verloopt langzamer dan oorspronkelijk ingeschat en de gemeente heeft het RHCL laten weten dat de beoogde aansluiting op het e-Depot op de korte termijn geen optie is.

Dit heeft ertoe geleid dat de pilotfase II is stopgezet tot verdere ontwikkelingen in de eigen gemeentelijke informatievoorziening hun beslag hebben gekregen.

De implementatie (e-Depot) bij het RHCL is verder doorontwikkeld in 2018.

Twee nieuwe ontwikkelingen mogen niet onvermeld blijven.

1. De provincie Limburg en de gemeente Heerlen willen toetreden tot de GR RHCL. Hiertoe ontvangt u na de zomer een raadsvoorstel. Van uw raad wordt gevraagd in te stemmen met een nieuwe gemeenschappelijke regeling.
2. Het totale vermogen is gedaald, aangezien de voorziening voor het groot onderhoud van het gebouw vanwege een stelselwijziging is overgedragen aan het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Het RVB is ook de eigenaar van het gebouw.

Naam	Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing
Zeggenschap	4 van de 25 stemmen in het algemeen bestuur; burgemeester is voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur en voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid Limburg
Financieel belang	Vanaf 2020 zal de oude, voornamelijk historisch bepaalde verdeelsleutel in een periode van 4 jaar geleidelijk worden losgelaten en worden ingeruild voor een sleutel die gelijke tred houdt met het gemeentefonds.
Programma	Programma 2 Veiligheid
Eigen vermogen	31-12-2017 € 7,889 mln.
Algemene reserve	31-12-2017 € 0,995 mln.
Vreemd vermogen	31-12-2017 € 43,461 mln.
Resultaat 2017	€ -/ 0,718 mln.

Met ingang van 1 januari 2012 zijn de (inmiddels) zestien Zuid-Limburgse gemeenten deze GR aangegaan op grond van de Wet Veiligheidsregio's. Hiermee worden brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau geïntegreerd om een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren. In bestuurlijk opzicht kent het bestuur drie bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Voor de beleidsvoorbereiding van de GR is de veiligheidsdirectie verantwoordelijk die bij deze taak wordt ondersteund door het programmabureau. Dit programmabureau staat ook ten dienste van de drie bestuursorganen. De commandant van de brandweer, de directeur publieke gezondheid, de chef van de politie-eenheid Limburg en de coördinerende gemeentesecretaris vormen samen de veiligheidsdirectie. De veiligheidsdirectie staat aan de basis van het samenhangend beleid voor alle hulpverleningsdiensten (brandweer, GHOR en politie) en de gemeenten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg verantwoordelijk is voor de brandweer, zowel op beleidsvlak als op operationeel gebied. Vanaf 2017 is cf. afspraak een programma-/productbegroting opgesteld. De gemeenteraden en het bestuur krijgen op deze wijze op een compacte en toegankelijke manier (specifiek) inzicht in wat de veiligheidsregio doet, wat het kost en waaruit een en ander wordt gefinancierd. Dit om de gemeenteraden en het bestuur reeds inzicht te laten krijgen in de opzet van de programma-/productbegroting. Om processen meer te optimaliseren is in 2017 gestart met een doorontwikkeling van de Veiligheidsregio. Dit proces is in 2018 voortgezet.

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitvoeren van de wettelijke milieutaken
Zeggenschap	Een stem in zowel algemeen bestuur en dagelijks bestuur (10 % weging)
Programma	Programma 14 Natuur, milieu, water en afval
Eigen vermogen	31-12-2017 € 2.157 mln. (inclusief rekeningresultaat 2017) 31-12-2018 € 1.634 mln. (inclusief rekeningresultaat 2018)
Algemene reserve	31-12-2017 € 0,560 mln. 31-12-2018 € 0,562 mln.
Vreemd vermogen	31-12-2017 nihil 31-12-2018 nihil
Resultaat	2017 € 1,060 mln. 2018 € 0,491 mln.

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg is per 1 januari 2013 opgericht en is gevestigd in een vleugel van het provinciehuis. De RUD heeft als taak de uitvoering van de wettelijke milieuvergunning- en toezichttaken van een deel van de Maastrichtse bedrijven. In de RUD Zuid-Limburg zijn alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten en de Provincie Limburg vertegenwoordigd.

De nieuwe toekomstvisie "Samen op weg naar 2020" is vastgesteld in december 2016. De RUD Zuid-Limburg bestaat inmiddels 3 jaar en de eerste fase van de ontwikkeling van de organisatie is afgerond. Een goed moment om de doelen en ambitie van de samenwerking van de 17 deelnemende partijen te herijken en de visie voor de komende vier jaar vast te leggen. Gericht op 2020 is de ambitie voor de RUD ZL: "In 2020 is de RUD ZL de gezaghebbende milieutoriteit, waarbij de focus vooral ligt bij de complexe milieutaken, het bevorderen van veiligheid in de regio, incidentpreventie en het bieden van meerwaarde voor de opdrachtgevers vanuit bundeling van specialistische kennis."

De missie en visie van de organisatie zijn op basis van deze ambitie als volgt aangescherpt.

Missie: "Wij als RUD Zuid-Limburg werken samen met onze partners aan de totstandkoming van een veilige leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit."

Visie: "Wij zijn voor onze opdrachtgevers de gezaghebbende milieutoriteit en wij bieden meerwaarde door bundeling van specialistische kennis, door een goede kennis van de lokale situatie, een efficiënte bedrijfsvoering en continuïteit van dienstverlening."

Er is een geactualiseerde dienstverleningsovereenkomst vastgesteld met ingangsdatum 1 januari 2017. Het takenpakket bestaat voor alle deelnemers uit het basistakenpakket (package deal tussen VNG, IPO en ministerie). Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen en de Intergemeentelijke Milieudienst voegen daar ook hun specialistische milieutaken aan toe. De RUD Zuid-Limburg is door de staatssecretaris aangewezen om taken op het gebied van Besluit risico zware ongevallen (BRZO) voor de hele provincie Limburg uit te voeren. De gemeente Maastricht heeft 7,7 fte ingebracht, die per 1 januari 2018 definitief zijn overgaan naar de RUD. De RUD is uitsluitend een uitvoeringsorganisatie. De individuele gemeenten blijven volledig verantwoordelijk voor het milieubeleid. De front-Office (onder andere loketfunctie) blijft bij de gemeente.

Ieder jaar wordt een werkprogramma opgesteld waarin de opdrachten van inrichting gebonden taken (het zogenaamde pakketdeel) en de taken die niet inrichting gebonden zijn (het zogenaamde programmadeel) zijn vastgelegd. Per kwartaal krijgt de gemeente een voortgangsrapportage betreffende de uitvoering van dit werkprogramma. Het in de jaarrekening opgenomen inhoudelijk jaarverslag geeft een getrouw beeld van de ondernomen activiteiten en geleverde prestaties voor de deelnemende partners. De vooraf afgesproken kengetallen in de milieuvergunning- en toezichttaken zijn grotendeels gehaald. Voor wat betreft de prioriteringen in het werkprogramma en eventuele verschuivingen is dit tijdig afgestemd met de gemeente bij de periodieke voortgangsbesprekingen die per kwartaal hebben plaatsgevonden met de ambtelijke accountmanagers RUD ZL. De afgesproken invoering van een kwaliteitssysteem wordt gerealiseerd. De RUD is op onderdelen meer kwalitatief gaan rapporteren over voortgang én de resultaten van de uitvoering van de hun opgedragen WABO taken rond bedrijven uit de gemeente Maastricht

De Jaarrekening 2018 van de RUD Zuid-Limburg bedraagt € 491.337. Het ruime positieve resultaat is voornamelijk te danken aan incidentele resultaten uit projectmatige inkomsten verworven bij de

uitvoering van werkzaamheden ten behoeve van Buitenring Parkstad Limburg en diverse kleinere projecten.

In 2018 heeft de RUD ZL de dienstkleiding aangeschaft en in de kosten verantwoord. De definitieve plaatsingen van (deels nog gedetacheerde) personeelsleden hebben eveneens in 2018 plaatsgevonden. Hierdoor is het niet langer noodzakelijk om voor deze kostenposten bestemmingsreserves aan te houden. In de jaarrekening stelt de RUD ZL dan ook voor om de bestemmingsreserve aanschaf dienstkleiding (€5 0.000) en de bestemmingsreserve plaatsing (€ 50.000) te laten vrijvallen en uit te keren aan de deelnemende gemeenten.

In 2018 heeft de RUD ZL een risico-inventarisatie uitgevoerd, die laat zien dat de risico's licht zijn gedaald. Rekening houdend met de kans dat risico's zich voordoen heeft de RUD ZL voor € 543.252 aan risico's geïnventariseerd. Het weerstandsvermogen bedraagt € 562.252. Omdat de weerstandscapaciteit hoger is dan de geïnventariseerde risico's wordt voorgesteld om € 19.000 toe te voegen aan het uit te keren resultaat. Door dit uit te keren zijn weerstandsvermogen en geïnventariseerde risico's gelijk aan elkaar (weerstandscoëfficiënt van 1,0).

Het totaal (€ 610.336) wordt uitgekeerd aan de deelnemers. Als verdeelsleutel wordt het aantal in 2018 afgenomen uren per deelnemer gehanteerd. Maastricht krijgt € 52.279 van het positief rekeningresultaat uitgekeerd.

De RUD Zuid-Limburg is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Er is een huurovereenkomst aangegaan voor kantoorruimte en parkeerplaatsen en ICT-voorzieningen met de provincie Limburg. Per 1 juli 2013 huurt de RUD Zuid Limburg kantoorruimte bij de provincie Limburg. Het huurcontract van deze ruimten loopt tot en met 30 juni 2020; recentelijk heeft het DB RUD ZL besloten dit huurcontract te verlengen. In 2018 is door de RUD Zuid-Limburg een bedrag van € 391.282 betaald aan huur en ICT.

Naam	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Vestigingsplaats	Roermond
Openbaar belang	BsGW beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van belastingheffing en -inning
Zeggenschap	Lid algemeen bestuur met stemrecht op basis van aandeel in de kosten (8,70%)
Aandelen/financieel	Bijdrage is berekend op basis van verdeelsleutel (aantallen aanslagregels, WOZ-objecten, aanslagbiljetten en klantcontacten)
Risico	Risico voor kosten bedrijfsvoering komen voor rekening van de regeling
Programma	14 Natuur, milieu en afval en 15 Algemene inkomsten en uitgaven
Eigen vermogen begin/eind	€ 160.000 / € 268.000
Vreemd vermogen begin/eind	€ 5.869.000 / € 5.859.000
Resultaat	€ 325.000 negatief
	Cijfers betreffen Voorlopige jaarrekening BsGW 2018

BsGW heft en int lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de Wet WOZ voor de gemeentelijke deelnemers. Dit doet BsGW op rechtmatige wijze en voorts zo doeltreffend, doelmatig en klantvriendelijk mogelijk.

BsGW is een uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van maatschappelijk algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes wordt geleid.

BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van dienstverlening. Hierbij hoort ook het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze schaalvergroting en efficiëntievoordelen opleveren. BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van haar medewerkers. Grote waarde wordt toegekend aan welzijn, veiligheid en gezondheid van de medewerkers in het functioneren.

BsGW is als zelfstandige belastingsamenwerking opgericht per 1 april 2011. Gemeente Maastricht is per 1 januari 2014 toegetreden tot deze GR. Per 1 januari 2018 zijn het Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Nuth,

Onderbanken, Peel & Maas, Roerdalen, Roermond, Schinnen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert deelnemers in BsGW.

Jaarrekening BsGW 2018: over 2018 is een verlies van € 325.000 gerealiseerd, ontstaan door de proceskostenvergoedingen. Het AB BsGW zal waarschijnlijk besluiten om dit bedrag te laten aanvullen door eenmalige extra bijdragen. Dit betekent voor Maastricht een bijdrage van € 28.275. Kaderbrief 2019: Voor de jaren 2020 tot en met 2023 wordt rekening gehouden met hogere opbrengsten toeristenbelasting ad € 550.000 in 2020 en 2021 en € 670.000 in 2022 en 2023 en OZB ad € 200.000 jaarlijks. Daarnaast wordt rekening gehouden met een structureel hogere bijdrage aan BsGW van € 100.000 jaarlijks.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Shared Service Center Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Bedrijfsvoeringsorganisatie met (hoofd) standplaats Heerlen
Openbaar belang	Uitvoering van ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen van de deelnemende gemeenten
Zeggenschap	Iedere gemeente heeft een lid in het bestuur, het huidige bestuur bestaat uit wethouders Middelen van de gemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht
Financieel belang	Dekking kosten SSC geschiedt via doorbelasting van geleverde dienstverlening aan gemeenten en bijdragen
Programma	Programma 15 Algemene inkomsten en uitgaven

Met ingang van 23 oktober 2015 is de gemeenschappelijke regeling Shared Service Center Zuid-Limburg (SSC-ZL) opgericht als uitvoeringsorganisatie. Deze GR heeft tot doel de uitvoering en ondersteunen van de gezamenlijke bedrijfsvoeringsprocessen van de deelnemende gemeenten Sittard-Geleen, Heerlen en Maastricht. Deze bedrijfsvoeringsprocessen zijn benoemd en hadden in 2018 betrekking op tenminste de taken: gezamenlijke inkooptrajecten, informatie services (beheer en onderhoud ICT en beheer gezamenlijke generieke applicaties) en personeels- en salarisadministratie.

De door het bestuur opgestelde en aan de raden toegezonden jaarrekening 2018 van deze GR bedraagt € 2,175 mln. excl. BTW. De jaarrekening laat een gerealiseerd positief resultaat zien van € 0,363 mln. In afwachting van verdere besluitvorming over het SSC-ZL is de begroting 2020 naar beneden bijgesteld en de noodzakelijke kosten zullen worden gedekt door de ingeboekte inkoopvoordelen. Dit zal ook voor 2019 gelden.

Naam	Omnibuzz
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Openbaar belang	Bevordering zelfredzaamheid & participatie
Zeggenschap	Wethouder Wmo (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)
Aandelen/financieel belang	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten
Programma	Programma 6 Sociaal Domein
Gemeentelijke bijdragen (naast rijksbijdrage)	€ 19.216.506
Eigen vermogen/vreemd vermogen	€ 1.304.120 / € 2.861.645
Resultaat (bedrijfsresultaat + gemeentelijke verliesdekking)	€ 179.163
	Cijfers betreffen voorlopige Jaarrekening Omnibuzz 2018

Sinds 11 mei 2016 werken 30 Limburgse gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz samen aan toekomstbestendig doelgroepenvervoer. Omnibuzz draagt zorg voor een adequate uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor reizigers met een door de gemeente verstrekte Wmo-indicatie voor "Vervoer op Maat", zodat zij optimaal kunnen blijven deelnemen in de maatschappij. Omnibuzz verzorgt het contractmanagement en –beheer en heeft een ontwikkelingsfunctie binnen dit doelgroepenvervoer. Daarnaast verzorgt Omnibuzz de ritaanname (callcenter) en tactische regie. Vervoerders plannen deze ritten vervolgens in en rijden deze ritten. De bezetting van Omnibuzz is 65,11 fte in 2018 (enkel Wmo-vervoer).

Maastricht voert in opdracht van de gemeenteraad in- en externe beheersmaatregelen door in 2019 en verder. Dit om de gestaag toenemende kosten een halt toe te roepen. Het gaat hier om (a) verhogen van de klantbijdrage in de richting van het OV-tarief, (b) toekennen van (maximaal) 750 zones per jaar tegen gesubsidieerd tarief, behoudens maatwerkuitzonderingen en (c) tegengaan van oneigenlijk vervoer in Omnibuzz naar geïndiceerde dagbesteding/Begeleiding Groep Wmo.

Totale bijdrage van de gemeente Maastricht in 2018 (kosten bedrijfsvoering Omnibuzz, regie en planning + vervoerskosten minus eigen bijdrage reizigers) bedroeg € 3.130.442. Voor 2019 is een bedrag van € 3.281.230 begroot. Voor 2020 is een bedrag van € 3.299.397 begroot.

Gemeenschappelijke regelingen zonder rechtspersoonlijkheid

De gemeenschappelijke regelingen zijn te verdelen in de openbare lichamen, de gemeenschappelijke organen en de centrumregelingen. De laatste twee worden gekenmerkt door het ontbreken van rechtspersoonlijkheid.

Naam	Regionale Samenwerking Leerplicht (RSL) en regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, de Wet op het voortgezet onderwijs, Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra
Zeggenschap	Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland. Conform Leerplichtwet wordt het Jaarverslag Leerplicht-RMC jaarlijks door de colleges van de deelnemende gemeenten vastgesteld.
Financieel belang	Financiering vindt plaats door het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt de leerplichtfunctie efficiënter uitgevoerd. Bijdrage op basis van twee verdeelsleutels: aantal zorgleerlingen en aantal leerplichtigen. Aanvullende financiering vanuit Regionaal Programma Voortijdig Schoolverlaten.
Programma	4 Onderwijs

Het regionaal uitoefenen van de bevoegdheden in zake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, Wet op het voortgezet onderwijs, Wet Educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra door Team Onderwijs van SZMH. De leerplichtambtenaar (lpa) is belast met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet (Lpw) door jongeren en/of ouders/verzorgers. Hij bewaakt het recht op onderwijs voor de jongere en verleent hulp aan jongeren, ouders/verzorgers en scholen als de jongere door (dreigend) schoolverzuim in zijn vorming en ontplooiing wordt belemmerd en als er sprake is van problematisch gedrag. Het toezicht heeft het karakter van maatschappelijke zorg. Deze maatschappelijke zorg heeft een multidisciplinair karakter waarbij de nadruk ligt op een goede samenwerking, intern met Team Jeugd, het Jongerenteam, extern met hulpverlenende instanties en de scholen, zodat de jongere en/of ouders/verzorgers als nodig snel en adequaat verwezen kunnen worden.

De regionale meld- en coördinatiefunctie wordt in het zelfde werkgebied uitgevoerd. Het gaat vooral om het melden van voortijdige (niet-leerplichtige) schoolverlaters en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De RMC-functie behelst het registreren, het in beeld brengen en houden van jongeren van 12 tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie (diploma havo/vwo of mbo-2) hebben gehaald en hun trajectbegeleiding terug naar school en andere opleiding of naar werk. Gekozen is voor een centrumgemeenteconstructie door het hoge uitvoeringsgehalte van de regeling. De GR is in 2019 aangepast (bevoegdheden raad en college) en meer in overeenstemming met de gemeentelijke P&C-cyclus gebracht. Wijziging van beleid komt niet snel voor.

Naam	Gemeenschappelijke regeling subsidiëring Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van wettelijke taken op het gebied van antidiscriminatie
Zeggenschap	Gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV-Limburg
Aandelen/financieel belang	Bijdrage op basis van inwoners/verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	5/6 Samenleven

Sinds 2009 voert de ADV-Limburg werkzaamheden uit zoals omschreven in het raadsbesluit beleidsvoorstel ADV-Limburg 2009. Daarvoor hebben de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en Zuid-Limburg ingestemd met de voorgestelde beperkte GR die de centrumgemeenten Roermond en Maastricht mandateert om namens de beide regio's de subsidierelatie met de ADV-Limburg vorm te geven. De dienstverlening van de ADV-Limburg is volledig geïmplementeerd en uitgebouwd tot een netwerkorganisatie. Het ADV Limburg voert de Wga uit voor 29 van de 33 Limburgse gemeentes.

Naam	Leerlingenvervoer
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Waarborgen bereikbaarheid en toegankelijkheid van onderwijs
Zeggenschap	Deelnemende gemeenten hebben de uitvoering van het leerlingenvervoer overgedragen aan Maastricht als centrumgemeente. De deelnemende gemeenten blijven wel zelf verantwoordelijk voor de beleidsmatige kant van het leerlingenvervoer
Financieel belang	Het organiseren van leerlingenvervoer is een wettelijke taak en een open einderegeling. Financiering vindt plaats via het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt het leerlingenvervoer efficiënter uitgevoerd
Programma	4 Onderwijs

De gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg, Eijsden-Margraten, Gulpen-Witten en Vaals participeren in een gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer om:

- De efficiëntie en effectiviteit van de uitvoering van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer te vergroten en de dienstverlening te verbeteren;
- De kwetsbaarheid in de uitvoering van onder andere specialistische werkzaamheden te verkleinen en beter te kunnen inspelen op snel wijzigende omstandigheden op het terrein van het leerlingenvervoer;
- De continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen;
- De kwaliteit van het vervoer optimaal te houden en/of te optimaliseren;
- De kosten zo veel mogelijk in de hand te houden.

Naam	Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Uitvoering van de werkzaamheden op gebied van sociale zaken van de zes deelnemende gemeenten
Zeggenschap	Elke gemeente heeft een lid in het Portefeuillehoudersoverleg Sociale Zaken. Maastricht heeft zelf zeggenschap op de bedrijfsvoering
Financieel belang	Bijdrage in apparaatskosten volgens vastgestelde verdeelsleutel, daarnaast programmabudgetten op grond van inhoudelijke afspraken, allen ten laste van de individuele gemeenten.
Programma	4 Sociale zekerheid en re-integratie

De gemeente Maastricht voert als centrumgemeente de Participatiewet en aanverwante regelingen uit namens alle deelnemers (zijnde Maastricht, Gulpen-Wittem, Eijsden-Margraten, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul). De deelnemende gemeenten hebben zelf directe regie en controle op de dienstverlening van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie. Zij bepalen zelf, maar wel zoveel als mogelijk in gezamenlijkheid, autonoom beleid en verordeningen.

Bestuurlijk gezien wordt de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie aangestuurd door de zes verantwoordelijke portefeuillehouders sociale zaken. De aansturing gebeurt op basis van de door de colleges vastgestelde centrumregeling.

3.5.4 Stichtingen personeelsbeheer

Naam	Stichting Personeelsbeheer Sport
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het in dienstbetrekking hebben en houden van medewerkers. Desbetreffende medewerkers te detacheren aan de sportorganisatie van de gemeente Maastricht met al daartoe behoort of daartoe gediensig is. Alles in de ruimste zin van het woord.
Zeggenschap	De stichting heeft een bestuur waarvan minimaal twee bestuursleden gemeente ambtenaar moeten zijn met de functie directeur.
Aandelen/financieel belang	Alle kosten van de stichting worden doorbelast aan Maastricht Sport
Programma	7 Sport

In de Stichting Personeelsbeheer Sport zitten medewerkers die een dienstbetrekking hebben binnen de CAO Zwembaden en waarvan de loonkosten direct worden doorbelast naar het Geusseltbad. Jaarlijks wordt de jaarrekening besproken met het bestuur van de Stichting Personeelsbeheer Sport. Alle kosten, bijvoorbeeld opleidingskosten, salaris, verzekeringen worden doorbelast aan Maastricht Sport.

Naam	Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het uitvoeren van civiele diensten (horeca) voor het Theater aan het Vrijthof. Het in opdracht en voor rekening en risico van het Theater aan het Vrijthof organiseren van culturele evenementen in Maastricht.
Zeggenschap	Directeur Theater aan het Vrijthof is tevens directeur van SCCDK, toezicht door bestuur SCCDK
Aandelen/financieel belang	Voor- en nadelig resultaat wordt verrekend met het Theater
Programma	8 Cultuur

De SCCDK verricht, onder leiding van de directeur van het Theater en een onafhankelijk bestuur, civiele diensten voor het Theater, voornamelijk inzet van horecapersoneel. Voor deze werknemers is de horeca CAO van toepassing. In het onderzoek naar een eventuele verzelfstandiging van het Theater wordt de stichting meegenomen.

3.6 Duurzame kapitaalgoederen

Het grondgebied van de gemeente Maastricht heeft per 1 januari 2019 een totale omvang van 5890 ha, dat is 1.16 ha minder dan op 1 januari 2017. Deze areaalvermindering vloeit rechtstreeks voort uit de grenswijziging tussen Nederland. De landsgrens loopt nu weer in de zogenaamde thalweg (midden van de rivier) van de Maas, daarvoor was een grenscorrectie noodzakelijk.

Binnen het grondgebied van de gemeente heeft de gemeente infrastructuur (wegen/verhardingen, kunstwerken, water, riolering), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen in beheer. Een goede eigentijdse kwaliteit van deze kapitaalgoederen is een randvoorwaarde voor een goede leefbaarheid en bevordert de ontwikkeling van de stad in alle opzichten.

De nieuwe investeringen die in 2018 aan de kapitaalgoederenvoorraad werden toegevoegd, zijn opgenomen bij de diverse begrotingsprogramma's.

Voor wat betreft het onderhoud zijn er voor het grootste deel van de vastgoedobjecten en infrastructuur/voorzieningen in de openbare ruimte, onderhoud- en beheerprogramma's beschikbaar.

3.6.1 Infrastructuur en voorzieningen in openbare ruimte

Beleidskader

In 2017 is nota 'Integrale Beheer Openbare Ruimte' aan de raad aangeboden. Deze nota bevat een beschrijving en overzicht van de belangrijkste beleidskaders en vormt daarmee een overkoepelend document dat hoort bij de afzonderlijke leidraden m.b.t. het beheer van de openbare ruimte.

Wegen / verhardingen

In 2014 is vastgesteld dat het ambitieniveau van de verhardingen achterbleef ten opzichte van de vastgestelde ambitieniveaus. In 2015 is daarom een aanvang gemaakt met de zogenaamde "D-wegen" aanpak. In dit kader zijn de verhardingen met achterstallig onderhoud aangepakt. Dit project is in 2015 van start gegaan en liep door tot en met 2016. Op basis van de nadien uitgevoerde inspecties is de gemeenteraad bij RIB van 25 augustus 2017 geïnformeerd over de definitieve resultaten hiervan waarbij is vastgesteld dat de kwaliteit van de asfaltverhardingen duidelijk is verbeterd.

Najaar 2018 hebben wederom areaal brede inspecties plaatsgevonden. Daaruit blijkt dat ongeveer 10% van de verhardingen in categorie D verkeert en dat de kwaliteitscategorie CROW B fors is toegenomen door achteruitgang van arealen in CROW A/A+. Omdat de kwaliteit van de elementenverhardingen een extra impuls behoeft is in 2018 een nieuw groot bestek elementenverhardingen aanbesteed (budget € 1,4 mln.), uitvoering daarvan gaat in 2019 plaatsvinden.

Belangrijke constatering is dat het kwaliteitsverlies van de verhardingen een continue areaalbreed proces is dat voortdurend moet worden bewaakt omdat kwaliteitsverlies door veroudering en externe factoren (winters waarin sprake is van veel wisseling boven en onder het vriespunt) niet goed voorspelbaar is. Wel kan gesteld worden dat de wegen een adequaat veiligheidsniveau hebben, dit wordt voortdurend gemonitord en zonodig bijgesteld waardoor dit ook geldt voor weggedeelten die in de D-categorie zitten.

Omdat de looptijd van de huidige leidraad verhardingen voorbij is zal er in de loop van 2019 een nieuwe leidraad verhardingen voor de periode 2019 – 2023 worden gepresenteerd.

Civieltechnische kunstwerken

Binnen Maastricht bevinden zich ruim 493 civiele kunstwerken, waarvan er 376 in beheer en onderhoud van de gemeente Maastricht zijn. Het gaat hier om kunstwerken zoals trappen, bruggen, viaducten en keermuren en niet om artistieke kunstwerken.

De leidraad civiele kunstwerken is begin 2016 vastgesteld, een half jaar later dan voorzien. Dit had te maken met het feit dat er een aanvullende risicoanalyse nodig was om te komen tot een zorgvuldige inhoudelijke en financiële afweging. Op basis van de aanvullende analyse en de leidraad is gebleken dat met het huidige budget de civiele kunstwerken op een adequaat veiligheidsniveau gehouden kunnen worden. Hierbij is de strategie er op gericht om niet meer op een traditionele manier te beheren, maar te sturen op basis van risico's. Dit gebeurt al door Rijkswaterstaat op basis van de zogenaamde leidraad RAMS. Randvoorwaarde is dat de veiligheid niet in het geding komt.

Door te sturen op risico's is het de bedoeling dat uiteindelijk een optimale balans wordt gecreëerd tussen prestaties (basisinspanning en ambities) en kosten (minimaal benodigde middelen).

Op basis van de leidraad is er een Europese aanbesteding gehouden waarbij geclusterde pakketten van kunstwerken in de markt zijn gezet voor het verrichten van onderhoudswerkzaamheden. Het gaat dan over betonreparaties, reinigen, straal- en schilderwerkzaamheden e.d. De opdracht is verleend aan een marktpartij die alle opgedragen werkzaamheden uiterlijk eind 2019 dient af te ronden. Verder is het afgelopen jaar geïnventariseerd hoe het staat met de uitvoering van de prioriteiten uit de leidraad civiele kunstwerken 2015 - 2019. Dat heeft geresulteerd in een zogenaamde "standlijn civiele kunstwerken 2018" waarbij de voortgang van de noodzakelijke werkzaamheden is gemonitord. Een en ander kan worden beschouwd als een voorbereiding op de nieuwe leidraad civiele kunstwerken in 2020; deze zal gebaseerd worden op een areaalbrede inspectie vergezeld van actuele instandhoudingsadviezen.

Rioleringen/water

De totale lengte rioleringen bedraagt ca. 570 km.

In 2017 is het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en het regionaal waterplan vastgesteld, dit is gebeurd in samenspraak met de samenwerkingsregio Maas- en Mergelland. Alle 6 deelnemende gemeenten hebben min of meer gelijktijdig het GRP en Waterplan vastgesteld waarmee een mooie basis is gelegd voor de verdergaande samenwerking binnen de regio.

In het vorige GRP stond het verder reduceren van de vuilemissie op oppervlaktewater zoals de Geusseltvijver, de Jeker, de Kanjel en de Zuid-Willemsvaart centraal. Om de vuilemissie op oppervlaktewater te voorkomen werden technische voorzieningen aangebracht die ervoor moesten zorgen dat zogenaamde overstorten op oppervlaktewater werden voorkomen. De grootste opgave in dit kader ligt momenteel bij de rioolwaterzuivering Bosscherveld. Op het terrein van het Waterschapsbedrijf Limburg ligt momenteel een grote buffer die moet worden omgebouwd tot een zogenaamd bergbezinkbassin, daarmee is de grootste inspanning in het kader van de zogenaamde basisinspanning geleverd en hebben we grotendeels aan onze planverplichting voldaan.

In het stroomgebied van de Kanjel zijn de afgelopen jaren 2 zogenaamde Kader Richtlijn buffers aangelegd, deze buffers dienen te voorkomen dat water vanuit de bergbezinkbassins in de Kanjel terecht komen, dit is ongewenst vanwege het feit dat aan deze beek door het waterschap specifieke ecologische functies zijn toegedicht. In dit stroomgebied moeten nog een aantal buffers worden gerealiseerd, deze staan geprogrammeerd voor deze planperiode.

In het nieuwe GRP staat met name de instandhouding van het stelsel en het voorkomen van wateroverlast centraal. Op basis van uitgevoerde 'stresstesten' is een goed inzicht ontstaan in de potentiële wateroverlast knelpunten, de komende planperiode gaan we onder meer aan de slag om deze knelpunten op te pakken. Daarbij wordt een nadrukkelijke synergie gezocht met de bestaande groenstructuren. Daarom is het ook van belang dat de uitkomsten van de stresstesten als input worden meegenomen in het nog op te stellen groenstructuurplan.

De aanpak van de wateroverlast doen we in samenspraak met de regio Maas- en Mergelland, investeringen in de ene gemeente kunnen immers leiden tot een vermindering van wateroverlast in een andere gemeente, water kent immers geen grenzen.

Naast het oplossen van de waterproblematiek vanuit de rioleringen wordt er ook onderzoek gedaan naar het oplossen van wateroverlast vanuit oppervlaktewater waaronder de Maas. In 2016 heeft Maastricht als "koploper" in het kader van het Deltaprogramma gewerkt aan het startdocument 'aanpak hoogwaterveiligheid'. Daaruit is gebleken dat er een grote opgave ligt voor de gemeente Maastricht op het gebied van hoogwaterveiligheid. In dit kader heeft Maastricht in samenwerking met de gemeente Eijsden-Margraten een Ontwikkelvisie voor het zuidelijk Maasdal opgesteld, dit als verdiepend onderzoek op het startdocument.

Hieruit is gebleken dat het probleem niet met één enkele maatregel kan worden opgelost. Het onderzoek heeft uiteindelijk geleid tot een samenhangend pakket van maatregelen, daarbij is ook aangegeven hoe de maatregelen een impuls geven aan de ruimtelijke ontwikkeling van Maastricht en het Maasdal. Deze ontwikkelvisie kan worden gezien als een bouwsteen voor de Omgevingsvisie die binnen enkele jaren moet worden opgesteld; deze ontwikkelvisie kan ook gebruikt als bouwsteen voor het nog op te stellen beslisdokument. Dit beslisdokument wordt eerst aangeboden aan de Stuurgroep Deltamaas en vervolgens aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het

uiteindelijk doel is om op basis van dit document in de zogenaamde verkenningsfase van het Meerjaren Investeringsprogramma voor Ruimte en Transport (MIRT) terecht te komen om uiteindelijk aan de slag te kunnen gaan met de maatregelen om de Maas klimaatproef te maken en overstromingen vanuit de Maas te beperken.

Groen/Bomen

Groenvoorzieningen, omvorming en vervanging: in 2018 werd op basis van de afspraken uit de Leidraad Groen 2014 - 2018 het proces verder doorgezet om onderhoudsintensieve beplanting te vervangen, of om te vormen in beplantingen die met het huidig beheersregime (Beeldkwaliteit CROW-C) nog goed onderhouden kunnen worden. Via het traject 'Mijn Groen Maastricht' werden burgers tegelijk aangemoedigd om waar mogelijk zelf het groenonderhoud ter hand te nemen. In het voorafgaande jaar werd via een enquête gevraagd naar de tevredenheid onder de burgers over het gevoerde groenbeleid en beheer. Over de resultaten daarvan is de raad geïnformeerd door middel van een raadsinformatiebrief van december 2017. E.e.a. was aanleiding voor het college om in 2018 € 240.000 extra in te zetten voor het bestrijden van het onkruid in de beplantingen en het vaker maaien van de gazons. Het resultaat hiervan was positief: de monitoring van de beeldkwaliteit van het groen over 2018 kwam uit op een B en het onderhoud bomen zelfs op een hoge B. De (eenmalige) ophoging van de beeldkwaliteit van C naar B in 2018 wordt met name in de binnenstad gecontinueerd door een structureel budget van € 345.000 dat met ingang van 2019 is opgenomen in de begroting.

Het tegengaan van de onkruiddruk daarentegen behaalde ternauwernood de B-kwaliteit. Inmiddels bevindt ruim 30% van de beheercategorie 'onkruid in beplantingen' zich op niveau D, (slecht). De nieuwe Leidraad zet voor de periode 2019 - 2023 dan ook in op groot onderhoud, i.c. het vervangen van deze beplantingsvakken. Met ingang van 2019 wordt hiervoor jaarlijks € 350.000 ingezet uit de IBOR reconstructiegelden.

Het project Snippergroen werd per 31-12-2017 afgesloten. In de afgelopen drie jaar werden ruim 1100 dossiers afgehandeld met een totale omzet van € 1,1 mln. In totaal werd voor 2,5 hectaren openbaar groen verkocht en/of overgedragen via verjaring aan bewoners, wat een besparing op het onderhoud oplevert van ongeveer € 25.000 op jaarbasis. Het positieve eindresultaat van het project is ingezet ten behoeve van de aanplant van nieuwe bomen op de stationslocatie. Ook de komende jaren blijft de mogelijkheid bestaan om binnen de gemeente Maastricht gemeentegrond aan te kopen, c.q. kleine snippers openbaar groen toe te voegen aan particuliere tuinen. Het college van burgemeester en wethouders besloot in 2018 bij afsluiting van het project Snippergroen, dat het indienen van aankoopverzoeken van snippergroen mogelijk blijft. Dit om nieuwe illegaliteiten te voorkomen. De afhandeling van dergelijke aankoopverzoeken wordt nu tweemaal per jaar voorgelegd aan de uitgiftecommissie en per geval getaxeerd.

Bomenbeheer: t.b.v. het cyclisch onderhoud worden de stadsbomen beoordeeld conform de geldende CROW-systematiek; over 2018 scoort het onderhoud van de bomen een (hoge) B-kwaliteit. Het afgelopen jaar werd gekenmerkt door veel schade onder de nieuwe aanplant als gevolg van de langdurige droogte; ook ziekten en najaarsstormen hebben hun tol geëist. De extra inboetkosten bedroegen bijna € 0,2 mln.

Ook het aantal klachten over met name grote bomen nam toe, waardoor de druk op het vervangingsplan voor het bomenbestand toeneemt. Het Groenstructuurplan en de nieuwe Leidraad Groen 2019 - 2023, die momenteel gezamenlijk in voorbereiding zijn, zullen deze noodzakelijke herijking nader onderbouwen en motiveren (medio 2019).

Openbare verlichting

Eind 2015 is de leidraad openbare verlichting vastgesteld. Op basis van de leidraad openbare verlichting kunnen we constateren dat de lichtmasten met de beschikbare budgetten minimaal op de afgesproken B-kwaliteit onderhouden kunnen worden. Dat bevestigt ook de monitoring over 2018. De aanbesteding van programma 1 van de leidraad is in 2018 aanbesteed en gegund, uitvoering zal, door een aantal oorzaken vertraagd, in 2019 plaats vinden.

De aanbesteding van de vervanging hangverlichting is in 2018 afgerond maar nog niet gegund. Dit omdat maar één firma heeft ingeschreven en het bedrag de raming ruimschoots overschrijdt.

3.6.2 Gebouwen

Het gemeentelijk vastgoed in de gemeente Maastricht omvat zes categorieën vastgoed, waarbij het maatschappelijk vastgoed drie subcategorieën kent:

1. Huisvesting voor de eigen bestuurlijke en ambtelijke organisatie;
2. Onderwijs (primair, speciaal en voortgezet);
3. Maatschappelijk vastgoed;
 - a. Culturele voorzieningen;
 - b. Welzijnsvoorzieningen;
 - c. Sportgebouwen en terreinen;
4. Overig vastgoed, onder andere commercieel vastgoed (woningen, winkels, kantoren);
5. Tijdelijk beheer van verworven gebouwen en gronden, objecten ten behoeve van de bouwgrondexploitatie (BGE);
6. Onbebouwde terreinen en parkeergarages (OOG).

Bebouwd	Gemeentelijke huisvesting	10 vastgoedobjecten
	Onderwijs (incl. gymnastiekzalen)	91
	Culturele voorzieningen	39
	Welzijnsvoorzieningen	Zie culturele voorzieningen
	Sportgebouwen en terreinen	37
	Overig vastgoed o.a. commercieel en MECC	145
	Gebouwen en gronden tijdelijk beheer	*
Onbebouwd/ parkeergarages	Onbebouwde terreinen incl. overig (vml. NIEGG's)	921

*Zijn opgenomen in overige vastgoedcategorieën

Het exploitatieresultaat is de afgelopen decennia structureel verliesgevend geweest, o.a. vanwege het overwegend sociaal-maatschappelijke karakter van de vastgoedportefeuille en langdurige leegstand bij vooral incurant vastgoed dan wel als gevolg van vertraagde locatieontwikkelingen. Het resultaat over de jaren 2008 tot en met 2015 was gemiddeld € 0,380 mln. negatief per jaar variërend van € 0,8 mln. tot € 0,2 mln. Via het treffen van allerlei maatregelen in het beheer en exploitatie en het afstoten van (verliesgevende) objecten is er in 2016 uiteindelijk een positief bedrijfsresultaat bewerkstelligd, welke lijn zich in de jaren daarna, en ook 2018, heeft voortgezet. De rol van de vastgoedportefeuille is faciliterend en ondersteunend aan beleid dat geformuleerd wordt door de beleidssector die daarmee voorziet in een beleidsmatig bepaalde huisvestingsbehoefte. Daarnaast behelst de vastgoedportefeuille ook strategische objecten die in het verleden aangekocht zijn ten behoeve van het realiseren van toekomstige strategische doeleinden (planontwikkeling).

Algemeen beleidskader

In 2012 is de Structuurvisie vastgesteld. Dit is een beleidsdocument waarin de gewenste ruimtelijke inrichting van de stad voor de lange termijn, tot 2030, is vastgelegd. In deze visie zijn de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen vastgelegd. In 2012 is parallel aan de structuurvisie de kadernota Grond- en vastgoedbeleid Maastricht 2012 vastgesteld.

Via de structuurvisie en de *kadernota Grond- en Vastgoedbeleid* wordt aangegeven hoe en met welke instrumenten aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wordt gegeven. Beide genoemde nota's zullen in het kader van de aanstaande Omgevingswet een herziening/actualisatie gaan krijgen. De voorbereidingen daartoe zijn al begonnen.

Ten aanzien van het vastgoedbeleid geldt als uitgangspunt een kostendekkende exploitatie. Voor nieuwe vastgoedprojecten of nieuwe vastgoedaankopen, ongeacht onder welke van de bovenstaande vastgoedsoorten zij vallen, geldt als uitgangspunt een sluitende business case wat betreft de investering alsook naderhand de exploitatie. Indien bij dergelijke nieuwe investeringen geen sprake is van een sluitende business case voor zowel de investering als voor de daarop volgende exploitatie, kan het project niet worden gerealiseerd. Actualisatie van de meerjaren

onderhoudsplanning, in verband met bedoelde nieuwe investering, maakt standaard onderdeel uit van de betreffende business case.

Voor structureel verliesgevende, niet meer in de vastgoedportefeuille passende vastgoedobjecten, wordt een afweging gemaakt tussen behouden of afstoten.

Strategische portefeuillesturing zal meer en meer zijn intrede doen. Daartoe is in het najaar van 2016 een vastgoedtool geïmplementeerd waarmee, middels een integrale afweging, een vastgoedkeuze per object gemaakt kan worden. Deze afweging bestaat uit het in kaart brengen en wegen van verschillende perspectieven die betrokken zijn bij het maken van een vastgoedkeuze. Hiervoor zijn in 2017 en 2018 de verschillende stakeholders betrokken bij het invullen van een scorekaart per object. Deze stakeholders bestaan uit beleidsmedewerkers en management, de gebruikers, controllers, bouwkundige managers en betreffende portefeuillemanagers. Na een pilot in 2017, waarbij 100 gemeentelijke panden zijn geanalyseerd, is in 2018 het tweede gedeelte van de portefeuille in kaart gebracht. De huidige vastgoedportefeuille is hiermee volledig in kaart gebracht en de vastgoedkeuzes per object zijn gebundeld in een concept vastgoedvisie voor de vastgoedportefeuille. In 2019 zal deze definitief gemaakt worden en het vervolgproces worden bepaald.

Het *planmatig onderhoud* van het vastgoed gebeurt binnen de gemeente op basis van meerjaren onderhoudsplanningen die zijn vastgelegd in een geautomatiseerd systeem. Deze planningen worden ieder 4-5 jaar geactualiseerd, de laatste actualisatie heeft plaatsgevonden in 2015/16 en een nieuwe actualisatie is voorzien voor het jaar 2020. Van het vastgoed is hierin vastgelegd wat de huidige staat van onderhoud is en wat er jaarlijks aan werken dient te worden uitgevoerd om de onderhoudsstatus per vastgoedobject op *minimaal conditiescore 3 te behouden, e.e.a. volgens de wettelijke NEN-norm 2767*. Zodoende wordt voorkomen dat er op enig moment sprake is van achterstallig onderhoud. Conditiescore 3 betreft een redelijke kwaliteit waarbij incidenteel storingen kunnen optreden. Bij het reguliere (eigenaars)onderhoud wordt tevens rekening gehouden met het feit dat de gemeente duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan. Bij de herinspecties in 2020 zal dan ook het onderdeel duurzaamheid worden opgenomen waardoor er vanaf dan sprake is van een zogenaamd DMJOP (Duurzaam MJOP). De aan te houden norm conditiescore 3 wordt door de gemeenteraad jaarlijks impliciet met de bekrachtiging van de Programmabegroting vastgesteld.

Ook in het jaar 2018 en daarop volgend wordt met deze meerjaren onderhoudsplanningen gewerkt waarbij, zoals reeds vermeld, het de planning is dat in het jaar 2020 een nieuwe inspectie ronde wordt uitgevoerd. Hierdoor blijft onderhoud van deze kapitaalgoederen "in control". Daarbij wordt bij het onderhoud ook uitvoering gegeven aan het gemeentelijk *duurzaamheidsbeleid*. Zo wordt bij reguliere vervangingen van bijvoorbeeld c.v.-ketels, daken of beglazing gekeken naar de mogelijkheid om energiezuinige c.v.-ketels te plaatsen als ook vervanging door hoogrendementsglas (HR++ etc). De ontwikkelingen omtrent duurzame maatregelen worden nauwlettend in de gaten gehouden omdat de oplossingen letterlijk over elkaar duikelen. De markt gaat van isolatie via warmtepompen naar waterstof. Allemaal zaken die onderzocht worden om zodoende goede keuzes te kunnen maken voor toekomstige aanpassingen.

In het kader van het lokale energieakkoord zijn in 2016 en 2017 energie-scans uitgevoerd van een aantal objecten. De uitslagen zijn in 2017 bekend geworden. De resultaten hiervan zijn verwerkt en, volgend vanuit het coalitie akkoord zal in deze coalitieperiode een project opgestart worden om deze verbeterpunten projectmatig op te pakken. De punten worden aan de diverse huurders voorgelegd zodat deze daarna kunnen worden uitgewerkt. De financiering hiervan zal in beginsel verdisconteerd worden in de huur waardoor hier dus sprake is van een sluitende business case.

Verder heeft er een aanbesteding plaatsgevonden voor het plaatsen van PV panelen op een 5-tal gemeentelijke objecten, welke dienen voor gemeentelijke huisvesting. De gunning hiervan heeft plaatsgevonden de panelen zijn op de bewuste daken geplaatst.

De gemeente Maastricht heeft in het Coalitieakkoord 'Onbegrensd en Ontspannen, 2018-2022' aangegeven dat Maastricht een inclusieve stad wil zijn: "Een ontspannen stad is ook een welkome, inclusieve stad, waarin nadrukkelijk iedere inwoner door ons als Maastrichtenaar wordt gezien: jong en oud, tijdelijk en permanent, *international* en Nederlander, praktisch- en theoretisch geschoold, arm en rijk, vluchteling en voorbijganger, zelfstandig en ondersteund".

In het 'Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022, Maastricht onbegrensd en ontspannen' is de optimale toegankelijkheid van gebouwen waar de gemeente voor verantwoordelijk is als doelstelling opgenomen. Stapsgewijs zal er gewerkt worden aan het verbeteren van de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen. In 2018 is begonnen met het opstellen van een Integraal

Screeningsinstrument Toegankelijkheid, om de benodigde maatregelen in kaart te brengen. Vanaf 2019 zullen de maatregelen in kaart worden gebracht waarna aan de hand van de rapportages een plan van aanpak wordt opgesteld tot het vergroten van de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen.

Door verduurzaming samen te nemen met aanpassingen voor toegankelijkheid wordt een efficiency slag gemaakt en zullen aanpassingen voor minder overlast zorgen voor onze huurders.

Vastgoed in tijdelijk beheer, zijnde vastgoed dat is/wordt aangekocht voor planontwikkelingen wordt in beginsel niet meegenomen in de reguliere onderhoudsplanningen. Hiervoor geldt doorgaans een apart onderhoudsregime dat uitgaat van zeer sober en hooguit noodzakelijk (calamiteiten)onderhoud waardoor de conditiescore vergelijkbaar is met niveau 4, matige conditie.

Tegen de achtergrond van het hierboven beschreven beleidskader zullen wij hierna afzonderlijk ingaan op de hier onderscheiden vastgoedsegmenten. De segmenten zijn onderverdeeld in bebouwd onroerend algemeen en meer specifiek onderwijs, gemeenschapshuizen, sport en cultuur.

1. Bebouwd Onroerend Goed (algemeen)

Tot deze portefeuille wordt hier alle niet nader gespecificeerd bebouwd onroerend goed gerekend. Te denken valt hier onder meer aan: gebouwen voor eigen gemeentelijke huisvesting, andere kantoorgebouwen, winkels, kinderboerderijen maar ook bijvoorbeeld congres- en beurzencomplex het MECC. Het beheer geschiedt binnen de bovenstaande algemene beleidskaders zoals die voor alle vastgoed onderdelen gelden. Voor het vastgoedobject MECC zij hier in het bijzonder vermeld dat er in de komende jaren significante investeringen plaatsvinden. Nadat in 2016 de architectenselectie voor de aanpak van de investeringen heeft plaatsgevonden is in 2017 gestart met de eerste aanpassingen, te weten de parkeeromgeving P3/P4. Hierop volgend is het definitief ontwerp van de verbouwing opgesteld waarna de Europese aanbesteding en gunning hiervoor eind 2018 kan plaatsvinden. De daadwerkelijke start van de uitvoering is gepland voor medio 2019 en kent een doorlooptijd van 5 jaar. Verder is aan de parkeergarage P5 een grondig herstel- en reparatieplan uitgevoerd, waardoor deze weer goed en volwaardig kan functioneren.

Ten aanzien van de gemeentelijke huisvesting staan er in 2019 een aantal verbouwingswerkzaamheden op stapel. Zo zal in het Theater aan het Vrijhof het tweede deel van de verbouwing uitgevoerd worden: de werkzaamheden aan het podium en worden er aanpassingen ten aanzien van de brandveiligheid uitgevoerd. Bij Herbenusstraat 89 zal de achterbouw vervangen worden door een nieuwbouw. Voor Avenue Ceramique 50 wordt momenteel de haalbaarheid van een verbouwing onderzocht die mogelijk in 2019 uitgevoerd zal worden.

2. Onderwijs

Spreidingsplannen Onderwijs Algemeen

Investeringen in onderwijshuisvesting gebeuren langs de lijn van de bestaande spreidingsplannen basisonderwijs en speciaal- en voortgezet speciaal onderwijs.

Duurzaamheid zal de komende jaren met betrekking tot nieuwbouw, uitbreiding en renovatie van schoolgebouwen een steeds prominentere plek innemen bij de investeringen in onderwijsaccommodaties. De gemeente heeft hoge ambities op het gebied van duurzaamheid en energie. Zo wil de gemeente in 2030 klimaatneutraal zijn. Het voor rekening van de gemeente nemen van de investeringskosten voor frisse scholen en bijna energie neutrale gebouwen (BENG) past in deze ambitie. In 2018 heeft de gemeente samen met de beide grootste schoolbesturen (Komleren en Mosalira) een onderzoek laten uitvoeren naar de consequenties voor de exploitatie van de scholen indien de gemeente deze investeringen voor haar rekening neemt. Alle drie de partijen zijn akkoord gegaan met de uitkomst van het onderzoek. Bij nieuwbouw, uitbreiding en renovatie zal de gemeente een financiële bijdrage van de schoolbesturen vragen. Een voorstel van het college en wethouders daartoe wordt op 26 februari 2019 in de gemeenteraad behandeld.

Spreidingsplan Primair Onderwijs.

De Raad heeft op 19 januari 2016 het Integraal Huisvestingsplan Kindcentra Maastricht 2015-2024 vastgesteld. De 35 huidige basisschoollocaties, diverse peuterspeelzalen en kinderopvangcentra, worden geleidelijk samengevoegd en teruggebracht tot ca. 18 integrale kindcentra. Enerzijds ingegeven door noodzaak (door ontgroening staat ruim een kwart van de scholen leeg), maar

anderzijds uitmondend in meer kwaliteit in kinderopvang en basisonderwijs en een gezondere financiële positie voor alle betrokken partijen.

De geplande investeringen uit de 1ste fase van het IHP 2015-2024 ten behoeve van IKC Montessori, IKC El Habib en IKC St. Pieter zijn behoudens de financiële afrekening van IKC El Habib afgerond. Voor IKC De Vlinderboom en IKC JF Kennedy is de noodzakelijke tijdelijke uitbreiding middels de huur van tijdelijke huisvesting gerealiseerd. In 2018 is de planvorming voor de structurele uitbreiding van het IKC JF Kennedy en realisering nieuwbouw IKC De Heeg verder uitgewerkt. Het locatie onderzoek incl. noodzakelijk omvang voor de noodzakelijke uitbreiding van het United World College is in 2018 opgepakt en is in februari 2019 gepresenteerd aan het bestuur van de school en het management van Vastgoed van de gemeente.

Het IHP 2015-2024 is toe aan een herijking. Er is voortschrijdend inzicht bij schoolbesturen en kinderopvang over de spreiding, kwaliteits- en inrichtingseisen van hun gebouwen. De gemeente heeft nieuwe inzichten over de ruimtelijk-fysieke inpassing van de pedagogische basisinfrastructuur in de stad. In relatie tot stedenbouwkundige ontwikkelingen (omgevingswet) en tot ontwikkelingen binnen sociaal bij Jeugd en Sport (voorzieningen bewegingsonderwijs).

Deerschikking van het speciaal (basis) onderwijs in relatie tot inclusiever en thuisnabijer onderwijs wordt meegenomen in het herijkte IHP. Het herijkte IHP is geen blauwdruk maar een bijgesteld dynamisch meerjarenperspectief. Vanwege de omvang (inhoudelijk en financieel) zal de bijgestelde realisatie weer in fases worden uitgevoerd. De gemeente bepaalt met het herijkte IHP haar vastgoedpositie ten opzichte van schoolbesturen (en kinderopvang) vanuit haar zorgplicht voor onderwijshuisvesting.

Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs

In 2018 hebben zowel het College van Bestuur van LVO als het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente ingestemd met het Masterplan herinrichting voortgezet onderwijs en huisvesting Maastricht. Na de vaststelling van het Masterplan heeft de Stuurgroep, bestaande uit een vertegenwoordiging van LVO en de gemeente, een eindscenario uitgewerkt voor de herinrichting van het VO in de stad.

Per 1 januari 2015 is het onderhoud van de scholen in het primair onderwijs overgeheveld naar de schoolbesturen. De gemeente zal geen aanvragen meer ontvangen voor een financiële bijdrage in de kosten van onderhoud. Een situatie die al sinds 2005 geldt voor het voortgezet onderwijs. De gemeente kan wel nog worden aangesproken op zgn. constructiefouten (w.o. asbestsaneringen). In het kader van de verwachte vrijkomende schoolgebouwen zullen een aantal schoolgebouwen de komende jaren aan de gemeente worden terug geleverd. De gebouwen die afgelopen jaren aan de onderwijsbestemming zijn onttrokken en daarmee weer juridisch eigendom van de gemeente zijn, zijn aan een NEN 2767 inspectie onderworpen en opgenomen in het reguliere onderhoudsregime van de BOG-portefeuille van de gemeente Maastricht. De panden zijn per 31 december 2018 tevens overgeheveld van de portefeuille maatschappelijk vastgoed naar de BOG-portefeuille.

3. Gemeenschapshuizen

In de periode 2015 en 2016 zijn diverse interactieve bijeenkomsten georganiseerd met burgers en andere stakeholders (o.a. zorginstellingen, raadsleden, buurtplatforms, besturen gemeenschapshuizen en ambtenaren). Daarnaast zijn twee pilots uitgevoerd waarin de behoefte van bewoners aan ontmoetingsplekken en accommodaties is onderzocht. De uitkomst van dit proces is verwoord in de notitie 'Ruimte voor initiatief, het vervolg op het integraal accommodatiebeleid'.

Met betrekking tot kostendekkendheid, tarieven en subsidies zijn voor het maatschappelijk vastgoed de volgende uitgangspunten richtinggevend:

- verhuur vindt plaats tegen tenminste kostendekkende tarieven;
- commerciële partijen betalen een marktconform, commercieel tarief;
- gebruikers/huurders die een kostendekkend tarief niet kunnen betalen kunnen een 'huursubsidie' vragen.

Nu de rol van de gemeentelijke overheid steeds meer verandert van een sterk sturende overheid naar een overheid die mee mogelijk maakt, wordt het faciliteren/ondersteunen van initiatiefnemers steeds belangrijker om de gemeentelijke beleidsdoelen te realiseren. De transformatie van het sociale domein is volop in gang.

In januari 2018 is een ondersteuningsregeling vastgesteld ten aanzien van de gemeenschapshuizen. Deze ondersteuningsregeling zal in 2019 geëvalueerd worden. In het coalitieakkoord 2018-2022 is opgenomen dat elke buurt een kloppend hart dient te hebben. De gemeenschapshuizen leveren hier een belangrijke bijdrage aan en zullen hier een rol in gaan spelen. Ook maken de gemeenschapshuizen deel uit van het project betreffende de energiescans. Niet alleen is het mogelijk om hiermee de verduurzaming in te zetten maar wellicht ook de exploitatie te verbeteren door een beter inzicht in en daadwerkelijk elektra- en gasverbruik. In 2019 zal een plan van aanpak worden opgesteld om deze verbeterpunten projectmatig op te pakken.

4. Sport

In 2013 is de sportnota 2020 vastgesteld. Ten aanzien van *buitensportaccommodaties* blijft de ambitie van het spreidingsbeleid ten aanzien van de pijler 'accommodaties' overeind, maar de uitvoering wordt afhankelijk gesteld van de mogelijkheden en initiatieven die zich aandienen. In 2018 zijn twee buitensportaccommodaties opgeheven, nl. Limmel en Heer-Demertstraat. De voormalige kleed-clubaccommodatie van Limmel in Hoeve Rome wordt meegenomen in de planontwikkeling voor dat pand. Het voormalige sportterrein wordt grotendeels verkocht aan het waterschap ten behoeve van een waterbuffer. De kleed-clubaccommodatie van Heer-Demertstraat is in het voorjaar 2018 gesloopt. Een deel van het voormalige sportterrein is al heringericht als parkeerterrein voor het MECC. Het resterende deel wordt in afwachting van een nieuwe aanwending periodiek onderhouden. In 2019 zal sportpark Zuid (De Heeg) aan het gebruik worden onttrokken. De sportactiviteiten zijn verplaatst naar Heugem waar een upgrade/uitbreiding heeft plaatsgevonden. Om te komen tot een breed gedragen nieuwe aanwending van de accommodatie De Heeg maakt deze deel uit van het experiment De Veranderende Overheid.

Het beheer en onderhoudsniveau van onze sportaccommodaties is, naast de al vermelde conditiescore 3, gericht op het niveau: schoon, heel en veilig.

Vanwege de herschikking van schoolgebouwen zullen er ook minder gymnastiekzalen (*binnensportaccommodaties*) nodig zijn. In de in 2015 vastgestelde "Uitvoeringsnota sport: Toekomstbestendige binnensport accommodaties" werden een 7-tal sportzalen en gymzalen genoemd die voor onderwijs en sport niet langer noodzakelijk zijn. In de afgelopen jaren zijn er 4 sportzalen en gymzalen verkocht en een 3-tal accommodaties zijn/worden gesloopt. Voor het Boulodrome zal vanaf 2019 gestart worden met het aanleggen van een reservering groot onderhoud. Begin 2019 zal een nieuw integraal beleid voor de binnensportaccommodaties worden gemaakt. Daarin zal tevens de toekomst van sporthal de Heeg zal worden opgenomen.

Voor de overblijvende *binnensportaccommodaties* is afgesproken dat de nu nog veelal traditionele binnensportaccommodaties worden omgevormd tot moderne accommodaties die alle dagen vol in bedrijf zijn. Ze zijn goed bereikbaar, toegankelijk, schoon, heel, veilig en betaalbaar. Waar nodig worden accommodaties herbestemd of gesloten.

Met betrekking tot het in mei 2013 in gebruik genomen nieuwe zwembad Geusselt en de in het gebouw geïntegreerde kleed-/clubaccommodaties voor hockey en voetbal zijn op basis van het definitief opgeleverde gebouw eveneens meerjaren onderhoudsplanningen gemaakt. De verwachting is dat met de huidige reservering groot onderhoud op een adequate wijze het onderhoud kan worden uitgevoerd. Hierbij dient aangetekend te worden dat het Geusseltbad in de afgelopen jaren een aantal onvoorziene uitgaven heeft gekend. Toekomstige onvoorziene zaken van bouwkundige aard kunnen dan ook niet uitgesloten worden.

Het Boulodrome en de nieuwe sporthal Geusselt zijn inmiddels opgeleverd en opgenomen in beheer en onderhoud. Er is gestart met een reservering groot onderhoud. De oude sporthal Geusselt is medio 2018 gesloopt.

Ten aanzien van stadion De Geusselt bestaat eveneens een meerjaren onderhoudsplanning. Met de reservering daarvoor kan het onderhoud adequaat worden uitgevoerd. De kosten van de niet eerder voorziene aanpassing van de draagconstructie van de daken in verband met belasting bij extreme sneeuwval zijn niet voorzien in het reguliere meerjaren onderhoudsplan. Desondanks worden deze kosten hieruit gedekt. Wellicht leidt dit in de toekomst tot een tekort in de onderhoudsvoorziening.

Onderhoudsniveau buiten- en binnensport.

In het kader van het spreidingsplan is een kwaliteitsbeoordeling uitgevoerd bij alle bestaande *buitensportaccommodaties* in eigendom zijnde van de gemeente. Conclusie uit dit onderzoek is dat het onderhoudsniveau op basisniveau is (=veilig en functioneel). Dit staat gelijk aan de conditiescore 3 (volgens de NEN2767).

Ook voor de gemeentelijke *binnensportaccommodaties* (sporthallen, sport- en gymzalen) is er een meerjaren onderhoudsplan. Er wordt zoveel mogelijk volgens dit plan gewerkt, hoewel het onderhoudsbudget de afgelopen jaren wel extra onder druk heeft gestaan waardoor meerdere malen reguliere onderhoudswerkzaamheden (niet zijnde calamiteiten) zijn doorgeschoven. Op grond van de bestandsanalyse blijkt dat de onderhoudsstaat overwegend voldoende is maar er blijven onvolkomenheden die nadere aandacht vragen. Het eigenarenonderhoud wordt in nauwe afstemming met de gebruiker, Maastricht Sport, uitgevoerd.

5. Cultuur

Het streven is een stad met duurzame structurele voorzieningen voor culturele carrières voor iedereen; professional, amateur, burgers en voor de stad als geheel. De raad heeft in 2012 definitief ingestemd met de 1e fase van de Timmerfabriek. In deze 1e fase zou de Timmerfabriek in afgeslankte vorm verbouwd worden en onderdak bieden aan filmhuis Lumière, Bureau Europa, Toneelgroep Maastricht en een expositieruimte. In oktober 2014 besloot de gemeenteraad het plan Timmerfabriek zodanig te wijzigen dat er in structurele huisvesting voor poppodium Muziekgieterij werd voorzien met vergroting capaciteit alsook werd bij de bouwplannen rekening gehouden met de huisvesting van een International Student Club. Toneelgroep Maastricht maakte daarbij niet langer deel uit van het plan Timmerfabriek.

Het pand is medio 2014, op basis van een sluitende businesscase en op basis van aannames en benchmark gegevens, overgedragen van de WOM Belvédère naar de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Beheer en exploitatie van het pand vindt momenteel nog plaats onder het financieel kader van het verbouwproject Timmerfabriek en is daardoor dus nog afgezonderd van de exploitatie van de vastgoed portefeuille.

Het nieuwe filmhuis Lumière is in het derde kwartaal 2016 opgeleverd. In september 2017 is gestart met de bouwwerkzaamheden van de capaciteitsvergroting van Muziekgieterij. Eind 2018 zijn de bouwwerkzaamheden opgeleverd waarna gestart is met het inrichten van de ruimten. Daadwerkelijke programmering in de nieuwe Muziekgieterij kan verwacht worden in het derde kwartaal van 2019. In 2018 heeft tevens de verbouwing van de Toonzaal en aanpalende ruimten plaatsgevonden en zijn er met Bureau Europa afspraken over een structurele huurovereenkomst gemaakt voor dit gedeelte. In 2019 zal er naar een invulling worden gezocht voor het Timmerfabriek-Zuid gedeelte. Dit is de expositieruimte op de 1^e verdieping en de ruimte die momenteel door de muziekgieterij in de tijdelijkheid wordt gebruikt.

Financiële consequenties/begroting onderhoudsvoorzieningen

Voor het correctief en planmatig onderhoud van de hierboven uiteengezette gemeentelijke vastgoedportefeuille zijn de volgende voorzieningen/reserves beschikbaar.

Jaarlijks is gemiddeld een bedrag van € 2.375.000 nodig om de gemeentelijke Vastgoedportefeuille in de huidige bouwkundige staat van onderhoud (conditiescore 3, NEN 2767) te houden.

Dit bedrag is gebaseerd op een aantal vaste factoren;

- 10-jaren meerjarenonderhoudsplanung (MJOP) vanuit Planon;
- Reservering voor kleine calamiteiten;
- Reservering voor beperkte wettelijke verplichtingen;
- Reservering voor onderhoudscontracten;
- Reservering voor project uitvoeringskosten.

Vanuit de vastgoedexploitatie wordt jaarlijks dit bedrag van € 2.375.000 gestort in het onderhoudsfonds. In dit bedrag is geen rekening gehouden met eventuele buitensporige calamiteiten

(bijv. grootschalige asbestsaneringen of ingrijpende (nieuwe) wettelijke verplichtingen) of renovaties van objecten die een significant financieel budget vereisen.

De komende 10 jaren vinden er diverse malen tussentijdse evaluaties plaats om vooral de mutaties in de portefeuille goed op te kunnen vangen.

Het afstoten van diverse vastgoedobjecten in de afgelopen jaren is niet of nauwelijks van invloed geweest op de benodigde hoogte van het jaarlijks benodigde bedrag, dit als gevolg van het feit dat er ook weer diverse grootschalige, vaak veel complexer vastgoedobjecten met bijbehorend zwaarder onderhoudsprofiel aan het gemeentelijk vastgoedareaal is toegevoegd. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan het Geusseltbad, de nieuwe Geusseltsportal, Timmerfabriek (w.o. Lumière) en MECC-gebouwencomplex, maar ook teruglevering voormalige schoolgebouwen van primair en voortgezet (speciaal) onderwijs en diverse gymzalen. In 2018 heeft opnieuw een herijking plaatsgevonden om de storting beter te laten aansluiten bij de daadwerkelijke praktijk.

Verder worden voor de sportaccommodaties de volgende middelen uit het Programma 7 Sport jaarlijks beschikbaar gesteld:

- voor de buitensportaccommodaties jaarlijkse storting in het onderhoudsfonds ad. € 170.540;
- voor de binnensport op basis van de huidige accommodaties incl. nieuwe sporthal Geusselt en Boulodrome € 317.326;
- voor het Geusseltstadion vindt in 2018 een storting plaats van € 152.426 voor groot onderhoud vanuit de vastgoedexploitatie en verhuring aan MVV.
- voor het zwembad vindt in 2018 een jaarlijkse storting plaats van € 294.000.

Voor het onderhoud van de gemeentelijke vastgoedobjecten zijn de volgende voorzieningen/reserves beschikbaar:

	Saldo 1 jan.2018	Saldo 31 dec.2018 ²
Voorziening		
Voorziening vangnet MJOP-BOG	€ 110.218	€ 46.893
Preventief onderhoud Bebouwd Onroerend goed	€1.166.850	€1.035.501
Preventief onderhoud stadion Geusselt	€ 114.503	€197.820
Voorziening onderhoud buitensport	€ 436.898	€397.445
Voorziening onderhoud Geusseltbad	€ 964.295	€ 1.199.990
Voorziening onderhoud binnensport	€ 378.574	€508.821
Voorziening jachthaven St.Pieter	€ 202.698	€ 244.693
Friciekosten af te stoten gymzalen	€314.544	€108.767.
Reserve		
Egalisatiereserve en onderhoudsreserve MECC	€ 5.892.784	€ 7.673.539
Totaal	€ 9.581.364	€ 11.413.468

Bovenstaande tabel geeft de ontwikkelingen van de diverse onderhoudsvoorzieningen weer in 2018. Hier zijn de stortingen en onttrekkingen in verwerkt.

3.7 Grondbeleid

3.7.1 Grond- en vastgoedbeleid algemeen

Grond- en vastgoedbeleid zijn beide ondersteunende disciplines voor de realisatie van gemeentelijke (beleids)doelstellingen en maken onderdeel uit van een breder scala instrumenten (net als bijvoorbeeld bestemmingsplannen). Beleidskeuzes gaan vooraf aan de inzet van instrumenten zoals grond- en vastgoedbeleid. Bij grondbeleid gaat het vaak om ruimtelijke doelstellingen, samenhangend met stedelijke ontwikkeling van wonen, werken en voorzieningen en grote projecten. Bij vastgoedbeleid gaat het over de manier waarop de gemeente haar vastgoed op een zodanige manier

² Betreft de saldi van 1 januari 2018 vermeerderd met de storting en verminderd met de onttrekking (geraamd onderhoud)

in kan zetten dat de gemeentelijke (huisvesting)doelen zo doeltreffend en doelmatig mogelijk gerealiseerd worden.

Om Maastricht toekomstbestendig te maken en te houden is een duurzaam gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid van groot belang. De economische en demografische ontwikkelingen, alsmede de gevolgen van de economische crisis met bijgevolg grootscheepse Rijksbezuinigingen, hebben ook in Maastricht hun impact gehad. Het ingezette herstel heeft zich echter steeds verder doorgezet.

3.7.2 Vigerende beleidskaders

Structuurvisie

De structuurvisie is in 2012 door de gemeenteraad vastgesteld en dit is hét beleidsdocument waarin de gewenste ruimtelijke inrichting van de stad voor de lange termijn (tot 2030) is vastgelegd. In deze visie zijn de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende jaren vastgelegd. Met de implementatie van de nieuwe Omgevingswet, zal deze structuurvisie vervangen worden door een nieuwe Omgevingsvisie (zie onder andere de paragraaf Ontwikkelingen).

Kadernota grond- en vastgoedbeleid

De gemeenteraad heeft in april 2012 de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid vastgesteld. Met de nota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten zij aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wenst te geven. De kadernota is een van de bouwstenen en instrumenten om uitvoering te kunnen geven aan het ruimtelijk ordeningsbeleid van de gemeente, zoals vastgelegd in de structuurvisie.

De gemeente Maastricht heeft in de kadernota aangegeven een actieve rol met een proactief aankoopbeleid op de grond- en vastgoedmarkt te willen continueren voor zover het de acht aangewezen brandpunten betreft, zij het met maatwerk. Buiten de aangewezen brandpunten zal de gemeente vooral regulerend en kaderstellend optreden door middel van het publiekrechtelijke instrumentarium. Van dit laatste kan overigens bij raadsbesluit worden afgeweken.

In de kadernota wordt ook nog op andere onderwerpen nader ingegaan, waarnaar korthedshalve zij verwezen,

met betrekking tot grondbeleid:

- publiek private samenwerking (PPS);
- verwervingsbeleid;
- gronduitgifte en grondprijzenbeleid;
- faciliteren private initiatieven;
- financiële uitgangspunten risico-reserve;
- besluitvormingsprocedure, kaderstelling en controle;

met betrekking tot vastgoedbeleid:

- beleid op gebouw- of projectniveau: sluitende business case;
- besluitvorming investeringsprogramma en –projecten;
- beleid op vastgoedportefeuilleniveau (geïntegreerd meerjarenprogramma, dekking portefeuillebeleid, segmenten in het portefeuillebeleid, zijnde maatschappelijk vastgoed, onderwijshuisvesting, monumenten, tijdelijk beheer en verduurzaming); en
- kadernota IAB (Integraal AccommodatieBeleid).

Voor de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid geldt dat deze in 2020 geëvalueerd en geactualiseerd zal worden (zie onder andere de paragraaf Ontwikkelingen).

3.7.3 Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's

Middels grondexploitatie (bouwterreinen in projecten) en faciliteren in gemeentelijke vastgoed-accommodaties wordt bijgedragen aan de maatschappelijke effecten zoals deze zijn opgenomen in de diverse programmaplannen van deze begroting.

Naast het specifieke Programma 10 Stadsontwikkeling, wordt tevens bijgedragen aan het realiseren van effecten op het gebied van:

- Programma 3 “Economie en werkgelegenheid” doordat mede via de grondexploitatie bedrijventerreinen worden aangelegd (Revitalisering Beatrixhaven, Bedrijventerrein

Maastricht-Zuid) en (verbouwings)investeringen worden gedaan in locaties voor bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld Mecc, Health Campus) waardoor werkgelegenheid voor de stad en regio kan worden gerealiseerd. Voorts wordt voorzien in mogelijkheden tot vestiging van de mode- en creativiteitsindustrie zoals onder andere Fashion house in het LAB-gebouw;

- Programma 5 en 6 “Samenleven”, doordat mede via grondexploitatie bouwterreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat welzijnsaccommodaties (zoals gemeenschapshuizen) gerealiseerd kunnen worden en door middel van gemeentelijk vastgoedbeheer accommodaties (maatschappelijk vastgoed) ter beschikking kunnen worden gesteld ten behoeve van bijvoorbeeld welzijnsorganisaties, zoals opvang dak- en thuislozen, kinderopvang etc.;
- Programma 7 “Sport”, doordat mede via grondexploitatie terreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat sportaccommodaties worden aangelegd en dat voorzien wordt in de realisatie van binnen- en buitensportaccommodaties (bijvoorbeeld Multifunctionele kwaliteitssportparken, Zwembad Geusselt, nieuwe Sporthal, Boulodrome alsook ster- en speelvoorzieningen);
- Programma 8 “Kunst en Cultuur”, doordat mede via grondexploitatie terreinen worden gefaciliteerd ten behoeve van het versterken van de aanwezigheid van (kunst)instellingen en kunstproducenten en via nieuwbouw en beheer van vastgoedaccommodaties voor kunst- en cultuurvoorzieningen. Te denken valt hier aan Timmerfabriek (Muziekgieterij, Kunstateliers (Theresiaplein), LAB-gebouw (Toneelgroep Maastricht));
- Programma 9 “Onderwijs”, doordat mede via grondexploitatie terreinen en via inzet/verkoop van gemeentelijke vastgoedaccommodaties worden gefaciliteerd ten behoeve van onderwijsvoorzieningen. Te denken valt aan realisatie van diverse Integrale Kindcentra, zoals: IKC de Geluksvogel in Limmel, IKC De Groene Loper en IKC De Heeg. Een en ander met het oog op het totstandkomen van een goed onderwijsklimaat in Maastricht;
- Programma 11 “Wonen”, doordat mede middels grondexploitatie (realisatie bouwterreinen) de in programma 10 vermelde projecten onder meer uitvoering wordt gegeven aan de volkshuisvestingsbehoefte van Maastricht en regio alsmede aan het versterken van de kwaliteit en variatie in woonmilieus in de herstructureringsbuurten en uitleglocaties;
- Programma 12 “Verkeer en mobiliteit”, doordat mede middels het gemeentelijk Grond- en Vastgoedbeleid kan worden voorzien in de beschikbaarstelling van gronden en vastgoedobjecten, welke bijdragen aan de totstandkoming van de robuuste structuren ten behoeve van een duurzame bereikbare stad. Te denken valt hierbij aan het A2-project, het Maaskruisend verkeer in Programma Noord, Tramverbinding Vlaanderen-Maastricht en de realisatie van een ondergrondse fietsenstalling bij Centraal Station in Wyck; en
- Programma 14 “Natuur, milieu, water en afval” doordat mede middels grondexploitatie en gronduitgifte ten aanzien van nieuwbouwprojecten duurzaamheids- en milieuvriendelijke maatregelen worden bedongen en dat in het kader van nieuwbouw en bouwkundig onderhoud van gemeentelijk vastgoed maatregelen worden getroffen op het gebied van duurzaamheid, zoals bijvoorbeeld bij Geusseltbad, A-labeling bij nieuwbouw, vervanging door energiezuinige installaties in gebouwen, het (laten) aanleggen van zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed en het realiseren van zonneweides in Lanakerveld en op de Belvédèreberg, teneinde de doelstellingen van klimaatneutraal Maastricht te kunnen behalen.

3.7.4 Ontwikkelingen

Algemeen

Na jaren van aanhoudende conjuncturele teruggang en de hiermee gepaard gaande vraaguitval en saneringen in programma's/stedelijke projecten, zijn de signalen na een voorzichtig herstel in de afgelopen jaren inmiddels positief te noemen. Het ingezette herstel heeft zich doorgezet, de vraag naar (nieuwe) woningen, bedrijfsterreinen en kantoorgebouwen is weer op gang gekomen en er wordt weer gebouwd. Zo worden er woningen gerealiseerd op verschillende plekken in de stad, met bijzondere aandacht voor het Sphinxkwartier en de Groene Loper, en is de leegstand in de binnenstad gedaald tot een gezonde 'frictieleegstand'. Daarnaast zijn er groeiambities bij onder meer de Universiteit Maastricht, de Maastricht Health Campus en ondernemers in de stad. Niettemin is in de regio nog altijd een lichte krimp aan de orde en is de financiële positie van de corporaties nog kwetsbaar. De eerste voorzichtige tekenen van investeringsbereidheid van de corporaties dienen zich echter aan.

Op het gebied van maatschappelijk vastgoed vinden nog steeds flinke verschuivingen plaats. Te denken valt hierbij aan de toename in vrijkomende onderwijsaccommodaties als gevolg van terugloop in leerlingenaantallen. Weliswaar lijken we in meerdere voorkomende gevallen ten aanzien van het vrijkomend 'onderwijsvastgoed' erin te slagen herbestemmingen en herinvullingen te realiseren, een en ander betekent evenwel nog steeds dat hier een behoorlijke opgave ligt. In dat opzicht drukt de leegstand en het niet altijd direct voorhanden zijn van een nieuw perspectief op korte termijn de exploitatieresultaten van dergelijke complexen.

Ook ten aanzien van de veranderingen in de sector zorg en welzijn, onder andere als gevolg van zware bezuinigingsoperaties in het kader van de 3 decentralisaties in de Jeugdzorg, Participatiewet en WMO (landelijk ad ruim € 4 miljard), blijven op dit moment de aangekondigde grote gevolgen van afstoting van zorgvastgoed nog uit. Van harde saneringsgolven door afstoting van Vastgoed lijkt vooralsnog geen sprake.

In de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV, zie hierna) wordt jaarlijks middels een doorkijk in meerjarenperspectief geschetst wat een en ander voor Maastricht zou kunnen betekenen.

Stedelijke programmering woningbouw

Vanaf 2010 heeft de gemeente de plancapaciteit voor de nieuwbouw van woningen binnen de stad teruggebracht van 12.000 naar 3.500 woningen. De huidige plancapaciteit is nog zo'n 3.400 woningen (exclusief studentenhuysvesting). Tot en met het jaar 2020 is er nog behoefte aan de bouw van 500 tot 1000 woningen; deze moeten gezien de behoefte in hoofdzaak gebouwd worden op rustige plekken in of in de directe nabijheid van de binnenstad. Na 2020 is de behoefte aan het toevoegen van woningen onzeker, maar het is belangrijk dat er plancapaciteit beschikbaar blijft die snel kan worden ingezet als de markt daarom vraagt. Ondanks de beperkte bouwopgave wil Maastricht zich blijven vernieuwen om haar vitaliteit te behouden. Zo kan de stad ook voor de toekomstige generaties een aantrekkelijke woonstad zijn en mensen voor kortere of langere tijd aan zich binden. Om dit te bereiken zijn met de in 2016 vastgestelde Nota Stedelijke Programmering Woningbouw 2016-2020 keuzes gemaakt en maatregelen genomen.

Voorziening Stedelijke Herprogrammering

Op 26 januari 2010 is de "Stedelijke programmering: programma wonen 2010-2019" vastgesteld. Tengevolge van dit besluit dienden voorgenomen (NIEGG) en lopende exploitaties waar mogelijk aangepast te worden met programmatische en financiële consequenties als gevolg. Het onvermijdbare verlies van de stedelijke programmering (inclusief afwikkelen tekort Karosseer) bedroeg hierbij € 35 mln.

De stedelijke programmering woningbouw is een continu en dynamisch proces. Programmeringen worden periodiek gemonitord en geanalyseerd en indien nodig tussendoor bijgesteld (periodieke herijking / risicomanagement). Tengevolge hiervan is in 2014 geconstateerd dat er met betrekking tot het bedrijventerrein Lanakerveld de komende jaren geen ontwikkeling zal plaatsvinden. Dientengevolge is er in 2014 een additionele voorziening getroffen ad € 10 mln.

Conform afspraak zou na vijf jaar de stedelijke programmering worden herzien. Dit proces is in 2014 opgestart met als resultaat de Nota Stedelijk Programmering 2016-2020. De belangrijkste conclusies hierbij zijn dat er naast een te hoge plancapaciteit ook onwenselijk geachte programmeringen zijn voor wat betreft soort/type woning dan wel locatie. Om ook voor de toekomst de stad Maastricht te behouden als aantrekkelijke woonstad bevat de nota dan ook een palet aan maatregelen. De financiële vertaling van de consequenties voor de gemeentelijke grondexploitaties heeft in de jaarrekening 2015 plaatsgevonden. Voorgaande heeft geresulteerd in een additionele storting in de voorziening stedelijke programmering ad € 5 mln.

Naast genoemde verliesnemingen als gevolg van de stedelijke herprogrammeringen hebben op basis van afzonderlijke grondexploitaties nog additionele verliesnemingen plaatsgevonden (2016 en 2018) ad € 1 mln.

Over alle jaren heen is hiermee in totaliteit € 51 mln. aan voorzieningen getroffen. Inmiddels is vast komen te staan dat voor een bedrag ad € 39 mln. het verlies onherroepelijk is en heeft aanwending van de verliesvoorziening plaatsgevonden. Het resterend saldo verliesvoorziening stedelijke herprogrammering bedraagt derhalve nog € 12 mln.

Grondprijzenbeleid en uitgiftevoorwaarden

In 2013 zijn door de raad de algemene verkoop- en erfpachtvoorwaarden vastgesteld. Voorts is in 2013 de nieuwe Nota grondprijzen 2013 vastgesteld. De grondprijzenbrief 2019 is begin 2019 door het college vastgesteld. Evenals bij de actualisatie van het Grond- en Vastgoedbeleid (in het licht van de nieuwe Omgevingswet), zal in 2020, mede als gevolg van de introductie van nieuwe regelgeving rondom kostenverhaal bij locatieontwikkelingen, ook het grondprijzenbeleid een actualisatie ondergaan.

PPS

Voor de ontwikkelingen en risico's aangaande PPS-constructies verwijzen wij naar de paragraaf verbonden partijen en de risicoparagraaf.

MPGV

In de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid Maastricht 2012 zijn met het oog op een intensievere risicobeheersing een aantal nadere uitwerkingsnota's aangekondigd (MPGV, nota algemene risico(bedrijfs)reserve en nota waarderen en afschrijven), onder meer ter uitvoering van de gedane aanbevelingen van de Rekenkamer in het kader van het onderzoek naar het gemeentelijk Grondbeleid in 2011.

Op basis van voornoemde kadernota is in 2013 een aanvang gemaakt met de eerste Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV). Deze meerjarenprognose plaatst daarmee niet alleen de gemeentelijke grondexploitaties maar ook de gemeentelijk vastgoed-exploitaties in meerjarenperspectief.

Het doel van de MPGV is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGV is daarmee meteen een jaarlijks te actualiseren onderbouwing van de benodigde hoogte van de aan te houden algemene bedrijfsreserve Beleid & Ontwikkeling dan wel het gemeentebrede weerstandsvermogen.

De MPGV geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- De stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
- Ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
- Prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte; en
- Overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Grondexploitatie

Belangrijke uitgangspunten bij het beoordelen van de resultaten van de grondexploitatie zijn het voorzichtigheidsprincipe (verliezen nemen wanneer ze zich voordoen) en realisatieprincipe (winsten nemen bij voldoende zekerheid van behalen). Deze uitgangspunten hanterende bij het beoordelen van de effecten van de economische crisis en de hieruit voortvloeiende stedelijke herprogrammering zorgden er voor dat de afgelopen jaren een substantiële afwaardering en verliesvoorziening (zie ook voorgaande paragraaf inzake de Voorziening Stedelijke Herprogrammering) met betrekking tot de grondexploitatie heeft plaatsgevonden. Voorts kenmerkt de toekomstige grondexploitatie van de gemeente Maastricht zich door inbreidings- en herstructureringsopgaven welke een beperkter/geen winstpotentieel kennen dan het exploiteren van (grootschalige) uitleggebieden.

De economie is echter weer aangetrokken hetgeen voor 2018 heeft geresulteerd in een winstneming van € 0,6 mln. Voorts laten de hercalculaties (jaarrekening 2018) een geprognosticeerd resultaat zien van € 1,46 mln. positief (€ 1,3 mln. contante waarde). Hoewel de economie weer is aangetrokken, vragen de nog altijd aanwezige te hoge plancapaciteit en ongewenste programmeringen qua soort/type woning dan wel locatie om aandacht voor afbouw en omzetting. Dit om ook voor de toekomst de stad Maastricht te behouden als aantrekkelijke woonstad.

Voor een verdere detaillering en toelichting op de grondexploitaties verwijzen wij naar de hercalculaties jaarrekening 2018 alsmede de MPGV 2018.

De commissie BBV heeft middels een nieuwe notitie grondexploitaties aanvullen/nieuwe regels voor grondexploitaties vastgesteld. Met ingang van 2016 gelden deze nieuwe regels. Voor verdere uitwerking van deze regels en mogelijke effecten verwijzen wij naar de verderop opgenomen alinea actuele ontwikkelingen.

Beheer en exploitatie

De afgelopen periode zijn forse stappen gezet om het aantal vastgoedobjecten dat in financiële zin fors negatief drukt op de gemeentelijke vastgoedportefeuille verder terug te dringen (bijvoorbeeld verkoop voormalig Bonnefantencollege aan de Tongerseweg 135, verkoop van de Francois de Veyestraat 4-6 voormalig Rijkskantoorgebouw aan COA en verkoop Capucijnenstraat 43-45). Er zijn wel nog enkele panden die bijzondere aandacht vragen en extra inspanningen. Bedoeld zijn hier in het bijzonder de leegstand in de gemeentelijke panden Randwycksingel 22 en Francois de Veyestraat 9. Daarnaast is er (ook) onderzoek gaande of de eigen gemeentelijke huisvesting nog passend is in relatie tot de huidige bezetting en toekomstige ontwikkelingen daaromtrent.

De afname in leerlingenaantallen en afstoting van schoolgebouwen - mede in het kader van de vorming van nieuwe Integrale Kind Centra (IKC's) - hebben hun uitwerking in toenemende herhuisvestings-bewegingen en daardoor toenemende leegstand van vrijkomende onderwijsgebouwen.

Met betrekking tot het uitvoering geven aan de op 21 april 2015 door de gemeenteraad vastgestelde uitvoeringsnota 'toekomstbestendige binnensportaccommodaties' vastgesteld, waarbij werd besloten dat in 2015 en 2016 vijf binnensportaccommodaties niet langer noodzakelijk zijn voor onderwijs- en sportgebruik en worden afgestoten, kan worden opgemerkt dat er in de markt toch redelijke interesse bestaat tot afname van dit vastgoed. Weliswaar leidt dit in sommige gevallen tot boekverlies doordat de marktprijs lager uitvalt, maar krijgen deze objecten toch een nieuwe (andere) invulling. Met betrekking tot buitensportaccommodaties doet zich thans een soortgelijke situatie voor.

Weerstandsvermogen/Algemene reserve

De uitwerking van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen (= de financiële achtervang voor de potentiële risico's in de gemeentelijke grond- en vastgoedexploitaties) vindt plaats in de MPG. Samenvattend kan het volgende gesteld worden.

De benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties wordt jaarlijks in de MeerjarenPrognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) bepaald aan de hand van de optelsom van:

- a. het niet afgedekte resultaat van het reële scenario van de vastgoedportefeuille voor de toekomstige jaren;
- b. de generieke risico's voortvloeiende uit de worst case doorrekening van de plannen in exploitatie, bouwprojecten en vastgoedportefeuille, waarbij per risico een parameter is aangehouden die jaarlijks wordt gewogen met een percentage; en
- c. de projectrisico's voortvloeiende uit de risicoanalyse van de overige plannen Ontwikkeling.

Actuele ontwikkelingen

Met de komst van de nieuwe Omgevingswet (waarvan de nieuwe invoeringsdatum thans 1 januari 2021 is) en de aanpalende wetgeving, waaronder met name de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet, zal het wettelijk instrumentarium voor toekomstige inrichting van de fysieke woon- en leefomgeving forse veranderingen ondergaan en geheel op een nieuwe leest worden geschoeid. Zo komt er gewijzigde regelgeving ten aanzien van nieuwe instrumenten voor de ruimtelijke planvorming (onder andere het omgevingsplan, een omgevingsvisie³ en programma), het kostenverhaal en het voorkeursrecht gemeenten. Daarnaast zal ook de onteigeningsregelgeving geheel worden gewijzigd.

Voornoemde nieuwe regelgeving zal gevolgen hebben voor de huidige gemeentelijke structuurvisie, die volgend jaar in de nieuw te vervaardigen omgevingsvisie zal opgaan, alsmede voor het Grond- en Vastgoedbeleid. De omgevingsvisie van de gemeente Maastricht zal naar verwachting in het vierde

³ Een omgevingsvisie is een strategisch instrument, vast te stellen op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau, terwijl het omgevingsplan een tactisch instrument is ter concretisering van het beleid.

kwartaal van 2019 vastgesteld worden. Het Grond- en Vastgoedbeleid zal ook een herijking c.q. herziening ondergaan. Het Grond- en Vastgoedbeleid vormt een beleidskader voor de uitvoering van onder meer de omgevingsvisie zodat de ambities van de gemeente uit de omgevingsvisie zo goed mogelijk gerealiseerd kunnen worden. Zo geeft de gemeente in het Grond- en Vastgoedbeleid de wijze en mate van inzet aan van het beschikbare grondbeleidsinstrumentarium zoals onteigening, kostenverhaal en het vestigen van een voorkeursrecht ingevolge de Wet voorkeursrecht gemeenten.

Het geactualiseerde Grond- en Vastgoedbeleid zal naar verwachting in het 2e kwartaal 2020 aan de gemeenteraad ter vaststelling worden aangeboden. In de geactualiseerde kadernota zullen (in het verleden aangekondigde) uitwerkingsnota's, zoals het beleidskader voor waarden en afschrijven, van de vastgoedportefeuille, indien mogelijk, integraal worden meegenomen. Het door het college in 2009 vastgestelde verwervings- en taxatieprotocol zal daarbij ook geëvalueerd en geactualiseerd worden.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting. Deze invoering kan leiden tot een belastingplicht voor de vastgoed- en bouwgrondexploitatie. De gemeente Maastricht heeft een stuurgroep aangesteld om de gevolgen en eventuele beheersmaatregelen voor de gemeente in kaart te brengen. Vooralsnog is het standpunt van de stuurgroep dat zowel vastgoedexploitaties (fiscaal gezien normaal vermogensbeheer alsmede verliesgevend) alsook de bouwgrondexploitatie (fiscaal gezien verliesgevend) niet leiden tot een vennootschapsbelastingplicht. Overleg met de belastingdienst vindt momenteel nog plaats.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Zoals eerder genoemd heeft de commissie BBV in 2016 een nieuwe notitie omtrent grondexploitaties gepubliceerd. De redenen hiervoor waren de forse afboekingen van gemeenten op grondposities in de afgelopen jaren, de aanbevelingen uit het rapport Vernieuwing BBV over transparantie en vergelijkbaarheid en de aankomende Omgevingswet. De afbakening was dan ook onvermijdelijk in het kader van de aankomende Vpb-plicht voor gemeenten. Het heeft namelijk een bijdrage geleverd in de fiscale discussie over de afbakening van de ondernemersactiviteit en de toe te rekenen kosten en opbrengsten. De belangrijkste wijzigingen behelzen:

Grondexploitaties (ook wel bouwgronden in exploitaties = BIE):

1. de looptijd van grondexploitaties wordt in principe beperkt tot 10 jaar (> 10 jaar enkel toegestaan mits goed gemotiveerd en geautoriseerd door de raad);
2. geen indexering meer toepassen op toekomstige opbrengsten welke een langere planningshorizon hebben dan 10 jaar (verplichte maatregel);
3. verplichte eenduidige kostentoekening grondexploitaties (kosten Wro=kosten BBV = kosten Vpb);
4. rentetoekening aan grondexploitaties baseren op werkelijke rente vreemd vermogen; en
5. de disconteringsvoet wordt gelijkgesteld aan het meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank (ECB), zijnde 2%.

Verder heeft de commissie BBV de "percentage of completion" regel (POC) opgenomen in de Notitie Grondexploitatie. Dit om onder meer gemeenten eerder in staat te stellen tussentijds tot winstneming over te gaan bij grondexploitatieprojecten die daarvoor in aanmerking komen. De essentie van de POC methode is:

- winstneming op basis van de POC methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd dient tussentijds naar rato voortgang exploitatie winst genomen te worden; en
- het verwacht resultaat grondexploitatie moet voldoende betrouwbaar te schatten zijn:
 - het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
 - de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
 - de kosten zijn gerealiseerd.

Voorgenoemde wijzigingen hebben hun vertaling in de hercalculaties 2018 gekregen. Uiteraard zullen ook toekomstige grondexploitaties getoetst worden aan het voldoen aan voorgenoemde wijzigingen.

4.1 Inleiding

De programmabegroting van de gemeente Maastricht wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Hierdoor ontstaat een financieel mandaat voor het college van burgemeester en wethouders om noodzakelijke uitgaven te doen en inkomsten te verwerven. Gaandeweg het begrotingsjaar kunnen zich vervolgens ontwikkelingen voordoen of worden keuzes gemaakt die leiden tot begrotingsaanpassingen die telkens door de raad worden vastgesteld. Dit gebeurt doorgaans bij de managementrapportage (marap), raadsvoorstellen of - indien toekomstige begrotingsgevolgen ook al terugvertaald worden naar het verslagjaar - bij de kaderbrief of de meerjarenbegroting. Deze bijgestelde programmabegroting vormt het referentiepunt voor de jaarstukken. Afwijkingen ten opzichte van de uiteindelijk bijgestelde programmabegroting kunnen worden veroorzaakt door niet beïnvloedbare factoren, door verdedigbare en ter besluitvorming voorgelegde keuzes en door onvolkomenheden in het budgetbeheer. Deze afwijkingen of het resultaat worden aan de raad voorgelegd met een bestemmingsvoorstel. Naast het rekeningresultaat wordt de vermogenspositie van de gemeente gepresenteerd in de balans. Door vaststelling van de jaarstukken wordt het college gedechargeerd voor het financiële beleid in het verslagjaar.

4.2 Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen

Voorschriften

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de volgende wettelijke en andere voorschriften in acht genomen:

- De Gemeentewet, artikel 197;
- Het Besluit begroting en verantwoording (BBV);
- Accounting Manual Gemeente Maastricht;
- De door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordeningen ex art. 212, 213 en 213a;
- De rapportage interne verrekeningen en opdrachtgeverschap opgesteld voor het financieel verbeterprogramma 'Met meer aandacht';
- Het handboek planning & control van de gemeente Maastricht waarin de concernrichtlijnen voor de samenstelling van de jaarrekening zijn opgenomen.

De jaarrekening biedt inzicht in de resultaten over het begrotingsjaar 2018 en in de omvang en samenstelling van het vermogen per 31 december 2018.

Consolidatie

De deelnemingen zijn niet in de consolidatie betrokken, maar zijn opgenomen onder de financiële vaste activa. Indien beschikbaar worden de jaarcijfers van meerderheidsbelangen opgenomen in de bijlagen.

De geconsolideerde balans voor resultaatbestemming is opgebouwd uit de balansen van:

- Algemene Dienst;
- Bestuurszaken, Concernzaken en Communicatie;
- Shared Service Center;
- Publieke Dienstverlening;
- Beleid en Ontwikkeling;
- Sociale Zaken;
- Veiligheid en Leefbaarheid;
- Stadsbeheer;
- Maastricht Sport;
- Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum;
- Theater aan het Vrijthof;
- Maastricht Bereikbaar;
- Project A2.

De onderlinge verrekeningen, vorderingen en schulden tussen bovengenoemde organisatie-onderdelen zijn geëlimineerd. De afwikkeling van de onderlinge vorderingen en schulden vindt in 2019 plaats.

BBV - wijzigingen 2016/2017

De baten en lasten per taakveld en het verdelingsprincipe van **de taakvelden** over de programma's moeten vanaf 2017 ook worden opgenomen in een bijlage bij de financiële begroting en de jaarrekening.

Sociaal domein – decentralisaties

Onzekerheden met betrekking tot de eigen bijdrage WMO vanuit het CAK

Een cliënt die gebruik maakt van een voorziening, hulp in de huishouding of persoonsgebonden budget op grond van de WMO is een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft hierbij bepaald dat het CAK als publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage.

Voor gemeenten is de informatie die door het CAK wordt gedeeld (omwille van privacy redenen) ontoereikend om de juistheid en volledigheid van de ontvangen eigen bijdragen op persoonsniveau te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente.

Waardering arrangementen outputgerichte contractvorm jeugd

Bij de uitvoering van de jeugdwet wordt binnen de gemeente Maastricht gebruik gemaakt van een outputgerichte contractvorm. Tussen gemeente en zorgaanbieder worden afspraken gemaakt over prestatielevering voor een vast bedrag, de inzet en looptijd waarin een zorgaanbieder uiteindelijk zorg levert ligt niet vast maar kan afhankelijk van het arrangement fluctueren. Dit resulteert erin dat deze afspraken over zorgtrajecten betrekking kunnen hebben op meerdere boekjaren hetgeen kan resulteren in een onderhanden werk positie. Declaratie van trajecten loopt daarnaast niet gelijk met de zorginzet, afhankelijk van het specifieke traject kan gedeclareerd worden in een of twee termijnen.

Trajecten worden primair toegerekend aan perioden op basis van de gemiddelde looptijd van het betreffende traject in de regio Zuid-Limburg. Deze gemiddelde looptijd wordt bepaald aan de hand van de start en beëindiging van zorg zoals deze uit het berichtenverkeer naar voren komt. Uitzondering op voorgaande betreft de situatie waarbij de toerekening van een individuele toekenning (op basis van de gemiddelde looptijd) over een jaargrens heen loopt (t+1) maar de einddatum van de betreffende toekenning ligt in het verantwoordingsjaar (t). In dat geval worden de kosten volledig verantwoord in het verantwoordingsjaar (t).

4.2.1 Waarderingsgrondslagen balans

Voor zover niet anders vermeld wordt, zijn activa gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa, zijnde kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en bijkomende kosten verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving geschiedt lineair in 5 jaar. Daarnaast worden vanaf 2016 de bijdragen in activa in eigendom van derden opgenomen onder de immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa met economisch nut (met of zonder heffing) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen. Alle materiële vaste activa met economisch nut (met of zonder heffing) worden op lineaire basis afgeschreven.

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen uitgifteprijs van eerste uitgifte. Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.

Materiële vaste activa in de openbare ruimte met meerjarig maatschappelijk nut moeten worden geactiveerd. Waardering vindt plaats tegen verkrijgingsprijs verminderd met ontvangen bijdragen van derden en afschrijvingen. De materiële vaste activa met maatschappelijk nut wordt lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief.

Voor activeringen worden hierbij de volgende termijnen gehanteerd:

omschrijving	afschrijvingstermijn in jr.
Immateriële vaste activa	max.
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	40
Onderzoek en ontwikkeling	5
Materiële vaste activa met economisch nut	max.
Aankopen, Nieuwbouw Gebouwen (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	40
Uitbreiding, Verbouwing Gebouwen (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	20
Uitbreiding, Verbouwing Monumenten	40
Parkeergarages	40
Parkeerterreinen	20
Begraafplaats	30
Binnen- en buitensportaccommodaties	25 – 40
Kunstgrasvelden	5 – 40
Riolering	30
Energiebesparende maatregelen	25
Motorvoertuigen	20
Fietsrekken	20
Automatisering	2 – 20
Kantoormeubilair, schoolmeubilair en inventaris	10 – 15
Groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Aanleg tijdelijke terreinwerken, woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Technische installaties	5 – 15
Zware transportmiddelen	5 – 10
Overige productiemiddelen	4 – 10
Telefooninstallaties	3 – 10
Aanhangwagens, personenauto's en lichte voertuigen	5 – 8
Milieuperrons	7
Milieuparken	40
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	max.
Civiele kunstwerken (o.a. bruggen en tunnels)	75
Bijdrage aan stedelijke ontwikkeling	40
Wegen (aanleg, verbetering, aanpassing)	40
Groenvoorziening (aanleg, verbetering, aanpassing)	40
Openbare verlichting (masten en armaturen)	20 - 40
Bodemsanering	20
Mobiliteit	40
Verkeersregelinstallaties	15
Speelvoorzieningen (aanleg, verbeteringen, aanpassing)	10
Vestingwerken (verbetering, aanpassing)	25
Duurzaamheid/luchtkwaliteit	10
	omschrijving
	afschrijvingstermijn in jr.
Immateriële vaste activa	max.
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	40
Onderzoek en ontwikkeling	5
Materiële vaste activa met economisch nut	max.
Aankopen, Nieuwbouw Gebouwen (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	40

Uitbreiding, Verbouwing Gebouwen (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	20
Uitbreiding, Verbouwing Monumenten	40
Parkeergarages	40
Parkeerterreinen	20
Begraafplaats	30
Binnen- en buitensportaccommodaties	25 – 40
Kunstgrasvelden	5 – 40
Riolering	30
Energiebesparende maatregelen	25
Motorvoertuigen	20
Fietsrekken	20
Automatisering	2 – 20
Kantoormeubilair, schoolmeubilair en inventaris	10 – 15
Groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Aanleg tijdelijke terreinwerken, woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Technische installaties	5 – 15
Zware transportmiddelen	5 – 10
Overige productiemiddelen	4 – 10
Telefooninstallaties	3 – 10
Aanhangwagens, personenauto's en lichte voertuigen	5 – 8
Milieuperrons	7
Milieuparken	40

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	max.
Civiele kunstwerken (o.a. bruggen en tunnels)	75
Bijdrage aan stedelijke ontwikkeling	40
Wegen (aanleg, verbetering, aanpassing)	40
Groenvoorziening (aanleg, verbetering, aanpassing)	40
Openbare verlichting (masten en armaturen)	20 - 40
Bodemsanering	20
Mobiliteit	40
Verkeersregelinstallaties	15
Speelvoorzieningen (aanleg, verbeteringen, aanpassing)	10
Vestingwerken (verbetering, aanpassing)	25
Duurzaamheid/luchtkwaliteit	10
Kunst in de openbare ruimte	5

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere waarde.

Voorraden

De voorraden gronden en onderhanden werken worden gewaardeerd tegen historische verwervingsprijs vermeerderd met rente en algemene beheerskosten en verminderd met opbrengsten uit gronduitgiften, subsidies en bijdragen. De magazijnvoorraden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en/of een vaste verrekenprijs. De voorraad zout voor de gladheidbestrijding wordt gewaardeerd tegen de laatste inkoopprijs. Voorraden worden tegen de marktwaarde gewaardeerd als de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Onder de post onderhanden werk –projecten worden opgenomen het saldo van de vorderingen en schulden (tegen nominale waarde) van Maastricht Bereikbaar en van het project A2.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en als dat nodig is verminderd met een voorziening voor oninbare bedragen.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen

worden gewaardeerd op de contante waarde/het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een al bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle toepassingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.2.2 Resultaatbepalingsgrondslagen

Baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, tenzij anders wordt vermeld. Voor zover noodzakelijk zijn ten laste van het resultaat voorzieningen getroffen voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang per balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs te schatten zijn;
- Risico's ter zake van verplichtingen en verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- Kosten te maken in een volgend boekjaar, mits deze hun oorsprong vinden in het onderhavige boekjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten.

Dividend wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatbestemming

Conform het Besluit begroting en verantwoording (BBV) worden mutaties in de reserves, zowel bij de begroting als de rekening, separaat verantwoord. Het jaarrekeningresultaat is hierdoor zowel voor als na bestemming inzichtelijk.

Boekjaar

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

4.3 Balans

ACTIVA <i>bedragen (x € 1.000)</i>	31-12-18	31-12-2017	PASSIVA <i>bedragen (x € 1.000)</i>	31-12-18	31-12-2017
<u>Vaste activa</u>	<u>570.737</u>	<u>562.024</u>	<u>Vaste passiva</u>	<u>547.467</u>	<u>526.695</u>
- Immateriële activa	23.737	23.971	Eigen vermogen	191.245	182.914
Onderzoek en ontwikkeling	125	109	Algemene reserves	4.724	4.724
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	23.612	23.862	Bestemmingsreserves	177.613	169.729
Materiële vaste activa	458.321	442.097	Gerealiseerd resultaat	8.908	8.461
Materiële activa economisch nut	305.689	301.665			
Materiële activa economisch nut (via heffing)	26.627	25.236			
Materiële activa in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	126.005	115.196			
Financiële activa	88.679	95.956	Voorzieningen	52.116	44.404
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.331	931	Langlopende schulden	304.106	299.377
Leningen:			Banken en overige fin. Instellingen	303.451	298.701
Woningcorporaties	5.335	6.091	Waarborgsommen	655	676
Deelnemingen	62.109	78.818			
Overige verbonden partijen	12.282	182			
Overige langlopende leningen	7.622	9.934			
<u>Vlottende activa</u>	<u>145.400</u>	<u>159.732</u>	<u>Vlottende passiva</u>	<u>168.670</u>	<u>195.061</u>
- Voorraden	7.204	10.529	Kortlopende schulden	166.339	193.656
Onderhanden werk	7.109	10.470	Overige Kasgeldleningen	43.000	81.900
Grond- en hulpstoffen	95	59	Overige kortlopende schulden	43.317	41.215
Vorderingen	137.936	148.605	Overlopende passiva	69.615	66.844
Vorderingen op openbare lichamen	30.604	30.260	Schulden aan publiekrechtelijke lichamen	10.407	3.697
Verstreckte kasgeldleningen	35.000	32.000			
Overige vorderingen	26.720	22.081			
Overlopende activa	45.612	64.264			
Liquide middelen	260	598	Liquide middelen	2.331	1.405
Totaal activa	716.137	721.756	Totaal passiva	716.137	721.756

4.3.1 Toelichting balans activa

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn opgenomen de kosten van activa in eigendom van derden en de kosten van onderzoek en ontwikkeling (O&O). Het verloop op de diverse onderdelen kan als volgt worden weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Activa in eigendom derden	O&O	Totaal
Boekwaarde 1/1	23.862	109	23.971
Investing	649	28	677
Desinvestering	0	0	0
Afschrijving	899	12	911
Boekwaarde 31/12	23.612	125	23.737

De investering in 2018 in activa in eigendom derden bestaan uit de activering van een bijdrage in de aanleg tunnel A2 (€ 0,649 mln.). Daarnaast is er ook beperkt geïnvesteerd in een uitbreiding van het meetpuntennetwerk luchtkwaliteit.

Materiële vaste activa met een economisch nut

Verloopoverzicht materiële vaste activa met een economisch nut

Onder materiële vaste activa met economisch nut wordt afzonderlijk opgenomen:

- Investerings met economisch nut (investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen);
- Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan *In 2018 zijn er geen bijdragen van derden ontvangen gerelateerd aan een actief en er heeft geen afwaardering plaatsgevonden wegens duurzame waardeverminderingen.*

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boek-waarde 1/1	Investing	Des-investering	Afschrijving	Boek-waarde 31/12
Erfpacht gronden / parkeer garages	29.896		43		29.853
Gronden en terreinen	12.592		411	2	12.179
Bedrijfsgebouwen	200.000	12.058	1.304	8.447	202.307
Machines, apparaten en installaties	11.740	5.022		4.343	12.419
Overige materiële vaste activa	47.437	3.942	14	2.434	48.931
<i>Subtotaal</i>	<i>301.665</i>	<i>21.022</i>	<i>1.772</i>	<i>15.226</i>	<i>305.689</i>
Riool voorzieningen	21.855	2.434		1.017	23.272
Milieuparken	3.381	32		58	3.355
<i>Subtotaal</i>	<i>25.236</i>	<i>2.466</i>	<i>0</i>	<i>1.075</i>	<i>26.627</i>
Totaal	326.901	23.488	1.772	16.301	332.316

Toelichting tabel

De vermindering bij de Erfpachtgronden/parkeergarages heeft voornamelijk betrekking op de verkoop kantine Vinkenslag (€ 0,037 mln.).

De desinvestering Gronden en terreinen heeft met name betrekking op gronden Dousberg (€ 0,280 mln.) en verkoop diverse onderwijslocaties waaronder Hintzenstraat, Pastoor Moormansstraat, Athoslaan en Aureliushof (€ 0,131 mln.).

De investeringen in Gebouwen hebben voornamelijk betrekking op de Timmerfabriek (incl. popzaal) (€ 5,510 mln.), de verbouwing van het Theater (€ 2,560 mln.), Brightlands (€ 2,20 mln.) en Mecc (€ 0,439 mln.). De desinvestering is een gevolg van met name de verkoop van diverse onderwijslocaties waaronder Hintzenstraat, Pastoor Moormansstraat, Athoslaan en Aureliushof (€ 0,612 mln.) en de verkoop van het object St. Pieterskade 7 (€ 0,121 mln.).

De investeringen in Machines, apparaten en installaties ad € 5,022 mln. hebben voornamelijk betrekking op stroomvoorziening Vrijthof (€ 1,337 mln.) en Markt (€ 0,381 mln.), cameratoezicht (€ 0,372 mln.), Parkeren (€ 0,240 mln.) en werkomgeving (€ 2,6 mln.).

De investeringen in de Overige materiële vaste activa totaal € 3,9 mln. betreffen Sportpark Heugem (€ 2,228 mln.), overige sportaccommodaties (€ 0,540 mln.), zonnepanelen diverse panden (€ 0,689 mln.), investeringen Centre Ceramique (€ 0,299 mln.) en investeringen Theater (€ 0,145 mln.).

De investeringen in Rioolvoorzieningen vloeien voort uit het GRP 2013-2017 en het GRP 2018-2022 en hebben voornamelijk betrekking op de bergbezinkbassins Geusselt, Bieslanderweg en Bosscherveld (€ 0,816 mln.), waterberging Petrusbandenplein Heer (€ 0,302 mln.), waterbuffers wielerbaan en Willem-Alexanderweg (€ 0,399 mln.), afkoppelen bestaande riolering bij o.a. Noorderbrug, Bronkweg en Sphinx (€ 0,493 mln.) en het oplossen van de rioolproblematiek bij de fietsenstalling station (€ 0,286 mln.).

De investeringen Milieuparken betreffen het milieupark Rondeel.

Materiële vaste activa in de openbare ruimte met een met maatschappelijk nut

De materiële vaste activa met maatschappelijk nut hebben betrekking op investeringen in de openbare ruimte welke voor de gemeente van groot belang zijn, doch niet verhandelbaar zijn en waarvoor ook geen heffing of anderszins inkomsten verkregen worden. Het verloop per categorie kan als volgt worden weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boek- waarde 1/1	Investering	Des- investering	Afschrijving	Boek- waarde 31/12
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	100.351	14.192		4.767	109.776
Overig	14.845	4.447		3.063	16.229
Totaal	115.196	18.639	0	7.830	126.005

Toelichting tabel

De investeringen grond-, weg en waterbouwkundige werken bestaan voornamelijk uit de gemeentelijke bijdrage aan de tram Maastricht-Hasselt (€ 9,502 mln.), investeringen in de ontwikkelingen Tapijn (€ 1,959 mln.), herinrichting station en omgeving (€ 1 mln.), investeringen in mobiliteit (€ 0,655 mln.), investeringen in duurzaamheid a.g.v. het Maastrichts Energie Akkoord (€ 0,132 mln.) en Herijking herstructurering (€ 0,881 mln.).

De overige investeringen bestaan uit investeringen in verkeersregelininstallaties en dan met name de verkeersregelininstallaties rondom de Noorderbrug (€ 2,364 mln.) en materieel Stadsbeheer (€ 2,031 mln.).

Financiële vaste activa

Herrubricering financiële vaste activa

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-17	herrubricering	1-01-18
Kapitaalverstrekkingen aan:			
Deelnemingen	931	400	1.331
Leningen aan:			
Woningcorporaties	6.091		6.091
Deelnemingen	78.818	-400	78.418
Overige verbonden partijen	182		182
Overige langlopende leningen	9.934		9.934
Totaal	95.956	0	95.956

Per 1-1 2018 heeft een herrubricering plaatsgevonden van Leningen aan deelnemingen naar Kapitaalverstrekkingen aan Deelnemingen (€ 0,400 mln.).

De financiële vaste activa bestaan uit deelnemingen en verstrekte langlopende geldleningen, de laatste categorie vooral in het kader van de financiering van de woningbouw.

<i>bedragen x € 1.000</i>	1-01-18	mutatie	31-12-18
Kapitaalverstrekkingen aan:			
Deelnemingen	1.331		1.331
Leningen aan:			
Woningcorporaties	6.091	-756	5.335
Deelnemingen	78.418	-16.309	62.109
Overige verbonden partijen	182	12.100	12.282
Overige langlopende leningen	9.934	-2.312	7.622
Totaal	95.956	-7.277	88.679

De mutaties hebben enerzijds betrekking op de in 2018 nieuw verstrekte langlopende geldleningen (i.c. € 12,1 mln. aan MTB en € 1,5 mln. aan Wonen Boven Winkels) en anderzijds op het aflossingsgedeelte jaar 2019 op de verstrekte leningenportefeuille, welk als kortlopende vordering op de balans wordt opgenomen.

Voor een nadere toelichting op de leningspositie wordt verwezen naar 3.4 Financiering.

Voorraden

Verloopoverzicht onderhanden werk

In onderstaande tabel een toelichting op de posten van de voorraden:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-18	31-12-17
Onderhanden werk - projecten (m.n. A2 en Maastricht Bereikbaar)	-4.254	503
Onderhanden werk - in exploitatie genomen bouwgronden	11.060	9.967
Onderhandenwerk - bebouwd onroerend goed	303	0
<i>Totaal onderhanden werk</i>	<i>7.109</i>	<i>10.470</i>
Grond- en hulpstoffen - niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
Overige grond- en hulpstoffen	95	59
<i>Totaal grond- en hulpstoffen</i>	<i>95</i>	<i>59</i>
	7.204	10.529

Onderhanden werk – projecten

Dit betreft vooral projecten verbeteren infrastructuur (mobiliteit) en onderhoud openbare ruimte.

Onderhanden werk – in exploitatie genomen bouwgronden

Omschrijving	(Bedrag * € 1.000,-)	2018	2017
Boekwaarde per 1 januari		9.967	9.451
Correctie BBV grexwet initiatieven		0	11
		9.967	9.462
Lasten plannen in exploitatie		4.121	2.355
Baten plannen in exploitatie		-3.028	-1.850
Boekwaarde per 31 december		11.060	9.967
<i>Nog te maken kosten:</i>			
Grondverwerving		2.672	2.731
Bouwrijp maken		14.293	15.746
Overige kosten c.q. bijdragen		21.955	21.083
Niet terugvorderbare omzetbelasting			
Rentekosten		1.566	1.980
Omslagkosten			
Fonds bovenwijkse voorzieningen		-	-
Toevoeging reserves		-160	192
Totaal nog te maken kosten		40.326	41.732
Totaal boekwaarde en nog te maken kosten		51.386	51.699
<i>Nog te realiseren opbrengsten</i>			
Voorraad bouwgrond		46.381	44.426
Te ontvangen subsidies			
Bijdrage SVF/ISV en de algemene dienst			
Overige opbrengsten		3.561	7.735
Beschikking reserves/voorzieningen		2.906	-
Totaal nog te realiseren opbrengsten		52.848	52.161
Geraamd nader te concretiseren exploitatieresultaat		1.462	462

Vorderingen

In onderstaand overzicht is een onderverdeling van de vorderingen met een looptijd minder dan een jaar opgenomen.

bedragen x € 1.000	31-12-18	31-12-17
Vorderingen op openbare lichamen	30.604	30.260
Overige vorderingen	26.720	22.081
Verstrekke kasgeldleningen	35.000	32.000
	92.324	84.341

Voor het drempelbedrag van het schatkistbankieren wordt verwezen naar paragraaf 3.4 Financiering.

Overlopende activa

Onderstaand een specificatie van de overlopende activa:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-18	31-12-17
Vooruitbetaalde bedragen	1.264	7.068
Overige overlopende activa	42.268	56.095
Nog te ontvangen voorschotten Europese en Nederlandse overheid	2.080	1.101
	45.612	64.264

In onderstaande tabel is een specificatie opgenomen van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Lichaam *)	Begin-saldo	Toevoeging	Ontvangen	Eindsaldo
Subsidie stedelijke ontwikkeling	3	975	25		1.000
Restauratie elektriciteitscentrale	3	125			125
Busstation Maastricht	3		955		955
P en R Parallelweg	3	1		1	0
		1.101	980	1	2.080

*Lichaam: 1 = Europees overheidslichamen, 2 = Rijk en 3 = overige Nederlands overheidslichamen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en direct eisbaar.

4.3.2 Toelichting balans passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is opgebouwd uit algemene reserves en reserves waaraan al een bestemming is gegeven. Hierna volgt een toelichting per soort reserve.

Algemene reserve

De algemene reserve is allereerst noodzakelijk voor het opvangen van tegenslagen en vormen hiermee de kern van het weerstandsvermogen van de gemeente. De algemene reserve is vrij besteedbaar.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-18	31-12-17
Algemene reserve gemeentebreed	4.724	4.724
Totaal algemene reserves	4.724	4.724

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn onderverdeeld in:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-18	1-01-18	31-12-17
Egalisatiereserves	14.986	14.025	14.025
Beklemd reserves	106.787	108.726	108.726
Financieringsreserves	24.545	24.596	24.596
Overige bestemmingsreserves	31.295	30.843	22.382
Totaal overige reserves	177.613	178.190	169.729

Het verschil tussen 31-12-17 en 01-01-18 is de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2017.

Egalisatiereserves zijn ingesteld om te komen tot een gelijkmatige verdeling van de kosten.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-18	31-12-17
Bedrijfsreserves	4.508	5.285
Verkiezingen	376	412
Mecc	7.674	5.893
Organisatieontwikkeling/I&A	1.497	1.735
Afval	620	624
Overig < € 0,5 mln.	311	76
Totaal egalisatiereserves	14.986	14.025

Onder de egalisatiereserves zijn de bedrijfsreserves opgenomen welke dienen ter egalisatie van de resultaten op apparaatskosten over de verschillende jaren.

Medio 2015 heeft de gemeente Maastricht het eigendom van het MECC-complex, waaronder de hallen, de catering en de kantoren, voor de koopsom van € 25 mln. overgenomen van Annexum. Bij deze overname is tevens besloten dat de gemeente de komende jaren fors gaat investeren in het MECC-complex. Een deel van deze investering wordt gedekt via een huurverhoging. Het overige kan worden gefinancierd middels het financieel voordeel dat er ontstaat nu de exploitatie van het MECC-complex geheel bij de gemeente als eigenaar ligt. Het financieel voordeel ontstaat (deels) doordat de werkelijke investeringen achterblijven t.o.v. de geprognosticeerde investeringen. Dit voordeel wordt in de reserve gestort. Verder blijft de reserve ook dienen voor het opvangen van de eventuele resultaten van de exploitatie MECC.

De reserve organisatieontwikkeling/I&A is aangewend voor: trainees, het 'lean' maken van processen en ontdebellen van applicaties, frictiekosten en projecten. De reserve I&A is ter financiering van de kapitaallasten van projecten.

Beklemd reserves betreffen reserves die naar hun aard niet behoren tot de vrij besteedbare middelen. Inzet van deze reserves is niet mogelijk, omdat het resultaat nog niet is gerealiseerd of inzet is niet mogelijk omdat de reserve een structurele bijdrage aan het dekkingsplan van de begroting dient te leveren.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-18	31-12-17
Vruchtboomfonds	106.787	108.726
Totaal beklemd bestemmingsreserves	106.787	108.726

De mutaties in het vruchtboomfonds betreffen de bijdrage aan de exploitatie van € 1,9 mln. (inclusief de egaliserende werking van de kapitaallasten) waarin ook is opgenomen de terugstorting van € 0,2 mln. uit de voorziening MTB en de afboeking van de boekwaarde Pastoor Moormansstraat 96 van € 0,2 mln.

De financieringsreserves zijn bedoeld om (toekomstige) kapitaallasten van investeringen in productiemiddelen te bekostigen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-18	31-12-17
Financieringsreserves productiemiddelen	18.877	18.928
Verbeteren sportaccommodaties/Spreidingsplan Sport	5.668	5.668
Totaal financieringsreserves	24.545	24.596

De financieringsreserves dienen ter vervanging van productiemiddelen, vooral op het gebied van automatisering, met als doel een effectieve en efficiënte ondersteuning van het productieproces. De systematiek behelst dat aankopen worden geactiveerd en de kapitaallasten ten laste van de financieringsreserves productiemiddelen worden gebracht.

Vanaf 1 januari 2017 is ook het activeren van investeringen met maatschappelijk nut verplicht. De reserve Verbeteren sportaccommodaties/Spreidingsplan Sport wordt gebruikt om de afschrijvingen van de betreffende investeringen te dekken.

Voor de overige bestemmingsreserves geldt dat de raad hiervoor al bestemmingen heeft aangegeven. De raad kan deze bestemmingsrichtingen wijzigen. In onderstaande tabel zijn de grootste reserves (per ultimo groter dan € 0,5 mln.) afzonderlijk opgenomen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-18	1-01-18	31-12-17
Mobiliteit	2.181	1.712	1.412
Stedelijke vernieuwing / ISV	6.252	6.436	6.436
Overloopreserve	9.046	7.427	1.401
Combinatiefunctie	511	478	478
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	95	615	615
Innovatieopdracht samenleven	1.276	1.406	1.106
Decentralisaties Sociaal Domein	1.188	1.336	696
Sociaal Investeringsfonds (SIF)	2.621	3.786	3.786
Speelvoorzieningen	714	643	
Groot onderhoud Kumulus/CC	1.178	552	
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	698	920	920
Krimpgelden regio	1.956	1.406	1.406
Herstructurering MTB	359	589	589
Overig < € 0,5 mln.	3.220	3.537	3.537
Totaal overige bestemmingsreserves	31.295	30.843	22.382

Het verschil tussen 31-12-17 en 01-01-18 is de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2017.

Doelstelling van de reserve Mobiliteit is het accommoderen van de uitvoering van het mobiliteitsbeleid waarbij, naast het leveren van cofinanciering bij investeringsprojecten, het accent ligt op exploitatie aspecten, i.c. het creëren van een cashflow. De voeding van het mobiliteitsfonds bestaat voornamelijk uit een deel van het positieve resultaat van het product 'straatparkeren' (€ 0,569 mln), bijdrage algemene middelen (€ 0,750 mln.) en vrijval kapitaallasten Noorderbrug (€ 0,274 mln.). Onttrekkingen uit het mobiliteitsfonds betreffen bijdragen aan investeringsprojecten, zoals bijdrage kraakweg (€ 0,385 mln.), groot onderhoud/vervanging fietsenstalling Kesselskade (€ 0,069 mln.) en bijdrage uitbreiding P&R Maastricht-Noord (€ 0,634 mln.).

In de periode 2000 tot en met 2009 ontving de gemeente rijksmiddelen op grond van de wet Stedelijke Vernieuwing, de zogenaamde ISV-middelen (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing). Over de inzet van de middelen en de te realiseren prestaties werden met het Rijk afspraken gemaakt. Naast de rijksmiddelen stelde de Raad ook gemeentelijke middelen beschikbaar. Tot en met 2014 zijn de niet bestede middelen voor stedelijke vernieuwing, zowel de rijksmiddelen als de gemeentelijke gelden, gestort in diverse voorzieningen (ISV 2000-2004, ISV 2005-2009, ISV Bodem en ISV Fysiek). Omdat de noodzaak tot verantwoording aan het Rijk is komen te vervallen en vanwege integrale weging en sturing op het 'Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing' zijn de afzonderlijke onderdelen losgelaten en in 2015 samengevoegd tot één Stedelijk vernieuwingsbudget.

Reserve overloop

Deze reserve wordt gevormd door nog niet ingezette budgetten van een afgesloten dienstjaar. Deze budgetten moeten beschikbaar blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in het daaropvolgende jaar.

De budgetten blijven beschikbaar als hiervoor reeds een collegebesluit is genomen in het dienstjaar of een verplichting jegens derden is aangegaan, waarvan de uitvoering op een later moment zal plaatsvinden. Indien het bedragen betreft die een relatie hebben met grondexploitatieprojecten of infrastructurele werken (veelal incidentele budgetten met langere doorlooptijd) dienen deze beschikbaar te blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in de daaropvolgende jaren.

Aan de reserve Combinatiefuncties is in het kader van brede scholen, sport en cultuur een storting gedaan van € 0,240 mln. In 2018 is er een onttrekking geweest van € 0,167 mln. voor tijdelijke personeelskosten bij Maastricht Sport, een bijdrage in de incidentele dekking gemeente breed (€ 0,185 mln.) en een bijdrage aan Triple Double (€ 0,060 mln.)

Bij de begroting 2014 heeft de raad (bij amendement) met de restgelden van Maastricht Culturele Hoofdstad ad € 3 mln. een investeringsfonds ingesteld voor Sociaal / economische / culturele impulsprojecten. In de Kaderbrief 2014 is van deze € 3 mln., € 2 mln. gereserveerd voor impulsen voor de Creatieve Industrie en € 1 mln. voor de Innovatieagenda Cultuur. In 2018 heeft er een onttrekking van € 0,520 mln. plaatsgevonden voor uitvoering van projecten Innovatieagenda Cultuur en Creatieve Industrie.

Bij de kaderbrief 2011 en de innovatieopdracht Welzijn en Zorg van mei 2011 is besloten om financiële voordelen, die in aanloop naar het realiseren van de taakstelling geboekt worden, te gebruiken voor de frictiekosten en voor de kosten van ontwikkeling van alternatieve werkwijzen. De onttrekkingen aan de reserve Innovatieopdracht samenleven in 2018 betroffen subsidie Samen voor Maastricht (€ 0,050 mln.), frictie harmonisatie kinderopvang (€ 0,055 mln.) en een bijdrage aan de A2agenda. (€ 0,025 mln.).

Bij de jaarrekening 2012 is de reserve Decentralisaties Sociaal Domein ingesteld. Deze reserve is gecreëerd in aanloop naar de decentralisaties om opstartkosten, investeringen, transformatie en innovaties in het sociale domein te bekostigen. De onttrekking in 2018 heeft betrekking op Voorbereiding 50 gezinnen aanpak (€ 0,060 mln.) en transformatiekosten (€ 0,088 mln.).

De reserve Sociaal Investeringsfonds (SIF) is bij de kaderbrief 2014/programmabegroting 2015 ingesteld. Deze reserve is bedoeld voor het realiseren van de kanteling van individuele voorzieningen naar algemene voorzieningen m.a.w. het streven om meer algemene voorzieningen voor inwoners te realiseren, waardoor er minder relatief dure individuele voorzieningen nodig zijn. Het fonds is gericht op preventie, het versterken van de burgerkracht en versterken van de eerste lijnszorg. De onttrekking in 2018 betreffen Blauwe Zorg (€ 0,203 mln.), Tender SIF (€ 0,327 mln.), Kinderboerderijen (€ 0,458 mln.), FLOW ouderen werkloosheid (€ 0,049 mln.) en Werkhuis (€ 0,128 mln.).

Bij de jaarrekening 2017 is besloten om van de voorziening Speelvoorzieningen een reserve te maken en deze pas te gaan gebruiken als de nota sporten en bewegen in de openbare ruimte is vastgesteld. Deze nota wordt in het 3^e kwartaal 2019 verwacht.

Reserve groot onderhoud CC/Kumulus

Bij jaarrekening 2017 is besloten om de voorziening groot onderhoud om te zetten in een reserve groot onderhoud. Het bedrag in deze reserve is nodig voor het groot onderhoud van de drie culturele instellingen.

De reserve Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost betreft het samengesteld bedrag van kosten en opbrengsten van het project Maastricht Noord Oost (incl. diverse deelprojecten) en dient ter dekking van de toekomstige project uitgaven. Met de vaststelling van de herijking herstructurering (Raad december 2016) zijn de bestedingsdoeleinden herijkt. De onttrekking in 2018 betrof het saldo van de projecten i.k.v. de bewonersinitiatieven.

De regio Maastricht-Heuvelland ontvangt gedurende de periode 2016-2020 een decentralisatie-uitkering van € 0,844 mln. per jaar in relatie tot de opgave in de regio Maastricht-Heuvelland vanwege de krimp (Krimpgelden regio).

Vanuit het oogpunt van kostenoriëntatie wordt de decentralisatie-uitkering aan één gemeente toegekend, die de uitkering ontvangt voor alle gemeenten in de krimpregio, i.c. gemeente Maastricht. Omdat de middelen niet in ieder jaar volledig beschikt en besteed worden, zullen de middelen aan een reserve krimpgelden worden toegevoegd, om besteding over de jaren mogelijk te maken.

Voor een toelichting op de reserve herstructurering MTB wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Voorzieningen

In onderstaande tabel zijn de voorzieningen > € 0,5 mln. opgenomen.

bedragen x € 1.000	31-12-18	31-12-17
Gemeentelijk privaat bebouwd onroerend goed	2.387	1.167
MTB	3.552	3.782
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	1.550	1.583
Riolen	21.137	18.516
IBOR	6.361	5.254
Onderhoud Geusseltbad	1.120	964
Onderhoud sportaccommodaties	2.229	1.933
Afval	1.328	1.012
Voormalig personeel Kumulus	1.776	1.763
Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA)	2.069	2.495
Voorziening Wom Bélvédere	4.300	4.300
Bouwgrondexploitatie Geusselt	2.906	0
Overig < € 0,5 mln.	1.401	1.635
Totaal	52.116	44.404

De voorziening Gemeentelijk privaat bebouwd onroerend goed is bestemd voor het jaarlijks plegen van preventief onderhoud aan het gemeentelijk privaat bebouwd onroerend goed. Voor het planmatig onderhoud is er een planning per pand vastgelegd voor de komende jaren. Minimaal 1 keer per vijf jaar worden er inspecties uitgevoerd en wordt de planning bijgesteld.

Voor een toelichting op de voorziening MTB wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Van het restantbedrag Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente, dat mede door de corporaties ooit is opgebouwd, worden jaarlijks – beperkt – door de gezamenlijke partijen investeringen gedaan voor de leefbaarheid met de intentie om de nadruk te leggen op de wijken Mariaberg en Pottenberg.

De voorziening Riolen dient ter dekking van (toekomstige) kapitaallasten van geactiveerde investeringen in het rioolstelsel op grond van het lopende gemeentelijke rioleringsplan (GRP) en GRP's uit het verleden.

In de voorziening groot onderhoud IBOR worden de middelen voor de uitvoering van de jaarprogramma's (groen/bomen, verhardingen, kunstwerken, vestingwerken en infra structurele elementen). Het betreft nog uit te voeren werkzaamheden ontstaan door vertragingen in de uitvoering.

De voorziening onderhoud Geusseltbad dient om de kosten van groot (eigenaars)onderhoud te egaliseren en gelijkmatig te verdelen over de tijd. Ieder jaar wordt er een dotatie vanuit de exploitatie gedaan om de voorziening te voeden. De werkelijke onderhoudskosten worden jaarlijks ten laste van de voorziening gebracht. Er is een onderhoudsplanning beschikbaar en deze wordt minimaal 1 keer per vijf jaar door middel van inspecties bijgesteld.

De voorziening onderhoud sportaccommodaties dient ter dekking van niet uitgevoerde/geraamde gebruikers onderhoudskosten buitensport/binnensport en eigenaars onderhoud binnensport.

De voorziening Afval dient in de eerste plaats voor de dekking van kapitaallasten. N.a.v. de notitie 'Riolering (november 2014)' van de commissie BBV is in 2014 dezelfde werkwijze op de reserve Productiemiddelen Afval toegepast: de reserve is omgezet naar een voorziening Afval. De voor de reserve productiemiddelen gehanteerde werkwijze wordt ook toegepast op de voorziening. Daarnaast wordt deze voorziening ook gebruikt voor egaliseren van de kosten van de uitvoering van het afvalbeleidsplan

De voorziening voormalig personeel Kumulus is gevormd op basis van een prognose voor te verwachten voormalig personeelskosten 2017-2026.

De voorziening APPA is gevormd omdat wethouders niet zijn aangesloten bij een pensioenfonds. Gemeenten zijn verplicht voor hun pensioen te sparen. Jaarlijks wordt de contante waarde van de opgebouwde pensioenrechten geactualiseerd. Het verschil tussen deze verplichtingen en de stand van de voorziening wordt jaarlijks via de lopende begroting geneutraliseerd.

Op basis van de actuele hercalculatie 2016 WOM Belvédère wordt een hoger tekort verwacht van € 12,900 mln. (contante waarde tegen rekenrente 4%) ten opzichte van 2015. Een deel van deze voorziening -zijnde € 8,6 mln.- is in mindering gebracht op de waarde van de deelneming WOM Belvédère (onder financiële vaste activa - deelnemingen) zodat € 4,3 mln. resteert in de voorziening WOM Belvédère. Omdat de gemeente Maastricht een vangnet vormt voor eventuele toekomstige tekorten is een voorziening gevormd. Deze voorziening is gevormd ten laste van het vruchtboomfonds zonder de rentebijdraving aan te passen. Zodra de voorziening vrijvalt wordt deze weer teruggestort in het vruchtboomfonds.

De bouwgrondexploitatie Geusselt kent reeds uit het verleden (Stedelijke herprogrammering 2010 en 2015) een verwacht verlies van € 9,0 mln. Middels de voorziening stedelijke herprogrammering is dit verlies reeds voorzien. Daar het verwacht verlies en de hiermee samenhangende voorziening hoger zijn dan de huidige boekwaarde ad € 6,1 mln, dient ten gevolge voorschriften BBV de presentatie aangepast te worden. Voorgaande behelst dat van de bestaande voorziening stedelijke herprogrammering al het meerdere dan de huidige boekwaarde, zijnde € 2,9 mln., in deze aparte voorziening gepresenteerd moet worden.

Hierna volgen de verloopoverzichten van de reserves en de voorzieningen.

	OO	Soort res/vz	Structuur eel/ incident eel	Stand per 1-1-2018	Correctie resultaat 2017	Totale storting	Totale ontrekking	Stand per 31-12-18
RESERVES								
Programma 1: Bestuur en dienstverlening								
Productiemiddelen BCC (College)	BCC	f	s	56.820		15.053	0	71.873
Verkiezingen	PD	er	s	411.550		162.059	197.842	375.767
				468.370	0	177.112	197.842	447.640
Programma 2: Integrale veiligheid								
Project veilige kamers	VL	br	i	245.000		0	195.000	50.000
Veiligheidsbeleving	VL	br	i			125.000	0	125.000
Aanpak radicalisering / Jihadisme	VL	br	i	141.437		399.753	235.094	306.096
				386.437	0	524.753	430.094	481.096
Programma 3: Economie en werkgelegenheid								
Wervingsfonds acquisitie	BO	br	s	219.282		74.962	0	294.244
Evenementenfonds	BO	br	s	222.950		40.965	75.000	188.915
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	BO	br	s	391.198		135.869	163.232	363.835
				833.430	0	251.796	238.232	846.994
Programma 4: Sociale zekerheid en reïntegratie								
Intensivering re-integratie	BO	br	i	233.905		0	120.603	113.302
Herstructurering MTB	BO	br	i	589.307		0	230.000	359.307
				823.212	0	0	350.603	472.609
Programma 5 en 6: Samenleven								
Innovatieopdracht Samenleven	BO	br	i	1.106.408	300.000	0	130.439	1.275.969
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	BO	br	i	3.786.087		0	1.165.032	2.621.055
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	BO	br	i	446.532		0	57.653	388.879
Decentralisaties sociaal domein	BO	br	i	696.260	640.000	0	147.901	1.188.359
				6.035.287	940.000	0	1.501.025	5.474.262
Programma 7: Sport en recreatie								
Combinatie functie	SP	br	s	478.196		444.617	412.304	510.509
Speelvoorzieningen (van voorzieningen)	SP	br	s	682	643.000	69.944	0	713.626
Spreadingsplan Sport (afschrijvingskosten)	SP	f	s	5.667.539		0	0	5.667.539
				6.146.417	643.000	514.561	412.304	6.891.674
Programma 8: Kunst en cultuur								
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	BO	br	i	615.214		0	519.934	95.280
Heiligdomsvaart	BO	er	s	51.657		8.674	60.262	69
Reuzenfestival	BO	er	s	17.647		5.355	0	23.002
Reserve groot onderhoud KUM/CC	C3	br	s	0	552.000	826.012	200.000	1.178.012
Productiemiddelen Theater	TH	f	s	3.767		91.676	91.676	3.767
Theater: Groot onderhoud	TH	br	s	204.342		65.000	0	269.342
				892.627	552.000	996.717	871.872	1.569.472
Programma 10: Stadsontwikkeling								
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	BO	br	i	920.290		0	222.735	697.555
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc	BO	er	s	5.892.784		1.780.754	0	7.673.538
				6.813.074	0	1.780.754	222.735	8.371.093
Programma 11: Wonen								
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	BO	br	i	6.435.913		0	183.445	6.252.468
Krimpgelden	BO	br	i	1.406.095		844.762	294.856	1.956.001
				7.842.008	0	844.762	478.301	8.208.469

	OO	Soort res/vz	Structuur eel/ incident eel	Stand per 1-1-2018	Correctie resultaat 2017	Totale storting	Totale onttrekking	Stand per 31-12-18
RESERVES								
Programma 12: Verkeer en mobiliteit								
Mobiliteitsfonds	BO	br	s	1.411.590	300.000	1.568.069	1.098.180	2.181.479
Productiemiddelen Parkeren	VL	f	s	130.132		1.221.551	1.128.299	223.384
Productiemiddelen Verkeersregelinstallaties	BO	f	s	3.916.248		708.107	149.958	4.474.397
				5.457.970	300.000	3.497.727	2.376.437	6.879.260
Programma 13: Openbare ruimte en buurtgericht werken								
Achterstallig groot onderhoud Verhardingen	BO	br	i	104.486		0	0	104.486
IBOR walmuren/vestingwerken	BO	br	i	354.588		250.210	492.324	112.474
Egalisatiereserve riolen	BO	er	s	7.904		455.066	0	462.970
Vestingvisie	BO	br	i	9.000		0	0	9.000
Productiemiddelen Openbare verlichting	BO	f	s	1.440.068		685.002	1.333.324	791.746
				1.916.046	0	1.390.278	1.825.648	1.480.676
Programma 14: Natuur, milieu en afvalbeleid								
Egalisatiereserve afval	BO	er	s	623.722		614.318	618.178	619.862
				623.722	0	614.318	618.178	619.862
Programma 15: Algemene inkomsten en uitgaven								
Algemene reserve	AD	ar	s	4.723.682		0	0	4.723.682
Vruchtboomfonds	AD	br	s	108.725.994		6.112.063	8.050.926	106.787.131
Egalisatiereserve I&A	BCC	er	s	875.839		504.384	367.221	1.013.002
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	PD	er	s	308.159		295.327	77.000	526.486
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	SZ	er	s	859.382		0	246.511	612.871
Productiemiddelen SZ	SZ	f	s	469.337		75.568	14.694	530.211
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	SSC	er	s	1.534.576		559.000	388.500	1.705.076
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	VL	er	s	528.567		0	132.000	396.567
Productiemiddelen SSC - Algemeen	SSC	f	s	1.064.369		2.309.790	1.920.204	1.453.955
Productiemiddelen SSC - Werkomgeving	SSC	f	s	88.802		116.995	57.875	147.922
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	SSC	f	s	2.364.196		1.988.228	1.780.120	2.572.304
Productiemiddelen BCC (I&A)	BCC	f	s	1.915.440		969.010	1.377.176	1.507.274
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC	BCC	er	s	305.294		0	305.294	0
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	BCC	er	s	859.066		0	374.576	484.490
Productiemiddelen ICT BO	BO	f	s	205.383		160.377	201.451	164.309
Bedrijfs/egalisatie reserve BenO	BO	er	s	882.995		0	220.750	662.245
Productiemiddelen VL	VL	f	s	480.392		134.158	105.092	509.458
Productiemiddelen SB	SB	f	s	4.146.141		1.299.901	1.690.674	3.755.368
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	SB	er	s	625.537		80.185	293.357	412.365
Productiemiddelen PD	PD	f	s	1.522.201		141.562	77.344	1.586.419
Kumuluis: automatisering	C3	f	i	157.878	-157.878	0	0	0
Productiemiddelen Kumulus / Cultuur Centrale	C3	f	s	946.668	424.327	195.317	482.065	1.084.247
Kumuluis: instrumentarium	C3	br	i	243.225	-243.225	0	0	0
NHMM: Collectiebeheer (inrichtingsfonds)	C3	br	i	23.224	-23.224	0	0	0
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	SP	er	s	141.450		117.000	140.660	117.790
Productiemiddelen Sport	SP	f	s	20.689		0	20.000	689
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	TH	er	s	197		0	0	197
Bedrijfs/egalisatie reserve Cultuur Centrale	C3	er	s	98.801		0	24.750	74.051
Spaarvariant MTB	AD	br	s	0		282.364	0	282.364
WA eigen risico	SSC	br	s	160.901		218.657	362.533	17.025
WW reparatie	SSC	br	s	0		0	0	0
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	SSC	br	s	244.188		161.104	250.000	155.292
Overloop	SB	br	i	0	387.000	0	250.143	136.857
Overloop	BO	br	i	1.110.220	4.983.000	6.755.778	4.469.605	8.379.393
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	SZ	br	i	290.000		0	24.037	265.963
Overloop	BCC	br	s	195.640	200.000	82.500	395.640	82.500
Overloop	SZ	br	s	0		320.673	0	320.673
Overloop	VL	br	s	94.977	293.000	31.629	292.977	126.629
Overloop	SSC	br	s	0	163.000	0	163.000	0
				136.213.411	6.026.000	22.911.570	24.556.175	140.594.806
Totaal reserves programma's 1 t/m 15				174.452.011	8.461.000	33.504.348	34.079.446	182.337.913

OO	Soort res/vz	Structuur eel/ incident eel	Stand per 1-1-2018	Correctie resultaat 2017	Totale storting	Totale ontrekking	Stand per 31-12-18
VOORZIENINGEN							
Programma 1: Bestuur en dienstverlening							
APPA	BCC	v	s	2.495.227	0	426.370	2.068.857
				2.495.227	0	426.370	2.068.857
Programma 7: Sport en recreatie							
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleedclubgenouwen (eigenaar)	BO	v	s	437.167			
					170.540	209.993	397.714
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	BO	v	s	378.576			
					317.326	187.079	508.823
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	SP	v	s	1.049.010			
					873.325	780.193	1.142.142
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-	SP	v	s	45.803			
					127.869	56.381	117.291
Sportinventaris binnensportaccommodaties	SP	v	s	22.248			
					58.067	17.675	62.640
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	BO	v	s	964.295			
					294.000	58.306	1.199.989
Jachthaven St.Pieter	BO	v	s	202.698			
					41.995	0	244.693
Frictiekosten afstoten gymzalen	BO	v	i	314.544			
					0	205.776	108.768
Onderhoud stadion Geusselt	BO	v	s	114.502			
					152.426	69.108	197.820
				3.528.843	0	2.035.548	3.979.880
Programma 8: Kunst en cultuur							
Kumulus: onderhoud Herbenusstraat naar reserve	C3	v	s	193.495			
					0	193.495	0
Kumulus: onderhoud St.Maartenspoort naar reserve	C3	v	s	118.384			
					0	118.384	0
Groot onderhoud CC naar reserve	C3	v	s	197.327			
					0	197.327	0
Groot onderhoud NHMM naar reserve	C3	v	s	138.161			
					0	138.161	0
Voormalig personeel	C3	v	i	1.763.087			
					400.000	387.000	1.776.087
Theater: inkomstendering Musica Sacra	TH	v	i	4.069			
					0	4.069	0
				2.414.523	0	400.000	1.038.436
1.776.087							
Programma 10: Stadsontwikkeling							
Vangnet MJOP-BOG	BO	v	i	110.218			
					0	63.326	46.892
Bouwgrondexploitatie Geusselt	BO	v	i				
					2.906.000	0	2.906.000
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	BO	v	s	1.166.851			
					3.726.324	2.506.673	2.386.502
				1.277.069	0	6.632.324	5.339.394
Programma 11: Volkshuisvesting							
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	BO	v	i	1.583.153			
					0	33.479	1.549.674
Programma 12: Verkeer en mobiliteit							
Afkoop onderhoud VRI's	BO	v	i				
					328.575	21.905	306.670
Onderhoud fietsenstalling station	BO	v	i				
					46.000	0	46.000
				0	0	374.575	21.905
352.670							
Programma 13: Openbare ruimte en buurtgericht werken							
Productiemiddelen Riolen	BO	v	s	17.986.278			
					4.254.762	1.103.895	21.137.145
Achterstallig onderhoud riolen t/m 2012	BO	v	i	530.142			
					220.138	530.142	220.138
IBOR groen/bomen	BO	v	s	941.513			
					753.241	791.021	903.733
IBOR verhardingen	BO	v	s	2.753.710			
					2.731.688	2.309.263	3.176.135
IBOR kunstwerken	BO	v	s	1.424.890			
					675.268	330.682	1.769.476
IBOR infrastructurele werken	BO	v	s	133.938			
					382.316	4.638	511.616
				23.770.471	0	9.017.413	27.718.243
Programma 14: Natuur, milieu en afvalbeleid							
Productiemiddelen afvalbeleid	BO	v	s	1.011.963			
					423.241	107.088	1.328.116
				1.011.963	0	423.241	1.328.116
Programma 15: Algemene inkomsten en uitgaven							
Mediamix effecten	BCC	v	i	20.260			
					0	20.260	0
Voorziening Wom Belvédère	AD	v	s	4.300.000			
					0	0	4.300.000
Voorziening letselschade	SB	v	s				
					136.857	0	136.857
Voorziening frictiekosten	VL	v	s	215.000			
					0	192.967	22.033
MTB	AD	v	s	3.781.730			
					0	230.000	3.551.730
				8.316.990	0	136.857	8.010.620
443.227							
Totaal voorzieningen programma's 1 t/m 15				44.398.239	0	19.019.958	52.123.541
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN				218.850.250	8.461.000	52.524.306	234.461.454

Langlopende schulden

In onderstaand overzicht is een onderverdeling van de langlopende schulden met een looptijd langer dan een jaar opgenomen.

Met ingang van 2011 wordt het kortlopend deel (minder dan een jaar) van de langlopende schulden conform BBV gepresenteerd bij de kortlopende schulden: zie kortlopende schulden onder opgenomen geldleningen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-18 schuld	31-12-17 schuld
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	303.451	298.701
Waarborgsommen	655	676
	304.106	299.377

Een nadere toelichting op de schuldpositie is opgenomen in paragraaf 3.4 Financiering. De rentelast op de vaste schulden bedraagt € 5,238 mln.

Kortlopende schulden

In onderstaand overzicht is een onderverdeling van de kortlopende schulden met een looptijd minder dan een jaar opgenomen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-18	31-12-17
Schulden aan publiekrechtelijke lichamen	10.407	3.697
Overige kortlopende schulden	43.317	41.215
Overige Kasgeldleningen	43.000	81.900
	96.724	126.812

Overlopende passiva

Onderstaand een specificatie van de overlopende passiva:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-18	31-12-17
Vooruitontvangen bedragen	4.917	5.608
Overlopende passiva	62.201	56.345
Ontvangen voorschotten Europese en Nederlandse overheid	2.497	4.891
	69.615	66.844

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel zijn onderstaand gespecificeerd:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Lichaam *)	Beginsaldo	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	Eindsaldo
Timmerfabriek	3	982		982	0
ACE Retrofitting	1/3	0	105	16	89
Sanering Verkeerslawaaai	2	678	1.242	1.685	235
Taskforce mobiliteitsmanagement	3	1.375	1.358	2.341	392
Subsidie Mariaberg	3	500			500
Sociale Veiligheid	3	67			67
Taal voor allemaal	2	39		39	0
Handhaving verbindende schakels	2	5		5	0
Drugspreventie jongeren	3	10	6		16
Warmtenet	3	189		111	78
Project SOIL	1	0	27		27
Expat Center	3	282	100	195	187
Launch Base	3	10	95		105
Onderwijsachterstanden	2	7	2.802	2.794	15
Groene gastvrije gordel	3	39			39
GIP	3	0	65		65
Boomstructuren Vaeshartelt	3	117		25	92
Saneren manege Derks	3	92		64	28

<i>bedragen x € 1.000</i>	Lichaam *)	Beginsaldo	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	Eindsaldo
Restauratie monumenten	3	272	436	408	300
SVREZL	3	0	15		15
Vliegwielprojecten	3	14			14
Maatsch. Progr. Archeologie	3	3			3
Verwarde personen	2	45	313	173	185
Trambaanfietsroute	3	150		150	0
City deal	3		39		39
Participatie budget inburgering	2	15		9	6
		4.891	6.603	8.997	2.497

*Lichaam: 1 = Europees overheidslichamen, 2 = Rijk en 3 = overige Nederlands overheidslichamen.

4.3.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

De stand van de gewaarborgde geldleningen bedroeg ultimo 2018 € 939,534 mln. waarvan € 931,379 mln. met Wsw-borg en € 7,858 mln. een hypotheekrecht kennen. Voor een nadere toelichting op de gewaarborgde geldleningen wordt verwezen naar bijlage 4.

Samenwerkingsovereenkomst Q-park

Verder is bij raadsbesluit van 29 oktober 2002 de gemeente een samenwerkingsovereenkomst met Q-park aangegaan rondom parkeren voor de periode 2003 tot 2033. Op basis van de huidige inzichten moet de gemeente bij beëindiging van deze overeenkomst ultimo 2032 een bedrag voor gedane investeringen aan Q-park te vergoeden van € 41,4 mln. Aangezien in de overeenkomst is opgenomen dat Q-park zorgt voor alle onderhoud en instandhouding van alle parkeergarages, wordt ervan uitgegaan dat deze hun waarde houden. Periodiek, dat wil zeggen een keer in de 5 jaar, wordt hiertoe wel getoetst of de boekwaarde nog minimaal met de marktwaarde in overeenstemming is.

Overige contractuele verplichtingen

De overige contractuele verplichtingen bedragen in totaal circa € 28 mln. en betreffen voornamelijk meerjarige onderhouds-, schoonmaak- en ICT-contracten.

Verstrekte garantstelling onrendabele top grondexploitatie (grex) Belvédère

De grondexploitatie Belvédère wordt uitgevoerd door de WOM Belvédère B.V. Al in 2013 is aangegeven dat het Belvédère project zich niet leent voor een traditionele grex. Vanwege de lange looptijd, het huidige economische gesternte, forse bewegingen in de markt en de sterke samenwerking tussen het project en stadsbrede ontwikkelingen en afwegingen, zal de grex- meer dan bij welk project ook- een sterk dynamisch karakter hebben. Dit legt een extra accent op risicobeheersing en een sterke bestuurlijk-politieke sturing. De grex wordt jaarlijks geactualiseerd en naar de stand van dat moment ter vaststelling aangeboden aan de raad. Daarmee biedt de grex de basis voor het college om verder te kunnen handelen.

Op basis van diverse calculaties werd voor het project een onrendabele top geprognosticeerd. In het kader van de grex 2013 heeft de gemeente zich ten opzichte van de WOM Belvédère B.V. garant gesteld (financieel achtervang) voor de dekking van een eventuele onrendabele top. Deze achtervang is ten laste gebracht van het MJIP en bedraagt vanaf 2016 een bedrag van € 2,3 mln. per jaar. Daar waar in 2013 nog sprake was van een geprognosticeerde onrendabele top in orde van grootte van circa € 80 mln. is deze de laatste jaren fors gedaald. Deze onrendabele top kon in de afgelopen jaren naar beneden bijgesteld worden via een aantal maatregelen die wij met u hebben gedeeld en bedroeg in 2018 ongeveer € 45 mio exclusief de rentevoordelen en exclusief enkele pro memorieposten. Het rentevoordeel wordt geschat op € 25 mio.

Conform raadsbesluit wordt het positieve saldo van de rente pas toegerekend aan het einde van de looptijd van de grex en is daarmee nog niet verwerkt in de hiervoor genoemde onrendabele top. Voor de grex is een financieel beheersbare situatie ontstaan. De hoogte van de geprognosticeerde onrendabele top moet evenwel nog afgezet worden tegenover de opgaven die er nog liggen en de

aannames die daarbij zijn gemaakt op het vlak van kosten en opbrengsten. Voorlopig is nog enige voorzichtigheid geboden.

Decentralisaties

Evenals bij alle andere gemeenten in Nederland, zijn in 2015 taken op het gebied van jeugd, zorg en werk overgeheveld van het Rijk, de Provincie en de zorgverzekeraars naar de gemeente Maastricht. Voor de inkoop van jeugdhulp hebben de 18 gemeenten in Zuid-Limburg gekozen voor gezamenlijke inkoop via een centrumgemeenteconstructie waarbij de gemeente Maastricht optreedt als centrumgemeente. Voor de inkoop van Beschermd wonen is de gemeente Maastricht door het Rijk aangewezen als centrumgemeente voor de gemeenten Maastricht-Heuvelland en Westelijke Mijnstreek. Voor de overige nieuwe taken WMO geldt dat de gemeente Maastricht de inkoop verzorgt voor Maastricht en Heuvelland.

In 2018 zijn via het proces van bestuurlijke aanbestedingen de contracten met aanbieders afgesloten voor het jaar 2019. Verder bestaat de mogelijkheid om eenmaal per jaar nieuwe aanbieders te contracteren. Deze dienstverleningsovereenkomsten (DVO) 2019 hebben het karakter van een raamovereenkomst. De toeleiding bepaalt voor een belangrijk deel hoeveel en welke arrangementen (producten) worden ingezet. De burger bepaalt op basis van het uitgangspunt van keuzevrijheid zelf welke dienstverlener zijn voorkeur heeft. Deze werkwijze zal ook in 2019 worden toegepast ten behoeve van contracten 2020. Wel kan het zo zijn dat op basis van een evaluatie van de zorginkoop uit 2018 en 2019 voor bepaalde zorgproducten voor 2020 tot een andere inkoop- of financieringswijze wordt besloten.

4.4 Overzicht baten en lasten

De bijgestelde begroting 2018 vormt het referentiepunt voor de jaarstukken. Het totaal gerealiseerde resultaat (na onttrekking en toevoeging reserves) bedraagt € 8,908 mln. In onderstaand overzicht wordt inzicht verstrekt in de financiën per programma. Het voordelige saldo van baten en lasten (voor onttrekking en toevoeging reserves) bedraagt € 31,391 mln.

Samenvatting overzicht van baten en lasten 2018				
bedragen x € 1.000	Begroting 2018, primitief	Begroting 2018, na wijziging	Rekening 2018	Resultaat 2018
Lasten				
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	10.357	12.008	9.290	2.718 V
Programma 2 Integrale veiligheid	12.715	12.767	12.943	176 N
Programma 3 Economie en werkgelegenheid	8.092	8.208	7.881	327 V
Programma 4 Sociale zekerheid	111.129	110.113	109.923	190 V
Programma 5/6 Samenleven	141.912	273.835	264.757	9.078 V
Programma 7 Sport	11.364	11.959	10.729	1.230 V
Programma 8 Kunst en cultuur	21.799	20.537	21.294	757 N
Programma 9 Onderwijs	8.154	8.161	10.263	2.102 N
Programma 10 Stadsontwikkeling	24.437	16.648	18.195	1.547 N
Programma 11 Wonen	6.016	6.672	3.055	3.617 V
Programma 12 Verkeer en mobiliteit	12.184	13.066	12.081	985 V
Programma 13 Beheer openbare ruimte	34.346	35.156	34.409	747 V
Programma 14 Natuur, milieu, water en afval	16.219	17.347	16.584	763 V
Programma 15 Vennootschapsbelasting			55	55 N
Programma 15 Overhead	52.983	58.751	54.440	4.311 V
Programma 15 Algemene lasten	20.652	11.523	9.086	2.437 V
Totaal lasten (excl toevoegingen reserves)	492.359	616.751	594.985	21.766 V
Baten				
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	2.582	3.374	3.983	609 V
Programma 2 Integrale veiligheid	503	105	508	403 V
Programma 3 Economie en werkgelegenheid	373	368	404	36 V
Programma 4 Sociale zekerheid	77.976	70.633	72.367	1.734 V
Programma 5/6 Samenleven	15.912	145.373	138.981	6.392 N
Programma 7 Sport	2.529	2.807	2.936	129 V
Programma 8 Kunst en cultuur	6.056	4.894	5.028	134 V
Programma 9 Onderwijs	2.309	2.299	5.457	3.158 V
Programma 10 Stadsontwikkeling	19.137	10.971	16.910	5.939 V
Programma 11 Wonen	41	41	33	8 N
Programma 12 Verkeer en mobiliteit	11.342	11.852	12.411	559 V
Programma 13 Beheer openbare ruimte	17.961	18.407	19.403	996 V
Programma 14 Natuur, milieu, water en afval	19.639	20.525	21.145	620 V
Programma 15 Gemeentefonds	243.982	246.066	259.284	13.218 V
Programma 15 Dividend	784	952	1.158	206 N
Programma 15 Rente	11.743		45	45 V
Programma 15 Belastingopbrengsten	38.115	35.967	37.131	1.164 V
Programma 15 Overhead		4.564	2.641	1.923 N
Programma 15 Algemene baten	17.767	14.497	3.495	10.590 N
Totaal baten (excl onttrekkingen reserves)	488.751	593.695	603.320	9.625 V
Totaal van saldo van baten en lasten	3.608	23.056	-8.335	31.391 V
Toevoeging reserves	20.463	22.645	33.506	10.861 N
Onttrekking reserves	24.071	45.701	34.079	11.622 N
Resultaat na vennootschapsbelasting	0	0	8.908 V	8.908 V

4.4.1 Toelichting overzicht van baten en lasten

In hoofdstuk 2 treft u onder ieder programma een specificatie van de lasten en baten van het betreffende programma. Ten opzichte van de (bijgestelde) begroting bedraagt het voordelige saldo van baten en lasten € 31,391 mln. Samengevat kan de volgende analyse worden gegeven:

Overzicht van baten en lasten (bedragen x € 1.000)			
1.	Resultaat op algemene middelen		8.865 N
	Stelpost Algemene uitkering gemeentefonds	prgr 15	5.027 N
	Algemene uitkering gemeentefonds	prgr 15	1.568 V
	Incidentele dekking	prgr 15	6.750 N
	Dividend BNG en Enexis	prgr 15	206 V
	Risicobuffer en stelpost onvoorzien	prgr 15	1.174 V
	Stelpost GR's/Brandweer	prgr 15	350 N
	Friciekosten ingezet bij dekking rekening 2016 (balanspost)	prgr 15	850 N
	Belastingopbrengsten	prgr 15	1.164 V
2.	Resultaat op kapitaallasten		2.572 V
3.	Resultaat op apparaatskosten		2.019 V
4.	Programmabudgetten		13.237 V
	Vrijval Appa en voormalig personeel	prgr 1	2.289 V
	Uitkering overlijdensrisicoverzekering	prgr 1	532 V
	Budget bijstandsuitkeringen (Participatiewet)	prgr 4	2.456 V
	Budget Zorg en Armoede	prgr 4	1.197 N
	Participatiewet re-integratie	prgr 4	277 V
	Exploitatietekort MTB	prgr 4	200 V
	3D's Jeugdzorg	prgr 5/6	1.368 N
	3D's Wmo begeleiding en beschermd wonen	prgr 5/6	2.558 V
	Ondersteuning informele zorg: zelfhulp vrijwilligers/mantelzorgondersteuning	prgr 5/6	216 V
	Cursusopbrengsten Centre Ceramique / Kumulus (C3)	prgr 8	272 N
	Voorziening voormalig personeel Kumulus	prgr 8	400 N
	Transitiekosten C3	prgr 8	259 N
	BTW correctie	prgr 8	200 N
	Onderwijshuisvesting regulier	prgr 9	243 V
	Onderwijshuisvesting verkoopopbrengsten	prgr 9	971 V
	Leerlingenvervoer	prgr 9	244 N
	Sloop Severenstraat	prgr 10	200 N
	Bebouwd onroerend goed regulier exploitatieresultaat	prgr 10	465 V
	Bebouwd onroerend goed verkoop panden	prgr 10	692 V
	Bebouwd onroerend goed: taakstelling verkooppanden	prgr 10	327 V
	Bebouwd onroerend goed: storting voorziening onderhoud brandveiligheid theater	prgr 10	1.310 N
	Onbebouwd onroerend goed verkoop gronden	prgr 10	406 V
	Bouwgrondexploitatie/projecten	prgr 10	659 V
	Bouwleges	prgr 10	2.400 V
	Verkeersregelinstallaties (VRI's)	prgr 12	262 V
	Groenvoorzieningen	prgr 13	234 V
	Bomen	prgr 13	244 N

	Beëindiging contract vitrines Overige kosten en opbrengsten	prgr 13 Alle prgr's	350 N 4.094 V	
5.	Verwerking mutaties reserves	Alle prgr's		22.483 V
6.	Vennootschapsbelasting			55 N
	Totaal van saldo van baten en lasten			31.391 V

Hierna wordt kort op de belangrijkste posten van het rekeningresultaat ingegaan.

Ad 1. Resultaat algemene middelen

Stelpost algemene Uitkering gemeentefonds (AU)

In de afgelopen jaren hebben we kosten geïndexeerd, maar werden we hiervoor onvoldoende gecompenseerd door de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Hiervoor is een stelpost opgenomen, welke in 2018 te laag bleek te zijn.

Algemene Uitkering gemeentefonds (AU)

De afwijking is op basis van een nadere analyse van de decentralisatie-uitkeringen en taakmutaties. Ten opzichte van de bestuursrapportage is een stijging van ruim € 4 mln. zichtbaar, hetgeen veroorzaakt wordt doordat de uitkering uit de stroppenpot sociaal domein ruim 4 mln. hoger was dan was ingeschat (8 mln.).

Incidentele dekking

In de begroting 2018 was een post incidentele dekking opgenomen van € 6,75 mln. Voor dit bedrag is dekking gevonden bij de bestuursrapportage 2018, middels aanwending van diverse reserves. Aangezien dit een analyse is van resultaat voor bestemming reserves, betekent dit dat de post incidentele dekking als een nadeel gepresenteerd dient te worden. Bij de mutaties reserves zit de vrijval, hetgeen betekent dat daar het voordeel zit. Per saldo is dit budgettair neutraal, na verwerking van onttrekkingen aan de diverse reserves.

Dividend BNG en Enexis

Dit betreft het nettoresultaat van een hoger ontvangen dividend BNG en een lager dividend uit Enexis/Essent aandelen.

Risicobuffer en stelpost onvoorzien

Overzicht aanwending risicobuffer en post onvoorzien. Deze posten staan in programma 15 onder de lasten.

<i>bedragen x € 1.000</i>	
<u>Begroting</u>	
Post onvoorzien	242 V
Risicobuffer	1.686 V
Totaal	1.928 V
<u>Uitgaven ten laste van risicobuffer en stelpost onvoorzien</u>	
BTW RHCL	19 N
Juridische kosten Geusseltbad en SSC ZL	52 N
Spankracht	473 N
Fietshandhaving stationsgebied	20 N
Enci bestemmingsplan / st. Some	75 N
Opvang dak- en thuislozen	115 N
Totaal	754 N
Resultaat	1.174 V

Stelpost GR's/Brandweer

Deze taakstelling is niet gerealiseerd. De zienswijze van de Gemeenteraad Maastricht t.a.v. de bezuinigingen bij de Veiligheidsregio 2018 is niet overgenomen.

Frictiekosten ingezet bij dekking rekening 2016 (balanspost)

Dit betreft het budget frictiekosten welke in de jaarrekening 2016 is ingezet en welke abusievelijk niet bij de jaarrekening 2017 is afgewikkeld tegen de balanspost 'nog te ontvangen'. In 2018 is dit alsnog gecorrigeerd.

Belastingopbrengsten

Het voordelig resultaat € 1,291 mln. is als volgt te specificeren naar de onderstaande belastingsoorten:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Kosten	Opbrengsten	Resultaat
Onroerende zaakbelasting	0 N	575 V	575 V
Hondenbelasting	26 N	34 V	8 V
Lasten en heffing invordering	110 V	200 N	90 N
Toeristenbelasting	0 N	518 V	518 V
Precariorechten	0 N	153 V	153 V
Totaal	84 V	1.080 V	1.164 V

Onderstaand worden de twee grootste verschillen bij de belastingopbrengsten toegelicht.

Onroerende zaakbelasting

De gerealiseerde opbrengst van de OZB is fors hoger dan begroot, het betreft namelijk een voordeel van € 0,575 mln., waarvan € 0,177 mln. voorgaande belastingjaren betreft. De realisatie is mede afhankelijk van de inschatting vooraf van de waardeontwikkeling, bezwaarafhandeling en leegstand. De OZB-tarieven worden gecorrigeerd voor de verwachte waardeontwikkeling, maar achteraf is gebleken dat de werkelijke waardestijging hoger is geweest. Daarnaast is de toename van het areaal groter dan verwacht en zijn de verlagingen van de WOZ-waarden door bezwaarschriften lager uitgevallen dan waarmee rekening was gehouden.

Toeristenbelasting

De realisatie van de toeristenbelasting is €518.000 hoger dan begroot, waarvan €288.000 betreffende 2017. Bij de prognose is rekening gehouden met een gelijkblijvend aantal overnachtingen, terwijl deze in werkelijkheid zijn toegenomen.

Ad 2. Resultaat op kapitaallasten

De post kapitaallasten bestaat uit afschrijvingen en rente op investeringen. Deze post laat in de jaarstukken doorgaans een voordelig resultaat zien. Dat heet onderuitputting. Dit komt door de wijze waarop de kapitaallasten van nog niet uitgevoerde projecten in de begroting zijn opgenomen. De wijze van begroten gaat uit van de gedachte dat voorgenomen investeringen in het daaropvolgende jaar worden gerealiseerd. In de praktijk blijkt echter herhaaldelijk dat in de voorbereiding en uitvoering van investeringen vertragingen optreden. De oorzaken hiervoor kunnen liggen in vertraging in de planuitwerking, door formele en wettelijke procedures of door onvoldoende beschikbare capaciteit.

Ad 3. Resultaat op apparaatskosten

De totale apparaatskosten bedragen € 111 mln. op begrotingsbasis. Het voordelige resultaat op de post apparaatskosten ad € 4,236 mln. bestaat uit lagere gemeentebrede frictiekosten dan begroot en het tijdelijk niet invullen of later invullen van vacatures. Het voordeel dat wordt gerealiseerd op de apparaatskosten, is toegevoegd aan de beschikbare bedrijfsreserves van de verschillende organisatieonderdelen.

Ad 4. Resultaat op programmabudgetten

Vrijval Appa en voormalig personeel

De Appa regeling is een voorziening voor de wachtgelden en pensioen van oud politieke ambtsdragers (burgemeesters en wethouders). Jaarlijks wordt de contante waarde van de opgebouwde pensioenrechten geactualiseerd. Het verschil tussen deze verplichtingen en de stand van de voorziening wordt jaarlijks via de lopende begroting geneutraliseerd. Voor 2018 kan het

budget grotendeels vrijvallen. De kosten uit wachtgeldverplichtingen aan voormalige ambtsdragers zijn lager dan begroot.

Uitkering overlijdensrisicoverzekering

De gemeente Maastricht heeft een overlijdensrisicoverzekering voor de wethouders afgesloten en heeft naar aanleiding van het overlijden van een wethouder hiervoor een uitkering ontvangen van € 0,532 mln. Op grond van deze verzekering heeft de weduwe recht op een levenslange nabestaandenuitkering. Aangezien deze verplichting binnen de huidige budgetten voor voormalig personeel kan worden opgevangen, is deze uitkering vrijgevallen ten gunste van het resultaat 2018.

Budget Bijstandsuitkeringen

In de begroting is voor € 64,834 mln. aan inkomsten opgenomen en voor € 55,607 mln. aan uitgaven. Het verschil is ingezet voor de algemene middelen (zie Memorie van Toelichting bij de begroting 2018 € 3,3 mln.), exploitatietekort MTB (€ 2,4 mln.), Armoede (€ 2,0 mln.) en andere budgetten. Het definitieve budget voor 2018 is in oktober 2018 bekend gemaakt. Voor Maastricht bedroeg dit budget € 64,705 mln. Derhalve is op de batenkant een nadeel behaald van € 0,129 mln. De uitgaven voor uitkeringen in 2018 bedroegen € 53,022 mln. Dit levert een voordeel op de uitkeringen (lastenkant) op van € 2,585 mln. Per saldo is sprake van een voordeel op de Buig middelen van € 2,456 mln. De lagere lasten zijn te verklaren uit de daling van het uitkeringsbestand met bijna 5%. Door de sterke daling in de 2^e helft van het jaar is het geraamde resultaat ten opzichte van de bestuursrapportage 2018 nog met bijna € 600.000 toegenomen.

Budget Zorg en Armoede

Het totale nadelige resultaat bedraagt € 1,197 mln. Het budget 2018 is € 10,275 mln. In 2017 bedroeg het budget nog € 8,191 mln. Het tekort wordt voor een bedrag van € 0,556 veroorzaakt door de tekorten 2017 en 2018 van de Kredietbank Limburg. Verder zijn de kosten voor bewindvoering en de kosten uit hoofde van de Dienstverleningsovereenkomst met de Kredietbank hoger dan begroot. De uitgaven bijzondere bijstand zijn al een aantal jaren stijgende. Deze stijging zet ook door in 2018.

Participatiewet re-integratie

De kosten van begeleiding van personen naar werk (re-integratie) laten voor 2018 een meevaller zien van € 0,133 mln. Daarnaast is er van het rijk via het gemeentefonds in de decembercirculaire een bedrag ontvangen voor beschut werken van € 0,144 mln. dat wordt ingezet als onderdeel van het re-integratiebeleid. Het betreft ons aandeel in de landelijke onderuitputting.

Exploitatietekort MTB

Het exploitatietekort MTB wordt conform raadsbesluit gedekt uit de BUIG-middelen en komt dit jaar uit op een tekort van € 2,2 mln (conform definitieve jaarrekening MTB). Ten opzichte van het daarvoor geraamde budget resulteert dit in een voordeel van € 0,2 mln.

3D's Jeugdzorg

Per 1 januari 2015 zijn extra verantwoordelijkheden naar de gemeenten gedecentraliseerd: de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet (de 3 D's). De Jeugdwet ondersteunt ouders en kinderen, waardoor kinderen gezond kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en naar vermogen kunnen participeren in de samenleving.

In het 4e jaar van de uitvoering van de 3-decentralisaties wordt de transformatie van het sociaal domein voortgezet. Met de monitoring 3-decentralisatiesmonitor toekomstagenda sociaal domein – individuele voorzieningen wordt het transformatieproces, zowel financieel als inhoudelijk bewaakt.

Over het jaar 2018 bedraagt het resultaat Jeugdzorg € 1,368 mln. nadelig, bestaande uit enerzijds een incidenteel voordeel van € 0,305 mln. uit afwikkeling voorgaande jaren en rechtmatigheidsonderzoeken, en anderzijds een nadeel van € 1,673 mln. over 2018. Ondanks een stijging van het aantal unieke cliënten en arrangementen ten opzichte van 2017 laten de kosten voor zorg in natura een lichte daling zien doordat de gemiddelde zorgzwaarte is gedaald. Op de overige onderdelen (PGB, jeugdzorg+, bescherming en reclassering en uitvoeringskosten) is tevens een kostendaling zichtbaar. Indien wordt gecorrigeerd voor incidentele meevallers dan zijn de kosten voor jeugd ten opzichte van 2017 met ca. € 1 mln. gedaald. Dit blijkt echter niet uit het resultaat van de jaarrekeningcijfers, aangezien bij de begroting 2018 bijstelling heeft plaatsgevonden van de 3 decentralisatiebudgetten van in totaliteit € 13,5 mln. Gezien de onzekerheid van de kosten bij zowel

jeugd als bij begeleiding is ervoor gekozen om de begroting niet gedurende het jaar bij te stellen maar dit pas te doen in 2019 na de definitieve rekeningcijfers. Hierdoor blijkt per saldo nog een nadeel op het onderdeel jeugd, terwijl uit de analyse (zie eerder) een daling van de kosten t.o.v. 2017 blijkt.

Om de tekorten te reduceren zijn in juni 2017 draaiknoppen voor het sociaal domein benoemd waarbij wordt beoogd om besparingen of additionele inkomsten (Fonds nadeelgemeenten) te realiseren. In de begroting 2018 bedroeg dit bedrag € 3,5 mln., dit bedrag is gerealiseerd middels besparing op de uitvoeringskosten en de ontvangen inkomsten vanuit het fonds nadeelgemeenten resulterend in een nulresultaat.

Voor verdere details wordt verwezen naar de Monitor toekomstagenda Sociaal Domein.

3D's Wmo begeleiding en beschermd wonen

Per 1 januari 2015 zijn extra verantwoordelijkheden naar de gemeenten gedecentraliseerd: de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet (de 3 D's). De Jeugdwet ondersteunt ouders en kinderen, waardoor kinderen gezond kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en naar vermogen kunnen participeren in de samenleving.

In het 4e jaar van de uitvoering van de 3-decentralisaties wordt de transformatie van het sociaal domein voortgezet. Met de monitoring 3-decentralisatiesmonitor toekomstagenda sociaal domein – individuele voorzieningen wordt het transformatieproces, zowel financieel als inhoudelijk bewaakt.

Over het jaar 2018 bedraagt het resultaat WMO begeleiding en beschermd wonen ten opzichte van de begroting € 2,558 mln. voordelig, bestaande uit enerzijds een incidenteel voordeel van € 1,244 mln. uit afwikkeling voorgaande jaren en rechtmatigheidsonderzoeken, en anderzijds een voordeel van € 1,314 mln. over 2018. WMO beschermd wonen laat qua zorgzwaarte en aantal unieke cliënten een lichte daling zien ten opzichte van 2017. Mede ten gevolge van het dalen van het etmaalplafond waarop het degressief tarief van toepassing is vallen de kosten zorg in natura ca. € 1,3 mln. lager uit. WMO begeleiding is zowel qua aantal unieke cliënten, afgegeven arrangementen en als zorgzwaarte fors gestegen, hetgeen resulteert in een kostenstijging voor zorg in natura van € 2,3 mln. Dit blijkt echter niet uit het resultaat van de jaarrekeningcijfers, aangezien bij de begroting 2018 bijstelling heeft plaatsgevonden van de 3 decentralisatiebudgetten van in totaliteit € 13,5 mln. Gezien de onzekerheid van de kosten bij zowel jeugd als bij begeleiding is ervoor gekozen om de begroting niet gedurende het jaar bij te stellen maar dit pas te doen in 2019 na de definitieve rekeningcijfers. Hierdoor blijkt per saldo nog een voordeel op het onderdeel begeleiding en beschermd wonen, terwijl uit de analyse (zie eerder) een stijging van de kosten voor WMO begeleiding t.o.v. 2017 blijkt.

Om de tekorten te reduceren zijn in juni 2017 draaiknoppen voor het sociaal domein benoemd waarbij wordt beoogd om besparingen of additionele inkomsten (Fonds nadeelgemeenten) te realiseren. In de begroting 2018 bedroeg dit bedrag € 3,5 mln., dit bedrag is gerealiseerd middels besparing op de uitvoeringskosten en de ontvangen inkomsten vanuit het fonds nadeelgemeenten resulterend in een nulresultaat.

Voor verdere details wordt verwezen naar de Monitor toekomstagenda Sociaal Domein.

Ondersteuning informele zorg: zelfhulp vrijwilligers/mantelzorgondersteuning

Met ingang van 2018 wordt de subsidie aan het steunpunt door de regiogemeenten zelf rechtstreeks betaald. Echter daar de afwikkeling van 2017 bij de regiogemeenten achteraf (jaar volgend op) plaatsvindt ontstaat er een incidenteel voordeel van € 0,216 mln.

Cursusopbrengsten Centre Ceramique / Kumulus (C3)

Er is in 2018 voor een bedrag van € 0,272 mln. minder ontvangen aan cursusopbrengsten ten opzichte van de hetgeen begroot is. Het cursusaanbod is geactualiseerd en gedifferentieerd om beter aan te sluiten bij de vraag van de hedendaagse cursist. Dit is een continue verbeter-/aanpassingsproces dat zijn vruchten moet afwerpen in de komende jaren.

Voorziening voormalig personeel Kumulus

Bij de jaarrekening 2017 is uit de controle gebleken dat de kosten voormalig personeel (budget jaarlijks € 0,3 mln.) niet ten laste van de exploitatie mogen komen. Ten laste van het

Vruchtboomfonds is een voorziening gecreëerd (€ 2,1 mln.) en het budget is afgeraamd. Bij de controle van de jaarrekening 2018 blijkt dat de voorziening ontoereikend is. C3 merkt op dat dit te maken heeft met een discussie over de 'horizon': doorrekenen tot en met 2024 of zoals uit de controle blijkt dat deze vereist is tot en met 2032. Dit is de reden voor de € 0,4 mln. ontoereikendheid. Alle personele risico's, ook de nieuwe tot en met 2018, zijn hierin verwerkt.

Transitiekosten C3

In maart 2017 is, middels collegebesluit, besloten om prioriteit te geven aan het behoud en de toekomstbestendigheid van het organisatieonderdeel Kumulus. De benodigde aanpassingen om dit te bereiken zijn ingezet en hebben geleid tot transitiekosten welke niet begroot zijn. Het betreft hier uitgaven voor extra ondersteuning op het vlak van personeelszaken € 0,055 mln., projectleiding automatisering en uitbreiding functioneel beheer € 0,069 mln. en begeleiding bij het herdefiniëren van werkprocessen € 0,135 mln. De totale transitiekosten komen uit op een bedrag van € 0,259 mln.

BTW correctie

Uit een controle van voorgaande jaren is gebleken dat de BTW-labeling niet goed was toegepast. Dit heeft een nadelig effect voor een bedrag van € 0,2 mln.

Onderwijshuisvesting regulier

Het regulier bedrijfsresultaat komt uit op een positief resultaat van € 0,243 mln. Het resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door de verminderde inhuur van tijdelijke huisvesting van noodlokalen in het onderwijs.

Onderwijshuisvesting verkoopopbrengsten

Zoals bij de Bestuursrapportage gemeld waren de verkopen van de Hintzenstraat, Pastoor Moormansstraat en Athoslaan al gerealiseerd. In het laatste kwartaal is hier de verkoop van de Aureliushof bijgekomen. Voorts heeft de verkoop van de zuidvleugel Leeuwenborgh definitief plaatsgevonden. Voorgaande zorgt voor een positief incidenteel resultaat van € 0,971 mln.

Leerlingenvervoer

Tengevolge van de verhuizing van een speciale basisschool naar Maastricht oost zijn er meer kosten taxivervoer leerlingen. Voorts is er een toename in de toekenning van maatwerkvoorzieningen. Middels het gebruik van alternatieven (schoolbussen i.p.v. taxibusjes, "voor elkaar pas" Arriva) is het eerder bij de Bestuursrapportage geprognosticeerde tekort met € 0,1 mln. teruggebracht naar een financieel nadelig resultaat van € 0,244 mln.

Sloop Severenstraat

In de bestuursrapportage 2018 is reeds melding gemaakt van het pand Severenstraat 18. Met het door de stichting MosaLira genomen besluit tot een verhuisbeweging speciaal (basis)onderwijs, tezamen met de onlangs door het College uitgebrachte positieve advies inzake deze verhuisbeweging komen de schoollocaties Severenstraat en Ponjaardruwe vrij te staan. Gezien de staat van onderhoud van deze schoollocaties ligt sloop voor de hand. Voor laatstgenoemde locatie, te weten de Ponjaardruwe, is hierin reeds voorzien. Wat betreft de Severenstraat is dit niet het geval en worden de sloopkosten vooralsnog op € 0,2 mln. geschat.

Bebouwd onroerend goed regulier exploitatieresultaat

Het effect van het saneren van de vastgoedportefeuille zet ook in 2018 door. Het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering komt uit op € 0,465 mln. positief. Voorgaand resultaat is hiermee fors hoger dan tijde van de bestuursrapportage geprognosticeerd werd. De beheerskosten (o.a. energiekosten) blijken voordeliger uit te vallen dan eerder verwacht. Door het gunstig economisch tij, en inherent hieraan lage leegstand, komen de beheerskosten nu veelal voor rekening van de huurders.

Bebouwd onroerend goed verkoop panden

Het saldo bebouwd onroerend goed verkoop panden komt uit op € 0,692 mln. positief. Dit tengevolge van de verkoop van de Bogaardenstraat 40B (voormalig Lumiere) en Burgemeester Van Oppenstraat. Laatstgenoemde verkoop was ten tijde van Bestuursrapportage nog niet gerealiseerd en verklaart hiermee de stijging van het resultaat verkoop panden. In 2018 zijn voorbereidingskosten gemaakt voor de verkoop van een aantal panden. Het betreft o.a. de verkoop van Villa Kanjel. Dit pand zal naar alle waarschijnlijkheid in 2019 verkocht gaan worden en daarmee zorgen voor verkoopopbrengst panden in 2019.

Bebouwd onroerend goed: taakstelling verkooppanden

Voor 2018 heeft de gemeente boven de taakstelling van € 0,8 mln. nog extra verkoopresultaten gerealiseerd van € 0,327 in het kader van het actieplan verkoop woningen. Met name de verkoop van het object St.Pieterskade 7 bepaalt het extra resultaat.

Bebouwd onroerend goed: storting voorziening onderhoud brandveiligheid theater

De aanpassingen van de brandveiligheid(installaties) Theater aan het Vrijthof stonden van oorsprong reeds in 2014 gepland. Met de op de rol staande verbouwing van het theater is toen besloten om beide bouwtechnische aanpassingen in één keer te doen. Vanwege de complexiteit van de verbouwing tezamen met het moeizaam verlopen aanbestedingstraject is de daadwerkelijke verbouwing pas in 2018 opgepakt. De inmiddels gewijzigde wet- en regelgeving zorgt ervoor dat de voorgenomen maatregelen brandveiligheid niet meer geheel voldoen. Ten behoeve van de brandveiligheid en bijbehorende vergunningen zijn ingrijpende verbouwingsmaatregelen nodig welke vooralsnog op € 1,6 mln. worden geraamd. In de huidige onderhoudsvoorziening is op basis van de originele onderhoudsplanning € 0,290 mln. beschikbaar, hetgeen resulteert in een extra benodigde storting van € 1,310 mln.

Onbebouwd onroerend goed verkoop gronden

Het saldo bijzondere baten/lasten bedraagt € 0,406 mln. positief. Dit o.a. tengevolge van verkoop agrarische gronden Kanjelzone en de verkoop van kantine Vinkenslag.

Bouwgrondexploitatie/projecten

Het resultaat bouwgrondexploitaties 2018 bedraagt € 0,659 mln. voordelig. Dit betreft primair een samengesteld resultaat van de winstneming bedrijventerrein Maastricht Zuid alsmede de getroffen verliesvoorziening Ambyerveld. In de huidige prognose laat de grondexploitatie bedrijventerrein Maastricht Zuid een winstpotentie van € 1,9 mln. zien. Conform de door BBV voorgeschreven wijze van winstneming (Percentage of Completion, POC) resulteert dit in 2018 in een voordelig resultaat van € 0,786 mln. Met betrekking tot de grondexploitatie Ambyerveld is een verliesvoorziening getroffen van € 0,109 mln.

Bouwleges

Afgelopen jaar was een zeer gunstig jaar voor de baten van bouwleges. Wij ontvingen in totaal € 6,838 mln. aan leges. Dit werd voornamelijk veroorzaakt door een aantal grote vergunningen zoals de verbouwing van het Sphinxterrein, bouw appartementen Polvertorenstraat en woningbouw Tillystraat, onderzoeksgebouw AZM en uitbreiding MECC.

Verkeersregelinstallaties (VRI's)

Het voordeel verkeersregelinstallaties bedraagt € 0,262 mln. Dit resultaat betreft een voordeel verhaalbare schades ad € 0,086 mln. Daarnaast kennen de werkbudgetten een onderuitputting van € 0,176 mln. Belangrijke verklaring hiervoor is het niet volledig benutten van enkele deelbudgetten zoals "ondersteuning bij aanbestedingen" en "functioneel beheer van de verkeerscentrale". Voorts is er een financieel voordeel door de overstap naar glasvezelkabel hetgeen de telefoonkosten aanzienlijk drukt.

Groenvoorzieningen

Het resultaat "Groen" ad € 0,234 mln. voordelig bestaat uit 2 componenten. Enerzijds betreft dit het positief resultaat snippergroen (verkoop losse percelen gemeentelijk groen) voor een per saldo resultaat van € 0,2 mln. Anderzijds is een positief resultaat aanwezig van € 0,034 mln. Diverse aannemers die voor de uitvoering van de groenwerkzaamheden verantwoordelijk zijn, zijn niet in staat geweest om voldoende personeel beschikbaar te stellen om de werkzaamheden uit te voeren. Dit heeft ertoe geleid dat niet altijd voldaan is kunnen worden aan de beeldkwaliteit zoals deze in het DVO is opgenomen. De gemeente heeft daartoe een boetebepaling opgelegd hetgeen heeft geresulteerd in een voordeel ten aanzien van de groenvoorzieningen.

Bomen

Het nadelig resultaat ten aanzien van het product "bomen" is te wijten aan enerzijds de kosten inzake het extra water geven van ingeboete bomen voor een bedrag van € 0,076 mln. Dit als gevolg van de droogte afgelopen zomer. Mede hierdoor zijn er ook extra kosten gemaakt ten aanzien van het plaatsen (inboet) van nieuwe bomen ad € 0,168 mln.

Beëindiging contract vitrines

In de gemeentelijke begroting is een inkomstentaakstelling opgenomen van € 0,350 mln. aan inkomsten uit reclame. Het betreft jaarlijkse reclame-inkomsten afkomstig uit de concessie met JCdecaux voor het plaatsen van 12 vitrineborden. Deze overeenkomst liep af per 28 februari 2017 en JCdecaux heeft aangegeven niet te verlengen. De begrote reclame-inkomsten uit de concessie vitrines worden hierdoor niet langer gerealiseerd. In het coalitieakkoord zijn deze wegvallende reclame-inkomsten als autonome ontwikkeling opgenomen in het budgettair kader.

Ad 5. Verwerking mutaties reserves

Dit resultaat wordt veroorzaakt door de administratieve verwerking van de mutaties reserves conform Besluit begroting en verantwoording. Afwijkingen in mutaties in de reserves hebben ook gevolgen voor het totaal van saldo van baten en lasten.

Ad 6. Vennootschapsbelasting

De gemeente Maastricht is vanaf 2016 belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting (Vpb). In 2018 is van de Belastingdienst een voorlopige aanslag VPB over de jaren 2016, 2017 en 2018 ontvangen. Hoewel er in de jaarrekeningen 2016 en 2017 reeds een post nog te betalen post VPB was opgenomen, vallen de voorlopige aanslagen hoger uit dan verwacht. Vandaar dat per saldo in 2018 een vennootschapsbelasting last is opgenomen van € 0,055 mln.

4.4.2 Incidentele baten en lasten

Een belangrijk financieel uitgangspunt voor het provinciaal toezicht is een reëel sluitende begroting. Dit houdt in dat bij de begroting aangegeven dient te worden of de begroting in evenwicht is, dat wil zeggen dat de jaarlijks terugkerende lasten zijn gedekt door jaarlijks terugkerende baten. Ook bij de jaarrekening moet hierin inzicht worden gegeven. De gerealiseerde baten en lasten dienen structureel in evenwicht te zijn.

Incidentele baten en lasten bedragen x € 1.000	Rekening 2018	Waarvan incidenteel	Waarvan structureel
Lasten			
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	9.290	710	8.580
Programma 2 Integrale veiligheid	12.943	880	12.063
Programma 3 Economie en werkgelegenheid	7.881	563	7.318
Programma 4 Sociale zekerheid	109.923	140	109.783
Programma 5/6 Samenleven	264.757	67	264.690
Programma 7 Sport	10.729	228	10.501
Programma 8 Kunst en cultuur	21.294	755	20.539
Programma 9 Onderwijs	10.263	937	9.326
Programma 10 Stadsontwikkeling	18.195	2.861	15.334
Programma 11 Wonen	3.055	471	2.584
Programma 12 Verkeer en mobiliteit	12.081	1.587	10.494
Programma 13 Beheer openbare ruimte	34.409	3.320	31.089
Programma 14 Natuur, milieu, water en afval	16.584	360	16.224
Programma 15 Vennootschapsbelasting	55	0	55
Programma 15 Overhead	54.440	0	54.440
Programma 15 Algemene lasten	9.086	5.278	3.808
Totaal lasten (excl. toevoegingen reserves)	594.985	18.157	576.828
Baten			
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	3.983	0	3.983
Programma 2 Integrale veiligheid	508	167	341
Programma 3 Economie en werkgelegenheid	404	0	404
Programma 4 Sociale zekerheid	72.367	122	72.245
Programma 5/6 Samenleven	138.981	664	138.317
Programma 7 Sport	2.936	0	2.936
Programma 8 Kunst en cultuur	5.028	0	5.028
Programma 9 Onderwijs	5.457	1.909	3.548
Programma 10 Stadsontwikkeling	16.910	6.391	10.519
Programma 11 Wonen	33	0	33
Programma 12 Verkeer en mobiliteit	12.411	625	11.786
Programma 13 Beheer openbare ruimte	19.403	967	18.436
Programma 14 Natuur, milieu, water en afval	21.145	339	20.806
Programma 15 Gemeentefonds	259.284	12.309	246.975
Programma 15 Dividend	1.158	0	1.158
Programma 15 Rente	45	0	45
Programma 15 Belastingopbrengsten	37.131	0	37.131
Programma 15 Overhead	2.641	62	2.579
Programma 15 Algemene baten	3.495	271	3.224
Totaal baten (excl. onttrekkingen reserves)	603.320	23.826	579.494
Totaal van saldo van baten en lasten	8.335	5.669	2.666
Toevoeging reserves	33.506	8.550	24.956
Onttrekking reserves	34.079	8.739	25.340
Resultaat	8.908 V	5.858 V	3.050 V

Voor de specificatie per programma van de incidentele baten en lasten wordt verwezen naar de overzichten hierna. Voor de onttrekkingen en stortingen per programma wordt verwezen naar het overzicht van reserves en voorzieningen.

Incidentele lasten

Programma	Toelichting incidenteel	Incidentele lasten (x € 1.000)
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	Overloop, APPA, fractievergaderingen Raad en VNG congres	710
Programma 2 Integrale veiligheid	Frontiere, Radicalisering, Veilige kamers, Fietshandhaving en City Deal	880
	Storting reserves	525
Programma 3 Economie & Werkgelegenheid	Student en Stad en diverse incidentele subsidies/bijdragen	438
	Vrijtijdseconomie (o.a. Stadsweide)	125
Programma 4 Sociale Zekerheid	Intensivering re-integratie	140
Programma 5 & 6 Samenleven	Beleidsinzet afbouw Singel 9	67
Programma 7 Sport	Frictiekosten Geusseltbad	116
	Storting in de voorziening Buitensport	112
Programma 8 Kunst & Cultuur	Viering Heiligdomsvaart	60
	Bijzondere lasten cofinanciering economische en culturele impulsprojecten	639
	Bijdrage Watermolen en onderzoekskosten Muziekgieterij	56
Programma 9 Onderwijs	Afboeken boekwaarden i.v.m. verkoop panden	937
Programma 10 Stadsontwikkeling	Afboeken boekwaarden i.v.m. verkoop panden	407
	Maastricht-Lab en vergoeding planschades	166
	Resultaat projecten BGE en kosten projecten Noordoost	332
	Invoeren Omgevingswet	67
	Externe inhuur flexibele schil	579
	Storting voorzlening Groot onderhoud Theater aan het Vrijthof	1.310
Programma 11 Wonen	Aanpak krimp en kosten stedelijke vernieuwing	471
	Storting reserves	845
Programma 12 Verkeer & Mobiliteit	Bijdrage aan TVM, Kraakweg, P&R Noord en fietsenstalling Kesselkade	1.587
Programma 13 Openbare Ruimte	Bijdrage incidentele dekking en Noorderbrug (ook aansluiten op openbare verlichting), onderhoud walmuren en tijdelijke verhoging kwaliteit groen	2.566
	MTB insourcing, water geven bomen en plaatsing nieuwe bomen. Ook incidentele extra lasten bij verhardingen	754
	Storting reserves	424
Programma 14 Natuur, Milieu & Afval	Kosten zwerfafval en onderzoeken/pilots afvalbeleidsplan	360
Programma 15 Alg.inkomsten en uitgaven	Incidentele lasten t.l.v. reserve overloop i.h.k.v. afwikkeling oude jaren	4.653
	Incidentele bijdrage ENCI	75
	O.a. kosten voormalig personeel	550
	Storting reserves	6.756
		26.707

Incidentele baten

Programma	Toelichting incidenteel	Incidentele baten (x € 1.000)
Programma 1 Bestuur en dienstverlening		-
Programma 2 Integrale veiligheid	Enmalige ontvangst RIEC restitutie reserves en bijdrage gemeenten aan City Deal	167
	Onttrekking reserves	430
Programma 3 Economie & Werkgelegenheid		-
Programma 4 Sociale Zekerheid	Stelsel baten en lasten Participatiewet	122
	Onttrekking reserves	351
Programma 5 & 6 Samenleven	Over 2017 ontvangen regiogelden ondersteuning informele zorg (gestopt in 2018)	217
	Incidentele ontvangst Verwarde personen	147
	Ondersteuning Informele Zorg regiobijdrage	300
	Onttrekking reserves	1.501
Programma 7 Sport		-
Programma 8 Kunst & Cultuur	Onttrekking reserves	520
Programma 9 Onderwijs	Onderwijshuisvesting	1.909
Programma 10 Stadsontwikkeling	Verkoopresultaat panden incl. woningen	2.632
	Resultaat projecten BGE	896
	Incidenteel hoge baten door verbouwing Sfinxterrein, onderzoeksgebouw AZM en	2.863
	Onttrekking reserves	223
Programma 11 Wonen	Onttrekking reserves	478
Programma 12 Verkeer & Mobiliteit	Afkoop onderhoud VRI's door Rijkswaterstaat en ontvangen schade-uitkeringen VRI's	488
	Opbrengst parkeerbijdrageregeling	137
Programma 13 Openbare Ruimte	Incidentele vrijval uit voorziening	139
	Opbrengst schades openbare verlichting en voeding voorziening infrastructurele	428
	MTB insourcing en diverse resultaten	400
	Onttrekking reserves	492
Programma 14 Natuur, Milieu & Afval	Subsidie zwerfafval en vrijval niet bestede middelen voorziening	339
Programma 15 Alg.inkomsten en uitgaven	Vrijval voorzieningen gymzalen	200
	Uitkering stroppenpot sociaal domein	12.309
	Teruggave ziektekostenverzekering Stichting Personeelbeheer Sport 2017	71
	WGA	62
	Onttrekking reserves	4.744
		32.565

4.4.3 Resultaatbestemming

Bij de totstandkoming van het rekeningresultaat is een aantal stortingen en onttrekkingen gerealiseerd. De stortingen en onttrekkingen zijn in belangrijke mate al voorzien bij de begroting of gebaseerd op specifieke raadsbesluiten. In paragraaf 4.3.2 zijn alle mutaties in de reserves opgenomen (zei verloopoverzicht reserves en voorzieningen). De mutaties van reserves zijn vormen van resultaatbestemming die per programma al zijn toegelicht.

Per saldo is er **€ 10,861 mln.** meer gestort in de reserves dan bij de begroting was voorzien en is er voor een bedrag van **€ 11,622 mln.** minder onttrokken aan de reserves dan bij de begroting werd voorzien. De belangrijkste reden voor deze afwijkingen is het niet begrotingstechnisch vertalen van specifieke besluitvorming na vaststelling van de begroting.

Op hoofdposten hebben de volgende afwijkende stortingen en onttrekkingen ten opzichte van de begroting plaatsgevonden. Hieronder wordt in aanvulling op wat bij de programma's is aangegeven, kort op deze posten ingegaan.

bedragen x € 1.000	Stortingen	Onttrekkingen
Specifieke besluitvorming	9.990 N	9.740 N
Technische wijzigingen	871 N	1.882 N
Nieuwe reserves	0 N	0 N
Afwijkingen ten opzichte van begroting	10.861 N	11.622 N
Reeds bij begroting (na wijziging) opgenomen resultaatbestemming	22.645 N	45.701 V
Saldo van reeds in rekening verwerkte resultaatbestemming	33.506 N	34.079 V

Specifieke besluitvorming

In de begroting 2018 is onder de mutaties van de reserves niet in alle gevallen rekening gehouden met specifieke besluitvorming. Zowel voor als na de vaststelling van de begroting heeft besluitvorming

plaatsgevonden betreffende de inzet van reserves. In veel gevallen is er sprake van projecten waarvan de feitelijke bestedingen een doorlooptijd hebben die over de begrotingsjaren heenloopt.

Hierdoor wordt de raming van de inzet bemoeilijkt. Het betreft de volgende posten:

bedragen x € 1.000	Stortingen	Onttrekkingen
Verkiezingen	0 N	2 N
Project veilige kamers	0 N	50 N
Aanpak radicalisering	0 N	125 N
Wervingsfonds acquisitie	0 N	20 N
Evenementenfonds	0 N	10 N
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	0 N	37 N
Intensivering re-integratie	0 N	113 N
Herstructurering MTB	0 N	30 N
Innovatieopdracht samenleven	0 N	231 N
Investeringsfonds duurzame sociale infrastructuur	0 N	261 N
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	0 N	309 N
Decentralisaties sociaal domein	0 N	297 N
Combinatiefunctie	202 N	2 V
Speelvoorzieningen	70 N	516 N
Spreidingsplan Sport	0 N	80 N
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	0 N	95 N
Theater groot onderhoud	39 V	142 N
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	0 N	77 N
Mecc	56 N	0 N
Stedelijke vernieuwing ISV		1.817 N
Krimpgelden regio	0 N	1.655 N
Mobiliteitsfonds	569 N	1.088 N
Achterstallig groot onderhoud verhardingen	0 N	104 N
IBOR walmuren/vestingwerken	250 N	138 V
Vestingvisie	0 N	9 N
Egalisatiereserve riolen	455 N	8 N
Egalisatiereserve afval	614 N	0 N
Reserve I&A	504 N	249 N
Organisatieontwikkeling/frictie	0 N	461 N
WA eigen risico	57 N	113 V
Vruchtboomfonds	230 N	0 N
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	169 V	235 N
Personele frictiekosten overname personeel gem.	0 N	116 N
Valkenburg		
Reserve overloop	7.191 N	1.856 N
	9.990 N	9.740 N

Technische wijzigingen

Dit betreft vooral afwikkeling van de kapitaallasten van productiemiddelen en de saldering van de bedrijfs/egalisatiereserves.

bedragen x € 1.000	Stortingen	Onttrekkingen
Productiemiddelen algemeen	141 V	29 N
Bedrijfs/egalisatiereserves	1.012 N	1.853 N
Totaal	871 N	1.882 N

4.4.4 Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) regelt niet alleen de openbaarmaking van de bezoldiging van topfunctionarissen, maar stelt hier ook een maximum aan. Voorts wordt een maximum gesteld aan de vergoeding wegens beëindiging dienstverband voor topfunctionarissen. Krachtens de WNT worden de gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt als topfunctionarissen van de Gemeente Maastricht. Ook wanneer sprake is van gewezen topfunctionarissen (voormalig topfunctionaris en nog in een andere functie in dienst van de Gemeente Maastricht) geldt deze verplichting tot openbaarmaking.

Topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen en toezichthouders

	De heer P.J. Buijtels	Mevrouw J.L.L. Goossens
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 142.206	€ 89.162
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.555	€ 14.848
<i>Subtotaal</i>	€ 160.761	€ 104.010
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 189.000	€ 189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging 2018	€ 161.761	€ 104.010
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 144.697	€ 91.225
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.337	€ 13.312
Totale bezoldiging 2017	€ 162.034	€ 104.537

Alle bezoldigingen, ook geëxtrapoleerd voor het gehele jaar op basis van een voltijdbetrekking, zijn lager dan het WNT-maximum van € 189.000. Er zijn geen vergoedingen wegens beëindiging dienstverband betaald aan topfunctionarissen groter dan het maximum van € 75.000. Tot slot heeft geen andere functionaris, niet-zijnde een (gewezen) topfunctionaris, binnen de Gemeente Maastricht een bezoldiging hoger dan het WNT-maximum.

lenW	E3	Subsidierегeling sanering verkeerslawaal Subsidierегeling sanering verkeerslawaal Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding t/m jaar T	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 06
			1 BSV 2011157264 Railschemen	€ 56.045	€ 900	€ 0	€ 0	€ 55.545
			2 lenM/BSK-2013/93579 Hertogsingel	€ 8.354	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 lenM/BSK-2013/195013 Stadsboulevard	€ 1.568.596	€ 0	€ 0	€ 1.153.265	€ 0
			4 lenM/BSK-2014/207470 Parkweg	€ 49.416	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail t/m jaar T	Eindverantwoording Ja/Nee
			1 BSV 2011157264 Railschemen	€ 74.784	€ 500	€ 444.113	€ 0	Nee
			2 lenM/BSK-2013/93579 Hertogsingel	€ 8.354	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			3 lenM/BSK-2013/195013 Stadsboulevard	€ 5.033.014	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			4 lenM/BSK-2014/207470 Parkweg	€ 49.416	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2018 Alle gemeenten verantwoord voor (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente L1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente L1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente L6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen), gemeentedeel 2018 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
VWS	H1	Ministeriële regeling heroïnebehandeling Gemeenten	Feitelijke bezetting behandelpaatsen (jaar T) Afspraak Aard controle D1 Indicatornummer: H1 / 01	Feitelijke bezetting behandelpaatsen (jaar T) Realisatie Aard controle D1 Indicatornummer: H1 / 02	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: H1 / 03			
			20	20	€ 561.280			

4.6 Taakvelden

bedragen x € 1.000,-	Lasten		Baten		Saldo		Resultaat
	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	
Taakveld: BESTUUR (0.1)	6.967	2.652	83	31	6.884	2.621	4.263
Taakveld: BURGERZAKEN (0.2)	4.105	4.505	2.498	3.103	1.607	1.402	205
Taakveld: BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)	5.565	6.741	6.044	7.468	-479	-727	248
Taakveld: OVERHEAD (0.4)	52.912	57.699		3.869	52.912	53.830	-918
Taakveld: TREASURY (0.5)	10.351	2.277	10.370	3.529	-19	-1.252	1.233
Taakveld: OZB - WONINGEN (0.61)		0	14.568	14.773	-14.568	-14.773	205
Taakveld: OZB - NIET WONINGEN (0.62)		0	16.286	16.656	-16.286	-16.656	370
Taakveld: PARKEERBELASTING (0.63)	136	0	2.033	8.611	-1.897	-8.611	6.714
Taakveld: BELASTINGEN OVERIG (0.64)	1.036	952	7.261	2.845	-6.225	-1.893	-4.332
Taakveld: ALGEMENE UITKERING EN OVERIGE UITKERINGE GEMEENTEFONDS (0.7)	578	8.763	248.563	259.284	-247.985	-250.521	2.536
Taakveld: OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)	18.254	9.127	19.555	6.543	-1.301	2.584	-3.885
Taakveld: VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)		55		0	0	55	-55
Taakveld: MUTATIES RESERVES (0.10)	22.645	33.506	45.701	34.079	-23.056	-573	-22.483
Taakveld: RESULTAAT VAN BATEN EN LASTEN (0.11)				0	0		
Totaal Taakveld 0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING	122.549	126.277	372.962	360.791	-250.413	-234.514	-15.899
Taakveld: CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	8.055	8.177	289	4	7.766	8.173	-407
Taakveld: OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	6.801	4.862	214	504	6.587	4.358	2.229
Totaal Taakveld 1. VEILIGHEID	14.856	13.039	503	508	14.353	12.531	1.822
Taakveld: VERKEER EN VERVOER (2.1)	23.132	25.565	201	2.799	22.931	22.766	165
Taakveld: PARKEREN (2.2)	5.438	5.318	9.320	2.981	-3.882	2.337	-6.219
Taakveld: RECREATIEVE HAVENS (2.3)	63	19		0	63	19	44
Totaal Taakveld 2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	28.633	30.902	9.521	5.780	19.112	25.122	-6.010
Taakveld: ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	4.075	3.470	334	10	3.741	3.460	281
Taakveld: FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	652	440		0	652	440	212
Taakveld: BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	250	166		0	250	166	84
Taakveld: ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	3.650	3.059	2.050	5.516	1.600	-2.457	4.057
Totaal Taakveld 3. ECONOMIE	8.627	7.135	2.384	5.526	6.243	1.609	4.634
Taakveld: ONDERWUISHUISVESTING (4.2)	4.758	5.430	427	2.335	4.331	3.095	1.236
Taakveld: ONDERWUSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	6.680	8.039	4.395	5.693	2.285	2.346	-61
Totaal Taakveld 4. ONDERWIJS	11.438	13.469	4.822	8.028	6.616	5.441	1.175

bedragen x € 1.000,-	Lasten		Baten		Saldo		Resultaat
	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	
Taakveld: SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	2.404	3.725	138	278	2.266	3.447	-1.181
Taakveld: SPORTACCOMMODATIES (5.2)	8.721	6.653	2.567	2.556	6.154	4.097	2.057
Taakveld: CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTI CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	15.923	15.922	5.187	4.750	10.736	11.172	-436
Taakveld: MUSEA (5.4)	584	516	108	122	476	394	82
Taakveld: CULTUREEL ERFGOED (5.5)	1.368	1.201		7	1.368	1.194	174
Taakveld: MEDIA (5.6)	5.916	6.615	1.387	1.018	4.529	5.597	-1.068
Taakveld: OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	7.855	6.682	50	441	7.805	6.241	1.564
Totaal Taakveld 5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	42.771	41.314	9.437	9.172	33.334	32.142	1.192
Taakveld: SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	9.740	14.485	730	7.876	9.010	6.609	2.401
Taakveld: WUKTEAMS (6.2)	1.727	1.946	332	142	1.395	1.804	-409
Taakveld: INKOMENSREGELINGEN (6.3)	74.446	78.451	67.469	75.415	6.977	3.036	3.941
Taakveld: BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	23.537	27.656	10	618	23.527	27.038	-3.511
Taakveld: ARBEIDSPARTICIPATIE (6.5)	10.636	28.025	2.476	17.789	8.160	10.236	-2.076
Taakveld: MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	28.834	3.364	5.034	953	23.800	2.411	21.389
Taakveld: MAATWERKDIENTSTVERLENING 18+ (6.71)	19.118	51.574	2.814	19.034	16.304	32.540	-16.236
Taakveld: MAATWERKDIENTSTVERLENING 18- (6.72)	164.647	139.089	130.830	125.474	33.817	13.615	20.202
Taakveld: GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	41.347	39.597	2.387	2.683	38.960	36.914	2.046
Taakveld: GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)		17.073		0	0	17.073	-17.073
Totaal Taakveld 6. SOCIAAL DOMEIN	374.032	401.260	212.082	249.984	161.950	151.276	10.674
Taakveld: VOLKSGEZONDHEID (7.1)	7.113	7.507	1.058	1.278	6.055	6.229	-174
Taakveld: RIOLERING (7.2)	8.300	7.941	14.551	14.585	-6.251	-6.644	393
Taakveld: AFVAL (7.3)	12.157	12.714	19.544	21.208	-7.387	-8.494	1.107
Taakveld: MILIEUBEHEER (7.4)	2.626	2.299	68	11	2.558	2.288	270
Taakveld: BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	580	354	583	427	-3	-73	70
Totaal Taakveld 7. VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	30.776	30.815	35.804	37.509	-5.028	-6.694	1.666
Taakveld: RUIJTELIJKE ORDENING (8.1)	6.033	4.470	925	670	5.108	3.800	1.308
Taakveld: GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	7.927	21.842	7.927	21.842	0	0	0
Taakveld: WONEN EN BOUWEN (8.3)	12.742	7.441	4.017	7.062	8.725	379	8.346
Totaal Taakveld 8. VOLKSHUISV., R. O. EN STED. VERNIEUW.	26.702	33.753	12.869	29.574	13.833	4.179	9.654
Totaal	660.384	697.964	660.384	706.872	0	-8.908	8.908

Controleverklaring

Bijlage 1 Samenstelling van het college van B&W

De samenstelling van het college ultimo 2018:

Mw. Annemarie Penn – te Strake

Burgemeester, Algemene en bestuurlijke zaken, waaronder bestuurskracht, integriteit, kabinetszaken en lobby, Europese zaken, (Grensoverschrijdende) samenwerking, Internationalisering, Stedenband Chengdu, Integrale veiligheid en openbare orde, veiligheidshuis, Toezicht en handhaving, Communicatie, Positionering Maastricht, Vergunningen voorbehouden aan de burgemeester, Coördinatie vluchtelingen(opvang)

Mw. Vivianne Heijnen

Economie en Arbeidsmarkt, (Eu)regionalisering, Wonen, Welstand, Vergunningverlening, Sociale innovatie (burgerparticipatie, activering buurten), Smart City, 1^e locoburgemeester

Dhr. Jim Janssen

Personeel en organisatie, Informatiebeleid en informatiesamenleving, waaronder ICT, data-sturing en privacy, Publieke dienstverlening, Beleid inkoop en aanbesteding, Participatie (sociale zaken, participatie- en armoedebeleid, Podium24), Ouderenbeleid, Cultuur, Cultureel erfgoed (behalve monumenten), 2^e locoburgemeester

Dhr. Gert-Jan Krabbendam

Duurzaamheid, waaronder milieu, klimaat en energie, Ruimtelijke ontwikkeling (stadsontwikkeling, landschap, natuur, water, monumenten, archeologie), Mobiliteit, Dierenwelzijn, 3^e locoburgemeester

Dhr. Bert Jongen

Onderwijs, Programma
Studentenstad, Jeugdzorg,
Sport en recreatie, 4^e
locoburgemeester

Dhr. John Aarts

Financiën, Vastgoed,
Hospitality (waaronder
horeca, VVV,
centrummanagement,
Sahot, evenementen),
Kermissen en markten,
Stadsbeheer (incl.
afvalbeleid), 5^e
locoburgemeester

**Mw. Mara de Graaf-van
Haasen**

Wmo, Welzijn,
Gezondheid, Inburgering,
Integratie en zorg voor
vluchtelingen, Diversiteit,
Stedenband El Rama, 6^e
locoburgemeester

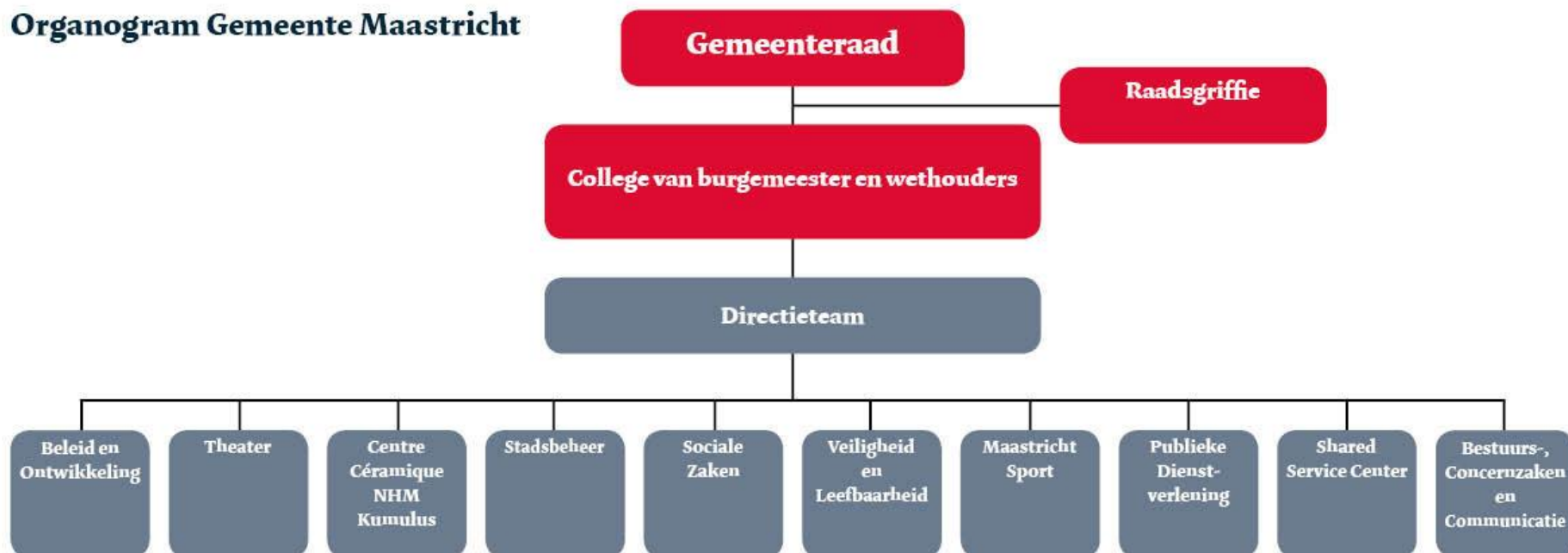

Dhr. Piet Buijtels

Gemeentesecretaris

Bijlage 2 Organisatieschema in 2018

Organogram Gemeente Maastricht

Bijlage 3 Overzicht hercalculatie bouwgrondexploitaties per ultimo 2018

Plan-no.	Plan	Investering per 31.12.2017	Gerealiseerde kosten 2018	Gerealiseerde opbrengsten 2018	Investering per 31.12.2018 zonder winst/verlies-nemingen	Geraamde toekomstige		Geraamd overschot (+) tekort (-) voor winst/verlies nemingen (EW)	winst(+)/verlies(-) neming Algemene Reserve (CW)	Investering per 31.12.2018 na winst/verlies-nemingen	Geraamd overschot (+) tekort (-) na winst/verlies nemingen (EW)	Datum voltooiing/eindwaarde
						toekomstige kosten	Totaal Geraamde toekomstige opbrengsten					
					1	9	15			18	19	20
	BRANDPUNTEN											
	2. Programma Wijkaanpak											
3700 150 00	Brusselsepoort - Winkelcentrum	-	186.329	186.329	-	666.915	666.915	-	-	-	-	2020
3700 220 00	Caberg-Malpertuis	-59.168	57.228	527	-2.467	1.528.428	250.031	-1.275.930	-	-2.467	-1.275.930	2021
3700 458 00	Malberg-Herstructurering	-474.947	327.792	679.220	-826.375	1.251.457	425.082	-	-	-826.375	-	2022
3700 460 00	Mariaberg-Trichterveld	-678.212	5.872	6.036	-678.376	693.450	15.074	-	-	-678.376	-	2020
3700 485 04	Wittevrouwenveld-Essenterrein	2.151.363	30.716	-	2.182.079	700.421	2.082.500	-800.000	-	2.182.079	-800.000	2020
		939.036	607.936	872.111	674.861	4.840.671	3.439.602	-2.075.930	-	674.861	-2.075.930	
	3. Randwyck											
3700 522 00	Randwyck-Ontsluiting	900.585,00	47.186,71	244.564,00	703.207,71	5.596.712,29	6.299.920,00	-	-	703.207,71	-	2023
		900.585	47.187	244.564	703.208	5.596.712	6.299.920	-	-	703.208	-	
	4. Binnenstad overig											
		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	5. A2											
3700 741 00	A2-Bouwgrondexploitatie	-	10.538	10.538	-	377.486	377.486	-	-	-	-	2020
3700 742 00	A2-Verwervingen en tijdelijke exploitatie	-	300.470	300.470	-	336.678	336.678	-	-	-	-	2019
3700 743 00	A2-Verwervingen en tijd.expl. overige objecten	-	39.817	39.817	-	58.281	58.281	-	-	-	-	2019
		-	350.824	350.824	-	772.445	772.445	-	-	-	-	
	7. Maastricht-Valkenburg											
3700 312 00	Geusselt-Bijzondere Doeleinden	5.824.156	314.364	-	6.138.520	7.005.797	7.005.797	-6.138.520	-	6.138.520	-6.138.520	2026
		5.824.156	314.364	-	6.138.520	7.005.797	7.005.797	-6.138.520	-	6.138.520	-6.138.520	
	8. Beatrixhaven											
3700 052 00	Beatrixhaven - SBF terrein	382.079	19.535	-	401.614	671.026	1.072.640	-0	-	401.614	-0	2019
3700 053 00	Beatrixhaven - LHB Middengebied	3.301.564	95.679	86.528	3.310.715	3.368.778	7.027.456	347.963	-	3.310.715	347.963	2020
		3.683.643	115.214	86.528	3.712.329	4.039.804	8.100.096	347.963	-	3.712.329	347.963	
	SUBTOTAAL 1	11.347.420	1.435.524	1.554.027	11.228.917	22.255.430	25.617.860	-7.866.487	-	11.228.917	-7.866.487	
	OVERIGE PLANNEN											
3700 044 00	Hagerhof	-523.279	49.825	-	-473.454	483.822	10.368	-	-	-473.454	-	2019
3700 048 00	Ambyerveld	5.631.356	107.032,82	2.372.664,84	3.365.724	2.167.901	5.124.625	-409.000	-	3.365.724	-409.000	2023
3700 754 10	Hoolhoes	169.328	524.373	-	693.702	2.065.299	2.759.001	-	-	693.702	-	2021
3700 805 00	Bedrijvenpark Maastricht Zuid	4.763.745	1.217.947	1.898.149	4.083.543	13.353.400	19.336.943	1.900.000	786.000	4.869.543	1.114.000	2025
	SUBTOTAAL 2	10.041.150	1.899.179	4.270.814	7.669.515	18.070.422	27.230.937	1.491.000	786.000	8.455.515	705.000	
	GENERAAL TOTAAL	21.388.570	3.334.703	5.824.841	18.898.432	40.325.852	52.848.797	-6.375.487	786.000	19.684.432	-7.161.487	

Voorziening stedelijke programmering plannen in exploitatie per 31 december 2018

9.967.640

11.060.982

1.461.963

Bijlage 4 Overzicht gewaarborgde geldleningen

OVERZICHT VAN DOOR DE GEMEENTE MAASTRICHT GEGARANDEERDE GELDENINGEN AAN INSTELLINGEN OP 1 JANUARI 2019				
INSTELLINGEN	Hoofdsom bedragen x € 1.000	Schuldrestant bedragen x € 1.000	WSW-borging bedragen x € 1.000	Hypotheekrecht bedragen x € 1.000
A. TOEGELATEN INSTELLINGEN				
STICHTING WONEN LIMBURG	12.610	12.610	12.610	0
WONINGSTICHTING SERVATIUS	313.200	313.200	313.200	0
STICHTING WOONPUNT	452.245	444.056	444.056	0
WONINGSTICHTING MAASVALLEI MAASTRICHT	165.926	161.513	161.513	0
	943.981	931.379	931.379	0
B. OVERIGE GARANTIES				
1. VERZORGINGSSECTOR				
STICHTING ENVIDA	2.723	363	0	363
STICHTING ENVIDA	2.723	362	0	362
STICHTING XONAR ZUID LIMBURG	351	30	0	0
STICHTING XONAR ZUID LIMBURG	454	14	0	0
STICHTING XONAR ZUID LIMBURG	590	28	0	0
GEBOUW "3X FACTOREN"	3.857	1.384	0	1.384
	10.697	2.181	0	2.109
2. OVERIGEN				
UNIVERSITEIT MAASTRICHT (NRF)	499	188	0	0
KERKBESTUUR MARTINUSPAROCHIE (NRF)	28	13	0	0
GRUNFELD/VAN DEN BOSCH (NRF)	46	24	0	0
KRUISHERENCOMPLEX (NRF) lening 1	4.300	2.986	0	2.986
KRUISHERENCOMPLEX (NRF) lening 2	4.300	2.763	0	2.763
STG. K.I.M.	681	0	0	0
STG ATELIERS MAASTRICHT / BOEI BV	550	0	0	0
	10.403	5.974	0	5.749
SPECIFICATIE				
A. TOEGELATEN INSTELLINGEN	943.981	931.379	931.379	0
B. OVERIGE GARANTIES				
1. VERZORGINGSSECTOR	10.697	2.181	0	2.109
2. OVERIGEN	10.403	5.974	0	5.749
	965.081	939.534	931.379	7.858

Bijlage 5 Overzicht subsidies

De staat van subsidies is geen verplicht onderdeel van de begroting/rekening. Waar de begroting 2018 de begrote subsidies omvatte, geven we bij rekening een gedetailleerder overzicht van beschikte subsidies compleet met de onderliggende regelingen.

De gemeente Maastricht heeft een structurele subsidierelatie met circa 50 instellingen en verleent daarnaast ongeveer 500 incidentele subsidies per jaar. Het wettelijk kader is vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening Gemeente Maastricht 2015 en de diverse nadere regelingen/verordeningen.

Overzicht structurele 'instandhoudingssubsidies'

Subsidies worden verstrekt op basis van de in de begroting opgenomen programma's. Onderstaand een overzicht van de voorgenomen maximale structurele/instandhouding subsidies plus de beschikte bedragen voor 2018.

Naam instelling	Begroot	Beschikt
<i>Programma 2 – Integrale Veiligheid</i>		
Stichting Halt	€ 61.000	€ 49.860
<i>Programma 3 - Economie en Werkgelegenheid</i>		
Stichting VVV	€ 884.000	€ 884.476
<i>Programma 5&6 - Samenleven</i>		
Adviescommissie CIMM	€ 26.000	€ 23.897
Adviescommissie ASM (seniorenbeleid)	€ 26.000	€ 19.695
Adviescommissie Wmo Raad	€ 36.000	€ 28.160
Adviescommissie Jongerenraad	€ 40.000	€ 31.740
Stichting Radar	€ 26.000	€ 16.880
Stichting RIBW	€ 149.000	€ 147.539
Stichting Impuls	€ 155.000	€ 150.003
Stichting Anti Discriminatie Voorziening (ADV) Limburg	€ 239.000	€ 238.917
Stichting Relim	€ 762.000	€ 554.964
Steunpunt Mantelzorg	€ 776.000	€ 476.786
Stichting Koraalgroep	€ 971.000	€ 971.328
Mondriaan	€ 1.348.000	€ 1.269.262
Leger des Heils	€ 1.405.000	€ 1.342.050
GGD (Gemeenschappelijke regeling)	€ 3.213.000	€ 3.577.291
Kindgebonden financiering	€ 2.221.000	€ 1.631.476
Xonar Vrouwenopvang	€ 2.278.000	€ 2.006.742
Stichting Envida	€ 2.572.000	€ 3.120.500
Stichting Trajekt	€ 7.507.000	€ 7.507.766
<i>Programma 8 - Kunst en Cultuur</i>		
Stichting Sint Nicolaas Maastricht	€ 2.100	€ 2.069
Stichting Hogeschool Zuyd	€ 3.000	€ 0
Stichting Oranje Comite Maastricht	€ 5.100	€ 5.172
Stichting Studium Chorale Maastricht	€ 6.000	€ 6.378
Bestuur Nederlandse Bachvereniging	€ 7.000	€ 7.368
Stichting Viewmaster	€ 11.000	€ 1.202
Stichting Bruis/bijdrage popfestival (Muziekgieterij)	€ 62.000 ⁴	€ 61.755
Stichting Grafische Ateliers Maastricht	€ 16.000	€ 15.945
Stichting Fashion Clash	€ 21.000	€ 21.049

⁴ De helft van de subsidie wordt gedekt via programma 5&6.

Stichting L Art pour elkaar	€ 31.000	€ 30.075
Stichting Project Sally Maastricht	€ 26.000	€ 26.312
Theatergroep Hoge Fronten	€ 26.000	€ 26.312
Stichting Jazz Maastricht	€ 37.000	€ 37.205
Stichting Uit- Het Parcours	€ 42.000	€ 42.099
Jan van Eijck Academie	€ 52.000	€ 51.989
Stichting Intro	€ 45.000	€ 44.802
Stichting Via Zuid Maastricht	€ 53.000	€ 52.624
Stichting Opera Zuid	€ 80.000	€ 79.725
Stichting Nederlandse Dansdagen	€ 84.000	€ 84.198
Stichting Ateliers Maastricht (beeldende kunst)	€ 100.000	€ 99.806
Stichting Musica Sacra	€ 105.000	€ 105.247
Nederlandse Architectuurinstituut / Bureau Europa	€ 164.000	€ 163.627
Toneelgroep Maastricht	€ 177.000	€ 177.326
Marres – Maastricht	€ 196.000	€ 163.627
Stichting Lumière Maastricht	€ 331.000	€ 330.729
Philharmonie Orkest Zuid Nederland	€ 213.000	€ 213.073
Muziekgieterij	€ 374.000	€ 373.891
Stichting Kabelomroep Zuid Limburg (RTV Maastricht)	€ 406.000	€ 406.114
Regionaal Historisch Centrum Limburg	€ 905.000	€ 905.399
Cinde Sud	€ 26.000	€ 26.312
Docfest	€ 26.000	€ 26.312
<i>Programma 14 - Natuur, Milieu en Afval</i>		
Stichting Kinderboerderij De Wieringerberg	€ 4.100	€ 15.143
Stichting Dierenambulance	€ 17.000	€ 0
Stichting Daalhoeve	€ 46.000	€ 44.274
Dierenasiel (Eugène Gebhard)	€ 82.000	€ 69.535
Stichting Centrum Natuur en Milieu Educatie	€ 511.000	€ 532.474

Overzicht activiteiten subsidies en subsidieplafonds

	Naam regeling	Doel	Doelgroep/subsidieplafond
A	Subsidieregeling “Bewegen chronisch zieken”	Meer chronisch zieken in staat stellen om aan bewegingsactiviteiten deel te nemen.	Verenigingen en stichtingen <i>Subsidieplafond: € 15.000</i> Uitgaven: € 11.534
B	Subsidieregeling “Lokaal Educatieve Agenda”	Gericht op het verbeteren van de onderwijsinfrastructuur in relatie tot en in afstemming met relevante gemeentelijke beleidsthema’s.	Schoolbesturen primair onderwijs. <i>Subsidieplafond: € 200.000</i> Uitgaven: € 168.000
C	Subsidieregeling “vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg” Basissubsidies	Basissubsidie gericht op het realiseren/behouden van een basis van vrijwilligersorganisaties als fundament van de sociale infrastructuur. Aanvullend op de basis-subsidie kunnen vrijwilligersorganisaties via tenders activiteitensubsidies aanvragen	Vrijwilligersorganisaties Maastricht <i>Subsidieplafond € 961.557</i> Uitgaven: € 1.072.046
D	<i>Flexibele subsidies</i>	Vrijwilligersorganisaties kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten gericht op het	Vrijwilligersorganisaties Maastricht

	Tenderregeling 1 "Diversiteit en Integratie" Flexibele subsidies	verkrijgen van ruimte en het stimuleren van nieuwe initiatieven in de samenwerking tussen organisaties gericht op de doelstellingen van programma 4-5-6.	<i>Subsidieplafond € 407.000 (voor D t/m G)</i> <i>Subsidieplafond: € 100.000</i> Uitgaven: € 37.427,73
<i>E</i>	<i>Flexibele subsidies</i> Tenderregeling 2 "Positieve Gezondheid" Flexibele subsidies	Vrijwilligersorganisaties kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten gericht op het verkrijgen van ruimte en het stimuleren van nieuwe initiatieven in de samenwerking tussen organisaties gericht op de doelstellingen van programma 4-5-6.	Vrijwilligersorganisaties Maastricht <i>Subsidieplafond: € 100.000</i> Uitgaven: € 54.450
<i>F</i>	<i>Flexibele subsidies</i> Tenderregeling 3 "Weerbaar opvoeden, competenties jongeren versterken" Flexibele subsidies	Vrijwilligersorganisaties kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten gericht op het verkrijgen van ruimte en het stimuleren van nieuwe initiatieven in de samenwerking tussen organisaties gericht op de doelstellingen van programma 4-5-6.	Vrijwilligersorganisaties Maastricht <i>Subsidieplafond: € 100.000</i> Uitgaven: € 59.150,-
<i>G</i>	<i>Flexibele subsidies</i> Tenderregeling 4 "Samen voor de stad" Flexibele subsidies	Vrijwilligersorganisaties kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten gericht op het verkrijgen van ruimte en het stimuleren van nieuwe initiatieven in de samenwerking tussen organisaties gericht op de doelstellingen van programma 4-5-6.	Vrijwilligersorganisaties Maastricht <i>Subsidieplafond: € 100.000</i> Uitgaven: € 52.871
<i>H</i>	<i>Subsidie bewonersinitiatiefgeldten voor buurten</i>	Het verbeteren van de eigen woon- en leefomgeving	Bewoners en bewonersgroepen <i>Subsidieplafond € 75.000</i> Uitgaven: €14.960
<i>I</i>	<i>Subsidie Opvoeding en Ontwikkeling (op basis van subsidieregeling professionele instellingen)</i>	Deze regeling is bedoeld voor professionele instellingen ter subsidiëring van versterking van de voorkant en innovatie van het systeem om tijdig (ernstige) problematiek te signaleren en hiervoor passende ondersteuning en hulp in te zetten.	Professionele instellingen op het gebied van opvoeding en ontwikkeling <i>Subsidieplafond € 598.000</i> Uitgaven: € 591.779

J	Regeling "subsidie Amateurkunsten" Structurele subsidies cultuurparticipatie	Betreft structurele (boekjaar)subsidies aan harmonieën, fanfares, koren en toneelverenigingen die voldoen aan de eisen in de regeling t.a.v. gekwalificeerde leiding, lidmaatschap erkende bond, jaarlijks openbaar optreden. Subsidiebedrag mede afhankelijk van ledenaantal. Verenigingen die onder deze regeling vallen, kunnen hiernaast geen projectsubsidies aanvragen (zie hieronder)	Verenigingen <i>Subsidieplafond € 319.000</i> Uitgaven: € 297.129
K	Regeling "subsidie Amateurkunsten" Projectsubsidies	Projectsubsidies ten behoeve van amateurkunstacktiviteiten, NIET zijnde activiteiten van verenigingen die onder de structurele (boekjaar) subsidieregeling vallen. Wordt getoetst op: kwaliteit, Innovatie en participatie.	Verenigingen en stichtingen die geen structurele subsidie (zie hierboven) ontvangen. <i>Subsidieplafond € 28.000</i> Uitgaven: € 28.854
L	beleidsregels 'beeldende kunst en vormgeving" Project subsidies beeldende kunsten	Het versterken van het produktieklimaat en het vergroten van het cultuurbereik binnen de sector Beeldende Kunst en Vormgeving.	<i>Subsidieplafond € 24.000</i> Uitgaven: € 29.000,-
M	Innovatieagenda cultuur	Betreft een subsidieregeling voor innovatieve projectideeën, als onderdeel van de Innovatieagenda Cultuur. Criteria waarop wordt getoetst: - Vernieuwing cultuurpraktijk. - Impact op het publiek. - Verbindingen met de internationale omgeving. - Vergroten zichtbaarheid van cultuur.	<i>Subsidieplafond 2017-2018: € 250.000</i> Uitgaven: € 225.502
N	Diverse Evenementensubsidie jongerenparticipatie	Gericht op het stimuleren en versterken van samenkracht in de maatschappij met name onder jongeren. Inhoudelijke onderlegger is de nota DDDjongerenpodium.	<i>Subsidieplafond € 135.000</i> Uitgaven: € 68.273

	Organisatie	Bedrag
A	Samen Verder Limburg Beter Brein	€ 277
	Stichting Hart in beweging Mergelland	€ 296
	Stg. Therapeutisch Sporten Maastricht	€ 3.609
	MGS Sportvereniging	€ 629
	Bechterew Oefen en Belangenvereniging	€ 521
	Maastricht Sport	€ 6.200

B	Vereniging Suringar Maastricht	€ 12.000
	Mosalira	€ 96.000
	Stg. Smart Limburg	€ 6.000
	Stg. Pallas	€ 6.000
	Stichting Kom Leren	€ 48.000
C	Stg. Senior Centraal	€ 40.000
	Stichting Handicap en Seksualiteit	€ 1.200
	Stichting Geinen Daank	€ 5.580
	Stichting 't Gilde Maastricht	€ 8.000
	Protestantse Gem.Maas-Heuvelland	€ 560
	R.K. Parochie St. Christoffel en H.Ha	€ 1.392
	Kerkbestuur Sint Petrus Banden	€ 2.000
	H. Monulfus en Gondulfes	€ 1.500
	H. Lambertus	€ 2.180
	R.K. Kerkbestuur de Vier Evangelisten	€ 1.937
	Ned.Isr. Hoofd Synagoge Limburg	€ 560
	R.K. Parochie San Salvator	€ 2.800
	Stg. Vier het Leven	€ 3.000
	Stg. Wij Senioren	€ 17.900
	Stichting WAO/AAW Groep Maastricht	€ 1.400
	Stg. Samen Onbeperkt	€ 19.500
	Stichting 't Gilde Maastricht	€ 3.000
	Stichting Code 043	€ 160.000
	Stg. Ouderen Sociëteit Belfort	€ 1.112
	COC Limburg	€ 5.440
	Stg. Kenniscentrum Empowerment	€ 75.035
	Scouting St. Gerlach	€ 14.968
	Scouting H. Dunant-F. Nightingale	€ 14.394
	Scouting Titus Brandsma	€ 6.549
	Scouting Sint Theresia	€ 8.000
	De Eburonen Scoutinggroep	€ 5.200
	Scouting Amby	€ 12.837
	Scouting Anne Frank - St. Jan Heer	€ 9.226
	Stichting Jeugdwerk de Maaskluivers	€ 4.121
	Vereniging Scouting Fons Olterdissen	€ 10.076
	Stichting Waterscouting Jan van Gent	€ 13.111
	De Gordiaanse Knoop	€ 923
	Maastrichtse Alevitisch Bektasische	€ 19.585
	Algemene Chinese Vereniging	€ 1.450
	Stichting Turks Centrum Tevhid	€ 20.232
	Circolo Sardegna	€ 5.861
	Stg. Moetiara Maloekoe	€ 34.984
	Stichting Ragweek	€ 1.438
	Stichting Cultuur sur Place	€ 22.295
	Armeense Stichting ANI	€ 7.200
	ZijActief Amby	€ 532
	Hobbyclub de Knutseleer	€ 2.200
	Stg. LEFteam	€ 20.000
	Smile To The Future	€ 10.330
	K.B.O. afd. Onder de Bogen	€ 457
	KBO St Marinus	€ 300
	Bejaardenbond Heer / Scharn	€ 362
Stg. WE Connect	€ 3.750	
Stg. Vorkje Prikken	€ 20.000	
KBO-afdeling Senioren Koepelwijk	€ 1.479	
Bejaarden- en invalidenver. Limmel	€ 400	
RK Damesvereniging Nazareth	€ 351	
De Sjlaaimetten Bejaarden Vereniging	€ 383	
Bond van Ouderen en Invaliden te Mal	€ 900	
Stg. Scouting Maastricht-West	€ 22.064	

	Stg. Sphinx Stichting Jeugdwerk Pottenberg BSCM afdeling Heugem-Randwijck Stg. Veur Elkaar Stichting Het Verbond Stichting Dienst ZorgSaam Mtr/Steunpunt Mantelzorg Stg Toon Hermans Huis Stg. RIBW HenM Stichting in de Rooden Leeuw Stg. Omgaan met Angst Humanitas Humanitas Resto Van Harte SGL Slachtofferhulp Ned. Regio Zuidoost	€ 18.000 € 7.341 € 441 € 4.500 € 15.000 € 32.880 € 12.160 € 61.000 € 66.393 € 34.634 € 7.858 € 43.867 € 24.000 € 26.000 € 41.527 € 26.388
D	Stg. Shekinah - help the needy ZVV Hazendans SC Jekerdal Stg. Aman Iman Stg. Vorkje Prikken Stg. Stadsnomade	€ 7.000 € 2.500 € 9.750 € 1.377 € 9.300 € 7.500
E	Koffie Inloop Belletsa Buurtplatform Belfort - Daalhof Stg buurtplatform Heer-Maastricht Stg. Lotgenotengroep Autisme Limburg Buurtplatform Campagne Stg. Bureninitiatief Kinderboerderij de Heeg Stg. Kenniscentrum Empowerment Stichting Het Verbond Stg. Vier het Leven De Limbo Wheelers Stg. Vorkje Prikken	€ 3.000 € 1.000 € 3.000 € 9.950 € 2.000 € 3.000 € 4.000 € 8.000 € 7.500 € 3.000 € 3.000 € 7.000
F	Stg. Ouders voor Ouders Stg. Feel Good Connected Resto Van Harte Stg. Buurtplatform Wittevrouwenveld Stg. Vibes Stg. Buurtnetwerk Veer Zien Malberg Stichting 't Gilde Maastricht	€ 10.000 € 10.000 € 10.000 € 4.850 € 9.550 € 10.000 € 4.750
G	Stg. Aangenaam Wolder Campagne Stg. Huisvesting MVB Stg. Sjaander Broonk Vrienden van De Merici Maastricht Vereniging Buurtraad Borgharen Resto Van Harte Koninklijke Harmonie van Maastricht Stichting Code 043 Stichting 360 Zuid	€ 1.100 € 2.000 € 2.500 € 4.000 € 6.000 € 10.000 € 7.500 € 9.771 € 10.000
H	Service van Envida Stichting MVV M.J. Wiersema Koninklijke Harmonie van Maastricht Kinderboerderij de Heeg Huize Maasveld Huize Maasveld Stg. Feel Good Connected vv SCM Stg. MosaLira primair onderwijs	€ 750 € 2.000 € 2.000 € 2.000 € 2.000 € 750 € 500 € 2.000 € 1.000 € 1.000

	Mannen van 80	€ 960
I	Stichting Trajekt	€ 351.841
	GGD Zuid-Limburg	€ 136.097
	Maastricht Sport	€ 25.202
	Multisignaal	€ 48.639
	Stichting Buurtbemiddeling	€ 30.000
J	Stem des Volks	€ 2.368
	Gemengd Koor Sjantee Scharn	€ 1.885
	Zangkoor Don Bosco	€ 1.791
	Stg. LJSO Amikejo	€ 4.892
	Scala Accordeonvereniging	€ 2.647
	Symfonieorkest Avanti	€ 3.660
	Fanfare St. Martinus	€ 6.241
	Fanfare Concordia	€ 3.689
	Fanfare Sint Cornelius	€ 8.043
	Fanfare St. Hubertus	€ 5.205
	Sint Servatius fanfare	€ 8.412
	Garderizzjemint de Kachelpiepers	€ 5.589
	Harmonie kunst door Oefening	€ 8.900
	Harmonie Sint Petrus en Paulus	€ 15.367
	R.K. Harmonie St.Caecilia	€ 4.977
	Harmonie Heer Vooruit	€ 10.037
	Harmonie St. Michael	€ 10.155
	Harmonie Sint Pieter 1890	€ 6.058
	Harmonie Sint Walburga	€ 9.857
	Harmonie Wilhelmina Wolder	€ 10.937
	Jeugddrumband WVV '28	€ 2.836
	Koninklijke Harmonie van Maastricht	€ 6.924
	Koninklijke Harmonie Heer	€ 7.389
	Mestreechter Fanfaar Sint Jozep	€ 4.745
	Mixed Harmony Maastricht	€ 4.650
	Stg.Senioren Muziek Maastricht	€ 4.428
	Ouderenkoor Ouch Joonk Gewees	€ 2.048
	Stg.Trichtse Verkennerband	€ 8.957
	R.K. Wieker Fanfare Sint Franciscus	€ 7.479
	Maastrichtse Twirling Stars	€ 1.395
	Stichting Symfonie Orkest Arka	€ 5.764
	Universiteitsconcert	€ 7.048
	Segura Escola de Samba Maestricht	€ 4.215
	2 Enjoy Vocal Group	€ 2.240
	Senioren Drumband Mestreech	€ 3.310
	Zaat Hermenie de Katerjach	€ 3.916
	Gemengde Zangvereniging Crescendo	€ 2.541
	Ghesellen van den Sanck	€ 1.589
	Jongerenkoor Catotsh	€ 1.259
	Koninklijke Sint Caeciliakoer Heer	€ 3.354
	KZV Mastreechter Staar	€ 3.424
	Vriendenkoor Eindrach	€ 2.988
	Lingua e Musica	€ 1.544
	Stem des Volks	€ 2.200
	Maos en Neker	€ 2.710
	Kamerkoor Quartna	€ 1.589
	Mestreechter Operette Vereniging	€ 1.869
	Vocal Group Odeon	€ 1.327
	Zangvereniging de Looier Twie	€ 2.048
	Chapeau	€ 2.091
	Toonkunstkoor Maastricht	€ 2.157
	La Muze	€ 1.986
	Mannenzanggroep Wieker Hofzengers	€ 1.461
	Kinderkoor Sjamaes	€ 2.338

	Zangkoor l'Esperance	€ 1.697
	Stg. Ouderen Societeit Belfort	€ 3.247
	Joagkoer de Kinderkopkes	€ 1.556
	Mestreechter Gelegenheidskoer	€ 1.932
	Vrouwenkoer Femmeuse	€ 1.603
	Vocal Group Celebrations	€ 1.791
	Mannenkoer Borgharen	€ 2.914
	Stichting Kimogo/Vivas	€ 1.848
	Stg. Jeugdkoer de Beltoontjes	€ 1.791
	Musicalkoer Maastricht	€ 1.264
	Stg. Volle Petaj	€ 3.106
	Universteitskoer Maastricht	€ 3.653
	Zangkoer Ascension	€ 2.184
	Les Philfolles	€ 2.249
	ENCI-koer Maastricht	€ 2.179
	Stg. SMC Maastricht	€ 1.739
	Vocalgroup Mes Amie	€ 2.617
	Toneelvereniging de Vriendenkring	€ 1.890
	Toneelvereniging Accent	€ 1.890
	Toneelgroep Blik	€ 1.890
	Stichting Toneelgroep Maastricht 46	€ 1.890
	Toneelvereniging Alles is Drama	€ 1.890
	Vereniging Buurttheater Mariaberg	€ 1.890
	Stg. Pakhuis	€ 1.890
K	Vereniging het Graf van St. Servaas	€ 5.500
	Stg. Festivals Limburg	€ 7.500
	Stichting Popmuziek Limburg	€ 1.000
	Stg. LJSO Amikejo	€ 2.000
	Symfonieorkest Avanti	€ 3.000
	Vereniging Buurttheater Mariaberg	€ 5.471
	Stg. Aangenaam Wolder Campagne	€ 883
	Stichting Grote Sociëteit Jeugd & Cultuur	€ 3.500
L	Subsidie BKV Jan van Eyck	€ 28.567
M	Stg. Moetiara Maloekoe	€ 5.000
	Stg. Taartrovers festival	€ 7.500
	J. Hilterman	€ 5.000
	Stichting Maastricht in Dialoog	€ 7.500
	Harmonie Sint Petrus en Paulus	€ 2.500
	Stichting Het Verbond	€ 2.500
	Stg. PEM	€ 7.500
	Stg. Dutch Design Desk Europe	€ 10.000
	Stg. Vocallis	€ 5.000
	Stg. WE Connect	€ 5.000
	Toneelgroep Maastricht	€ 7.500
	Stg. Klinkend Erfgoed Nederland	€ 10.000
	Stg. Project Sally	€ 10.000
	D. Schreurs	€ 5.000
	Stg. Kooracademie Maastricht	€ 5.000
	Rene Holten Industrial Design	€ 7.500
	Buurtplatform Argus Statenkwartier	€ 2.500
	Stg. Limburgse Koorschool Kokoz	€ 5.000
	Mosasaurusfilm	€ 5.000
	Stg. Golden Joinery	€ 2.500
	Stg. Via Zuid	€ 5.000
	Stichting Jazz Maastricht	€ 7.500
	Stg. Tout Maastricht	€ 10.000
	Stg. Marres	€ 5.000
	Jan van Eijck Academie	€ 7.000
	Stg. Taartrovers festival	€ 5.000
	Stg. Take Twee	€ 2.500

	Viva con Agua	€ 10.000
	Stichting Muziek en Theater	€ 7.500
	Stichting Muziek voor een Leven	€ 5.000
	Stg Stadsnomade	€ 10.000
	J.F. Wijck	€ 5.000
	J.J.M. Heuvelmans	€ 1.002
	Hogeschool Zuyd	€ 5.000
	Stichting Jaarboek Maastricht	€ 10.000
	Subsidie Lokerman boek	€ 2.500
	Subsidie Shropshire cantate	€ 2.500
	Subsidie Landbouw org sideshow	€ 2.500
	Subsidie Embracing exchange DDX	€ 5.000
N	Flexe Kerels	€ 10.000
	Stg. Mondiaal Maastricht	€ 15.000
	Stg. Tout Maastricht	€ 10.000
	Stg. Sinterklaas aan de Maas	€ 2.000
	Bijdrage P8 (Popfestival)	€ 31.273

Bijlage 6 Overzicht EU-subsidies

Overzicht Maastrichtse projecten die medegefinancierd worden met Europese middelen per ultimo 2018

Interreg-programma Noordwest Europa, Interreg IVB 2007-2013

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
RoCK, lightrail Vlaanderen-Maastricht (met De Lijn)	€ 2.700.000	50%	€ 1.350.000

Trans Europese Netwerken programma (TEN-T) 2007-2013

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Ondertunneling A2-traverse, deelproject van de totale investeringsopgave (2012)	€ 50.000.000	10%	€ 5.000.000

Europees Sociaal Fonds 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Onderzoek duurzame inzetbaarheid Stadsbeheer en Maastricht Sport (beschikking 5 januari 2015) (ESF Duurzame inzetbaarheid)	€ 20.000	50%	€ 10.000

URBACT III 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Freight TAILS, 1e fase (internationaal consortium o.l.v. Westminster, partnerbudget Maastricht)	€ 8.850	70%	€ 6.195

Europees EFRO-programma OP Zuid-Nederland 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Slimmer en beter naar nul op de meter	€ 164.844	35%	€ 57.695

Interreg-programma Vlaanderen-Nederland, Interreg VA 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
2B Connect (thema: biodiversiteit)	€ 590.400	50%	€ 295.200
See2Do! (thema: duurzaamheid)	€ 252.181	46%	€ 116.695
Grensformatiepunt	€ 187.875	50%	€ 93.937

Interreg-programma Euregio Maas-Rijn , Interreg VA 2014-2020

Terra Mosana (cultureel erfgoed)	€260.018,45	50%	€130.009,22
----------------------------------	-------------	-----	-------------

Interreg-programma North-West Europe 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Ace Retrofitting (thema: duurzaamheid)	€ 408.517	60%	€ 245.110

Bijlage 7 Stand van zaken burgerinitiatieven

Sinds 2004 is het mogelijk om in Maastricht een burgerinitiatief in te dienen. Een burgerinitiatief is een verzoek van een groep inwoners om een plan of ontwikkeling op de agenda van de raad te zetten. Voorbeelden zijn: de bouw van een jeugdthuis, het plaatsen van een bank waar ouderen kunnen samenkomen, het opzetten van een nieuw museum of een mooi pand de monumentenstatus geven. Voor een gemeentebreed voorstel geldt dat minstens 300 mensen het burgerinitiatiefvoorstel moeten ondersteunen. Deze mensen zijn kiesgerechtigd. Gaat het om een buurtgericht voorstel, dan moeten 100 mensen het ondersteunen. Zij moeten wel wonen in de buurt waar het voorstel over gaat. Afspraak tussen college en raad is dat het college de raad via de Planning & Control documenten informeert hoe raadsbesluiten gekoppeld aan een burgerinitiatief zijn opgepakt. In deze bijlage is de stand van zaken per 31 december 2018 weergegeven.

Burgerinitiatief Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen

Op 14 juni 2011 is het burgerinitiatief "Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen" namens de werkgroep Tapijnkazerne overhandigd aan de burgemeester vanuit zijn rol als voorzitter van de raad. De volgende beslispunten staan hierin vermeld:

Het kazerneterrein gaat volledig deel uitmaken van het park

Enkel de waardevolle (monumentale) gebouwen worden behouden

Hierin wordt een variëteit aan (binnenstad)-functies gehuisvest waaronder de universiteit

De wandel- en fietsverbinding met het Jekerdal, onderlangs de Jeker wordt hersteld.

De raad heeft bij amendement besloten beslispunt c. te schrappen en beslispunt d. te vernummeren tot c. met als overweging "dat het niet mogelijk is om beslispunt c. te honoreren omdat de voorwaarden en omstandigheden waaronder de Tapijnkazerne kan worden aangekocht niet bekend zijn" en "de gemeente naar de burgers toe eerlijk willen zijn over hetgeen wel en niet tot de mogelijkheden behoort".

Stand van zaken per 31-12-2018

Zie project Tapijnkazerne in programma 10 Stadsontwikkeling.

Buurt-Burgerinitiatief Trichterveld

Op 8 juli 2014 heeft de raad het ontvangen buurt-burgerinitiatief Trichterveld inhoudelijk behandeld. Verzoek aan de raad is het college opdracht te geven met Maasvallei in overleg te treden over:

- Respectering en instandhouding van de met de bewoners afgesloten convenant en de uitvoering daarvan.
- Het leveren van maatwerk aan en in overleg met de bewoners van de huidige huurwoningen.
- Het resultaat van het overleg tussen college en Maasvallei terug te koppelen met de indieners van dit burgerinitiatief en met de gemeenteraad.

De raad is akkoord gegaan met alle beslispunten van dit voorstel.

Verder is er een amendement ingediend op 8 juli 2014 door PvdA, D66, SBM, SP, SPM, CDA en GroenLinks. Hierin is gevraagd om de beslispunten van het raadsvoorstel (zoals hierboven omschreven) te wijzigen in:

Het college van burgemeester en wethouders vanuit een toezichthoudende rol zullen toezien dat naast de verplichtingen uit het sociaal plan maatwerk zal leveren aan de 17 huishoudens die gedwongen moeten verhuizen door het aangepaste plan voor Trichterveld.

Dat wat de gemeenteraad betreft het maatwerk de volgende zaken zijn:

Een zo vloeiend mogelijke overgang naar de nieuwe woning zonder tussenverhuizing. Bewoners die in Trichterveld willen blijven kunnen zonder tussenverhuizing in hun nieuwe woning trekken.

Indien burens in de toekomstige situatie naast elkaar willen wonen dan zal Maasvallei zich daarvoor inspannen binnen de mogelijkheden van het plan en de huurders.

Er zal financieel maatwerk geleverd worden, zodat de woonlasten passen bij de financiële mogelijkheden en het inkomen van de huurder.

Bewoners met een WMO-indicatie krijgen, als zij dat willen, een gelijkvloerse woning aangeboden in Trichterveld. Hierbij zal het financiële maatwerk zoals genoemd in beslispunt 2c ook geleverd worden. Het aanvragen en begeleiden van WMO-trajecten voor bewoners.

Het aanvragen van huurtoeslag voor bewoners.
Het regelen van de verhuizing in organisatorische zin.
Het begeleiden van bewoners bij werkzaamheden in of aan de nieuwe of huidige woning.
Het adviseren en ondersteunen van bewoners om de energielasten en daarmee de woonlasten te beperken.
Het ondersteunen van bewoners met een bruikleenovereenkomst of tijdelijk huurcontract bij het vinden van een nieuwe woning.
Tijdige communicatie naar bewoners met een bruikleenovereenkomst dan wel tijdelijk huurcontract over wanneer de overeenkomst opgezegd zal worden.
Waar mogelijk worden bruikleenovereenkomsten omgezet in tijdelijke huurcontracten indien de bewoners dat zelf wensen.
Binnen de kaders van het gewijzigde plan voor Trichterveld en het maatwerk zal Maasvallei regelmatig overleg voeren met de bewonersbelangenvereniging van Trichterveld.
De raad heeft het ingediende amendement tijdens de vergadering op 8 juli 2014 aangenomen.

Stand van zaken per 31-12-2018

De woningen rondom de Floresstraat zijn opgeleverd. Nieuwbouw van 8 woningen aan de Celebesstraat loopt en oplevering is voorzien in mei 2019. Ook de nieuwbouw van 16 woningen rond de Madoerastraat loopt en oplevering is voorzien in mei/juni 2019. De noodzakelijke verhuizingen zijn allen conform maatwerkafspraken afgestemd en overeengekomen. Het betreft nog herhuisvesting van 3 huishoudens aan de Celebesstraat en 3 huishoudens met een WMO-indicatie die wachten op het beschikbaar komen van een toegekende passende nieuwbouwwoning binnen Trichterveld. Sloop van 25 woningen rond Bataviaplantsoen/Molukkenstraat/ straat loopt nu. De realisatie van deze koopwoningen wordt gestart in de zomer 2019 met een verwachte oplevering voorjaar 2020. Hierbij is er nog 1 huishouden met een WMO-indicatie dat wacht op inhuizing in de toegekende passende nieuwbouwwoning in Trichterveld. Zoals eerder gemeld verwacht Maasvallei in het najaar 2019 te starten met de sloop van de laatste 26 woningen (rond Borneostraat). Start nieuwbouw van dit deel is voorzien voorjaar 2020 met een beoogde oplevering voorjaar 2021. Maasvallei blijft bewoners informeren met nieuwsbrieven. En indien gewenst kan een afspraak worden gemaakt met de woonconsulente.

Bijlage 8 Financieel productenoverzicht

Programma	Product	Portefeuillehouder	Organisatieonderdeel
Programma 1	Bestuur en dienstverlening		
	Bestuur	Burgemeester	BCC
	Bestuurlijke en (eu-)regionale samenwerking	Burgemeester	B&O-Ruimte/BCC
	Raad (incl. griffie)	Burgemeester	BCC
	Concernzaken	Weth. Aarts / Janssen	BCC
	Voormalig personeel	Weth. Janssen	BCC
	Publieke dienstverlening	Weth. Janssen	BCC/PD
Programma 2	Veiligheid		
	Veilige woon- en leefomgeving	Burgemeester	V&L / B&O
	Bedrijvigheid en veiligheid	Burgemeester	V&L
	Jeugd en veiligheid	Burgemeester	V&L / B&O
	Fysieke veiligheid	Burgemeester	V&L / B&O
	Integriteit en veiligheid	Burgemeester	V&L
Programma 3	Economie en werkgelegenheid		
	Economische kaderstelling	Weth. Heijnen	B&O-Economie
	(Internationale) kenniseconomie	Weth. Heijnen	B&O-Economie
	Economische structuurversterking	Weth. Heijnen	B&O-Economie / BCC
	Economie en werkgelegenheid: B&O algemeen	Weth. Heijnen	B&O-Economie
	Vrijtijdseconomie	Weth. Aarts / Heijnen	B&O-Economie
	Europeanisering, subsidies en netwerken	Weth. Heijnen	BCC
Programma 4	Sociale zekerheid en re-integratie		
	Werk	Weth. Janssen	B&O-Sociaal/SZ
	Inkomen	Weth. Janssen	B&O-Sociaal/SZ
	Zorg/bijzondere bijstand	Weth. Janssen	B&O-Sociaal/SZ
	IOAW/IOAZ/BBZ	Weth. Janssen	SZ
	Inburgering excl. educatie	Weth. De Graaf-Van Haasen	SZ
	Kinderopvang	Weth. Jongen	SZ
Programma 5 en 6	Samenleven		
	Maatschappelijke Participatie	Weth. De Graaf-Van Haasen	B&O-Sociaal
	Informatie & Advies en Cliëntenondersteuning	Wethouders Jongen /De Graaf-Van Haasen	B&O-Sociaal
	Ondersteuning vrijwilligers & Informele Zorg	Weth. De Graaf-Van Haasen	B&O-Sociaal
	Opvoeding & Ontwikkeling	Weth. Jongen	B&O-Sociaal
	Gezondheidszorg	Weth. De Graaf-Van Haasen	B&O-Sociaal
	Opvang & Onderdak	Weth. De Graaf-Van Haasen	B&O-Sociaal
	Gezondheid	Weth. De Graaf-Van Haasen	SZ
	Passende ondersteuning	Weth. De Graaf-Van Haasen	B&O-Sociaal
	WMO	Weth. De Graaf-Van Haasen	B&O-Sociaal
	WMO beschermd wonen	Weth. De Graaf-Van Haasen	B&O-Sociaal
	WMO begeleiding	Weth. De Graaf-Van Haasen	B&O-Sociaal
	Jeugdhulp	Weth. Jongen	B&O-Sociaal
	Beleidsontwikkeling en vernieuwing	Wethouders Jongen /De Graaf-Van Haasen	B&O
	Verbeteren integratie en participatie	Weth. De Graaf-Van Haasen	BCC
Programma 7	Sport en recreatie		
	Sport en recreatie algemeen	Weth. Jongen	B&O-Sociaal / Sport
	Binnensport	Weth. Jongen	Sport
	Buitensport	Weth. Jongen	Sport
	Speelvoorzieningen	Weth. Jongen	Sport
	Sportaccommodaties	Weth. Jongen	B&O
	Geusseltbad	Weth. Jongen	Sport
	Sport- en bewegingsstimulering	Weth. Jongen	Sport
Programma 8	Kunst en cultuur		
	Cultuurparticipatie	Weth. Janssen	B&O-Economie
	Cultureel erfgoed en culturele identiteit	Weth. Janssen	B&O-Economie
	Productieklimaat	Weth. Janssen	B&O-Economie
	Kumulus/Theater/CC/NHMM	Weth. Janssen	Cult. instellingen
	Kunst & cultuur: Beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Janssen	B&O-Economie

Programma	Product	Portefeuillehouder	Organisatieonderdeel
Programma 9	Onderwijs		
	Versterken onderwijsinfrastructuur	Weth. Jongen	B&O-Sociaal
	Zorg in en om de school	Weth. Jongen	B&O-Sociaal
	Onderwijshuisvesting	Wethouders Jongen en Aarts	B&O-Sociaal/ Ontwikkeling
	Vergroten aantal jongeren dat kwalificatie haalt	Weth. Jongen	B&O-Sociaal / SZ
	Onderwijs: Beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Jongen	B&O
Programma 10	Stadsontwikkeling		
	Bestemmingsplannen	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte
	Grootstedelijke Projecten	Weth. Krabbendam	B&O-Ontwikkeling
	Bouwgrondexploitatie	Weth. Krabbendam	B&O-Ontwikkeling
	Bouwoezicht	Weth. Heijnen	V&L
	Cultuur erfgoed	Weth. Krabbendam Janssen	B&O-Ruimte
	Beheer en exploitatie onroerend goed	Weth. Aarts	B&O-Ontwikkeling
	Stadsontwikkeling: BenO algemeen	Weth. Aarts	B&O-Ontwikkeling
Programma 11	Wonen		
	Wonen	Weth. Heijnen	B&O-Ruimte
	Wonen: beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Heijnen	B&O-Ruimte
Programma 12	Verkeer en mobiliteit		
	Verkeer & mobiliteit: BenO algemeen	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte
	Stimuleren alternatieve vervoerswijzen	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte
	Parkeren als sturingsinstrument	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte
	Straatparkeren	Weth. Krabbendam	V&L
	Beheer en onderhoud verkeersinfrastructuur	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte
Programma 13	Beheer openbare ruimte		
	Openbare ruimte beleid en ontwikkeling	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte
	Water (incl. riolen)	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte
	Binnenhavens / waterlossingen	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte / V&L
	Algemene begraafplaats	Weth. Aarts	B&O-Ruimte
	Beheer en ingebruikgeving infrastructuur	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte / V&L
	Baten reclameopbrengsten	Weth. Aarts	BCC
	Groenvoorzieningen	Weth. Aarts	B&O-Ruimte
	Verhardingen	Weth. Aarts	B&O-Ruimte
	Schoon	Weth. Aarts	B&O-Ruimte
	Kunstwerken	Weth. Aarts	B&O-Ruimte
	Openbare verlichting	Weth. Aarts	B&O-Ruimte
	Infrastructurele elementen	Weth. Aarts	B&O-Ruimte
Programma 14	Natuur, milieu en afval		
	Groen, natuur en landschap	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte
	Milieu en bedrijf	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte
	Milieu en stad	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte / V&L
	Afval	Weth. Aarts	B&O-Ruimte
	Natuur, milieu & afval: BenO algemeen	Weth. Krabbendam	B&O-Ruimte
Programma 15	Algemene inkomsten en uitgaven		
	Diverse posten	Weth. Aarts	B&O-Sociaal
	Belastingopbrengsten OZB	Weth. Aarts	BCC
	Belastingopbrengsten Toeristenbelasting	Weth. Aarts	BCC
	Belastingopbrengsten Hondenbelasting	Weth. Aarts	BCC
	Belastingopbrengsten precario	Weth. Aarts	BCC
	Bijdragen van en aan deelnemingen	Weth. Aarts	AD
	Algemene uitkering	Weth. Aarts	AD
	Stelpost onvoorzien	Weth. Aarts	AD
	Risicobuffer	Weth. Aarts	AD
	Stelpost personeelskosten	Weth. Aarts	AD
	Kapitaallasten MJIP	Weth. Aarts	AD
	Rente	Weth. Aarts	AD
	Diverse stelposten	Weth. Aarts	AD
	Kapitaallasten oude investeringen	Weth. Aarts	AD
	Planning & Control	Weth. Aarts	AD
	Financiering	Weth. Aarts	AD

Bijlage 9 Burgerjaarverslag

Het burgerjaarverslag is uit efficiencyoverwegingen als bijlage bij de jaarrekening opgenomen. Hiermee wordt vooruitgelopen op de afschaffing van de verplichting tot het uitgeven van een burgerjaarverslag. Door het opnemen van de onderdelen in programma 1 van de jaarrekening en in deze bijlage wordt voldaan aan de verplichtingen van artikel 170 lid 2 Gemeentewet: rapporteren over de gemeentelijke dienstverlening en over burger- en overheidsparticipatie.

A) Publieke dienstverlening

Gemeenteloket

De onderdelen Digitaal, Telefonie en Balie van het Gemeenteloket worden in programma 1 gerapporteerd.

Meldingen openbare ruimte

Op verschillende manieren komen meldingen over de openbare ruimte binnen. De meeste meldingen komen binnen via het callcenter en via de Maastricht meldt app.

	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal meldingen	34.392	32.593	32.468	33.311	34.295

Via de Maastricht meldt app zijn er in 2018 12.226 meldingen ontvangen (2017: 9.973).

Van alle meldingen	2016	2017	2018
Percentage afgehandeld binnen de normtijd	45%	49%	58%

Webcare

In het callcenter bij Publieke Dienstverlening behandelen de medewerkers de webcare van de gemeente Maastricht. Dit betekent dat zij de beantwoording op zich nemen van alle vragen die binnenkomen via Whatsapp, Facebook en Twitter. In 2018 zien we een stijging in de Whatsapp berichten en een daling in de Facebook en Twitter berichten. Whatsapp 9.680 (2017: 7.943), Facebook 9.544 (2017: 10.440), Twitter 3.225 (2017: 3.808).

Gemeentelijke website

De website is een belangrijk communicatie- en dienstverleningskanaal van de gemeente. Het is de plek waar inwoners en ondernemers op zoek gaan naar informatie en waar men steeds meer zaken zelf online regelt. Maandelijks bezoeken circa 45.000 personen de website van de gemeente Maastricht.

Producten veruit meest gevraagd

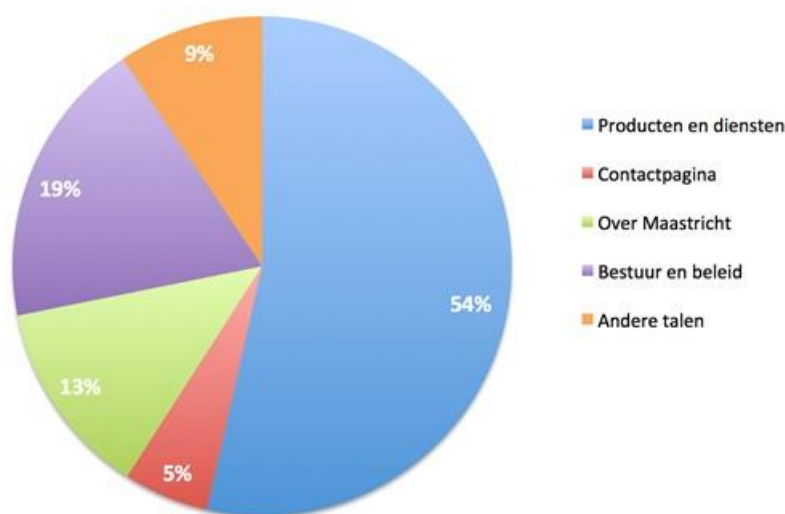
Veruit het populairste onderdeel van de website is het gedeelte met producten en diensten. 54% van alle paginabezoeken is aan een product- of dienstenpagina. Van deze ruim 300 producten en diensten zorgen de tien populairste producten voor ruim 45% van alle bezoeken aan producten en diensten.

Top 10 producten:

1. Paspoort / ID-kaart
2. Verhuizen
3. Paspoort / ID-kaart woonachtig in buitenland
4. Parkeervergunning bewoners
5. Rijbewijs aanvragen
6. Melding doorgeven
7. Milieuparken
8. Parkeervergunning bedrijven
9. Afvalkalender
10. Inzamelen huishoudelijk afval

Waar komt een bezoeker nog meer voor?

De website is opgedeeld in een aantal secties. De unieke paginabezoeken per sectie (figuur 1) geven een goed beeld van waar de bezoeker van de website voor komt⁵.

Over Maastricht

Van de 13% van de sectie Over Maastricht tellen nieuwsberichten voor bijna 9%. Verder biedt deze sectie informatie over gemeentelijke projecten (2%).

Bestuur en beleid

De sectie Bestuur en Beleid maakt met 19% een sprong vooruit ten opzichte van vorig jaar. Dat komt door een groter aantal bezoekers aan pagina's van de gemeenteraad (6%) en verkiezingen (2,5%) door de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018. Verder blijkt de pagina met vacatures en stageplekken populair (1%). Pagina's van het college zijn goed voor 3%.

Andere talen

Bezoek aan Engelstalige pagina's telt voor 8% mee in het totaal aantal bezoeken aan de website. Kijkend naar alleen de Engelstalige sectie van de gemeentelijke website is hiervan 57% goed voor bezoek aan product- en dienstenpagina's. De vijf meest gevraagde Engelstalige producten zijn:

1. Change of address
2. Waste calendars
3. Recycling platforms
4. Parking permits for residents
5. Extract basisregistratie personen

Het Duitse en Franse deel van de website met alleen informatie over markten, parkeren en winkelopeningstijden tellen samen mee voor 1% in alle paginabezoeken aan de website.

Doorontwikkeling

De bezoekstatistieken van de website worden structureel geanalyseerd. Met de uitkomsten wordt de website continu verbeterd om te zorgen voor optimaal gebruiksgemak en blijvende aansluiting bij de behoeftes van onze inwoners en ondernemers.

Balie

DigiD

⁵ Voor een betere vergelijking tussen secties zijn de bezoekcijfers van de website gecorrigeerd door uitsluiting van paginabezoeken aan de homepage en overige pagina's (servicepagina's, zoekresultaten etc)

Naast de dienstverlening voor de inwoners van onze stad, staan we ook paraat om producten te leveren voor Nederlanders die in het buitenland wonen. In 2018 vroegen 2.032 Nederlanders woonachtig in het buitenland, een DigiD-code aan. Met deze code kunnen ze makkelijk communiceren met overheidsinstellingen. In 2017 waren dit er 2.248

Reisdocumenten voor Nederlanders in het buitenland

Ook verstrekken we reisdocumenten aan Nederlanders woonachtig in het buitenland. Er werden in 2018 7.952 reisdocumenten verstrekt aan Nederlanders woonachtig in het buitenland. In 2017 waren dit er 8.858. In maart 2014 is de geldigheid van reisdocumenten van burgers boven de 18 jaar verhoogd van 5 naar 10 jaar. Dit heeft tot gevolg dat er tussen maart 2019 en maart 2024 de meeste burgers nog een geldig reisdocument hebben, waardoor er minder aanvragen zullen zijn voor een nieuw reisdocument.

Vestigingen vanuit het buitenland

De vestigingen vanuit het buitenland stijgen nog steeds. Door de internationalisering van Maastricht, de werving van buitenlandse studenten van de Universiteit Maastricht en door de moeite die bedrijven hebben om aan goed gekwalificeerd personeel te komen, die ze daarom in het buitenland gaan werven, wordt de internationale gemeenschap in Maastricht steeds groter. Voor al deze inschrijvingen wordt door het GemeenteLoket samengewerkt met partners in de stad. Intern met het Maastricht International Center, extern met de Universiteit en hogescholen voor de inschrijving van de studenten en met de werkgevers in Maastricht voor een snelle inschrijving van de medewerkers die uit het buitenland komen. Deze samenwerkingsverbanden breiden zich nog steeds verder uit, zowel in kwaliteit alsook in kwantiteit.

Communicatie

Gemeentelijke communicatiemiddelen

Via een uitgebalanceerde mix van middelen informeert de gemeente de inwoners van de stad over onderwerpen die voor hen van belang zijn. Daarbij wordt rekening gehouden met verschillende voorkeuren:

- Op papier: Stadskrant VIAMaastricht, brochures, de afvalkalender;
- Digitaal: websites, apps, digitale nieuwsbrieven, social media;
- Mondeling: informatiebijeenkomsten rond nieuwe ontwikkelingen.

Afhankelijk van de boodschap, budget, het doel en de doelgroep wordt de meest efficiënte middelenmix geselecteerd.

Onderzoek versus realiteit

Het jaarlijkse mediaonderzoek dat de gemeente uitvoert onder haar inwoners, toont dat alle middelen nog waarde hebben in de middelenmix. Wel is een duidelijke trend te ontdekken in de afname van de consumptie van traditionele media zoals de (lokale) krant en TV-zender. Het zijn vooral ouderen en een kleinere groep laaggeschoolden die de groep vaste lezers en kijkers van de traditionele media vormen. De Maastrichtse bevolking is duidelijk aanwezig online. Ook de inwoners van 75 jaar en ouder worden steeds digitaler: 95% van deze inwoners maakte in 2018 wekelijks gebruik van e-mail.

De inzet van digitale middelen sluit aan bij de mediaconsumptie van de inwoners van Maastricht. In potentie zijn dit de media waarmee we als gemeente de meeste inwoners kunnen bereiken. Aandachtspunt blijft de bekendheid van onze digitale kanalen: praktisch alle bewoners gebruiken digitale media, maar nog niet alle bewoners kennen onze nieuwsbrieven en profielen/pagina's op social media.

Huidig bereik online middelen

Onderstaand overzicht geeft het bereik aan van de hoofdcaccounts van de gemeentelijke social media (www.facebook.com/gemeentemaastricht en www.twitter.com/uitmaastricht) en gemeentelijke nieuwsbrief. Hierop worden de meeste berichten van de gemeente geplaatst. Voor doelgroepspecifieke boodschappen worden per doel en doelgroep de meest geschikte middelen gekozen. Inmiddels behoort ook het platform Thuis in Maastricht tot de gemeentelijke middelenmix.

Medium	Meting	Eind 2018	Eind 2017	Eind 2016
Facebook gemeente	Aantal volgers	20.900	20.400	17.400
Twitter gemeente	Aantal volgers	10.500	10.300	9.400
Nieuwsbrief	Aantal abonnees	8.950	7.250	4.180
Facebook Thuis in Maastricht	Aantal abonnees	7.850	6.800	
Website Thuis in Maastricht	Maandelijkse bezoekers	15.000	15.000	

Thuis in Maastricht

Thuis in Maastricht is het in 2016 gelanceerde online platform voor en door inwoners van Maastricht. Iedere buurt heeft een eigen site binnen het platform waar ze hun buurt en burens beter leren kennen. Inwoners hebben zelf de mogelijkheid nieuws, agenda, foto's, initiatieven in de buurt en meer aan het platform toe te voegen. Thuis in Maastricht is gelanceerd voor inwoners om meer ruimte te geven aan thuisgevoel in de buurt en aan de leefkwaliteit in de buurt. De Gemeente werkt intensief samen met inwoners om het platform tot een succes te maken. Ruim 50 inwoners zijn opgeleid om mee te schrijven of filmen voor het platform. Ook de gemeente plaatst nieuws op het platform dat relevant is voor inwoners van een buurt of de stad als geheel. Het doel is om Thuis in Maastricht in 2020 hét online platform te maken van en voor (potentiele) bewoners van Maastricht, waar kennis, nieuws en ideeën worden uitgewisseld en initiatieven gestart.

Gemeentelijke klachtencommissie

Van klachten kan de gemeente Maastricht leren. De gemeente neemt uitingen van ontevredenheid dan ook serieus. De klachtencommissie kamer Algemeen heeft in 2018 185 klachten/meldingen ontvangen. Dit zijn er 43 minder dan in 2017. De daling is vertekend, omdat er in 2017 34 dezelfde klachten (niet/te laat reageren) waren over één team, veroorzaakt door een tijdelijk personeelsgebrek bij dat team. Als men dit in ogenschouw neemt, zijn de aantallen over 2017 vrijwel gelijk aan de aantallen over 2018.

De klachtencommissie kamer Sociale Zaken heeft in 2018 49 klachten/meldingen ontvangen, minder dan het jaar ervoor. De oorzaak hiervan is niet direct duidelijk.

Een klacht kan meerdere elementen bevatten. Bij de onderstaande opsomming van gegrond, ongegrond enzovoorts, is uitgegaan van de "hoofdklacht". Tevens dient – met name over de algemene kamer van de klachtencommissie – opgemerkt te worden dat het minieme aantal klachten dat hier gegrond verklaard is, vertekend is. Bij de klachten die bij deze kamer in 2018 uiteindelijk bemiddeld werden (102), zit namelijk een aantal klachten (33) dat inhoudelijk wel geheel (13) of gedeeltelijk (20) gegrond was.

Klachtencommissie	kamer Algemeen		kamer Sociale Zaken	
	2018	2017	2018	2017
Aantal klachten en meldingen	185	228	49	56
Bemiddeld	102	123	41	42
Gegrond/deels gegrond	3	1	0	3
Ongegrond	5	7	2	6
Niet ontvankelijk of andere reden ⁶	75	97	6	1
Nog niet afgehandeld				4

⁶ Deze categorie behelst niet ontvankelijk, geen uitspraak (wegens ontbreken van feitelijke toedracht), melding en dus geen klacht, klachtencommissie onbevoegd etc.

Een aantal behandelde klachten is aanleiding geweest voor aanpassingen/verbeteringen, die de kwaliteit van de dienstverlening ten goede komen.

Nationale ombudsman

De Nationale Ombudsman (NO) heeft in 2018 67 klachtmeldingen behandeld over de gemeente Maastricht. 56 van deze klachtmeldingen gaven de NO geen aanleiding om een nader onderzoek in te stellen of een rapport op te stellen. Zes klachtmeldingen heeft de NO beëindigd via interventie en drie klachtmeldingen waren eind 2018 nog in behandeling bij de NO. Twee van deze klachtmeldingen, beide handelend over privacyschending, hebben inmiddels tot een openbaar rapport geleid, waarin een klacht gegrond is verklaard en de andere ongegrond.

Bezwaren en beroepen

Bezwaar maken is een manier waarop je kunt laten weten dat je het niet eens bent met het besluit van een gemeente. Graag zetten wij de kengetallen over de bezwaar- en beroepsprocedures van de gemeente Maastricht voor u op een rij. Het betreft hier de volgende onderdelen: Belastingen, Veiligheid en Leefbaarheid, Werk & Bijstand / Samenleving en Burgerzaken.

Onderwerpen

De meest voorkomende onderwerpen op het gebied van Belastingen zijn: WOZ-waarde en aanslagen afvalstoffenheffing, reinigingsrecht, rioolheffing gebruikersdeel en hondenbelasting.

Onderwerpen Veiligheid en Leefbaarheid o.a.: omgevingsvergunning (Wabo), vergunning in het kader van het gebruik van de openbare ruimte, Sluitingen 13b Opiumwet, handhavingsbesluiten, hoogte bouwkosten, leges-/precariokosten, WOB verzoeken, naheffing parkeerbelasting (uitsluitend beroep), invorderingskosten (aanmaning/dwangbevel) en huisnummering..

Onderwerpen Werk en bijstand: Participatie, waarvan de Participatiewet (PW) Declaratieregelingen, Bijzondere Bijstand, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) onderdeel van uitmaken en de Wet kinderopvang.

Onderwerpen Samenleving: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Leerlingenvervoer, Leerplichtwet en Jeugd.

Onder Burgerzaken vallen onder andere de onderwerpen wijziging akte burgerlijke stand, wijzigen registraties in de Basis Registratie Persoonsgegevens (BRP) en geweigerde verstrekking van documenten.

Bezwaar- en beroepschriften 2018

	Belastingen		Veiligheid en Leefbaarheid		Werk en Bijstand		Samenleving		Burgerzaken
	Bezwaar	Beroep*	Bezwaar	Beroep	Bezwaar	Beroep	Bezwaar	Beroep	Bezwaar/ Beroep
Voorraad op 31-12-2017	390		36	12	13	12	4	4	4
Ontvangen in 2018	9.232		461	102	349	113	112	7	3
Totaal 2018	9.622		497	114	362	125	116	11	7
Afgehandeld in 2018	8.855		477	121	338	125	78	11	5

(Deels) Gegrond / Toegewezen	3.026		37	18	62	14	23	4	5
Ongegrond / Afgewezen	2.409		182	63	137	94	41	1	0
Niet ontvankelijk verklaard	635		71	8	53	3	7	0	0
Ingetrokken	631		187	32	68	14	33	6	0
Deels gegrond	2.154		0	0	18	0	8	0	0

* Geen specificatie van BsGW ontvangen

B) Burgerparticipatie

Participatie is een manier van werken waarbij de eigen kracht, inzet en mogelijkheden van burgers voor zichzelf en voor elkaar worden gestimuleerd. De gemeente vindt het belangrijk om de inwoners te betrekken bij het ontwikkelen van visies, het maken van plannen en bij de uitvoering. Als inwoners willen meedenken, -praten en -beslissen ontstaat draagvlak voor plannen en wordt een kwaliteitsslag gemaakt.

Vormen van participatie

Het begrip participatie betekent letterlijk actief meedoen. In de relatie overheid – bewoner betekent dit dat op steeds meer niveaus de burger in de gelegenheid is, of wordt gesteld, om actief mee te doen, mee te denken en mee vorm te geven aan beleid en uitvoering. Het belang dat de gemeente hecht aan het invullen van burger- en overheidsparticipatie van overheid en bewoners komt nadrukkelijk tot uitdrukking in het coalitieakkoord Maastricht Onbegrensd en Ontspannen. Daarbij is besloten om blijvend te investeren en te innoveren op het gebied van burger- en overheidsparticipatie, zowel binnen bestaande vitale structuren, verenigingen en platforms, als vanuit nieuwe kansrijke concepten. Niet alleen om meningen te horen, maar ook deskundigheid en ervaringen te gebruiken bij het vormgeven van beleid. Eind 2018 is in het Uitvoeringsprogramma besloten dat er in het eerste kwartaal van 2019 een inventarisatie van de reeds in gang gezette maatregelen rondom burger- en overheidsparticipatie wordt opgeleverd, inclusief de opgedane ervaringen en een nulmeting van de mate van betrokkenheid van inwoners. Ook het huidige subsidiebeleid voor buurtnetwerken wordt tegen het licht gehouden met als doel om hiervoor duidelijke kaders te stellen. Op basis van de inventarisatie wordt in het derde kwartaal van 2019 een plan van aanpak opgesteld voor nieuwe experimenten vanaf 2020. Een experiment is de burgerbegroting, waardoor inwoners rechtstreeks zeggenschap en verantwoordelijkheid krijgen over de inzet van budgetten voor de verbetering van de directe leefomgeving. Daarnaast vormt digitale democratisering een uitgesproken ambitie van dit plan.

De al in de vorige coalitieperiode in gang gezette trajecten (bijv. interne academie 'De Veranderende Overheid', participatieve beleidsprocessen en co-creatie plannen) lopen gewoon door.

Bijlage 10 Werkloosheidsindicatoren

Werkloze beroepsbevolking in Maastricht, CBS								
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Beroepsbevolking (x 1000)	60	61	62	61	61	61	60	61
Werkloze beroepsbevolking (x 1000)	4	4	5	5	4	4	3	2
Werkloosheidpercentage beroepsbevolking	6,3	6,9	8	8,2	7,4	6,4	5,5	3,3

WW-uitkeringen in Maastricht, UWV												
	2018											
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Aantal WW uitkeringen	1.847	1.834	1.888	1.814	1.732	1.695	1.647	1.605	1.563	1.543	1.546	1.590
% WW van beroepsbevolking	3,0	3,0	3,1	3,0	2,9	2,8	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6

Toelichting werkloosheidsindicatoren

Het UWV ziet de WW-informatie als een belangrijke factor om inzicht te krijgen in de dynamiek op de arbeidsmarkt.

De cijfers die UWV presenteert mogen niet worden verward met de officiële werkloosheidscijfers (werkloze beroepsbevolking), zoals deze door het CBS worden gepresenteerd.

Verschillen

Het CBS publiceert cijfers over de werkloze beroepsbevolking (WBB).

Niet alle werklozen staan ingeschreven bij UWV WERKbedrijf, dit betreft vooral personen zonder recht op een uitkering zoals jongeren en herintreders.

Het WBB-cijfer van CBS komt tot stand door een enquête onder de beroepsbevolking.

Definities

- Werkloze beroepsbevolking (WBB): personen van 15 t/m 74 jaar zonder betaald werk, die recent naar betaald werk (ongeacht de arbeidsduur) hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn. Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen.
- De WW-cijfers hebben betrekking op het aantal WW-uitkeringen en niet op het aantal personen met een WW-uitkering. Een persoon kan tegelijkertijd meerdere WW-uitkeringen hebben.

Het is een goed signaal, na jaren van krimp te constateren dat de werkloosheid afneemt. Werk is immers nog een steeds een middel bij uitstek om economisch en sociaal mee te doen. De uitdaging voor de nabije toekomst is te zorgen dat de krappe arbeidsmarkt de groei van de economie niet gaat belemmeren.

Bijlage 11 Afkortingen

AMW	Algemeen maatschappelijk werk
AU	Algemene Uitkering
AVL	Afvalverwijdering Limburg N.V.
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
B=K	Bezuinigen is kiezen
B en O	Beleid en Ontwikkeling
B&W	Burgemeester en wethouders
BAG	Basisregistraties voor Adressen en Gebouwen
BBZ	Bijstandsbesluit Zelfstandigen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatie Fonds
BCC	Bestuurszaken, Concernzaken en Communicatie
BDU	Brede doeluitkering
BIBOB	Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIE	Bouwgrond in exploitatie
BIS	Bestuursinformatiesysteem
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOG	Bebouwd Onroerend Goed
BOP	Buurtontwikkelingsplan
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BWS	Besluit woninggebonden subsidies
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CC	Centre Céramique
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CNME	Centrum voor Natuur en Milieu Educatie
COA	Centraal Orgaan Opvang voor Asielzoekers
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DD	Doelmatigheid en doeltreffendheid
DECL	Duurzame Energiecentrale Limburg
DOH	Decentralisatie Onderwijshuisvesting
DMS	Document Management Systeem
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ECB	Europese Centrale Bank
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EMM	Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V.
ENCI	Eerste Nederlandse Cement Industrie
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
ESZ	Economische en Sociale Zaken (raadscommissie)
FiDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FPU	Flexibel pensioen en uittreden
FWI	Fonds Werk en Inkomen
GAM	Gemeentelijke Archiefdienst Maastricht
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst
GE	Grote evenementen
GEM	Gemeentelijke exploitatiemaatschappij
GEO	Geografische (informatie)
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIA	Geweld in Afhankelijkheidsrelaties

GIOS	Grootschalig groen in en om de stad
GOB	Gemeenschappelijke Ontsluiting Basisregistraties
GOMV	Gebiedsontwikkeling Maastricht Meerssen Valkenburg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX wet	Grondexploitatie wet
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GSB	Grote Stedenbeleid
GWW	Grond-, weg- en waterbouw
HST	Hoge Snelheidstrein
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
IAB	Intergaal Accommodatie Beleid
IAS	Informatie en Automatisering Services
I&A	Informatisering en Automatisering
IBOI	Index Bruto Overheid Investerings
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
ICES	Interdepartementale Commissie Economische Structuurversterking
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
I/D	Instream/Doorstroom
I-NUP	Implementatie-Nationaal Uitvoeringsprogramma
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPC	Innovatie prestatie contract
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing
IV 3	Informatie voor Derden
KBL	Kredietbank Limburg
KIM	Kinderopvang Maastricht
KO	Kinderopvang
KVO	Keurmerk veilig ondernemen
LED	Limburg Economic Development
LFA	Limburgse Federatie Amateurtoneel
MAA	Maastricht Aachen Airport
MARAP	Managementrapportage
MCB	Maastricht Congres Bureau
MCH	Maastricht Culturele Hoofdstad
MECC	Maastrichts Expositie en Congres Centrum
MAHHL	Maastricht-Aken-Heerlen-Hasselt- Luik
ME	Maatschappelijke effecten
MHC	Maastricht Health Campus
MJIP	Meerjaren investeringsplan
MJOP	Meerjaren onderhoudsplanning
M&O	Misbruik en Oneigenlijk Gebruik
MOP	Meerjarig Ontwikkelingsprogramma
MPE	Maastrichts Planologisch Erfgoed
MPGV	Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties
MTB	Maastrichtse Toeleveringsbedrijven
MTO	Medewerkers Tevredenheids Onderzoek
MUMC+	Maastricht Universitair Medisch Centrum
MVV	Maastrichtse Voetbal Vereniging
NHMM	Natuurhistorisch Museum Maastricht
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NMP	Nationaal Milieubeleidsplan
NOx	Stikstofoxiden
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
NUGGER	Niet-uitkeringsgerechtigde
NWA	Netwerkanalyse
OALT	Onderwijs Allochtone Levende Talen
OBM	Ontwikkelingsbedrijf Maastricht
OCB	OntwikkelingsCombinatie Belvédère BV

OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OM	Openbaar Ministerie
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerende zaakbelasting
PDV	Perifere Detailhandels Vestiging
PGA	Persoonsgerichte aanpak
PISA	Project Integrale Saneringen
PO	Primair Onderwijs
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PPS	Publiek Private Samenwerking
P&C	Planning en Control
P&R	Park en Ride
P&W	Park en Walk
PRIS	Parkeer Route Informatie Systeem
PSA	Personeel- en salarisadministratie
PSZ	Peuterspeelzalen
PTA	Projectteam Archeologie
PVB	Project Versterking Brandweer
PW	Participatiewet
RAL	Rijksarchief Limburg
RAIL	Regionaal arbeidsmarkt Informatiesysteem Limburg
REA	Reïntegratie arbeidsongeschikten
RIF	Regionaal Interdisciplinair Fraudeteam
RIO	Regionaal Indicatie Orgaan
RIS	Raadsinformatiesysteem
RKMC	Rekenkamer Commissie Maastricht
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
RMP	Ruimtelijk mobiliteitspakket
ROA	Regeling Opvang Asielzoekers
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
ROR	Raamplan Openbare Ruimte Binnenstad
RTC	Regionaal Trainingscentrum
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RUDDO	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
SAHOT	Stichting Samenwerkende Hotels Maastricht
SAM	Samenwerkende Ateliers Maastricht
SHCL	Sociaal Historisch Centrum Limburg
SIB	Sociale Infrastructuur en Buurten
SISA	Single Information Single Audit
SKM	Stadskantoor Maastricht
SLOK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden
SMI	Sociaal medische indicatie
SOV	Strafrechtelijke Opvang Verslaafden
SPIN	Systeem Personeels Informatie
SSC	Shared service center
STEPS	Stedelijke Peuterspeelzaal Stichting
STIREA	Stimulering ruimte voor economische activiteiten
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SVO	Stuurgroep Vermindering Overlast
TGV	Train à Grande Vitesse
TIS	Team Integrale Schuldhulpverlening
TraXs	Traject Extreem en Sport
UM	Universiteit Maastricht
UP	Uitvoeringsplan 2000
UVI	Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid
UWCM	United World College Maastricht
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
V&L	Veiligheid en Leefbaarheid

VINEX	Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra
VIS	Vroegtijdig Interventie Systeem
VLG	Vereniging Limburgse gemeenten
VMBO	Voorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOL	Voortgezet Onderwijs Limburg (stichting)
VOM	Vervoer Op Maat
VPB	Vennootschapsbelasting
VPT	Veilige Publieke Taak
VRI	Verkeersregelinstantie
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Vroegtijdig schoolverlaters
VVTV	Voorwaardelijke vergunning tot verblijf
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WBP	Wet bescherming persoonsgegevens
WbWM	Wonen boven Winkels Maastricht
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WGS	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
WIJ	Wet investeren in jongeren
WIK	Wet Inkomensvoorziening Kunstenaars
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WIZ	Werk, Inkomen en Zorg
WKC	Warmte kracht centrale
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WOM	Werk Ontwikkelingsmaatschappij
WOR	Wet op de Ondernemingsraad
WOZ	Waardering onroerende zaken
WPG	Wet publieke gezondheid
WPV	Wet Personen Vervoer
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVG	Wet Voorkeursrecht Gemeenten
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWnV	Wet werken naar vermogen
(X)AMA	Ex alleenstaande minderjarige allochtonen
ZVW	Zorgverzekeringswet
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel